ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

Орта білім

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ

МАМАНДЫҒЫ: 030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

SPECIALITY: 030400 0 - «STOMATOLOGY»

ҚР МЖМБС 4.05.148 – 2010

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі және «Орта медициналық және фармацевтикалық қызметкерлерді даярлау жөніндегі республикалық колледжі» РМҚК **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН**

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 24 мамырдағы № 378 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛГЕН**

3 АЛҒАШҚЫ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

4 Осы стандартта Қазақстан Республикасының 2007 жылдың 27 шілдесіндегі № 319-III ҚРЗ «Білім туралы» заңына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылдың 2 қыркүйегіндегі № 1290 «Жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандартын құрастыру, бекіту және қолдану мерзімі» қаулысына сәйкес нормалары іске асырылған

5 АЛҒАШҚЫ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ 2015 жыл
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢІ 5 жыл

6 Қазақстан Республикасы индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің 2010 жылғы 8 шілдесіндегі № 21-01-4/2-4340 хатымен **КЕЛІСІЛГЕН**

Осы стандартты ресми басылым ретінде Қазақстан Республикасының аймағында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз толық немесе жартылай жаңғыртуға, басып шығаруға және таратуға болмайды.

З1 – применять на практике знания методы функциональной диагностики в ортопедической и ортодонтической стоматологии.	- понятие о специальных лазерных аппаратах для препарирования твердых тканей зуба, в том числе кариозных полостей; - понятие о лазерной технологии для изготовления ортопедических конструкции; - понятие о лазерной сварки для изготовления мостовидных протезов; - принципы работы панорамной томографии.	- лазерный аппарат «Эрмед», «Полюс»; для сварки ПСР-37; принципы работы панорамной томографии; техника безопасности.	Панорамные снимки челюстей.
И1 – применять на практике инфекционный контроль.			

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА

УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА

	- показанию и противопоказанию коронок; препарировать зуб под коронку; временно покрывать лаком препарированную поверхность зубов; знать свойство материалов металла, пластмассы, металлокерамики (безметалловых), штифта; фиксировать на опорных зубах;	характеристику коронок;	
Д2	- знать особенности протезирования мостовидными протезами; - изучить применению имплантатов при протезировании больных с концевыми дефектами зубных рядов; электрохимическую коррозию при нарушениях технологии протезирования.	- оценивать слизистую оболочку под мостовидный протез; - знать специальные приспособления имплантата; - свойство сплавов.	Учебники, лекции, стандарты, таблицы, инструменты, штампованные коронки, слепочные массы,аппарат «самсон» и т.д.
Е1 – применять на практике знания о клинических этапах при частичной потере зубов.	- изучить конструкцию современного частичного съемного протеза; свойство пластмасс; технику литья жидкой пластмассы.	- определение центральной окклюзии.	Учебники, лекции, стандарты, таблицы, инструменты, штампованные коронки, слепочные массы, аппарат «самсон» и т.д.
Ж1 – применять на практике знания о клинических этапах и протезировании при полной потере зубов.	- изучить клинику полной потери зубов; анатомическую особенность; состоянию слизистой оболочки; причины удаления; обследовать больного; расспрос больного, осмотр, поставить диагноз; составлять план лечения; уметь отличить общую и специальную подготовку; снимать оттиск с двойными ложками одновременно с верхнего и нижнего зубаного ряда, определить центральную окклюзию.	- специальную подготовку беззубых челюстей; двойная ложка.	Учебники, лекции, таблицы, плакаты.
Ж2	- сроки адаптации; изучить гигиеническое состояние полости рта; изучить аллергические реакции; дифференциальную диагностику стоматитов аллергического и токсического происхождения; понятие о диагнозах и токсико - аллергический стоматит и непереносимость протетических материалов.	- безцветная пластмасса, знать аппликационные и скарификационные кожные пробы.	Учебники, лекции, таблицы, плакаты.

МАЗМҰНЫ

1 Қолданылу саласы 1
2 Нормативтік сілтемелер 1
3 Терминдер және анықтамалар 1
4 Белгілер және қысқартулар 3
5 Мамандықтың жалпы сипаттамасы 3
6 Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар 5
7 Білім алушылардың оқу жүктемесінің максималды көлемі 9
8 Білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар 9
9 Қосымша (міндетті, анықтамалық) 13

КІРІСПЕ

Стандартта техникалық және кәсіптік білім беру жүйесін халықаралық білім беру кеңістігіне интеграциялау мақсатында білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі біріккен ұлттар ұйымы (БҰҰ) мен Халықаралық еңбек ұйымының (ХЕҰ) ұсынымдары пайдаланылған.

Стандарт оқу орындарында білім алушылардың құзыреттілігін негізгі білім беру нәтижелері түрінде бағалауды әзірлеу негізінде құзыреттілік тәсілді пайдалану мүмкіндігін қарастырады.

Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын құрастырудың негізгі мақсаты: 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық-гигиенист» біліктілікіктері бойынша білім алушыларға қажетті минимальды міндетті білім мен практикалық дағдылармен білімін белгілеу.

Пәндерді меңгердеудегі реттілік пен сабақтастықты қамтамасыз ету үшін ұсынылып отырған стандартта теориялық және практикалық оқыту қарастырылған, жалпы білім беру, әлеуметтік-экономикалық, жалпы кәсіптік, арнайы пәндер енгізілген.

Осы стандарт 051302 - «Стоматология» мамандығы бойынша жоғары медициналық білімге сай енгізілген.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы ортопедической и ортодонтической стоматологии**
Задача модуля: владеть знаниями и навыками по приему ортопедических и ортодонтических больных

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 – применять на практике знания о заболеваниях зубочелюстных аномалий у детей.	- владеть на практике о развитии нарушения зубочелюстных аномалии; о болезнях раннего детского возраста; о наследственных аномалиях (адентия, сверхкомплектные зубы, диастема, прогения, глубокий прикус, прогнатия и т.д.); о вредных привычках (сосание пальцев, языка, закусывание губ, неправильное положение головы и т.д).	- ортодонтические аппараты; проволоки, пластмассы (самотвердеющие, термопластичные, эластичные).	Лекции. Учебники. Таблицы.
Б1 – применять на практике знания методы обследования ортодонтических больных.	- владеть на практике проводить опрос больного, осмотр больного, функцию ВНЧС., особенности конфигураций лица; вид прикуса; на функциональное состояние зубочелюстной системы.	- оборудование стоматологического кабинета; понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный), дополнительные методы; строение и функции органов и тканей полости рта.	Таблицы, стандарты; лекции; стоматологическая установка; сухожаровой шкаф; стоматологические инструменты.
В1 – функциональная анатомия челюстно-лицевой области.	- знать на практике, знать особенности строения органов, связанные с функцией; окклюзионную поверхность зубных рядов; функции периодонта; жевательное давление; артикуляцию и окклюзию; знать 6 ключей окклюзии; прикусы.	- анатомию челюстно-лицевой области; функции органов.	Лекции, таблицы, стандарты, учебники.
Г1 - проводить на практике обследованию ортопедического больного.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести дополнительные методы исследования; знать оттискные материалы; выбирать оттискные ложки (по форме, размерам); - оценивать оттиск.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; клинические методы обследования.	Лекции, таблицы, стандарты, учебники.
Д1 – применять на практике на знания о клинических этапах протезирования дефектов коронок зуба;	- определить зону безопасности у передних и боковых зубов при препарировании; - манипуляцию с целью блокирования нервных импульсов; провести анестезию (инфильтрационную, проводниковую) с современными анестетиками со шприцев-инъекторов и атравматичных игл;	- изучить топографию полости зуба и толщину стенок; выделить зону безопасности препарируемого зуба; знать зону иннервации 12 пар черепно-мозговых нервов; дозу анестетиков;	Учебники, лекции, таблицы, дезинфецирующие средства, инструменты;

Область компетенции Г – Обследование ортопедического больного.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о планах и задачах ортопедического лечения; о диагнозах; о видах протезирования; о выборах оттискной ложки; об оценке оттиска.
Область компетенции Д – Клинические этапы протезирования дефектов коронок зуба.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о зонах безопасности зубов; обезболивании при препарировании зубов; о электрохимических нарушениях в полости рта; о клинических этапах изготовления искусственных коронок; клинические этапы изготовления коронки с фасетками из пластмассы; клинические этапы изготовления истифтового зуба; клинические этапы изготовления пластмассовыми коронками; клинические этапы изготовления металлокерамических (безметалловых) коронок;
Модуль обучения Д2	- плинические этапы изготовления мостовидных протезов; - протезирование дефектов зубного ряда мостовидным протезом на имплантатах.
Область компетенции Е – Клинические этапы протезирования при частичной потере зубов.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о классификации по Кеннеди; о способах фиксации протезов, о клинических этапах изготовления современного частичного съемного протеза (инжекционная система изготовления съемных протезов из термопластичного материала).
Область компетенции Ж – Клиника и протезирование при полной потере зубов.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о клинической картине при полной потере зубов; об оценках состояния слизистой оболочки протезного ложа беззубых челюстей; об обследовании больных; о подготовке к протезированию; о методике получения оттиска; клинические этапы изготовления полного съемного протеза;
Модуль обучения Ж2	- клинические этапы изготовления бюгельного протеза (с замковой системой фиксации); привыкание к протезам; гигиена полости рта, лиц пользующихся протезами; аллергия на стоматологические материалы.
Область компетенции З – методы функциональной диагностики в ортопедической и оортодонтической стоматологии.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о лазерной технологии изготовления зубных протезов и ортодонтических аппаратов; лазерное препарирование твердых тканей зуба; панорамная томография.
Область компетенции И – инфекционный контроль.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками обеспечивать инфекционную безопасность, ВИЧ-инфекция.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

Орта білім

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ

МАМАНДЫҒЫ: 030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

Енгізілген күні 01. 09. 2010 ж.

1 Қолдану саласы

Осы стандарт ҚР МЖМБС 4.05-2008 негізінде әзірленген және 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктілікіктері бойынша білім мазмұнына, оқу жүктемесінің көлеміне және білім алушылардың даярлық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Осы стандартты техникалық және кәсіптік білім беруді басқару органдары, мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды әзірлеушілер және меншік нысаны мен ведомстволық бағыныштылығына қарамастан техникалық және кәсіптік білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар пайдалануға міндетті.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылған:
2007 жылдың 27 шілдесіндегі № 319-III ҚРЗ ҚР «Білім туралы» заңы;
ҚР ЕР 40.1.01-2008 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттау жүйесі. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандарттарын құруға, мазмұндауға, ресімдеуге, мазмұнына және белгілеуге қойылатын жалпы талаптар;
ҚР МЖМБС 2.003-2002 «Орта білім. Жалпы ережелер»;
ҚР МЖМБС 4.05-2008 «Орта білім. Техникалық және кәсіптік білім беру. Жалпы ережелер»;
ҚР МЖМБС 05-2008 «Техникалық және кәсіптік білім беру және орта білім беруден кейінгі білім берудің кәсіптері мен мамандықтар жіктеуіші»;
ҚР МЖМБС 01-2005 «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік кәсіп жіктеуіші».

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына және ҚР МЖБМС 4.05-2008., сәйкес түсініктер мен олардың анықтамалары белгіленген.

3.1 Техникалық және кәсіптік білім беру: қоғамдық пайдалы кәсіби қызметтерінің негізгі түрлерінде қызмет көрсету бағыттары және техникалық білікті мамандарды дайындауға бағытталған білім жүйесінің негізгі құрамы;

3.2 Модульдік оқыту: нақты кәсіптік құзыреттің құрылымдық құрамдарын қалыптастыруға бағытталған икемді толық блоктардан құралған оқыту жүйесі;

3.3 Білім беру оқу бағдарламасы: мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стан-

Ресми басылым

дарттары негізінде әзірленетін, техникалық және қызмет көрсету еңбегі кадрларын даярлаудың мазмұнын айқындайтын құжат;

3.4 Кәсіптік оқу бағдарламасы: нақты кәсіп немесе мамандық бойынша техникалық және кәсіптік білімнің мазмұнын айқындайтын құжат;

3.5 Интеграциялаған білім беретін оқу бағдарламалары: білім беру деңгейі мен мазмұнының үздіксіздігін және сабақтастығын ескере отырып әзірленген білім беретін оқу бағдарламалары;

3.6 Кәсіптер мен мамандықтардың тізбесі: оқытудың ең жалпыланған өлшемдерін айқындайтын кәсіптер мен мамандықтардың жүйеленген тізілімі: кәсіби біліктілік деңгейі, базалық білім беруге байланысты оқыту мерзімі;

3.7 Оқу жоспарының моделі: техникалық және кәсіптік білім беру мазмұнының негізгі инварианттық құрылымдық құрамын бейнелейтін оқу жоспарын сипаттайтын нысан;

3.8 Үлгілік оқу жоспары: техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мемлекеттік деңгейде оқу пәндерінің тізбесін және көлемін, оларды зерделеу және кәсіптер мен мамандықтарға, біліктіліктерге, оқыту мерзіміне сәйкес белгілейтін бақылау нысанының тәртібін айқындайтын оқу жоспарының моделі негізінде әзірленген негізгі құжат;

3.9 Жұмыс оқу жоспары: оқу орны бекіткен оқу пәндерінің тізбесі мен көлемін, бірізділігін, қарқындылығын және оқытуды ұйымдастырудың негізгі нысандарын, білім алушының білімі мен іскерлігін бақылауды реттейтін үлгілік оқу жоспарының негізінде әзірленетін құжат;

3.10 Үлгілік оқу бағдарламасы: білім беру саласындағы өкілетті орган бекіткен үлгілік оқу жоспарының нақты пәні бойынша білім беру бағдарламасының мазмұны анықталатын құжат;

3.11 Жұмыс оқу бағдарламасы: нақты кәсіп пен мамандық үшін үлгілік оқу бағдарламасы мен жұмыс оқу жоспары негізінде техникалық және кәсіптік білім беру ұйымы әзірлеген және бекіткен құжат;

3.12 Цикл: білім берудің бір бағытының оқу пәндерінің жиынтығы;

3.13 Құзырет: білім алушылардың әлеуметтік ұтқырлығын айқындайтын білімге, дағдыға, құндылыққа, өздігінен білім алуға бейімділігіне негізделген қабілеттері;

3.14 Базалық құзырет: универсалдық, интеллектуалдық, коммуникативтік, әсерлік және қайраттылық қасиеттері (білім, іскерлік пен дағдылар, қасиеттер мен қабілеттілік) негізінде маманның кәсіби мәселелер жиынтығын шешу қабілеттілігі;

3.15 Кәсіптік құзырет: маманның интерграцияланған білім, іскерлік пен дағдылардың, сонымен қатар кәсіптік лауазымды тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін жеке қасиеттері негізінде кәсіптік мәселелер жиынтығын шешу қабілеттілігі;

3.16 Арнайы құзырет: лауазымның таңдаған саласында нақты білім, іскерлік, дағдылар негізінде маманның кәсіптік мәселелер жиынтығын шешу қабілетілігі;

3.17 Оқытудың нормативтік мерзімі: нақты оқу нысаны (күндізгі, кешкі, сыртқы) бойынша кәсіптік оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі;

3.18 Біліктілік: нақты кәсіп пен мамандықтар бойынша лауазымның белгілі бір түрін құзыретті орындауға дайындығының түрі мен деңгейі;

3.19 Макет: білім берудің негізгі құрылымдық құрамын бейнелейтін мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының моделі (бастапқы үлгісі).

30 Профиль компетенции – Основы ортопедической и ортодонтической стоматологии

Профиль компетенции – Основы ортодонтической и ортопедической стоматологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками об этиологии и патогенез клинического течения, диагностике, профилактике и лечение зубочелюстных аномалии; наследственные аномалии; о вредных привычках; о методах обследования ортодонтических больных; о специальных методах исследования; об основных принципах, методах профилактики и лечения аномалии зубочелюстной системы; об ортодонтических аппаратах; о факторах, обеспечивающие устойчивость зубов; понятия о артикуляции и окклюзии. Виды окклюзии. Ключи окклюзии. Высота окклюзии, высота относительного покоя, ориентировочные линии окклюзии. Взаимоотношение между зубными рядами; о диагнозах; о планах и задачи ортопедического лечения, о видах протезирования; о выборах оттискной ложки; об оценке оттиска; клинические этапы изготовления искусственных коронок; электрохимические нарушения в полости рта; зоны безопасности зубов; обезболивание при препарировании зубов, клинические этапы изготовления коронки с фасетками из пластмассы; клинические этапы изготовления истифтового зуба; клинические этапы изготовления пластмассовых и коронок; клинические этапы изготовления металлокерамической (безметалловой) коронки; клинические этапы изготовления мостовидных протезов; протезирование дефектов зубного ряда мостовидным протезом на имплантах; клинические этапы изготовления современного частичного съемного протеза (инжекционная система изготовления съемных протезов из термопластичного материала). Клинические этапы изготовления бюгельного протеза (с замковой системой фиксации) клиническая картина при полной потере зубов; оценка состояния слизистой оболочки протезного ложа беззубых челюстей; обследование больного; подготовка к протезированию; методика получения оттиска; привыкание к протезам; гигиена полости рта, лиц пользующихся протезами; аллергия на стоматологические материалы; лазерные технологии изготовления зубных протезов и ортодонтических аппаратов; лазерное протезирование твердых тканей зуба; инфекционный контроль.
Область компетенции А – Заболевании зубочелюстных аномалии у детей.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по этиологии и патогенезе, клинического течения, диагностика, профилактика, лечение зубочелюстных аномалии; наследственные аномалии; о вредных привычках.
Область компетенции Б – Методы обследования ортодонтических больных.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками специальных методах исследования: - основных принципах, методах профилактики и лечения аппаратами аномалии зубочелюстной системы; - об ортодонтических аппаратах.
Область компетенции В – Функциональная анатомия челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о факторах, обеспечивающие устоичивости зубов; - понятия о артикуляции и окклюзии; виды окклюзии; высота окклюзии, высота относительного покоя; ориентированные линии окклюзии; ключи окклюзии. Взаимоотношение между зубными рядами.

Модуль Г1			
- лечить пульпит.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение пульпита.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение пульпита.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Д1			
- лечить перио-донтит.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение периодонтита.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение периодонтита.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Е1			
- лечить болезни пародонта.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней пародонта.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний пародонта.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Ж1			
- лечить болезни слизистой оболочки полости рта.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней слизистой оболочки полости рта.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний слизистой оболочки полости рта.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.

4 Белгілер мен қысқартулар

Стандартта төмендегі қысқартулар қолданылады:
ҚРЗ – Қазақстан Республикасының Заңы;
ЖБП – жалпы білім беру пәндері;
ЖГП – жалпы гуманитарлық пәндер;
ӘЭП – әлеуметтік- экономикалық пәндер;
ЖКП – жалпы кәсіптік пәндер;
АП – арнайы пәндер;
ӨО – өндірістік оқыту;
КП – кәсіптік практика;
БҰП – білім беру ұйымы анықтайтын пәндер;
Е – емтихан;
К – консультациялар;
Ф – факультативтік пәндер;
ФАП – фельдшерлік-акушериялық пункт;
АМСП – алғашқы медикалық-санитарлық пункт;
ДА – дәрігерлік емхана.

5 Мамандықтың жалпы сипаттамасы

5.1 030400 0 - «Стоматология» мамандығының коды мен мамандық атауы Қазақстан Республикасының индустрия және сауда Министрлігінің техникалық реттеу және метрология бойынша Комитетінің 2008 жылғы 3 маусымдағы № 273-од бұйрығымен бекітілген ҚР МЖМБС 05-2008 техникалық және кәсіптік білім беру, орта білім беруден кейінгі білім берудің кәсіптері мен мамандықтар жіктеуішіне сәйкес көрсетілген.

Біліктіліктері:

030402 3 - «Дантист»

030401 3 - «Стоматолог -дәрігердің көмекшісі»

030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист»

5.2 030400 0 - «Стоматология» мамандығы бойынша кәсіби білім бағдарламасын меңгеру түрі:

күндізгі.

5.3 Оқытудың күндізгі түріндегі кәсіби білім беру бағдарламасын меңгерудің білім базасының біліктілікке сәйкес, нормативті мерзімі:

Қабылдаудың жалпы білім беру базасы:

- негізгі орта білім негізінде;
- жалпы орта білім негізінде.

030400 0 - «Стоматология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламасы

- орта буын маманы;
- жоғары деңгей біліктіліктері деңгейлері бойынша іске асырылады.

Күндізгі оқыту түріндегі мамандықтар бойынша техникалық және кәсіби білім берудің кәсіби білім беру бағдарламасын меңгерудің нормативтік мерзімі:

1 кесте

Қабылдаудың білім базасы	Біліктілік атауы, коды	Біліктілік деңгейі бойынша білім беруде оқыту бағдарламасын меңгерудің нормативтік мерзімі
Негізгі орта білім беру базасында	**Орта буын маманы:** 030402 3 «Дантист» 030401 3 «Стоматолог -дәрігердің көмекшісі **Жоғары деңгей:** 030403 2 «Стоматологиялық гигиенист»	 3 жыл 10 ай 2 жыл 10 ай 2 жыл 10 ай
Жалпы орта білім беру базасында	**Орта буын маманы:** 030402 3 «Дантист» 030401 3 «Стоматолог -дәрігердің көмекшісі **Жоғары деңгей:** 030403 2 «Стоматологиялық гигиенист»	 2 жыл 10 ай 1 жыл 10 ай 1 жыл 10 ай

5.4 030400 0 - «Стоматология» мамандығының кәсіби қызметінің объектілері

Түлектердің кәсіптік кәсіптік қызмет объектілері ересек тұрғындар мен балалар болып табылады. Түлектердің кәсіптік қызмет орындары төмендегілер болып табылады:

- тіс техникалық зертханалар;
- стоматологиялық бөлімдері бар емдеу – профилактикалық мекемелер: емханалар клиникалар, медициналық орталықтар;
- фельдшерлік-акушерлік бөлімдер жанындағы тіс техникалық зертханалар.

5.5 030400 0 - «Стоматология» мамандығының кәсіби қызметінің түрлері

«Дантист» біліктілігіне арналған оқу бітірушілердің кәсіптік қызметтерінің түрлері:

- орталықтарда, емханаларда дәрігерлік амбулаторияларда, тіс техникалық зертханаларда әр түрлі жастағы науқастарға алғашқы тіс техникасына қатысты көмек көрсету;
- бақытсыз жағдайларда және қатты ауырған кезде дәрігерге дейінгі жедел көмек көрсету және пациенттің жағдайын бағалау;
- денсаулық сақтау мекемелерінде санитарлық- гигеналық эпидемияға қарсы режимдерді сақтау;
- көпшілік зақымданған жерде, індеттің төтенше жағдайында халыққ медициналық жәрдем көрсету;
- жаңа ақпараттық технологияларды, әдістерді қолдану, құрал-жабдықтарды қабылдау;
- әр түрлі жас топтағы халық денсаулығына жәрдем көрсету және нығайту үшін шара қолдану және пациенттің құқығын сақтау, олардың отбасына қызмет жасау;
- пациенттің денсаулығына (физикалық, психикалық, әлеуметтік, экологиялық) әсер ететін қауіпті факторлар мәселелері және олардың денсаулықтарына әсер етуін азайту бойынша халыққа кеңес беру;
- әртүрлі жастағы балаларға ауыз қуысы аурулары туралы кеңестер беріп, имунно-профилактика және диспансерлік бақылау жүргізу;
- қазіргі заманға сай зерттеу әдістерін пайдалана отырып, диференциялық диагностиканы жүргізу, сондай-ақ жүйе кездесетін ауруларды емдеу және алдын алу;
- стоматологиялық ұйымдарда нормативтік медициналық құжаттарды рәсімдеу;
- әріптестермен бірлесе жұмыс істеу және өзара тәжірибе алмасу;
- аурудың алдын алу және салауатты өмір салтын насихаттау.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Терапевтическая стоматология**

Задача модуля: Владеть методами обследования, диагностики, профилактики, лечения заболеваний зубов и полости рта

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять основные и дополнительные методы обследования больного.	- проводить расспрос больного, осмотр органов и тканей полости рта, перкуссию, пальпацию; - проводить дополнительные методы обследования.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; - принципы асептики в терапевтической стоматологии - понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный, дополнительные методы); - строение и функции органов и тканей полости рта - анатомия зубов человека.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов (зеркало, зонд, пинцет, шпатель)
Б1			
- лечить болезни зубов некариозного происхождения.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней зубов некариозного происхождения.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение заболеваний.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль В1			
- лечить кариес зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение кариеса зубов.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение кариеса зубов.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства

Модуль обучения Б1 – Флюороз. Гипоплазия. Несовершенный амелогенез. Синдром Стентона – Капдепона. Травматические повреждения зубов. Истирание твердых тканей зуба. Кислотный некроз. Клиновидный дефект. Некроз твердых тканей зуба. Эрозия твердых тканей зуба. Гиперестезия твердых тканей зуба.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни зубов некариозного происхождения.
Область компетенции В – Диагностика и лечение больных с кариесом зубов.	
Модуль обучения В1 – Кариес зубов.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить кариес зубов.
Область компетенции Г – Диагностика и лечение больных с болезнями пульпы зубов.	
Модуль обучения Г1 – Пульпит.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить пульпит.
Область компетенции Д – Диагностика и лечение больных с воспалениями периодонта.	
Модуль обучения Д1 – Периодонтит.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить периодонтит
Область компетенции Е – Диагностика и лечение больных с заболеваниями пародонта.	
Модуль обучения Е1 – Заболевания пародонта.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить заболевания пародонта
Область компетенции Ж – Диагностика и лечение больных с болезнями слизистой оболочки полости рта.	
Модуль обучения Ж1 – Болезни слизистой оболочки полости рта.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни слизистой оболочки полости рта

«Стоматолог-дәрігердің көмекшісі» және «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктіліктеріне арналған оқу бітірушілердің кәсіптік қызметтерінің түрлері:

- тіс ауырғанда тұрғындарға диагностикалық кеңес беру;
- тіс ауруларының асқынбаған түріне медициналық көмек көрсету;
- кәсіби қызметте кездесетін бақытсыз жағдайларды және жіті ауруларға дәрігерге дейінгі алғашқы қажетті медициналық қызмет көрсету;
- тіс ауруларының бөлімдерінде санитарлық-тазалық және санитарлық- эпидемалогиялық тәртіпті сақтау;
- стоматологиялық мекемелерде белгіленген медициналық құжаттарды рәсімдеу;
- көпшілік зақымданған жерде, індеттің төтенше жағдайында халыққа медициналық жәрдем көрсету;
- тіс ауруларын анықтау мақсатында (дәрігермен немесе өз бетімен) тұрғындарға профилактикалық тексеру жүргізу;
- науқастың өмір сүруі және жағдайын есепке ала отырып, науқастың, оның отбасы денсаулығына қауіп туғызатын физикалық, психикалық, әлеуметтік және мәдени факторларды анықтау;
- тіс ауруларының алдын алу, қазіргі диагностикалау және емдеу әдіс-тәсілдерін қолдану шараларын өткізу (әсіресе жасөспірімдер арасындағы);
- стоматология саласы бойынша медициналық ұйымдардың құрамындағы медицина қызметкерлерінің және науқастардың қауіпсіздігін және инфекциялық бақылау жүйесін жандандыру.

6 Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

0304000 - «Стоматология» мамандығы, 0304023 - «Дантист», 0304013 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша даярлау деңгейіне қойылатын талаптар

6.1 Білім алушы белгіленген біліктілік деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасын игеру нәтижесінде тұтас оқу-тәрбиелік үрдісінің барысында қалыптасқан **базалық құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс:

030402 3 - «Дантист»

БҚ-1 - кәсіби іс-әрекетке байланысты шет тіліндегі (орыс) қазақ тілдеріндегі мәтіндерді сөздікпен аудару және оқуға қажетті лексикалық және грамматикалық минимумдарды меңгеру;

БҚ-2 - Қазақстан тарихының тарихи құбылыстарын және үрдістерін оқу барысында шынайы-тарихи оқиғаларды талдау дағдыларын меңгеру;

БҚ-3 - денсаулықты нығайту үшін, өмірлік және кәсіби мақсаттарға жету үшін дене шынықтыру-спорттық іс-әрекеттерді қолдана білу;

БҚ-4 - әлемдегі және аймақтағы тарихи-мәдени орталықтардың және этникалық құндылықтарының мәдениет түрлері туралы түсінігі болуы керек;

БҚ-5 - қоғамда адамдар арасындағы қатынасты реттеу адамгершілік ережелерін, диалектикалық дамудың негізгі заңдары мен заңдылықтарын білу, тәжірибеде негізгі түсініктерді және заңдарды қолдана білу;

БҚ-6 - саяси жүйе және саяси тәртіп, саясатқа деген адамдардың көзқарасы жайлы түсінігі болуы керек;

БҚ-7 - экономика негізі жайлы жалпы ережені білу, экономика негіздерін меңгеру, елдегі және шетелдегі экономикалық жағдайларды меңгеру;

БҚ-8 - қазіргі компьютерлік технологиялар жайлы және де оларды қазіргі медицинада қолдану жайлы түсінігі болу, кәсіби іс-әрекетте қазіргі ақпараттық технологияларды қолдану;

БҚ-9 - патологиядағы ағзалар мен ағза жүйесінің нормаларын, жасуша тіндерінің құрылысын және жалпы даму белгілерін білу;

БҚ-10 - клиникалық пәндерді оқыту негізінде алған білімдерін пайдалану және тұқым қуалаушы аурулардың түрлерін меңгеру;
стоматологиялық мекемелерде іс-қағаздарын мемлекеттік тілде сауатты түрде жүргізе білу;

БҚ-11 - термохимиялық және термодинамикалық заңдардың негізін меңгеру;
сұйықтықтың құрамын жасау тәсілдерін білу, ағзадағы сұйықтықтың коллегативтік мәнін білу.

БҚ-12 - қышқылды-негізгі тепе-теңдікті және ағзаның буферлік жүйесінің қызметін білу.

6.2 Білім алушы белгіленген біліктілік деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасын игеру нәтижесінде тұтас оқу-тәрбиелік үрдісінің барысында қалыптасқан **кәсіби құзыреттілікке** ие болуы тиіс:

030402 3 - «Дантист»

КҚ-1 - науқасқа мейірбикелік күтіммен қарауды ұйымдастыру, манипуляция мен емдік шараларды орындаудың техникасын меңгеру;

КҚ-2 - коммуникативтік дағдыларды, қақтығыстарды шешу дағдыларын меңгеру, кәсіби іс-әрекетте және күнделікті алған білімдерін қолдану, этика-деонтология қағидалары негізінде емделушілермен олардың туысқандарымен, әріптестерімен қарым-қатынас дағдыларын меңгеру;

КҚ-3 - әр түрлі дене жарақаттарына алғашқы көмек көрсету, хирургиялық ауруларды күту тәсілдерін, жүрек-өкпе жан сақтау тәсілдерін меңгеру;

КҚ-4 - әр түрлі апатта болған жұқпалы аурулар және белгілі бір ортадағы экстремалды жағдайларда алғашқы көмек көрсету, оны емдеу диагностикалық тәсілдерін, негізгі белгілерін білу;

КҚ-5 - науқас балаларды күтуде алдын ала диагнозын қоя білу, клиникалық негіздерін айқындай білу.

6.3 Білім алушы белгіленген біліктілік деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасын игеру нәтижесінде тұтас оқу-тәрбиелік үрдісінің барысында қалыптасқан **арнайы құзыреттілікке** ие болуы тиіс:

030402 3 - «Дантист»

АҚ-1 - білім алушы рентген сәулелік тексеруді ұйымдастыру жүйесі бойынша және бет-жақ аймағындағы түрлі рентгендік тексерудің әдістері бойынша білімдері мен дағдыларын меңгеру;

Модуль Л1			
- принять больного с заболеванием височно-нижнечелюстного сустава.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний височно-нижнечелюстного сустава.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль М1			
- принять больных с опухолями и опухолеподобными поражениями челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение опухолей и опухолеподобных поражений челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства

29 Профиль компетенции – Терапевтическая стоматология

Профиль компетенции – Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта.	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии. - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику болезней зубов некариозного происхождения, кариеса зубов, пульпита, периодонтита, заболеваний пародонта, болезней слизистой оболочки полости рта; - будет лечить болезни зубов некариозного происхождения, кариес зубов, пульпит, периодонтит, заболевания пародонта, болезни слизистой оболочки полости рта.
Область компетенции А – Методы обследования больного.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии.
Область компетенции Б – Диагностика и лечение больных с болезнями зубов некариозного происхождения.	

			стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль З1			
- принять больных с заболеваниями и повреждениями слюнных желез.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний и повреждений слюнных желез.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль И1			
- принять больного с травматическим повреждением челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - лечить вывихи и переломы зубов, проводить временную и постоянную консервативную иммобилизацию при переломах челюстей. - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение травматических повреждений челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра и лечения вывихов и переломов зубов, проведения временной и постоянной консервативной иммобилизации при переломах челюстей; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль К1			
принять больных с заболеван-иями и поражениями нервов лица и челюстей.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний и поражений нервов лица и челюстей.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства

АҚ-2 - білім алушы оқу аяқталғаннан кейін физиотерапиялық көмекті ұйымдастыру жүйесі бойынша және тіс пен ауыз қуысының ауруларын емдеу үшін физиотерапияны қолдану бойынша білімдер мен дағдыларын меңгеру;

АҚ-3 - білім алушы тіс аурулары профилактикасымен ауыз қуысы ауруларына алғашқы стоматологиялық көмекті ұйымдастыра білу;

АҚ-4 - білім алушы алынбалы, алынбайтын және бюгельді протездерді дайындау бойынша білім мен дағдыны меңгеру,

АҚ-5 - білім алушы стоматологиялық мекемелерде медбикелік жұмыс жүйесі бойынша білім мен дағдыны меңгеру;

АҚ-6 - білім алушы стоматологиялық мекемелерде терапиялық, хирургиялық және ортопедиялық салалар бойынша білім мен дағдыны меңгеру;

АҚ-7 - рецепт жазу, грек-латын тілдеріндегі терминдердің мағынасын түсіндіру; -жалпы фармакологиялық емдік өнімдері және фармакологиялық динамиканы білу.

030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 «Стоматологиялық гигиенист» біліктілікіктері бойынша даярлау деңгейіне қойылатын талаптар

6.4 Білім алушы белгіленген біліктілік деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасын игеру нәтижесінде тұтас оқу-тәрбиелік үрдісінің барысында қалыптасқан **базалық құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс:

030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі;
030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист»

БҚ-1 - қоғамда адамдар арасындағы қатынасты реттеу адамгершілік ережелерін, диалектикалық дамудың негізгі заңдары мен заңдылықтарын білу, тәжірибеде негізгі түсініктерді және заңдарды қолдана білу;

БҚ-2 - экономика негізі жайлы жалпы ережені білу, экономика негіздерін меңгеру, елдегі және шетелдегі экономикалық жағдайларды меңгеру;

БҚ-3 - әр түрлі апатта болған жұқпалы аурулар және белгілі бір ортадағы экстермалды жағдайларда алғашқы көмек көрсету оны емдеу, диагностикалық тәсілдерін, негізгі белгілерін білу керек;

БҚ-4 - денсаулықты шынықтыру, өмірлік және кәсіби мақсаттарға жету үшін дене шынықтыру- спорттық іс-әрекеттерді қолдана білу;

БҚ-5 - кәсіби іс-әрекетке байланысты қазақ,(орыс) және шет тілдеріндегі мәтіндерді сөздікпен аудару және оқуға қажетті лексикалық және грамматикалық минимумдарды меңгеру;

БҚ-6 - Қазақстан тарихының тарихи құбылыстарын және үрдістерін оқу барысында шынайы-тарихи жағдайларды талдау іскерліктерін меңгеру;

БҚ-7 - әртүрлі дене жарақаттарына алғашқы көмек көрсету, хирургиялық ауруларды күту тәсілдерін , жүрек- өкпе жансақтау тәсілдерін меңгеру;

БҚ-8 - әлемнің және аймақтың негізгі тарихи-мәдени орталықтарын, мәдениет түрлерін және этникалық құндылықтары жайлы түсінігі болу;

БҚ-9 - саяси жүйе және саяси тәртіп, саясатқа деген адамдардың көзқарасы жайлы түсінігі болу;

БҚ-10 - қазіргі компьютерлік технологиялар жайлы және де оларды қазіргі медицинада қолдану жайлы түсінігі болу, кәсіби іс-әрекетте қазіргі ақпараттық технологияларды қолдану.

6.5 Білім алушы белгіленген біліктілік деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасын игеру нәтижесінде тұтас оқу-тәрбиелік үрдісінің барысында қалыптасқан **кәсіби құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс:

030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі;
030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист»

КҚ-1 - науқасқа мейірбикелік күтіммен қарауды ұйымдастыру, манипуляция мен емдік шараларды орындаудың техникасын меңгеру;

КҚ-2 - патологиядағы ағзалар мен ағза жүйесінің нормаларын, жасуша тіндерінің құрылысын және жалпы даму белгілерін білу;

КҚ-3 - әр түрлі дене жарақаттарына алғашқы көмек көрсету, хирургиялық ауруларды күту тәсілдерін, жүрек-өкпе жан сақтау тәсілдерін меңгеру;

КҚ-4 - әр түрлі апатта болған жұқпалы аурулар және белгілі бір ортадағы экстремалды жағдайларда алғашқы көмек көрсету, оны емдеу диагностикалық тәсілдерін, негізгі белгілерін білу;

КҚ-5 - науқас балаларды күтуде алдын ала диагнозын қоя білу, клиникалық негіздерін айқындай білу.

6.6 Білім алушы белгіленген біліктілік деңгейінің білім беретін оқу бағдарламасын игеру нәтижесінде тұтас оқу-тәрбиелік үрдісінің барысында қалыптасқан **арнайы құзыреттіліктерге** ие болуы тиіс:

030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі;
030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист»

АҚ-1 - жалпы фармакологиялық емдік өнімдері және фармакологиялық динамиканы білуі керек;

АҚ-2 - рецепт жазу, грек-латын тілдеріндегі терминдердің мағынасын түсіндіру;

АҚ-3 - білім алушы рентген сәулелік тексеруді ұйымдастыру жүйесі бойынша және бет-жақ аймағындағы түрлі рентгендік тексерудің әдістері бойынша білімдері мен дағдыларын меңгереді;

АҚ-4 - білім алушы оқу аяқталғаннан кейін физиотерапиялық көмекті ұйымдастыру жүйесі бойынша және тіс пен ауыз қуысының ауруларын емдеу үшін физиотерапияны қолдану бойынша білімдер мен дағдыларын меңгереді;

АҚ-5 - білім алушы тіс аурулары профилактикасымен ауыз қуысы ауруларына алғашқы стоматологиялық көмекті ұйымдастыра білу;

АҚ-6 - білім алушы тіс аурулары профилактикасы мен ауыз қуыс ауруларына жеке кәсіби білімдері мен дағдыларын меңгереді;

АҚ-7 - білім алушы стоматологиялық мекемелерде медбикелік жұмыс жүйесі бойынша білім мен дағдыны меңгереді;

АҚ-8 - білім алушы стоматологиялық мекемелерде терапиялық, хирургиялық және ортопедиялық салалар бойынша білім мен дағдыны меңгереді.

Модуль Г1			
- лечение одонтогенных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение периодонтита и острого гнойного периостита челюсти.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение периодонтита и острого гнойного периостита челюсти.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов и ликвидации гнойного очага; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Д1			
- лечить болезни прорезывания зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; -поставить диагноз; -провести лечение перикоронарита и неправильного положения зуба.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение перикоронарита и неправильного положения зуба.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов и ликвидации гнойного очага; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Е1			
- принять больного с одонтогенным воспалением верхнечелюстной пазухи.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение одонтогенного воспаления верхнечелюстной пазухи.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Ж1			
- принять больного с инфекционным воспалительным заболеванием челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства;

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Хирургическая стоматология**

Задача модуля: Владеть методами обследования, диагностики, лечения заболеваний челюстно-лицевой области.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять основные и дополнительные методы обследования больного.	- проводить расспрос больного, осмотр органов и тканей полости рта, перкуссию, пальпацию; - проводить дополнительные методы обследования.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; - принципы асептики в хирургической стоматологии - понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный, дополнительные методы); - строение и функции органов и тканей челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов (зеркало, зонд, пинцет, шпатель)
Б1			
- обезболивание в челюстно-лицевой области.	- проводить аппликационную, инфильтрационную, проводниковую анестезию.	- общее обезболивание; - проведение наркоза; - фармокологические вещества, применяемые для наркоза; - местное обезболивание - иннервация зубов и челюстей; - анестетики; - инструментарий - неинъекционное и инъекционное обезболивание; - инфильтрационная, проводниковая и стволовая анестезия.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для обезболивания; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль В1			
- удаление зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести удаление зубов.	- показания и противопоказания к удалению зубов; - методика удаления зуба; - щипцы и элеваторы для удаления зубов - осложнения, возникающие во время и после удаления зуба.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов; стоматологические материалы и лекарственные средства

7 Білім алушылардың оқу жүктемесінің максималды көлемі

Білім алушылардың оқу жүктемесінің барынша көп көлемді аудиториялық және аудиториядан тыс оқу жұмысының барлық түрлерін қоса алғанда аптасына 54 сағаттан аспауы тиіс.

Күндізгі оқу нысаны кезінде оқыту уақытының жалпы ілімдік оқытуы аптасына 36 сағаттан аспауы керек және бұл көрсетілген көлемге факультативтік пәндер мен консультациялар кірмейді. Толық оқу жылындағы оқу уақытының көлемі, каникул уақытын (11 аптадан кем емес) және мерекелік күндерді (1 апта) есептемегенде, 40 аптадан асырмай құрастырылады.

Білімалуғажоспарланғануақыттыңжалпыбюджетібілімберуоқубағдарламаларымен оқу жоспарларының құрылымын қарастырғанда ескерілуі тиіс.

Білім алушылардың оқыту жүктемесінің көлемін анықтау кезінде білім беру мекемесі құқылы:

- мамандық бойынша МЖМБС қарастырылған вариативті бөлімді іске асыру, құзыретін, білім мен білікті, қалыптасуды кеңейту үшін типтік оқыту жоспарында берілген арнайы циклдың 15-25% шамасында қазіргі уақытқа сай технологияларды пайдалана отырып оқыту уақытының көлемін өзгертуге.
- оқу бітірушілер еңбек нарқының сұранысына, білімін әрі қарай жалғастыруда бәсекеге қабілетті болуын қамтамасыз ету үшін вариативті бөлімге арналған уақыт көлеміне жаңа қосымша пәндер мен/немесе мамандық бойынша МЖМБС пәндерінің немесе басқа модуль көлемінің уақытын көбейтуге, сондай-ақ кәсіби қызығушылығына қарай жаңа қосымша кәсіби модульдер (пәндер, білім мекемесінің анықтауынша 10%-ке дейін) енгізуге.

8 Білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Білім беру бағдарламасының құрылымы 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша пәндер тізімі мен оқушылардың оқу жұмыстарының түрлерінен біріктірілген төмендегі циклдар тізбесін анықтайды:

- жалпы білім беру пәндері (ЖБП);
- жалпы гуманитарлық білім беру пәндері (ЖГБП);
- әлеуметтік- экономикалық пәндер (ӘЭП);
- жалпы кәсіптік пәндер (ЖКП);
- арнайы пәндер (АП);
- өндірістік оқыту (ӨО);
- кәсіби практика (КП);
- жұмыс берушілердің талаптарын ескере отырып білім беру ұйымдары таңдайтын пәндер (БҰТП);
- оқу орындарының жұмыспен қамтамасыз етушінің талаптарын ескере отырып анықтайтын пәндері (ОАП);
- емтихандар (Е);
- консультациялар (К);
- факультативтік пәндер (Ф).

8.2 Кәсіптік білім беру бағдарламасының мазмұны мен көлемі 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша жоғары медициналық

оқу орындарының 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 1 курстарының білім беру бағдарламаларымен интеграцияланған. Оның құрамына:

- кәсіптік қызмет объектісіне сәйкес оқытылатын жалпы кәсіптік пәндер;
- біліктілік деңгейін ескере отырып, кәсіптік құзыреттіліктің негізін құрайтын арнайы пәндер кіреді.

Кәсіптік білім беру бағдарламасының мазмұны мен көлемі 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша типтік оқу жоспарымен және типтік бағдарламалармен анықталады.

8.3 Типтік оқу жоспары мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының негізгі бөліктерінің бірі болып есептеледі, білім алушылардың даярлық деңгейіне қойылатын мемлекеттік талаптарды іске асыруға, техникалық және кәсіптік білім беру мекемелерінің оқу жоспарын құрастыру негізі болады, оқудың кодын және бейінін, мамандандырылуын, базасын, нысанын және оқыту нормативтік мерзімін көрсетеді.

Типтік оқу жоспары циклдар бойынша оқу пәндерін, пәндерді зерделеуге арналған оқу уақытының көлемін, зерделеу тәртібін және бақылау түрлерін қарастырады.

Барлық пәндер бойынша сынақтар зерделеуге берілген уақытқа байланысты өткізіледі ал емтихандар аралық аттестацияға берілген мерзімге сай өтеді

8.4 Техникалық және кәсіби білім берудің оқу бағдарламаларының мазмұнында 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша ескеріледі:

- оқу үрдісін ұйымдастыру стандарттарын ескеру;
- тиісті деңгейлі білікті мамандардың қажетті құзыреттері енгізілуі;
- модульдік оқытудың технологияларын пайдалану мүмкіндігі қарастырылуы;
- халыққа медициналық көмек көрсету сапасын жетілдіру бойынша денсаулық сақтау саласындағы қазіргі ғылыми жетістіктерінің көрініс табуы.

Пәндердің мазмұнын берілген мамандық бойынша білім беру оқу бағдарламасына сәйкес оқу жоспары бойынша анықталады.

8.5 Жалпы білім беру оқу бағдарламаларының мазмұны пәндер жиынтығымен анықталады (ЖГП, ӘЭП - негізгі орта білім базасында әзірленген оқу жоспары) оның көлемі білім беру оқу бағдарламасының жалпы көлемінің 30-35%-ын құрайды.

8.6 Кәсіптік қызметтің теориялық және тәжірибелік негізін бейнелейтін білім беру оқу бағдарламаларының жалпы кәсіптік білім беру, арнайы пәндер, өндірістік оқыту мен кәсіптік практика бойынша мазмұны білім беру бағдарламаларының жалпы көлемінің 65-70%-ын құрайды.

8.7 Техникалық және кәсіптік білімнің білім беру оқу бағдарламалары 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша жоғарыда 7.1 тармағында көрсетілген кәсіптік дағдыларды бекіту бойынша барлық пәндер циклы мен оқу жұмысының түрлерін енгізуге тиісті.

8.8 Білім беру оқу бағдарламаларын әзірлеу мен іске асыруда техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары құқылы:

- кәсіптік оқу бағдарламаларын игеруге бөлінген жалпы оқу уақытының көлемін сақтағанда цикл үшін 15-25% шамасында және циклге кірген пәндер үшін 10-20% шамасында оқу материалын игеруге бөлінген оқу уақытының көлемін өзгертуге;
- жалпы құзыреттердің дамуы және кәсіптік құзыреттерін қалыптастыру бағдар-

	дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни прорезывания зубов.
Область компетенции Е – Одонтогенное воспаление верхнечелюстной пазухи.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику одонтогенного воспаления верхнечелюстной пазухи.
Область компетенции Ж – Инфекционные воспалительные заболевания челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.
Область компетенции З – Заболевания и повреждения слюнных желез.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний и повреждений слюнных желез.
Область компетенции И – Травматические повреждения челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику травматических повреждений челюстно-лицевой области; - будет лечить вывихи и переломы зубов, проводить временную и постоянную консервативную иммобилизацию при переломах челюстей.
Область компетенции К – Заболевания и поражение нервов лица и челюстей.	
Модуль обучения К1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний и поражений нервов лица и челюстей.
Область компетенции Л – Заболевания височно-нижнечелюстного сустава.	
Модуль обучения Л1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний височно-нижнечелюстного сустава.
Область компетенции М – Опухоли и опухолеподобные поражения челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения М1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний опухоли и опухолеподобные поражения челюстно-лицевой области.

Ф2			
Применять на практике знания по основам составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний в Казахстане.	- планировать комплексную систему профилактики.	- эпидемиология основных стоматологических заболеваний в Казахстане; - особенности течения, развития и профилактики стоматологических заболеваний в промышленных районах и зонах экологического бедствия.	

28 Профиль компетенции – Хирургическая стоматология

Профиль компетенции – Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология.	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии; - сможет проводить обезболивание; - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику болезней прорезывания зубов, одонтогенных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области, одонтогенных воспалений верхнечелюстной пазухи, инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области, заболеваний и повреждений слюнных желез, - будет удалять зубы.
Область компетенции А – Методы обследования больного.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии.
Область компетенции Б – Обезболивание в челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся: - будет делать местное обезболивание.
Область компетенции В – Удаление зубов.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся: - будет удалять зубы.
Область компетенции Г – одонтогенные воспалительные заболевания челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить периодонтит, острый гнойный периостит челюсти.
Область компетенции Д – Болезни прорезывания зубов.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить

ламаларын игерудің негізгі нәтижелері болып табылатын оқытудың әртүрлі технологияларын, нысандарын, тәжірибелік-бағытталған оқытуды қарастыратын оқу процесін ұйымдастыру және бақылау әдістерін таңдауға.

8.9 Техникалық және кәсіптік білім берудің оқу бағдарламаларына міндетті пәндермен қатар, таңдаулы пәндерді кіргізеді:

- оқу жоспарының көлемінде консультациялар мен факультативтік сабақтарға оқу уақыты қарастырылады;
- консультациялар мен факультативтік сабақтар білім алушылардың жеке қабілеттері мен мүдделерін қамтамасыз етуге бағытталған.

8.10 Техникалық және кәсіптік білім беруде оқу бағдарламаларын іске асыру 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктілікіктері бойынша базалық жоғары білімі бар педагогикалық кадрлармен, оның ішінде оқытатын пәнінің бейініне сәйкес келетін жоғары медициналық білімі бар және жүйелі түрде педагогикалық, ғылыми-әдістемелік және денсаулық сақтау саласында практикалық қызметпен айналысатын кадрлармен қамтамассыз етіледі.

Білім алушылардың өзінің мамандығына сүйіспеншілігін қалыптастыру үшін білім беру үрдісінде мотивациялық, еріктілік, эмоциялық ортаға сүйену. Кәсіптік қызығушылығын қалыптастыру үшін жағымды жағдай жасау. Ол үшін:

- танымдық іс-әрекет белсенділігін арттыру әдістері (семинар, практикалық пікірталас);
- білім алушыдан ауқымды және тереңірек білімді қажет ететін жағдаят туғызу;
- алған білімі мен дағдысын іс-тәжірибесінде, сондай-ақ шығармашылығында қолдануды қажет ететін мысалдарды талқылау;
- өз күшіне сенімділігін туғызатын білімдегі табыс эмоциясын қалыптастыру.

Кәсіптік даярлау жұмысына бірінші және жоғары біліктілік санатындағы денсаулық сақтау саласындағы тәжірибесі жоғары білікті мамандар тартылады.

8.11 Кәсіптік практиканы ұйымдастыру құрылымы:

- оқу практикасы;
- оқу өндірістік практика;
- диплом алдындағы (кәсіптік) практика.

Практикалық сабақтардың оқу-өндірістік практика бағдарламаларының мазмұны оқу жоспарлары және квалификациялық талаптарға сәйкес анықталады.

Білім алушылардың оқу-өндірістік практикасы медицина мекемелерінде мамандардың басқаруымен өткізіледі.

Кәсіптік практика медицина мекемелерінде жұмыс берушілердің келісімі негізінде ұсынылған жеке жұмыс орындарында өткізіледі және оқыту үрдісінде алған білімдерін бекітуге, практикалық дағдыларды алып, озық тәжірибені игеруге бағытталған. Кәсіптік практика міндетті оқытудың жалпы оқу уақыты көлемінің 40%-ынан кем болмай құрылуы тиіс.

8.12 Техникалық және кәсіптік білім беруді іске асыру оқу әдебиеті мен оқу-әдістемелік көрнекі құралдары кітапханалық қорының, оның ішінде электрондық оқу құралдары, аудио және бейнематериалдар, әдістемелік көрнекі құралдар, пәндер, кәсіптік тәжірибелер ұсынымдардың болуымен қамтамасыз етіледі.

8.13 Оқу процесінің материалды - техникалық, оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы уәкілетті органы белгілеген нормативтік талаптарға сәйкес болуы тиіс.

8.14 Тәрбие беру бағдарламалары білім алушылардың ұлттық құндылықтарын, дамытуға ұлтжандылығымен азаматтығын қалыптастыруға, жан-жақты қызығушылығы мен қабілеттілігін дамытуға бағытталуы тиіс.

8.15 Колледж түлектерінің білім, білік, дағдысының мемлекеттік жалпы білім беру стандарты талаптарына сәйкестігін анықтау және колледж түлектерінің оқудағы жетістіктерін бақылау түрінде қорытынды мемлекеттік аттестаттау жүргізіледі.

Бекітілген тәртіп негізінде мемлекеттік аттестаттау комиссиясы аттестаттауды типтік оқу жоспарына сай бейіндік пәндер бойынша мемлекеттік кешенді емтихан түрінде өткізіледі.

Кабинеттер мен лабораториялардың тізімі

1. Тілдік дайындық
2. Қазақстан тарихы
3. Дене шынықтыру
4. Әлеуметтік–экономикалық пәндер
5. Компьютерлік технология
6. Қалыпты анатомия
7. Дәрігерлік- биологиялық пәндер
8. Жалпы психология
9. Фармакология
10. Ішкі аурулар
11. Хирургиялық аурулар
12. Медицина апаты
13. Ақпаратты-әдістемелік
14. Гипстік және полимерлік
15. Ақпараттану
16. Алынбалы протезді даярлау технологиясы
17. Алынбайтын протезді даярлау технологиясы
18. Доғалы протезді даярлау технологиясы
19. Металды-керамикалық протезді даярлау технологиясы
20. Хирургиялық стоматология
21. Терапиялық стоматология
22. Ортопедиялық стоматология

Ескерту:

- оқу мекемесіне қажет болған жағдайда оқулық кабинеттерді біріктіруге рұқсат беріледі.

	профилактики кариеса; - покрыть зубы фторлаком; - проводить аппликации реминерализующих препаратов;	фторлака, реминирализирующих препаратов;	
Р2			
- применять на практике знания по профилактики кариеса зубов у детей, запечатывание фиссур.	- по показаниям назначать препараты фтора, кальция, фосфора, витаминов; - проводить запечатывание глубоких фиссур.	- методика запечатывания глубоких фиссур; - значение сбалансированного питания в профилактике кариеса; - составление плана профилактики кариеса и учет результатов.	Лекции Таблицы Учебники
С1			
- применять на практике знания по профилактики заболеваний пародонта у детей;	- составить план профилактики заболевания пародонта; - определить индексы РМА;	- составление плана профилактики заболеваний пародонта; - методы оценки состояния десен; - виды зубных отложений;	Лекции Таблицы Учебники
С2			
- применять на практике знания по профилактики заболеваний пародонта у детей Зубной камень.	- снимать зубной камень, - удалять зубной камень.	- инструменты для удаления зубных камней; - методика удаления зубных камней, - методы удаления зубных камней.	Лекции Таблицы Учебники
Т1			
- применять на практике знания по профилактики зубочелюстных аномалий у детей.	- обследовать больного; - определить вид прикуса; - выявить и устранить причины и факторы риска в развитии аномалийного прикуса; - осуществлять контроль за соблюдением режима в период ортодонтического лечения; - проводить избирательную пришлифовку зубов; - проводить с детьми упражнения миогимнастики.	- виды прикуса; - причины и факторы риска в развитии патологии прикуса; - методы профилактики зубочелюстных аномалий; - методика проведения миогимнастики.	Лекции Таблицы Учебники
У1			
- применять на практике знания по диспансеризации-основному методу профилактики стоматологических заболеваний:	- формировать диспансерные группы по заболеваниям; - составить план профилактики стоматологических заболеваний для каждой группы; - заполнить документацию.	- понятие о диспансеризации; - методика формирования диспансерных групп; - организация профилактики стоматологических заболеваний в диспансерных группах.	Лекции Таблицы Учебники
Ф1			
- применять на практике знания по основам составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний.	- планировать комплексную систему профилактики; - внедрять комплексную систему профилактики.	- планирование комплексной системы профилактики; - внедрение комплексной системы профилактики.	

Л1			
- применять на практике знания по основным средствам и методам индивидуальной гигиены полости рта.	- определять степень жесткости зубной щетки; - рекомендовать пациенту вид зубной щетки и пасты; - обучать детей методам чистки зубов.	- понятие об индивидуальной гигиене полости рта; - средства индивидуальной гигиены полости рта: виды зубных паст, щеток, уход за ними; - методы чистки зубов.	Лекции Таблицы Учебники
М1			
- применять на практике знания по основным средствам и методам профессиональной гигиены полости рта	- определять гигиенический индекс по Федоровой-Володкиной; - определять гигиенический индекс по Грину-Вермильону; - проводить контролируемую и профессиональную чистку зубов.	- понятие об индивидуальной, контролируемой и профессиональной чистке зубов; - определение ГИ, их толкование; - понятие о профессиональной гигиене полости рта.	Лекции Таблицы Учебники
Н1			
- применять на практике знания по организация уголков и кабинетов гигиены полости рта; по гигиеническому обучению и воспитанию детей.	- принимать участие в организации и оформлении уголков и кабинетов гигиены; - проводить уроки гигиены; - проводить беседы с населением; - выпускать сан.бюллетень, - привить детям основные гигиенические навыки.	- организация уголков и кабинетов гигиены полости рта, - оформление уголков и кабинетов гигиены полости рта, - методика проведения уроков гигиены; - особенности гигиены полости рта у детей различных возрастных групп.	Лекции Таблицы Учебники
О1			
- применять на практике знания по особенностям стоматологического обследования при профилактических осмотрах.	- проводить опрос, осмотр больного; - записать зубную формулу; - заполнить медицинскую карту осмотра больного; - стерилизовать инструменты, - определять гигиенические индексы.	- проведение опроса, осмотра больного; - инструменты для осмотра, их стерилизация; - принципы заполнения зубной формулы; - правила заполнения медицинской карты осмотра стоматологического больного.	Лекции Таблицы Учебники
П1			
- применять на практике знания по эпидемиологии основных стоматологических заболеваний и распрос-траненности кариеса;	- обследовать детей; - вычислить распространенность кариеса;	- распространенность кариеса, его определение;	Лекции Таблицы Учебники
П2			
- применять на практике знания по эпидемиологии основных стоматологических заболеваний и интенсивности кариеса.	- обследовать детей; - определить индексы интенсивности кариеса: КПУ и КП	- интенсивность кариеса, его определение.	Лекции Таблицы Учебники
Р1			
- применять на практике знания по профилактики кариеса зубов у детей;	- составить план профилактики кариеса; - вести учет результатов	- основные средства и методы профилактики кариеса; - методика применения	Лекции Таблицы Учебники

Қосымша
(міндетті, анықтамалық)

Библиография

[1] Қазақстан Республикасының Заңы «Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» 1997 жылғы 11 шелдедегі № 151;

[2] Қазақстан Республикасының Заңы «Қазақстан Республикасындағы еңбек кодексі» 2007 жылғы 15 мамырдағы № 215.

Үлгілі оқу жоспарына түсініктеме

Типтік оқу жоспары кәсіп пен мамандық бойынша техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының негізгі компоненттерінің бірі болып табылады және білім беру бағдарламасының жалпы бағытын, көлемі мен негізгі мазмұнын айқындайды. 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030401 3 - «Дантист», 030402 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша типтік оқу жоспары техникалық және кәсіптік білім берудің коды мен саласын, оқытуды мамандандыруын, базасын, нысаны мен оқытудың нормативтік мерзімін көрсетеді.

Техникалық және кәсіби білім типтік оқу жоспары 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030401 3 - «Дантист», 030402 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша техникалық және кәсіптік оқыту жоспары жоғары медициналық оқыту мекемелерінің 1 курс бағдарламасымен интеграцияланған. Жоғары медициналық оқыту мекемелерінің 1 курс бағдарламасымен интреграциялау мақсатына байланысты жаңа пәндер енгізілді:

- Қарым-қатынастық дағдылар – 54 сағ;
- Клиникаға кіріспе – 54 сағ;
- Медициналық биофизика – 108 сағ;
- Молекулярлық биология және медициналық генетика – 108 сағ;
- Химия – 90 сағ;

Келесі пәндердің сағаттары көбейтілді:

- Кәсіби қазақ тілі – 270 сағ;
- Кәсіби шет тілі – 136 сағ;
- Қазақстан тарихы – 136 сағ;
- Политология және социология негіздері – 90 сағ;
- Экономикалық теорияның негіздері – 90 сағ
- Информатика – 135 сағ.

030402 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі, 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері үшін жалпы гуманитарлық, әлеуметті-экономикалық, жалпы кәсіптік циклдер бойынша пәндер тізімі және сағат көлемі біркелкі.

«Стоматологиялық гигиенист» біліктілігі үшін арнайы пәндер циклі бойынша «Стоматологиялық мекемедегі медбике» пәні «Ауыз қуысы тазалығы және стоматологиялық аурулардың алдын алу» пәніне өзгертілді.

Типтік оқу жоспары оқу жұмыстарының түрлерін және цикл бойынша оқу тәртіптерінің атауларын, оқу уақытының көлемін, байқау ретін бағалау үлгісін кіргізеді. Типтік оқу жоспары бөлімдерінде кәсіптік бөлімдеріне қатысты, мамандық іс-тәжірбиесін, барлық оқу кәсіптік жұмыстарының түрлерін, кәсіптік біліктіліктерін нығайту жолдары көрсетілген.

Типтік оқу жоспары әрбір құрылым элементтерін (жалпы білім беретін, жалпы гуманитарлық, әлеуметтік-экономикалық жалпы кәсіптік және арнайы білім салалары, емтихандар, кеңестер факультативтік сабақтар) білім беру мерзімін есепке ала отырып, жоғары және төмен белгіленген оқу уақытының шегі көрсетілу керек.

Бақылау нысанына семестрлер бойынша белгіленетін пәндер бойынша сынақтар, дифференциалдық сынақтар мен емтихандар енеді, ал басқа бақылау нысандары жұмыс оқу жоспарында білім беру ұйымдарымен белгіленеді.

Консультация мен факультативті сабақтарды өткізуге бөлінген оқу уақытының

инструментария; - контроле качества предстерилизационной обработки; - действующих приказов.	качества предстерилизационной очистке инструментов; - соблюдать правила техники безопасности при проведении стерилизации.	обработки, - методы контроля стерилизации, - правила техники безопасности, - сроки стерильности инструментов, - действующие приказы.	
Д1			
- применять на практике знания об измерении температуры тела; - исследовании пульса; - измерении артериального давления.	- измерить температуру тела, - измерить пульс на лучевой артерии; - измерения АД; - дать оценку полученному результату.	- понятие о терморегуляции; - устройства медицинского термометра; - технику измерения температуры тела, графическое изображение; - свойства артериального пульса, измерение пульса; - определение АД.	Лекции Таблицы Учебники
Е1			
- применять на практике знания о выписывании, - хранении, - раздаче лекарственных средств в стоматологических ЛПУ.	- выписывать лекарственные вещества, - хранить лекарства в отделении, - раздать лекарства больным.	- правила выписывания лекарственных средств, - правила хранения лекарственных средств, - правила раздачи лекарственных средств.	Лекции Таблицы Учебники
Ж1			
- применять на практике знания о путях введения лекарственных средств, - энтеральных путях введения.	- уметь вводить лекарства сублингвально, - инфильтрационным, - проводниковым; - аппликационным способом.	- путь введения лекарств энтеральным путем в полости рта: сублингвальным способом, инфильтрационным, проводниковым, - в десневые сосочки; - аппликационным способом.	Лекции Таблицы Учебники
З1			
- применять на практике знания о парентеральном пути введения лекарственных средств, - наборе раствора из флакона, ампул, - технике подкожных, внутрикожных, внутримышечных инъекций.	- подготовить руки; - набрать лекарство в шприц из ампул и флакона; - введение лекарство в/к, п/к, в/м.	- понятие о парентеральном пути введения лекарств; - преимущество парентерального пути введения; - устройства шприца; - виды шприцев, игл; - правили сборки шприцев.	Лекции Таблицы Учебники
И1			
- применять на практике знания о внутривенных инъекций, - технике внутривенных вливаний; - осложнений после инъекций; - оказание помощи.	- подготовить руку; - набрать лекарство из ампулы; - ввести лекарство в вену; - оказать неотложную помощь при осложнении инъекций.	- технику набора лекарств из ампул; - технику в/в инъекций; - возможные осложнения инъекций; - оказание неотложной помощи при осложнении инъекций.	Лекции Таблицы Учебники
К1			
- применять на практике знания о гигиене.	- проводить санитарно-просветительные работы.	- понятие о гигиене; - роль санитарной культуры населения и профилактике стоматологических заболеваний.	Лекции Таблицы Учебники

Модуль обучения Л1 Модуль обучения Л2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по основам составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний: - планирование комплексной системы профилактики; - внедрение комплексной системы профилактики; - эпидемиология основных стоматологических заболеваний в Казахстане; - особенности течения, развития и профилактики стоматологических заболеваний в промышленных районах и зонах экологического бедствия.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Гигиена полости рта и профилактика стоматологических заболеваний**

Задача модуля: овладеть знаниями и навыками по вопросам гигиены полости рта и профилактики стоматологических заболеваний.

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания об уходе за больными, - диспансеризации населения; - о моральной и правовой ответственности.	- определить диспансерную группу; - вести документацию; - ставить на диспансерный учет.	- цели и задачи предмета; - роль диспансеризации, ранней диагностики и профилактики заболеваний; - правовую и юридическую ответственность медицинского персонала.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания о медицинской этике, деонтологии, - личной гигиене медицинского персонала.	- общаться со стоматологическими больными (настроить психологически к проведению манипуляций); - обучить правилам личной гигиены; - соблюдать личную гигиену.	- дать определение: «Что такое деонтология, медицинская этика?»; - правила личной гигиены больного (уход за зубами); - личная гигиена медицинского персонала (обработка рук).	Лекции Таблицы Учебники
В1			
- применять на практике знания о санитарно-эпидемиологиче-ском режиме; - стоматологических ЛПУ, - дезинфекции; - стерилизации, - приготовлении и использовании дез. растворов; - действующих приказов.	- использовать способы дезинфекции и стерилизации; - готовить 1%, 3%, 5% раствор хлорамина; - готовить 0,5% раствор хлорной извести	- санитарно-эпидемиологический режим стоматологических ЛПУ; - дать определение понятиям «дезинфекция», «стерилизация»; - методы и способы стерилизации, дезинфекции; - приготовление растворов хлорамина; - по действующие приказы.	Лекции Таблицы Учебники
Г1			
- применять на практике знания о дезинфекции и стерилизации стоматологического инструментария, - предстерилизационной обработке медицинского	- подготовить медицинский инструментарий к предстерилизационной очистке; - провести предстерилизационную очистку инструментов; - осуществить контроль	- предстерилизационную обработку мед.инструментария, - дезинфекцию и стерилизацию стоматологического инструментария, - контроль качества предстерилизационной	Лекции Таблицы Учебники

көлемін білім беру ұйымы білім, іскерлік практикалық дағдыны терең меңгеру мақсатымен оқытылатын пәннің ерекшелігін, кәсіби бағытын ескере отырып пайдаланады.

Білім беру оқу бағдарламасы аяқталғаннан кейін, білім алушыларды 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030401 3 - «Дантист», 030402 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі», 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктері бойынша қорытынды аттестациялау және кәсіптік дайындық деңгейін бағалау және квалификация беруді қарастыратын, мемлекеттік қорытынды аттестация жүргізіледі.

Типтік оқу жоспарында техникалық және кәсіби білім беретін оқу орындарында қорытынды атесттацияны жүргізуге және кәсіби даярлығының деңгейін бағалауға және біліктілік беруге бөлінген уақыт көрсетіледі.

Мамандықтар бойынша тұрпатты оқу жоспары негізінде білім беру ұйымы тарапынан жұмыс берушінің талаптарын ескере отырып оқу орнының жұмыс істеуге арналған оқу жоспарлары әзірленеді.

Қосымша А
(міндетті)

ТИПТІК ОҚУ ЖОСПАРЫ
Код: 030000 **0 - «Медицина, фармацевтика»**
Мамандығы: 030400 **0 - «Стоматология»**
Біліктілігі: 030402 **3 - «Дантист»**

Оқыту түрі: күндізгі
Оқытудың нормативті мерзімі -3 жыл 10 ай негізгі орта білім беру базасында
- 2 жыл 10 ай жалпы орта білім беру базасында

I ОҚУ ПРОЦЕСІНІҢ ГРАФИГІ

Курс		қыркүйек				қазан				қараша				желтоқсан				қаңтар				ақпан				наурыз				сәуір				мамыр				маусым				шілде				тамыз			
		1-7	8-14	15-21	22-28	29.09-5.10	13-19	20-26	27.10-02.11	3-9	10-16	17-23	24-30	1-7	8-14	15-21	22-28	29.12-04.01	5-11	12-18	26.01-01.02	2-8	9-15	16-22	23.02-01.03	9-15	16-22	23-29	30.03-05.04	6-12	13-19	20-26	27.04-03.05	4-10	11-17	18-24	25-31	1-7	8-14	15-21	22-28	29.06-05.07	6-12	13-19	20-26	27.07-02.08	3-9	10-16	17-23	24-31
1																								12	20																							
2																						=	=	20	20																							
3																						=	::	17	19																							
4																						::	ОӨ	18	20																							
																						ОӨ	ОӨ																									
																						ОӨ	ОӨ																									
																						=	=																									
																						=	=																									
																						=	=																									
																						=	=																									
																						=	=																									
																						=	=																									

Белгілер: теориялық оқу ___ өндірістік оқу ӨО кәсіптік практика КП
:: емтихандық сессия мемлекеттік емтихан ME
демалыстар =

II БЮДЖЕТТІК УАҚЫТ БОЙЫНША МӘЛІМЕТТЕР

Курстар	Теориялық, зертханалық-тәжірибелік сабақтар		Емтихандық сессия		Кәсіптік дайындық				Мемлекеттік емтихан		Мейрам күндері (апталар)	Демалыс күндері (апталар)	Оқу жылындағы апталар саны
					Өндірістік оқу		Кәсіптік практика						
	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	апталар	апталар
1	40	1448	1	36	-						-	11	52
2	39	1404	1	36	1	36					-	11	52
3	37	1332	1	36	3	108			8	288	-	11	52
4	30	1080	1	36					2	72	-	2	43
Барлығы	**146**	**5256**	**4**	**144**	**4**	**144**			**2**	**72**	**-**	**35**	**199**

Модуль обучения Е1 Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по эпидемиологии основных стоматологических заболеваний: - распространенность кариеса, его определение, - вычислить распространенность кариеса, - интенсивность кариеса, его определение, - определить индексы интенсивности кариеса: КПУ и КП.
Область компетенции Ж – Профилактика кариеса зубов у детей.	
Модуль обучения Ж1 Модуль обучения Ж2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по профилактики кариеса зубов у детей: - основные средства и методы профилактики кариеса; - методика применения фторлака, реминирализирующих препаратов; - методика запечатывания глубоких фиссур; - значение сбалансированного питания в профилактике кариеса; - составление плана профилактики кариеса и учет результатов.
Область компетенции З – Профилактика заболеваний пародонта у детей.	
Модуль обучения З1 Модуль обучения З2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по профилактики заболеваний пародонта у детей: - составление плана профилактики заболеваний пародонта; - методы оценки состояния десен; - виды зубных отложений; - инструменты для удаления зубных камней; - методика удаления зубных камней; - методы удаления зубных камней.
Область компетенции И – Профилактика зубочелюстных аномалий у детей.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по профилактики зубочелюстных аномалий у детей: - виды прикуса; - причины и факторы риска в развитии патологии прикуса; - методы профилактики зубочелюстных аномалий; - методика проведения миогимнастики.
Область компетенции К – Диспансеризация - основной метод профилактики стоматологических заболеваний.	
Модуль обучения К1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по диспансеризации- основному методу профилактики стоматологических заболеваний: - понятие о диспансеризации; - методика формирования диспансерных групп; - организация профилактики стоматологических заболеваний в диспансерных группах.
Область компетенции Л – Основы составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний.	

III ОҚУ ПРОЦЕСІНІҢ ЖОСПАРЫ

	Циклдердің және оқыту пәндерінің атауы	Бақылаудың нысандары Емтихан /сынақ	Барлығы	Оқу уақыты көлемі (сағат)			
				Оның ішінде		Жартыжылдықтарға (семестрлерге) бөлу	
				Теориялық оқу	Тәжірибелік (зертханалық тәжірибелік)	Негізгі орта базасында	Жалпы орта базасында
1	2	3	4	5	6	7	8
00 ЖБП	**Жалпы білім пәндері**						
01 ЖБП	Қазақ (орыс) тілі	Емтихан	156	156		1,2	
02ЖБП	Қазақ (орыс) әдебиеті	Емтихан	156	156		1,2	
03 ЖБП	Шет тілі	Диф.сынақ	72	72		1,2	
04 ЖБП	Дүние жүзі тарихы	Диф.сынақ	38	38		1,2	
05 ЖБП	Қазақстан тарихы	Диф.сынақ	40	40		1,2	
06 ЖБП	Қоғамтану	Диф.сынақ	38	38		1,2	
07 ЖБП	География	Диф. сынақ	40	40		1,2	
08 ЖБП	Математика	Емтихан	156	156		1,2	
09 ЖБП	Информатика	Диф.сынақ	76	76		1,2	
10 ЖБП	Физика	Диф. сынақ	146	146		1,2	
11 ЖБП	Химия	Емтихан	116	116		1,2	
12 ЖБП	Биология	Диф. сынақ	118	118		1,2	
13 ЖБП	Дене шынықтыру	Диф. сынақ	156	156		1,2	
14 ЖБП	Алғашқы әскери дайындық	Диф. сынақ	140	140		1,2	
	Барлығы		**1448**	**1448**			
00 ЖГП	**Жалпы гуманитарлық пәндер**						
01 ЖГП	Кәсіптік қазақ (орыс) тілі	Емтихан	270	270		3,4,5,6,7	1,2,3,4,5
02 ЖГП	Кәсіптік шет тілі	Емтихан	120	120		4,5,6,7	2,3,4,5
03 ЖГП	Қазақстан тарихы	Мем. емтихан	134	134		4,5,6,	2,3,4
04 ЖГП	Дене шынықтыру валеологиямен*	Сынақ	156	156		3,4,5,6,7,8	1,2,3,4,5,6
	Барлығы		**680**	**680**			
00 ӘЭП	**Әлеуметтік экономикалық пәндер**						
01 ӘЭП	Мәдениеттану	Сынақ	40	40		3	1
02 ӘЭП	Философия	Сынақ	32	32		3	1
03 ӘЭП	Қоғамдық және саясаттану негіздері	Емтихан	90	90		4	2
04 ӘЭП	Экономикалық теория негіздері	Емтихан	90	90		4,5	2,3

05 ӘЭП	Құқық негіздері	Емтихан	90	90	90	3	1	4,5,6
	Барлығы		**342**		**342**			
00 ЖКП	**Жалпы кәсіптік пәндер**							
01 ЖКП	Клиникаға кіріспе	Диф. сынақ	54	14	54	40	1	4,5,6
02 ЖКП	Латын тілі	Сынақ	36	36	36		1	4,5,6
03 ЖКП	Анатомия	Емтихан	162	82	162	80	1,2	4,5,6
04 ЖКП	Молекулалы биология, медициналық генетика	Емтихан	108	108	108		2,3,4	4,5,6
5 ЖКП	Апаттар медицинасы	Сынақ	34	16	34	18	5,6	4,5,6
6 ЖКП	Фармакология негіздері	Сынақ	54	54	54		1,2	4,5,6
7 ЖКП	Экология	Диф. сынақ	46	46	46		4	4,5,6
8 ЖКП	Информатика	Емтихан	136	100	136	36	1,2,3	4,5,6
9 ЖКП	Жұқпалы аурулардың курсымен ішкі аурулар	Сынақ	96	78	96	18	2,3	4,5,6
10 ЖКП	Реанимация негізіндегі хирургиялық аурулар	Сынақ	96	78	96	18	2,3	4,5,6
11 ЖКП	Акушерия мен балалар аурулары негіздері	сынақ	50	32	50	18	2	4,5,6
12 ЖКП	Психология негіздері	Диф. сынақ	54	54	54		4	4,5,6
13 ЖКП	Коммуникация негіздері	Диф. сынақ	54	36	54	18	1	4,5,6
14 ЖКП	Медициналық биофизика	Емтихан	108	90	108	18	2,3,4	4,5,6
15 ЖКП	Химия	Емтихан	90	90	90		1,2	4,5,6
	Барлығы		**1178**	**914**	**1178**	**264**		
00 АП	**Арнайы пәндер**							
01 АП	Тіс пен ауыз қуысы аурулары кезіндегі физиотерапия	Сынақ	20	8	20	12	6	6,7,8
02 АП	Тіс пен жақ рентгенографиясы	Сынақ	20	8	20	12	4	6,7,8
03 АП	Тіс патологиясымен жалпы патология негіздері	сынақ	42	24	42	18	5	6,7,8
04 АП	Тіс техникалық материалтану	Диф. сынақ	46	46	46		2	6,7,8
05 АП	Бюгелді протез дайындау техникасы	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	134	30	134	104	5,6	6,7,8
06 АП	Ортодонттық конструкцияларды дайындау техникасы	Сынақ	54	20	54	34	5	6,7,8
07 АП	Жақ-бет протездерін дайындау техникасы	Сынақ	56	20	56	36	5	6,7,8
08 АП	Тіс пен ауыз қуысы ауруларының профилактикасы және емдеу	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	240	40	240	200	4,5,6	6,7,8
09 АП	Тіс хирургиясы және жақ-бет травматологиясы	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	240	40	240	200	4,5,6	6,7,8
10АП	Альнатын протез жасау техникасы	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	220	50	220	170	4,5,6	6,7,8

симптомам в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	Рентгеснимки зубов
Ж1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	- определять на рентгеновском снимке симптомы одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
З1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	- определять на рентгеновском снимке симптомы травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
И1			
- применять на практике знания по основам биологического действия ионизирующего излучения и принципов лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	- владеть на практике знаниями по основам биологического действия ионизирующего излучения и принципов лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	- основы биологического действия ионизирующего излучения - принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов

27 Профиль компетенции – Гигиена полости рта и профилактика стоматологических заболеваний.

Профиль компетенции – Гигиена полости рта и профилактика стоматологических заболеваний.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по вопросам: -первичная профилактика стоматологических заболеваний; - гигиена и её роль в санитарной культуре населения и профилактики стоматологических заболеваний; - основные средства и методы индивидуальной гигиены полости рта, - организация уголков и кабинетов гигиены полости рта; - гигиеническое обучение и воспитание детей; - особенности стоматологического обследования при профилактических осмотрах; - эпидемиология основных стоматологических заболеваний; - профилактика кариеса зубов у детей; - профилактика зубочелюстных аномалий у детей; - диспансеризация - основной метод профилактики стоматологических заболеваний; - основы составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний
Область компетенции А – Гигиена полости рта Введение в специальность. Значение гигиены полости рта в профилактике стоматологических заболеваний.	

11 АП	Алынбайтын протез жасау техникасы	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	272	50	222	5,6,7,8	3,4,5,6
12 АП	Ортопедиялық стоматология мен ортодонтияның негіздері	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	80	56	24	7,8	5,6
	Барлығы		**1424**	**392**	**1032**		
	Білім беру ұйымының таңдайтын пәндері		**48**	**48**			
	Өнеркәсіптік оқу		144		144	3,4	1,2
	Кәсіптік практика		288		288	8	6
	Емтихандар:		216	216			
	Аралық аттестатция		144			2,3,4,5,6	1,2,3,4
	Қорытынды аттестация		67			8	6
	Кәсіби дайындық деңгейін бағалау және біліктілік тағайындау		5			8	6
	Міндетті оқыту бойынша барлығы:		**5760**				
	Консультациялар		420				
	Факультативтік сабақтар		400			2,3,4,5,6,8	1,2,3,4,6
	Барлығы:		**6588**				

Ескерту:

1. Бұл типтік оқу жоспары 051302 - «Стоматология» мамандығы бойынша жоғары медициналық оқыту мекемелерінің 1 курс бағдарламасымен интеграцияланған;
2. «Дантист» біліктілігі үшін пән тізімі мен сағат көлемі жалпы гуманитарлық, әлеуметтік – экономикалық, жалпы кәсіптік циклдер бойынша бірдей;
3. Оқу мерзімінің көлемі академиялық сағатпен анықталады. Бір академиялық сағат 45 минутке тең;
4. Оқу жылының ұзақтығы 10 айға тең;
5. Ауызша емтиханға академиялық сағаттың 1/2 , яғни әр оқушыға (топ 25 адамнан болса) 22,5 минуттан.
6. Дене шынықтыру валеологиямен пәнінің сағаты факультативтік сабақтар есебінде 264 сағатқа жеткізілуі тиіс.

IV ММ Кәсіптік тәжірибе			
	Атауы	сем.	апта.
1	**Оқу- өндірістік практика**		
	Медициналық мейірбикенің көмекшесі	III	1
	Жұқпалы аурулар курсымен ішкі аурулар	V	2
	Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар	V	1
2	**Диплом алдындағы мамандық бойынша тәжірибе**		
	Алынбалы протездер жасау кезіңдері	VIII	1
	Алынбайтын протездер жасау кезендері	VIII	1
	Тіс пен ауыз қуысы ауруларының профилактикасы және емдеу	VIII	2
	Тіс хирургиясы және жық-бет травматологиясы	VIII	2
	Ортодонттық конструкцияларды дайындау техникасы	VIII	1
	Бюгельді протез жасау техникасы	VIII	1

V Мемлекеттік қорытынды аттестация		
Атауы	сем.	апта.
Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан	VI	2

VI Пәндер бойынша емтихандар

Семестрлер	Пәндер
II - 1апта	- Қазақ (орыс) әдебиеті - Қазақ (орыс) тілі - Математика - Химия
IV – 1 апта	- Анатомия - Құқық негіздері - Химия - Қоғамдық және саясаттану негіздері
VI - 1 апта	- Қазақстан тарихы - Экономикалық теория негіздері - Информатика - Медициналық биофизика
VII – 1 апта	- Кәсептік шет тілі - Кәсіптік қазақ (орыс) тілі - Молекулалы биология, медициналық генетика
МЕ МЕ МЕ МЕ МЕ МЕ	- Тіс пен ауыз қуысы ауруларының профилактикасы және емдеу - Тіс хирургиясы және жақ-бет травмотологиясы - Ортопедиялық стоматологиямен ортодонтияның негіздері - Алынатын протез жасау техникасы - Алынбайтын протез жасау техникасы - Бюгельді протез дайындау техникасы

Модуль обучения Г1		- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике кариеса, периодонтита, пародонтоза
Область компетенции Д – Рентгенодиагностика кист и воспалительных заболеваний челюстей.		
Модуль обучения Д1		- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.
Область компетенции Е – Рентгенодиагностика заболеваний височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.		
Модуль обучения Е1		- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.
Область компетенции Ж – Рентгенодиагностика одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей.		
Модуль обучения Ж1		- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.
Область компетенции З – Травматические повреждения зубов, челюстей и их осложнения.		
Модуль обучения З1		- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.
Область компетенции И – Основы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.		
Модуль обучения И1		- после окончания обучения обучающийся будет знать основы биологического действия ионизирующего излучения и принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.

А Қосымшасы
(міндетті)

ТИПТІК ОҚУ ЖОСПАРЫ
Код: **0300000 - «Медицина, фармацевтика»**
Мамандығы: **030400 0 - «Стоматология»**
Біліктілігі: **030401 3 - «Стоматолог- дәрігердің көмекшісі»**
030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист»

Оқу түрі: күндізгі
Оқытудың нормативті мерзімі -2 жыл 10 ай негізгі орта
білім беру базасында -
1 жыл 10 ай жалпы орта білім беру базасында

I ОҚУ ПРОЦЕСІНІҢ ГРАФИГІ

Курстар	қыркүйек					қазан				қараша				желтоқсан					қаңтар			ақпан				наурыз				сәуір				мамыр				маусым				шілде					тамыз			
	1-7	8-14	15-21	22-28	29.09-5.10	6-12	13-19	20-26	27.10-02.11	3-9	10-16	17-23	24-30	1-7	8-14	15-21	22-28	29.12-04.01	5-11	12-18	19-25	26.01-01.02	2-8	9-15	16-22	23.02-01.03	2-8	9-15	16-22	23-29	30.03-05.04	6-12	13-19	20-26	27.04-03.05	4-10	11-17	18-24	25-31	1-7	8-14	15-21	22-28	29.06-05.07	6-12	13-19	20-26	27.07-02.08	3-9	10-16	17-23	24-31
1					20															=	=		20																::	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
2					19														::	=	=		18															ӨО	ӨО	::	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
3					19														::	=	=		13													КП	КП	КП	КП	КП	КП	МЕ	МЕ								

Белгілер: теориялық оқу — ; өндірістік оқу — ӨО; кәсіптік практика — КП; емтихандық сессия — ::; мемлекеттік емтихан — МЕ; демалыстар — =

II БЮДЖЕТ УАҚЫТЫ БОЙЫНША БЕРІЛЕТІН АҚПАРАТ МӘЛІМЕТТЕРІ (АПТА ЕСЕБІМЕН)

Курстар	Теориялық, зертханалық-тәжірибеліксабақтар		Емтихандық сессия		Кәсіптік дайындық				Мемлекеттік емтихан		Мейрам күндері (апталар)	Демалыс күндері (апталар)	Оқу жылындағы апталар саны
					Өндірістік оқу		Кәсіптік практика						
	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	сағаттар	апталар	апталар	апталар
1	40	1448	1	36	-	-	-	-	-	-	-	11	52
2	37	1332	2	72	2	72	-	-	-	-	-	11	52
3	32	1152	1	36	-	-	6	216	2	72	-	2	43
Барлығы	109	3932	4	144	2	72	6	216	2	72	-	24	147

III Оқу процесінің жоспары

Индекс	Циклдер мен оқу пәндерінің атауы	Бақылаудың нысандары Емтихан /сынақ	Барлығы	Оқу уақытының көлемі (сағат)			
				Оның ішінде		Жартыжылдықтарға (семестрлерге) бөлу	
				Теориялық оқу	Тәжірибелік (Зертханалық тәжірибелік)	Негізгі орта білім базасында	Жалпы орта білім базасында
1	2	3	4	**5**	**6**	7	8
00 ЖБП	**Жалпы білім пәндері**						
01 ЖБП	Қазақ (орыс) тілі	Емтихан	156	156		1,2	
02ЖБП	Қазақ (орыс) әдебиеті	Емтихан	156	156		1,2	
03 ЖБП	Шет тілі	Диф.сынақ	72	72		1,2	
04 ЖБП	Дүние жүзі тарихы	Диф.сынақ	38	38		1,2	
05 ЖБП	Қазақстан тарихы	Диф.сынақ	40	40		1,2	
06 ЖБП	Қоғамтану	Диф.сынақ	38	38		1,2	
07 ЖБП	География	Диф. сынақ	40	40		1,2	
08 ЖБП	Математика	Емтихан	156	156		1,2	
09 ЖБП	Информатика	Диф.сынақ	76	76		1,2	
10 ЖБП	Физика	Диф. сынақ	146	146		1,2	
11 ЖБП	Химия	Емтихан	116	116		1,2	
12 ЖБП	Биология	Диф. сынақ	118	118		1,2	
13 ЖБП	Дене шынықтыру	Диф. сынақ	156	156		1,2	
14 ЖБП	Алғашқы әскери дайындық	Диф. сынақ	140	140		1,2	
	Барлығы		**1448**	**1148**			
00 ЖГП	**Жалпы гуманитарлық пәндер**						
01 ЖГП	Кәсіптік қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72	72		3,4,5,6	1,2,3,4
02 ЖГП	Кәсіптік шет тілі	Диф. сынақ	64	64		3,4	1,2
03 ЖГП	Қазақстан тарихы	Мемл. емтихан	80	80		3,4	1,2
04 ЖГП	Дене шынықтыру валеологиямен	Сынақ	264	264		4,5,6	2,3,4
	Барлығы		**480**	**480**			
00 ӘЭП	**Әлеуметтік экономика пәндері**						
01 ӘЭП	Мәдениеттану	Сынақ	40	40		4	2
02 ӘЭП	Философия негіздері	Сынақ	32	32		4	2
03 ӘЭП	Қоғам және саясаттану негіздері	Сынақ	36	36		4	2
04 ӘЭП	Экономикалық теория негіздері	Сынақ	40	40		5	3

- лечебного электрофореза; - лечебного электрофореза;	- лечебного электрофореза; - заполнение документации;	- лечебного электрофореза; - техника безопасности;		
Б2				
- применять на практике знания по физиологическому действию постоянного тока; - электрообезболиванию.	- проведение в полости рта физиопроцедур-электрообезболивание; - заполнение документации.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур; - электрообезболивания; - техника безопасности.	Лекции Таблицы Учебники	
В1				
- применять на практике знания по по физиологическому действию импульсных токов: - диадинамометрии; - амплипульстерапии;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапи;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапи;	Лекции Таблицы Учебники	
В2				
- применять на практике знания по физиологическому действию импульсных токов: - флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	- проведение в полости рта физиопроцедур: - флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	Лекции Таблицы Учебники	
Г1				
- применять на практике знания по по физиологическому действию электрических и магнитных полей: дарсонвализации;	- проведение в полости рта физиопроцедуры - дарсонвализации;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: -дарсонвализации;	Лекции Таблицы Учебники	
Г2				
- применять на практике знания по по физиологическому действию электрических и магнитных полей: - диатермокоагуляции.	- проведение в полости рта физиопроцедуры - дарсонвализации.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры-дарсонвализации.	Лекции Таблицы Учебники	
Д1				
- применять на практике знания по физиологическому действию светолечения: - УФО; - инфракрасного излучения;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - УФО; - инфракрасного излучения;	-показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - УФО; - инфракрасного излучения;	Лекции Таблицы Учебники	
Д2				
- применять на практике знания по физиологическому действию светолечения: -лазерной терапии.	- проведение в полости рта физиопроцедуры-лазерной терапии.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры - лазерной терапии.	Лекции Таблицы Учебники	
Е1				
- применять на практике знания по физиологическому действию механовиброгерапии - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры-снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрасто»;	Лекции Таблицы Учебники	

05 ӘЭП	Құқық негіздері	Сынақ	32	32		6	4
	Барлығы		**180**	**180**			
00 ЖКП	**Жалпы кәсіптік пәндер**						
01 ЖКП	Кәсіби этика және деонтология	Сынақ	20		20	3	1
02 ЖКП	Тіс пен жақ жүйесінің анатомиясы, физиологиясы және биомеханика	Емтихан	108	64	44	3	1
03 ЖКП	Клиникалық медицина негіздері	Диф. сынақ	110	68	42	3,4	1,2
04 ЖКП	Апаттар медицинасы	Сынақ	34	14	20	4	2
05 ЖКП	Психология негіздері	Сынақ	54	42	12	6	4
06 ЖКП	Әлеуметтік гигиена және денсаулық сақтауды ұйымдастыру	Диф. сынақ	34	24	10	5	3
07 ЖКП	Жұқпалы аурулар курсымен ішкі аурулар	Диф. сынақ	86	48	38	3,4	1,2
08 ЖКП	Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар	Диф. сынақ	80	52	28	3,4	1,2
09 ЖКП	Фармакология негіздері	Емтихан	102	72	30	5	3
	Барлығы		**628**	**384**	**244**		
00 АП	**Арнайы пәндер 030401 3 - «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі» біліктілігі**						
1 АП	Ауыз қуысы мен тіс аурулары кезіндегі физиотерапия	Диф. сынақ	50	14	36	5	3
2 АП	Тіс пен жақ ренгенографиясы	Диф. сынақ	26	14	12	4	2
3 АП	Стоматология мекемесінің мейірбикесі	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	310	90	220	3,4,5,6	1,2,3,4
4 АП	Хирургиялық стоматология	Емтихан Мемлекеттік емтихан	272	98	174	3,4,5,6	1,2,3,4
5 АП	Терапиялық стоматология	Емтихан Мемлекеттік емтихан	272	98	174	3,4,5,6	1,2,3,4
6 АП	Ортопедиялық және ортодонттық стоматология негіздері	Диф. сынақ	102	26	76	3,4,5,6	1,2,3,4
	Барлығы		**1032**	**340**	**692**		
00 АП	**Арнайы пәндер 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктілігі**						
1 АП	Ауыз қуысы мен тіс аурулары кезіндегі физиотерапия	Диф. сынақ	50	14	36	5	3
2 АП	Тіс пен жақ рентгенографиясы	Диф. сынақ	26	14	12	4	2

3 АП	Ауыз қуысының гигиенасы және стоматологиялық аурулардың профилактикасы	Диф. сынақ Мемлекеттік емтихан	310	1,2,3,4	3,4,5,6	220	90											
4 АП	Хирургиялық стоматология	Емтихан Мемлекеттік емтихан	272	1,2,3,4	3,4,5,6	174	98											
5 АП	Терапиялық стоматология	Емтихан Мемлекеттік емтихан	272	1,2,3,4	3,4,5,6	174	98											
6 АП	Ортопедиялық және ортодонттық стоматология негіздері	Диф. сынақ	102	1,2,3,4	3,4,5,6	76	26											
	Барлығы		**1032**			**692**	**340**											
	Білім мекемелері тағайындаған қосымша пәндер		48				48											
ӨО	Өндірістік оқу		72			72												
КП	Кәсіптік практика		216			216												
	Барлығы		**288**			**288**												
	Емтихандар:		**216**															
	- аралық аттестация		144															
	- қорытынды аттестация		67															
	- кәсіптік даярлығы және біліктілік беру деңгейін бағалау		5															
	Міндетті оқыту бойынша барлығы		**4320**															
	Консультациялар		340															
	Факультативтік сабақтар		**300**															
	Барлығы:		**4960**															

Ескерту:
1. Оқу мерзімінің көлемі академиялық сағатпен анықталады. Бір академиялық сағат 45 минуттық тең;
2. Оқу жылының ұзақтығы 10 айға тең;
3. Ауызша емтиханға академиялық сағаттың 1/2 , яғни әр оқушыға (топ 25 адамнан болса) 22,5 минуттан.

	происхождения; понятие о диагнозах и токсико - аллергический стоматит и непереносимость протетических материалов.		
31 – применять на практике знания методы функциональной диагностики в ортопедической и ортодонтической стоматологии.	- понятие о специальных лазерных аппаратах для препарирования твердых тканей зуба, в том числе кариозных полостей; - понятие о лазерной технологии для изготовления ортопедических конструкции; - понятие о лазерной сварки для изготовления мостовидных протезов; - принципы работы панорамной томографии.	- лазерный аппарат «Эрмед», «Полюс»; для сварки ПСР-37; принципы работы панорамной томографии; техника безопасности.	Панорамные снимки челюстей.
И1 – применять на практике инфекционный контроль.			

4 Специальные дисциплины

Квалификация «Гигиенист -стоматологический»
25 Профиль компетенции - Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта

Профиль компетенции – Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по: - организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники; - по физиологическому действию постоянного тока, импульсных токов, электрических и магнитных полей, светолечения, механовибротерапии, водо-теплолечения.
Область компетенции А – Организация физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.
Область компетенции Б – Постоянный ток.	
Модуль обучения Б1 Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию постоянного тока; - по проведению в полости рта физиопроцедур; - гальванизациии, лечебного электрофореза; - электрообезболиванию.
Область компетенции В – Импульсные токи.	
Модуль обучения В1 Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию импульсных токов; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапии; - флюктуоризации; - электроодонтодиагностики.

«Стоматология» 030400 0 - мамандығы
030402 3 - ««Стоматолог-дәрігердің көмекшісі» біліктілігі

IV ММ Кәсіптік тәжірибе			
	Атауы	**сем.**	**апта.**
1	**Оқу- өндірістік практика**	**III**	**2**
	Жұқпалы аурулар курсымен ішкі аурулар	III	1
	Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар	III	1
2	**Мамандық бойынша диплом алдындағы практика**	**VI**	**6**
	Стоматология мекемесінің мейірбикесі	VI	2
	Терапиялық стоматология	VI	2
	Хирургиялық стоматология	VI	2

V Қортынды мемлекеттік аттестация			
	Атауы	**сем.**	**апта.**
	Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан	VI	2

VI Пәндер бойынша емтихандар

Семестрлер	**Пәндер**
II – 1 апта	- Қазақ (орыс)әдебиеті - Математика - Кәсіби қазақ (орыс) тілі - Химия
III – 1 апта	- Тіс жақ жүйесінің анатомиясы, физиологиясы мен биомеханикасы
IV – 1 апта ME	- Қазақстан тарихы - Терапиялық стоматология - Хирургиялық стоматология
VI – 1 апта	- Фармакология негіздері - Кәсіби қазақ (орыс) тілі
VI – ГЭК	- Стоматология мекемесіндегі мейірбике - Терапиялық стоматология - Хирургиялық стоматология

«Стоматология» 030400 0 - мамандығы
030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктілігі

	V Қортынды мемлекеттік аттестация		
	Атауы	сем.	апта.
	Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан	VI	2

	IV ММ Кәсіптік практика		
	Аталуы	сем.	апта.
1	**Оқу- өндірістік практика**	**III**	**2**
	Жұқпалы аурулар курсымен ішкі аурулар	III	1
	Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар	III	1
2	**Маманлық бойынша диплом алдындағы практика**	**VI**	**6**
	Ауыз қуысының гигиенасы және стоматологиялық аурулардың профилактикасы	VI	2
	Терапиялық стоматология	VI	2
	Хирургиялық стоматология	VI	2

VI Пәндер бойынша емтихандар

Семестрлер	Пәндер
II – 1 апта	- Қазақ (орыс)әдебиеті - Математика - Кәсіби қазақ (орыс) тілі - Химия
III – 1 апта	- Тіс жақ жүйесінің анатомиясы, физиологиясы мен биомеханикасы
IV – 1 апта МЕ	- Қазақстан тарихы - Терапиялық стоматология - Хирургиялық стоматология
V – 1 апта	- Фармакология негіздері - Кәсіби қазақ (орыс) тілі
VI–ГЭК	- Стоматология мекемесіндегі мейірбике - Терапиялық стоматология - Хирургиялық стоматология

Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о лазерной технологии изготовления зубных протезов и ортодонтических аппаратов; лазерное препарирование твердых тканей зуба; панорамная томография.
Область компетенции И – Инфекционный контроль.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками обеспечивать инфекционную безопасность, ВИЧ-инфекция.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы ортодонтической и ортопедической стоматологии**
Задача модуля: владеть знаниями и навыками по приему ортопедических и ортодонтических больных

Действие	Умение	Знание	Ресурсы
А1 – применять на практике знания о заболеваниях зубочелюстных аномалии у детей.	- владеть на практике о развитии нарушения зубочелюстных аномалии; о болезнях раннего детского возраста; о наследственных аномалиях (адентия, сверхкомплектные зубы, диастема, прогения, глубокий прикус, прогнатия и т.д.); о вредных привычках (сосание пальцев, языка, закусывание губ, неправильное положение головы и т.д).	- ортодонтические аппараты; проволоки, пластмассы (самотвердеющие, термопластичные, эластичные).	Лекции. Учебники. Таблицы.
Б1 – применять на практике знания методы обследования ортодонтических больных.	- владеть на практике проводить опрос больного, осмотр больного, функцию ВНЧС, особенности конфигураций лица; вид прикуса; на функциональное состояние зубочелюстной системы.	- оборудование стоматологического кабинета; понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный), дополнительные методы; строение и функции органов и тканей полости рта.	Таблицы, стандарты; лекции; стоматологическая установка; сухожаровой шкаф; стоматологические инструменты.
В1 – функциональная анатомия челюстно-лицевой области.	- знать на практике, знать особенности строения органов, связанные с функцией; окклюзионную поверхность зубных рядов; функции периодонта; жевательное давление; артикуляцию и окклюзию; знать 6 ключей окклюзии; прикусы.	- анатомию челюстно-лицевой области; функции органов.	Лекции, таблицы, стандарты, учебники.
Г1 - проводить на практике обследованию ортопедического больного.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести дополнительные методы исследования; знать оттискные материалы; выбирать оттискные ложки (по форме, размерам); - оценивать оттиск.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; клинические методы обследования.	Лекции, таблицы, стандарты, учебники.

Область компетенции В – Функциональная анатомия челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о факторах, обеспечивающие устоичивости зубов; - понятия о артикуляции и окклюзии; виды окклюзии; высота окклюзии, высота относительного покоя; ориентированные линии окклюзии; ключи окклюзии. Взаимоотношение между зубными рядами.
Область компетенции Г – Обследование ортопедического больного.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о планах и задачах ортопедического лечения; о диагнозах; о видах протезирования; о выборах оттискной ложки; об оценке оттиска.
Область компетенции Д – Клинические этапы протезирования дефектов коронок зуба.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о зонах безопасности зубов; обезболивании при препарировании зубов; о электрохимических нарушениях в полости рта; о клинических этапах изготовления искусственных коронок; клинические этапы изготовления коронки с фасетками из пластмассы; клинические этапы изготовления истифтового зуба; клинические этапы изготовления пластмассовыми коронками; клинические этапы изготовления металлокерамических (безметалловых) коронок;
Модуль обучения Д2	- клинические этапы изготовления мостовидных протезов; протезирование дефектов зубного ряда мостовидным протезом на имплантатах.
Область компетенции Е – Клинические этапы протезирования при частичной потере зубов.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о классификации по Кеннеди; о способах фиксации протезов, о клинических этапах изготовления современного частичного съемного протеза (инжекционная система изготовления съемных протезов из термопластичного материала).
Область компетенции Ж – Клиника и протезирование при полной потере зубов.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о клинической картине при полной потере зубов; об оценках состояния слизистой оболочки протезного ложа беззубых челюстей; об обследовании больных; о подготовке к протезированию; о методике получения оттиска; клинические этапы изготовления полного съемного протеза.
Модуль обучения Ж2	- клинические этапы изготовления бюгельного протеза (с замковой системой фиксации); привыкание к протезам; гигиена полости рта, лиц пользующихся протезами; аллергия на стоматологические материалы.
Область компетенции З – Методы функциональной диагностики в ортопедической и оортодонтической стоматологии.	

ӘОЖ 006: 389. 006 СХЖ 01. 040.01 Т 50

Негізгі сөздер: мемлекеттік жалпыға міндетті білім бері стандарты, техникалық және кәсіби білім берудің кәсіптерінің және мамандықтарының топтамасы; білім алушылардың даярлығының деңгейіне қойылатын талаптар; білім алушылардың оқу жүктемесінің ең жоғарғы көлемі; біліктілік деңгейіне сәйкес мамандардың құзырлығы; кәсіби оқыту бағдарламасының мазмұны мен құрылымы; модульдік оқыту.

			набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.

24 Профиль компетенции – Основы ортопедической и ортодонтической стоматологии

Профиль компетенции – Основы ортодонтической и ортопедической стоматологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками об этиологии и патогенез клинического течения, диагностике, профилактике и лечение зубочелюстных аномалии; наследственные аномалии; о вредных привычках; о методах обследования ортодонтических больных; о специальных методах исследования; об основных принципах, методах профилактики и лечения аномалии зубочелюстной системы; об ортодонтических аппаратах; о факторах, обеспечивающие устойчивость зубов; понятия о артикуляции и окклюзии. Виды окклюзии. Ключи окклюзии. Высота окклюзии, высота относительного покоя, ориентировочные линии окклюзии. Взаимоотношение между зубными рядами; о диагнозах; о планах и задачи ортопедического лечения, о видах протезирования; о выборах оттискной ложки; об оценке оттиска; клинические этапы изготовления искусственных коронок; электрохимические нарушения в полости рта; зоны безопасности зубов; обезболивание при препарировании зубов, клинические этапы изготовления коронки с фасетками из пластмассы; клинические этапы изготовления истифтового зуба; клинические этапы изготовления пластмассовых и коронок; клинические этапы изготовления металлокерамической (безметалловой) коронки; клинические этапы изготовления мостовидных протезов; протезирование дефектов зубного ряда мостовидным протезом на имплантах; клинические этапы изготовления современного частичного съемного протеза (инжекционная система изготовления съемных протезов из термопластичного материала). Клинические этапы изготовления бюгельного протеза (с замковой системой фиксации) клиническая картина при полной потере зубов; оценка состояния слизистой оболочки протезного ложа беззубых челюстей; обследование больного; подготовка к протезированию; методика получения оттиска; привыкание к протезам; гигиена полости рта, лиц пользующихся протезами; аллергия на стоматологические материалы; лазерные технологии изготовления зубных протезов и ортодонтических аппаратов; лазерное протезирование твердых тканей зуба; инфекционный контроль.
Область компетенции А – Заболевании зубочелюстных аномалии у детей.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по этиологии и патогенезе, клинического течения, диагностика, профилактика, лечение зубочелюстных аномалии; наследственные аномалии; о вредных привычках.
Область компетенции Б – Методы обследования ортодонтических больных.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками специальных методах исследования: - основных принципах, методах профилактики и лечения аппаратами аномалии зубочелюстной системы; - об ортодонтических аппаратах.

Модуль Г1			
- лечить пульпит.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение пульпита.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение пульпита.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Д1			
- лечить периодонтит.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение периодонтита.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение периодонтита.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Е1			
- лечить болезни пародонта	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней пародонта	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний пародонта.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Ж1			
- лечить болезни слизистой оболочки полости рта.	- собрать анамнез; -провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней слизистой оболочки полости рта.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний слизистой оболочки полости рта.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов;

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Среднее образование

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

МАМАНДЫҒЫ: 030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»
СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»
SPECIALITY: 030400 0 - «STOMATOLOGY»

ГОСО РК 4.05.148 – 2010

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2010

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Министерством здравоохранения Республики Казахстан и РГКП «Республиканский колледж по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников» г. Алматы

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 24 мая 2010 года № 378

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III ЗРК и Постановления Правительства Республики Казахстан «О порядке разработки, утверждения и сроков действия государственных общеобязательных стандартов образования» от 2 сентября 1999 года № 1290

5 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ 2015 год
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ 5 лет

6 СОГЛАСОВАН с Комитетом по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан письмом от 8 июля 2010 г. № 21-01-4/2-4340

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания на территории Республики Казахстан без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Терапевтическая стоматология**
Задача модуля: Владеть методами обследования больного, диагностикой, профилактикой, лечением заболеваний зубов и полости рта.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять основные и дополнительные методы обследования больного.	- проводить расспрос больного, осмотр органов и тканей полости рта, перкуссию, пальпацию; - проводить дополнительные методы обследования.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; - принципы асептики в терапевтической стоматологии; - понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный, дополнительные методы); - строение и функции органов и тканей полости рта; - анатомия зубов человека.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов (зеркало, зонд, пинцет, шпатель)
Б1			
- лечить болезни зубов некариозного происхождения.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней зубов некариозного происхождения.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение заболеваний.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль В1			
- лечить кариес зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение кариеса зубов.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение кариеса зубов.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства

Модуль обучения А1 –	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии.
Область компетенции Б – Диагностика и лечение больных с болезнями зубов некариозного происхождения.	
Модуль обучения Б1 – Флюороз. Гипоплазия. Несовершенный амелогенез. Синдром Стентона – Капдепона. Травматические повреждения зубов. Истирание твердых тканей зуба. Кислотный некроз. Клиновидный дефект. Некроз твердых тканей зуба. Эрозия твердых тканей зуба. Гиперестезия твердых тканей зуба.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни зубов некариозного происхождения.
Область компетенции В – Диагностика и лечение больных с кариесом зубов.	
Модуль обучения В1 – Кариес зубов.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить кариес зубов.
Область компетенции Г – Диагностика и лечение больных с болезнями пульпы зубов.	
Модуль обучения Г1 – Пульпит	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить пульпит.
Область компетенции Д – диагностика и лечение больных с воспалениями периодонта.	
Модуль обучения Д1 – Периодонтит.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить периодонтит.
Область компетенции Е – диагностика и лечение больных с заболеваниями пародонта.	
Модуль обучения Е1 – Заболевания пародонта.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить заболевания пародонта.
Область компетенции Ж – Диагностика и лечение больных с болезнями слизистой оболочки полости рта.	
Модуль обучения Ж1 – Болезни слизистой оболочки полости рта.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни слизистой оболочки полости рта.

СОДЕРЖАНИЕ

1 Область применения 1
2 Нормативные ссылки 1
3 Термины и определения 1
4 Обозначения и сокращения 3
5 Общая характеристика специальности 3
6 Требования к уровню подготовки обучающихся 5
7 Максимальный объем учебной нагрузки обучающихся 10
8 Требования к содержанию образовательных учебных программ 10
9 Приложение (обязательное, справочное) 14

ВВЕДЕНИЕ

В стандарте использованы Рекомендации Организации Объединенных наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО) и Международной организации труда (МОТ) в целях интеграции системы технического и профессионального образования в международное образовательное пространство.

Стандарт предусматривает использование компетентностного подхода, основанного на разработке компетенций обучающихся учебных заведений.

Главной целью разработки Стандарта является установление обязательного минимума знаний и практических навыков, который должен получить специалист по специальности 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача-стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист-стоматологический».

Предусмотрено теоретическое и практическое обучение для обеспечения последовательности и преемственности в изучении дисциплин, в предлагаемый стандарт вводится общеобразовательные, обшегуманитарные, социально- экономические, специальные дисциплины, и профессиональная практика.

Настоящий стандарт интегрирован с высшим медицинским образованием по специальности 051302 - «Стоматология».

			сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Л1			
- принять больного с заболеванием височно-нижнечелюстного сустава.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний височно-нижнечелюстного сустава.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль М1			
- принять больных с опухолями и опухолеподобными поражениями челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение опухолей и опухолеподобных поражений челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства

23 Профиль компетенции – Терапевтическая стоматология

Профиль компетенции – Терапевтическая стоматология.	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии; - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику болезней зубов некариозного происхождения, кариеса зубов, пульпита, периодонтита, заболеваний пародонта, болезней слизистой оболочки полости рта; - будет лечить болезни зубов некариозного происхождения, кариес зубов, пульпит, периодонтит, заболевания пародонта, болезни слизистой оболочки полости рта.
Область компетенции А – Методы обследования больного.	

Модуль Ж1			
- принять больного с инфекционным воспалительным заболеванием челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль З1			
- принять больных с заболеваниями и повреждениями слюнных желез.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний и повреждений слюнных желез.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль И1			
- принять больного с травматическим повреждением челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - лечить вывихи и переломы зубов, проводить временную и постоянную консервативную иммобилизацию при переломах челюстей. - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение травматических повреждений челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра и лечения вывихов и переломов зубов, проведения временной и постоянной консервативной иммобилизации при переломах челюстей; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль К1			
- принять больных с заболеваниями и поражениями нервов лица и челюстей.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение заболеваний и поражений нервов лица и челюстей.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая;

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ОБРАЗОВАНИЕ ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

Дата введения: 01.09.2010 г.

1 Область применения

Настоящий государственный общеобязательный стандарт технического и профессионального образования Республики Казахстан (далее - стандарт) регламентирует структуру и устанавливает требования к содержанию образования, максимальному объему учебной нагрузки и уровню подготовки обучающихся по специальности: 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями: 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача - стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист стоматологический».

Настоящий стандарт обязателен к применению органами управления технического и профессионального образования, разработчиками государственных общеобязательных стандартов и организациями реализующими образовательные учебные программы технического и профессионального образования, независимо от форм собственности и ведомственной подчиненности.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использована ссылка на следующие нормативные документы:

Закон РК «Об образовании» от 27 июля 2007 г. № 319-III ЗРК;

ПРРК 40.1.01-2008 «Государственная система технического регулирования Республики Казахстан. Общие требования к построению, изложению, оформлению, обозначению государственных общеобязательных стандартов образования»;

ГОСО РК 2.003-2002 «Среднее образование. Основные положения»;

ГОСО РК 4.05-2008 «Среднее образование. Техническое и профессиональное образование. Основные положения»;

ГК РК 05-2008 «Классификатор профессий и специальностей технического и профессионального образования, послесреднего образования»;

ГК РК 01-2005 «Государственный Классификатор занятий Республики Казахстан».

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» и ГОСО РК 4.05-2008:

3.1 Техническое и профессиональное образование: составная часть системы образования, направленная на подготовку квалифицированных специалистов технического и обслуживающего труда по всем основным видам общественно-полезной профессиональной деятельности;

3.2 Модульное обучение: система обучения, состоящая из гибких законченных блоков, направленных на формирование структурных компонентов конкретных про-

Издание официальное

фессиональных компетенций;

3.3 Образовательная учебная программа: документ, разрабатываемый на основе государственных общеобязательных стандартов образования, определяющий содержание подготовки кадров технического и обслуживающего труда;

3.4 Профессиональная учебная программа: документ, определяющий содержание технического и профессионального образования по конкретной профессии или специальности;

3.5 Интегрированные образовательные учебные программы: образовательные учебные программы, разработанные с учетом непрерывности и преемственности уровней и содержания образования;

3.6 Перечень профессий и специальностей: систематизированный реестр профессий и специальностей, определяющий наиболее общие параметры обучения: уровень профессиональной квалификации, сроки обучения в зависимости от базового образования;

3.7 Модель учебного плана: форма представления учебного плана, отражающая основные инвариантные структурные компоненты содержания профессионального обучения (приложение А);

3.8 Типовой учебный план: основной документ, разработанный на основе модели учебных планов, устанавливающий на государственном уровне перечень и объем учебных дисциплин, порядок их изучения и формы контроля применительно к профессиям и специальностям, квалификациям, срокам обучения в организациях технического и профессионального образования;

3.9 Рабочий учебный план: документ, разрабатываемый на основе типовых учебных планов, регламентирующий перечень и объем учебных дисциплин, последовательность, интенсивность и основные формы организации обучения, контроля знаний и умений обучающихся, утверждаемый учебным заведением;

3.10 Типовая учебная программа: документ, в котором определяется содержание образовательной программы по конкретной дисциплине типового учебного плана, утверждаемый уполномоченным органом в области образования;

3.11 Рабочая учебная программа: документ, разрабатываемый и утверждаемый организацией технического и профессионального образованием для конкретной профессии и специальности на основе типовой учебной программы и рабочего учебного плана;

3.12 Цикл: совокупность учебных дисциплин одной образовательной направленности;

3.13 Компетенция: способность специалиста решать определенную совокупность профессиональных задач на основе единства знаний, профессионального опыта, способностей действовать и навыков поведения;

3.14 Базовая компетенция: способность специалиста решать совокупность профессиональных задач на основе универсальных, интеллектуальных, коммуникативных, эмоциональных и волевых качеств (знаний, умений и навыков, свойств и способностей);

3.15 Профессиональная компетенция: способность специалиста решать совокупность профессиональных задач на основе интегрированных знаний, умений и опыта, а также личностных качеств, позволяющих эффективно осуществлять профессиональную деятельность;

3.16 Специальная компетенция: способность специалиста решать совокупность профессиональных задач в избранной сфере деятельности на основе конкретных знаний, умений, навыков;

		- осложнения, возникающие во время и после удаления зуба.	дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Г1			
- лечение одонтогенных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение периодонтита и острого гнойного периостита челюсти	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение периодонтита и острого гнойного периостита челюсти	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов и ликвидации гнойного очага; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Д1			
- лечить болезни прорезывания зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение перикоронарита и неправильного положения зуба.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение перикоронарита и неправильного положения зуба.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов и ликвидации гнойного очага; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль Е1			
- принять больного с одонтогенным воспалением верхнечелюстной пазухи.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиологию, клинику, диагностику и лечение одонтогенного воспаления верхнечелюстной пазухи.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства

Модуль обучения М1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний опухоли и опухолеподобные поражения челюстно-лицевой области.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Хирургическая стоматология**

Задача модуля: Владеть методами обследования больного, диагностикой, лечением заболеваний челюстно-лицевой области.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять основные и дополнительные методы обследования больного.	- проводить расспрос больного, осмотр органов и тканей полости рта, перкуссию, пальпацию; - проводить дополнительные методы обследования.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; - принципы асептики в хирургической стоматологии - понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный, дополнительные методы); - строение и функции органов и тканей челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов (зеркало, зонд, пинцет, шпатель).
Б1			
- обезболивание в челюстно-лицевой области.	- проводить аппликационную, инфильтрационную, проводниковую анестезию.	- общее обезболивание; - проведение наркоза; - фармокологические вещества, применяемые для наркоза; - местное обезболивание; - иннервация зубов и челюстей; - анестетики; - инструментарий - неинъекционное и инъекционное обезболивание; - инфильтрационная, проводниковая и стволовая анестезия.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для обезболивания; стоматологические материалы и лекарственные средства
Модуль В1			
- удаление зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести удаление зубов.	- показания и противопоказания к удалению зубов; - методика удаления зуба; - щипцы и элеваторы для удаления зубов;	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф;

3.17 Нормативный срок обучения: срок освоения профессиональной учебной программы по конкретной форме обучения (очное, заочное);

3.18 Квалификация: вид и уровень подготовленности к компетентному выполнению определенного вида деятельности по конкретной профессии и специальности;

3.19 Макет: модель (предварительный образец) государственного общеобязательного стандарта образования, отражающая его основные структурные компоненты.

4 Обозначения и сокращения

В настоящем стандарте применяются следующие сокращения:
ЗРК – Закон Республики Казахстан;
ООД – общеобразовательные дисциплины;
ОГД – общегуманитарные дисциплины;
СЭД – социально-экономические дисциплины;
ОПД – общепрофессиональные дисциплины;
СД – специальные дисциплины;
ПО – производственное обучение;
ПП – профессиональная практика;
ДО – дисциплины, определяемые организацией образования;
Э – экзамены;
К – консультации;
Ф – факультативные дисциплины;
ФАП – фельдшерско-акушерский пункт;
ПМСП – первичная медико-санитарная помощь;
ВА – врачебная амбулатория.

5 Общая характеристика специальности

5.1 Код и наименование специальности 030400 0 - «Стоматология» указаны в соответствии с ГК РК 05-2008 «Классификатором профессий и специальностей технического и профессионального, послесреднего образования» утвержденным приказом Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан от 3 июня 2008 года № 273-од.

Квалификации:
030402 3 - «Дантист»
030401 3 - «Помощник врача - стоматолога»
030403 2 - «Гигиенист стоматологический»

5.2. Форма освоения профессиональной образовательной программы по специальности 030400 0 - «Стоматология»:
- очная (дневная)

5.3 Нормативный срок, соответствующие квалификации, образовательная база освоения профессиональной образовательной программы при очной форме обучения.

Общеобразовательная база приема:
- на базе основного среднего образования;
- на базе общего среднего образования.

По специальности 030400 0 - «Стоматология» реализуется образовательная программа технического и профессионального образования по уровням квалификации:

- специалиста среднего звена;
- повышенного уровня.

Нормативный срок освоения профессиональной образовательной программы технического и профессионального образования по специальности при очной форме обучения:

Таблица 1

Образовательная база приема	Наименование квалификации, код	Нормативный срок освоения образовательной учебной программы
На базе основного среднего образования	**Специалист среднего звена:** 030402 3 - Дантист 030401 3 - Помощник врача-стоматолога **Повышенный уровень:** 030403 2-Гигиенист стоматологический	3 года 10 месяцев 2 года 10 месяцев 2 года 10 месяцев
На базе общего среднего образования	**Специалист среднего звена:** 030402 3 - Дантист 030401 3 - Помощник врача-стоматолога **Повышенный уровень:** 030403 2 - Гигиенист стоматологический	2 года 10 месяцев 1 год 10 месяцев 1 год 10 месяцев

5.4 Объекты профессиональной деятельности по специальности 030400 0 - «Стоматология»

Объектами профессиональной деятельности специалиста являются взрослое и детское население, а организациями для реализации их профессиональной деятельности являются:

стоматологические отделения лечебно-профилактических учреждений, поликлиники, клиники, медицинские центры, фельдшерско-акушерские пункты, а так же зуботехнические лаборатории, включая лаборатории при вышеперечисленных учреждениях.

5.5 Виды профессиональной деятельности по специальности 030400 0 - «Стоматология»

Виды профессиональной деятельности выпускника для квалификации 030402 3 «Дантист»:

- участие в лечебно-диагностической, первичной медико-санитарной помощи стоматологическим пациентам различных возрастных групп в условиях стационара, поликлиники, врачебных амбулаторий (ВА), фельдшерско-акушерских пунктов (ФАП), центров ПМСП.
- оценка состояния пациента и оказание неотложной доврачебной медицинской помощи при острых заболеваниях и несчастных случаях;
- соблюдение санитарно-гигиенического и противоэпидемиологического режимов в организациях здравоохранения;
- медицинская помощь населению в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;
- использование новых информационных технологий, методов, приемов средств, передача и хранение информации;
- сотрудничество с пациентами и их семьями, соблюдение прав пациента, и проведение мер по укреплению и поддержанию здоровья населения различных возрастных групп;

Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни прорезывания зубов.
Область компетенции Е – Одонтогенное воспаление верхнечелюстной пазухи.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику одонтогенного воспаления верхнечелюстной пазухи.
Область компетенции Ж – Инфекционные воспалительные заболевания челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.
Область компетенции З – Заболевания и повреждения слюнных желез.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний и повреждений слюнных желез.
Область компетенции И – Травматические повреждения челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику травматических повреждений челюстно-лицевой области; - будет лечить вывихи и переломы зубов, проводить временную и постоянную консервативную иммобилизацию при переломах челюстей.
Область компетенции К – Заболевания и поражение нервов лица и челюстей.	
Модуль обучения К1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний и поражений нервов лица и челюстей.
Область компетенции Л – Заболевания височно-нижнечелюстного сустава.	
Модуль обучения Л1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний височно-нижнечелюстного сустава.
Область компетенции М – Опухоли и опухолеподобные поражения челюстно-лицевой области.	

Ф2			
- применять на практике знания по основам составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний в Казахстане.	- планировать комплексную систему профилактики.	- эпидемиология основных стоматологических заболеваний в Казахстане; - особенности течения, развития и профилактики стоматологических заболеваний в промышленных районах и зонах экологического бедствия.	

22 Профиль компетенции – Хирургическая стоматология

Профиль компетенции – Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология.	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии; - сможет проводить обезболивание; - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику болезней прорезывания зубов, одонтогенных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области, одонтогенных воспалений верхнечелюстной пазухи, инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области, заболеваний и повреждений слюнных желез, - будет удалять зубы.
Область компетенции А – Методы обследования больного.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии.
Область компетенции Б – Обезболивание в челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся: - будет делать местное обезболивание.
Область компетенции В – Удаление зубов	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся: - будет удалять зубы.
Область компетенции Г – Одонтогенные воспалительные заболевания челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить периодонтит, острый гнойный периостит челюсти.
Область компетенции Д – Болезни прорезывания зубов.	

- консультирование населения по вопросам факторов риска для здоровья пациента (физических, психических, социальных, экологических) и по вопросам уменьшения их влияния на здоровье;
- обучение пациента и его семьи вопросам гигиены полости рта в различные возрастные периоды;
- осуществление консультации по вопросам заболевания полости рта, иммунопрофилактики, диспансерного наблюдения детей различного возраста;
- осуществление диагностики и дифференциальной диагностики с использованием современных методов исследования, лечение и профилактика часто встречающихся заболеваний;
- оформление нормативной медицинской документации в стоматологических организациях;
- взаимодействие и сотрудничество с коллегами;
- профилактика заболеваний и пропаганда здорового образа жизни.

Виды профессиональной деятельности выпускника для квалификации 030401 3 - «Помощник врача-стоматолога» и 030403 2 «Гигиенист стоматологический»:

- консультативно-диагностическая помощь населению при стоматологических заболеваниях;
- медицинская помощь при не осложненных видах стоматологических заболеваний;
- неотложная доврачебная медицинская помощь при острых заболеваниях и несчастных случаях по профилю деятельности;
- соблюдение санитарно-гигиенического и санитарно - эпидемиологического режима в стоматологических отделениях;
- оформление установленной медицинской документации для соответствующего подразделения;
- медицинская помощь населению в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;
- профилактические осмотры населения с целью выявления стоматологических заболеваний (совместно с врачом или самостоятельно);
- выявление физических, психических, социальных и культурных факторов риска для здоровья пациента, семьи, общества с учетом условий и образа жизни пациента;
- проведение мероприятий по внедрению современных методов диагностирования и лечения, и профилактики стоматологических заболеваний;
- осуществление системы инфекционного контроля и инфекционной безопасности пациентов и медицинского персонала в структурных подразделениях медицинских организаций стоматологического профиля.

6 Требования к уровню подготовки обучающихся

Уровень профессиональной подготовки обучающихся по специальности 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача - стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист стоматологический» определяется комплексом компетенции в соответствии с квалификационными требованиями.

6.1 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся

должен:

обладать **базовыми компетенциями,** соответствующими уровню квалификации специалиста, формируемыми в ходе целостного учебно-воспитательного процесса:

030402 3 - «Дантист»:

БК-1 - владеть лексическим и грамматическим минимумом, необходимыми для чтения и перевода со словарем на казахском (русском) и иностранном языке текстов профессиональной деятельности;

БК-2 - владеть навыками анализа объективно-исторических событий при изучении исторических явлений и тенденции истории Казахстана;

БК-3 - уметь использовать физкультурно-спортивную деятельность для укрепления здоровья, достижения жизненных и профессиональных целей;

БК-4 - иметь представление об этических ценностях, формах и типах культур, основных культурно-исторических центрах мира и регионов;

БК-5 - знать нравственные нормы регулирования отношений между людьми в обществе, основные законы и закономерности диалектического развития, использовать основные понятия и действия законов в практической деятельности;

БК-6 - иметь представление о политических системах и политических режимах, человеческом измерении политики;

БК-7 - знать общие положения экономической теории, владеть основами экономики, экономической ситуации в стране и за рубежом;

БК-8 - иметь представление о современных компьютерных технологиях и их применении в современной медицине, использовать современные информационные технологии в профессиональной деятельности;

БК-9 - знать общие закономерности происхождения и развития жизни, строение и функционирования клеток тканей, органов и систем организма в норме и в патологии;

БК-10 - владеть методикой установления типов и форм наследственных болезней и использовать полученные знания при изучении клинических дисциплин;

БК-11 - владеть основными законами термодинамики и термохимии. Знать способы выражения состава раствора, коллигативные свойства раствора их роль в организме.

БК-12 - знать кислотно-основное равновесие и функцию буферных систем организма.

6.2 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся

должен:

- обладать **профессиональными компетенциями,** соответствующими основным видам профессиональной деятельности:

	реминирализующих препаратов.		
Р2			
- применять на практике знания по профилактики кариеса зубов у детей, запечатывание фиссур.	- по показаниям назначать препараты фтора, кальция, фосфора, витаминов; - проводить запечатывание глубоких фиссур.	- методика запечатывания глубоких фиссур; - значение сбалансированного питания в профилактике кариеса; - составление плана профилактики кариеса и учет результатов.	Лекции Таблицы Учебники
С1			
- применять на практике знания по профилактики заболеваний пародонта у детей	- составить план профилактики заболевания пародонта; - определить индексы РМА,	- составление плана профилактики заболеваний пародонта; - методы оценки состояния десен, - виды зубных отложений.	Лекции Таблицы Учебники
С2			
- применять на практике знания по профилактики заболеваний пародонта у детей Зубной камень.	- снимать зубной камень, - удалять зубной камень.	- инструменты для удаления зубных камней; - методика удаления зубных камней; - методы удаления зубных камней.	Лекции Таблицы Учебники
Т1			
- применять на практике знания по профилактики зубочелюстных аномалий у детей.	- обследовать больного; - определить вид прикуса; - выявить и устранить причины и факторы риска в развитии аномалийного прикуса; - осуществлять контроль за соблюдением режима в период ортодонтического лечения; - проводить избирательную пришлифовку зубов; - проводить с детьми упражнения миогимнастики	- виды прикуса; - причины и факторы риска в развитии патологии прикуса; - методы профилактики зубочелюстных аномалий; - методика проведения миогимнастики.	Лекции Таблицы Учебники
У1			
- применять на практике знания по диспансеризации-основному методу профилактики стоматологических заболеваний.	- формировать диспансерные группы по заболеваниям; - составить план профилактики стоматологических заболеваний для каждой группы; - заполнить документацию.	- понятие о диспансеризации; - методика формирования диспансерных групп; - организация профилактики стоматологических заболеваний в диспансерных группах.	Лекции Таблицы Учебники
Ф1			
Применять на практике знания по основам составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний.	- планировать комплексную систему профилактики; - внедрять комплексную систему профилактики.	- планирование комплексной системы профилактики; - внедрение комплексной системы профилактики.	

средствам и методам индивидуальной гигиены полости рта.	зубной щетки и пасты; - обучать детей методам чистки зубов.	гигиены полости рта: виды зубных паст, щеток, уход за ними, - методы чистки зубов.	
М1			
- применять на практике знания по основным средствам и методам профессиональной гигиены полости рта.	- определять гигиенический индекс по Федоровой-Володкиной, - определять гигиенический индекс по Грину-Вермильону, - проводить контролируемую и профессиональную чистку зубов.	- понятие об индивидуальной, контролируемой и профессиональной чистке зубов, - определение ГИ, их толкование, - понятие о профессиональной гигиене полости рта.	Лекции Таблицы Учебники
Н1			
- применять на практике знания по организация уголков и кабинетов гигиены полости рта; по гигиеническому обучению и воспитанию детей.	- принимать участие в организации и оформлении уголков и кабинетов гигиены; - проводить уроки гигиены; - проводить беседы с населением; - выпускать сан. бюллетень, - привить детям основные гигиенические навыки.	- организация уголков и кабинетов гигиены полости рта; - оформление уголков и кабинетов гигиены полости рта, - методика проведения уроков гигиены; - особенности гигиены полости рта у детей различных возрастных групп.	Лекции Таблицы Учебники
О1			
- применять на практике знания по особенностям стоматологического обследования при профилактических осмотрах.	- проводить опрос, осмотр больного; - записать зубную формулу; - заполнить медицинскую карту осмотра больного; - стерилизовать инструменты, - определять гигиенические индексы.	-проведение опроса, осмотра больного, - инструменты для осмотра, их стерилизация, - принципы заполнения зубной формулы, - правила заполнения медицинской карты осмотра стоматологического больного.	Лекции Таблицы Учебники
П1			
- применять на практике знания по эпидемиологии основных стоматологических заболеваний и распространенности кариеса.	- обследовать детей, - вычислить распространенность кариеса.	- распространенность кариеса, его определение.	Лекции Таблицы Учебники
П2			
- применять на практике знания по эпидемиологии основных стоматологических заболеваний и интенсивности кариеса.	- обследовать детей, - определить индексы интенсивности кариеса: КПУ и КП.	- интенсивность кариеса, его определение.	Лекции Таблицы Учебники
Р1			
- применять на практике знания по профилактики кариеса зубов у детей.	- составить план профилактики кариеса, - вести учет результатов профилактики кариеса, - покрыть зубы фторлаком, - проводить аппликации	- основные средства и методы профилактики кариеса, - методика применения фторлака, реминирализирующих препаратов.	Лекции Таблицы Учебники

030402 3 - «Дантист»:

ПК-1 - организовывать сестринский уход и наблюдение за пациентами, владеть техникой выполнения процедур и манипуляций;

ПК-2 - владеть коммуникативными навыками, навыками разрешения конфликтов, применять полученные знания в повседневной жизни и профессиональной деятельности, навыками общения с пациентами, их родственниками, коллегами на основе этико-деонтологических принципов;

ПК-3 - владеть приемами первой медицинской помощи при различных видах повреждений, методами ухода за хирургическими больными, методами сердечно-легочной реанимации;

ПК-4 - знать основные симптомы, методы диагностики, принципы лечения и оказывать неотложную помощь раненым и пораженным и поддерживать состояние здоровья населения в экстремальных условиях и предупреждать возникновение инфекционных заболеваний в очагах катастроф;

ПК-5 - - уметь выявлять клинические симптомы, ставить предварительный диагноз, проводить мотивированный уход за больными детьми.

6.3 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся

должен:

- обладать **специальными компетенциями,** соответствующими основным видам профессиональной деятельности:

030402 3 - «Дантист»:

СК-1 - владеть знаниями и навыками по системе организации рентгенологического обследования и методами рентгенологического обследования при различных заболеваниях челюстно-лицевой области;

СК-2 - владеть знаниями и навыками по системе организации физиотерапевтической помощи и применению физиотерапии для лечения заболеваний зубов и полости рта;

СК-3 - владеть знаниями и навыками по системе организации стоматологической помощи для профилактики стоматологических заболеваний и гигиены полости рта;

СК-4 - владеть знаниями и навыками по изготовлению съемных, несъемных и бюгельных протезов;

СК-5 - владеть знаниями и навыками по системе организации работы медицинской сестры стоматологического учреждения;

СК-6 - владеть знаниями и навыками по работе в стоматологическом учреждении терапевтического, хирургического и ортопедического профиля;

СК-7 - выписывать рецепты, объяснять значения терминов греко-латинского происхождения, знать общие закономерности фармакодинамики и фармакокинетики лекарственных средств;

Требования к уровню подготовки помощника врача–стоматолога и гигиениста стоматологического

6.4 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся
должен:
- обладать **базовыми компетенциями,** соответствующими уровню квалификации специалиста, формируемыми в ходе целостного учебно-воспитательного процесса:
0030401 3 - «Помощник врача - стоматолога»;
030403 2 - «Гигиенист – стоматологический».

БК-1 - знать нравственные нормы регулирования отношений между людьми в обществе, основные законы и закономерности диалектического развития, использовать основные понятия и действия законов в практической деятельности;

БК-2 - знать общие положения экономической теории, владеть основами экономики, экономической ситуации в стране и за рубежом;

БК-3 - знать основные симптомы, методы диагностики, принципы лечения и оказывать неотложную помощь раненым и пораженным и поддерживать состояние здоровья населения в экстремальных условиях и предупреждать возникновение инфекционных заболеваний в очагах катастроф;

БК-4 - уметь использовать физкультурно-спортивную деятельность для укрепления здоровья, достижения жизненных и профессиональных целей;

БК-5 - владеть лексическим и грамматическим минимумом, необходимым для чтения и перевода со словарем на казахском (русском) и иностранном языке текстов профессиональной деятельности;

БК-6 - владеть навыками анализа объективно-исторических событий при изучении исторических явлений и тенденции истории Казахстана;

БК-7 - владеть приемами первой медицинской помощи при различных видах повреждений, методами ухода за хирургическими больными, методами сердечно-легочной реанимации;

БК-8 - иметь представление об этических ценностях, формах и типах культур, основных культурно-исторических центрах мира и регионов;

БК-9 - иметь представление о политических системах и политических режимах, человеческом измерении политики;

БК-10 - иметь представление о современных компьютерных технологиях и их применении в современной медицине, использовать современные информационные технологии в профессиональной деятельности.

6.5 В результате освоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся должен:
- обладать **профессиональными компетенциями,** соответствующими уровню квалификации специалиста, формируемыми в ходе целостного учебно-воспитательного процесса:

Д1			
- применять на практике знания об измерении температуры тела; - исследовании пульса, - измерении артериального давления.	- измерить температуру тела, - измерить пульс на лучевой артерии, - измерения АД; - дать оценку полученному результату.	- понятие о терморегуляции, - устройства медицинского термометра; - технику измерения температуры тела, графическое изображение; - свойства артериального пульса, измерение пульса; - определение АД.	Лекции Таблицы Учебники
Е1			
- применять на практике знания о выписывании; - хранении; - раздаче лекарственных средств в стоматологических ЛПУ.	- выписывать лекарственные вещества; - хранить лекарства в отделении; - раздать лекарства больным.	- правила выписывания лекарственных средств; - правила хранения лекарственных средств; - правила раздачи лекарственных средств.	Лекции Таблицы Учебники
Ж1			
- применять на практике знания о путях введения лекарственных средств; - энтеральных путях введения.	- уметь вводить лекарства сублингвально; - инфильтрационным; - проводниковым; - аппликационным способом.	- пути введения лекарств энтеральным путем в полость рта: сублингвальный, инфильтрационный, проводниковый; - в десневые сосочки; - аппликационным способом.	Лекции Таблицы Учебники
З1			
- применять на практике знания о парентеральном пути введения лекарственных средств, - наборе раствора из флакона, ампул; - технике подкожных, внутрикожных, внутримышечных инъекций.	- подготовить руки; - набрать лекарство в шприц из ампул и флакона; - введение лекарство в/к, п/к, в/м.	- понятие о парентеральном пути введения лекарств; - преимущество парентерального пути введения; - устройства шприца; - виды шприцев, игл; - правили сборки шприцев.	Лекции Таблицы Учебники
И1			
- применять на практике знания о внутривенных инъекций; - технике внутривенных вливаний; - осложнений после инъекций; - оказание помощи.	- подготовить руку; - набрать лекарство из ампулы; - ввести лекарство в вену; - оказать неотложную помощь при осложнении инъекций.	- техника набора лекарств из ампул; - технику в/в инъекций; - возможные осложнения инъекций; - оказание неотложной помощи при осложнении инъекций.	Лекции Таблицы Учебники
К1			
- применять на практике знания о гигиене.	- проводить санитарно-просветительную работу.	- понятие о гигиене; - роль санитарной культуры населения и профилактике стоматологических заболеваний.	Лекции Таблицы Учебники
Л1			
- применять на практике знания по основным	- определять степень жесткости зубной щетки; - рекомендовать пациенту вид	- понятие об индивидуальной гигиене полости рта, - средства индивидуальной	Лекции Таблицы Учебники

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Медицинская сестра стоматологического учреждения**

Задача модуля: овладеть навыками медицинской сестры стоматологического учреждения.

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания об уходе за больными; -диспансеризации населения; - о морально и правовой ответственности.	- определить диспансерную группу; - вести документацию; - ставить на диспансерный учет.	- цели и задачи предмета, - роль диспансеризации, ранней диагностики и профилактики заболеваний, - правовую и юридическую ответственность медицинского персонала.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания о медицинской этике, деонтологии; - личной гигиене медицинского персонала.	- общаться со стоматологическими больными (настроить психологически к проведению манипуляций); - обучить правилам личной гигиены; - соблюдать личную гигиену.	- дать определение: «что такое деонтология, медицинская этика?»; - правила личной гигиены больного (уход за зубами); - личная гигиена медицинского персонала (обработка рук).	Лекции Таблицы Учебники
В1			
- применять на практике знания о санитарно-эпидемиологиче-ском режиме стоматологических ЛПУ; - дезинфекции; - стерилизации; - приготовлении и использовании дез.растворов; - действующих приказов.	- использовать способы дезинфекции и стерилизации, - готовить 1%, 3%, 5% раствор хлорамина; - готовить 0,5% раствор хлорной извести	- санитарно-эпидемиологический режим стоматологических ЛПУ; - дать определение понятиям «дезинфекция», «стерилизация»; - методы и способы стерилизации, дезинфекции; - приготовление растворов хлорамина; - по действующие приказы.	Лекции Таблицы Учебники
Г1			
- применять на практике знания о дезинфекции и стерилизации стоматологического инструментария; - предстерилизационной обработке медицинского инструментария; - контроле качества предстерилизационной обработки; - действующих приказов.	- подготовить медицинский инструментарий к предстерилизационной очистке; - провести предстерилизационную очистку инструментов; - осуществлять контроль качества предстерилизационной очистке инструментов; - соблюдать правила техники безопасности при проведении стерилизации.	- предстерилизационную обработку мед.инструментария; - дезинфекцию и стерилизацию стоматологического инструментария; - контроль качества предстерилизационной обработки; - методы контроля стерилизации; - правила техники безопасности; - сроки стерильности инструментов; - действующие приказы.	Лекции Таблицы Учебники

0030401 3 - **«Помощник врача - стоматолога»;**
030403 2 - **«Гигиенист стоматологический».**

ПК-1 - организовывать сестринский уход и наблюдение за пациентами, владеть техникой выполнения процедур и манипуляций;

ПК-2 - знать общие закономерности происхождения и развития жизни, строение и функционирования клеток тканей, органов и систем организма в норме и в патологии;

ПК-3 - владеть приемами первой медицинской помощи при различных видах повреждений, методами ухода за хирургическими больными, методами сердечно-легочной реанимации;

ПК-4 - знать основные симптомы, методы диагностики, принципы лечения и оказывать неотложную помощь раненым и пораженным и поддерживать состояние здоровья населения в экстремальных условиях и предупреждать возникновение инфекционных заболеваний в очагах катастроф;

ПК-5 - уметь выявлять клинические симптомы, ставить предварительный диагноз, проводить мотивированный уход за больными детьми;

6.6 В результате усвоения образовательной учебной программы по специальности обучающийся

должен:

обладать **специальными компетенциями,** соответствующим основным видом профессиональной деятельности:

0030401 3 - **«Помощник врача-стоматолога»;**
030403 2 - **«Гигиенист–стоматологический».**

СК-1 - знать общие закономерности фармакодинамики и фармакокинетики лекарственных средств;

СК-2 - уметь выписывать рецепты, объяснять значения терминов греко-латинского происхождения;

СК-3 - владеть знаниями и навыками по системе организации рентгенологического обследования и методам рентгенологического обследования при различных заболеваниях челюстно-лицевой области;

СК-4 - владеть знаниями и навыками по системе организации физиотерапевтической помощи и применению физиотерапии для лечения заболеваний зубов и полости рта;

СК-5 - владеть знаниями и навыками по системе организации стоматологической помощи для профилактики стоматологических заболеваний и гигиены полости рта;

СК-6 - владеть знаниями и навыками по профессиональной, индивидуальной гигиене полости рта и профилактике стоматологических заболеваний;

СК-7 - владеть знаниями и навыками по системе организации работы медицинской сестры стоматологического учреждения;

СК-8 - владеть знаниями и навыками по работе в стоматологическом учреждении терапевтического, хирургического и ортопедического профиля.

7 Максимальный объем учебной нагрузки обучающихся

7.1 Максимальный объем учебной нагрузки обучающихся, включая все виды аудиторной и внеаудиторной учебной работы не должен превышать 54 часа в неделю.

7.2 Общий бюджет времени при очной форме обучения определяется из расчета обязательной учебной нагрузки не менее 36 часов в неделю (при этом в указанный объем не входят занятия по факультативным дисциплинам и консультаций). За полный учебный год объем учебного времени составляет не более 40 недель без учета времени на каникулы не менее 12 недель и на праздничные дни 1неделя.

7.3 Общий бюджет времени, планируемый на обучение, учитывается при разработке структуры соответствующих образовательных учебных программ и учебных планов.

7.4 При определении объема учебной нагрузки обучающихся, организация образования имеет право:

- расширять и (или) углублять теоретическую и (или) практическую подготовку по специальности путем введения самостоятельных дисциплин и (или) дополнительных тем и разделов в учебные программы и (или) увеличения объема учебного времени профессиональной практики;
- изменять объем учебного времени, выделенного в типовом учебном плане на изучение дисциплин цикла в пределах 15-25% при сохранении объема учебного времени, отведенного на цикл с использованием современных технологий обучения;
- вводить дисциплины, направленные на удовлетворение потребностей работодателей в сфере профессиональных интересов (дисциплины, определяемые организацией образования до 10%).

8 Требования к содержанию образовательных учебных программ

8.1 Структура образовательной учебной программы по специальности: 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача- стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист стоматологический», определяет перечень дисциплин и видов учебной работы обучающихся, объединенных в следующие циклы дисциплин:

- общеобразовательные дисциплины (ООД);
- общегуманитарные дисциплины (ОГД);
- социально-экономические дисциплины (СЭД);
- общепрофессиональные дисциплины (ОПД);
- специальные дисциплины (СД);
- производственное обучение (ПО);
- профессиональная практика (ПП);
- дисциплины, определяемые организацией образования с учетом требований работодателей (ДО);
- экзамены (Э);
- консультации (К);
- факультативные занятия (Ф).

8.2 Содержание и объем учебного времени образовательной учебной программы специальности 030400 0 - «Стоматология» квалификации 030402 3 - «Дантист» интегрирован с образовательными программами 1-го курса высшего медицинского учебного заведения по специальности 051302 - «Стоматология», включающих:

Область компетенции С – Профилактика заболеваний пародонта у детей.	
Модуль обучения С1 Модуль обучения С2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по профилактике заболеваний пародонта у детей: - составление плана профилактики заболеваний пародонта; - методы оценки состояния десен; - виды зубных отложений; - инструменты для удаления зубных камней; - методика удаления зубных камней; - методы удаления зубных камней.
Область компетенции Т – Профилактика зубочелюстных аномалий у детей.	
Модуль обучения Т1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по профилактике зубочелюстных аномалий у детей: - виды прикуса; - причины и факторы риска в развитии патологии прикуса; - методы профилактики зубочелюстных аномалий; - методика проведения миогимнастики.
Область компетенции У – Диспансеризация-основной метод профилактики стоматологических заболеваний.	
Модуль обучения У1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по диспансеризации; - основному методу профилактики стоматологических заболеваний; - понятие о диспансеризации; - методика формирования диспансерных групп; - организация профилактики стоматологических заболеваний в диспансерных группах.
Область компетенции Ф – Основы составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний	
Модуль обучения Ф1 Модуль обучения Ф2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по основам составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний: - планирование комплексной системы профилактики; - внедрение комплексной системы профилактики; - эпидемиология основных стоматологических заболеваний в Казахстане; - особенности течения, развития и профилактики стоматологических заболеваний в промышленных районах и зонах экологического бедствия.

Модуль обучения М1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по основным средствам и методам профессиональной гигиены полости рта: - определять гигиенические индексы по Федоровой-Володкиной, Грину-Вермильону; - понятие об индивидуальной, контролируемой и профессиональной чистке зубов.
Область компетенции Н – Организация уголков и кабинетов гигиены полости рта. Гигиеническое обучение и воспитание детей.	
Модуль обучения Н1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по организации уголков и кабинетов гигиены полости рта, по гигиеническому обучению и воспитанию детей: - принимать участие в организации и оформлении уголков и кабинетов гигиены; - проводить уроки гигиены; - проводить беседы с населением; - выпускать сан.бюллетень.
Область компетенции О – Профилактика стоматологических заболеваний. Особенности стоматологического обследования при профилактических осмотрах.	
Модуль обучения О1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по особенностям стоматологического обследования при профилактических осмотрах: - проводить опрос, осмотр больного; - записать зубную формулу; - заполнить медицинскую карту осмотра больного; - стерилизовать инструменты; - определять гигиенические индексы.
Область компетенции П – Эпидемиология основных стоматологических заболеваний	
Модуль обучения П1 Модуль обучения П2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по эпидемиологии основных стоматологических заболеваний: - распространенность кариеса, его определение; - вычислить распространенность кариеса; - интенсивность кариеса, его определение; - определить индексы интенсивности кариеса: КПУ и КП.
Область компетенции Р - Профилактика кариеса зубов у детей.	
Модуль обучения Р1 Модуль обучения Р2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по профилактики кариеса зубов у детей: - основные средства и методы профилактики кариеса; - методика применения фторлака, реминерализирующих препаратов; - методика запечатывания глубоких фиссур; - значение сбалансированного питания в профилактике кариеса; - составление плана профилактики кариеса и учет результатов

- общепрофессиональные дисциплины, изучаемые в соответствии с объектом профессиональной деятельности;
- специальные дисциплины, составляющие основу профессиональной компетентности, с учетом уровня квалификации.

Содержание и объем учебного времени образовательной учебной программы по специальности 030400 0 - «Стоматология», определяется типовым учебным планом и типовыми учебными программами.

8.3 Типовой учебный план является одним из главных компонентов Государственного общеобязательного стандарта образования, предназначен для реализации государственных требований к уровню подготовки обучающихся по специальности и является основой для разработки рабочего плана учебными заведениями технического и профессионального образования, отражает код и профиль образования, специализацию, базу, форму и нормативный срок обучения. Типовой учебный план включает учебные дисциплины по циклам и объем учебного времени на изучение дисциплин, порядок их изучения и формы контроля. Зачеты по всем дисциплинам проводятся за счет времени, отведенного на их изучение, экзамены – в сроки, отведенные на промежуточную аттестацию.

8.4 Содержание стандарта по специальности 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача - стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист стоматологический» должно:

- учитывать нормы организации учебного процесса;
- включать необходимые компетенции специалистов, соответствующего уровня квалификации;
- предусмотреть возможность использования технологии модульного обучения;
- отражать современные научные достижения в области здравоохранения по совершенствованию качества оказания доврачебной, лечебно-профилактической помощи населению;

Содержание дисциплин, включенных в учебные планы, определяется в соответствии с образовательной учебной программой по данной специальности.

8.5 Содержание общеобразовательных учебных программ определяется совокупностью дисциплин (ООД, ОГД, СЭД – в учебных планах, разработанных на базе основного среднего образования), объем которых составляет не более 30-35% от общего объема образовательной учебной программы, включая дисциплины по выбору.

8.6 Содержание образовательных учебных программ по общепрофессиональным (ОПД), специальным дисциплинам (СД), профессиональной практике (ПП), отражающей теоретические и практические основы профессиональной деятельности, составляют 65-70% от общего объема образовательной учебной программы.

8.7 Образовательные учебные программы технического и профессионального образования по специальности 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача-стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист стоматологический» включает все циклы дисциплин и виды учебной работы по закреплению профессиональных навыков, указанных выше в п. 8.1

8.8 При разработке и реализации образовательной учебной программы, организация образования имеет право:

- изменять объем учебного времени, отводимого на освоение учебного материала для циклов в пределах 15-25% и для дисциплин, входящих в циклы в пределах 10-20% при сохранении суммарного объема учебного времени отведенных на освоение

профессиональных учебных программ;

- выбирать различные технологии обучения, формы, методы организации и контроля учебного процесса, которые предполагают практико-ориентационное обучение; основными результатами их освоения являются развитие общих компетенций и формирование профессиональных компетенций.

8.9 Образовательные учебные программы организации образования предусматривают наряду с обязательными дисциплинами и дисциплины по выбору:

- учебное время на факультативные занятия и консультации в пределах учебного плана;
- консультации и факультативные занятия направлены на обеспечение индивидуальных способностей и запросов обучаемых.

8.10 Реализация образовательных учебных программ организации образования обеспечиваются педагогическими кадрами, имеющими базовое высшее образования соответствующее профилю преподаваемой дисциплины и систематически занимающихся научной, научно-методической или практической деятельностью в сфере здравоохранения. Реализация стандарта подготовки специалиста с высшим медицинским образованием должна обеспечиваться высоким уровнем учебного процесса.

Для того чтобы сформировать уважение к своей профессии, необходимо в процессе обучения постоянно воздействовать на мотивационную, волевую и эмоциональную среду учащегося. Обеспечить благоприятные условия формирования профессионального интереса. Для этого используются:

- методы максимальной активизации познавательной деятельности (семинары, практические занятия, дискуссии и др.).
- создание ситуаций, требующих более широких и глубоких знаний, чем те, которые уже имеются в багаже учащегося.
- обсуждение примеров, требующих применения полученных знаний на практике, а также творческого использования приобретенных знаний и умений.
- формирование эмоций успеха в обучении, порождающее уверенность в своих силах.

К преподаванию профильных дисциплин могут привлекаться высококвалифицированные специалисты из практического здравоохранения с первой и высшей квалификационными категориями.

8.11 Организация профессиональной практики включает:

- учебную практику;
- учебно-производственную практику;
- преддипломную (профессиональную) практику.

Содержание учебных программ практических занятий, учебно-производственной практики определяется в соответствии с учебными и квалификационными требованиями.

Учебно-производственная практика обучающихся осуществляется в медицинских организациях под руководством квалифицированных специалистов.

Профессиональная практика проводится в медицинских организациях на самостоятельных рабочих местах, предоставляемых работодателями на основе договора, и направлена на закрепление знаний, полученных в процессе обучения, приобретения практических навыков и освоения передового опыта. Профессиональная практика, включает объем практических занятий по общепрофессиональным и специальным дисциплинам, должны составлять не менее 40 % от общего объема времени обязательного обучения.

Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по введению лекарств энтеральным путем в полости рта: сублингвальным способом, инфильтрационным, проводниковым, в десневые сосочки, аппликационным способом.
Область компетенции З – Парентеральные пути введения лекарственных средств. Набор раствора из флакона, ампул. Техника подкожных, внутрикожных, внутримышечных инъекций.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по введению лекарств парентеральным путем; - преимущество парентерального пути введения; - устройства шприца; - виды шприцев, игл; - правили сборки шприцев.
Область компетенции И – Внутривенные инъекции, техника внутривенных вливаний. Осложнения инъекций, оказание помощи.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по введению лекарств внутривенным путем, - возможные осложнения инъекций; - оказание неотложной помощи при осложнении инъекций.
Область компетенции К – Гигиена полости рта. Введение в специальность. Значение гигиены полости рта в профилактике стоматологических заболеваний.	
Модуль обучения К1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о гигиене. Её роли в санитарной культуре населения и профилактике стоматологических заболеваний. Овладеет навыками санитарно-просветительной работы.
Область компетенции Л – Основные средства и методы индивидуальной гигиены полости рта.	
Модуль обучения Л1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по основным средствам и методам индивидуальной гигиены полости рта: - определять степень жесткости зубной щетки; - рекомендовать пациенту вид зубной щетки и пасты; - обучать детей методам чистки зубов
Область компетенции М – Основные средства и методы профессиональной гигиены полости рта.	

Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями: - о медицинской этике, деонтологии; - правила личной гигиены больного (уход за зубами); - правила личной гигиены медицинского персонала (обработка рук).
Область компетенции В – Санитарно-эпидемиологический режим стоматологических ЛПУ. Понятие о дезинфекции, стерилизации. Приготовление и использование дез.растворов. Действующие приказы.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками: - по санитарно-эпидемиологическому режиму стоматологических ЛПУ; - дезинфекции, стерилизации; - приготовлению и использованию дез. растворов; - действующим приказам.
Область компетенции Г – Дезинфекция и стерилизация стоматологического инструментария. Предстерилизационная обработка мед. инструментария. Контроль качества предстерилизационной обработки. Действующие приказы.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками: - по дезинфекции и стерилизации стоматологического инструментария; - по предстерилизационной обработки мед.инструментария; - контролю качества предстерилизационной обработки; - по действующим приказам.
Область компетенции Д – Измерение температуры тела, исследование пульса, измерение артериального давления.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками: - измерения температуры тела; - измерения пульса на лучевой артерии; - измерения АД.
Область компетенции Е – Выписывание, хранение, раздача лекарственных средств в стоматологических ЛПУ.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по выписыванию, хранению, раздаче лекарственных средств в стоматологических ЛПУ.
Область компетенции Ж – Пути введения лекарственных средств. Энтеральные пути введения.	

8.12 Реализация технического и профессионального образования обеспечивается наличием библиотечного фонда учебной литературы и учебно-методических наглядных пособий, в том числе электронных учебных пособий, аудио- и видеоматериалов, методических наглядных пособий и рекомендаций по всем дисциплинам, профессиональным практикам.

8.13 Материально-техническое, учебно-методическое обеспечение учебного процесса должны соответствовать нормативным требованиям, установленным уполномоченным органом Республики Казахстан в области образования.

8.14 Воспитательные программы должны быть направлены на развитие национальных ценностей, формирования патриотизма и гражданственности, развития разносторонних интересов и способностей обучающихся.

8.15 Итоговая государственная аттестация - форма контроля учебных достижений выпускников колледжей, направленная на определение соответствия полученных ими знаний, умений, навыков и компетенций требованиям государственных общеобразовательных стандартов образования.

Проводится государственными аттестационными комиссиями, утверждаемыми в установленном порядке в виде государственного комплексного экзамена по профильным дисциплинам.

Перечень кабинетов и лабораторий

1. Языковой подготовки
2. Истории Казахстана
3. Физической культуры
4. Социально-экономических дисциплин
5. Компьютерных технологий
6. Нормальной анатомии
7. Медико-биологических дисциплин
8. Общей психологии
9. Фармакологии
10. Внутренних болезней
11. Хирургических болезней
12. Медицины катастроф
13. Информационно-методический
14. Гипсовочная и полимеризационная.
15. Материаловедения
16. Техника изготовления съемных протезов
17. Техника изготовления несъемных протезов
18. Техника изготовления бюгельных протезов
19. Техника изготовления металлокерамических протезов
20. Хирургической стоматологии
21. Терапевтической стоматологии
22. Ортопедической стоматологии

Примечание:

- учебному заведению при необходимости разрешается совмещать учебные кабинеты.

Приложение
(обязательное, справочное)

Библиография

[1] Закон Республики Казахстан — «О языках в Республике Казахстан» от 11 июля 1997г. №151

[2] Закон Республики Казахстан — «Трудовой кодекс Республики Казахстан» от 15 мая 2007 года №215-III

И1			
- применять на практике знания по основам биологического действия ионизирующего излучения и принципов лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	- владеть на практике знаниями по основам биологического действия ионизирующего излучения и принципов лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	- основы биологического действия ионизирующего излучения; - принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов.

21 Профиль компетенции – Медицинская сестра стоматологического учреждения

Профиль компетенции – Медицинская сестра стоматологического учреждения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по вопросам: - роль диспансеризации, ранней диагностики и профилактики заболеваний; - правовая и юридическая ответственность медицинского персонала; - медицинская этика, деонтология; - правила личной гигиены больного (уход за зубами); - правила личной гигиены медицинского персонала (обработка рук); - санитарно-эпидемиологическомий режим стоматологических ЛПУ; - дезинфекция, стерилизация; - предстерилизационная обработка мед.инструментария; - контроль качества предстерилизационной обработки; - измерения пульса на лучевой артерии; - измерение АД; - введение лекарств энтеральным, парентеральным, внутривенным путем; - оказание неотложной помощи при осложнении инъекций; - первичная профилактика стоматологических заболеваний; - гигиена и её роль в санитарной культуре населения и профилактики стоматологических заболеваний; - основные средства и методы индивидуальной гигиены полости рта; - организация уголков и кабинетов гигиены полости рта; - гигиеническое обучение и воспитание детей; - особенности стоматологического обследования при профилактических осмотрах; - эпидемиология основных стоматологических заболеваний; - профилактика кариеса зубов у детей; - профилактика зубочелюстных аномалий у детей; - диспансеризация - основной метод профилактики стоматологических заболеваний; - основы составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний.
Область компетенции А – Введение в предмет. Значение ухода за больными. Принципы диспансеризации населения. Моральная и правовая ответственность.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - цели и задачи предмета; - роль диспансеризации, ранней диагностики и профилактики заболеваний; - правовую и юридическую ответственность медицинского персонала.
Область компетенции Б – Понятие о медицинской этике, деонтологии. Личная гигиена медицинского персонала.	

В1			
- применять на практике знания по рентгенологической картине зубов и окружающих тканей в норме.	- расшифровывать рентгенограммы; - определять на рентгеновском снимке строение зубов и окружающих тканей в норме.	- рентгенанатомичес-кую картину зубов, челюстей и окружающих тканей на рентгенограммах в норме.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Г1			
- применять на практике знания по рентгенсемиотике заболеваний зубов и челюстей.	- определять на рентгеновском снимке разряжение, остеопороз, секвестр, деструкцию, остеосклероз; - расшифровывать рентгенограммы - определять на рентгенограмме пломбу, искусственную коронку, кариес, периодонтит, пародонтоз.	- определение основных рентгенологических симптомов; - диагностика кариеса; - диагностика; периодонтита, пародонтоза.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Д1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.	- определять на рентгеновском снимке симптомы радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Е1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	- определять на рентгеновском снимке симптомы артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Ж1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	- определять на рентгеновском снимке симптомы одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
З1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	- определять на рентгеновском снимке симптомы травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов

Пояснительная записка к типовому учебному плану

Типовой учебный план является одним из основых компонентов государственного общеобязательного стандарта технического и профессионального образования по профессиям и специальностям и определяет общее направление, объем и основное содержание образовательной учебной программы. Типовой учебный план отражает код и профиль технического и профессионального образования, специализации, базу, форму и нормативный срок обучения по специальности 030400 0 - «Стоматология» с квалификациями 030402 3 - «Дантист», 030401 3 - «Помощник врача - стоматолога», 030403 2 - «Гигиенист-стоматологический».

Типовой учебный план технического и профессионального образования по специальности 030400 0 - «Стоматология» квалификации 030402 3 - «Дантист» предусматривает:

- изучение интегрированных образовательных учебных программ технического и профессионального образования с образовательными программами 1-го курса высшего медицинского учебных заведения, по специальности 051302 - «Стоматология».

С целью интеграции введены новые предметы:

- коммуникативные навыки –54 часа;
- введение в клинику – 54 часа;
- медицинская биофизика - 108 часов;
- молекулярная биология, медицинская генетика – 108 часов;
- химия - 90 часов;

увеличены часы по предметам:

- профессиональный казахский язык – 270 часов;
- профессиональный иностранный язык – 136 часов;
- история Казахстана -136 часов;
- основы политологии и социологии – 90 часов;
- основы экономической теории – 90 часов;
- информатика -135 часов.

Объем часов и перечень дисциплин для квалификации 030401 3 - «Помощник врача - стоматолога» и 030403 2 - «Гигиенист-стоматологический» по общегуманитарным, социально-экономическим, общепрофессиональным циклам идентичны.

Типовой учебный план включает наименование учебных дисциплин по циклам и виды учебной работы, объем учебного времени, порядок их изучения и формы контроля. В разделах типого учебного плана, касающихся производственного обучения и профессиональной практики, указываются все виды учебно – производственных работ, направленных на приобретение и укрепление профессиональных навыков.

В типовых учебных планах для каждого структурного элемента (общеобразовательные, общегуманитарные, социально – экономические, общепрофессиональные и специальные дисциплины, производственное обучение и профессиональная практика, дисциплины, определяемые организацией образования с учетом требований работодателей, экзамен, консультации, факультативные занятия) в зависимости от сроков обучения должны быть указаны нижние и верхние пределы выделенного учебного времени (в часах).

Формы контроля включают зачеты и экзамены по дисциплинам, которые устанавливаются по семестрам, а другие формы контроля устанавливаются организациями образования в рабочих учебных планах.

Объем учебного времени, определенного на проведение консультации и факультивных занятий, используется организациями образования с учетом специфики, профессиональной направленности, сложности изучаемых дисциплин с целью углубленного овладениия знаниям, умениями и практическими навыками.

По завершении обучения проводится итоговая аттестация обучающихся, с оценкой уровня профессиональной подготовленности и присвоением квалификации.

В типовых учебных планах указывается объем учебного времени для проведения итоговой аттестации обучающихся в организациях технического и профессионального образования и оценки уровня профессиональной подготовленности и присвоения квалификации дантист, помощник врача-стоматолога, гигиенист-стоматологический.

нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.
Область компетенции Ж – Рентгенодиагностика одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.
Область компетенции З – Травматические повреждения зубов, челюстей и их осложнения.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.
Область компетенции И – Основы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет знать основы биологического действия ионизирующего излучения и принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Рентгенография зубов и челюстей**

Задача модуля: Владеть знаниями по основным и специальным методам рентгенологического исследования зубов и окружающих тканей в норме.

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания по основным и специальным методам рентгенологического исследования.	- владеть на практике знаниями по основным и специальным методам рентгенологического исследования.	- рентгендиагностические аппараты; - методы рентгенологического исследования; - техника безопасности в рентгенкабинете; - дозиметрия; - принципы работы рентгенаппаратов.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания принципов работы рентгенаппаратов.	- подготовить кабинет к работе; - выбрать метод рентгенографии.	- устройство рентгенкабинета; - принципы работы рентгенаппаратов; - техника безопасности.	Лекции Таблицы Учебники Рентгенснимки зубов

Ж2			
- применять на практике знания по физиологическому действию водо-теплолечения: аппликаций на десну грязей, парафина.	- проведение в полости рта физиопроцедуры-аппликаций на десну грязей, парафина.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры: -аппликаций на десну грязей, парафина.	Лекции Таблицы Учебники

20 Профиль компетенции – Рентгенография зубов и челюстей

Профиль компетенции – Рентгенография зубов и челюстей.	После окончания обучения обучающийся овладеет знаниями и навыками по основным и специальным методам рентгенологического исследования; принципам работы рентгенаппаратов; знать рентгенологические особенности строения зубов и окружающих тканей в норме; уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике кариеса, периодонтита, пародонтоза, радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита, артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни, одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей, травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений; основы биологического действия ионизирующего излучения и принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.
Область компетенции А – Основные и специальные методы рентгенологического исследования.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся овладеет знаниями и навыками по основным и специальным методам рентгенологического исследования.
Область компетенции Б – Техника рентгенографии.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся овладеет знаниями принципов работы рентгенаппаратов.
Область компетенции В – Рентгенанатомия зубов и челюстей в норме.	
Модуль обучения В1	- после окончания обучения обучающийся будет знать рентгенанатомическую картину зубов и окружающих тканей в норме.
Область компетенции Г – Рентгенсемиотика заболеваний зубов и челюстей.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике кариеса, периодонтита, пародонтоза.
Область компетенции Д – Рентгенодиагностика кист и воспалительных заболеваний челюстей.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.
Область компетенции Е – Рентгенодиагностика заболеваний височно-	

Приложение А
(Обязательное)

ТИПОВОЙ УЧЕБНЫЙ ПЛАН
Код и профиль образования - **030000 0 - «Медицина, фармацевтика»**
Специальность: **030400 0 - «Стоматология»**
Квалификация: **030402 3 - «Дантист»**

Форма обучения – очная (дневная)
Нормативный срок обучения:
на базе основного среднего образования - 3 года 10 месяцев;
на базе общего среднего образования - 2 года 10 месяцев

I ГРАФИК УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА

КУРСЫ	сентябрь					октябрь					ноябрь				декабрь					январь				февраль					март					апрель					май				июнь					июль					август				
	1-7	8-14	15-21	22-28	29.09-5.10	6-12	13-19	20-26	27.10-02.11	3-9	10-16	17-23	24-30	1-7	8-14	15-21	22-28	29.12-04.01	5-11	12-18	19-25	26.01-01.02	2-8	9-15	16-22	23.02-01.03	2-8	9-15	16-22	23-29	30.03-05.04	6-12	13-19	20-26	27.04-03.05	4-10	11-17	18-24	25-31	1-7	8-14	15-21	ИГА	ИГА	29.06-05.07	6-12	13-19	20-26	27.07-02.08	3-9	10-16	17-23	24-31
1								20																																													
2								19											ПО	ПО	ПО		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
3								17											ПО	ПО	::		::	::	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
4								18											::	=	=		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

Теоретические, лабораторно-практические занятия
Производственное обучение ПО
Профессиональная практика ПП
Экзаменационная сессия
Гос. экзамены
Каникулы
ИГА
=

II СВОДНЫЕ ДАННЫЕ ПО БЮДЖЕТУ ВРЕМЕНИ (В НЕДЕЛЯХ)

Курсы	Теоретическое обучение		Экзам. сессия		Профессиональная подготовка				Государ. экзамен		Праздничные недели	Каникулы (нед.)	Всего недель в учебном году
					Производственное обучение		Профессиональная практика						
	недели	часы	недели	часы	недели	часы	недели	часы	недели	часы	недели	недели	недели
1	40	1448	1	36	-						-	11	52
2	39	1404	1	36	1	36					-	11	52
3	37	1332	1	36	3	108	8	288	2	72	-	11	52
4	30	1080	1	36	4	144	8	288	2	72	-	2	43
Итого	146	5264	4	144	4	144	8	288	2	72	-	35	199

III ПЛАН УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА

Индекс	Наименование циклов и учебных дисциплин	Формы контроля Экзамены/ зачеты	Всего	Объем учебного времени (час)			
				Из них на:		Распределение по полугодиям (семестрам)	
				Теоретические занятия	Практические (Лабораторно-практические)	На базе основного среднего	На базе общего среднего
1	2	3	4	5	6	7	8
00 ООД	**Общеобразовательные дисциплины**						
01 ООД	Казахский (Русский) язык	Экзамен	156	156		1,2	
02 ООД	Казахская (Русская) литература	Экзамен	156	156		1,2	
03 ООД	Иностранный язык	Диф. зачет	72	72		1,2	
04 ООД	Всемирная история	Диф. зачет	38	38		1,2	
05 ООД	История Казахстана	Диф. зачет	40	40		1,2	
06 ООД	Обществознание	Диф. зачет	38	38		1,2	
07 ООД	География	Диф. зачет	40	40		1,2	
08 ООД	Математика	Экзамен	156	156		1,2	
09 ООД	Информатика	Диф. зачет	76	76		1,2	
10 ООД	Физика	Диф. зачет	146	146		1,2	
11 ООД	Химия	Экзамен	116	116		1,2	
12 ООД	Биология	Диф. зачет	118	118		1,2	
13 ООД	Физическая культура	Диф. зачет	156	156		1,2	
14 ООД	Начальная военная подготовка	Диф. зачет	140	140		1,2	
	Итого		**1448**	**1448**			
00 ОГД	**Общегуманитарные дисциплины**						
01 ОГД	Профессиональный казахский (русский) язык	Экзамен	270	270		3,4,5,6,7	1,2,3,4,5
02 ОГД	Профессиональный иностранный язык	Экзамен	120	120		4,5,6,7	2,3,4,5
03 ОГД	История Казахстана	ГЭК	134	134		4,5,6,	2,3,4
04 ОГД	Физическая культура с валеологией*	Зачет	156	156		3,4,5,6,7,8	1,2,3,4,5,6
	Итого		**680**	**680**			
00 СЭД	**Социально-экономические дисциплины**						
01 СЭД	Культурология	Зачет	40	40		3	1
02 СЭД	Философия	Зачет	32	32		3	1
03 СЭД	Основы политологии и социологии	Экзамен	90	90		4	2
04 СЭД	Основы экономической теории	Экзамен	90	90		4,5	2,3

В2			
- применять на практике знания по физиологическому действию импульсных токов: - флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	- проведение в полости рта физиопроцедур: - флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	Лекции Таблицы Учебники
Г1			
- применять на практике знания по по физиологическому действию электрических и магнитных полей: дарсонвализации;	- проведение в полости рта физиопроцедуры - дарсонвализации;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта - физиопроцедур; -дарсонвализации;	Лекции Таблицы Учебники
Г2			
- применять на практике знания по по физиологическому действию электрических и магнитных полей: - диатермокоагуляции.	- проведение в полости рта физиопроцедуры - дарсонвализации.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта - физиопроцедуры -дарсонвализации.	Лекции Таблицы Учебники
Д1			
- применять на практике знания по физиологическому действию светолечения: - УФО; - инфракрасного излучения;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - УФО; - инфракрасного излучения;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - УФО; - инфракрасного излучения;	Лекции Таблицы Учебники
Д2			
- применять на практике знания по физиологическому действию светолечения: - лазерной терапии.	- проведение в полости рта физиопроцедуры; - лазерной терапии.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры - лазерной терапии.	Лекции Таблицы Учебники
Е1			
- применять на практике знания по физиологическому действию механо-вибротерапии: - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	- проведение в полости рта физиопроцедур: - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»; - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры; - снятие зубных отложений с помощью аппарата “Ультрастом”; - показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	Лекции Таблицы Учебники
Е2			
- применять на практике знания по физиологическому действию водо-теплолечения: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	Лекции Таблицы Учебники
Ж1			
- применять на практике знания по физиологическому действию водо-теплолечения: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	Лекции Таблицы Учебники

05 СЭД	Основы права	Экзамен	90	90		3	1
	Итого		**342**	**342**			
ОПД	**Общепрофессиональные дисциплины**						
01 ОПД	Введение в клинику	Диф. зачет	54	14	40	3	1
02 ОПД	Латинский язык	Зачет	36	36		3	1
03 ОПД	Анатомия	Экзамен	162	82	80	3,4	1,2
04 ОПД	Молекулярная биология, медицинская генетика	Экзамен	108	108		4,5,6	2,3,4
05 ОПД	Медицина катастроф	Зачет	34	16	18	7,8	5,6
06 ОПД	Основы фармакологии	Зачет	54	54		3,4	1,2
07 ОПД	Экология	Диф. зачет	46	46		6	4
08 ОПД	Информатика	Экзамен	136	100	36	3,4,5	1,2,3
09 ОПД	Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней	Зачет	96	78	18	4,5	2,3
10 ОПД	Хирургические болезни с основами реанимации	Зачет	96	78	18	3,4	1,2
11ОПД	Основы акушерства и детских болезней	Зачет	50	32	18	4,5	2,3
12 ОПД	Основы психологии	Диф. зачет	54	54		6	4
13 ОПД	Основы коммуникации	Диф. зачет	54	36	18	3	1
14 ОПД	Медицинская биофизика	Экзамен	108	90	18	4,5,6	2,3,4
15 ОПД	Химия	Экзамен	90	90		3,4	1,2
	Итого		**1178**	**914**	**264**		
00 СД	**Специальные дисциплины**						
01 СД	Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта	Зачет	20	8	12	8	6
02 ОД	Рентгенография зубов и челюстей	Зачет	20	8	12	6	4
02 СД	Основы общей патологии с патологией зубов	Зачет	42	24	18	7	5
03 СД	Зуботехническое материаловедение	Диф. зачет	46	46		4	2
04 СД	Техника изготовления бюгельных протезов	Диф. зачет ГЭК	134	30	104	7,8	5,6
05 СД	Техника изготовления ортодонтических конструкций	Зачет	54	20	34	7	5
06 СД	Техника изготовления челюстно-лицевых протезов	Зачет	56	20	36	7	5
09 СД	Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта	Диф. зачет ГЭК	240	40	200	6,7,8	4,5,6
10СД	Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология	Диф. зачет ГЭК	240	40	200	6,7,8	4,5,6
11 СД	Техника изготовления съемных протезов	Диф. зачет ГЭК	220	50	170	6,7,8	4,5,6
12 СД	Техника изготовления несъмных протезов	Диф. зачет ГЭК	272	50	222	5,6,7,8	3,4,5,6
13 СД	Основы ортопедической стоматологии и ортодонтии	Диф. зачет ГЭК	80	56	24	7,8	5,6

Модуль обучения Д2	- УФО; - инфракрасного излучения; - лазерной терапии.	
Область компетенции Е – Механовибротерапия.		
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию механовибротерапии; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»; - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	
Модуль обучения Е2		
Область компетенции Ж – Водо-теплолечение.		
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию водо-теплолечении; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами; - аппликации на десну грязей, парафина.	
Модуль обучения Ж2		

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта**

Задача модуля: Знать организацию физиотерапевтического кабинета в стоматологической поликлинике

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.	- владеть на практике знаниями по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.	- предмет и задачи физиотерапии; - санитарно-технические нормативы; - основы техники безопасности; - ведение документации.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания по физиологическому действию постоянного тока; лечебного электрофореза; лечебного электрофореза;	- проведение в полости рта физиопроцедур; - гальванизации; - лечебного электрофореза; - заполнение документации;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур - гальванизации; - лечебного электрофореза; - техника безопасности;	Лекции Таблицы Учебники
Б2			
Применять на практике знания по физиологическому действию постоянного тока; - электрообезболиванию.	- проведение в полости рта физиопроцедур; - электрообезболивание; -заполнение документации.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур; - электрообезболивания; - техника безопасности.	Лекции Таблицы Учебники
В1			
- применять на практике знания по по физиологическому действию импульсных токов: - диадинамометрии; - амплипульстерапии;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапи;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапи;	Лекции Таблицы Учебники

	Итого		**1424**	**392**	**1032**		
00 ДО	**Дополнительные дисциплины, определяемые организацией образования**		**48**	**48**			
ПО	Производственное обучение		144		144	3,4	1,2
ПП	Профессиональная практика		288		288	8	6
	Экзамены:		**216**	**216**			
	- промежуточная аттестация		144			2,3,4,5,6	1,2,3,4
	- итоговая аттестация		67			8	6
	- оценки уровня профессиональной подготовленности и присвоения квалификации		5			8	6
	Итого на обязательное обучение		**5760**				
	Консультации		**420**			**2,3,4,5,6,8**	**1,2,3,4,6**
	Факультативные занятия из них:		**400**				
	Итого		**6588**				

Примечание:

1. Данный типовой учебный план интегрирован с I курсом медицинского ВУЗа по специальности 051302 «Стоматология»;
2. Объем часов и перечень дисциплин для квалификации «Дантист» по общегуманитарным, социально- экономическим, общепрофесцианальным циклам идентичны;
3. Объем учебного времени определяется в академических часах. Один академический час равен 45 минутам;
4. Продолжительность учебного года равна 10 месяцев;
5. На устный экзамен выделяется не более ½ академического часа, т. е 22,5 минут на каждого обучающегося (при наполняемости группы из 25 человек)

* Объем часов по физической культуре довести до 264 за счет объема часов, выделенных на факультативные занятия.

IV Профессиональная практика в МО			
	Наименование	сем.	нед.
1	Учебно-производственная практика		
	Помощник медицинской сестры	III	1
2	Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней	V	2
	Хирургические болезни с основами реанимации	V	1
3	**Преддипломная практика по специальности**		
	Техника изготовления съемных протезов	VIII	1
	Техника изготовления несъемных протезов	VIII	1
	Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта	VIII	2
	Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология	VIII	2
	Техника изготовления ортодонтических конструкций	VIII	1
	Техника изготовления бюгельных протезов	VIII	1

V Итоговая государственная аттестация		
Наименование	сем.	нед.
Государственный комплексный экзамен по специальности	VIII	2

4 Специальные дисциплины

Квалификация «Промощник врача стоматолога»
19 Профиль компетенции – Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта

Профиль компетенции – Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта.		После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по: - организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники; - по физиологическому действию постоянного тока, импульсных токов, электрических и магнитных полей, светолечения, механовибротерапии, водо-, теплолечения.
Область компетенции А – Организация физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.		
Модуль обучения А1		- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.
Область компетенции Б – Постоянный ток.		
Модуль обучения Б1		После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию постоянного тока; - по проведению в полости рта физиопроцедур; - гальванизации, лечебного электрофореза; - электрообезболиванию.
Модуль обучения Б2		
Область компетенции В – Импульсные токи.		
Модуль обучения В1		После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию импульсных токов; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапии; - флюктуоризации; - электроодонтодиагностики.
Модуль обучения В2		
Область компетенции Г – Электрические и магнитные поля.		
Модуль обучения Г1		После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию электрических и магнитных полей; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - дарсонвализации; - диатермокоагуляции; - ультравысокочастотной и микроволновой терапии.
Модуль обучения Г2		
Область компетенции Д – Светолечение.		
Модуль обучения Д1		После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию светолечения; - по проведению в полости рта физиопроцедур:

Д6 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на гемопоэз;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на гемопоэз; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д7 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, регулирующие процессы обмена.	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы.	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, регулирующих процессы обмена; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска.	учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Е1 - выписывать рецепты пациентам на противовоспалительные лекарственные средства; - выписывать рецепты на лекарственные средства, влияющие на иммунные процессы;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика противовоспалительных лекарственных средств и средств, влияющих на иммунные процессы; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Е2 - выписывать рецепты пациентам на противомикробные лекарственные средства;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика противомикробных лекарственных средств; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Е3 - выписывать рецепты пациентам на противопаразитисеские лекарственные средства.	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика противопаразитических лекарственных средств; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы.

VI Экзамены по предметам

Семестры	Предметы
II –1 нед.	- Казахская (русская) литература - Казахский (русский) язык - Математика - Химия
IV – 1 нед.	- Анатомия - Основы право - Химия - Основы политологии и социологии
VI– 1нед	- История Казахстана - Основы экономической теории - Информатика - Медицинская биофизика ГЭК
VII - 1нед	- Профессиональный иностранный язык - Профессиональный казахский (русский) язык - Молекулярная биология и медицинская генетика
ГЭК	- Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта
ГЭК	- Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология
ГЭК	- Основы ортопедической стоматологии и ортодонтии
ГЭК	- Техника изготовления съемных протезов
ГЭК	- Техника изготовления несъемных протезов
ГЭК	- Техника изготовления бюгельных протезов

Приложение А
(Обязательное)

ТИПОВОЙ УЧЕБНЫЙ ПЛАН
Код и профиль образования - **030000 0 - «Медицина, фармацевтика»**
Специальность: **030400 0 - «Стоматология»**
Квалификация: **030401 3 - «Помощник врача-стоматолога»**
030403 2 - «Гигиенист стоматологический»

Форма обучения: очная (дневная)
Нормативный срок обучения:
2 года 10 месяцев на базе основного среднего образования
1 год 10 месяцев на базе общего среднего образования

I ГРАФИК УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА

КУРСЫ	сентябрь					октябрь					ноябрь					декабрь					январь					февраль					март					апрель					май					июнь					июль					август				
	1-7	8-14	15-21	22-28	29.09-5.10	6-12	13-19	20-26	27.10-02.11	3-9	10-16	17-23	24-30	1-7	8-14	15-21	22-28	29.12-04.01	5-11	12-18	19-25	26.01-01.02	2-8	9-15	16-22	23.02-01.03	2-8	9-15	16-22	23-29	30.03-05.04	6-12	13-19	20-26	27.04-03.05	4-10	11-17	18-24	25-31	1-7	8-14	15-21	22-28	29.06-05.07	6-12	13-19	20-26	27.07-02.08	3-9	10-16	17-23	24-31
1					20															=	=	20																			::	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
2					19														::	=	=	18																		ПО	ПО	::	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
3					19														::	=	=	13														ПП	ПП	ПП	ПП	ПП	ПП	ИГА	ИГА									

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

Теоретические, лабораторно-практические занятия	Производственное обучение	Профессиональная практика	Экзаменационная сессия	Гос. экзамены	Каникулы
	ПО	ПП	::	ИГА	=

II СВОДНЫЕ ДАННЫЕ ПО БЮДЖЕТУ ВРЕМЕНИ (В НЕДЕЛЯХ)

Курстар	Теоретическое обучение		Экзам. сессия		Профессиональная подготовка				Государ. экзамен		Праздничные недели	Каникулы (нед.)	Всего недель в учебном году
					Производственное обучение		Профессиональная практика						
	недели	часы	недели	часы	недели	часы	недели	часы	недели	часы		недели	недели
1	40	1448	1	36	-	-	-	-	-	-	1	11	52
2	37	1332	2	72	2	72	-	-	-	-	1	11	52
3	32	1152	1	36	-	-	6	216	2	72	-	2	43
Итого	109	3932	4	144	2	72	6	216	2	72	2	24	147

ГОСО РК 4.05.148-2010

	- рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	
Д2 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на органы пищеварения;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на органы пищеварения; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д3 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на сердечно-сосудистую систему;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на сердечно-сосудистую систему; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д4 - выписывать рецепты пациентам на мочегонные лекарственные средства;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика мочегонных лекарственных средств; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д5 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на тонус и сократительную активность миометрия;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на тонус и сократительную активность миометрия; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы

III ПЛАН УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА

Индекс	Наименование циклов и учебных дисциплин	Формы контроля Экзамены/ зачеты	Всего	Объем учебного времени (час)			
				Из них на:		Распределение по полугодиям (семестрам)	
				Теоретические занятия	Практические (Лабораторно-практические)	На базе основного среднего	На базе общего среднего
1	2	3	4	5	6	7	8
ООД 00	**Общеобразовательные дисциплины**						
01 ООД	Казахский (Русский) язык	Экзамен	156	156		1,2	
02 ООД	Казахская (Русская) литература	Экзамен	156	156		1,2	
03 ООД	Иностранный язык	Диф. зачет	72	72		1,2	
04 ООД	Всемирная история	Диф. зачет	38	38		1,2	
05 ООД	История Казахстана	Диф. зачет	40	40		1,2	
06 ООД	Обществознание	Диф. зачет	38	38		1,2	
07 ООД	География	Диф. зачет	40	40		1,2	
08 ООД	Математика	Экзамен	156	156		1,2	
09 ООД	Информатика	Диф. зачет	76	76		1,2	
10 ООД	Физика	Диф. зачет	146	146		1,2	
11 ООД	Химия	Экзамен	116	116		1,2	
12 ООД	Биология	Диф. зачет	118	118		1,2	
13 ООД	Физическая культура	Диф. зачет	156	156		1,2	
14 ООД	Начальная военная подготовка	Диф. зачет	140	140		1,2	
	Итого		**1448**	**1148**			
00 ОГД	**Общегуманитарные дисциплины**						
01 ОГД	Профессиональный казахский (русский) язык	Экзамен	72	72		3,4,5	1,2,3
02 ОГД	Профессиональный иностранный язык	Диф. зачет	64	64		3,4	1,2
03 ОГД	История Казахстана	ГЭК	80	80		3,4	1,2
04 ОГД	Физическая культура с валеологией	Диф. зачет	264	264		3,4,5,6	1,2,3,4
	Итого		**480**	**480**			
00 СЭД	**Социально-экономические дисциплины**						
01 СЭД	Культурология	Зачет	40	40		4	2
02 СЭД	Основы философии	Зачет	32	32		4	2
03 СЭД	Основы социологии и политологии	Зачет	36	36		4	2
04 СЭД	Основы экономики	Зачет	40	40		5	3
05 СЭД	Основы права	Зачет	32	32		6	4

| | | |

	Дополнительные дисциплины, определяемые организацией образования		**48**	**48**			
ПО	Производственное обучение		72		72	3	1
ПП	Профессиональная практика		216		216	6	4
	Экзамены:		216				
	- промежуточная аттестация		144			2,3,5	1,3
	- итоговая аттестация		67			6	4
	- оценка уровня профессиональной подготовленности и присвоения квалификации		5			6	4
	Итого на обязательное обучение		4320				
	Консультации		**340**			**2,3,5,6**	**1,3,4**
	Факультативные занятия		**300**				
	Всего		**4960**				

***Примечание*:**
1. Объем учебного времени определяется в академических часах. Один академический час равен 45 минутам;
2. Продолжительность учебного года равна 10 месяцев;
3. На устный экзамен выделяется не более ½ академического часа, т.е 22,5 минут на каждого обучающегося(при наполняемости группы из 25 человек).

Специальность 030400 0 «Стоматология» с квалификацией 030401 3 «Помощник врача-стоматолога»

IV Профессиональная практика в МО			
	Наименование	сем.	нед.
1	**Учебно-производственная практика**	**III**	**2**
	Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней	III	1
	Хирургические болезни с основами реанимации	III	1
2	**Преддипломная практика по специальности**	**VI**	**6**
	Медицинская сестра стоматологического учреждения	VI	2
	Терапевтическая стоматология	VI	2
	Хирургическая стоматология	VI	2

V Итоговая государственная аттестация		
Наименование	сем.	нед.
Государственный комплексный экзамен по специальности	VI	2

VI Экзамены по предметам

Семестры	Предметы
II - 1 нед.	- Казахская (русская) литература - Казахский (русский) язык - Математика - Химия
III - 1 нед. ГЭК	- Анатомия, физиология и биомеханика зубочелюстной системы - История Казахстана,
IV -1 нед.	- Профессиональный казахский (русский) язык - Основы фармакологии
V - 1 нед.	- Терапевтическая стоматология - Хирургическая стоматология
VI - ГЭК	- Медицинская сестра стоматологического учреждения - Терапевтическая стоматология - Хирургическая стоматология

профилактику пролежней и застойных пневмонии;	- готовить набор инструментов для интубации трахеи, спинномозговой пункции, катетеризации подключичной вены;		палаты реанимации и интенсивной терапии; муляжи для ухода;
И3			
- проводить уход за пациентами при отравлениях.	- собрать анамнез , определить по клиническим признакам вид отравления; - проводить промывание желудка с учетом возможной аспирации или регургитации желудочного содержимого в дыхательные пути пациента; - проводить детоксикацию с помощью адсорбентов и антидотов, методом форсированного диуреза.	- виды отравления, пути проникновения ядов в организм, основные клинические проявления, оказание первой медицинской помощи при отравлении, лечение с помощью методов детоксикации.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; Таблицы, стенды, тесты, ситуационные задачи, антидоты, адсорбенты, воздуховоды, зонды, муляжи для проведения манипуляций.
К1			
- определять клинические признаки острых гнойных заболеваний мягких тканей; - осуществлять уход за пациентами с гнойно-воспалительными заболеваниями.	- проводить обследование больных с острыми гнойными процессами в мягких тканях; - проводить перевязки при гнойных заболеваниях мягких тканей.	- понятие о хирургической инфекции, виды местной хирургической инфекции, клинические признаки, лечение, профилактика и осложнения.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; рисунки, стенды, палаты с предварительно подобранными больными.

18 Профиль компетенции – Основы фармакологии

Профиль компетенции - Фармакология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками: - по общей рецептуре; - по общей фармакологии; - по частной фармакологии
Область компетенции А – Общая рецептура.	После окончания обучения обучающихся будет составлять и выписывать рецепты, знать виды лекарственных форм.
Модуль обучения А1	- оформлять рецепты; - составлять рецептурные прописки; - рассчитывать различные дозы лекарственных средств;
Модуль обучения А2	- выписывать в рецептах ядовитые, сильнодействующие, наркотические средства и препараты с одурманивающим действием.
Область компетенции Б – Общая фармакология.	После окончания обучения обучающихся будет владеть знаниями - по общим закономерностям фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных средств.
Модуль обучения Б1	- изучить фармакологические свойства основных групп лекарственных средств; - знать показания и противопоказания к применению лекарственных средств и их побочные эффекты.

Специальность 030400 0 - «Стоматология» с квалификацией 030403 2 - «Гигиенист стоматологический»

IV Профессиональная практика в ЛПУ			
	Наименование	сем.	нед.
1	**Учебно-производственная практика**	**III**	**2**
	Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней	III	1
	Хирургические болезни с основами реанимации	III	1
2	**Преддипломная практика по специальности**	**VI**	**6**
	Гигиена полости рта и профилактика стоматологических заболеваний	VI	2
	Терапевтическая стоматология	VI	2
	Хирургическая стоматология	VI	2

V Итоговая государственная аттестация		
Наименование	сем.	нед.
Государственный комплексный экзамен по специальности	VI	2

VI Экзамены по предметам

Семестры	Предметы
II - 1 нед.	- Казахская (русская) литература - Казахский (русский) язык - Математика - Химия
III - 1 нед.	- Анатомия, физиология и биомеханика зубочелюстной системы
IV -1 нед. ГЭК	- Терапевтическая стоматология - Хирургическая стоматология - История Казахстана
V - 1 нед.	- Профессиональный казахский (русский) язык - Основы фармакологии
VI - ГЭК	- Гигиена полости рта и профилактика стоматологических заболеваний - Терапевтическая стоматология - Хирургическая стоматология

ГОСО РК 4.05.148-2010

УДК 0061: 389.006 МКС 01.040.01 Т50

Ключевые слова: государственный общеобязательный стандарт образования; классификатор профессий и специальностей технического и профессионального образования; требования к уровню подготовки обучающихся; максимальный объем учебной нагрузки обучающихся; компетенции специалистов соответствующего уровня квалификации; структура и содержание профессиональной учебной программы.

ГОСО РК 4.05.148-2010

	пальпацию, аускультацию; - заполнять историю хирургического больного (амбулаторную карту);	- современные методы исследования; - подготовка больных к диагностическим процедурам; - история болезни;	Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; фонендоскопы, ситуационные задачи, тесты;
Е2			
- определять вид операции (экстренная, плановая, срочная), показания и противопоказания к операции - участие в подготовке проведения операции; - наблюдение за больным во время и после операции; - уход за больным в послеоперационном периоде; - профилактика и лечение осложнений после оперативного вмешательства.	- собрать набор для первичной хирургической обработки; - знать специфические инструменты для отдельных видов операций; - подготовка больного к плановым операциям; - подготовка больного к экстренным операциям; - наблюдение за функцией жизненно-важных органов и систем у пациентов после операции.	- понятие о предоперационном периоде; - показания к экстренным и к плановым операциям; - понятие о хирургической операции; - виды хирургических операций; - виды и положения больного на операционном столе в зависимости от вида операции; - понятие об операционной травме и операционном риске; - группы и предназначения хирургических инструментов.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; Ситуационные задачи; хирургические инструменты
Ж1			
- распознавать открытые повреждения: раны с правильной постановкой диагноза; - оказать первую медицинскую доврачебную помощь;	- собирать анамнез обстоятельств получения раны, - определять виды и размер раны по клиническим признакам; - определять фазу раневого процесса, перевязывать рану; - проводить обработку и туалет ран; - определять показания и противопоказания к наложению первичного шва после хирургической обработки ран; - снимать швы, промывать дренажные трубки;	- виды и классификация ран; - общие и местные симптомы ран, течение раневого процесса, виды заживления ран; - принципы оказания первичной хирургической обработки ран; - знать принципы лечения гнойных ран;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных;- плакаты; стандарты перевязочные материалы; муляжи; - палаты с предварительно подобранными пациентами;
Ж2			
- распознавать открытые повреждения: ожоги, отморожения, электротравмы; - оценить тяжесть состояния пострадавшего и	- проводить обработку ожоговой поверхности; - определить степень ожога, учет площади поражения; - проводить обработку поверхности отморожения; - оказать первую медицинскую помощь при электротравме с учетом техники безопасности.	- виды ожогов(термические, химические, лучевые) и степень ожогового процесса; - ожоговая болезнь, периоды, патогенез, первая медицинская помощь, лечение;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Антисептики; Перевязочный материал; - муляжи для реанимации; - муляжи для перевязок; Таблицы;

Г2			
- наблюдать за течением ингаляционного и неингаляционного наркоза, - следить за состоянием больного во время операции и в раннем послеоперационном периоде.	- обработка дыхательной аппаратуры и инструментов для интубации трахеи; - готовить оснащение для внутривенной анестезии и столика анестезиолога; - следить за стадиями наркоза и за состоянием больного во время наркоза.	- виды общего обезболивания; - виды ингаляционных и неингаляционных анестетиков; - виды и принцип устройства наркозной и дыхательной аппаратуры; - клиническое течение наркоза и осложнение.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; Муляжи для интубации трахеи; ларингоскопы, воздуховоды, интубационные трубки, зонды, мешок Амбу; - отделение реанимации; - предварительные подобранные больные
Д1			
- определение групповой принадлежности крови и проведение проб на совместимость;	- готовить оснащение для определения групп крови с помощью стандартных сывороток, резус-фактора экспресс-методом; - уметь определять группу крови и резус-фактор; - проводить пробы на групповую совместимость и резус - фактор , индивидуальную, биологическую пробу;	- история переливания крови; - понятие о группах крови и резус-факторе; - серологическая характеристика групп крови, методики определения групп крови, методики проведения проб на совместимость по системе АВО, резус-фактору и биологическую пробу;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; - таблицы , рисунки , муляжи, стандартные геммагглютинирующие сыворотки, флаконы с кровью, предметные стекла, чашки Петри, центрифуга, пипетки и т.д.
Д2			
- подготовка больного к переливанию; - наблюдение за больными во время и после гемотрансфузии; - уметь отличать кровезаменители по механизму действия; - оформлять документацию.	- определять показания и противопоказания к переливанию препаратов крови и кровезаменителей, определять их пригодность для переливания; - проводить забор крови из вены; - производить монтаж и заполнение системы для переливания крови; - производить венепункцию; - уметь оказывать первую медицинскую помощь при признаках гемотрансфузионного шока; - осуществлять уход и наблюдение за пациентом после гемотрансфузии.	- донорство; - показания и противопоказания для переливания крови; - виды и методы переливания крови; - признаки пригодности и правила хранения крови; - ошибки и осложнения при переливании крови; - неотложная помощь при явлениях гемотрансфузионного шока; - действие перелитой крови на организм рецепиента.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; - таблицы , рисунки , муляжи, стандартные геммагглютинирующие сыворотки, флаконы с кровью, флаконы с кровезаменителями; оборудывания для хранения препаратов крови и кровезаменителей, документация;.
Е1			
- обследование хирургического больного;	- уметь обследовать хирургического больного; - собрать анамнез, провести осмотр, перкуссию,	- методика обследования хирургического больного;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ МИНИСТРЛІГІ

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРЕТІН ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

030400 0 – «СТОМАТОЛОГИЯ» МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША

030402 3 – «ДАНТИСТ БІЛІКТІЛІГІ»

Ресми басылым

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрлігі және «Орта медициналық және фармацевтік қызметкерлерді даярлау және қайта даярлау жөніндегі республикалық колледжі» РМҚК **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН**

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2010 жылғы 24 мамырдағы № 378 бұйрығымен **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ**

Осы бағдарламаны Қазақстан территориясында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық және жартылай жаңғыртуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

			инструментальных; плакаты; стандарты перевязочные материалы; бинты, косынки, лейкоплас-тырь, ножницы, гипс, клеол
Б2			
- накладывать повязки на грудную клетку, промежность и конечности.	- накладывать повязки на кисть и стопу; - «черепашью» повязку на локтевой сустав; - колосовидную повязку на плечевой и тазобедренный сустав; - повязку «Дезо»; - повязка на молочные железы; - торакальные повязки.	- знать правила бинтования; - изучить виды и функцию повязок; - освоить технику наложения безбинтовых и бинтовых повязок; - должен знать классификацию повязок по назначению и способу закрепления.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты перевязоч-ные материа-лы; индивидуальный перевязочный пакет
В1			
- проводить диагностику кровотечений, величину кровопотери; - распознавать симптомы острой кровопотери; - проводить временную остановку кровотечения.	- оценить общее состояние больного; - определять шоковый индекс, кровопотерю; - измерить пульс, артериальное давление; - наложить жгут, тугую повязку, тампонаду, зажим; - останавливать кровотечение путем максимального сгибания конечности, пальцевым прижатием сосуда, давящей повязкой.	- должны знать объективные симптомы кровопотери; - способы определения кровопотери; - классификацию кровотечений; - способы временной и окончательной остановки кровотечения; - гемостатические препараты для остановки кровотечения, правила наложения жгута; - оказывать первую медицинскую помощь.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты перевязочные материа-лы; жгуты; сосудистые зажимы; рисунки, муляжи, ситуационные задачи
Г1			
- участвовать в проведении местной анестезии (терминальной, инфильтрационной, регионарной, спинномозговой, перидуральной);	- готовить оснащение для проведения местной анестезии и блокад; -выписывать рецепты на местные анестетики; -присутствовать при проведении местной анестезии;	- понятие о боли и обезболивании; - виды местного обезболивания; - показания и противопоказания к местной анестезии; - виды местных анестетиков; - осложнения во время и после проведения анестезии;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”», Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты анестетики, шприцы, рисунки, муляжи для проведения блокад, ситуационные задачи

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Хирургические болезни с основами реанимации**
Задача модуля: Владеть навыками предупреждения хирургической инфекции, неотложной помощи, ухода за послеоперационными и травматологическими больными

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- проводить предстерилизационную обработку и стерилизацию инструментов и перевязочного материала, проводить уборку операционной и перевязочной	- проводить генеральные уборки в перевязочных и процедурных кабинетах, в операционных блоках; - проводить поэтапно предстерилизационную обработку инструментов; - готовить дез. растворы; - готовить перевязочный материал для укладки в бикс; - принимать участие в стерилизации хирургических инструментов в сухожаровом шкафу;	- история развития хирургии; - понятие о хирургии и хирургических болезнях; - устройство хирургического стационара; - организация хирургической помощи в Казахстане; - основные принципы асептики; - методы стерилизации; - приказы ,направленные на профилактику внутрибольничной инфекции, ВИЧ-инфекции и гепатита;	Учебники: В.М. Буянов, Ю.А. Нестеренко, Л.И. Колб; плакаты, графструктуры, ситуационнбые задачи, оборудование и оснащение хирургического отделения и отделения интенсивной терапии стационара;дез. растворы; инструментарии; сухожаровой шкаф; бикс; перевязочный материал
А2			
- проводить обработку рук хирургическим способом; -знать основные антисептические вещества;	- хирургическая обработка рук перед операцией по предложенному способу с использованием различных химических антисептиков; - облачаться в стерильный халат, перчатки, маску; - обрабатывать операцион ное поле по Филончикову-Гроссиху и Бакалу; - использовать основные антисептические вещества для обработки: - чистых ран; - гнойных ран; - стерилизовать шовный материал; - осуществлять контроль на стерильность; - участвовать в автоклавировании перевязочного материала;	- изучить особенности устройства и организации работы оперблока и перевязочных; -понятие об антисептике, виды антисептики; - пути проникновения инфекции, виды инфекции; - показания к применению антибиотиков; - понятие о стерилизации, её виды; - устройство и работа автоклава; - сухожаровой шкаф и режим его работы; - шовный материал, его виды и стерилизация;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; антисептики, щетки, губки, мыло, шапочки, маски, тазы с растворами, стерильные салфетки, перевязочный материал антисептики; антибиотики;
Б1			
- накладывать бинтовые и безбинтовые повязки на различные участки тела; - накладывать повязки на голову.	- накладывать: - повязку «чепец»; - шапку «Гиппократа»; - повязку на глаз, на оба глаза; - повязку «уздечка»; - повязку на затылочную область.	- понятие о десмургии и правилах наложения мягких и твердых повязок; - понятие о цели и видов повязок.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и

МАЗМҰНЫ

1 030400 0 – «Стоматология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы. 4

1.1 030400 0 – «Стоматология» мамандығы 030402 3 – «Дантист» біліктілігі бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарынын орта буын мамандарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы 4

2 Оқытудың модульдік технология бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы 20

1. 0304000 – «Стоматология» мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларың құрылымы

1.1 Мамандық бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының орта буын мамандарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы

030400 0 – «Стоматология» мамандығы
030402 3 – «Дантист» біліктілігі

Кесте 1- Техникалық және кәсіптік білім берудің орта буын мамандарының деңгейіне сәйкес білім беру оқу бағдарламасының құрылымы

Индекс	Пәндердің оқыту циклы мен кәсіптік модульдері	Еңбек көлемі	Пәндердің және кәсіптік модульдер бөлімдерінің атауы	Құзіреттілікті қалыптастыру коды
ЖББП. 00	**Жалпы білім беру пәндерінің модулі**	**1448**		
	Жалпы гуманитарлық пәндерінің модулі	**674**		
ЖГП.01	**білу керек:** - бағдарламамен қарастырылған лексикалық және грамматикалық минимумды; - бағдарламалық және медициналық терминологияны; - ғылыми сөйлеудің негізгі ерекшеліктерін; - жоспардың түрлерін; - монолог, диалогтың құрылымын; - сөйлемнің түрлерін; - аннотация, тезис, конспект, рецензия, рефераттың құрылымын; - құралдар мен тәсілдерді (лексикалық, лексика-грамматикалық, морфологиялық, синтаксистік); **істей білуі керек:** - мәтіннен мағыналы бөлікті табуды, шағын тақырыптарды анықтауды; - мәтіннен күрделі синтаксистік бүтінді құрайтын сөйлемдердің тақырыптық тобын табуды және ажыратуды; - мәтіннен күрделі синтаксистік бүтінді құрайтын сөйлемдердің тақырыптық тобын табуды және ажыратуды: -жеке пікірді қалыптастыруда сөйлем құрайтын байланыс құралдарын пайдалану; - жоспар құру (жай, күрделі, атаулы, сұраулы, тезистік); - мәтіннің функциональдық стилдерін ажыратуды (көркем, публицистикалық, ғылыми); - өз бетінше диалог, монолог құруды.	270	**Кәсіптік қазақ (орыс) тілі:** Тілдік емес ЖОО-лардағы қазақ (орыс) тілі жалпы білім беретін пәндердің міндетті компонентіне енеді, студенттердің лингвистикалық дайындығының ілгері деңгейіне арналған. Орыс тіліне оқытудың жалпы мақсаты кешенді: коммуникативтік (жетекші), білім беретін және тәрбиелік. Қорытынды мақсат қоғамдық және еңбек қызметінде қолдану үшін студенттердің кәсіптік сөйлеу біліктілігін қалыптастыру. Оқытудың міндеттері білім алушылардың мынадай дағдылар мен іскерлікті қалыптастыру: тұрмыстық және кәсіптік тақырыпқа әңгімелесу; айтылған мәтінді ауызша және жазбаша түрде қабылдау; тапсырмалар жүйесінде мәтінді өңдеуді, алғашқы материалдың негізінде сөйлеу; мәтінді қабылдау процесінде түсіну үшін	

Модуль обучения И2	- ставить диагноз гипер- и гипогликемической комы гипоксической и алкогольной комы по клиническим признакам; - проводить ингаляцию кислорода с помощью дыхательной аппаратуры; - проводить форсированный диурез; - готовить набор инструментов для интубации трахеи, спинномозговой пункции, катетеризации подключичной вены; - проводить уход и контроль за функцией органов и систем у больных, находящихся в состоянии комы; - проводить зондовое кормление больных в коме, проводить профилактику пролежней и застойных пневмонии;
Модуль обучения И3	- собрать анамнез, определить по клиническим признакам вид отравления; - проводить промывание желудка с учетом возможной аспирации или регургитации желудочного содержимого в дыхательные пути пациента; - проводить детоксикацию с помощью адсорбентов и антидотов, методом форсированного диуреза; - осуществлять уход за пациентами при отравлениях.
Область компетенции К – Гнойно-воспалительные заболевания.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения К1	- проводить обследование больных и определять клинические признаки острых гнойных заболеваний мягких тканей; - осуществлять обработку ран у пациентов с гнойно-воспалительными заболеваниями;
Модуль обучения К2	- определять клинические проявления сепсиса и остеомиелита; - знать методы лечения у больных с общей инфекцией; - исследовать больного с анаэробной инфекцией, ставить диагноз; - проводить уборку и дезинфекцию палат с учетом анаэробной инфекции; - по клиническим симптома диагностировать хирургическое паразитарное заболевание; - осуществлять уход за больными с хирургическими паразитарными заболеваниями.
Область компетенции Л – Омертвления	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Л1	- распознавать вид некроза, тип гангрены, язвы, свища; - оказывать первую доврачебную помощь больным с острым нарушением регионарного кровообращения.
Область компетенции М – Новообразования	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения М1	- проводить исследования больных и диагностировать опухолевидные образования; - будет дифференцировать доброкачественные новообразования от злокачественных; - определять клиническую стадию онкозаболевания и направлять на диспансерное лечение.

Область компетенции Д – Группы крови и резус-фактор.	После окончания обучения обучающийся будет
Модуль обучения Д1	- уметь определять группу крови и резус-фактор; - определять показания и противопоказания к переливанию препаратов крови и кровезаменителей, определять их пригодность для переливания; - производить монтаж и заполнение системы для переливания крови.
Область компетенции Е – Операции.	После окончания обучения обучающийся будет
Модуль обучения Е1	- готовить больного к плановым и экстренным операциям; - осуществлять наблюдение за больными во время и после операции; - наблюдение за послеоперационной повязкой; - определять послеоперационные осложнения и осуществлять послеоперационный уход за больными; - наблюдение за функциями жизненно-важных органов и систем; - знать виды операции; - знать показания и противопоказания к оперативному вмешательству; - знать хирургические инструменты по видам и по назначениям;
Область компетенции Ж – Открытые травмы.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Ж1	- определять виды и размер раны по клиническим признакам с правильной постановкой диагноза; - собирать анамнез обстоятельств получения раны; - оказывать первую медицинскую доврачебную помощь; - определять фазу раневого процесса и проводить обработку и туалет ран; - определять показания и противопоказания к наложению первичного шва после хирургической обработки ран; - снимать швы, промывать дренажные трубки; - определить степень ожога, учет площади поражения; - проводить обработку ожоговой поверхности; - проводить обработку поверхности отморожения; - оказать первую медицинскую помощь при электротравме с учетом техники безопасности.
Область компетенции З – Закрытые повреждения Транспортная иммобилизация.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения З1	- определять признаки и проводить клиническое обследование больных с переломами костей и вывихами суставов; - диагностировать переломы и вывихи на рентгеновских снимках; - проводить иммобилизацию при переломах и вывихах транспортными шинами и подручными средствами; - обучающийся будет осуществлять транспортировку пострадавших; - изготавливать гипсовые бинты, лангеты, накладывать гипсовые повязки, определять качество гипса; - составлять наборы инструментов для скелетного вытяжения и остеосинтеза.
Область компетенции И – Сердечно-легочная реанимация.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения И1	- проводить реанимацию по системе АВС(проводить искусственную вентиляцию легких взрослым, детям, младенцам, проводить непрямой массаж сердца); - проводить оценку эффективности реанимации; - проводить реанимацию одним или двумя спасателями;

			тілдің лексика-грамматикалық құралдарын пайдалану, монолог сипатындағы шығармаларды өңдеу және құру. Қазақ (кәсіптік орыс) тілі курсы сөйлеу коммуникациясының әртүрлі салаларында тіл біліктілігі машықтарын қалыптастырады және дамытады: қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу-кәсіптік басымдық-пен, мұнан басқа танымдық міндеттерді шешеді: студенттерді Қазақстанның тарихымен және мәдениетімен таныстырады, іс жүргізу, публицистика ғылымы саласындағы орыстың сөйлеу мәдениетіне де үйретеді, медицинаның ұлы қайраткерлерімен, осы саладағы жаңалықтармен таныстыруды қарастырады, жас маманның адамгершілік және қоғамдық көзқарасын қалыптастырады.	
ЖГП.02	**білуі керек:** - кәсіби бағыталған мәтіндерді оқу және сөздік арқылы аудару үшін қажетті лексикалық минимумдарды (800-1000 лексикалық бірлік) білу; - тілін оқып жатқан ел туралы мәліметті білу; **істей білуі керек:** - тұрмыстық әлеуметтік және кәсіби бағы-талған бейресми және кәсіби сипаттағы диалогтарды құру және жүргізе алу.	136	**Шет тілі:** - мамандық бойынша негізгі іскерлік тілді меңгеру; кәсіби бағыталған мәтіндерді сөздік арқылы аудара алу техникасы; - кәсіби қарым-қатынас.	
ӘЭП.03	Осы пәндерді оқып үйрену нәтижесінде білім алушы **білуі керек:** - Қазақстан Республикасының бүгінгі әлемдегі орны мен рөлін. Ежелгі кездегі Қазақстанның құрылу негіздерін, Қазақ хандығының құрылу тарихын. Кеңес үкіметі тұсындағы Қазақстанның жағдайын, Ұлы Отан соғысы кезіндегі қазақстандықтардың ерлігін; - мемлекеттің суверенитеті мен егемендігінің тұрақталуын; **істей білуі керек:** - топтық сұхбаттарға қатысуды; - эссе, баяндама, мақала жазу кезінде қажетті мәліметті таңдап алуды;	134	**Қазақстан тарихы:** - негізгі тарихи фактілерді, оқиғаларды және қоғам қайраткерлерінің еңбектерін, Қазақстан Республикасының қазіргі кезеңдегі орнын.	

	- хронологиялық мәліметтерді адам есімдері мен жер атауларын есте сақтауға дағдылану.			
ӘЭП.04	**білуі керек:** Дене тәртібінің теориялық негізі: - Н.А. Назарбаевтың «Қазахстан-2030» бағдарламасы - аурулардың алдын алу және салауатты өмір сүру салтын дене шынықтыру әдісімен қалыптастыру; қозғалыс қимылдарының оқу негізі және спорт түрлері бойынша дене шынықтыру сапасының бағдарлама бойынша қаралған тәрбиесі; ағзаның бейімделу қасиетін жеке тәсілдермен қадағалау, денсаулықты жақсарту және физикалық дайындықты жоғарылату; - жеке бас гигиенаның ережесі, жарақаттың алдын алу және физикалық жаттығу сабақтарының барысында дәрігер келгенше көмек көрсету. - студенттердің болашақ мамандығының ерекшеліктеріне қарай кәсіби-қолданбалы физикалық жолдамаға тіркеу. **істей білуі керек:** - қимыл-әрекетті техникалық жаттығуларды спорттың түрімен қарастырылған бағдарламамен жарыстық іс-әрекетті бос уақытта ұйымдастырып, техникалық дұрыс іске асыру.	156	**Дене шынықтыру:** валеологиямен бірге. Теориялық бөлім. - дене шынықтыру тәртібінің жалпы негізі; - спорт әлемі елшісі олимпиада қозғалысы Практикалық бөлім - женіл атлетика; - спорттық ойындар; - баскетбол; - волейбол; - қол добы; - жүзу; - гимнастика; - шаңғы спорты - спорт түрлері және қазақтың ұлттық ойындары; - туризм.	
ӘЭП.00	**Әлеуметтік-экономикалық пәндердің модулі**	**342**		
ӘЭП.01	**білуі керек:** - мәдениеттің құрылысы және қызметін; - қызмет заңдылығы, әлемдік мәдени құндылығының дамуы және әлеуметтік тәжірибенің тасымалдануын; - ежелгі қазақ халқының материалдық және рухани мәдениетін; **істей білуі керек:** - әлемдік көзқарас және құндылықтардың бағыттарын өндіру; - топтық пікірталасқа және сұхбаттарға қатысу; - тиісті ақпарат беру үшін қажетті формаларды таңдай алу (эссе, мәлімдеме, реферат, презентация).	40	**Мәдениеттану:** - мәдениеттің даму заңдылықтары шығармашылық үрдіс ретінде жалпы адамзат құндылықтарын құру және сақтауын; - рухани өндірістерінің құрылысы мен ерекшеліктері; - адамзаттық мәдени кемелденуінің жетістіктерін; - әлемдік, сонымен қатар, ұлттық мәдениетінің даму заңдылықтарын.	
ӘЭП.02	**білуі керек:** - философияның тарихи типтері; - болмыс пен материя туралы түсінік; - танымның түрлері; - диалектиканың заңдары мен категорияларын және әлеуметтік философияның методологиясын білуі тиіс;	32	**Философия:** - философия пәні және оның әдістері; - қайнар көздері; - қазақ философиясы; - антология; - материя, сана, диалектика және әлеуметтік философия.	

	медицинской помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке) на догоспитальном этапе.	- течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	

17 Профиль компетенции –Хирургические болезни с основами реанимации

Профиль компетенции – Общая хирургия, анестезиология и реанимация.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - профилактики хирургической инфекции; - оказания первой медицинской помощи и ухода за больными в хирургии.
Область компетенции А – Профилактика хирургической инфекции.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения А1	- владеть навыками предупреждения хирургической инфекции.; - знать основные принципы асептики, методы стерилизации, проводить предстерилизационную обработку инструментов, стерилизацию инструментов и перевязочного материала;
Модуль обучения А2	- знать основные антисептические средства и их применение; - проводить обработку рук хирургическим способом, облачаться в стерильный халат и перчатки.
Область компетенции Б – Десмургия.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Б1	- накладывать повязки на голову: повязку «чепец», шапку «Гиппократа»,повязку на глаз, на оба глаза, повязку «уздечка», повязку на затылочную область;
Модуль обучения Б2	- накладывать повязки на грудную клетку, промежность и конечности; - накладывать повязки на кисть и стопу; - «черепашью» повязку на локтевой сустав; - колосовидную повязку на плечевой и тазобедренный сустав; - повязку «Дезо»; - повязка на молочные железы; - торакальные повязки.
Область компетенции В – Кровотечения.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения В1	- знать симптомы острой кровопотери, проводить временную остановку кровотечения.
Область компетенции Г – Обезболивание.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Г1	- готовить оснащение и выписывать рецепты на местные анестетики для проведения местной анестезии; - готовить оснащение для внутривенной анестезии и столика анестезиолога; - наблюдать за течением ингаляционного и неингаляционного наркоза; - наблюдать за состоянием больного во время операции и в раннем послеоперационном периоде; - осуществлять обработку дыхательной аппаратуры и инструментов для интубации трахеи.

	- владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях на догоспитальном этапе.	- современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	
Ж1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний костно - мышечной системы; ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз, болезнь Бехтерева.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, - обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях на догоспитальном этапе.	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; знать профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
З1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики диффузных заболеваний соединительной ткани; системная красная волчанка, склеродермия, узелковый периартериит, дерматомиозит.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, - обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; -владеть навыками ухода за больными; -уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях на догоспитальном этапе.	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; знать течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно– методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
И1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики аллергических заболеваний; Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.	- уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; -владеть навыками ухода за больными; -уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной	Знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели;	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

	істей білуі керек: - философияның өзекті мәлелелері жайында өз ойын айтуы және топтық пікір таласқа қатысу; - пәнге байланысты баяндамаларды өз деңгейінде дайындау.			
ӘЭП.03	**білуі керек:** - саясаттың мәні мен мүмкіндігін, аумағы мен келешегін және саяси биліктің қызметтерін; - халықаралық қатынастар және Қазақстанның әлемдік саясаттағы орнын алады; - әлеуметтану пәнін, оның деңгейін, құрылысы мен қызметін; - қоғамның мәні мен мағынасын; **істей білуі керек:** - Қазақстанда және шет елдерде өтіп жатқан саяси процестерден хабардар бола отырып, оны талдай білуі; - қоғамда болып жатқан әлеуметтік проблемаларды дұрыс түсініп, өз көзқарасын қалыптастыру; - қазіргі өтпелі кезеңдегі күрделі қоғамдық саяси жағдайда, еркін бағдар ұстап, белсенді іс-әрекет жасай білуі.	90	**Саясаттану және әлеуметтану негіздері:** - қоғамда өтіп жатқан саяси процестерді, саяси ғылымның қалыптасуының заңдылығын және оның тарихи дамуы; - саяси жүйе, адамның саясаттағы орнын, сондай-ақ қоғамның қалыптасуы мен дамуының жалпы заңдылықтары мен ондағы болып жатқан әлеуметтік құбылыстарды; - Қазақстанның бүгінгі әлемде алатын орны мен ролі.	
ӘЭП.04	**білуі керек:** - нарықтық экономиканың теориялық негіздерін, микроэкономика және макроэкономиканы; - меншік және бизнес нысандарының артықшылықтары мен кемшіліктері; **істей білуі керек:** - берілген тақырып бойынша реферат, баяндама, СӨЗ жаза білуі; - бизнес жоспар жасай білу; - берілген формула бойынша экономикалық есептерді шығара білу;	90	**Экономикалық теория негіздері:** - экономикалық теорияның пайда болуы және дамуы; - қоғамды экономикалық ұйымдастырудың негізгі проблемалары; - нарықтық экономика жүйесіне ҚР-ғы экономикалық саясаттың әсері.	
ӘЭП.05	**білуі керек:** - құқықтың негізгі тармақтарын; - құқықтық жүйе, міндеттілік және жауапкершілік; - мемлекеттік шығарылған заңдар мен нормативті актілерді; - құқықтық қатынастарды; - құқыққа қайшы әрекеттерді; **істей білуі керек:** - салыстыру және ойын ұштастыру негізде әлеуметтік-құқықтық құбылыстардың маңызын түсіндіру; - өзіндік жұмыстар: баяндамалар, рефераттар, эсселер дайындау әдістерін білу; - құқықтық ақпараттарды ғылыми дәлелдеу және талдау, оларға объективті баға беру; - логикалық ойлау, еркін пікір талас жүргізу, өзінің көзқарасын дәлелдей	90	**Құқық негіздері:** - мемлекет және құқық теориясының даму қағидаларын оқытуға негізделген; - оқу курсында құқық теориясының түсінігі, заңдылық, тәртіптілік, құқықтық жауапкершілік туралы оқытылады; - Қазақстан Республикасын дағы құқықтық мемлекеттің орнығуының аса қажетті сапасы ретінде түсінілетін қоғамдық және жеке құқықтық сапа мен құқықтық мәдениетті жетілдіруді оқытылады.	

	отырып, тәжірибеде құқықтық білімді пайдалану; - құқықтық институттар мен олардың қамтамасыз ететін нормаларын ажырата білу; - медицина саласындағы заңдарды білу.			
ЖКП.00	**Жалпы кәсіптік пәндер модулі**	**1178**		
ЖКП.01	**білуі керек:** - медициналық мекемелердің түрлері мен олардың жұмысын ұйымдастыру негізін; - медициналық мекемелерде санитария-эпидемиологиялық режимді қамтамасыз ету тәртібін; - пациенттерді жалпы күтудің негізгі тәртібін; - медициналық қызметкер мен пациенттердің қарым-қатынас жасау принциптерін; - дәрілерді енгізу жолдары мен тәсілдерін; - мейірбикелік шаралар мен манипуляцияларды өткізу кезіндегі әрекет алгоритмін, мақсатын, көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді; - «мейірбикелік процесс» ұғымы; - мейірбикелік процесстің кезеңдері; - дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету тәртібін. **істей білуі керек:** - медициналық ұйымның бөлімшелерінде мейірбикенің жұмысын ұйымдастыруды; - медициналық ұйымдарда инфекциялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді; - тағаммен емдеуді ұйымдастыруды; - пациенттерді, соған қоса жағдайы ауыр науқастарды тамақтандыруды жүзеге асыруды; - пациенттің функциональдық жағдайын бағалауды; - қарапайым физиотерапиялық шараларды жүргізуді; - жағдайы ауыр науқастарға гигиеналық шаралар жүргізуді; - емдік және диагностикалық шаралар мен манипуляцияларды орындауды; - пациенттерге күтім жасауда және оның отбасымен қарым-қатынас жасағанда коммуникативтік дағдыларды қолдануды; - дәрілерді энтеральдық, сырттай, парентеральдық тәсілдермен енгізуді; - пациентті зертханалық және аспаптық зерттеу әдістеріне дайындауды; - зертханалық тексерулер үшін биологиялық материалды алуды; - әртүрлі ағзалар мен жүйелері бұзылған науқастарға күтім жасау және қадағалау; - шұғыл жағдайларда дәрігерге дейін көмек көрсету.	54	**Клиникаға кіріспе:** - медициналық мекемелердің түрлері мен олардың жұмысын ұйымдастыру негізін; - инфекциялық қауіпсіздік; - инфекциялық бақылау; - пациенттің жеке бас гигиенасы; - пациенттің тамақтануы; - пациенттің функциональдық жағдайын бағалау; - қарапайым физиотерапия әдістері; - дәрілерді салу жолдары мен тәсілдері; - пациенттерді зертханалық және аспаптық зерттеу әдістеріне дайындау және материал алу; - мейірбикелік процесс; - әртүрлі ағзалар мен жүйелері бұзылған науқастарға күтім жасау және қадағалау; - жағдайы ауыр науқастарға күтім жасау және клиникалық өлім кезіндегі реанимациялық шаралар; - кейбір шұғыл жағдайларда диагностика және дәрігерге дейін көмек көрсету.	

Г1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов мочеотделения пиелонефрит, гломерулонефрит, почечная недостаточность, почечнокаменная болезнь, цистит.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, -обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; -владеть навыками ухода за больными; -уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (почечной колике, уремической коме) на догоспитальном этапе.	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Д1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний эндокринной системы и обмена веществ; болезни щитовидной железы, сахарный диабет, болезни гипофиза и надпочечника, болезни обмена веществ.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, - обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипергликемической и гипогликемической комах, тиреотоксическом кризе) на догоспитальном этапе.	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения; - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Е1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, - обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия;	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания;	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

острые пневмонии, гнойные заболевания органов дыхания, туберкулез легких, плевриты, рак легкого, профессиональные заболевания легких, пневмосклероз, легочное сердце, дыхательная недостаточность.	дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении) на догоспитальном этапе.	инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	видеокассеты, инструментарий
Б1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно – сосудистой системы: аритмии, артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм, эндокардит, миокардит, перикардит, приобретенные пороки сердца, кардиомиопатии, кардионеврозы.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, -обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (инфаркте миокарда, стенокардии, острой сердечной и сосудистой недостаточностях) на догоспитальном этапе.	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику	Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
В1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов пищеварения: Гастриты, язвенная болезнь желудка и 12 перстной кишки, рак желудка, энтериты, колиты, гельминтозы, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, хроническая печеночная недостаточность, панкреатит.	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, -обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; -владеть навыками ухода за больными; -уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов. - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (желудочных, кишечных кровотечениях, печеночной коме) на догоспитальном этапе.	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

ЖКП.02	**білуі керек:** - алфавитті; - фонетиканы; - морфологияны; - медициналық терминдердің негізін (анатомиялық клиникалық, фармацевтикалық); - кәсіби лексиканы; - кәсіби бағытталған мәтіндерді; - сөздіктің көмегімен аудару техникасын; **істей білуі керек:** - дәрілердің атауларын дұрыс оқып, жазуды; - клиникалық терминдердің мағынасын түсіндіру; - дәрілік түрлерге рецепт құрастыруды; - әртүрлі дәрілерге рецептерді дұрыс жазып оқуды, рецептерді латын тілінен орыс-қазақ тіліне, орыс-қазақ тілінен латын тіліне аударылуын; - кәсіби бағытталған мәтіндерді сөздіктің көмегімен аударуды; - клиникалық, анатомиялық, медициналық терминдердің негізгі мағынасын сөздіктің көмегімен аударуды; - латын тілінде үйренген, меңгерген білімді кәсіби саласында қолдана білуі қажет.	36	**Латын тілі медициналық терминологиямен:** - фонетика; - морфология.	
ЖКП.03	**білуі керек:** - адам денесінің құрылысын, оның жасқа байланысты ерекшеліктерін; **істей білуі керек:** - адам денесінің құрылысын, мүшелердің орнын, шекарасын анықтауды.	162	**Анатомия:** - анатомия жөнінде түсінік; - остеология; - синдесмология; - миология; - спланхнология.	
ЖКП.04	**білуі керек:** - медициналық биологияның негізгі бағыттарын, оның басқа биологиялық пәндермен байланысын білу; - нәруыздардың қасиеттері мен функцияларын тану білімін меңгеру; - матрицалық тип реакциясының негізі ретінде ген мен гендік кодтың құрылысы туралы білімді меңгеру; - жыныстық бездердің құрылысы мен олардың функциясының өзара байланысын; - АВО негізгі қан топтары мен резус-жүйе туралы білімді меңгеру; - кроссинговердің генетикалық әсері туралы білімді меңгеру. - өзгергіштік туралы, оның типтері мен түрлері туралы білімді игеру - адамның тұқым қуалағыштығын зерттеу әдістерін білу; - адамның популяциялық генетикасының медициналық аспектілерін талдау үшін білімді игеру; - адам репродукциясының ерекшеліктері туралы білімді игеру; - онтогенез туралы білімді игеру;	108	**Молекулалы биология, медициналық генетика** Медициналық биология мен генетиканың негізгі бағыттары. Тіршілік процесстерінің жасушалық және молекула-генетикалық негіздері. Молекулалық, жалпы генетиканың негіздері. Медициналық генетиканың негіздері. Организмдік деңгейдегі тіршілік процесстерінің негіздері. Эволюция мәселелері. Ағза жүйелерінің эволюциясы. Медициналық паразитология мәселелері.	

	- паразитизмнің биологиялық негіздері туралы білімді игеру; - трансмиссиялы аурулардың қоздырғыштарын тасымалдаушыларды білу; - қоршаған ортаны қорғау жөніндегі шараларды өткізу бойынша білім мен дағдыларды меңгеру; **істей білуі керек:** - басқа биологиялық пәндеремн байланысын сипаттауды; - медицинаның қазіргі жетістіктерін талдауды; - тірі материяның ұйымдастыру деңгейін бағалау: молекулалық- генетикалық, жасу- шалық, организмдік, популяциялық-түрлік. - ДНК нуклеидтік сабақтастығын құру, - комплементарлық тізбек пен РНК және оларға сәйкес полипептидті тізбек құру дағдыларын меңгеру; - адам идиограммасын құру үшін дағдыларды меңгеру; - митоз фазалары мен мейоз фазаларын анықтау және сипаттау; - тұқым қуалайтын аурулардың алдын алудағы генетиканың рөлін негіздеуді білу; - тұқым қуалайтын ауруларды ерте диагностикалау әдістері дағдыларын меңгеру; - тұқым қуалайтын патологияны анықтау үшін зерттеудің генеалогиялық әдісін қолдана білу; - дамудың туа біткен ақауларының туындауына әсер ететін жасушалық механизмдерді анықтау үшін дағдыларды меңгеру; - адамның пайда болуының биологиялық және әлеуметтік факторларын анықтау және олардың адам эволюциясының әртүрлі кезеңдерінде өзара әсері туралы дағдыларды меңгеру; - зарарлану жолдары мен паразиттік ауруларды зертханалық диагностикалау әдістерін анықтау үшін дағдыларды меңгеру.			
ЖКП.05	**білуі керек:** - азаматтық қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйрену, Қ.Р.-дағы төтенше жағдайлар; - төтенше жағдай түрлерін білу; - халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында орын алған апатқа медициналық атқару жұмысының міндеттерін құра білуді үйрету; - төтенше жағдайда адам психологиясының қажетті болуын қадағалауды үйрену;	34	**Апаттар медицинасы:** - М.Б бейбіт және әскери уақыттағы ролі мен тапсырмасы; - Т:Ж түрлері; - төтенше жағдай ошағында түрлі зақымданушыларға алғашқы медициналық және дәрігерге дейінгі медициналық жәрдем көрсетіп үйрену.	

Область компетенции Ж – Заболевания костно - мышечной системы.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям костно - мышечной системы: ревматоидный артрит, деформирующий остеоартроз, болезнь Бехтерева.
Модуль Ж1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики.
Область компетенции З – Диффузные заболевания соединительной ткани.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям соединительной ткани: системная красная волчанка, склеродермия, узелковый периартериит, дерматомиозит.
Модуль З1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики.
Область компетенции И – Аллергические заболевания.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по острым аллергическим заболеваниям: Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.
Модуль И1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).

Спецификация модуля

Наименование профиля: **Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней**

Задача модуля: Овладеть методикой диагностирования, лечения (оказания неотложной помощи), ухода и профилактики изучаемой нозологии.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: бронхиты, бронхиальная астма	- владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты	- знать: - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и	Учебник Э.В Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и

Модуль В1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (желудочных, кишечных кровотечениях, печеночной коме).
Область компетенции Г – Заболевания органов мочеотделения	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов мочеотделения: пиелонефрит, гломерулонефрит, почечная недостаточность, почечнокаменная болезнь, цистит.
Модуль Г1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (почечной колике, уремической коме).
Область компетенции Д – Заболевания эндокринной системы и обмена веществ.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям эндокринной системы и обмена веществ: болезни щитовидной железы, сахарный диабет, болезни гипофиза и надпочечника, болезни обмена веществ.
Модуль Д1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипергликемической и гипогликемической комах, тиреотоксическом кризе).
Область компетенции Е – Заболевания системы крови.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.
Модуль Е1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; -владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.

	- қорғану қаруларын саралауды үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу; - қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді білу; - суға кету түрлерін білу; - химиялық апат ошағында улану түрлерін білу; - жер сілкінісінің төрт тобын білу; - СДС-тің болу себептерін анықтауды үйрену; **істей білуі керек:** - төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу; - төтенше жағдайда медициналық көмек сатыларын анықтай білу; - төтенше жағдай ошағында медициналық апатты анықтаудың жұмыс принциптерін білу; - төтенше жағдайда адамдардың темперамент түрлеріне сай мінез-құлықтарына көңіл бөлу; - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - суға кеткенде, құтқару кезіндегі медициналық қызметтердің іс-әрекеттері; - радиациялық сәулелену ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуін үйрену; - жер сілкінісін болжауды үйрену; - жер сілкінісінде жәбірленуші мен зардап шегушіге медициналық мекемелердің көрсететін көмегін үйрену; - СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін; - СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медицинаға дейін көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.			
ЖКП.06	**білуі керек:** - рецептердің жазылу, құрастырудың жалпы ережелері және сол бойынша дәріханадан дәрілердің берілуінің ережелері; - дәрілік формалардың түрлері; - улы, күшті әсер ететін, наркотикалық және есеңгірету әсері бар препараттардың жазылу ерекшеліктері; - дәрі- дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетиканың жалпы заңдылықтары; - дәрі- дәрмектердің негізгі топтарының фармакологиялық қасиеті; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - олардың енгізілу тәсілдері және жолдары;	54	**Фармакология негіздері:** - жалпы рецептура; - жалпы фармакология; - жеке фармакология.	

	- жанама әсерлері; **істей білуі керек:** - рецептерді жазу; - рецептурлы жазуларды құрастыру; - дәрі- дәрмектерге әр түрлі мөлшерді есептеу; - әр түрлі аурулар кезінде қолданылатын дәрілік түрлердің қолайлысын таңдау.			
ЖКП.07	**білуі керек:** - экологиядағы негізгі түсініктемелерді (терминдер): биосфера, экосистема, биогеоциноздар, популяция, экологиялық факторларын оқып меңгеру; - экология ғылымының медицина, биология және басқа ғылымдармен байланысы; - жаңа кезеңдегі экологияның дамуының негізгі бағыттарын меңгеру; - популяцияның құрылымен турлерін оқып меңгеру; - экожүйе ғылымын оқып үйренуде оның концепциялық маңызын меңгеру; - антропогендік факторлардың атмосфераға, гидросфераға, литосфераға тигізетін әсерін оқып үйрену; - адам ағзасына және өмір сүру жағдайына атмосфераның ластануының әсерін менгере білу; - су қорларының ластануының халық денсаулығына әсерін оқып менгеру; - судың химиялық, физикалық және биологиялық ластануының адам денсаулығына әсерін, Арал дағдарысы, Каспий және Балқаш көлінің экологиялық мәселері жөніндегі білімді менгеру керек; **істей білуі керек:** - экология ғылымының негізін тәжірибе жүзінде іске асыра білу; - популяция санының даму заңдылығына әсер ететін факторлардың типін анықтау; - экожүйе динамикасын талдау экспериментіне қатысу; - антропогендік факторлардын өлі және тірі табиғатқа тура және жанама әсерлерін менгеру керек; - Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелері; - медициналық экологияны қолданбалы экология саласы ретінде оқыту; - халық денсаулығын нығайту және қоршаған ортаны қалпына келтіру жөніндегі іс шараларды жүргізу; - табиғи байлықтарды пайдалану және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі сұрақтарға нормативті (мөлшерлі) талдау жасауды өз бетінше үйрену.	46	**Экология:** - экосистеманың фунционалды құрылымы, функциялары мен қасиеттері; - медициналық экология қолданбалы экологияның бағыты; - экологиялық факторлар; - биосфераға антропогендік ықпалдар; - Қазақстан Республикасының экологиялық проблемалары.	

16 Профиль компетенции – Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней

Профиль компетенции – Внутренние болезни.	После окончания обучения обучающийся будет владеть необходимыми знаниями по основным заболеваниям внутренних органов, использовать полученные знания и навыки для постановки клинического диагноза и его обоснования, назначения адекватного лечения, проведения ухода и профилактических мероприятий разбираемых нозологических форм, оказания неотложной медицинской помощи на догоспитальном этапе.
Область компетенции А – Заболевания органов дыхания.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: - бронхиты, бронхиальная астма; - острые пневмонии, гнойные заболевания органов дыхания; - туберкулез легких, плевриты; - рак легкого, профессиональные заболевания легких, пневмосклероз, легочное сердце; - дыхательная недостаточность.
Модуль А1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть знаниями международных и республиканских программ по борьбе с туберкулезом (DOTS -стратегия) - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).
Область компетенции Б – Заболевания органов сердечно – сосудистой системы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно - сосудистой системы: аритмии, артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм, эндокардит, миокардит, перикардит, приобретенные пороки сердца, кардиомиопатии, кардионевротические.
Модуль Б1	- владеть знаниями по этиологии, патогенезу, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть профессиональными навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипертоническом кризе, стенокардии, инфаркте миокарда, острой сердечной и сосудистой недостаточностях).
Область компетенции В – Заболевания органов пищеварения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов пищеварения: Гастриты, язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки, рак желудка, энтериты, колиты, гельминтозы, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, хроническая печеночная недостаточность, панкреатит.

15 Профиль компетенции – Социальная гигиена и организация здравоохранения

Профиль компетенции - Социальная медицина и управление здравоохранением.	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями в области социальной медицины и управления здравоохранением; - в своей практической работе фельдшер должен дать оценку состоянию здоровья населения; - проводить мероприятия по профилактике заболеваний; - знать методику расчета относительных показателей, в том числе показателей физического развития, рождаемости, смертности, летальности и т.д.; - применять свои знания и умения в оформлении текущей документации, составлять и анализировать отчеты медицинских учреждений; - уметь оценить значение экономики, финансирования, менеджмента в условиях рыночной экономики.
Область компетенции А – Социальная медицина и управление здравоохранением как наука об общественном здоровье и здравоохранении.	
Модуль обучения А1 Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Закон Республики Казахстан о системе здравоохранения, Конституцию РК, Кодекс РК «О здоровье населения», Государственную программу развития и реформирования здравоохранения до 2010 года; - основные принципы Национального здравоохранения, единой Национальной системы здравоохранения от 01.01.2010.
Область компетенции Б – Основы медицинской статистики. Комплексная оценка состояния здоровья населения.	
Модуль обучения Б1 Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - методами статистического исследования, методикой вычисления относительных и средних величин, интенсивных и экстенсивных показателей, построения графиков, статистических таблиц; - понятиями «здоровье населения», «заболеваемость», «инвалидность», «средняя продолжительность жизни», методами расчета показателей рождаемости, смертности и других демографических показателей.
Область компетенции В – Организация лечебно-профилактической помощи населению.	
Модуль обучения В1 Модуль обучения В2 Модуль обучения В3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - организацию работы поликлиник и стационаров; - организацию лечебно-профилактической помощи детям и матерям; - организацию лечебно-профилактической помощи сельскому населению.
Область компетенции Г – Экономика, планирование и финансирование здравоохранения.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - значение экономики в здравоохранении, инвестиций, менеджмента и маркетинга в условиях рыночной экономики.

ЖКП.08	**білуі керек:** - компьютер туралы негізгі мағлұмат; - Windows операциялық жүйесінің жұмыс үстелін; - қолданбалы және стандартты программалармен жұмыс істеуді; - STATISTICS деректер қорын басқаруды; - ауқымды және жергілікті желіні; - антивирустан қорғау құралдарын; - HTML құжатының негізін; - Pascal және программалау тілінің алфавитін; **істей білуі керек:** - жаңа технологиясымен жұмыс жасауды; - қолданбалы және стандартты программаларымен жұмыс істеуді; - медициналық есептерді шығаруда STATISTICS дестесін қолдануды; - Интернет желісімен жұмыс жасауды.	136	**Информатика:** - материалдық дүниедегі ақпарат; - ақпараттың түрлері және оның әдістері; - компьютермен танысу және құрылғылар мәнімен таныстыру; - қолданбалы және стандартты программаларды дұрыс қолдану; - қоғам өміріндегі ЭЕМ – нің медицинадағы рөлі; - жаңа компьютер технологиясын.	
ЖКП.09	**білу керек:** - организмнің анатомо- физиологиялық ерекшеліктерін; - аурудың анықтамасын; - жіктемесін; - этиологиясын; - патогенезін; - клиникалық белгілерін; - зертханалық және аспапты тексеру әдістердің көрсеткіштерін; - аурудың ағымын, асқынуларын, соңын; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын; - алдын- алу шараларын; **істей білуі керек:** - шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс- әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын- алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	96	**Ішкі аурулар және жұқпалы аурулар курсы.** - ішкі мүшелердің ауруларын диагностикалау, емдеу, күту және алдын алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру. Келеңсіз жағдайларда шұғыл жәрдем көрсету.	
ЖКП.10	**білуі керек:** - зақымдардың түрлері; - бет пен ауыз қуысының хирургиялық аурулары; - өңеш пен кеңірдектің хирургиялық аурулары;	96	**Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар:** - хирургиялық практикада науқастарға күтім жасауды ұйымдастыру; - хирургиялық, реанима-	

	- хирургиялық аурулар және көкірек пен көкірек қуысы ағзаларының хирургиялық аурулары мен зақымдары; - омыртқаның туа біткен аурулары туралы ұғым, омыртқаның жарақаттары мен сынулары туралы ұғым; - қан кетулер, асқазан мен ұлтабардың ойықжаралары; - «іштеспесі» ұғымы; - жіті аппендицит, панкреатит, холецистит; - жіті іштүйнек, іш жарығы; - перитонит; - несептас ауруы; - жіті парапроктит, геморрой; **істей білуі керек:** - бастың ашық және жабық зақымдануларында алғашқы медициналық көмек көрсету; - пациенттерді хирургиялық стационарға тасымалдауды іске асыру; - пневмотораксты әртүрлі түрлерінде алғашқы көмек көрсету; -омыртқасы мен жамбас сүйектері ауруларында және зақымдануларында науқасты тексеріп, диагнозды дұрыс қою; - бүйрек шаншуы ұстамасы бар пациентті хирургиялық стационарға жатқызуды жүзеге асыру; - тікішек ауруының симптомдарын анықтау; - бассүйек-ми жарақатында пациенттерге дәрігерге дейін көмек көрсету, фельдшерлік диагноз қою; - плевра пункциясы мен торакоцентез үшін жабдықтарды дайындау; - омыртқа травмалары мен аурулары бар науқастарға дәрігерге дейін көмек көрсету және күтім жасау; - асқазан-ішектен қан кеткенде дәрігерге дейін көмек көрсету; - ішті пальпациялау; - «жіті іштеспесі» симптомын анықтау; - сараланған диагностика жүргізу.		циялық бөлімшелердегі медициналық деонтология мен кәсіптік этика негіздері; - ФАП, амбулатория жұмысының принциптері; - денсаулық сақтау пунктінің мақсаты мен міндеттері: жабдықталуы, хирургиялық көмектің түрлері; - медициналық персоналдың жеке бас гигиенасы және хирургиялық бөлімшенің қоршаған ортасының гигиенасы; - қауіпсіздік техникасын сақтау; - жағдайы ауыр науқастарға күтім жасау.	
ЖКП.11	**білуі керек:** - акушерлік - гинекологиялық көмекті ұйымдастыруды; - әр түрлі профильдегі акушерлік және гинекологиялық бөлімдердің: перинатальдық және анамен баланы қорғау орталықтарының, әйелдер кеңес орынының, көмекші диагностикалық және стационар мен поликлиникалар тектес медициналық бөлімшелердегі жұмыс ерекшеліктерін; - әр түрлі профильдегі акушерлік және гинекологиялық бөлімдердің, ауруханалардағы акушерлік және қарау кабинеттерінің, ФАПтың тіркеу-есеп беру	50	**Балалар аурулары мен акушерия негіздері**: - акушерия - гинекологиялық көмекті ұйымдастыру; -акушерияда жүктілікпен босануды жүргізу; - гинекологиялық аурулардағы фельшердің тактикасы; - акушерия мен гинекологиядағы жедел жағдайда дәрігерге дейінгі көмек.	

Модуль обучения Б1			
- будет владеть знаниями и умением анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека;	- уметь использовать ощущения, восприятия, представления и другие познавательные процессы в деятельности медицинского работника; - владеть навыками тренировки памяти, внимания; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента;	- владеть знаниями о различиях главных психических познавательных процессах: восприятие, представление, память, воображение, наблюдательность, творческое и саногенное мышление;	Учебник И.В.Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.
Модуль Б2			
- будет владеть знаниями об эмоционально-волевой сфере личности.	- владеть навыками определения эмоционального состояния человека на основе наблюдений за внешними проявлениями эмоций; - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов.	- владеть знаниями об эмоциях; - знать классификацию эмоциональных состояний; - владеть знаниями о волевых процессах для достижения поставленной цели.	Учебник И.В.Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.
Модуль обучения В1			
- владеть навыками определения психологического склада личности;	- владеть навыками определения типа темперамента; - владеть навыками определения основных свойств темперамента; - владеть навыками выработки навыков самоанализа, самооценки; - владеть навыками распознавания самоанализа, самооценки;	- владеть знаниями о проявлении личности: мотивы его деятельности, типах высшей нервной деятельности, способностях, мировоззрении, одаренности, ценностных ориентациях, поступках;	Учебник И.В.Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.
Модуль обучения В2			
- владеть навыками умениями успешной интеграции личности в обществе и профессиональной деятельности.	- владеть навыками оценки психологического состояния и поведения, свойства личности при коммуникациях в социуме и в медицинской среде; - владеть навыками общения в группе, коллективе; - владеть навыками построения без конфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.	- владеть знаниями о социально-психологическом подходе; - знать принципы и условия успешного общения; - владеть знаниями о причинах плохой коммуникации; - владеть знаниями об уровнях профессионализма специалиста.	Учебник И.В.Островская «Психология» Тест Упражнения Задачи.

Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о различиях главных психических познавательных процессах; - уметь использовать ощущения, восприятия, представления и другие познавательные процессы в деятельности медицинского работника; - владеть навыками тренировки памяти, внимания; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; - владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента;
Модуль обучения Б2	- владеть навыками определения эмоционального состояния человека на основе наблюдений за внешними проявлениями эмоций; - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов.
Область компетенции В – Личность. Психология общения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками определения психологического склада личности; умениями успешной интеграции личности в обществе и профессиональной деятельности.
Модуль компетенции В1	- владеть навыками определения типа темперамента; - владеть навыками определения основных свойств темперамента; - уметь выделять основные черты характера; - владеть навыками распознавания акцентуированных свойств характера; - выработать навыки самоанализа, самооценки;
Модуль компетенции В2	- владеть навыками оценки психологического состояния и поведения, свойства личности при коммуникациях в социуме и в медицинской среде; - владеть навыками общения в группе, коллективе; - владеть навыками построения без конфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы психологии**

Задача модуля: Владеть знаниями основных положений современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- будет владеть основными положениями современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника.	- владеть навыками проведения беседы с пациентом; - применять методы наблюдения за поведением пациента; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - владеть навыками проведения тестирования и анкетирования; - владеть навыками распознавания изменений в психологических состояниях пациента через исследования продуктов психической деятельности пациента.	- владеть знаниями по вопросам функций психики; - знать, что сознание – высшая ступень развития; - разбираться в вопросах управления поведением и деятельностью человека.	Учебник И.В.Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.

	медициналық құжаттарын, олардың міндетін, жүргізу (толтыру) тәртібін; - клиникалық тәжірибеде жиі кездесетін акушерлік жағдайлармен гинекологиялық аурулардың негізгі синдромдары мен симптомдары; - акушерлік тәжірибедегі жедел жағдайда симптоматикалық ем жүргізуді және алғашқы медициналық көмекті көрсетуді; - клиникалық акушерия мен гинекологиялық тәжірибесіндегі негізгі зерттеу тәсілдерін, науқастарды әр түрлі диагностикалық зерттеулерге дайындау ерекшеліктерін; - жиі кездесетін акушерлік жағдайлармен гинекологиялық аурулардың негізгі емдеу тәсілдерін; - акушерлік-гинекологиялық профильдегі науқастардың реабилитациясы; - гинекологиялық аурулардың алдын алуын; - жанұяны жоспарлаудағы сұрақтарға кеңес беруді; **істей білуі керек:** -симптомдар мен синдромдардың айқындалу дәрежесіне байланысты жүкті, босанатын және босанған әйелдердің жағдайын бағалауды; - гинекологиялық ауруларға зерттеу бағдарламасын құрып, жалпы емдеу жоспарын ойластыруды; - акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық ауруларды зерттеудегі, емдеудегі және алдын алудағы барлық жүргізілетін манипуляцияларды; - акушерлік-гинекологиялық профильдегі науқастарға қажет жедел көмектің көлемін анықтауды; - жанұяның репродуктивті денсаулығын сақтаудағы қажетті шараларды жүргізуді.			
ЖКП.12	**білуі керек:** - түйсік психиканың ең жоғарғы екенін білу керек; - адамның мінез-құлығын игере алу сұрақтарын білу керек; - психиканың функция сұрактарын білу керек; **істей білуі керек:** - науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылау әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестік, анкеталық жұмысқа қатысу керек; науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек.	54	**Психология негіздері:** - науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылау әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестық, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек.	

ЖКП.13	**білуі керек:** - қарым-қатынастық біліктілікте, қарым-қатынастық үдерісте, қатынастық дағдылар туралы түсінікті ұғына білу; - емделушімен қарым-қатынас жасауға кедергі келтіретін дұрыс емес нұсқаулар, ескертпелер, тосқауылдар туралы білу; - қарым-қатынастық кедергілер түсінігі туралы білу; - медициналық сұхбаттың құрылысын білу; - жанжал тұғызатын себептерді білу. **істей білуі керек:** - медициналық сұхбат жүргізу дағдыларын меңгеру; - қатысты және қатыссыз қарым-қатысты пайдалана білу; - женіл түрде емделушіге ақпарат бере білу; - емделушінің күткенін ақтай алатындай, емделушімен қарым-қатынасты құрастыра білу; -жанжалдық жағдайларды дұрыс шеше білу.	54	**Коммуникация негіздері:** - медицина қызметкерімен емделушінің және оның туысқандары арасындағы өзара қарым-қатынастың тиімді құрылған дағдыларын меңгеретін болады.	
ЖКП.14	**білуі керек:** - заттардың молекулалық құрылысының физика-химиялық ерекшеліктерін білу; - ультрадыбыстарды медицина саласында қолданудың маңыздылығын білу; - инфрақызыл сәулесінің бактериоцидті зонасының медициналық маңыздылығын білу; - ультракүлгін сәулелерін медицинада қолдану; - көру мүшесінің оптикалық жүйесі және оның ерекшеліктері; - жоғарғы жиіліктегі магнит өрісі-магнитотерапиясын білу; - радиоактивті изотоптардың медицинада қолданылуының маңыздылығын білу; - рентген сәулесінің медицинада қолдануы мен адам ағзасына тигізетін кері әсерін білу; **істей білуі керек:** - физикалық параметрлерді тіркеу, өлшеу нәтижесінде есептеу құралдарын қолдану; - медициналық және биологиялық зерттеудегі биообъектілер мен техникалық заттардың ұтымды жақтарын есептеп шығару; - терапевтік аппараттардың көмегімен алынған нәтижелерді тіркеу.	108	**Медициналық биофизика**: - қазіргі заман медицинасындағы физиканың алатын орны; - лабораториялық зерттеу жүргізу; - деректер жинағымен жұмыс істеу; - емдік – диагностикалық аппараттармен жұмыс істеу; - медициналық есептерді шығару кезінде техникалық құралдарды дұрыс қолдана білу; - терапевтік аппараттардың көмегімен алынған нәтижелерді, параметрлерді тіркеу; - дәрістік және клиникалық медицина үшін биофизиканың мәні.	
ЖКП.15	**білуі керек:** - химиялық факторлардың адам денсаулығы мен қоршаған ортаға оң және теріс әсерін; - химиялық білімнің керекті минимумы; - лабораториялық жұмыстардың	90	**Химия:** - термодинамика заңдары және негізгі түсініктер	

	- владеть навыками проведения реанимационных мероприятий пораженным в очаге чрезвычайных ситуаций;		
Модуль обучения Е2			
- владеть навыками для оказания медицинской помощи при термических поражениях в очаге ЧС;	- определять клинические симптомы стадий перегревания и переохлаждения; - оценивать тяжесть ожогового шока по определению клинических симптомов; - владеть навыками для определения клинических симптомов и течения отморожений; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным с термическими поражениями;	- владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - знать методы определения площади поражения при ожогах и отморожениях;	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Е3			
- владеть навыками для оказания медицинской помощи при утоплениях в очаге ЧС (селевые потоки, наводнения).	- владеть навыками для определения клинических симптомов утопления в зависимости от стадии утопления; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным при утоплении.	- знать различные виды утоплений.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты

14 Профиль компетенции – Основы психологии

Профиль компетенции – Основы психологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями процессов психологии, определять психические процессы и свойства личности, анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека, проводить психологический самоанализ.
Область компетенции А – Методы исследования в психологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями основных положений современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника.
Модуль обучения А1	- владеть навыками проведения беседы с пациентом; - применять метод наблюдения за поведением пациента; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - владеть навыками проведения тестирования и анкетирования; - владеть навыками распознавания изменений в психологических состояниях пациента через исследования продуктов психической деятельности пациента
Область компетенции Б – Познавательные психические процессы. Эмоволев процессы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и умением анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека.

- владеть знаниями и навыками по защите населения при угрозе и возникновении землетрясений;	- определять предвестники землетрясений; - владеть навыками для определения прогноза землетрясений; - обеспечивать медицинскую помощь пострадавшим и пораженным при землетрясении;	- владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - знать основные характеристики землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности;	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения В2			
владеть знаниями и навыками для оказания медицинской помощи пораженным и пострадавшим при возникновении землетрясений.	- определять периоды СДС; - оценивать стадии СДС в зависимости от клинических симптомов СДС; - владеть навыками для проведения мероприятий доврачебной помощи при оказании медицинской помощи пораженным при СДС.	- владеть знаниями о причинах, приводящих к синдрому длительного сдавливания (СДС); - владеть знаниями о механизме развития СДС.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Г1			
- владеть знаниями о воздействии ионизирующей радиации на организм человека и обеспечении медицинской помощи пораженным в очаге радиации.	- владеть навыками для определения клинических симптомов лучевой болезни в зависимости от степени тяжести; - владеть навыками действия медицинского персонала в очаге радиационного поражения.	- владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Д1			
- владеть знаниями и навыками для обеспечения медицинской помощи пораженным и пострадавшим в очаге химической катастрофы.	- определять характерные патологические синдромы острых отравлений; - владеть навыками для проведения независимых действий медицинского персонала в очаге химической катастрофы.	- владеть знаниями о видах отравлений в очаге химической катастрофы; - знать классификацию отравляющих веществ.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Е1			
- будет принимать решения для оказания медицинской помощи пострадавшим хирургического профиля в очаге ЧС;	- оценивать тяжесть состояния пораженных хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуаций; - владеть навыками диагностики различных видов кровотечений; - владеть навыками оказания медицинской помощи при различных видах кровотечений; - определять объём кровопотери по локализации переломов; - уметь пользоваться подручными средствами для иммобилизации конечности;	- владеть знаниями о видах медицинской помощи, оказываемых в очаге чрезвычайных ситуаций; - знать абсолютные признаки переломов и вывихов;	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты

	техникасын; - медицинада қолданылатын заттардың қасиеттерін; - ерітінділердің құрамын анықтайтын әдістерді; - органикалық қосылыстардың жіктелуін; **істей білуі керек:** - химиялық лабораторияда жұмыс істегенде техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтау, ыдыстарды пайдалану, физика-химиялық әдістерді медициналық тәжірибеде қолдану; - молярлық, моляльдық концентрацияны, молярлық концентрацияның эквивалентін, ерітінді титрін, еріген заттардың массалық үлесін және химиялық реакциялардың жылу эффектісін.			
АД.00	**Арнайы пәндер**	**1424**		
АД.01	**білуі керек:** - ауыз қуысы және тістер ауруын физиотерапиямен емдеудегі көрсеткіші мен кері әсері; **істей білуі керек:** - алынған білімді кәсіптік дәрежеде қолдану.	20	**Ауыз қуысы мен тіс ауруындағы физиотерапия** - физиотерапиялық көмек көрсету ұйымдастыру құрылымы; - ауыз қуысы және ауруын емдеуде физиотерапияны қолдану.	
АД.02	**білуі керек:** - негізгі және арнайы әдістермен рентген сәулесімен іздену, - бет-жақ ауруларына рентген диагностикасын қолдану; **істей білуі керек:** - рентгенограмма тексеруде қабыну түрін дұрыс аңықтап оқу, бет жарақаттары және ісік ауруларын дұрыс оқи білу.	20	**Жақ пен тіс рентгенографиясы:** - ретгенмен тексеріп қарау жүйесін ұйымдастыру; - бет-жақ аймақ әртүрлі аурулары рентгендік әдіспен тексеру.	
АД.03	**білуі керек:** - патологиялық үдерістердің себептерін және даму механизмдерін; **істей білуі керек:** - жалпы патологиялық үдерістерге және олардың негізіндегі зат алмасудың стереотиптік бұзылуына, атқаратын қызметі мен құрылысының өзгеруіне, ағзаның күресу күшінің рөліне, пайда болуына, дамуына, дерттің қалай аяқталуына сипаттама бере білу.	42	**Жалпы патология негіздері мен тіс патологиясы:** - әртүрлі дерттердің даму заңдылықтарының негізі, олардың ағымы мен аяқталуы.	
АД.04	**білуі керек:** - заттардың ток өткізгіштігін, қайнауы, жылу кернеуін, балқу температурасын білуі; **істей білуі керек:** - тәжірибеде техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтай білуі. Тіс техникалық жадығаттармен жұмыс істегенде техникалық қауіпсіздік ережесін сақтай білуі.	46	**Тіс техникалық жадығаттану:** - стоматологияда қолданылатын материалдың түрлері, олардың тағайындалуы.	

АД.05	**білуі керек:** - доғалы протез түрлері; - көрсетім және қарсы көрсетім; - доғалы протез жасау кезіндегі клиникалық зертханалық кезеңі; **істей білуі керек:** - ауыз қуысындағы ауытқуларда доғалы протез жасау; - доғалы протездің жаңа жүйелерін қолдану.	134	**Доғалы протез жасау техникасы:** - ауруларға көмектесу жүйесі.Жартылай адентия мен ауырған ауруларға доғалы протезбен көмектесу.	
АД.06	**білуі керек:** - уақытша және тұрақты тістердің шығу мерзімдерін білу керек: - тістесу түрлерін; - уақытша тістесудің кезеңдерін; **істей білуі керек:** - балалардың шайнау аппараттарының анатомиясы және физиологиясы туралы алған білімдерін тәжірибе жүзінде істеу білуі; - тіс-жақ жүйесінің ақаулары мен бұзылуларына әкелетін өзгерістерді тәжірибе жүзінде анықтауды	54	**Ортодонтия конструкциясын дайындау техникасы.**	
АД.07	**білуі керек:** - бет жақ аймағының жарақаттарымен ақауларында емдеуге қолданылатын протездер мен аппараттардың көрсеткіштері; **істей білуі керек:** - кәсіптік қызметінде алынған білімін пайдалана білу.	56	**Бет-жақ протезін дайындау техникасы:** - Бет – жақ ортопедиасы Бет – жақ аймағының жарақаты; - жарақат алғандағы алғашқы көмек. - Бет – жақ аймағының ақауларымен жарақаттарын емдеуге протездер мен аппараттардың қолданылуы.	
АД.08	**білуі керек:** - стоматологиялық бөлмені ұйымдастыруды және оның құрал-жабдықтарын; - терапевтік стоматологиядағы асептиктерінің негізгі қағидалары; - ауыз қуысы тіндерінің құрылысы мен мүшелерінің қызметтері: - науқасты тексеру әдістері; - этиологиясын, потогенезін, клиникалық ағымын, диогностикасын; - алдын алу шараларын, ауыз-қуысы және тіс ауруларын емдеуді; **істей білуі керек:** - алған білімдерін ауыз-қуысы және тіс аурулурын алдын алу және емдеу - стоматологиялық бөлмеде ифекциялық қауіпсіздікті сақтау.	240	**Ауыз қуысы мен тіс ауруларын емдеу мен алдын алу:** - стоматологиялық бөлмелерді ұйымдастыру және жабдықтау; - этиология клиникалық ағым, диогностика алдын алу шаралары, ауыз-қуысы және тіс ауруларын емдеу.	
АД.09	**білуі керек:** - стоматологиялық кабинеттің ұйымдастыруы мен жабдығы; - хирургиялық стоматологияда негізгі асептикалық және антисептикалық	240	**Тіс хирургиясы және жақ-бет травмотологиясы:** - стоматологиялық бөлмелерді ұйымдастыру	

Модуль обучения Б1			
- владеть знаниями об организационных основах оказания медицинской помощи в очаге ЧС. Для оценки обстановки в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени, а также владеть навыками для защиты населения в чрезвычайных ситуациях;	- определять задачи службы медицины катастроф при работе в очаге ЧС;	- знать принципы работы службы медицины катастроф (СМК) в очаге ЧС; - знать об основных медицинских формированиях, работающих в очаге чрезвычайных ситуаций;	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Б2			
- владеть навыками для обеспечения лечебно-эвакуационных мероприятий в очаге ЧС;	- обеспечивать медицинскую сортировку в очаге ЧС; - владеть навыками для решения вопроса об очередности эвакуации;	- иметь понятие о системе лечебно-эвакуационного обеспечения; - уметь определять основные сортировочные признаки;	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Б3			
- уметь принимать решения по обеспечению методов и способов защиты населения в чрезвычайных ситуациях;	- разбираться в методах и способах защиты населения при ЧС; - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - определять назначение и содержание АИ (аптечки индивидуальной);	- владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях (инженерные, эвакуационные, радиационная и химическая защита, медицинские, противопожарные); - знать классификацию защитных сооружений по видам, назначению, расположению и по срокам строительства; - знать требования, предъявляемые к средствам индивидуальной защиты;	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Б4			
- решать вопросы психологической помощи пострадавшим и пораженным в очаге ЧС.	- оценивать поведение людей при ЧС в зависимости от вида темперамента; - владеть навыками понятий «аффект» и «ступор»; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям.	- владеть знаниями о периодах ЧС, при которых психика человека наиболее уязвима.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения В1			

Область компетенции Е – Организация медицинской помощи пораженным хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуациях.	После окончания обучения обучающийся будет знать особенности диагностики поражений хирургического профиля при ЧС; владеть навыками оказания медицинской помощи при кровотечениях, переломах, вывихах.
Модуль компетенции Е1	- владеть знаниями о видах медицинской помощи, оказываемых в очаге чрезвычайных ситуаций; - оценивать тяжесть состояния пораженных хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуаций; - владеть навыками диагностики различных видов кровотечений; - владеть навыками оказания медицинской помощи при различных видах кровотечений;; - знать абсолютные признаки переломов и вывихов; - определять объём кровопотери по локализации переломов; - уметь пользоваться подручными средствами для иммобилизации конечности; - владеть навыками проведения реанимационных мероприятий пораженным в очаге чрезвычайных ситуаций;
Модуль компетенции Е2	- владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - владеть навыками для определения клинических симптомов стадий перегревания и переохлаждения; - оценивать тяжесть ожогового шока по определению клинических симптомов; - владеть навыками для определения клинических симптомов и течения отморожений; - знать методы определения площади поражения при ожогах и отморожениях. - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным с термическими поражениями;
Модуль компетенции Е3	- владеть знаниями о различных видах утопления; - владеть навыками для определения клинических симптомов утопления в зависимости от стадии утопления; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным при утоплении.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Медицина катастроф**

Задача модуля: Владеть знаниями и навыками для оказания первой медицинской помощи и доврачебной помощи в очаге чрезвычайных ситуаций

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- владеть знаниями о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; о способах оповещения населения и основных способах защиты населения при различных видах ЧС.	- определять масштабы чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие «пораженный» и «пострадавший»; - выявлять поражающие факторы при ЧС; - оценивать медицинские последствия при чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия.	- иметь понятие о видах чрезвычайных ситуаций; - знать основные способы защиты населения при ЧС; - знать избранные документы по вопросам Гражданской обороны (ГО) и Чрезвычайных ситуаций (ЧС) в Республике Казахстан.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты

	қағидаларды; - ауыз қуысы тіндерінің құрылымы мен қызметін; - тексеру әдістерін жансыздандыруды; - тісті жұлуды; - бет жақ аймақ ауруларының этиологиясын, патогенезін; - клиникалық ағымдарын, диагностикасын, емін; **істей білуі керек:** - бет жақ аймағының ауруы мен тісті жұлуда алған білімін мамандығында қолдана білуі керек; - стоматологиялық бөлмеде инфекциялық қауіпсіздікті сақтай білуі керек.		және жабдықтау; - этиология; - клиникалық ағымы, диагнозы, бет жақ аймағының емі.	
АД.10	**білуі керек:** - жартылай және толық тіс қатары кемістігінде протез қолдану көрсеткішімен қоланылмауы; **істей білуі керек:** - игерген білімін кәсіптік жұмысқа қолдану.	220	**Алмалы-салмалы протездерді дайындау техникасы.** - алынбалы протездерді дайындау кезеңдері; алынбалы пластинкалы - протез түрлері және олардың қолданылуы; - жартылай және толық алынбалы пластинкалы протездердің құрылымы; - алынбалы протездердің клиникалық және зертханалық дайындау кезеңдері: - протездерді өткізу.	
АД.11	**білуі керек:** - тіс техникалық зертхананың ұйымдастыруын және жабдықтауын ауыз қуысындағы тіндер мен мүшелерінің құрылысы және атқаратын қызметтерін - алынбайтын протезді жасаудың клиника-зертханалық кезеңдерін.	272	**Алынбайтын протездерді жасау техникасы:** -протездердің түрлері және олардың тағайындалуы; - алынбайтын протездердің құрылысы; - алынбайтын протездерді жасаудың клиникалық зертханалық кезендері.	
АД.12	**білуі керек:** - протезді дайындаудың клиникалық сатыларын; - ортодантиялық және ортопедиялық стоматологиядағы функциональдық анықтау әдістерін; **істей білу керек:** ортодонтиялық және ортопедиялық науқастарды тексеруді; - қазіргі өмірге сай протездерді қолдануды.	80	**Ортодонтиялық және ортопедиялық стоматология негіздері:** - ортодонтиялық науқастарды анықтау әдістерін; - негізгі қағидаларын, әдістерін, алдын алуын және емделуін; - ортодонтиялық стоматологияның негізгі аспектілерін.	
ҚП	**Білім беретін ұйым анықтайтын пәндер**	**48**		
ӨП	**Өндірістік практика**	**144**		
КП	**Кәсіптік практика**	**288**		
	Емтихандар:	**216**		

	- аралық аттестация	144		
	- қорытынды аттестация	67		
	- кәсіптік даярлық деңгейін бағалау және квалификация беру	5		
	Оның ішінде міндетті оқу	**5760**		
К	**Консультациялар**	**420**		
Ф	**Факультативтік сабақтар**	**400**		
	Барлығы	**6588**		

Орта буын маман деңгейіндегі білім берудің оқу бағдарламасын меңгерудің нормативтік мерзімі 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030402 3 - «Дантист» біліктілігі бойынша күндізгі бөлімде 195 аптаны құрайды, оның ішінде:

Теориялық оқыту, лабораториялық және практикалық сабақтарды қоса:	146 апта
Кәсіптік практика	8 апта
Аралық аттестация	4 апта
Қорытынды аттестация	2 апта
Демалыс уақыты	35 апта

2 Оқытудың модульдік технологиясы бойынша білім берудің оқу бағдарламаларының құрылымы

1 Жалпы гуманитарлық пәндер
1 Құзыреттілік саласы - Кәсіби қазақ (орыс) тілі

Құзыреттілік саласы - кәсіби Қазақ (орыс) тілі.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы кәсіби қазақ тілінің жазбаша және ауызша түрін толық меңгереді: - мәтіннен мағыналы бөлімін, шағын тақырыптарын анықтай алады; - мәтіндегі тақырыптық топтың сөйлемдерін немесе құрмалас сөйлемдерді тауып, анықтау; - өз ойын жеткізген кезде сөйлемдерді дұрыс құру ережелерін қолданады; - жоспар құру (жай,күрделі;атаулы,сұраулы,тезисті); - мәтіннің функционалдық стилін ажырата білу (публицистикалық, ғылыми, көркемдік); - өз бетінше диалог, монолог құру.
Құзыреттілік бөлімі А - Тіл және қоғам. Сөйлем. Сөз тіркесі	
Оқыту модулі А1 Мен және қоғам	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі қажет: - жаңа заманға сай өзекті мәселелерді; - қазақ тілінде өз ойын дұрыс жеткізе білуді; - қазіргі кезеңдегі өзекті мәселелер бойынша хабарламалар құра білуді.
Оқыту модулі А2 Сөйлем.Сөз тіркесі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - сөз тіркесін; - сөз тіркесінің байланысу түрлері; - жай сөйлем түрлері; - бастауыш пен баяндауыштың тіркесі.

Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях (инженерные, эвакуационные, радиационная и химическая защита, медицинские, противопожарные); - разбираться в методах и способах защиты населения при ЧС; - знать классификацию защитных сооружений по видам, назначению, расположению и по срокам строительства; - знать требования, предъявляемые к средствам индивидуальной защиты; - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - определять назначение и содержание АИ (аптечки индивидуальной);
Модуль обучения Б4	- оценивать поведение людей при ЧС в зависимости от вида темперамента; - владеть навыками понятий «аффект» и «ступор»; - владеть знаниями о периодах ЧС, при которых психика человека наиболее уязвима; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям.
Область компетенции В – Защита населения при угрозе и возникновении землетрясений. Организация медицинской помощи населению при землетрясениях.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками для оказания медицинской помощи пораженным и пострадавшим при угрозе и возникновении землетрясений.
Модуль компетенции В1	- владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - знать основные характеристики землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности; - определять предвестники землетрясений; - владеть навыками для определения прогноза землетрясений; - обеспечивать медицинскую помощь пострадавшим и пораженным при землетрясении;
Модуль компетенции В2	- владеть знаниями о причинах, приводящих к синдрому длительного сдавливания (СДС); - владеть знаниями о механизме развития СДС; - определять периоды СДС; - оценивать стадии СДС в зависимости от клинических симптомов СДС; - владеть навыками для проведения мероприятий доврачебной помощи при оказании медицинской помощи пораженным при СДС.
Область компетенции Г – Организация медицинской помощи пораженным ионизирующими излучениями.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о воздействии ионизирующей радиации на организм человека; обеспечивать медицинскую помощь пораженным в очаге радиации.
Модуль компетенции Г1	- владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения; - владеть навыками для определения клинических симптомов лучевой болезни в зависимости от степени тяжести; - владеть навыками действия медицинского персонала в очаге радиационного поражения.
Область компетенции Д – Организация медицинской помощи пораженным в очагах химического заражения при применении АХОВ.	После окончания обучения обучающийся владеть знаниями о воздействии аварийно химически опасных веществ на организм человека; владеть навыками для проведения независимых действий в очаге химической катастрофы.
Модуль компетенции Д1	- владеть знаниями о видах отравлений в очаге химической катастрофы; - знать классификацию отравляющих веществ; - определять характерные патологические синдромы острых отравлений; - владеть навыками для проведения независимых действий медицинского персонала в очаге химической катастрофы.

И1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики аллергических заболеваний; Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.	- уметь распознавать аллергические заболевания; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).	- знать определение болезни; - знать этиологию; - знать клиническую симптоматику; - знать лабораторные и инструментальные показатели; - знать течение, осложнения, прогноз заболевания; - знать современные принципы лечения и ухода; - знать профилактику.	Учебник Э.В Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

13 Профиль компетенции – Медицина катастроф

Профиль компетенции – Основы безопасности жизнедеятельности. Медицина катастроф.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных принципах и способах защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени; об организации, принципах, задачах медицинской службы для оказания помощи населению в чрезвычайных ситуациях; а также владеть навыками для оказания первой медицинской помощи в очаге Чрезвычайных ситуаций (ЧС).
Область компетенции А – Организационные основы обеспечения безопасности жизнедеятельности; чрезвычайные ситуации мирного и военного времени.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; о способах оповещения населения об опасности любого бедствия; об основных способах защиты населения.
Модуль обучения А1	- иметь понятие о видах чрезвычайных ситуаций; - определять масштабы чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие «пораженный» и «пострадавший»; - выявлять поражающие факторы при ЧС; - оценивать медицинские последствия при чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; - знать основные способы защиты населения при ЧС; - знать избранные документы по вопросам Гражданской обороны (ГО) и Чрезвычайных ситуаций (ЧС) в Республике Казахстан.
Область компетенции Б – Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Основы лечебно-эвакуационного обеспечения пораженных при ЧС.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями для оценки обстановки в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени, а также владеть навыками для защиты населения в чрезвычайных ситуациях.
Модуль обучения Б1	- знать принципы работы службы медицины катастроф (СМК) в очаге ЧС; - определять задачи службы медицины катастроф при работе в очаге ЧС; - знать об основных медицинских формированиях, работающих в очаге чрезвычайных ситуаций;
Модуль обучения Б2	- иметь понятие о системе лечебно-эвакуационного обеспечения; - обеспечивать медицинскую сортировку в очаге ЧС; - уметь определять основные сортировочные признаки; - владеть навыками для решения вопроса об очередности эвакуации.

Құзыреттілік бөлімі Б - Мен және менің денсаулығым. Жақсыз сөйлем. Баяндауыштың түрлері. Бір құрамды сөйлемдер.	
Оқыту модулі Б1 Мен және менің денсаулығым.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - «Дені саудың-жаны сау» тақырыбына әңгіме құру; - күрделі жоспарды құру және жазып алу.
Оқыту модулі Б2 Жай сөйлемнің құрылысы. Баяндауыштың түрлері. Жақсыз сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - сөйлемнен баяндауышты табу; - көмекші етістіктері қолдану; - жақсыз сөйлемдер; - сөйлеудің функционалды стилі (көркем, публицистика, ғылыми).
Құзыреттілік бөлімі В - Экология және адам денсаулығы.Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	
Оқытуды модулі В1 Экология және адам денсаулығы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі қажет: - оқыған ақпаратқа көзқарасын білдіру, мағынасын түсіну; - жоспарды монолог-баяндауға айналдыра білу, диалогті экологиялық мәдениет туралы әңгімеге айналдыра білу.
Оқыту модулі В2 Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - құрмалас сөйлем туралы түсінігін; - шылаудың түрлері: жалғаулықты,бағыныңқы; - бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.
Құзыреттілік бөлімі Г- Мәдениет және өнер. Жай сөйлемнің ішіндегі анықтауыштың мағынасы.	
Оқыту модулі Г1 Мәдениет және өнер.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі қажет: - өз ойын ауызша және жазбаша түрде сауатты жеткізе білу; - өзінің көрген кино-диафильм, мұражай,көрмеге барғаны туралы өз бетінше ойын ауызша және жазбаша түрінде бағалау арқылы жеткізе білу.
Оқыту модулі Г2 Жай сөйлемдегі анықтауыштың мағыналық қызметі. Бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - жай сөйлемде анықтауыштың мағыналық қызметін; - күрделі бағыныңқы сөйлем; - қиысқан, қиыспаған анықтауыш; - күрделі сын есімдердің дұрыс жазылуы.
Құзыреттілік бөлімі Д - Менің Отаным-Қазақстан. Пысықтауышты жай сөйлем. Пысықтауышты сабақтас құрмалас сөйлем	
Оқыту модулі Д1 Менің Отаным-Қазақстан	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - тезисті жоспар құру және жазу; - негізгі ақпаратты түсіндіру.
Оқыту модулі Д2 Пысықтауышты жай сөйлем. Пысықтауышты сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - пысықтауыштың түрлері; - үстеудің түрлері; - үстеу және оның жазылу емлесі; - пысықтауышты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.

Құзыреттілік бөлімі Ж - Менің мамандығым. Медицина және қоғам. Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Салалас құрмалас сөйлем	
Оқыту модулі Ж1 Менің мамандығым. Медицина және қоғам.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы алған ақпараттан диалог(монолог) құра білу.
Оқыту модулі Ж2 Салалас құрмалас сөйлем	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - бірыңғай сөйлем мүшелерін меңгеру; - бірыңғай мүшелердің жасалуы; - ыңғайлас жалғаулықты салалас құрамалас сөйлем.
Құзыреттілік бөлімі Е - Ғылым тарихынан. Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері	
Оқыту модулі Е1 Ғылым тарихынан.Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері.	Оқу курсы аяқталғаннан білім алушы білу керек: - оқыған мәтіннен нақты,қажетті ақпаратты табу; - оқыған мәтіннен қысқаша ақпаратты жазып алу.
Оқыту модулі Е2 Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері (мезгіл бағыныңқылы, мақсат бағыныңқылы)	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлерін; - құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері.
Құзыреттілік бөлім 3 - Медицинадағы жаңалығы. Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	
Оқыту модулі З1 Медицина жаңалығы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - берілген тақырып бойынша газет пен журналдардан мәліметтерді жинақтау; - медициналық мәселелер туралы жазылған мақалаларды оқып, айта білу.
Оқыту модулі З2 Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлемнің құрылымы; - тура және ауыспалы сөздің мағынасы; - күрделі сөйлемнің құрамындағы жақты, жақсыз және анықталмаған жеке құрылымның синонимиясын білу.

2 Құзіреттілік саласы – Кәсіптік шет тілі

Құзіреттілік саласы – Шет тілі.	Оқу аяқталған кезде білімгер продуктивті және рецептивті білім және дағдыны меңгереді; оған қоса айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылымды меңгереді; лексикалық және грамматикалық білімдерді осы заманға сай коммуникативтік және дәстүрлі әдістік жолмен белсендіру; таңдалған мамандық бойынша тілді меңгеру.
Құзіреттілік бөлімі А - Кіріспе.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:
Оқыту модулі А1	- «Менің колледжім», «Өзім жайлы», «Менің достарым» және «Менің жанұям» атты тақырыптардың лексикасын меңгеруі қажет;
Оқыту модулі А2	- грамматикалық дағдыларды және «Менің болашақ мамандығым», «Біздің сабақтарымыз» және «Менің жұмыс күнім», «Біздің елдегі тіс емдеу қызметтері» атты тақырыптардың лексикасын меңгеруі керек; - тақырып бойынша сұрақтар қойып және оларға жауап бере алуы керек.
Құзіреттілік бөлімі Б - Медициналық мекемелер.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:

Г1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов мочеотделения пиелонефрит, гломерулонефрит, почечнокаменная болезнь.	- уметь распознавать заболевания органов мочеотделения; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (почечной колике).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, -прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Д1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний эндокринной системы: болезни щитовидной железы, сахарный диабет.	- уметь распознавать заболевания эндокринной системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (гипогликемической, гипергликемической комах).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, -прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Е1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.	- уметь распознавать заболевания органов системы крови; - уметь оценить состояние больного; -владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Ж1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний костно - мышечной системы; ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз.	- уметь распознавать заболевания костно – мышечной системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; знать профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

Спецификация модуля
Наименование модуля: **Основы клинической медицины**

Задача модуля: Овладеть методикой диагностирования, лечения (оказания неотложной помощи), ухода и профилактики изучаемой нозологии

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: бронхиты, бронхиальная астма, острые пневмонии, туберкулез легких, плевриты, рак легкого.	- уметь распознавать заболевания органов дыхания; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Б1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно – сосудистой системы: артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм.	- уметь распознавать заболевания органов сердечно – сосудистой системы; - уметь оценить состояние больного; -владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (инфаркте миокарда, стенокардии, гипертоническом кризе, сердечной, сосудистой недостаточностях).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
В1 владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов пищеварения: Гастриты, язвенная болезнь желудка и 12 перстной кишки, рак желудка, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, панкреатит.	- уметь распознавать заболевания органов пищеварения; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (желудочном кровотечении).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, - прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

Оқыту модулі Б1	- «Емхана», «Емхана қызметі» атты тақырыптардың белсенді лексикасын меңгеруі керек; - Мәтіндерді оқып және сөздікті қолдана отыра аудара алуы және оқылған мағлұматты есте сақтай алуы керек;
Оқыту модулі Б2	- «Күндізгі стационар», «Дәріхана», «Науқас адамды тексеру» атты тақырыптардың белсенді лексикасын меңгеруі қажет; - жаңа сөздерді қолдана отырып «Күндізгі стационар», «Дәріхана», «Науқас адамды тексеру» тақырыптарына әңгіме және диалог құрай алуы қажет; - жазбаша және ауызша түрде шет тілінде әңгіме құрай алуы керек.
Құзіреттілік бөлімі В – Анатомия.Адам денесінің сүйектері мен бұлшық еттері. Бас сүйек. Омыртқа.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:
Оқыту модулі В1	- анатомия жайлы, адам денесінің сүйектері мен бұлшық еттері, бас сүйек және омыртқа жайлы тақырыптардың белсенді сөздерін меңгеруі керек; - диалог құрай алуы керек;
Оқыту модулі В2	- сөздікті қолдана отырып арнайы мәтіндерді аудару дағдысын меңгеруі керек; - «Бұлшық ет жайлы дәріс» және «Жасанды темір қосындылары» атты тақырыптар бойынша өз ойын шет тілінде дұрыс жеткізе алуы керек;
Оқыту модулі В3	- «Профессор Лесгафтың ғылыми жұмыстары» атты тақырыптың белсенді сөздерін меңгеруі керек; - әңгімелеуге белсенді қатысуы керек; - шет тілінде сұрақтар қою және оларға жауап бере алуы керек.
Құзіреттілік бөлімі Г – Адамның ішкі ағзасы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:
Оқыту модулі Г1	- «Жүрек және жүрек көк тамырлары» тақырыбының мазмұнын шет тілінде қысқаша мазмұндап бере алуы; - сөздіксіз ауызша және жазбаша аударма жасай алуы қажет.
Оқыту модулі Г2	- «Ас қорыту жүйесі», «Өкпе» тақырыптарының лексикалық және грамматикалық дағдыларын меңгеруі керек; - бір немесе бірнеше адам қосылып «Ас қорыту жүйесі», «Өкпе» тақырыбына әңгіме құрай білуі керек;
Оқыту модулі Г3	- шет тілінде «Бүйрек», «Бауыр» тақырыптарына ауызша және жазбаша сұхбат құру дағдысын меңгеруі керек; - Оқып жатқан мамандығының саласына байланысты терминдерді және лексикалық орамдарды меңгеруі қажет; - шет тілінде айтылған сөйлемдерді түсіне алуы қажет.
Құзіреттілік бөлімі Д - Дентальды анатомия.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:
Оқыту модулі Д1	- шет тіліндегі арнайы терминологияны меңгеру; - грамматиканы түйсікті және автоматты түрде қолдану дағдысын меңгеру; - оқыған мәтіннің мазмұнын жүйелі түрде әңгімелеп беру дағдысын меңгеру;
Оқыту модулі Д2	- тақырып бойынша лексикалық минимумды меңгеру; - мәтіннен негізгі мағлұматтарды, элементтері бар хабарламаларды таңдап ала алу және оларды мамандық бойынша оқытылатын пәндерде қолдана алуы; - сұхбатқа қатысу үшін қолданылатын дағдыларды меңгеру.

3 Құзыреттілік саласы – Қазақстан тарихы

Құзыретті кәсіп бағыты – Қазақстан тарихы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушының бойына келесі білім мен дағдыларды қалыптастыру қажет: - оқушыларға оқыту барысында қазақ халқының ежелгі заманнан қазіргі кезеңге дейінгі тарихынан жан жақты мағлұмат беру; - қазақ жерінің Ресей империясының құрамына кіру кезіндегі ұлт азаттық қозғалыстар; - қазақ даласына Кеңес өкіметінің орнауы; - тәуелсіздік жағдайындағы саяси даму, экономикада қалыптасқан ахуал, халықаралық жағдай жайында білімдерін көтеру.
Құзыреттілік тарауы А - Ежелгі замандағы Қазақстан.	
А1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан көне ,орта және соңғы тас дәуірі кезеңінде; - Қазақстан қола дәуірі кезеңінде; - Андронов және Бейғазы, Дәндібай мәдениеті.
А2оқыту модулі	
Құзыреттілік тарауы Б - Орта ғасырдағы Қазақстан.	
Б1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін алушы білуі тиіс: - көне түрік, Батыс түрік және Түркеш қағанаттары, Қарлұқ-Оғыз қағанаттары, Қимақ-Қыпшақ хандықтары, Қарахан-Қарақытай мемлекеттері, Найман мен Керей ұлыстары; - қоғамдық құрылысы, шаруашылығы, мәдениеті мен діні.
Б2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - VI-XIII ғасыр басындағы қағанаттардың шаруашылығы мен мәдениеті, сауда, ақша қатынастары; - қалалар және қала мәдениеті; - Қазақстан жеріндегі Ұлы Жібек жолы,оның бағыттары, тауар тасымалы.; - мәдениет пен діннің таралуы.
Б3 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Моңғол мемелекетінің саяси тарихы; - моңғолдардың шапқыншылығы; Отырар апаты; - Батыйдың Батысқа жорығы, Алтын орданың құрылуы; Моңғол шапқыншығылығының зардаптары.
Б4 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Ақ орда мемлекеті, саяси тарихы,әлсіреу себебтері; - Әбілқайыр хандығы,оның территориясы; Ноғай ордасы және Моғолстанның құрылу тарихы; XIV-XV ғасырдағы Қазақстан экономикасы мен мәдениеті.
Құзыреттілік тарауы В - Қазақ халқының қалыптасуы және Қазақ хандығының құрылуы.	
В1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін кейін білім алушы білуі тиіс: - Қазақ халқының қалыптасуы, «қазақ» этнонимінің шығуы, қазақ жүздері; - Қазақ хандығының құрылуы; - XV-XVIII ғасырдағы Қазақ хандығының саяси және қоғамдық құрылысы; - XV-XVII ғасырдағы қазақ мәдениеті.
В2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Жоңғар мемлекетінің құрылуы, оның қазақ жеріне шапқыншылығы; - қазақ халқының жоңғарларға қарсы күресі; - Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте қазақ батырларының ролі.

	- владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (почечной колике).
Область компетенции Д – Заболевания эндокринной системы и обмена веществ.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям эндокринной системы: болезни щитовидной железы, сахарный диабет
Модуль Д1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипергликемической и гипогликемической комах).
Область компетенции Е – Заболевания системы крови.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы;
Модуль Е1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.
Область компетенции Ж – Заболевания костно - мышечной системы.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям костно-мышечной системы: ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз;
Модуль Ж1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики.
Область компетенции З – Аллергические заболевания.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по острым аллергическим заболеваниям: Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.
Модуль З 1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).

Область компетенции А – Заболевания органов дыхания.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: бронхиты, бронхиальная астма острые пневмонии, туберкулез легких, плевриты, рак легкого.
Модуль А1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, уходу, профилактике; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть знаниями международных и республиканских программ по борьбе с туберкулезом (DOTS -стратегия); - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).
Область компетенции Б – Заболевания органов сердечно – сосудистой системы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно- сосудистой системы: артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм.
Модуль Б1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипертоническом кризе, стенокардии, инфаркте миокарда, острой сердечной и сосудистой недостаточностях).
Область компетенции В – Заболевания органов пищеварения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов пищеварения: - гастриты, язвенная болезнь желудка и 12 перстной кишки, рак желудка, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, панкреатит;
Модуль В1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (желудочных, кишечных кровотечениях).
Область компетенции Г – Заболевания органов мочеотделения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов мочеотделения: пиелонефрит, гломерулонефрит, почечнокаменная болезнь.
Модуль Г1	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни;

Құзыреттілік тарауы Г - Қазақстан Ресей империясының құрамында.	
Г1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін кейін білім алушы білуі тиіс: - Қазақстанның Ресейге қосылу себебі; - кіші жүздің Ресей империясының құрамына енуі; - патша үкіметінің мақсаты; - Ресей империясының қазақ жеріндегі отарлау саясаты, орта және ұлы жүздің Ресейге бірігуі; - Қазақстанның Рессейге қосылу кезіндегі ұлт-азаттық көтерілістер.
Г2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін кейін білім алушы білуі тиіс: - XVIII ғасырдағы қазақ елінің әлеуметтік, экономикалық және саяси жағдайы; - хандық биліктің жойылуы; - сауда- экономикалық байланыстар; - XVIII ғ. соңындағы отаршылдық реформалар.
Г3 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - XVIII ғасырдағы мәдениет, халық ағарту ісі; - орыс ғалымдары мен жазушыларының Қазақстанды зеттеуі; - өнер және музыка мәдениеті.
Г4 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - XX ғ. басындағы қазақ мәдениеті, қазақ мәдениетінің дамуына әсер еткен жағдайлар; - Қазақстандағы капиталистік қатынастардың дамуы; - 1905-1907жж. революцияға Қазақстан халқының қатысуы; - қазақ халқының 1916 жылғы ұлт азаттық көтерілісі; - Ақпан төңкерісінің Қазақстанға әсері. Қос өкімет.
Құзыреттілік тарауы Д - Кеңестік тоталитарлық жүйе жағдайындағы Қазақстан.	
Д1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан қазан көңкерісі кезінде, революциялық қозғалыстардың өрлеуі; - Қазақстан Азамат соғысы жылдарында; - жаңа экономикалық саясат жылдарындағы Қазақстан; - 20-30жж. Қазақстандағы мәдени құрылыс.
Д2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Голошекиннің «Кіші қазан» идеясы; - өлкені индустрияландыру саясаты; - Қазақстанда ауыл шаруашылығын ұжымдастыру; - 30 жылдардағы қоғамдық саяси өмір.
Д3 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан Ұлы Отан соғысы кезінде; - қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысына қатысуы; - экономиканы соғысқа бейімдеп қайта құру; - Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда; - шаруашылықты бейбіт жолға көшіру.
Д4 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - XX ғ. 50-60 жж. Қазақстанның саяси әлеуметтік жағдайы, «жылымық» кезеңі; - Республикада жүргізілген экономикалық реформалар; - тың және тыңайған жерлерді игеру және оның салдары; - Қазақстан тоқырау кезеңінде.
Д5 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан «қайта құру» жылдарында; - республиканың экономикалық жағдайы;

	- әлеуметтік және мәдени дамуындағы қиындықтар; - желтоқсан оқиғасы және желтоқсан құрбандары.
Құзыреттілік тарауы Е - Тәуелсіз Қазақстан.	
Е1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - тәуелсіздік жолындағы қадам, КСРО-ның ыдырауы, ТМД-ң құрылуы; - «Қазақстан Республикасының мемлекеттік Тәуелсіздігі туралы» заң; - тәуелсіз Қазақстанның мемлекеттік рәміздері мен наградалары; - Қазақстан Республикасының Конституциясы.
Е2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - тәуелсіз Қазақстанның ішкі және сыртқы саясаты; - нарықтық қатынастарға көшу; - ұлттық валютаны енгізу; - еліміздің мәдени дамуындағы өзгістер; -«Тіл туралы» заң; - «Қазақстан-2030» - даму стратегиясы; - білім беру саласындағы реформалар; - Қазақстандағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстар; - дүниежүзілік қауымдастыққа енуі, ЕҚЫҰ-на төрелік етуі.

4 Құзыреттілік саласы - Дене тәрбиесі

Құзыреттілік бағыты – Дене тәрбиесі.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін біліміне не және дағдылану үшін тұрақты түрткі және қажеттілікті үнемдеп қатынасты өзінің денсаулығына және физикалық дайындылығына саулық жетілуі, физикалық және психикалық сапа, шығармашылық құрамын дене шынықтыруға қолдану үйымға салауатты өмір салты. Жас өспірім оқушының жеке бас дене шынықтыруын қалыптастыру делдалылығын менгеру, негізгі дене шынықтыру іс әрекеттін жалпы маман тәжірибесі және сауығуды түзеу бағыттау. Бундай мақсатты орындауды бағдарлау педагогикалық процесс дайындыққа бітірушілерді алдыңғы өмірлік іс әрекет кездей соқ жағдайда.
Құзыреттілік саласы А - Дене тәрбиесінің теориясы А1. Дене тәрбиесінің жалпы теориялық негізі. А2. Спорт әлем елшісі-олимпиадалық қимыл.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқып жатқандар теориялық сабақты білу керек және оның өміріне қабылдау керек.
Құзыреттілік саласы Б - Жеңіл атлетика. Модуль Б1 – Орында тұрып ұзындыққа секіру. - Жүгіріп ұзындыққа секіру. - Жүгіріп келе жатып жылдамдыққа секіру. Б2 – қысқа қашықтыққа жүгіру. Б3 – орташа қашықтыққа жүгіру. Б4 – ұзақ қашықтыққа жүгіру. Б5 – ядроны итеру. Б6 – Президенттік сынақ.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқып жатқандар жеңіл атлетиканың түрлерін білуі және жеңіл атлетиканың әдістрін үздік орындауы керек.
Құзыреттілік саласы В - Баскетбол. В1 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын техникасы. В2 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын мазмұны.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқып жатқандар негізгі техникалық ойындардың элементтерін дурыс және жақсы методикамен орындау керек. Жалпы мақсатқа жету үшін қатысушыларды әрдайым бір-бірімен қарын-қатынас жасауды міндеттеп, ашық және білімді ұжымның ойыншыларға шығармашылық мүмдіктер ұсынады, ойын шарттарының, негізгі ойынның жалпы мазмұнына байланысты.

Е - изучить строение органов женской и мужской половой систем.	- различать и показывать мужские и женские половые органы, определять их местоположение.	- общий план строения половой системы. Анатомо-функциональную характеристику органов половой системы.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
Ж - изучить строение сердца и основных магистралей кровеносной и лимфатической сосудов. Органы лимфатической системы.	- показывать местоположение сердца. Проецировать границы сердца на переднюю грудную стенку. Показывать ход магистральных сосудов различных областей тела человека. Определять магистральные лимфатические сосуды и их притоки. Прощупать доступные группы региональных лимфатических узлов. Показывать ход основных сосудов головы и шеи. Уметь прощупать пульс и давать ему характеристику.	- общий план строения сердечно- сосудистой системы. Строение и функции сердца. Круги кровообращения. Артерии и вены большого и малого кругов кровообращения. Общий план строения и функции лимфатической системы.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
З - изучить строение центрального и периферического отделов нервной системы.	- показывать отделы спинного и головного мозга. Места выходов спинно-мозговых и черепно-мозговых нервов, области иннервации. Проецировать отдельные нервы на наружные покровы. Определять проекции черепно-мозговых нервов на поверхности тела, головы и шеи.	- общий план строения нервной системы. Общий обзор головного мозга. Строение спинного мозга. Оболочки головного и спинного мозга. Общий план строения периферической и вегетативной нервной системы. Знать места выходов черепно- мозговых нервов области головы и шеи, области их иннервации.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
И - изучить строение органа зрения, слуха и равновесия, обоняния, вкуса. Кожа и ее производные.	- определять и показывать основные структурные элементы органа зрения, слуха и равновесия, обоняния, вкуса; - показывать слои кожи.	- анатомо-функциональную характеристику органов чувств.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
К - изучить строение и функции органов эндокринной системы.	- различать органы эндокринной системы и указывать их местоположение.	- общую анатомию эндокринных желез и их значение.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.

12 Профиль компетенции – Основы клинической медицины

Профиль компетенции – Основы клинической медицины.	После окончания обучения обучающийся будет владеть необходимыми знаниями по основным заболеваниям внутренних органов, использовать полученные знания и навыки для их распознавания, оказания доврачебной помощи при неотложных состояниях.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Анатомия, физиология и биомеханика зубочелюстной системы.**

Задача модуля: Владеть знаниями о строении тела человека с наиболее подробным рассмотрением органов головы и шеи, о функциях органов и систем.

Владеть навыками по нахождению и определению положения органов

Действия	Умения	Знания	Ресурсы
А - изучить отделы скелета человека, отдельные кости туловища и конечностей, крупные суставы и движения в них. Детально изучить кости черепа, определяя основные структурные элементы костей черепа.	- различать отдельные кости туловища, конечностей. Показывать крупные суставы и движения в них. Уметь распознавать и находить основные структурные элементы костей черепа, давать им анатомически-функциональную характеристику, применять полученные данные в своей профессиональной деятельности.	- общую анатомию опорно- двигательного аппарата. Классификацию костей. Отделы скелета. Строение отдельных костей. Общие понятия о соединениях костей и их классификация. Детальное строение костей черепа, соединения, возрастные особенности костей черепа.	Анатомические таблицы, отдельные кости, скелет человека, отдельные кости черепа.
Б - изучить отдельные группы мышц. Иметь представление о работе мышц. Подробное изучение мышц головы и шеи. Изучить топографические элементы.	- различать группы мышц. Определять на себе и муляжах местоположение доступных мышц. Показывать и идентифицировать мимические и жевательные мышцы.	- особенности строения и функций поперечно- полосатой и гладкой мускулатуры. Классификацию мышц. Вспомогательный аппарат мышц. Знать элементы топографии шеи. Биомеханику мышц.	Анатомические таблицы, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
В - изучить общий план строения и функции пищеварительной системы. Детализованное изучение основных структурных элементов полости рта.	- различать и показывать органы пищеварительной системы, давать им функциональную характеристику. Показать основные структурные элементы органов полости, рта и использовать полученные знания на профессиональной практике.	- анатомические таблицы, барельефные планшеты, торс и скелет человека. Особенности строения и функции органов полости рта, физиологические процессы, протекающие в полости рта.	Анатомические таблицы, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
Г - изучить отделы и органы дыхательной системы.	- различать и показывать органы дыхательной системы, определять их местоположение, проецировать на поверхности тела.	- общий план строения и анатомо-функциональную характеристику органов дыхательной системы. Понятие о средостении. Органы средостения.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
Д - изучить строение органов мочевыделительной системы.	- различать и показывать органы мочевыделительной системы, определять их местоположение, проецировать на поверхности тела.	- общий план строения мочевыделительной системы. Анатомо-функциональную характеристику органов мочевыделительной системы.	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека

Құзыреттілік саласы Г - Волейбол. Г1 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын техникасы. Г2 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын мазмұны.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқып жатқандар арнайы комплекстік тәсілдерді дұрыс және жақсы методикамен орындау керек, волейболшы қажетті эффективті ойындарда қолдану, негізгі тактикалық ойынды дурыс процесстеу.
Құзыреттілік саласы Д - Қол добы. Д1 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын техникасы. Д2 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын мазмұны.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы дұрыс және методиканы жақсы орындау керек. Комплексті арнайы тәсілмен гондболшы, қажетті эффектіні ойында қолдану, тактикалық ойының негізі - жалпы процесс.
Құзыреттілік саласы Ж - Гимнастика. Модуль Ж1 – Сапқа тұрып жасайтын жалпы жаттығулар Ж2 - Мамандандырылған жаттығулар Ж3 - Акробатикалық жаттығулар Ж4 - Спорттық гимнастика.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: дұрыс және жақсы орындап, әртүрлі гимнастикалық жаттығуларды, пайда болған үлкен қозғалысты, ойынға үлкен талаптар қоя отырып, қозғалмалы шартты ойындардың жақсы орындалуына көпшілік қорытындысы әсер етеді. Комплексті өз бетімен құрып және дұрыс орындау: - таңғы гигиеналық гимнастика; - дене тәрбиелік уақыт; - дене тәрбиелік үзіліс; - өндірістік гимнастика.
Құзыреттілік саласы З - Шаңғы спорты. Құзырлық З1 – шаңғымен сапқа тұрып жасайтын жаттығулардың әдістері З2- шаңғымен сырғанау тәсілдері З3 – шаңғымен сырғанау әдістерінің негіздері.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы ойынды жеңіл түрін білімді тәсілмен орындап және шаңғы тебу қозғалысы, күш арттыру, епті, шыдамды өткірлігін, тәртіпке және батылдылығына, шешімділігіне, тапқырлығына жергілікті бағдар ұстай білу.
Құзыреттілік саласы И - Жүзу. Құзырлық И1 – суда жүзу білмейтін оқушыларға араналған әртүрлі әдістер негіздері И2 – суда жүзе білетін оқушыларға арналған әртүрлі әдістер негіздері.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: әр түрлі жүзу ережелерінің әдіс-тәсілдерін дұрыс және жақсы орындай білу керек; адамның жедел температурасының өзгеруіне қарсы ағзаға шынығу әдістерін қолдану, суық тию ауруларына төтеп беру жағдайын жоғарылату, бұлшықеттің барлық тобының гормональды және әр түрлі бұзылыстарды жою.
Құзыреттілік саласы К - Қазақ ұлтық ойындарының қозғалысы және спорт түрі Құзырлық К1 – мағанасы әртүрлі бағыттағы ойындар.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: тез және жүйрік ойлау, жағдайға байланысты дұрыс қорытынды жасау, өздігінен шешім қабылдау, денсаулығын нығайтып және организм мүмкіндіктерін қалыптастыру.
Құзыреттілік саласы Л - Туризм. Құзырлық Л1 – Қозғалыс тәсілдері; Л2 – Иыққапты жинау және тасымалдау; Л3 – Спорттық бағдарлау; Л4 – Орынды таңдау, бивакты орындау; Л5 – Мүмкін болатын кедергілерді жеңу; Л6 – Жарақат алған кезде немесе оқыс жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: турақты мағыналы қозғалысқа өту , алдынан шыққан тосқауылдан асып түсу, өздігінен талап ету және бастамашылдық іс- әрекет, бостандық және шиеленіс күшін қалыптастыру.

Құзыреттілік саласы М - Мамандандырылған кәсіптік физикалық дайындық. Құзырлық М1 – күш қуаттың артуына арналған жаттығулар М2 – шыдамдылықтың артуына арналған жаттығулар.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы қажет епті қозғалу әрекетін қалыптастыру керек. Физикалық сапасын денсаулығының оңтайлылығы үшін дамыту үшін және жұмысқа қабілеттілігін болашақ мамандығын ескеру керек.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Дене тәрбиесі**

Модуль міндеті:

Білімді менгеруі, істей алуы бойынша дене шынықтырудың әртүрлі формалы жаттығуларында түрлі жалпы жетілдіру шынықтырушы жаттығуларды қолдану арқылы қозғалыс тәжірибесін кеңейту, сонымен қатар шынықтыру жаттығуларының қазіргі заманауи жүйелерін қамту.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А. Дене тәрбиесінің теориясы: А1. Дене тәрбиесінің теориясының негізі. А2. Спорт - әлем хатшысы Олимпиадалық қозғалыс.	- алған білімді күнделікті өмірде қолдана білу.	дене тәрбиесінің қоғамдағы рөлі: - дене тәрбиесінің биологиялық негіздері; - қозғалу белсенділігінің режимі; - қолданбалы; - мамандандырылған физикалық дайындықты өзінің келешектегі мамандығына қарай қолдануы Олимпиадалық ойындардың барысы.	Дәріс әдебиет бағдарлама
Б. Жеңіл атлетика орындауы керек: Б1 - орнында тұрып ұзындыққа секіру: Ұзындыққа жүгіріп барып секіру Жүгіріп келіп биіктікке секіру. Б2 - қысқа қашықтыққа жүгіру. Б3 - орта қашықтыққа жүгіру. Б4 - ұзақ қашықтыққа жүгіру.	Тәсілдерді дұрыс жасай білу керек: - орнында тұрып ұзындыққа секіруді - ұзындыққа жүгіріп келіп секіруді; - жүгіріп келіп биіктікке секіруді; - орта ара қашықтыққа жүгіру; - ұзақ қашықтыққа жүгіру;	Тәсілдерді орындай алу тиіс: - серпу, ұшу фазасы (кезең) - жерге қону - жүгіріп кету, итерілу, ұшу фазасын, жерге қону - жүгіріп кету, серпу, ұшу фазасы, жерге қону. Аласа сөре Сөреден шығу, жүгіру бойынша ара қашықтық мәреге жету. Аласа сөре, сөреден шығу,сөре жүгірісі, ара қашықтық бойынша жүгіру, бұрылыста мәреге жету. Биік сөре, сөреден шығу, сөре жүгірісі, ара қашықтық бойынша жүгіру, бұрылыстағы жүгіру, мәреге жету. Ядроны ұстау, секектеуге дайындық, секектеу, мәреге шығу. Тұрған орнында ұзындыққа секіру. 100 м – жүгіру Кросс. Ұ – тартылу, қ – бүгіліс Шаңғымен жүгіру. Винтовкамен ату, жүзу.	Секунд санағын ядро төсеніш ұзындықты өлшейтін жіп (рулетка)

стоматолгической поликлинике челюстно-лицевой клинике.	условиях стоматологической и челюстно-лицевой клиники.		
Д1 – применять на практике знания о врачебных тайнах, о «ятрогенных» болезнях	- владеть на практике знаниями об элементах дентологии в общении с больными. - о принудительных лечениях	- понятие «врачебая тайна», понятие «ятрогенные» болезни.	Лекции, таблицы и учебники

11 Профиль компетенции - Анатомия, физиология и биомеханика зубочелюстной системы

Профиль компетенции – Анатомия.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в строении тела человека, акцентируя внимание на детальном строении органов головы и шеи.
Область компетенции А – Остеология, синдесмология.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в строении скелета, его отдельных костей и суставов, определяя отличительные особенности органов головы и шеи в возрастном аспекте.
Область компетенции Б – Миология	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и функции скелетных мышц с глубоким знанием мышц голвы и шеи, учитывая законы биомеханики.
Область компетенции В – Пищеварительная система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов пищеварительной системы, знать особенности строения полости в индивидуальном и возрастном аспектах.
Область компетенции Г – Дыхательная система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов дыхательной системы.
Область компетенции Д – Мочевая система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов мочевой системы.
Область компетенции Е – Половая система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов половой системы.
Область компетенции Ж – Сердечно – сосудистая система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов сердечно – сосудистой системы и знать особенности кровоснабжения органов головы и шеи.
Область компетенции З – Нервная система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов нервной системы и знать особенности иннервации головы и шеи.
Область компетенции И – Органы чувств.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов чувств.
Область компетенции К – Эндокринная система.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении, строении и функции органов эндокринной системы.

Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных задачах имедицинской этики и деонтологии.
Область компетенции Б – Этика студентов медицинского колледжа.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет знать этику студента, соответствующий внешний вид.
Область компетенции В – Основные этико-деонтолгические понятия, принципы, категории в работе медиков.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - моральный долг, понятия «долг», «достоинство», «совесть», «честь»; - долг медицинского работника.
Область компетенции Г – Особенности работы зубного техника и врача ортопеда с пациентами в стоматологической и челюстно-лицевой клинике.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - этику взаимоотношении зубного техника и врача в условиях стоматологической поликлиники.
Область компетенции Д – Врачебная тайна. Ятрогенные болезни.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся: - будет знать о понятиях «врачебная тайна», «ятрогенные болезни».

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Профессиональная этика и деонтология**

Задача модуля: Владеть знания и об основах медицинской этики и деонтологии, об этике студентов медицинского колледжа, об этико-деонтологических принципах, о категории работы медиков.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - применять на практике знания о медицинской этике и деонтологии.	- владеть на практике знаниями об основных задачах медицинской этики и деонтологии.	- медицинская этика и деонтология.	Лекции, таблицы и учебники
Б1 – применять на практике знания об этике студентов медицинского колледжа.	- владеть на практике знаниями об отношениях к учебной дисциплине, поведения в группе, в колледже, в общественных местах.	- соответсвующий внешний вид.	Лекции, таблицы и учебники
В1 – применять на практике знания об основных этико-деонтологических понятиях, принципах, категориях в работе медиков.	- знать о долге медицинского работника, о значениях медицинского работника.	- моральный долг, принципы.	Лекции, таблицы и учебники
Г1 – применять на практике об особенностях работы зубного техника и врача с пациентами в	- владеть на практике знаниями этики взаимоотношении зубного техника и врача в	- проводить профилактические беседы	Лекции, таблицы и учебники

Б5 - ядроны серпу. Б6 - Президенттік тест.	- ядроны серпу, итеру - Президенттік тест.		
В. Баскетбол В1 - ойын тәсілдерін шабуылдауда қолдану. - қорғаныс тәсілдерін ойында қолдану. В2 - ойын тәсілдерін шабуылдауда қолдану.	Тәсілдерді дұрыс орындай білу: - шабуылдауда - қорғаныста Қорғаныс амал-тәсілдерді дұрыс орындай білу: - жеке, топтық; - шабуылдардын іс қимыл қорғаныстағы жеке, топты қозғалыстар.	Тәсілдерді орындау тәсіліне жетілдіру: - орын ауыстыру (жүгіру, тоқтау, бұрылу және секіру); - допқа ие болу (ұстау, беру, лақтыру, допты алып жүгіру; - өрнекті қимылдау); - ойыншылардың орын ауыстыру (дұрыс жүру, жүгіру, тоқтау, секіру); - допқа ие болу (қағып алып кету, іліп әкету, допты қағып жіберу, тосқауыл қою) Амал-тәсілдерді меңгеру; - ойыншылардың бірегей қимылымен тосқауыл қою, қарапайым айла шарғылар; - ойыншылардың бірегей іс қимылы, жеке және топтық қорғанысын аймағы. Ойын тәртібі.	Баскетбол добы ысқырық секунд санағыш
Г. Волейбол орындау: Г1- шабуылдау тәсілдерін - қорғаныс тәсілдерін Г2- шабуыл тәсілдерді - қорғаныс тәсілдері	Тәсілдерді дұрыс қолдана білу: - шабуылда; - қорғаныста. Амал-тәсілдерді дұрыс орындай білу: - жеке және топтық шабуылдардың іс қимылы	Тәсілді орындау тәсілін игеру: - орын ауыстыру (жүру, жүгіру, секіру, қорғану, тұрыс); - допқа ие болу (беру, тастау, шабуылдық соққы); - орын ауыстыру (дұрыс тұру, жүгіру, қорғану, секіру); - допқа ие болу (тәсілдері мен тосқаулдар). Амал-тәсілдерді игеру: - ойыншылардың допсыз іс әрекеті алаң ішінде орын ауыстыру, орын тандау; -допты шабуылдаушының соққысына дұрыс беру, соққы беру кезінде қарсыластардың іс әрекетін алдын ала біліп алу, болжау, допты ойыға қосу, екінші допты беру және шабуыл соққылары; - ойыншылардың бірегей іс өимылдары, ойыншылардың алаңда өз орындарында дұрыс тұру, допты қимыл жүрісі.	

	Қорғаныстағы жеке және топтық іс қимылдар.	- қорғаушылардың ойын кезіндегі бірегей іс қимыл тосқауыл қоюшылардың және қорғаушылардың бірегей іс қимылы, орын тандауы, ойын ережелері.	
Д. Қол добы орындау: Д1- шабуылдағы әдіс, амал. -қорғаныстағы әдіс Д2 - шабуылдағы тәсіл, әдіс - қорғанудағы тәсіл, әдісі.	Тәсілдерді дұрыс қолдана білу; - шабуылда; - қорғаныста; Тәсілдерді дұрыс қолдана білу: - жеке және топтық шабуылдардың іс қимылы; Қорғаныстағы жеке және топтық іс қимылдар.	Тәсілді орындау техникасына ие болу: - қозғалыста, ұстау, беру, допты еденге ұрып жүру, қақпаға допты ұру; - дұрыс тұру, қозғалу, допты қағып әкету, тосқауыл қою. Амал-тәсілдерді игеру: - ойыншылардың іс әрекеті, тосқауыл қою, допты лақтырудың әр түрлі тәсәлдері, ойынның айла шарғылары; - ойыншылардың бірегей іс қимылдары, аймақтық қорғаныс, қақпаның алдындағы ойын ойын тәртібі ережелері.	Гандбол добы, ысқырық, секунд өлшеу, қақпа
Ж. Гимнастика Орындау Ж1- саптық және жалпы дамыту жаттығуларын Ж2 - қолданбалы жаттығуларды өрмелеу жаттығуларын: денені тепе тең ұстау жаттығуларыҢ Ж3 - тоңқалаң асу, топталу, домалау жаттығуларыҢ Ж4 - спорттық гимнастика. Гимнстикалық жаттығуларды.	Тәсілдерді дұрыс орындай білу: - саптық және жалпы дамыту жаттығуларын; - өрмелеу жаттығулары; - тепе тендік жаттығулар; - тоңқалаң асу, топталу, домалау, дұрыс тұру; - гимнастикалық жабдықтардағы жаттығулар; - гимнастикалық аттан секіру - гимнастикалық бөрене үстіндегі жаттығулар.	Орындау тәсілін білу: - сапқа тұру тәсілдері, қозғалу, ауысу, орын ауыстыру, қосылу, ажырау, ашылу; - жаттығулар құрастыру принципі; - әр түрлі асылу,салбырау, асып түсу, өрлеу. - орында тұрып аяққа тіреліп жасайтын жаттығулар, әр түрлі тіреулер қозғалыстағы жаттығулар; - иілу, жүзу, тұрып, отырып, арқаға жатып; - тоңқалаң асу (артқа, алдыға, оң, сол жаққа осы жаттығуды секірумен ойнаумен қосып жасау - алдыға, артқа, тоғқалаң асу; - баспен жүзу, тұру, қолға тіреліп тұру, жауырынға тіреліп тұру екпінмен; - жүгіріп кету,ыршып түсу, секіріп жерге түс.	Гимнас-тикалық бөрене, қассырық, белтемір гимнас-тикалық қабырға, батпан, кір тасы, бағана Ауыр топтар Жаттығу жабдықтары

Область компетенции В – Основы трудового права и социальная защита населения.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - основные нормы трудового права; - виды трудовых договоров; - условия приема на работу, оплату труда; - трудовые иски; - дисциплинарную ответственность.
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - правовые механизмы обеспечения охраны окружающей среды; - нормы экологического права; - право частной собственности и природные ресурсы; - экологические проблемы в РК и способы их решения; - правовую ответственность за нанесенный вред окружающей среде; - право собственности на землю.
Область концепции Д – Основы медицинского права. Организация работы органов здравоохранения.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - нормы медицинского права; - права и обязанности медицинских работников; - принципы организации медицинской социальной правовой помощи ВИЧ-инфицированным, больным СПИД, наркопотребителям; - проблемы донорства; - медицинскую халатность как уголовное преступление.
Область концепции Е – Основы международного права.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - нормы международного права; - систему международного права; - Казахстан как субъект международных отношений; - внешнию политику РК; - деятельность международных организации в сфере здравоохранения.

3 Общепрофессиональные дисциплины

10 Профиль компетенции – Профессиональная этика и деонтология

Профиль клмпетенции - Профессиональная этика и деонтология.	После окончания обучения обучающийся будет знать: О предмете медицинской этики и деонтологии; об историческом очерке развития; задачи; этику студентов медицинского колледжа; приемственность этико-деонтологических принципов; основные этико-деонтологические понятия, принципы, категории в работе медиков; особенности работы зубного техника и врача ортопеда с пациентами в стоматологической поликлинике и челюстно-лицевой клинике, взаимоотношения их с родными и близкими, врачебная тайна; ятрогенные болезни, этико-деонтолгические принципы связанные с научным экспериментом, внедрением новых средств диагностики, новых методик протезирования.
Область компетенции А – Основы медицинской этики и деонтологии.	

Область компетенции Г – Всемирное хозяйство.	
Модуль Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - всемирное хозяйство как категория экономической теории; - экономические отношения в системе всемирного хозяства в РК и их регулирование; - глобальные проблемы экономического развития цивилизации.

9 Профиль компетенции - Основы права

Профиль компетенции – Основы права.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - законы и нормативные правовые акты РК; - теорию возникновения государства и права; - отрасли права; - международные правовые отношения.
Область компетенции А – Теория государства и права.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - гарантии прав и свободы гражданина; - условия взаимодействия правового государства и гражданского общества; - типологию государства; - понятие правового государства.
Область компетенции А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Конституцию РК; - Конституционное право; - становление и формирование Конституционного права в РК.
Область компетенции А3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - структуру высших органов государственной власти РК; - деятельность местных органов самоуправления; - основы административного права; - понятие «Административное правонарушение и административная ответственность».
Область компетенции Б – Гражданско-правовые отношения.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - функции гражданского права; - отличительные качества гражданского права от других отраслей права; - гражданское законодательство РК, нормы гражданского законодательства; - право частной собственности; - виды и формы сделок; - гражданско-правовая ответственность; - гражданско-правовая дееспособность; - понятие правоспособности граждан
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие «Семья и брак»; - основы семейного права; - правила заключения и регистрации брака - имущественные и личные неимущественные отношения между супругами; - процедуру взыскания алиментов; - причины лишения родительских прав.

- ырғақты гимнастика кешенін; - атлетикалық гимнастика кешенін.	Қоссырықтағы жаттығулар (брусья). Белтемірде жасайтын жаттығулар. Ырғақты гимнастика. Атлетикалық гимнастика.	Жылжыту,секіру, кіру, бұрылу, серпілу, акробатикалық жаттығулар, секіріп түсу: - жай және әр түрлі салбырау,асылу, аяққа тірелу, санға тірелу, аяқты бүгіп асылу, әр түрлі тербетілу жаттығулары; - тепетең және күшпен жасайтын жаттығулар; - орын ауыстыру, жасайтын жаттығулар; - құлаштау,сілтеу, бүгілген аяқпен асылу, салбырап тұрып, аударыла көтерілу, кілемде секіріп өту, бұрыла тірелу, секіріп түсу; - би элементтері, жалпы дамыту жаттығулары жүгіру, секіру, созылуға арналған жаттығулар Арналы жабдықтармен жаттығулар (батпан балтемір, ауыр доптар, кіртасы) құралсыз жаттығулар, жаттығу жабдығымен.	
3. Шаңғы спорты. Орындау: 31 - саптық жаттығулар шаңғыны қолға ұстап тұрып және шаңғыны аяқа байлап тұрып жасалатын бұрылу әдістері. /орнында/. 32 - шаңғымен сырғанау тәсілдері; 33 - шаңғымен жоғарыға көтерілу; - шаңғымен төмен сырғанау; - шаңғымен кедергіден өту.	Шаңғы спортының әдістерін дұрыс орындай білу; - саптық жатығулар шаңғыны қолға ұстап тұрып және шаңғыны аяққа байлап тұрып жасайтын бұрылу әдістерін орындау; - шаңғымен сырғанау тәсілін үйрету. Жоғарыға көтерілу әдісі. Төмен сырғанау әдісі; Кедергіден өту әдісі.	Орындау әдістерін білу; - сапқа тұру, сапты қайта құру, саптық тұрыс. Бір орында бұрылу ережелері /солға, оңға, шұғыл/. Ауыспалы кезек екі адыммен, адымсыз, бір адымдап, төрт адымды алма-кезек жүріс, шаршылай жүріс. Сырғанап жүгіру әдісі, шыршалай, сатылай, адымдап жартылай шыршалай жүріс. Шаңғымен тұрыс; негізні тұрыс, жағарғы тұрыс, төменгі тұрыс. Бұрылу әдісі; қапталдай бұрылу, таянып бұрылу, доға жасап бұрылу. Өрмелеу арқылы, адымдап аттап өту. Орындау әдістерін білу; Жүзу тәсілін көрсету.	Шаңғы, шаңғының таяғы, секунд санағыш

И. Жузу Орындау: И1 Жүзудің әр түрлі тәсілдері /жүзу білмейтіндер үшін/; - жағадағы дайындық жаттығу; - судағы үйрету дайындық жаттығулары. суда жүзу білетіндер үшін әр түрлі тәсілдер;	Жүзу әдістерін орындай білу: 1 Жузу білмейтіндерге Жузу ережелерін таныстыру. Жпғадағы жаттығу. Судың ішіндегі орындайтын дайындық жаттығулары. Жузу білушілерге жүзу әдістері. Кеуде де жатып. Арқада жатып. Екі қолмен сермеп. Жузу білушілерге жүзу әдістері: Кеуде де жатып. Арқада жатып. Екі қолмен сермеп	Дайындық жатығулары. Су ішінде жүру және жүгіру, басыңды суға салып деміңді іште ұстау, су ішінде дем шығару, су ішінде көзді ашу, ауаны ішке алып су ішінен арқамен су бетіне шығу, су бетінде беудемен және арқамен сырғанау. Қолды, аяқты, демді біріктіре келістіріп жүзу. Аяқ-қолдың қыймылы бірге және смметриялы орындалады.	Секунд санағыш, ысқырық, құтқарғыш шеңбер, және жилет арнайы аяқ киім, бас киім, жеке гигиеналық құралдар.
К. қазақ ұлттық ойындары және спорт түрлері; Орындау: К әр түрлі бағыттағы ойындар.	Техникалық әдістерді дұрыс орындау. Мамандандырылған, қосымша және дамытатын ойындар.	Ойын әдісін меңгеру. Ойын ережесі.	Секунд санағыш, ысқырық, құрал-жапдықтар.
Л саяхат Орындау: Л1 - қозғалу ережесі; Л2 - иық қапты жинақтап тасмалдау; Л3 - спорттық бағдарға байланысты орын таңдау; Л4 - кездейсоқ кедергілерге дайын болу; Л5 - табиғи кедергілерден өту; Л6 - саяхатта кезінде алған жарақаттарға алғашқы медициналық көмек көрсету.	Техникалық әдістерін дұрыс орындай білу; - Қозғалу әдісі және қауіпсіздік ережесі; - Йық қапты жинақтап тасмалдау; - орын таңдау, топқа бөліну; - кедергілерге дайын болу; - Алғашқы дәрігерлік көмек көрсету.	Саяхат туралы теориялық білім алу; - саяхат түрлері; Жеке және көпшілік саяхаттық құрал-жабдықтар; - жолға азық таңдай білу: Жоспар бекіту, кесте құру және жол бағытын меңгеру; - жеке гигиена саяхатқа арналған киім кешек. Табиғатты қорғау: - бағыт парағын толтырып отыру.	Дәрігерлік қорапша, Компас, карта, жеке құрал-жапдық, жолға азық, ысқырық, секунд санағыш.
М. мамандандыр ылған физикалық дайындық. Орындау: М1 – күш қуаттың артуына арналған жаттығулар. М2 – шыдамдылықтың артуына арналған	Жаттығу жиынтығын құрастыру және таңдай білу. - күш қуаттың артуына; - шыдамдылықтың артуына;	 - күш қуаттың артуына;	Секундомер, Сықырғыш, тренажерлер, батпандар, бағаналар, кір тастары, доптар,

Область концепции Д – Социология как наука.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - историю возникновения социологии как науки; - объект и предмет социологии; - понятие и сущность общества, как основного субъект социологических исследований; - основные направления западных социологических школ.
Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - социальная структура общества; - личность как субъект социологических исследовании; - социологию семьи; - демографические проблемы в обществе.

8 Профиль компетенции - Основы экономики

Профиль компетенции – Основы экономики.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятия об экономике; - основы теории рыночной экономики, в.т.ч. особенности рынечной экономики в РК; - понятие о макро- и микроэкономике;
Область компетенции А – Введение в экономическую теорию.	
Модуль А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - человек в мире экономики; - основы общественого производства; - экономическая теория как наука.
Область компетенции Б – Оновы терии рыночный экономики,	
Модуль Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - общую характеристика рыночный экономики; - цена, спрос, предложение, конкуренция; - собственность как экономическая категория;
Модуль Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - микроэкомика: труд, капитал, земля; - распределение доходов и установление цены на факторы производства; - понятия: заработная плата, прибыль и процент, земельная рента.
Область компетенции В – Макроэкономика: национальная экономика как целое, экономическая политике государства.	
Модуль В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - валовый общественный продукт; - валовый национальные продукт; - государственное регулирование экономики РК; - влияние потребления и накопления на объем национального дохода.
Модуль В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие и типы денежных систем; - рынок ценных бумаг и фондовая биржа; - финансовые системы.

Модуль обучения В1	- после обучения обучающийся должен знать о проблеме человека в философии, социальной философии, как учение о развитии общества его связи с природой, духовной жизни общества, сущность общественного массового и индивидуального сознания а также философию права.

7 Профиль компетенции – Основы социологии и политологии

Профиль компетенции – Основы социологии и политологии.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - объект и предмет политологии, функции политической науки; - роль и функции государства; - типологию партии и партийных систем; - понятие демократии как формы государственного устройства; - мировая политика и ее происхождение; - цели и средства в политике; - мировая политика и международные отношения; - политическое развитие независимого Казахстана.
Область компетенции А – Формирование политической науки.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - истоки политологии, историю развития политической мысли, политические взгляды мыслителей Казахстана; - предпосылки формирования политологии как самостоятельной науки.
Область компетенции Б – Политическая система общества.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие власти. Власть как политический феномен; - политическая власть и политическое лидерство; - политическая система общества; - структура, типология и классификация политических систем. Институты политических систем.
Область компетенции Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - происхождения государства, его институты и функции; - принципы и признаки демократического правления; - гражданское общество и правовое государство; - политические партии и их функции; - политические партии и общественные движения в РК.
Область компетенции В – Личность как субъект политики.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие политической элиты; - теории лидерства; - права и свобода человека; - политическое сознание и политическая идеология; - современные типы идеологии; - политическая культура.
Область концепции Г – Международное отношения и мировая политика.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - политический конфликт и способы его разрешения; - основные тенденции современного мирового порядка; - место и роль Казахстана в мировом сообществе; - председательство Республики Казахстан в ОБСЕ.

жаттығулар. М3 – икемділіктің артуына арналған жаттығулар. М4 – жылдамдықтың артуына арналған жаттығулар. М5 – икемділіктің артуына арналған жаттығулар.	- ептіліктің артуына; - жылдамдықтың артуына; - икемділіктің артуына.	- шыдамдылықтың артуына; - ептіліктің артуына; - жылдамдықтың артуына; - икемділіктің артуына.	секіртпелер, гимнастикалық таяқтар, төсеніштер, отырғыштар, волейбол, баскетбол, футбол доптары.

Құзыреттілік саласы – Валеология

Құзыреттілік профилі – Валеология.	Оқуды бітірген соң білім алушы халық денсаулығын қорғаудың қазіргі жүйесінің профилактикалық бағыты туралы білімді және салауатты өмір салтын қалыптастыру дағдыларын меңгереді.
Құзыреттілік саласы А – «Денсаулық», «Салауатты өмір салты». Денсаулық жағдайын бағалау.	Оқуды бітірген соң білім алушы денсаулыққа деген қажеттілікті қалыптастыру дағдыларын және денсаулық жағдайын бағалау іскерлігін меңгереді.
Оқыту модулі А1	- дені сау болу «үлгісі» идеалын қалыптастыруға жәрдемдесу; - СӨС насихаттау дағдыларын қалыптастыру; - денсаулық деңгейін «экспресс-бағалау», «денсаулық профилін» жүргізу; - әңгімелесу, сұрау, тексеру дағдыларын меңгеру; - биологиялық жасын анықтау.
Құзыреттілік саласы Б – Денсаулықтың нашарлауына әсер ететін факторлар: шылым шегу, маскүнемдік, нашақорлық, стресс, шиеленіс ситуациялары.	Оқуды бітірген соң білім алушы психоактив заттектерді пайдаланудан бас тарту дағдыларын, зиянды әрекеттермен алдын алу жұмыстарын жүргізу іскерліктерін; стресстік ситуациядан шығудың «конструктивтік» жолдары дағдыларын қалыптастыруды меңгеретін болады.
Оқыту модулі Б1	- психоактив заттектердің жіктемесін білу: табак, алкоголь, наркотиктер; - психоактив заттектерді пайдалану белгілерін тану; - қауіп топтарын анықтау; - наркотикке қарсы, шылым шегуге қарсы, алкогольге қарсы дағдыларды меңгеру; - жеке мазасыздықты, психоэмоциональдық күш түсуді тану; - шиеленіс ситуациясын жою; - «өзін-өзі реттеу және аутогендік жаттығу» әдістерін меңгеру.
Құзыреттілік саласы В – Денсаулықты нығайтуға жәрдемдесетін факторлар: қозғалыс, шынығу, тиімді тамақтану, махаббат, неке, отбасы.	Оқуды бітірген соң білім алушы физикалық жаттығу, шынықтырушы шаралар, қауіпсіз жыныстық қатынас және дұрыс тамақтану дағдыларын меңгереді.
Оқыту модулі В1	- бастаушыларға денешынықтырумен айналысуға ұсынымдар беру; - дені сау адамдарға таңғы жаттығу кешенін құру; - шынықтыратын шараларды таңдау жөнінде ұсынымдар беру; - режим және тамақтану мәдениеті жөнінде әңгіме жүргізу дағдыларын меңгеру; - жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың, АИТВ-инфекциялардың алдын алу жөнінде әңгімелесу; - отбасыны жоспарлау туралы ұсынымдар беру.

Құзыреттілік саласы Г - Сауықтырудың альтернативтік әдістері. Белсенді ұзақ өмір сүру.	Оқуды бітірген соң білім алушы денсаулықты нығайту және организмді жетілдіру үшін организмнің өз резервтерін мобилизациялау бойынша дағдыларды білетін болады.
Оқыту модулі Г1	- сауықтырудың дәстүрлі емес әдістерінің әралуандығы туралы әңгімелесе алады; - биологиялық белсенді нүктелерге өзі массаж жасау дағдыларын меңгереді; - фитопрофилактика жөнінде ұсынымдар береді; - тестінің көмегімен өз өмірінің ұзақтығын анықтайды.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Валеология**

Модульдің міндеті: халық денсаулығын қорғаудың қазіргі жүйесінің профилактикалық бағытының білімін және салауатты өмір салтын қалыптастыру дағдыларын меңгеру

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- денсаулық туралы қажеттілікті қалыптастыру; денсаулық жағдайын бағалау.	- СӨС насихаттау дағдыларын қалыптастыру; - пікірталастарға қатысу іскерліктерін қалыптастыру; - денсаулық деңгейін «экспресс-бағалау», «денсаулық профилін» жүргізу; - әңгімелесу, сұрау, тексеру дағдыларын меңгеру; -биологиялық жасын анықтау.	- «Денсаулық», «Салауатты өмір салты (СӨС)», «Қоғамдық денсаулық» ұғымдарының анықтамасын білу; - денсаулық қаупі факторларын білу; - СӨС насихаттаудың белсенді формаларын білу.	- Х.К.Сатпаева «Валеология – денсаулық туралы ғылым» - Тестілер
Оқыту модулі Б1			
- шылымның, алкогольдің, наркотиктердің, стресс пен шиеленіс ситуацияларының зияндылығы туралы түсінігі болу.	- психоактив заттектерді пайдалану белгілерін тану; - қауіп тобын анықтау; - наркотикке қарсы насихаттау, шылым шегуге және алкогольге қарсы дағдыларды меңгеру; - жеке мазасыздықты, психоэмоциональдық күш түсуді тану; - шиеленіс ситуациясын шешу; - «өзін-өзі реттеу және аутогендік жаттығу» әдістерін меңгеру.	- психоактив заттектердің жіктемесін білу : табак, алкоголь, наркотиктер; - табак, алкоголь, наркотиктерді пайдаланудың медициналық және әлеуметтік салдарын білу; - психоактив заттектерді пайдаланудан бас тарту тәсілдерін білу; - «Психикалық денсаулық», «Стресс» ұғымдарының анықтамасын білу; - стресс кезінде алғашқы көмек көрсету білімін игеру.	- Х.К.Сатпаева «Валеология – денсаулық туралы ғылым» -Тестілер - жаттығулар - Рөлдік ойындар - Тренингілер
Оқыту модулі В1			
Денсаулықты сақтауға және нығайтуға жәрдемдесетін факторлар туралы түсінігі болу.	- бастаушыларға денешынықтырумен айналысуға ұсынымдар беру; - дені сау адамдарға таңғы жаттығу кешенін құру; - шынықтыратын шараларды таңдау жөнінде ұсынымдар беру;	- денсаулықты қамтамасыз ету үшін физикалық белсенділіктің, шынықтырудың рөлі туралы білімді меңгеру; - тиімді тамақтану, репродуктивті денсаулық	Х.К. Сатпаева «Валеология – денсаулық туралы ғылым» Тестілер Рөлдік ойындар Ситуациялық тапсырмалар

Модуль обучения В2	- этапы истории древней Греции, ее особенности; - выдающиеся деятелей литературы, архитектуры, скульптуры и достижения науки и философии Древней Греции; - характер культуры древнего Рима; - особенности архитектуры, скульптуры древнего Рима; - основные памятники культуры славянской древности, памятники литературы, зодчества и иконописи;
Модуль обучения В3	- выдающиеся представители мусульманского Ренессанса; - влияние религии и церкви на формирование культуры, образования и науки в эпоху Средневековья; - особенности архитектуры, литературы;
Модуль обучения В4	- характерные черты культуры и искусства, основные достижения эпохи Возрождения; - историческую обусловленность, национальную специфику культуры Просвещения.
Область компетенции Г – Культура Казахстана.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о древней культуре Казахстана
Модуль обучения Г1	Знать: - об особенностях материальной и духовной культуры древнего Казахстана - выдающихся представителей казахского просвещения, художественную культуру Казахстана.

6 Профиль компетенции – Основы философии

Профиль компетенции – Основы философии.	После окончания обучения, обучающийся будет владеть знаниями – о философии, об истории развития мировой философской мысли, о природе человека и смысле его существования, о человеческом познании и его деятельности.
Область компетенции А – Философия и ее предмет. История становления и развития.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями: - предмет философия и ее методы, основные функции философии; - исторические типы философии- античная философия, философия Древнего Востока; - проблемы метода философии Нового Времени; - русская философия, особенности, традиции и их общая характеристика.
Модуль обучения А2	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о особенности и становлений казахской философии, знать традиции и инновации, а также идеи казахских просветителей.
Область компетенции Б – Теоретические и методологические основы философии.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями онтология как учение о бытие и его формах. Понятие «материя» и его формы, сознание и его виды, а также о гносеологии, как учение о познании, об истине и заблуждении.
Модуль обучения Б2	- после окончания обучения обучающийся должен знать понятие о диалнктике, основные законы диалектики, а также категории диалектики.
Область компетенции В – Философская антропология и социальная философия.	

Модуль обучения Г1			
- иметь представление об альтернативных методах оздоровления.	- уметь провести беседу о разнообразии нетрадиционных методах оздоровления; - владеть навыками самомассажа биологически активных точек; - давать рекомендации по фитопрофилактике; - определять ожидаемую продолжительность своей жизни с помощью теста.	- иметь понятие о нетрадиционных методах оздоровления; - знать виды и характеристики распространенных методов оздоровления (массаж, шиатцу, рефлексопрофилактика, ауриколотерапия, Су джок); - иметь понятие «геронтология», «гериатрия».	Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» Тесты Плакаты Буклеты

2 Социально-экономические дисциплины

5 Профиль компетенции - Культурология

Профиль компетенции - Культурология	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о культурологии и применение в профессиональном процессе.
Модуль обучения А – Теория культурологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями теории культурологии.
Модуль обучения – А1	Знать: - рассказать о культурном человеке; - дать объяснение о развитие культурологии; - разделы функционирования культурологии в обществе; - дать объяснение связям между культурологией, обществом и человеком.
Модуль обучения Б – Культура древнего общественного мира.	
Модуль обучения Б1	Знать: - этапы культуры древнего общественного мира; - виды изобразительного и гончарного искусства в древнем общественном мире.
Модуль обучения В – Всемирная история культурологии. Культура древнего востока. Античная культура. Культура древней Руси. Арабо- мусульманская культура. Культура эпохи Возрождения. Современная культура.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о важнейших основных этапах развития в истории мировой культуры.
Модуль обучения В1	- о государствах, возникших на территории Двуречья; - важнейшие достижения и первооткрытия в области научного знания у жителей Древнего Двуречья; - об особенностях религии Древнего Египта; - наиболее важные виды архитектуры, изобразительного искусства и отраслей знаний древнего Египта; - об особенностях материальной, духовной, художественной культуры древней Индии; - суть варно-кастового строя и его влияние на социально-культурное развитие Индии; - основные религиозно-философские системы, их влияние на жизнь древнекитайского общества; - регламентацию быта, основные достижения культуры Древнего Китая;

	- режим және тамақтану мәдениеті жөнінде әңгіме жүргізу дағдыларын меңгеру; - жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың, АИТВ-инфекциялардың алдын алу жөнінде әңгімелесу; - отбасыны жоспарлау туралы ұсынымдар беру.	анықтамасын білу; - ИППП, АИТВ-инфекцияның алдын алу жөнінде білімді игеру; - отбасыны және репродуктивтік денсаулықты қорғау қызметі әдістерін білу.	
Оқыту модулі Г1			
- сауықтырудың альтернатив әдістері туралы түсінігі болу.	- сауықтырудың дәстүрлі емес әдістерінің әралуандығы туралы әңгімелесе алады; - биологиялық белсенді нүктелерге өзі массаж жасау дағдыларын меңгереді; - фитопрофилактика жөнінде ұсынымдар береді; - тестінің көмегімен өз өмірінің ұзақтығын анықтайды.	- сауықтырудың дәстүрлі емес әдістері туралы түсінігі болу; - сауықтырудың кең таралған әдістерінің түрлері мен сипаттамасын білу (массаж, шиатцу, рефлексопрофилактика, ауриколотерапия, Су джок); - «геронтология», «гериатрия» ұғымын білу.	Х.К. Сатпаева «Валеология – денсаулық туралы ғылым» Тестілер Плакаттар Буклеттер

2 Әлеуметтік экономикалық пәндер
5 Құзыреттілік саласы – Мәдениет тану

Кәсіби компетенция бағыты - Мәдениеттану.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы мәдениет саласы туралы білімді меңгеруі және кәсіби іскерлік үрдісінде оларды қолдана білуі керек
Компетенция аумағы А - Мәдениет теориясы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы мәдениет теориясы туралы білуі қажет.
Оқыту модулі А1	Білуі қажет: -«Мәдениетті адам қандай?» - деген сұрақ бойынша өз ойын жеткізу; - мәдениеттің түрі және барысы жайлы анықтама бере алу; - мәдениеттің қызмет атқару саласы жөнінде; - мәдениет,қоғам,адам жайында өзара байланыс сипаттамасын бере алу; - мәдениет және өркениет білімі туралы меңгеру.
Компетенция аумағы Б – Ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті.	
Оқыту модулі Б1	Білуі қажет: - ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті кезеңдері, қонысы және жерлері жайлы; - ежелгі қауымдық құрылыстағы бейнелеу және саз өнерінің түрлері туралы.
Компетенция аумағы В - Әлемдік мәдениет тарихы. Ежелгі Шығыс мәдениеті. Антика мәдениеті. Ежелгі Ресей мәдениеті Араб-мұсылман мәдениеті. Орта ғасырдағы Батыс Еуропа мәдениеті. Қайта Жаңғыру дәуірі мәдениеті Жаңа заман мәдениеті.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы әлемдік мәдениет тарихындағы әртүрлі кезеңдердің маңызды жағдайлары жөнінде білуі қажет.
Оқыту модулі В1	- қосөзен өлкесінде пайда болған мемлекеттер жайлы; - ежелгі Қосөзен тұрғындарының ғылыми білім саласындағы маңызды

	жетістіктері және алғашқы ашылымдары туралы; - ежелгі Египет мәдениетіндегі діни ерекшеліктері туралы; - ежелгі Египеттің маңызды бейнелеу, сәулет және білім саласы туралы; - ежелгі Үндістанның материалдық, рухани және көркемөнер мәдениеті туралы; -Үндістанның варно-касталық құрылысының маңызы және оның әлеуметтік мәдени дамуына әсері; - негізгі діни-философиялық құрылыс және оның ежелгі Қытай қоғамдық өміріне әсері; - ежелгі Қытай өнерінің негізгі жетістіктері және тұрмыстық шектеуі.;
Оқыту модулі В2	- ежелгі Грекияның тарихи кезеңдері және оның ерекшеліктері; - ежелгі Грекияның көрнекті әдеби қайраткерлері, сәулет, мүсін, философиялық және ғылыми жетістіктері туралы; - ежелгі Рим мәдениетінің сипаттамасы; - ежелгі Римнің сәулет және мүсін өнерінің ерекшеліктері; - ежелгі славян халықтарының негізгі мәдени ескерткіштері, әдебиет, сәулет өнері және икондық өнері туралы;
Оқыту модулі В3	- мұсылман Ренессансының көрнекі өкілдері; -орта ғасыр кезеңіндегі дін мен шіркеудің мәдениеттің, білімнің және ғылымның қалыптасуына тигізген әсері; - әдебиет және сәулет өнерінің ерекшеліктері;
Оқыту модулі В4	- қайта жаңғыру дәуірінің негізгі жетістіктері, мәдениеттің және өнердің өзіне тән белгісі; - ағартушылық мәдениетінің тарихи себебі және ұлттық арнайы сипаты.
Компетенция аумағы Г - Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы Қазақстанның ежелгі мәдениеті туралы білуі қажет.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы Қазақстанның ежелгі мәдениеті туралы білуі қажет.
Оқыту модулі Г1	Білуі қажет: - ежелгі Қазақстанның материалдық және рухани мәдениетінің ерекшеліктері туралы; -қазақ ағарту ісінің көрнекі өкілдері және Қазақстанның көркемөнер мәдениеті туралы;

6 Құзыреттілік саласы – Философия

Құзыретті кәсіп бағыты – Философия.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушының бойына: - философия пәні; - дүниежүзілік философиялық көз қарастардың даму тарихы жайында; - адам табиғаты және өмір сүруінің мәні; - адам танымы, санасы, болмысы және іс-әрекеті жайында терең білімдерді қалыптастыру.
Құзыреттілік тарауы А - Философия пәні оның қалыптасуы және даму тарихы.	
А1оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - философия пәні; - философияның негізгі мәселесі; - философияның басқа ғылымдармен байланысы; - философияның қайнар көздері;
А2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - философияның даму тарихы; - жаңа заман философиясының алғы шарттары, негізгі проблемалары; - неміс және орыс философиясының ерекшеліктері;

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Валеология**

Задача модуля: Владеть знаниями профилактического направления современной системы охраны здоровья населения и навыками формирования здорового образа жизни.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- формировать потребность о здоровье; оценить состояние здоровья.	- формировать навыки пропаганды ЗОЖ; - формировать умение участвовать в дискуссиях; - проводить экспресс-оценку уровня здоровья, профиля здоровья; - владеть навыками беседы, опроса, осмотра; - определить биологический возраст.	- знать определение понятий «Здоровье», «Здоровый образ жизни (ЗОЖ)»; «Общественное здоровье»; - знать факторы риска здоровья; - знать активные формы пропаганды ЗОЖ.	Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» Тесты
Модуль обучения Б1			
- иметь представление о вреде табака, алкоголя, наркотиков, стресса и конфликтных ситуациях.	- распознать признаки употребления психоактивных веществ; - выявлять группы риска; - владеть навыками антинаркотической пропаганды, табакокурения и антиалкогольной; - распознать личную тревожность, психоэмоциональную напряженность; - устранять конфликтную ситуацию; - владеть методиками «саморегуляции и аутогенной тренировки».	- знать классификацию психоактивных веществ: табак, алкоголь, наркотики; - знать медицинские и социальные последствия употребления табака, алкоголя, наркотиков; - знать способы отказа от употребления психоактивных веществ; - знать определение понятий «Психическое здоровье», «Стресс»; - владеть знаниями первой помощи при стрессе.	Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» Тесты Упражнения Ролевые игры Тренинги
Модуль обучения В1			
- иметь представление о факторах, способствующих сохранению и укреплению здоровья.	- давать рекомендации начинающим заниматься физическими упражнениями; - составить комплекс утренней зарядки для здоровых людей; - давать рекомендации по выбору закаливающих процедур; - владеть навыками проведения беседы по режиму и культуре питания; - проводить беседы по профилактике инфекций передающиеся половым путем, ВИЧ-инфекции; - дать рекомендации по планированию семьи.	- владеть знаниями о роли физической активности, закаливания в обеспечении здоровья; - иметь понятие определения рациональное питание, репродуктивное здоровье; - владеть знаниями по профилактике ИППП, ВИЧ-инфекции; - знать методы планирования семьи и службы охраны репродуктивного здоровья.	Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» Тесты Ролевые игры Ситуационные задачи

Профиль компетенции – Валеология

Профиль компетенции – Валеология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями профилактического направления современной системы охраны здоровья населения и навыками формирования здорового образа жизни.
Область компетенции А – «Здоровье», «Здоровый образ жизни». Оценка состояния здоровья.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками формирования потребности в здоровье и умениями оценивать состояние здоровья.
Модуль обучения А1	- способствовать формированию идеала «моды» быть здоровым; - формировать навыки пропаганды ЗОЖ; - проводить «экспресс- оценку уровня здоровья, профиля здоровья; - владеть навыками беседы, опроса, осмотра; - определить биологический возраст.
Область компетенции Б – Факторы, способствующие ухудшению здоровья: табакокурение, алкоголизм, наркомания, стресс, конфликтные ситуации.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками отказа употребления психоактивных веществ, умениями проводить профилактическую работу с вредными привычками; формировать навыки на «конструктивные» пути выхода из стрессовых ситуаций.
Модуль обучения Б1	- знать классификацию психоактивных веществ: табак, алкоголь, наркотики; - распознать признаки употребления психоактивных вещества; - выявлять группу риска; - владеть навыками антинаркотической пропаганды, табакокурения и антиалкогольной; - распознать личную тревожность, психоэмоциональную напряженность; - устранять конфликтную ситуацию; - владеть методиками «саморегуляции и аутогенной тренировки».
Область компетенции В – Факторы, пособствующие укреплению здоровья: движения, закаливание, рациональное питание, любовь, брак, семья.	После окончания обучения обучающийся будет владеть умениями выбора физических упражнений, закаливающих процедур, безопасного полового поведения и навыками правильного питания.
Модуль компетенции В1	- давать рекомендации начинающим заниматься физическими упражнениями; - составить комплекс утренней зарядки для здоровых людей; - давать рекомендации по выбору закаливающих процедур; - владеть навыками проведения беседы по режиму и культуре питания; - проводить беседы по профилактике инфекций передающиеся половым путем, ВИЧ-инфекции; - дать рекомендации по планированию семьи.
Область компетенции Г – Альтернативные методы оздоровления. Активное долголетие.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями навыками по мобилизации собственных резервов организма для укрепления здоровья и совершенствования организма.
Модуль компетенции Г1	- уметь провести беседу о разнообразии нетрадиционных методах оздоровления; - владеть навыками самомассажа биологически активных точек; - давать рекомендации по фитопрофилактике; - определять ожидаемую продолжительность своей жизни с помощью теста.

А3 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - қазақ халқының дүние танымы; - қазақ философиясының ерекшеліктері және оның қалыптасуы; - ағартушылар философиясы.
Құзыреттілік тарауы Б - Философияның теориялық және методологиялық негіздері.	
Б1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - онтогория-болмыс туралы ілім; - болмыс ұғымының мәні; - материя және оның формалары.
Б2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - сана, оның түрлері; - гносеология - таным туралы ілім; - дүниене танып білудің мәні; - ғылымы таным методологиясы.
Б3 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - дамудың философиялық теориясы; - диалектика заңдары; - диалектиканың категориялары.
Құзыреттілік тарауы В - Әлеуметтік философия.	
В1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - философиядағы адам мәмелесі; - табиғат пен қоғамның бірлігі мен байланысы; - қоғамның рухани өмірі; - қоғамның қозғаушы күштері.
В2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - құндылықтар философиясы; - мәдениеттілік және өркениеттілік; - адамгершілік бастаулары; - құқық философиясы.

7 Құзыреттілік саласы – Саясаттану және әлеуметтану негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты – Саясаттану және әлеуметтану негіздері.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - саясаттану пәні, ұғымдары, саясаттану ғылымының қызметін; - мемлекеттің белгілерімен қызметтерін; - партиялар және партиялық жүйелердің түрлерін; - демократияны мемлекеттік құрылыстың формасы ретінде түсіну; - әлемдік саясат және халықаралық қатынастар; - халықаралық қатынастар жүйесіндегі Тәуелсіз Қазақстанның орнын.
Құзыреттілік тарауы А - Саясаттану ғылымының қалыптасуы.	
А1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - саясаттандырудың қайнар көздерін; - саяси ой-пікірлердің даму тарихын; - қазақ даласындағы саяси ой-пікірлерді; - саясаттанудың жеке ғылым болып дамуының алғы шарттарын.
Құзыреттілік тарауы Б - Қоғамның саяси жүйесі.	

Б1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - билік ұғым, билік саяси феномен ретінде; - саяси билік пен мемлекеттік билік; - қоғамның саяси жүйесі туралы түсінік; - саяси жүйенің құрылымын, жіктелуін; - саяси жүйенің институттарын.
Б2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - демократия туралы ұғым және оның белгілерін; - мемлекеттің пайда болуы мен мәнін; - мемлекеттің белгілері мен қызметтерін; - азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет; - саяси партиялардың пайда болуы мен қызметтерін; - Қазақстандағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстарды.
Құзыреттілік тарауы В - Адам - саясат субъектісі.	
В1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - саяси элита оның қызметін; - саяси жетекшіліктің жіктелуін; - тұлға – саясаттың субъектісі мен объектісі ретінде; - жеке адамның құқықтары мен бостандықтарын; - саяси сана және саяси идеологияны, қазіргі идеологияның негізгі түрлерін; - саяси мәдениет, оның мәні мен қызметтерін.
Құзыреттілік тарауы Г - Халықаралық қатынас және әлемдік саясат.	
Г1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - саяси процесс туралы ұғым; - саяси шиеленіс, оны реттеудің әдістері мен түрлерін; - саяси процестің жіктелуін; - халықаралық қатынас және сыртқы саясатты; - қазіргі әлемдік дамудың жалпы мақсаттарын; - Қазақстанның әлемдік қауымдастықта алатын орнын және ЕЭЫҰ-на төрелік етуін.
Құзыреттілік тарауы Д - Әлеуметтану ғылымы.	
Д1	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - әлеуметтанудың ғылым ретінде пайда болу тарихын; - әлеуметтану пәні және оның объектісін; - әлеуметтік зерттеулердің негізгі субъектілерін; - батыс әлеуметтану мектептерінің негізгі бағыттарын.
Д2	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - қоғамның әлеуметтік құрылымын; - неке және отбасы әлеуметтануын; - қоғамдағы демографиялық проблемаларды.

8 Құзыреттілік саласы – Экономикалық теория негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты – Экономика негіздері.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушының бойына: - экономикалық түсінік; - нарықтық экономиканың негіздерін, соның ішінде ҚР-ғы нарықтық қатнастардың ерекшеліктері; - макро және микроэкономика туралы түсінік қалыптастыру.
Құзыреттілік тарауы А - Экономикалық теорияға кіріспе.	

К1 - Игры различной направленности.	вспомогательных и развивающих игр.		
Л			
Л. Туризм. Выполнить: Л1 - Способы передвижения; Л2 - Укладку и транспортировку рюкзаков; Л3 - Спортивное ориентирование; Л4 - Выбор места,разбивка бивака; Л5 - Преодоление естественных препятствий; Л6 - Оказание первой медицинской помощи при травмах и несчастных случаях в походе.	- уметь правильно владеть техникой: - способов передвижения и меры безопасности; - укладки и транспортировки рюкзаков; - работы с компасом и картой; - выбора места и разбивки бивака; - преодоления естественных препятствий; - оказания первой медицинской помощи при травмах и несчастных случаях.	- знать теоретические сведения о туризме: - виды туризма; - индивидкальное и групповое туристическое снаряжение; - подбор продуктов питания; - утверждение плана, изучение маршрута, составление графика похода; - личная гигиена, одежда, обувь туриста; - охрана природы; - заполнение маршрутного листа.	Медицинская аптечка, Компас,карта, Маршрутная карта, личное снаряжение, продукты питания, свисток, секундомер.
М			
М Профессионально-прикладная физическая подготовка. Выполнить: М1- Специальный комплекс упражнений на развитие силы; М2 - Специальный комплекс упражнений на развитие выносливости; М3 - Специальный комплекс упражнений на развитие ловкости; М4 - Специальный комплекс упражнений на развитие быстроты; М5 - Специальный комплекс упражнений на развитие гибкости.	- уметь подбирать и составлять комплекс упражнений: - на развитие силы; - на развитие выносливости; - на развитие ловкости; - на развитие быстроты; - на развитие гибкости.	- знать принцип составления и методику выполнения комплекса упражнений: - на развитие силы; - на развитие выносливости; - на развитие ловкости; - на развитие быстроты; - на развитие гибкости.	Секундомер, свисток, тренажеры, гантели, штанга, гиря, набивные мячи,скакалки, гимнастические палки , маты, скамейки,б/б, в/б, ф/б мячи..

Ж			
Ж. Гимнастика. Выполнить: Ж1 - Строевые и общеразвивающие упражнения; Ж2 - Прикладные упражнения: - упражнения в лазании; - упражнения в равновесии; Ж3 -Акробатические упражнения; Ж4 - Спортивная гимнастика. - упражнения на снарядах; - комплекс ритмической гимнастики; - комплекс атлетической гимнастики.	- уметь правильно владеть техникой: - строевых и общеразвивающих упражнениий; - упражнений в лазании; - упражнения в равновесии; - перекаты, группировка, кувырки, стойки; - упражнений на снарядах: - п/ч козла; - п/ч коня; - упр. на бревне; - упр. на брусьях; - упр. на перекладине; - ритмическая гимнастика; - атлетическая гимнастика.	- знать методику выполнения техники: - строевых приемов, построений, передвижений, перестроений, размыканий и смыканий. - принцип составления комплексов упражнений; - смешанные висы, перелезания, лазания; - упражнения на месте с опорой на ноги, в смешанной опоре,упражнения в движении. - группировки (из основной стойки, приседа, лежа на спине); - перекаты (назад и вперед, в сторону, в сочетании с поворотами и прыжками); - кувырки (вперед, назад); - стойка (на голове, руках, лопатках); - разбег, наскок, прыжок, приземление; - передвижения, статические упражнения, входы, прыжки, повороты, перемахи, акробатические упражнения и соскоки; - простые и смешанные висы, упоры с дополнительной опорой стопами, бедрами,висы на согнутых ногах, различные маховые упражнения, равновесия и силовые перемещения; - размахивание изгибами, в висе, подъем из виса переворотом, верхом, перемахи в упоре, поворот в упоре, соскоки; - танцевальные элементы, общеразвивающие упражнения бега, прыжков, упражнений на разтяжку, расслабление; - специальные упражнения с предметами (гантели, штанга, набивные мячи, гиря), без предметов, на тренажерах.	Гимнастические маты, козел, конь, бревно, брусья, перекладина, гимнастическая стенка, гантели, штанга, гиря, набивные мячи, тренажеры.
И			
И. Плавание. Выполнить: И1 - Технику различных способов для неумеющих плавать: - различные способы плавания; - подготовительные упражнения на суши; - подготовительные упражнения на воде; И2 - Технику различных способов для умеющих плавать.	- уметь правильно владеть техникой: 1. Для неумеющих плавать: - ознакомления со способами плавания; - упражнений на суши; - подготовительных упражнений для освоения с водой; 2. Для умеющих плавать: техникой плавания различными способами: - кроль на груди; - кроль на спине; - брасс.	- знать методику выполнения техники: - показ способов; - специальные комплексы упражнений на суши; - ходьба и бег по дну, погружение с головой в воду, с задержкой дыхания, с выдохом в воду, открывание глаз под водой, полное погружение на вдохе, всплывание, лежание на спине, скольжение на груди и спине; - согласование движения рук, ног и дыхания; - движение конечностей при брассе выполняются одновременно и симметрично; - старт с воды, с тумбочки, повороты.	Секундомер, свисток, спасательнный круг и жилет, сланцы, головной убор, предметы личной гигиены.
К			
К. Казахские национальные подвижные игры и виды спорта. Выполнить:	- уметь правильно владеть техникой и тактикой игр: - специализированных,	- знать правила игр.	Секундомер, свисток , инвентарь для проведения игр.

А1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - адамның экономикадағы орны; - экономикалық теорияның пайда болуы және дамуы; - қоғамды экономикалық ұйымдастыру.
Құзыреттілік тарауы Б - Нарықтық экономика теория негіздері.	
Б1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - нарықтық экономика туралы жалпы түсінік; - баға, сұраныс, ұсыныс, және бәсеке туралы; - меншік экономикалық категория ретінде.
Б2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - микроэкономика: еңбек, капитал, жер; -пайда, жиынтық табыс, пайданы бөлу және оның өндіріс факторларына әсері; - жалақы, табыс, пайыз, жер рентасы туралы түсінік.
Құзыреттілік тарауы В - Макроэкономика: Мемлекеттің экономикалық саясатымен ұлттық экономиканың тұтастығы.	
В1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - жалпы ішкі өнім, таза ұлттық өнім туралы түсініктер; - ҚР-да экономиканы мемлекеттік реттеу; - тұтыну мен табыстың ұлттық табыстың көлеміне әсері.
В2 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - ақша жүйесі туралы түсінік; - құнды қағаздар нарығы және қор биржасы; - ҚР-ң қаржы-қаражат саясаты мен қаржы жүйесінің дамуы.
Құзыреттілік тарауы Г - Халықаралық шарушылық.	
Г1 оқыту модулі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс: - халықаралық шарушылық экономикалық теорияның категориясы ретінде; - халықаралық шарушылық кезіндегі ҚР-ң экономикалық қарым-қатнастары және мемлекеттік реттеу; - өркениеттің экономикалық дамуындағы ауқымды проблемалар.

9 Құзыреттілік саласы – Құқық негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Құқық негіздері.	- Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі тиіс; - ҚР заңдары мен нормативтік актілерін; - мемлекет пен құқықтың арақатынасының дамуын; - құқық салаларының қағидаларын; - азаматтың күнделікті өмірде кездесетін салаларын; - әлемдік құқықтық қатынастарды; - алған білімін және тәжірибеде пайдалана білу.
Құзыреттілік тарауы А - Мемлекет пен құқық теориясы.	
Оқыту модулі А1	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: - мемлекеттік құқықтық құбылыстарды; - адам мен азаматтың құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету мен қорғаудағы құқықтық мемлекеттің мәні; - құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның арақатынасын; - мемлекеттің типологиясын; - құқықтық мемлекеттің мәнін білулері тиіс.

Оқыту модулі А2	- Конституциялық құқықтық нормаларды; - ҚР Конституциясын - Конституциялық заңнаманың қалыптасуын; - Қазақстан Республикасының конституциясының қалыптасу кезеңдері; - Қазақстан Республикасының сайлау жүйесі; - Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығының жүйесін;
Оқыту модулі А3	- мемлекеттік басқару жүйесі; - жергілікті мемлекеттік басқару; - жергілікті өзін-өзі басқару жүйелерін; - әкімшілік құқық жүйесін; - әкімшілік құқық бұзушылық және әкімшілік жауапкершілік; - әкімшілік жазалау шаралары негізгі және қосымша түрлері.
Құзыреттілік тарауы Б - Азаматтық құқықтық қатынастар.	
Оқыту модулі Б1	- азаматтық құқықтың әдісі; - азаматтық құқықтардың пайда болуын және қолдануын; - азаматтық құқық саласының басқа саладан айырмашылығын; - азаматтық заңдарды, заңды және жеке тұлғалардың азаматтың құқықтық нормаларын; - меншік құқығы; - мәмлелер ұғымы, түрлері; - азаматтық құқықтық жауаптылық; - азаматтық құқықтық қабілеттілік және азаматтық әрекет қабілеттілігі;
Оқыту модулі Б2	- неке, отбасылық заңнамалар; - некені құру және бұзу, ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттері; - ата-ана мен балалардың құқықтары мен міндеттері; - алимент мәселесі; - отбасы құқықтары; - отбасы алдындағы жауапкершілік сезімі; - ата - ана құқықтырынан айыру және шектеу; - ата - ана қамқорлығынан айырылған балаларды тәрбиелеудің нысандары.
Құзіреттілік тарауы В - Еңбек құқығының және әлеуметтік қорғау құқығының негіздері.	
Оқыту модулі В1	- еңбек құқығының қатынастарын; - жеке және ұжымдық еңбек шарты; - кепілдік және компенсация; - жұмысқа орналасу мен еңбек құқығының негіздерін, жалақы; - еңбек даулары, тәртіптік жазалар;
Оқыту модулі В2	- қоршаған табиғи ортаны қорғаудың экономикалық механизмі мен экологиялық құқықтық жақтарын; - экологиялық заңдар; - меншік құқығы мен табиғи ресурстар; - экология мәселелері және оны шешу жолдары; - экологиялық құқық бұзушылыққа қарсы заңды жауаптылық; - жер құқығы.
Құзыреттілік тарауы Г - Денсаулық сақтау саласындағы мемелекеттік басқару.	
Оқыту модулі Г1	- медицина саласындағы заңдарды; - медицина саласындағы актілерді; - медициналық ұжымдарды басқару жүйесін; - медицина қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін;

В			
В. Баскетбол. Выполнить: В1 - Технические приемы игры в нападении; - технические приемы игры в защите; В2 - Тактические приемы игры в нападении; - тактические приемы игры в защите.	- уметь правильно владеть техникой: - игры в нападении; - игры в защите; - уметь правильно владеть тактикой: индивидуальных, групповых и командных действиий в нападении; - индивидуальных, групповых и командных действий в защите.	- знать методику выполнения технических приемов игры в нападении и защите: - перемещений (бега, остановок, поворотов и прыжков); - владения мячом (ловля,передача, бросок, ведение, финт); - перемещений (стойки, бега, остановок и прыжков); - владения мячом (перехват, выбивание, вырывание, подбор, блокорование); - знать методику выполнения тактических приемов игры в нападении и защите: - взаимодействия игроков, заслоны, простейшие комбинации. - взаимодействия игроков, индивидуальной и зонной защиты; - знать правила игры в баскетбол.	б/б мячи, свисток, секундомер.
Г			
Г. Волейбол. Выполнить: Г1 - Технические приемы игры в нападении; - технические приемы игры в защите; Г2 - Тактические приемы игры в нападении; - тактические приемы игры в защите.	- уметь правильно владеть техникой: - игры в нападении; - игры в защите; Уметь правильно владеть тактикой: - индивидуальных, групповых и командных действий в нападении; - индивидуальных, групповых и командных действий в защите.	- знать методику выполнения технических приемов игры в нападении и защите: - перемещений (ходьба, бег, скачки, прыжки, стойка); - владения мячом (передача, ,подача, нападающие удары); - перемещений (стойка, бег, скачки, прыжки); - владение мячом (приема и блокирования); - знать методику выполнения тактических приемов игры в нападении и защите: - действий игроков без мяча (перемещения по площадке,выбор места для вторых передач,нападающих ударов, при выполнении подач, предугадывать действий соперника, двигательная активность) и с мячом (выполнение подач, вторых передач и нападающих ударов). - взаимодействий игроков и звеньев, расстановкой игроков и систем командных действий. - взаимодействий защитников в игре, взаимодействий блокирующих, взаимодействий защитников с блокирующими, выбор места. - знать правила игры в волейбол.	Волейбольные мячи, сетка, свисток, секундомер.
Д			
Д. Ручной мяч. Выполнить: Д1 - Технические приемы игры в нападении; - техническими приемы игры в защите; Д2 - Тактические приемы игры в нападении; - тактические приемы игры в защите.	- уметь правильно владеть техникой: - игры в нападении; - игры в защите; - уметь правильно владеть тактикой: - индивидуальных, групповых и командных действий в нападении; - индивидуальных, групповых и командных действий в защите.	- знать методику выполнения технических приемов игры в нападении и защите: - передвижений, ловли, передачи и ведения мяча, бросков по воротам. - стойки, передвижений, перехваты, блокирование; - знать методику выполнения тактических приемов игры в нападении и защите: - взаимодействий игроков, заслоны, разнообразные броски, простейшими игровыми комбинациями; - взаимодействий игроков, индивидуальной и зонной защиты, игры в воротах; - знать правила игры в ручной мяч.	- гандбольные мячи, свисток, секундомер, ворота

Область компетенции М – Профессионально-прикладная физическая подготовка. Модуль М1 - Развитие физических качеств-сила; М2 - Развитие физических качеств-выносливость; М3 - Развитие физических качеств-ловкость; М4 - Развитие физических качеств-быстрота; М5 - Развитие физических качеств-гибкость.	После окончания обучения обучающийся должен уметь формировать необходимые в жизни двигательные умения и навыки, развивать жизненно важные физические качества для оптимизации здоровья и работоспособности, учитывая будущую профессию.

Спецификация модуля
Наименование модуля: **Физическая культура**

Задача модуля: Владеть знаниями и навыками по расширению двигательного опыта за счет использования разнообразных общеразвивающих физических упражнений в различных формах занятий физической культурой, а также овладения современными системами физических упражнений

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А			
А. Теория физического воспитания. А1 - Общие основы теории физического воспитания. А2 - Спорт- посол мира. Олимпийское движение.	- уметь применять полученные знания в повседневной жизни.	- знать: - роль физической культуры в современном обществе; - социально-биологические основы физической культуры; - режимы двигательной активности; - профессионально- прикладную физическую подготовку с учетом будущей профессии; - историю Олимпийских игр.	Лекционный материал; Специальная литература.
Б			
Б. Легкая атлетика. Выполнить: Б1- п/в длину с места; -п/в длину с разбега; -п/в высоту с разбега; Б2 - Бег на короткие дистанции; Б3 - Бег на средние дистанции; Б4 - Бег на длинные дистанции; Б5 - Толкание ядра; Б6 - Президентские тесты.	- уметь правильно владеть техникой: п/в длину с места; - п/в длину с разбега; - п/в высоту с разбега; - бега на короткие дистанции; - бега на средние дистанции; - бега на длинные дистанции; - толкания ядра; - президентских тестов.	- знать этапы обучения к овладению техникой: - толчка,фазы полета,приземления; - разбега,толчка, фазы полета, приземления; - разбега, толчка,фазы полета, приземления; - низкого старта, выхода со старта, стартового разбега, бега по дистанции, финиширования; низкого старта, выхода со старта, стартового разбега, бега по дистанции, виража, финиширования; - высокого старта, выхода со старта, стартового разбега, бега по дистанции, виража, финиширования; - держания ядра, подготовки к скачку, скачка, финального усилия. Знать виды испытаний Президентских тестов: п/в длину с места; бега на 100 м; кросс; подтягивание (Ю); Пресс (Д). бега на лыжах.	Рулетка, секундомер, ядро, перекладина, маты.

	- донорлық; - Қазақстан Республикасының қылмыстық кодексіндегі денсаулық сақтау саласындағы қылмыстарды; - әкімшілік құқық кодексінде көзделген денсаулық сақтау саласындағы әкімшілік құқық бұзушылықтарды білуі тиіс.
Құзыреттілік тарауы Д - Халықаралық құқық түсінігі.	
Оқыту модулі Д1	Курс аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: - халықаралық құқық қағидаларын; - халықаралық құқық жүйесін; - Қазақстанның халықаралық аренадағы тәжірибесін; - елшілік пен консулдық; - халықаралық ұйымдардың қызметін; - Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты; - медицина саласындағы халықаралық ұйымдардың сипаттамасын.

3 Жалпы кәсіптік пәндер

10 Құзыреттілік саласы – Клиникаға кіріспе

А құзырет саласы - Медициналық мекемелерінде жұмысты ұйымдастыру	Оқуды бітірген соң білім алушы медициналық мекемелерінің бөлімдерінде жұмысты ұйымдастыруды:
А1 оқыту моделі	- ауруханаға науқасты қабылдауды;
А2 оқыту модулі	- науқасқа антропометриялық өлшемдерді жүргізуді;
А3 оқыту модулі	- науқасқа санитарлық тазалықты жүргізуді; толық (себеле, ванна) жартылай (жуындыру, сүртіну);
А4 оқыту модулі	- бит айқындалғанда науқасқа санитарлы тазалықты жүргізуді;
А5 оқыту модулі	- науқасты емдеу бөлімдеріне тасымалдауды.
Б құзырет саласы - жұқпа жұғу қауіпсіздігі, жұқпалы ауруларды бақылау	Оқуды бітірген соң білім алушы медициналық мекемелерде жұқпа жұғу қауіпсіздігінің қамтамасыз етуді және жұқпалы ауруларды бақылайды.
Б1 оқыту модулі	- аурухана ішілік Жұқпалы ауру және жұқпалы бақылау туралы түсініктерді;
Б2 оқыту модулі	- зарарсыздандыру ерітінлерін дұрыс дайындауды;
Б3оқыту модулі	- бөлмелерге жинастыру жүргізуді;
Б4оқыту модулі	- медицинаға тағайындалған құралдарға өңдеу кезеңдерін жүргізуді;
Б5 оқыту модулі	- медициналық қалдықтармен жұмыс істеуді.
В құзыреттілік аймағы - Науқастың және бас тазалығы.	Оқуды бітірген соң білім алушы қалі ауыр науқастарға күтімді, ойылудың алды алуын, гигиеналық емшараларды жүргізуді.
В1 оқыту модулі	- функциональды кереутті қолдануды;
В2 оқыту модулі	- гигиеналық емшараларды жүргізуді; терініі,шашты,аяқты,көзді,құлақты, мұрын және ауыз қуыстарын күтуді;
В3 оқыту модулі	- ойылу және пысынау болғанда терініі тазартуды;
В4 оқыту модулі	- қалі ауыр науқастын төсек жаймасын және ішкі киімдерін ауыстыруды;
В5 оқыту модулі	- науқасқа судноны және зәр қабылдағышты беруді.
Г құзыреттілік аймағы - Науқастарды тамақтандыру.	Оқуды бітірген соң білім алушы емдік тамақтануды ұйымдастыру және қалі ауыр науқастарды тамақтандыруды игеруді.
Г1 оқыту модулі	- емдік тамақтануды медициналық мекемелерде ұйымдастыруды;

Г2 оқыту модулі	- қалі ауыр науқастарға тамақтандыруды ұйымдастыруды.
Д құзыреттілік аймағы - Қарапайым физиотерапия. Оттегімен емдеу. Науқастың функциональды жағдайын бағалау.	Оқуды бітірген соң білім алушы физиотерапиялық емшараларды және оттегімен емдеуді қолдануды,науқастың функциональды жағдайына баға беруді.
Д1 оқыту модулі	- физиотерапиялық емшараларды қолдануды;
Д2 оқыту модулі	- науқасқа ылғалдатылған оттегін беруді;
Д3 оқыту модулі	- науқастың функциональды жағдайын бағалауды.
Е құзыреттілік аймағы - Дәрілік заттарды енгізу жолдары.	Оқуды бітірген соң білім алушы дәрі-дәрмектерді науқасқа энтеральды, сыртқа және дем арқылы беру әдістерімен қолданады.
Е1 оқыту модулі	- дәріханадан дәрі-дәрмектерді алуға талапты жазуды; - дәрі-дәрмектерге есептеуді, бақылауды және есептен шығаруды жүргізеді;
Е2 оқыту модулі	- ауыз арқылы ішетін дәрі-дәрмектерді таратып және үлестіруді жүргізуді және оларды науқастың қабылдауын бақылауды;
Е3 оқыту модулі	- дәрі-дәрмектерді науқасқа сыртқы қолдану әдісі;
Е4 оқыту модулі	- дәрі-дәрмектерді дем арқылы беру қолдану әдісін.
Ж құзыреттілік аймағы - Дәрі-дәрмектерді парентеральды жолмен енгізу. Пункциялар.	Оқуды бітірген соң білім алушы тері ішіне, тері астына, бұлшық етке, көк тамырға және көк тамырға тамшылатып иньекция жасау әдісін қолдана біледі: - көк тамырдан қанды зертханалық зерттеуге алады.
Ж1 оқыту модулі	- егу кабинетінің жұмысын ұйымдастыруды;
Ж2 оқыту модулі	- ампуладан және флоконнан дәріні сорып алуды, антибиотиктерді ерітуді, инсулин дозасына есеп жүргізуді;
Ж3 оқыту модулі	- науқастарға дәрі-дәрмектерді парентеральды жолмен енгізу(тері ішіне,тері астына,бұлшық етке);
Ж4 оқыту модулі	- науқасқа дәрілерді парентеральды әдіспен енгізу (көк тамырға,көк тамырға тамшылатып,көк тамырдан қанды зертханалық зерттеуге алуды);
Ж5 оқыту модулі	- пункция жүргізуге науқасты дайындауды,пункция жасау кезінде дәрігерге көмектесуді, пункциядан кейін бақылауды және күтімді жүргізуді.
З құзыреттік аймағы - Құсқандағы көмек. Асқазанды жуу. Клизмалар	Оқуды бітірген соң білім алушы клизмаларды қоюды,құсқанда көмек көрсетуді,асқазанды жуу дағдыларын қолдана біледі.
З1 оқыту модулі	- науқас құсқанда алғашқы көмек көрсетуді;
З2 оқыту модулі	- асқазанды сүнгісіз және сүнгілі әдіспен жууды;
З3 оқыту модулі	- науқасқа әртүрлі клизмалар түрін қоюды.
И құзыреттілік аймағы - Жедел зәр тоқтап қалғанда көмек көрсету.	Оқуды бітірген соң білім алушы жедел зәр тоқтап қалғанда көмек көрсете біледі және қуықты катетерлеу дағдыларын қолдана біледі.
И1 оқыту модулі	- жедел зәр тоқтағанда көмек көрсетуді және қуыққа катетерлеуді жүргізуді.
К құзыреттік аймағы - Клиникалық өлімдегі реанимациялық шаралар.	Оқуды бітірген соң білім алушы қалі ауыр және жанталасқан науқастарға күтім жүргізуді және клиникалық өлімде реанимациялық шараларды жүргізуді.
К1 оқыту модулі	- қалі ауыр және жанталасқан ауруларға күтімді ұйымдастыруды; - клиникалық өлімде реанимациялық шараларды жүргізуді.

Область компетенции Д – Ручной мяч. Модуль Д1 - Техника игры в нападении и защите; Д2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять комплекс специальных приемов, необходимых гандболисту для эффективного использования в игре, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Ж – Гимнастика. Модуль Ж1 - Строевые и общеразвивающие упражнения; Ж2 - Прикладные упражнения; Ж3 -Акробатические упражнения; Ж4 - Спортивная гимнастика.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять разнообразные гимнастические упражнения, предъявляя большие требования к двигательному, тактильному, вестибулярному и зрительному анализаторам, способствуя совершенствованию их функций. Самостоятельно состовлять и правильно выполнять комплексы - утренней гигиенической гимнастики; - физкультурной минутки; - физкультурной паузы; - производственной гимнастики.
Область компетенции З – Лыжный спорт. Модуль З1 - Техника основных строевых элементов на лыжах и с лыжами; З2 - Способы передвижения на лыжах; З3 -Техника основных элементов на лыжах.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять простейшие элементы и способы передвижения на лыжах,развивать силу, ловкость, выносливость, глазомер , способствовать воспитанию смелости, решительности, находчивости и приобретению умения ориентироваться на местности.
Область компетенции И – Плавание. Модуль И1 - Техника различных способов для неумеющих плавать; И2 - Техника различных способов для умеющих плавать.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику различных способов плавания, применять методы закаливания организма против резких температурных колебаний,повышать сопротивляемость к простудным заболеваниям, устранять нарушения в осанке и гармоническому развитию всех групп мыщц.
Область компетенции К – Казахские национальные подвижные игры и виды спорта. Модуль К1 - Игры различной направленности.	После окончания обучения обучающийся должен уметь быстрее и лучше мыслить, анализировать складывающуюся обстановку, принимать самостоятельные решения, укреплять свое здоровье и совершенствовать функциональные возможности организма.
Область компетенции Л – Туризм. Модуль Л1 - Способы передвижения; Л2 - Укладка и транспортировка рюкзака; Л3 - Спортивное ориентирование; Л4 - Выбор места, разбивка бивака; Л5 - Преодоление естественных препятствий; Л6 - Оказание первой медицинской помощи при травмах и несчастных случаях в походе.	После окончания обучения обучающийся должен уметь осмысленно передвигаться на местности, преодолевать естественные препятствия, требующие самостоятельных и инициативных действий, мобилизации воли и напряжения сил

Область компетенции Е – Казахстан- суверенное, независимое государство.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - шаг к независимости - распад СССР, образование СНГ; - закон « О государственной независимости Республики Казахстан»; - Государственные символы и награды РК. Конституции РК.
Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Внешнюю и внутреннюю политику РК. Переход к рыночной экономике, введение национальной валюты; - современные культурные процессы в Казахстане. Закон «О языках»; - программу стратегического развития «Казахстан 2030». - реформу в системе образования; - политические партии и движения в Казахстане; - о вступлении Казахстана международные структуры и председательствовании в ОБСЕ.

4 Профиль компетенции - Физическая культура с валеологией

Профиль компетенции- Физическая культура.	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями и навыками устойчивых мотивов и потребности в бережном отношении к своему здоровью и физической подготовленности, целостном развитии физических и психических качеств, творческом использовании средств физической культуры в организации здорового образа жизни.
Область компетенции А – Теория физического воспитания. Модуль А1 - Общие основы теории физического воспитания. А2 - Спорт посол мира- Олимпийское движение.	После окончания обучения обучающийся должен владеть теоретическими знаниями по предмету и уметь применять их в повседневной жизни.
Область компетенции Б – Легкая атлетика. Модуль Б1 - П/в длину с места; -П/в длину с разбега; -П/в высоту с разбега; Б2 - Бег на короткие дистанции; Б3 - Бег на среднии дистанции; Б4 - Бег на длинные дистанции; Б5 - Толкание ядра; Б6 - Президентские тесты.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику основных видов легкой атлетики.
Область компетенции В – Баскетбол. Модуль В1 - Техника игры в нападении и защите; В2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику основных элементов игры, обязывает играющих постоянно взаимодействовать друг с другом для достижения общей цели, предполагает раскрытие и умелое использование коллективом творческих возможностей игрока, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Г – Волейбол. Модуль Г1 - Техника игры в нападении и защите; Г2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять комплекс специальных приемов, необходимых волейболисту для эффективного использования в игре , а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Клиникаға кіріспе**

Модульдің мақсаты:

- медициналық мекемелердің бөлімдерінде жұмысты ұйымдастыру, жұқпалы ауру жұғу қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- әр түрлі ағзалар мен жүйелердің қызметі бұзылғанда науқасқа бақылау мен күтімді жүргізу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - медициналық мекемелерде жұмысты ұйымдастыру, науқасты ауруханаға қабылдау;	- қабылдау бөлімінің жұмысын ұйымдастыруды; - ауруханада бірінші сағатында болған науқастардың күрделі мәселелерін айқындауды; - науқастың терісі мен шаштарына қарауды жүргізуді; - науқасты тіркеу және қажет медициналық құжаттарды толтыруды;	- медициналық мекемелерінің бөлімдерінің құрлысы мен қызметін; - қабылдау бөлімінің құрлысы мен қызметін; -қабылдау бөлімінің мейірбикеінің жұмысын ұйымдастыруды; - қабылдау бөлімінің мейірбикесінің этика және деонтология ерекшеліктерін;	- оқулықтар; - конспектілер; - медициналық құжаттар;
А2 - науқасқа антопометриялық өлшемдерді жүргізу;	- науқасты емшараға дайындауды; - бойын өлшеуді; - кеуде торының шеңберін өлшеуді; - дене салмағын анықтауды;	- антропометрия туралы түсінікті; - бойды және кеуде торы шеңберін өлшеуді, дене салмағын анықтау ережелерін;	- оқулықтар; - конспектілер; - мейірбикенің манипуляциялық стандарттары; - бой өлшегіш; - тараз; - сантиметрлік лента
А3 - науқасқа гигиеналық ваннаны душты қабылдауды ұйымдастыру;	- науқасты процедураға дайындауды; - ванна мен душты дайындауды; - стандарт бойынша процедураны орындауды;	- мақсаты, қалдануға болатын және қарсы көрсетілімдерін; - процедура жүргізілгенде қолданылатын міндетті жағдайлар; - процедураны орындау реттілігін;	- су термометрі; - қайшы; - сүлгі; - сабын; - жөке; - таза ішкі киімдер және төсеніштер; - клеенкалы алжапқыш;
А4 - битшендік айқындалған науқасқа санитарлы тазалықты жүргізу;	- дезинсекциялық ерітінділермен науқастын шашын тазартуды; пайдаланған құралдарға зарасыздандыруды жүргізуді;	- мақсаты,қолдануға болатын және қарсы көрсетілімдерін; - шашты тазарту ережесін (стандарт); - медициналық құжаттарды толтыруды;	- киімдердісалуға арналған арнайы қорғанышқа орау; - полиэтиленді орамал; - клеенкалы алжпақыш; - сүлгі; - дезинсекция ерітінділер; - су сабын; - тарақ; - шашқа жағуға арналған

			шылапшын; -таза ішкі киім;
А5 - науқасты емдеу бөлмелеріне тасымалдау.	- науқасты; зембілмен,қолмен,қоларба-зембілмен, орындық каталкамен тасымалдауды; - науқасты зембілден (каталкадан) кереуетке жатқызып салуды; - науқасты кереуеттен зембілге (каталкаға) жатқызып салуды; - науқасты орынтақ каталкаға отырғызуды.	- тасымалдаудың түрлері мен әдістерін: - тасымалдау ережелерін: - науқастарды тасымалдағандағы қауіпсіздік техникасын.	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялар стандарттары; - зембіл; - каталка; - орындық каталка; - функциональды кереует.
Б1 - медициналық мекемелерде жұқпа жұғу қауіпсіздігін қамтамасыз ету және жұқпалы аурулары бақылау;	- әлеуметтік және гигиеналық деңгейде қолды тазартуды; - қолғапты киіп және шешуді; - бөлімдерде санитарлы эпидемиологиялық тәртіпті сақтауды қадағалайды;	- аурухана « ішілік жұқпалы аурулар» туралы түсінікті; - аурухана ішкілік жұқпалы аурулардын механизмін, таралу жолдарын, алдын ала алуын; - «жұқпалы ауруларды бақылау, жұқпалы аурулар үдесі» туралы түсініктерді; - жұқпалы ауруларды бақылаудың- құрамын, мақсатын, міндетін; - жұқпалы ауруларды бақылау бойынша нормативті негізгі құжаттарын; - санитарлы-эпидемияға қарсы тәртіп туралы түсінікті; - зарарарсыздандыру және залалсыздандыру туралы түсініктерді, олардың түрлерін,әдістерін, құралдарын;	- оқулықтар; - конспекті; - жұқпалы ауруларды бақылау бойынша құқықтық нормативті құжаттар - зарарсыздандыру құралдары;
Б2 - зарарсыздандыру ерітінділерін дұрыс дайындау	- зарарсыздандыру заттарын тағайындау бойынша қолдану және нұсқау бойынша даярлауды;	- зарарсыздандыру заттарының жіктелуін; - нұсқау бойынша зарарсыздандыру ертінділерін даярлауды; - зарарсыздандыру ертінділерін даярлағандағы қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауды; - зарарсыздандыру ертінділерін сақтау;	- зарарсыздандыру ертінділерін даярлау бойынша нұсқаулар мен бұйрықтар; - арнайы киім; - ыдыстар; - зарарсыздандыру заттары; - су; - ағаш таяқшасы;
Б3 - бөлімдерге жинастыру жүргізу;	- бөлмелерде ылғалды жинастыру жүргізуді; - зарарсыздандыру заттарын қолдана отырып, бөлмеге күнделікті, қортынды тазалық	- жинастырудың түрлерін; - жүргізу мерзімін; - жинастыруды жүргізу ережесін;	- оқулықтар; - арнайы киім; - жуушы және зарарсыздандыру ертінділерін;

Область компетенции Г – Казахстан в составе Российской империи.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - причины присоединения Казахстана к России; - принятие Младшим жузом подданства России; - о периоде колонизации Казахстана Россией, принятие средним и старшим жузами подданства Российской империи; - национально освободительное движение против колониальной политики царизма.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - социально-экономическое и политическое положение казахского народа в XVIII веке; - ликвидация ханской власти; - торгово – экономические отношения; - колониальные реформы в конце XVIII в.
Модуль обучения Г3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - культуру Казахстана в XVIII в.; - о вкладе ученых и писателей России в изучение Казахстана.
Модуль обучения Г4	После окончания обучения обучающийся должен знать: - развитие национальной культуры в начале XX в. - влияние в развитее культуры; - участие казахстанцев в революции 1905 – 1907 гг.; - национально-освободительное восстание 1916 г: - Казахстан в период февральской революции. Двоевластие.
Область компетенции Д – Казахстан в условиях тоталитарной системы.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Казахстан вовремя октябрьского переворота, и развитие революционного движения; - Казахстан в годы гражданской войны; - Казахстан в годы Новой экономической политики; - культурное строительство в Казахстане в 20-30-е годы.
Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - идею «Малого Октября» Ф. Голощекина; - политику индустриализации Казахстана; - коллективизацию сельского хозяйства в Казахстане; - общественно – политическую жизнь в 30-е гг.
Модуль обучения Д3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Казахстан в годы Великой Отечественной войны; - участие казахстанцев в ВОВ; - перестройку экономики Казахстана на военный лад; - Казахстан в послевоенные годы; - переход на мирное развитие хозяйства.
Модуль обучения Д4	После окончания обучения обучающийся должен знать: - экономическое и социально – политическое развитие Казахстана в 50 – 60-е гг. XX в., «Оттепель»; - проведенные экономические реформы в республике; - освоение целинных и залежных земель их последствия; - Казахстан в годы застоя.
Модуль обучения Д5	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Казахстан в годы перестройки; - экономическое положение Республики; - трудности в социально-культурном развитии; - Декабрьские события и их последствия.

3 Профиль компетенции - История Казахстана

Профиль компетенции - История Казахстана.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Историю Казахстана с древнейших времен до современности; - период колонизации царской Россией территории Казахстана и возникновение национально-освободительных движений; - установление Советской власти в Казахстане; - становление независимого Казахстана как равноправного субъекта международных отношений.
Область компетенции А – Казахстан в древности.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Казахстан в период Каменного века (палеолит, мезолит, неолит); - Казахстан в эпоху Бронзы; - Андроновская и Бегазы-Дандыбаевская культуры.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - племенные союзы, ранние государства эпохи железа; - племенные союзы саков, уйсунов, кангюев и гуннов; - общественный строй, хозяйство, культура, религия.
Область компетенции Б – Казахстан в средние века.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Тюркский каганат, Западно–Тюркский, Тюргешский, Карлукский, Огузский, Кимакский каганат. Кипчакская конфедерация. Государства Караханидов, Кереитов и Найманов. - общественное устройство, хозяйство и религия;
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - начало VI – XIII вв. торговлю, денежные обращения, хозяйство и культуру каганатов; - города и архитектуру каганатов; - Великий шелковый путь на территории Казахстана, его социально – экономическое значение; - распространение религии и культуры;
Модуль обучения Б3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - геополитическую историю Монгольского государства; - монгольское нашествие, «Отрарская катастрофа»; - походы Батыя в Восточную Европу. Образование Золотой Орды; - последствия монгольского завоевания;
Модуль обучения Б4	После окончания обучения обучающийся должен знать: - политическую историю Белой Орды, причины ее ослабления; - о ханстве Абулхаира, Ногайской Орде и государстве Могулистан; - о экономике и культуре Казахстана XIV – XV вв.
Область компетенции В - Формирование казахской народности и образование Казахского ханства.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - формирование казахской народности, этноним «казах», образование казахских жузов; - основание Казахского ханства; - социальный и общественный строй казахского ханства в XV – XVIII вв.; - Казахскую культуру в XV – XVII вв.
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - образование Джунгарского государства, вторжение джунгар в Казахстан; - борьбу казахского народа против джунгарской агрессии; - роль казахских батыров в борьбе с джунгарами.

	жүргізуді; - мүліктерді белгілеуді;		- ыдыстарды; - белгіленген мүліктер; - шүберек;
Б4 - медицинаға тағайындалған құралдарға өңдеу кезеңдерін жүргізу;	- қажет құралдарды дайындауды; - бұйрықтарға сәйкес медицинаға тағайындалған құралдарға зарарсыздандыруды, залалсыздандыру алдындағы тазалықты, залалсыздандыру кезеңдерін жүргізуді;	- қажетті қоюлықта зарарсыздандыру ертінділерін даярлау техникасын; - медицинаға тағайындалған құралдарды тағайындалуына сәйкес зарарсыздандыруды жүргізуді; - залалсыздандыру алдындағы тазалықтан өткізу туралы түсінікті; - жуушы ертіндінің құрамын; - залалсыздандыру алдындағы тазалықтан өткізу сапасын бақылау ережесін; - медицинаға тағайындалған құралдарды залалсыздандыру ережесін;	- оқулықтар; - конспект; - «Аина»; - «Лотос»ұнтағы; - азопирам ертіндісі; - дистилденген су; - лоток; - тамызғыш; - құралдар; - резеңке заттар;
Б5 - медициналық қалдықтармен жұмыс істеу.	- бұйрыққа сәйкес медициналық қалдықтарды топтар бойынша жинауды, зарарсыздандыруды, сақтауды және тасымалдауды ретімен жүргізуді.	- қауіпсіз дәрежесі бойынша қалдықтардың топтарын; - медициналық қалдықтарды жинау, зарарсыздандыру және сақтау ережелерін.	- бұйрықтар; - арнайы қораптар; - қалдықтарға арналған бір рет қолданылатын пакеттер, ыдыстар.
В1 - функционольды кереуетті пайдалана білу;	- функциональды кереуетті қолдана білуді;	- функциональды кереуеттің құрылысын;	Функциональды кереует
В2 - гигиеналық процедураларды жүргізуді;	- науқасты дайындауды; - қажет күтім заттарын даярлауды; - теріге,шашқа аяққа, көзге,құлаққа,мұрын және ауыз қуыстарына күтімді жүргізуді;	- мақсаты, күтуге болатын және қарсы көрсетілімдерін; - гигиеналық процедураларды жүргізу бойынша стандарттарды орындау техникалары;	- күтім заттары; - лотоктар, шпатель; - корнцанг; - пинцет; - салфеткалар; - турундалар; - антисептикалық ертінділер; - сүлгі; - қолғап; - қайшы; - клеенка; - шылапшын; - жылы су; - су сабын; - сабын; - жөке;

В3 - ойылу және пысынау болғанда теріні тазарту;	- ойылу және пысынау болғанда теріні тазартуды;	- ойылу және пысынау туралы түсініктерді; - себептері,пайда болатын жерлерін; - ойылудын алды алуын;	- оқулықтар; - антисептикалық ертінділер; - бинт; - дәке тампондары; - ойылуға қарсы жастықтар;
В4 - қалі ауыр науқастың төсек жаймасын және ішкі киімдерін ауыстыру;	- төсек жаймасын 1 және II әдіспен ауыстыруды; - қалі ауыр науқастың ішкі киімін ауыстыруды;	- әдістерін,болатын көрсетілімдерін; - стандарттарды орындау техникасын;	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялар стандарттары; - ішкі киім; - ақ жайма; - төсек орны;
В5 - науқасқа судно ны және зәр қабылдағышты беру.	- судноны жылы сумен шайқауды; - науқастын жамбас астына судноны қоюды; - төсектегі науқасты жуындыруды; - судноны зарарсыздандыруды.	- зәр қабылдағыштардын түрлерін; - стандарттарды орындау техникасын.	- оқулықтар; - зәр қабылдағыш; - судно; - клеенка; - жылы су; - корнцаг; - салфеткалар; - қолғап; - суы бар құмыра.
Г1 - медициналық мекемелерде емдік тамақтануды ұйымдастыру;	- медициналық мекемелерде емдік тамақтануды ұйымдастыруды; - үлестік-талапты құрастыруды; - қалі ауыр науқасқа тамақты үлестіруді; - аурухана бөліміндегі тамақты сақтау санитарлық нормасын және жағдайын бақылау жүргізуді; - келушілердің берген тамақтарын бақылауды; - кереует жанындағы тумбочканың, тоңазытқыштын санитарлы жағдайын бақылауды;	- «диета» «диетотерапия» «тамақтану тәртібі» туралы анықтамасын; - ұтымды және диеталық тамақтанудың негізгі принциптерін; - емдік,диеталық столдардың сипаттамаларын; - асхананын, кереует жанындағы тумбочканын, тоңазытқыштын санитарлы эпидемиялық тәртібі ережелерін; - жинастыру түрлері және реттілігін; - бөлімде тамақты сақтау ережесін;	- оқулықтар; - конспект; - мейірбикелік манипуляциялар стандарттары;
Г2 - қалі ауыр науқастарға тамақтандыруды ұйымдастыру.	- науқасты тамақтандыруға дайындауды; - қажет күтім заттарын және құралдарды даярлауды; - стандарт бойынша процедураны орындауды.	- жасанды тамақтандыру туралы түсінікт;і - тамақтану түрлерін; - мақсаты,болатын көрсетілімдерін; - науқасты сұңгі арқылы, гастростома арқылы тамақтандыру техникасын; - қалі ауыр науқасты қасықпен, поильник көмегімен тамақтандыруды.	- жіңішке асқазан сұңгісі; - Жане шприці; - лейкопластырь Сұйық тамақ; - құйғыш; - қысқыш; - салфеткалар; - лоток; - қасық; - тарелка.

Модуль обучения Е1 Из истории науки.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - отбирать наиболее важную информацию из прочитанного текста; - записывать сжатую информацию из прочитанного текста.
Модуль обучения Е2 Сложноподчиненные предложения с придаточными времени, места, цели.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - сложноподчиненные предложения, конструкции с придаточными времени, места, цели; - синонимию бессоюзных и сложноподчиненные предложений; - знаки препинания в бессоюзном и сложном предложений.
Область компетенции З – Новое в медицине. Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными.	
Модуль обучения З1 Новое в медицине.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - обобщить и собрать материал из отраслевых газет и журналов на заданную тему; - уметь пересказать содержание статьи о проблемах медицины и здравоохранения.
Модуль обучения З2 Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - конструкции сложноподчиненного предложения с придаточными изъяснительными; - стилистические функции прямой и косвенной речи; - синонимию личных, безличных и неопределенно личных конструкций в составе сложного предложения.

2 Профиль компетенции - Профессиональный иностранный язык

Профиль компетенции – **Иностранный язык.**	После обучения обучающийся будет владеть лексическим и грамматическим минимумом для перевода текстов, кратко передавать содержание полученной информации, принять участие в дискуссии на профессиональную тему.
Область компетенции А – Вводно – коррективный курс.	После обучения обучающийся будет владеть:
Модуль обучения А1 Основной модуль.	- правилами чтения букв и буквосочетаний иностранного языка, навыками правильного произношения, рассказывать о себе, своем окружении, описывать особенности жизни и культуры своей страны и страны изучаемого языка, участвовать в беседе на знакомую тему, выражать свое отношение (согласие, несогласие) к высказыванию собеседника, осуществлять запрос и обобщение информации.
Область компетенции Б – Профессионально направленный курс.	После обучения обучающийся будет владеть:
Модуль обучения Б1 Анатомия человека.	- лексическими навыками, овладение лексическими средствами, обслуживающими новые темы, делать сообщения, содержащие наиболее важную информацию по теме, выделять основные факты из прочитанного текста;
Модуль обучения Б2 Лечебные учреждения.	- понимать основное содержание несложных звучащих текстов монологического и диалогического характера в рамках изучаемых тем, излагать сведения о себе, заполнять анкеты, бланки, вступать в общение, отвечать на вопросы собеседника, завершать общение;
Модуль обучения Б3 Клиническая медицина.	- техникой перевода текстов, построенных на языковом материале повседневного и профессионального общения, понимать основное содержание текстов познавательного характера на темы, предлагаемые в рамках курса, выборочно извлекать из них необходимую информацию, рассказывать, описывать события, излагать факты, делать сообщения в связи с изученной тематикой.

Модуль обучения В2 Сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.	После окончания обучения будет знать: - понятия о сложном предложении; - виды союзов: сочинительные, подчинительные; - сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.
Область компетенции Г – Культура и искусство. Выражение определительных значений в простом предложении. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным.	
Модуль обучения Г1 Культура и искусство.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - высказывать самостоятельное мнение (устное или письменное) с оценкой аргументацией по поводу просмотренного кино - диафильма, посещения выставки, музея и т.д.
Модуль обучения Г2 Выражение определительных значений в простом предложении. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - согласованные и несогласованные предложения; - предложения с причастием и причастным оборотом; - обособление определений; - сложноподчиненные предложения с придаточным определительным; - правописание сложных прилагательных.
Область компетенции Д – Моя Родина – Казахстан. Простое предложение с обстоятельством, сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.	
Модуль обучения Д1 Моя Родина – Казахстан.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - составлять и записывать тезисный план; - излагать основную информацию.
Модуль обучения Д2 Простое предложение с обстоятельством, сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - основные виды обстоятельств; - обстоятельства времени, места, цели, причины, образа действия; - наречия и их правописание; - сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.
Область компетенции Ж – Моя специальность. Медицина и общество. Предложения с однородными членами. Сложносочиненные предложения.	
Модуль обучения Ж1 Моя специальность. Медицина и общество.	После окончания обучения обучающийся должен владеть (уметь) составить диалог (монолог) на материале полученной информации.
Модуль обучения Ж2 Предложения с однородными членами. Сложносочиненные предложения.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - предложения с однородными членами; - обобщающие слова при однородных членах; - сложносочиненные предложения с соединительными, противительными и разделительными союзами.
Область компетенции Е – Из истории науки. Сложноподчиненные предложения с придаточными времени, места, цели.	

Д1 - қарапайым физиотерапиялық емшараларды қолдану;	- науқасқа қышаны қоюды; - науқасқа; жылытқышты,мұзды қабықты мұзбен беруді; - қыздырма,дәрілік, салқын және ыстық компрестерді қоюды;	- «қарпайым физиотерпия» анықтамасын - физиотерапиялық емшаралардың организмге әсер ету механизмін; - мақсаты, қолдануға болатын және қарсы көрсетілімдерін және оларды қойғанда болатын асқынулары; - стандарттарды орындау техникасын;	- оқулықтар; - конспект; - мейірбикелік манипуляциялар стандарты; - жылытқыш; - мұзды қабық мұзбен; - қышалар; - бинт; - салфеткалар; - компрестік қағаз;
Д2 - науқасқа ылғалдатылған оттегін беру;	- осы процедураларды жүргізгенде қауіпсіздік техникасын сақтауды; - науқасқа Бобров аппараты арқылы және оттегі жастықшасы арқылы ылғалдатылған оттегін беруді;	- оттегімен емдеу туралы түсінікті; - қолдануға болатын көрсетілімдерін; - стандарттарды орындау техникасын; - емшараны орындағанда қаіпсіздік техникасын сақтау ережесін;	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялар стандарттар; - Бобров аппараты - оттегі жастықшасы;
Д3 - науқастың функциональды жағдайын бағалау;	- науқастың тамыр соғуын анықтауды және есептеуді; - дем алу қозғалысының санын есептеуді; - қан қысымын өлшеуді; - дене қызуын өлшеуді;	- артериалды тамыр соғуы туралы түсінікті; - тамыр соғудың сипаттамасын; - тамыр соғуды есептеу техникасын; - дем алу туралы түсінікті, дем алу түрлерін; - дем алу қозғалысының жиілігін есептеу техникасын; - артериалды және венозды қысым туралы түсінікті; - қан қысымын өлшеу техникасы; - жылулықты реттеу туралы түсінікті; - дене температурасын өлшеу техникасы; - қызба туралы түсінікті; - қызбаның кезеңдерін; - әртүрлі қызбаның кезеңдеріндегі күтімді;	
Е1 - дәріханадан дәрі-дәрмектерді алуға талапты жазу. Дәрі-дәрмектерге есеп,бақылау және есептен шығаруды жүргізу;	- дәрігердің ем тағайындаитын парағынан іріктеу жүргізуді; - дәріханаға дәрі-дәрмектерге талаптарды жазуды; - есірткелік,қатты әсерлі дәрі-дәрмектерге есеп жүргізуді;	- дәрі-дәрмектермен жұмыс істеу ережелерін; - бөлімде дәрі-дәрмектерді сақтау ережелерін; - есірткелік,қатты әсерлі дәрі-дәрмектерді сақтау ережелерін; - есептеу құжаттарын жүргізу ережелерін; - дәрі-дәрмектерді есептен	- оқулықтар; - конспект; - кесте; - мейірбикелік манипуляциялар стандартты; - есірткелік дәрілерді есептеу журналы; - есептеу

		шығару ережелерін;	құжаттарынынын түрлері;
Е2 - ауыз арқылы ішетін дәрі-дәрмектерді таратып салу және үлестіру;	- науқастарға дәрі-дәрмектерді салып,үлестіру; - тағайындалған дәрілерді науқас қабылдауын бақылауды; - стандарт бойынша емшараны орындауды;	- таблетканы,әртүрлі тамшыларды,капсуланы қабылдау ережелерін; - дәрілерді тіл астына қолдану ережесін;	- оқулықтар; - дәрі-дәрмектер; - сұйық дәрінің түрлері; - қатты дәрінің түрлері;
Е3 - науқасқа дәрі-дәрмектерді сыртқы әдіспен қолдану;	- науқасты емшараға дайындауды; - стандарт бойынша емшараны орындауды;	- сыртқа қолданатын дәрінің әсер ету уақыты туралы түсінікті; - мақсаты, қолдануға болатын және қарсы көрсетілімдерін; - мұрынға,көзге,құлаққа тамшы тамызу техникасын; майды,ұнтақты,пластырьді қолдану техникасын; - тік ішектік суппозиторийді қолдану техникасын;	- оқулықтар; - конспект; - мейірбикелік манипуляциялар стандарттары; - сыртқа қолдануға арналған дәрі-дәрмектер;
Е4 - науқасқа дәрі-дәрмектер арқылы дем беру әдісін қолдану.	- қалта ингаляторымен, спеисерді қолдануға науқасты үйретуді.	- қалта ингаляторын, спеисерді қолдану ережелерін.	- жеке ингалятор; - спейсер.
Ж1 - егу кабинетінің жұмысын ұйымдастыру;	- егу кабинетін жұмысқа дайындауды; - егу кабинеттінде санитарлы-эпидемиологиялық тәртіпті қолдауды; - егу кабинетінде күнделікті,негізгі жинастыруды жүргізуді;	- егу кабинеттінің құрылысын және ондағы мейірбикенің міндеттерін; - жинастыру түрлерін және олардың реттілігін; - «қызыл сызық» түсінігін; - мейірбикенін арнайы киімін, жеке бас гигиенасына қойылатын талаптарды; -медициналық құралдармен жұмыс істегендегі сақтық шараларын;	- оқулықтар; - конспект; - арнайы киім; - жабдықтар; - жиһаз; -шелек; - су; - зарарсыздандыру ертінділері; - жинастыру мүліктері;
Ж2 - ампуладан және флаконнан дәріні сорып алу; - антибиотиктерді еріту; - инсулин дозасына есеп жүргізу;	- қолға гигиеналық деңгейде тазарту жүргізуді; - қолғапты киюді және шешуді; - бір рет қолданылатын ораудағы шприцті құрастыруды; - ампуладан,флаконнан дәрілерді шприцке сорып алуды;	- дәрілерді парентеральдық әдіспен енгізудің анықтамасын; - дәрілерді парентеральдық әдіспен енгізудің артықшылығын; - ампуладан және флаконнан дәрілерді сорып алу техникасын; - антибиотиктерді еріту ережелерін; - шприцке инсулинді сорып алу техникасын;	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялар стандарттары; - бір рет қолданылатын шприц; - флакондағы дәрілер; - егеуіш; - мақта шариктері; - 0,5% новокоин ертіндісі; - инсулин шприці;

2 Структура образовательной учебной программы обучения по модульной технологии обучения

1 Общегуманитарные дисциплины

1 Профиль компетенции - Профессиональный казахский (русский) язык

Профиль компетенции - Профессиональный казахский (русский) язык.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями профессионального русского языка и навыками письменной и устной речи; - уметь выделять в тексте смысловые части, определять микротемы; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений образующие сложное синтаксическое целое; - использовать средства связи предложений при самостоятельном составлении собственных связных высказываний; - составлять план (простой, сложный, назывной, вопросный, тезисный); - различать функциональные стили текстов (художественный, публицистический, научный); - самостоятельно составлять диалоги, монологи.
Область компетенции А – Язык и общество. Предложение. Словосочетание.	
Модуль обучения А1 Язык и общество.	После окончания обучения обучающийся должен: - составлять сообщения по актуальным проблемам современности; - принимать участие в устном сообщении на русском языке.
Модуль обучения А2 Предложение. Словосочетание.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - словосочетания; - типы связи слов в словосочетании (согласование, управление, примыкание); - типы простых предложений; - согласование сказуемого с подлежащим.
Область компетенции Б – Я и мое здоровье. Структура простого предложения. Типы сказуемых. Односоставные предложения.	
Модуль обучения Б1 Я и мое здоровье.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - составлять рекомендации «Как сохранить здоровье»; - составлять и записывать сложный план.
Модуль обучения Б2 Структура простого предложения. Типы сказуемых. Односоставные предложения.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - предложения с составным глагольным сказуемым; - употребление вспомогательных глаголов; - односоставные предложения; - безличные предложения; - функциональные стили речи (разговорный, художественный, официально-деловой, публицистический, научный).
Область компетенции В – Экология и здоровье человека. Сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.	
Модуль обучения В1 Экология и здоровье человека.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - выделять и обобщать основную информацию ряда текстов, выражать собственное отношения к прочитанной информации; - уметь развертывать план в монолог-повествование, диалог -беседу об экологической культуре.

СД.05	**знать**: - организацию и оборудование стоматологического кабинета; - основные принципы асептики в терапевтической стоматологии. - строение и функции органов и тканей полости рта; - методы обследования больного; - этиологию, патогенез, клиническое течение, диагностику, профилактику, лечение заболеваний зубов и полости рта; **уметь**: - использовать полученные знания в профилактике и лечении заболеваний зубов и полости рта; - соблюдать инфекционную безопасность в стоматологическом кабинете.	272	**Терапевтическая стоматология:** - организация и оборудование стоматологического кабинета; - этиология, клиническое течение, диагностика, профилактика, лечение заболеваний зубов и полости рта.	СК-8
СД.06	**знать**: - строение и функции органов и тканей полости рта; - клинико-лабораторные этапы изготовления ортодонтических и ортопедических протезов; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности; - изготавливать ортодонтические и ортопедические протезы.	102	**Основы ортопедической и ортодонтической стоматологии:** - виды протезов и их назначения; - конструкции ортодонтических и ортопедических протезов; - клинические и лабораторные этапы изготовления ортодонтических и ортопедических протезов.	СК-8
ДО	**Дисциплины, определяемые организацией образования**	**48**		
ПО	**Производственное обучение**	**72**		
ПП	**Профессиональная практика**	**216**		
Э	**Экзаменционная сессия:**	**216**		
	- промежуточная аттестация	144		
	- итоговая аттестация	72		
	Итого на обязательное обучение	**4320**		
К	**Консультации**	**340**		
Ф	**Факультативные занятия**	**300**		
	Всего:	**4960**		

Нормативный срок освоения образовательной программы уровня среднего звена по специальности 030400 0 «Стоматология» квалификации: 030401 3 «Помощник врача-стоматолога», 030403 2 «Гигиенист-стоматологический при очной форме обучения составляет 145 недель, в том числе:

Теоретическое обучение, включая практические занятия	109 недели
Профессиональная практика	6 недели
Промежуточная аттестация	4 недель
Итоговая аттестация	2 недели
Каникулярное время	24недели

			- спирт 70%; - пинцет; - лоток; - контейнелер;
Ж3 - науқасқа дәрілерді парентеральды әдіспен енгізу;	- иньекцияға жұмыс орнын дайындауды; - қажет құралдарды даярлауды; - гигиеналық деңгейде қолды тазартуды; - қолғапты киіп және шешуді - иньекция жасайтын жерді тазартуды; - тері ішіне,тері астына, бұлшық етке иньекция жасауды;	- мақсаты,жасауға болатын және қарсы көрсетілімдерін; - иньекция қоятын жерлерін; - тері ішіне, тері астына, бұлшық етке иньекция орындау техникасын; - иньекциялардан кейін болатын асқынуларды;	- мейірбикелік манипуляциялық стандарты; - бір рет қолданылатын шприцтер 2мл, 5мл, 10мл; - мақта шариктері; - флакондағы және ампуладағы дәрілер; - 70% спирт; - лоток; - пинцет; - қолғап; - контейнерлер;
Ж4 - науқасқа дәрілерді парентеральды әдіспен енгізу;	- иньекцияға жұмыс орнын дайндауды; - қажет құралдарды даярлауды; - гигиеналық деңгейде қолды тазартуды; - иньекция жасайтын орынды тазартуды; - көк тамырға иньекция жасауды; - көк тамырға тамшылатып енгізуге бір рет қолданылатын жүйені құрастыруды; - көк тамырға дәрілік ерітіндіні тамшылатып енгізуді; - көк тамырдан қанды зертханалық зерттеуге алуды;	- көк тамырды тесу,көк тамырды тілу түсініктерін - мақсаты, жасауға болатын және қарсы көрсетілімдерін, қоятын жерлерін; - иньекцияларды қойғаннан кейін болатын асқынуларды; - осы емшараларды орындау техникасын;	-мейірбикелік манипуляциялық стандарттар; - бір рет қолданылатын шприцтер 10мл,20мл - мақта шариктері; - дәрі-дәрмектер; - 70% спирт; - лоток; - пинцет; - бұрау; - салфеткалар; - лейкопластыр; - бір рет қолданылатын жүие; - штатив; - қолғап; - контейнерлер;
Ж5 - пункция жасау кезінде дәрігерге көмектесу.	- пункция жүргізуге науқасты дайндауды; - қажет құралдарды даярлауды; - стандарт бойынша емшараны орындағанда дәрігерге көмектесуді; - науқасты пункциядан кейін бақылауды және күтуді.	- пункция туралы түсінікті - пункция жүргізудің мақсаты,болатын және қарсы көрсетілімдерін; - пункция жүргізу техникасын; - пункция жүргізген уақыттағы мейірбикенің ролін.	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялық стандарттар; - бір рет қолданылатын шприцтер; - инелер; - Кассиркин инесі; - троакор; - 70% спирт; - 5% йод; - мақта; - пинцет; - лоток; - пробиркалар; - штатив.

31 - құсқан науқасқа алғашқы көмек көрсету;	- қажет құрал-жабдықтарды даярлауды; - құсқанда көмек көрсетуді; - құсқан науқасқа бақылауды және күтім жасауды;	- құсу туралы түсінікті; - құсқан науқасқа көмек көрсету ережелерін;	- су; - шылапшын; - сүлгі; - крушка; - салфеткалар;
32 - асқазанды сүңгісіз және сүнгілі әдіспен жуу;	- науқасты емшараға дайындауды; - қажет құрал-жабдықтарды даярлауды; - стандарт бойынша асқазанды сүңгісіз және сүнгілі әдіспен жууды орындауды;	- сүнгісіз және сүнгілі әдістердің салыстырмалы әсерін; - асқазанды жууға болатын және қарсы көрсетілімдерін; - асқазанды жуу техникасын; - мүмкін болатын асқынуларды, сақтық шараларын;	- оқулықтар; - жуан асқазан сүнгісі; - құйғыш; - шылапшын; - шелек сумен; - крушка; - клеенкалы алжапқыш; - салфеткалар;
33 - науқасқа әртүрлі клизмалар түрлерін қою.	- науқасты клизма жасауға дайындауды; - қажет құрал-жабдықтарды даярлауды; - стандарт бойынша емшараны орындауды.	- клизма туралы түсінікті; - клизмалардың түрлерін; - клизманы қою мақсаты, болатын және қарсы көрсетілімдерін, асқынуларды; - тазарту, сифон, майлы, гипертониялық, дәрілік клизмаларды қою техникасын; - жел шығаратын түтікті қою техникасын.	- оқулықтар; - Эсмарх крушкасы; - штатив; - ұштықтар; - шүберек; - вазелин; - клеенка; - судно; - қолғап; - клеенкалы алжапқыш; -шылапшын; - 10-12 л шелек сумен; - шпатель; - салфеткалар; - жуан ішек сүнгісі.
И1 - жедел зәр тоқтап қалғанда көмек көрсету.	- науқасты емшараға дайындауды; - қажет құрал-жабдықтарды даярлауды; - ер мен әйелдің қуығын катетерлеуді.	- жедел зәр тоқтау түсінігін; - себептерін,белгілерін - қуықты катетерлеу түсінігін; - мақсаттарын,жасауға болатын және қарсы көрсетілімдерін; - катетердің түрлерін; - мүмкін болатын асқынуларды,оларды алдын алуын; - қуықты катетерлеу техникасын.	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялар стандарты; - катетерлер; - фурацилин ертіндісі; - салфеткалар; - пинцет; - вазелин майы; - зәр қабылдағыш; - қолғап.
К1 - клиникалық өлімде реонимациялық шараларды жүргізу.	- қалі ауыр және жанталасқан науқасқа күтімді жүргізуді - жоғары тыныс алу; жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз етуді; - өкпеге жасанды дем беруді жүргізуді;	- қалі ауыр және жанталақан науқасты күту ережелерін; реанимация, реаниматология түсініктерін; - терминальды	- оқулықтар; - мейірбикелік манипуляциялық стандарттар; - күтім заттары және құралдары.

СД.00	**Специальные дисциплины Квалификация «Гигиенист-стоматологический»**	**1032**		
СД.01	**знать**: - показания и противопоказания для применения физиотерапии при лечении заболеваний зубов и полости рта; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	50	**Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта;** - система организации физиотерапевтической помощи; - применение физиотерапии для лечения заболеваний зубов и полости рта.	СК-4
СД.02	**знать**: - основные и специальные методы рентгенологического исследования; - рентгенодиагностика заболеваний челюстно-лицевой области; **уметь**: - правильно расшифровывать рентгенограммы при обследовании больных с восполительными,опухолевыми заболеваниями и травматическими повреждениями челюстно-лицевой области.	26	**Рентгенография зубов и челюстей:** - система организации рентгенологического обследования; - методы рентгенологического обследования при различных заболеваниях челюстно-лицевой области.	СК-3
СД.03	**знать**: - особенности стоматологического обследования при профилактических осмотрах; - профилактику основных стоматологических заболеваний; - теоретические основы составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний; **уметь**: - обследовать стоматологического больного при профилактических осмотрах; - составлять план профилактики основных стоматологических заболеваний; - планировать комплексную систему профилактики основных стоматологических заболеваний.	310	**Гигиена полости рта и профилактика стоматологических заболеваний:** - подготовка специалиста по вопросам первичной профилактики стоматологических заболеваний; - обучение профессиональной и индивидуальной гигиене полости рта.	СК-5 СК-6
СД.04	**знать**: - организацию и оборудование стоматологического кабинета; - основные принципы асептики и антисептики в хирургической стоматологии; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности при удалении зубов и в лечении заболеваний челюстно-лицевой области.	272	**Хирургическая стоматология:** - организация и оборудование стоматологического кабинета; - этиология, клиническое течение, диагностика, лечение заболеваний челюстно-лицевой области.	СК-8

	мероприятия и стерилизацию медицинского инструментария; - измерять температуру тела, АД, исследовать пульс; - вводить лекарственные вещества; - оказывать неотложную помощь при осложнении инъекций; - обследовать стоматологического больного при профилактических осмотрах; - составлять план профилактики основных стоматологических заболеваний; - планировать комплексную систему профилактики основных стоматологических заболеваний.			
СД.04	**знать**: - организацию и оборудование стоматологического кабинета; - основные принципы асептики и антисептики в хирургической стоматологии; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности при удалении зубов и в лечении заболеваний челюстно-лицевой области.	272	**Хирургическая стоматология:** - организация и оборудование стоматологического кабинета; - этиология, клиническое течение, диагностика, лечение заболеваний челюстно-лицевой области.	СК-8
СД.05	**знать**: - организацию и оборудование стоматологического кабинета; - основные принципы асептики в терапевтической стоматологии. - строение и функции органов и тканей полости рта; - методы обследования больного; - этиологию, патогенез, клиническое течение, диагностику, профилактику, лечение заболеваний зубов и полости рта; **уметь**: - использовать полученные знания в профилактике и лечении заболеваний зубов и полости рта; - соблюдать инфекционную безопасность в стоматологическом кабинете.	272	**Терапевтическая стоматология:** - организация и оборудование стоматологического кабинета; - этиология, клиническое течение, диагностика, профилактика, лечение заболеваний зубов и полости рта.	СК-8
СД.06	**знать**: - строение и функции органов и тканей полости рта; - клинико-лабораторные этапы изготовления ортодонтических и ортопедических протезов; **уметь:** - использовать полученные знания в профессиональной деятельности; - изготавливать ортодонтические и ортопедические протезы.	102	**Основы ортопедической и ортодонтической стоматологии:** - виды протезов и их назначения; - Конструкции ортодонтических и ортопедических протезов; - клинические и лабораторные этапы изготовления ортодонтических и ортопедических протезов.	СК-8

	- жүрекке массаж жасауды жүргізуді; - өлімді анықтауды.	жағдай,клиникалық өлім,биологиялық өлім туралы түсініктерді, олардың белгілерін; - өкпеге жасанды дем беру және жүрекке массаж жасау техникасын; - жүргізілген реанимациялық шаралардың әсер ету критерияларын; - өлікті жайлау ережесін.	

11 Құзыреттілік саласы - Латын тілі

Латын тілінің - Құзыреттілік кәсіп бағыты.	Тарауды оқып бітірген соң, оқушылар меңгеруі қажет: - клиникалық, анатомиялық және фармацевтикалық терминдерді өз тәжірбиелерінің кәсіби лексикасында қолдануды; - кәсіби бағытталған мәтіндерді сөздіктің көмегімен аудара білуді; - клиникалық терминдерді, дәрі-дәрмектердің атауларын дұрыс жазып, оқуды; - медициналық, анатомиялық терминдердің мағынасы мен маңызын жете түсініп құрастыруды; - әртүрлі дәрілік түрлерге рецепттерді құрастырып жазуды және аударуды.
А Құзыреттілік саласы.	Тарауды оқып бітірген соң, оқушылар меңгеруі қажет: - латын алфавитін және әріптердің дыбысталуын.
А Құзыреттілік аймағы - Фонетика.	Осы тараудың соңында оқушылдар меңгеруі қажет: - латын алфавиті мен әріптің дыбысталуын;
Оқыту модулі А1	- грек тілінен енгізілген сөздердің дыбысталу ерекшеліктері мен дауыссыз дыбыстардың және дифтонгтердің оқылу ережесін, әртүрлі әріптер қосындысының оқылу ережесін білуі.
Б компетенциясының аймағы - Сөздердің құрылуы. Медициналық терминдердің құрылысы.	Тарауды оқып бітірген соң оқушылдар меңгеруі қажет: - сөздердің құрамымен танысу арқылы сөз құрамын біліп, оқып меңгереді;
Оқыту модулі Б1	- приставкаларды, терминоэлементтерді білуі; - грек-латын дублетін білу; - терминдердің мағынасын дұрыс құрастыру; - терминдердің мағынасын түсіндіре білуі;
Оқыту модулі Б2	- аурудың аталуында патологиялық жағдайын анықтау үшін жұрнақ туралы оқып үйренген білімін қолдана білуі, мысалы –itis-oma-osis-iasis.
В Құзыреттілік аймағы - Етістік. Грамматикалық категориясы. Бұйрық рай. Ырықсыз рай. Бұйрық райдың рецепте қолдануы.	Осы тараудың соңында оқушылдар меңгеруі қажет: - етістіктің 4 жіктеуі, етістіктің осы шақтағы сөз негізінен сөйлем құрастыруды және бұйрық райының көмегімен дәрілік түрлерге рецепт құрастыруды меңгеруі қажет;
Оқыту модулі В1	- етістіктің словарлық сөз түрлерін білуі; - етістіктің жалқы сөйлемдірін аударуды; - рецепте жазылатын стандартты, қосымша сөздерді білуі;
Оқыту модулі В2	- рецепттің құрылысын білу, меңгеру; - рецепте жазылатын стандартты сөздерді білу; - әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды білу; - әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазып оқу және аудара білу.

Г Құзыреттілік аймағы - Зат есім. Граммат-қ категория-сы. 5 жіктелуіне шолу, 1-ші 2-ші жіктелуі. Қиылыспаған анықтауыш.	Осы тараудың соңында оқушылар меңгеруі қажет: - зат есімді меңгеру барысында грамматикалық категорияны, родтарды, жекеше және көпше түрлерін, септелуді білуі;
Оқыту модулі Г1	- зат есімнің 1-ші және 2-ші жіктелуімен терминдер құрастыруды және аударуды білуі; - зат есімнің словарлық сөзінің қайсы жіктелуіне жататынын және талданылатынын анықтауды білу.
Д Құзыреттілік аймағы - Дәрілердің атауларындағы жиі кездесетін қиықшалар. Химиялық элементтің, тотықтың, тұздың, қышқылдың аттары.	Тараудың соңында оқушылар білуі қажет: - дәрілердің атауларындағы жиі кездесетін қиықшарады білуі; - химиялық элементтердің, тотықтардың, тұздардың және қышқылдардың атауларын білуі; - жиі кездесетін қиықшаларды қолдана отырып дәрілердің атауларын дұрыс жазуды және оқуды білуі;
Оқыту модулі Д1	- дәрілердің атауларындағы қиықшаларды бөліп ала білуі; - қышқылдардың, тотықтардың және тұздрдың аттарын латынша атауларын жазуды.
Е Құзыреттілік аймағы - Сын есім. Сын есімнің 1-ші тобы. Сын есімді зат есіммен үйлестіру. (1-2-ші жектелінуін)	Тараудың соңында оқушылар білуі қажет: - сын есімді меңгеру барысында грамматикасын, родын, жекеше және көпше түрлерін, септелуін, жіктелінулерін білуі;
Оқыту модулі Е1	- сын есімнің зат есіммен үйлестіруді меңгеруі; - терминдерді үйлесімді құрастыруды және аударуды.
Ж Құзыреттілік аймағы - Зат есімнің 3-ші жіктелуі. Тұздардың атауы, патологиялық процесстер.	Тараудың соңында оқушылар білуі қажет: - зат есім сөзінің жалғауынан 3-лік жіктелудің сөзі екендігін анықтау және жұрнақ жалғау арқылы клиникалық терминнің мағынасын анықтауды меңгеруі;
Оқыту модулі Ж1	- зат есімнің 3-шілік жіктелуінің түбір сөзін анықтай білуді; - зат есімнің 3-шілік жіктелінетін сөздерінен терминдер құрастыруды және аударуды; - зат есімнің 3-лік жіктелінетін сөдерін ілік септігінің жалқы және көпше түрінде қолдануды;
Оқыту модулі Ж2	- мына жұрнақтарды – osis-iasis-itis-oma- қолдана отырып клиникалық терминдер құрастыру; - клиникалық терминдердің мағынасын анықтауды; - бағытталған клиникалық терминдер құрастыруды;
Оқыту модулі Ж3	- көп кездесетін аниондарды қолдана отырып, тұздардың аттарын латын тілінде жазуды; - әртүрлі тақырыпқа сәйкес рецептер құрастырып жазуды және аударуды;
З Құзыреттілік аймағы - Сын есімнің 2- тобы. Салыстырмалы шырайлары	Тараудың соңында оқушылар меңгеруі қажет: - сын есімнің 2-ші тобының сөдерінен терминдер құрастыру және бұл терминдерді ілік септігінде дұрыс қолдануды;
Оқыту модулі З1	- сын есім өзі анықталатын зат есімдермен әр уақытта үйлесімде болатындығын білуі: (родта, жалқы және көпше түрлерде, септікте);
Оқыту модулі З2	- сын есімнің салыстырмалы шырайларын, жай шырай, күшейтпелі шырайларын медициналық терминдерде дұрыс үйлестіруді; - сын есімнің күшейтпелі шырайларының жұрнақтарын словарлық сөздерде дұрыс жалғау ережесін меңгеруі; - сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі жұрнақтарымен медициналық терминдерді құрастыру және аудару.

	- фармакологические свойства основных групп лекарственных средств; - показания и противопоказания к применению; - пути и способы их введения; - побочные эффекты; **уметь:** - оформить рецепты; - составлять рецептурные прописи; - рассчитывать различные дозы лекарственных средств; - выбирать удобную для применения лекарственную форму при различных заболеваниях.			
СД 00	**Специальные дисциплины Квалификация «Помощник врача-стоматолога»**	**1032**		
СД 01	**знать**: - показания и противопоказания для применения физиотерапии при лечении заболеваний зубов и полости рта; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	50	**Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта:** - система организации физиотерапевтической помощи; - применение физиотерапии для лечения заболеваний зубов и полости рта.	СК-4
СД 02	**знать**: - основные и специальные методы рентгенологического исследования; - рентгенодиагностика заболеваний челюстно-лицевой области; **уметь**: - правильно расшифровывать рентгенограммы при обследовании больных с восполительными, опухолевыми заболеваниями и травматическими повреждениями челюстно-лицевой области.	26	**Рентгенография зубов и челюстей:** - система организации рентгенологического обследования; - методы рентгенологического обследования при различных заболеваниях челюстно-лицевой области.	СК-3
СД.03	**знать**: - основы сестринского дела; - методы и способы стерилизации, дезинфекции; - выписывание, хранение лекарственных средств; - пути введения лекарственных средств; - осложнения инъекций, оказание полощи; - особенности стоматологического обследования при профилактических осмотрах; - профилактику основных стоматологических заболеваний; - теоретические основы составления комплексной профилактики основных стоматологических заболеваний; **уметь**: - проводить дезинфекционные	310	**Медицинская сестра стоматологического учреждения:**	ПК-1 СК-7

	двенадцатиперстной кишки; - понятие «острый живот»; - острый аппендицит, панкреатит, холецистит; - острая кишечная непроходимость, грыжи живота; - перитонит; - мочекаменная болезнь; - острый парапроктит, геморрой; **уметь**: - оказать первую медицинскую помощь при открытых и закрытых повреждениях головы; - осуществлять транспортировку пациентов в хирургические стационары; - осуществлять первую помощь при различных видах пневмоторакса; - обследовать больного с постановкой правильного диагноза при заболеваниях и повреждениях позвоночника и костей таза; - осуществить госпитализацию пациента с приступами почечной колики в хирургический стационар; - выявлять симптомы заболевания прямой кишки; - постановка фельдшерского диагноза при черепно-мозговой травме с оказанием первой доврачебной помощи пациентам; - готовить оснащения для плевральной пункции и торакоцентеза; - оказывать первую доврачебную помощь больным с заболеваниями и травмами позвоночника и обеспечить уход за спинальными больными; - оказывать первую доврачебную помощь при желудочно-кишечных кровотечениях; - проводить пальпацию живота; -выявлять симптомы «острого живота»; - осуществлять дифференциальную диагностику.		персонала и гигиена окружающей среды в хирургическом отделении; - соблюдение техники безопасности; - уход за тяжелыми больными.	
ОПД.09	**знать:** - общие правила составления, выписывания рецептов и правила отпуска по ним из аптеки лекарств;. - виды лекарственных форм; - особенности выписывания ядовитых, сильнодействующих, наркотических средств и препаратов с одурманивающим действием; - общие закономерности фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных средств;	102	**Основы фармокологии:** - общая рецептура; - общая фармакология; - частная фармакология.	СК-1 СК-2

И Құзыреттілік аймағы - Зат есімнің 4-ші-5-ші жіктеулері.	Тараудың соңында оқушылдар зат есімнің 4-ші және 5-ші жіктелуге жататын сөзді словарлық сөзінен анықтай алады.
Оқыту модулі И1	- зат есімнің 4-ші және 5-ші жіктелуіндегі сөздерді сын есіммен үйлестіруді білуі.
К Құзыреттілік аймағы - Сан есім. Сандық приставкалар фармацевтикалық терминологияда.	Тараудың соңында оқушылар меңгеруі қажет: - сан есімді латын және грек тіліндегі сандық приставкаларды қолдана білуді.
Оқыту модулі К1	- фармацевтикалық терминологияда латын тіліндегі сандық приставкаларды, грек тіліндегі сандық приставкалардан ажырата алуы.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Латын тілі**

Модульдің мақсаты: Латын тілінің толық курсін бітірген соң оқушылар білетін болады:

- болашақ мамандар медициналық терминологияны (анатомиялық, клиникалық және фармацевтикалық, кәсіби лексиканы) кәсіби салада қолдануды.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- латын тілінде сөздерді оқу және дыбыстау.	- латын тіліндегі сөздерді оқу және дыбысталуын өз тәжірибесінде қолдануы.	- латын алфавитін; - дауысты, дауыссыз әріптердің және әріптердің қосындысының, диграфтың, дифтонгтың дыбысталу ерекшеліктерін; - екпін ережесін.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
Б1			
- кәсіби мәтіндерді құрастырып, тәжірбие жүзінде қолдануды;	- бағытталған терминдер құрастырып, мағынасын түсіндіруді;	- сөздердің құралуы мен сөз негізінің құрамын; - жалғаулар; - термино элементтер; - грек-латын дублеттері.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
Б2			
- клиникалық терминдерді өз тәжірбиесінде, кәсіби қарым-қатынаста қолдануы.	- бағытталған терминдерді құрастыруды; - терминдердің мағынасын түсіндіруді.	- аурудың аттары және патологиялық жағдайында жұрнақтарды қолдануды; - термино элементтің мәні; - грек-латын дублеттері.	Тесттер
В1			
- стандартты рецепттерді тәжірибе жүзінде жазуды және оқуды;	- етістіктердің жай сөйлемдерін аударуды; - стандартты рецепт құрастыруда етістіктің бұйрық райын қолдануды;	- етістіктің 4 райларын; - етістіктің словарлық сөздерін; - сандартты рецепттерді;	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
В2			
- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды, оқуды.	- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепттерді жазуды, оқуды және латын тілінен орыс-қазақ тіліне, орыс-қазақ	- әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазудың ережесін; - рецептің құрылысын; - рецептегі латын тілінде жазылтын	Оқулық Таблицалар Тіректі конспект

	тілінен латын тіліне аудару; - рецепт жазуды.	бөлімінің ережесін.	Дәрістер Тесттер.
Г1			
- зат есімді меңгеру барысында грамматикалық категорияда алған білімді тәжірбие жүзінде анатомиялық және фармацевтік терминдерді қолдануды.	- латын тілінде словарлық сөзді дұрыс оқуды; - словарлық сөздің жіктелуін анықтауды; - зат есімнің 1-2 ші жіктелуіндегі терминдерді құрастыруды, аударуды.	- зат есімнің грамматикалық категориясын (родтарды, септіктерді, жіктелулерді); - зат есімнің 5 жіктелуі; - зат есімнің 5 жіктелуінің ерекшеліктерін; - зат есімнің 1 жіктелуінің септік жалғауларын.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
Д1			
- химиялық номенклатураны, қиықшаларды тәжірибе жүзінде қолданып, әртүрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды, оқуды.	- қиықшалары бар дәрілік түрлерді дұрыс оқып, жазуды; - дәрілерде кездесетін қиықшаларды анықтауды; - тотықтардың, қышқылдардың латынша атауларын құрастыруды.	- дәрілердің аттарындағы қиықшаларды; - химиялық элементтердің, тотықтардың, қышқылдардың латынша атауларын.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
Е1			
- зат есіммен сын есімнің үйлесімділігін қолдана отырып, анатомиялық, фармацевтикалық терминдерді құрастыру; - рецептер құрастыру.	- үйлесімділікті қолдана отырып, тек атау септігінің және ілік септігінің жалқы және көпше түріндегі терминдерді құрастыруды және аударуды.	- сын есімнің грамматикалық категориясын; - сын есімнің 1 тобындағы словарлық сөздерін; - зат есіммен сын есімнің үйлесімділік ережесінің ерекшелігін; - сын есімнің 1-2-ші жіктелуіндегі родтық ерекшеліктерін; - сын есімнің 1-2-ші жіктелуіндегі септік жалғауларын.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
Ж1			
- зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі терминдерді қолдана отырып, медициналық терминдері тәжірбиеде қолануды;	- зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздердің, түбір сөзін анықтауды; - зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздермен терминдерді құрсатыруды және аударуды; - зат есімнің 3-ші жіктеліуіндегі сөздерді , ілік септігінің жалқы және көпше түрінде қолдануды;	- зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздердің родының жалғауын анықтау; - зат есімнің 3-ші жіктелуіндегі сөздердің негізгі ерекшеліктерін;	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
Ж2			
- тұздардың латын атауымен рецепт құрастырып жазуды және аударуды тәжірбиеде қолдануды;	- клиникалық терминдердің мағынасын анықтауды; - бағытталған клиникалық терминдерді құрастыруды; - тұздардың аттарын латын тілінде құрасыруды және рецепт жазуды;	- тұздардың латынша аттарын; - барынша көп қолданатын тұздардың латынша атауын словарлық түрінде қолдануды;	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
З1			
- тәжірибеде меңгерген білімді қолдануды: - зат есіммен сын есімді үйлесімді етіп	- зат есіммен сын есімнің сөздерін дұрыс үйлестіріп құрастыруды; - сын есімнің 2-ші тобының	- зат есіммен сын есімнің үйлесімділігінің ережерлерінің ерекшеліктерін; - сын есімнің 2-ші тобының родтық	Оқулық Таблицалар (Дәрістер) Тіректі

	воспитание и обучение населения здоровому образу жизни; - вести утвержденную учетно-отчетную документацию.			
СД.07	**знать:** - анатомо – физиологические особенности организма; - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику; **уметь**: - владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за терапевтическими больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях на догоспитальном этапе.	86	**Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней:** - овладение знаниями и методиками диагностирования,лечения, ухода и профилактики болезней внутренних органов, неотложной помощи при экстренных состояниях.	ПК-4 ПК-5
СД.08	**знать**: - виды повреждений,; - хирургические болезни лица и ротовой полости; - хирургические заболевания пищевода и трахеи; - хирургические заболевания и повреждения грудной клетки и органов грудной полости; - понятие о врожденных заболеваниях позвоночника, понятие о травмах и переломах позвоночника; - кровотечения, язвы желудка и	80	**Хирургические болезни с основами реанимации:** - организация ухода за больными в хирургической практике; - основы медицинской деонтологии и профессиональной этики в хирургическом, реанимационном отделении; - принцип работы ФАПа, амбулатории; - цели и задачи здравпункта: оснащения, виды хирургической помощи; - личная гигиена медицинского	БК-7 ПК-3

	эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; - владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента. - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов. - владеть навыками распознавания самоанализа, самооценки. - владеть навыками построения безконфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.			
ОПД.06	**знать**: - законы Республики Казахстан о системе здравоохранения; - Конституцию Республики Казахстан; - Кодекс Республики Казахстан «О здоровье населения»; - основные принципы национального здравоохранения, Единой национальной системы здравоохранения; - систему организации медико-санитарной помощи в условиях ПМСП; - демографическую и медико-социальную характеристику прикрепленного населения; - роль и основные задачи фельдшера при проведении амбулаторного приема, его организации и материальном обеспечении; - организацию профилактической работы среди населения; - организацию и методику работ по гигиеническому воспитанию населения и пропаганде здорового образа жизни; - основные учетные формы медицинской документации амбулаторно-поликлинической службы: **уметь**: - проводить персональный учет прикрепленного населения; - проводить санитарно-просветительную работу, включающую пропаганду медицинских знаний, гигиеническое	34	**Социальная гигиена и организация здравоохранения:** - система государственных и общественных мероприятий, направленных на предупреждение заболеваний,гармоничное развитие физических и духовных сил, сохранение долголетия и работоспособности человека; - важнейшие принципы организации здравоохранения в Республике Казахстан, вопросы организации анализа состояния здоровья населения, санитарно-гигиенического и эпидемиологического состояния населенных мест, вопросы профилактики заболеваний; - методы статистического исследования, показатели здоровья и демографии; - вопросы организации лечебно-профилактической помощи городскому и сельскому населению, женщинам и детям, работникам промышленных и сельскохозяйственных предприятий; - основы медицинского страхования и организации санитарно-эпидемиологической службы.	

анатомиялық және фармацевтикалық терминдерді құрастыруды , аударуды және рецепттер жазуды;	медициналық терминдерін ілік септігінде дұрыс қолдануды;	жалғауларын; - сын есімнің 2-ші тобының словарлық түрін;	конспект
32			
- тәжірибеде меңгерген білімді қолдануды: - зат есімді сын есімнің салыстырмалы шырайы мен күшейтпелі шырайларын анатомиялық және фармацевтік терминдерді үйлесімді құрастыруда қолдануды.	- сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларын медициналық терминдерді құрастырғанда дұрыс үйлестірілуін; - сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шарайларын медициналық терминдерді құрастыруды және аударуды.	- сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының словарлық түрін.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
И1			
- зат есімнің 4-5-ші жіктелуімен анатомиялық және фармацевтік терминдерді құрастырып, тәжірибеде қолдануды; - зат есіммен сын есімнің үйлесімділігін сөйлем құрастыруда қолдануды;	- зат есімнің 4-5-ші жіктелуіндегі сөздердің словарлық түрін анықтауды; - зат есімнің 4-5-ші жіктелуіндегі сөздерді сын есімнің сөздерімен үйлестіруді;	- зат есімнің 4-5-ші жіктелуіндегі сөздердің словарлық түрін ілік септігіндегі жалғауын анықтауды; - зат есімнің4-5-ші жіктелуіндегі сөздерді сын есімнің сөздерімен үйлестірудің ережелерін;	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект
К1			
- тәжірибеде меңгерген білімді қолдануды; - сандық приставкаларды фармацевтік терминдерді құрастырып жазуда және оқуда қолдануды.	- фармацевтік терминдердегі сандарды, латын тіліндегі реттік санды; - грек тіліндегі реттік саннан ажыратуды.	- латын және грек тіліндегі көп жағдайларда қолданылатын сандық приставкаларды қолдануды.	Оқулық Таблицалар Дәрістер Тіректі конспект

12 Құзыреттілік саласы - Анатомия

Құзіреттілік бағыты – Анатомия.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы адам денесінің құрылысын, бас пен мойын мүшелерінің құрылысын анықтайтын болады.
Құзіреттілік саласы А – Остеология мен синдесмология.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы қаңқа мен бөлек сүйектердің, буындардың, бас қаңқасының сүйектерінің құрылысы мен орналасуын жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Б – Миология.	Қаңқа бұлшық еттерінің орналасуын, биомеханика заңына сәйкес бас пен мойын бұлшық еттерін терең біледі.
Құзіреттілік саласы В – Ас қорыту жүйесі.	Ас қорыту жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Г – тыныс алу жүйесі.	Тыныс алу жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Д – Несеп – зәр шығару жүйесі.	Несеп – зәр шығару жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.

Құзіреттілік саласы Е - Жыныс жүйесі.	Жыныс жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Ж – Жүрек – қан тамырлар жүйесі.	Жүрек – қан тамырлар жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы З – Жүйке жүйесі.	Жүйке жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы И – Сезім мүшелері.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы сезім мүшелерінің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы К – Эндокриндік жүйе.	Ішкі сөл бездерінің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аты: **Анатомия**

Модульдің мақсаты: Оқыту аяқталған соң оқушы.

алғашқы жедел жәрдем көрсету үшін адам денесінің құрылысын, онда ағзалармен олардың бөліктерінің орналасуын анықтап, табатын болады.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А - адам қаңқасының бөлімдерін, бөлек сүйектер мен ірі буындарды табуды үйрену; - қаңқа бөлімдерінің барлық сүйектерінің құрылымдық элементтерін үйрену.	- сүйектердің құрылымдық компоненттерін ажырата білу, кейбір элементтерін өзіңнен көрсету. Бас қаңқасының, тұлға сүйектерінің, қол мен аяқ сүйектерінің ерекшеліктерін анықтау. Ірі буындарды, олардағы қимыл түрлерін көрсету.	- тірек – қимыл жүйесінің жалпы анатомиясын; Сүйектердің жіктелуін; Қаңқаның бөлімдерін, бөлек сүйектердің құрылысын. Жамбас астауының жыныстық құрылыс ерекшелігін. Сүйектердің бірігуі жөнінде жалпы түсінік және олардың жіктелуі.	Анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам қаңқасы, сүйек препараттары, муляждар.
Б - бас пен мойынның, тұлғаның, қол мен аяқтың бұлшық еттерін үйрену.	- бұлшық ет топтарын ажырата білу. Бас пен мойын, тұлға, қол мен аяқ бұлшық еттерінің орналасқан жерлерін өзіңнен және муляждан көрсету.	- көлденең жолақты және бірыңғай салалы бұлшық еттердің құрылыс ерекшеліктері мен қызметтері. Бұлшық еттердің жіктелуін. Бұлшық еттердің биомеханикасын. Бұлшық еттердің қосымша аппараты.	Анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам қаңқасы, сүйек препараттары, бұлшық ет муляждары.
В1 - ас қорыту жүйесінің мүшелері мен ас қорыту жолының бөлімдерін, олардың құрылыс ерекшеліктерін үйрену;	- мүшелерді көрсету және олардың орналасуын дене бетінен анықтау. Мүшелердің құрылыс ерекшеліктерін анықтау;	- ас қорыту жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Ас қорыту жүйесі мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасын; - мүшелердің жасқа байланысты құрылыс ерекшеліктерін;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам терісі мен қаңқасы.
В2 - тыныс алу жүйесінің бөлімдері мен мүшелерін үйрену;	- тыныс алу жүйесінің мүшелерін ажырата білу және көрсету, олардың құрылыс ерекшеліктері мен орналасуын дене бетінен көрсету;	- тыныс алу жүйесінің жалпы құрылыс жоспары мен анатомиялық, қызметтік сипаттамасы; - көкірекаралығы жөнінде түсінік. Көкірекаралығының мүшелері. Жасқа байланысты тыныс алу мүшелерінің құрылыс ерекшеліктері;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.

	- владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - владеть знаниями о различных видах утопления; - владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения; - владеть знаниями о видах отравления в очаге химической катастрофы; - владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - владеть знаниями об основных характеристиках землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности; - владеть знаниями о причинах и механизме развития синдрома длительного сдавливания; **уметь**: - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям. - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оказания первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС.			
ОПД.05	**знать**: - владеть знаниями по вопросам функций психики; - разбираться в вопросах управления поведением и деятельностью человека - владеть знаниями о различиях главных психических познавательных процессах: восприятие, представление, память, воображение, наблюдательность, творческое и саногенное мышление. - знать классификацию эмоциональных состояний; - владеть знаниями о волевых процессах для достижения поставленной цели. - владеть знаниями о социально-психологическом подходе; **уметь**: - владеть навыками проведения беседы с пациентом; - принимать участие в проведении	54	**Основы психологии:** - овладение знаниями процессов психологии; - определять психические процессы и свойства личности; - анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека, проводить психологический самоанализ.	

ОПД.01	**знать**: - Медицинскую этику и деонтологию. Основные понятия о этике и деонтологие.Врачебную тайну; **уметь**: - Общаться с больными и их родственниками.	20	**Профессианальная этика и деонтология:** - история развития этики и деонтологии. Медицинская этика. Задачи.	БК-1
ОПД.02	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать**: - анатомо – топографическое расположение и взаимоотношение органов; - общие физиологические закономерности жизнедеятельности организма как целого; **уметь**: - ориентироваться в строении тела человека и определять отличительные особенности костей черепа.	108	**Анатомия, физиология и биомеханика зубочелюстной системы:** - понятие об анатомии человека; - остеология; - синдесмология; - миология; - спланхнология.	ПК-2
ОПД.03	**знать:** - анатомо – физиологические особенности организма; - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику; **уметь**: - распознавать заболевания внутренних органов; - оценивать состояние больного; - владеть навыками ухода за терапевтическими больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	110	**Основы клинической медицины** - владеть базовыми знаниям по основным терапевтическим заболеваниям; - владеть навыками ухода и профилактики; - владеть навыками этики и деонтологии.	
ОПД.04	**знать**: - иметь понятие о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие о поражающих факторах в очаге ЧС; - владеть знаниями об основных способах защиты населения; - владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях; - разбираться в методах и способах лечебно-эвакуационных мероприятий при ЧС, а также знать классификацию защитных сооружений;	34	**Медицина катастроф:** - роль и задачи ГО мирного и военного времени; - виды ЧС; - теории катастроф; - очаги поражения; - защита населения; - обучение оказанию первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС.	БК-3 ПК-4

В3 - несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерінің құрылысын үйрену;	- несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерін ажырата білу, олардың құрылыс ерекшеліктерін көрсету, орналасуын дене бетінен анықтау;	- несеп – зәр шығару жүйесінің жалпы құрылыс жоспары; - несеп – зән шығару жүйесінің мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасы;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.
В4 - еркек пен әйел жыныс жүйесінің мүшелерінің құрылысын үйрену;	- еркек пен әйел жыныс мүшелерін ажырата білу және көрсету, олардың орналасуын анықтау;	- жыныс жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Жыныс жүйесі мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасы;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.
В5 - жүрек құрылысын үйрену. Қан айналым шеңберлері, олардың маңызы. Қан тамырларының құрылысының, тармақталуының негізгі тәртібі мен жіктелуі. Лимфа жүйесінің мүшелері;	- жүректің орналасуын көрсету. Алдыңғы кеуде қабырғасынан жүрек шекарасын анықтау. Адам денесінің аймақтарынан ірі қан тамырларының жолдарын көрсету. Ірі лимфа тамырларын және олардың өзектерін анықтау. Аймақтық лимфа түйіндерін анықтап, көрсету;	- жүрек – қан тамырлар жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Жүректің құрылысы мен қызметі. Қан айналым шеңберлері. Үлкен және кіші қан айналым шеңберлерінің артериялары мен веналары. Жасқа байланысты қан тамырлар құрылысының ерекшеліктері. Лимфа жүйесінің жалпы құрылыс жоспары мен қызметі;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.
В6 - орталық және шеткі жүйке жүйесінің құрылысын үйрену;	- бас ми мен жұлынның бөлімдерін көрсету; - бас ми мен жұлын жүйкелерінің шығу жолдары, жүйкелендіру аймақтары. Жүйкелердің бағытын теріден көрсету;	- жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Бас миға жалпы шолу. Жұлынның құрылысы. Бас ми мен жұлынның қабықтары. Шеткі және вегетативті жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспары, олардың тармақтары, жүйкелендіру аймақтары;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.
В7 - көру, есту және тепе – теңдік, иіс сезу, дәм сезу мүшелерінің құрылыстарын үйрену; - тері және оның туындылары;	- көру, есту және тепе – теңдік, иіс сезу, дәм сезу мүшелерінің негізгі құрылымдық элементтерін анықтау және көрсету. Терінің қабаттарын көрсету;	- көру, есту және тепе – теңдік мүшелері мен терінің құрылыс ерекшеліктерін, морфологиялық құрылымдарын. Сезім мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасын;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.
В8 - ішкі сөл бездерінің құрылысы мен қызметін үйрену.	- ішкі сөл бездерін ажырата білу және олардың орналасуын көрсету.	- ішкі сөл бездерінің жалпы анатомиясын және олардың маңызын.	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.

13 Құзыреттілік саласы - Молекулалы биология, медициналық генетика

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Молекулалық биология, медициналық генетика.	Оқыту барысында оқушы тіршілік ұйымдарының клеткалық және молекулярлы-генетикалық деңгейлерін; тұқым қуалайтын материалдың гендік, хромосомалық және геномдық деңгейдегі құрылымды – функциональдық ұйымын; генетикалық және клеткалық гомеостаздың тұрақтылық сақтауының негізгі механизмдерін; - адамдағы тұқым қуалайтын патологиялардың негізгі белгілерін; - тұқым қуалайтын аурулар диагностикасының, профилактикасының және емдеуінің негізгі принциптері туралы білімді меңгеруі керек.
Құзыреттілік саласы А - Молекулалық биология негіздері.	Оқыту барысында оқушы молекулалық – генетикалық процестер туралы, ақуыз және нуклейн қышқылдарының биосинтезі туралы сол сияқты клетканың генетикалық аппараты және генетикалық гомеостаз туралы білімді меңгеруі керек.
Оқыту модулі А1	- ақуыз қасиеті мен қызметін танып біле отырып білімді меңгеру; - ДНҚ нуклеотидтерін кезектестігі, а-РНҚ-ның комплементарлық тізбегін және оған сәйкес полипептидті тізбекті құра білу дағдыларын қалыптастыру; - ДНҚ және РНҚ молекулаларын; - ДНҚ және РНҚ нуклеотидтерінің ажырата білуге дағдыландыру ерекшеліктерін.
Оқыту модулі А2	- белок биосинтезінің негізгі этаптарын ажырата білу (транскрипция, трансляция); - матрицалық типтік реакцияның негізі ретінде геннің құрылысы және генетикалық код туралы білімдіф меңгеру; - прокариот гендерінің экспрессиялы реттелуінің молекулярлы механизмін меңгеру; - эукариот гендерінің экспрессиялы реттелуінің молекулярлы механизмін меңгеру; - ситуациялық есептерді шеше білу;
Оқыту модулі А3	- ген туралы білімді меңгеру; - геном туралы түсінігін кеңейту; - микроскоппен жұмыс істей білу; - адамның қалыпты және патологиялық кариотипін ажырата білу; - жекелеген хромосомаларды идентификациялауды меңгеру; - адамның идиограммасын құра білуге дағдыландыру; - мутацияны танып білу; - генетикалық гомеостаздың бұзылуы және оның адам патологиясында көрініс беруі.
Құзыреттілік саласы Б - Молекулалық биология.	Оқыту барысында оқушы клетканы меңгеруге молекулалық биологияны тәжірибе жүзінде қолдану дағдыларын қалыптастыру;
Оқыту модулі Б1	- микроскоппен жұмыс істей білу дағдыларын қалыптастыру; - клетканың құрылымдың компоненттерінің ерекшеліктерін ажырата білу; - уақытша препараттар дайындай білуге баулу; - жануар клеткасы мен өсімдік клеткасын салыстыра білу; - митоз фазаларын ажырата білу; - мейоз фазаларын ажырата білу; - клеткадағы әр фазадағы өзгерістерді анализдей білу дағдыларын қалыптастыру.
Құзыреттілік саласы В - Даму генетикасы.	Оқыту барысында оқушы аурудың даму механизмін түсіндіруге молекулалық-генетикалық процестерді пайдалана білу.
Оқыту модулі В1	- жыныс бездерінің құрылысы мен олардың қызметі арасындағы өзара байланысты түсіндіре білу; - ұрықтың дамуындағы негізгі жиі кездесетін ауыт-қушылықтарды анализдей білу дағдыларын қалыптастыру; - даму кезіндегі туа біткен ақаулардың түзілуінің клеткалық механизмін анықтай білу дағдыларын қалыптастыру; - қазіргі генетика тұрғысынай темекі шегудің зияны, алкогольдың, наркотикалық заттардың зиянын түсіндіре білу.

	нормы регулирования отношений между людьми в обществе **уметь**: Принимать участие в групповой дискуссии; - подготовить доклад в соответствии с тематикой дисциплины.			
СЭД.03	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать**: - сущность, возможности, границы, перспективы и основные виды политики и функции политической власти; - международные отношения и роль Казахстана в международной политике; - объект и предмет социологии, её уровни, структуру и функции; - понятие общества, типологию и сущность общества; **уметь**: - разбираться и свободно ориентироваться в политических процессах, протекающих в Казахстане и за ее пределами; - иметь собственную оценку событий, происходящих в обществе; - отстаивать свою гражданскую позицию.	36	**Основы социологии и политологии:** - политические процессы, происходящие в обществе, законы функционирования политики, ее исторического развития; - типологию политических систем, место человека в политической жизни, а также общие закономерности развития и функционирования общества и социальные явления протекающие в нем; - роль и место Казахстана в современном мире.	БК-9
СЭД.04	**знать**: - основы теории рыночной экономики - микроэкономику; - макроэкономику; - проблемы собственности и предпринимательской деятельности; **уметь**: - Написать рефераты, доклады, СРС по вышеназванным изучаемым темам; - составлять бизнес планы - решать экономические задачи по предлогаемым формулам.	40	**Основы экономики:** - общие проблемы предмета и методы курса, основы общественного производства, воздействия государственный экономической политики РК на различные стороны современный рыночной экономики	БК-2
СЭД.05	**знать**: - теорию государства и права; - права и обязанности граждан РК; - Конституцию РК; - понятие уголовной и административной ответственности; - нормы медицинского права; **уметь**: - анализировать происходящие события с правовой точки зрения - подготовить самостоятельную работу по правовой тематике.	32	**Основы права:** - теорию государства и права; - понятие гражданско-правовой ответственности; - понятие административной ответственности; - понятие уголовной ответственности; - основы трудового права; - понятие «Семья и брак».	
ОПД.00	**Общепрофессиональные дисциплины**	**628**		

	занятиях физическими упражнениями. - профессионально- прикладную физическую направленность студентов с учетом особенностей будущей профессии; **уметь**: - технически правильно осуществлять двигателые действия и технику упражнений по видам спорта, предусмотренных программой, использовать их в условиях соревновательной деятельности и организации собственного досуга; - разрабатывать индивидуальный двигательный режим, подбирать и планировать физические упражнения, поддерживать оптимальный уровень индивидуальной работоспособности; - контролировать и регулировать функциональное состояние организма при выполнении физических упражнений, добиваться оздоровительного эффекта; - соблюдать правила безопасности и профилактики травматизиа на занятиях, оказывать первую помощь при травмах и несчастных случаях; - выполнять конрольные упражнения, нормативы, тесты, предусмотренные программой.			
СЭД.00	**Модуль социально-экономических дисциплин**	**180**		
СЭД.01	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать**: - структуру и функции культуры; - закономерности функционирования, развития и передачи социального; опыта мировых ценностей культуры - материальную и духовную культуру древнего казахского народа; **уметь**: - выработать мировоззренческие и ценностные ориентиры; - участвовать в групповых дискуссиях и дебатах выбирать соответствующие формы для предоставления информации (эссе, доклады, рефераты, презентации).	40	**Культурология** - закономерности развития культуры как творческого процесса по созданию и сохранению общечеловеческих ценностей; - структуру и особенности духовного производства; - достижения культурного совершенства человека; - закономерности развития культуры, как мировой, так и национальной.	БК-8
СЭД.02	**знать**: - о филисофии, научных и религиозных картинах мира, смысле жизни человека, формах человеческого знание и особенностиях его проявления в современном обществе, нравственные	32	**Основы философии:** - предмет философии, основные вехи мировой философской мысли, природа человека и смысл его сушествования, человеческое познание и деятельность.	

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Молекулалы биология, медициналық генетика**
Модульдің мақсаты:
-тіршілік ұйымдарының клеткалық және молекулярлы - генетикалық деңгейлерін;
- адамдағы тұқым қуалайтын аурулар диагностикасының, профилактикасының және емдеуінің негізгі принциптері туралы білімді меңгеруі керек.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- молекулалы-генетикалық процестер туралы білімді меңгеру;	- ДНҚ нуклеотидтерінің кезектестігі, а-РНҚ-ның комплементарлық тізбегін және соған сәйкес полипептидті тізбекті құра білу дағдыларын қалыптастыру; - ДНҚ мен РНҚ молекулаларының, ДНҚ мен РНҚ-ң нуклеотидтерінің ерекшеліктерін ажырата білу;	- ақуыздардың қасиеті мен қыз-метін танып білу; - нуклеин қышқылдарының құрылысы туралы білімді меңгеру;	оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері», Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика», таблицалар плакаттар микропрепараттар
Оқыту модулі А2			
- нуклеин қышқылы мен белок биосинтезі туралы білімді меңгеру;	- ақуыз биосинтезінің негізгі этаптарын көрсете білу (транскрипция, трансляция); - ситуациялық есептерді шеше білу;	- матрицалық реакцияның негізі ретінде геннің құрылысы және генетикалық код туралы меңгеру; - прокариот гендерінің экспрессиялы реттелуінің молякулярлы механизмін меңгеру; - эукариот гендерінің экспрессиялы реттелуінің молекулярлы механизмін меңгеру;	- оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар
Оқыту модулі А3			
- клетканың генетикалық аппараты және генетикалық гомеостаз туралы білімді меңгеру.	- микроскоппен жұмыс істей білу; - жекелеген хоромосомаларды идентификациялауды меңгеру; - адамның идиограммасын құра білуге дағдыландыру; - генетикалық гомеостаздың бұзылуы және оның адам патологиясында көрініс беруі.	- ген туралы білімді меңгеру; - геном туралы түсінігін кеңейту; - адамның қалыпты және патологиялық кариотипін ажырата білу; - мутацияны танып білу.	Оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар
Оқыту модулі Б1			
- клетканы меңгеруге молекулалық биологияны тәжірибе жүзінде қолдану дағдыларын қалыптастыру;	- микроскоппен жұмыс істей білу; - уақытша препараттар жасай білу; - өсімдік және жануар клеткаларын ажырата білу; - митоз фазаларын ажырата білу дағдыларын меңгеру;	- клетканың құрылымдық компоненттерінің ерекшеліктерін ажырата білу;	Оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика»

	- мейоз фазаларын ажырата білу дағдыларын меңгеру; - клеткадағы әр фазадағы өзгерістерді анализдей білу дағдыларын қалыптастыру;		Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар
Оқыту модулі В1			
- аурудың даму механизмін түсіндіруге молекулалық-генетикалық процестерді пайдалана білу;	- даму кезіндегі туа біткен ақаулардың түзілуінің клеткалық механизмін анықтай білу дағдыларын қалыптастыру; - қазіргі генетика тұрғысынан темекі шегудің зияны, алкогольдің, наркотикалық заттардың зиянын түсіндіре білу;	- жыныс бездерінің құрылысы мен олардың қызметі арасындағы өзара байланысты түсіндіре білу; - ұрықтың дамуындағы негізгі жиі кездесетін ауытқушылықтарды анализдей білу дағдыларын қалыптастыру;	Оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар
Оқыту модулі В2			
- генетика негіздерін меңгеру;	- хромосомалардың әртүрлі типтерін дифференцирлеу және адамның қалыпты және патологиялық кариотипін ажырата білу; - тұқым қуалайтын аурулардың профилактикалық шараларын меңгеру; - генетикалық есептерді шеше білу; -тұқым қуалайтын аурулардың алдын алуда генетиканың рөлін айқындап көрсету;	- адамдағы негізгі, анағұрлым кең тараған тұқым қуалайтын ауруларды ажырата білу; - аурудың даму механизмін молекулалық-генетикалық процестер тұрғысынан түсіндіру;	Оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар
Оқыту модулі В3			
- популяция лық генетика негіздерін меңгеру;	- популяцияның генетикалық құрылымына эволюцияның элементарлы факторларының әсерін анықтауды меңгеру; - популяция динамикасының математикалық моделін құруды меңгеру; - популяциядағы микроэволюциялық процестерді мөлшерлік бағалау;	- популяциялық генетиканың медициналық аспектілерін анализдеуді меңгеру;	Оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар
Оқыту модулі В4			
- экогенетика мен фармако-генетика негіздерін меңгеру.	- қазіргі биология ғылымының проблемалары туралы ғылыми көпшілік және ғылыми әдебиеттерді қолдана білу дағдыландыру; - салауатты өмір салтын ұстанудың қажеттілігін негіздеу туралы білімін жетілдіру.	- тұқым қуалауға бейімділік полиморфизмі, дәрілік препараттарға ағзаның реакциясын ажырата білу; - Қазақстан Республикасындағы қоршаған ортаның ластануының генетикалық зардаптары туралы білімді меңгеру.	Оқулық Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Қуандықов Е.У. «Молекулалық биология негіздері» Қуандықов Е.У. «Медициналық биология және генетика» Таблицалар Плакаттар Микропрепараттар

	- составить план (простой, сложный, назывной, вопросный, тезисный); - различать функциональные стили текста (художественный, публицистический, научный); - самостоятельно составлять диалоги монологи.		знакомит студентов с историей и культурой Казахстана, приобщает и к русской словесной культуре в области науки делопроизводства, публицистики и т.д. предусматривает знакомство с великими деятелями медицины, новейшими открытиями в этой области, воспитывает нравственную и общественную позицию молодого специалиста.	
ОГД.02	**знать**: - владеть лексическим минимумом (800-1000)лексических единиц, необходимым для перевода профессионально-ориентированных текстов со словарем; - владеть информацией о стране изучаемого языка; **уметь**: - элементарные навыки общения на иностранном языке.	64	**Профессиональный иностранный язык:** - основы делового языка по специальности; - профессиональная лексика; - техника перевода со словарем профессионально-ориентированных текстов: - профессиональное общение.	БК-5
ОГД.03	**знать**: - место и роль Республики Казахстан в современном мире; - основы развития и становления Казахстана в древности; - историю становления казахского ханства: - политическое положение Казахстана при Советской власти; -подвиг казахстанцев в годы ВОВ; - о становлении суверенитета и обретении независимости Республикой Казахстан; **уметь**: - отбирать научный материал для написания сообщений, эссе, докладов; - запоминать в хронологическом порядке исторически значимые имена и названия территорий	80	**История Казахстана:** - основные исторические факты, события, труды общественных деятелей, РК на современном этапе.	БК-6
ОГД.04	**знать:** - Программа Н.А. Назарбаева – «Казахстан-2030»-предотвращение заболеваний и стимулирование здорового образа жизни средствами физической культуры; - основы обучения двигательным действиям и воспитания физических качеств по видам спорта, предусмотренных программой; - индивидуальные способы контроля за развитием адаптивных свойств организма, укрепления здоровья и повышения физической подготовленности; - правила личной гигиены, профилактики травматизма и оказания доврачебной помощи при	264	**Физическая культура с валеологией:** - общие основы теории физического воспитания; - спорт-посол мира; - олимпийское движение; - легкая атлетика; - спортивные игры; - баскетбол; - волейбол; - ручной мяч; - гимнастика; - лыжный спорт; - плавание - казахские национальные подвижные игры и виды спорта; - туризм.	БК-4

профессионального образования по специальности 030400 0 «Стоматология»

1.1 Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования.

Специальность **030400 0 - «Стоматология»**

Квалификации:

030401 3 **- «Помощник врача - стоматолога»**

030403 2 - **«Гигиенист стоматологический»**

Таблица 1 - Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования по специальности **030400 0 - «Стоматология»**

Индекс	Учебные циклы дисциплин и профессиональных модулей	Трудоем кость	Наименование дисциплин и разделов профессиональных модулей	Код формируемой компетенции
ООД.00	**Модуль общеобразовательных дисциплин**	**1448**		
ОГД.00 ОГД.01	Модуль общегуманитарных дисциплин В результате изучения дисциплины обучающийся должен: **знать**: - предусмотренный программой лексический и грамматический минимум; - программную и медицинскую терминологию; - основные особенности научной речи; - виды планов; - структуру монолога, диалога; - типы предложений; - структуру аннотации, тезисов, конспекта, рецензии, реферата; - средства и способы (связи в ССЦ (лексические, лексико-грамматические, морфологические, синтаксические); **уметь**: - выделять в тексте смысловые части, определять микротемы; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений, образующие сложное синтаксическое целое; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений, образующие сложное синтаксическое целое: - использовать средства связи предложений при самостоятельном составлении собственных связных высказываний;	480 72	**Профессиональный казахский (русский) язык** - русский язык в неязыковых вузах обязательный компонент общеобразовательных дисциплин, рассчитан на продвинутый уровень лингвистической подготовки студентов. Общая цель обучения русскому языку комплексная: коммуникативная (ведущая), образовательная и воспитательная. Конечная цель профессиональная речевая компетенция студентов для использования в общественной и трудовой деятельности. Задачами обучения является формирование у учащихся навыков и умений: разговаривать на бытовые и профессиональные темы; воспринимать исходный текст в устной и письменной форме; переработать текст в системе заданий создавать на основе исходного материала речевые произведения; использовать лексико-грамматические средства языка для понимания текста в процессе его восприятия, переработки и создания речевых произведений монологического характера. Курс русского (профессионального) языка формирует и развивает навыки языковой компетенции в различных сферах словесной коммуникации: общественно-политической, социально-культурной, но с приоритетом учебно-профессиональной, кроме того решает познавательные задачи:	БК-5

14 Құзыреттілік саласы –Апаттар медицинасы

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Алғашқы медициналық көмек көрсетудің ерекшеліктері.	Оқуды аяқтағаннан кейін, оқушы негізгі принциптерді меңгереді және бейбітшілік уақытында, әскери немесе соғыс кезінде тұрғындарды төтенше жағдайда қорғау әдістерін үйренеді. Төтенше жағдай кезінде мекемелерді, принциптерді тұрғындарға мединициналық көмек көрсетуді, сонымен қатар алғашқы медициналық көмекті төтенше жағдай ошағында көрсету жолдарын үйренеді.
Құзыреттілік саласы А - адам өмірінің қауіпсіздігін ұйымдастыру негізі.Бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдай жасауды үйрену.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы, азаматтың қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйренеді және ҚР төтенше жағдайында төтенше жағдай түрлері мен масштабарын, тұрғындарды әртүрлі зілзаладан құтқару әдістерін, тұрғындарды қорғаудың негізгі әдістерін үйренеді.
Оқыту модулі А1	- азаматтың қорғаныс сұрақтарына қажетті құжаттарды және ҚР-дағы төтенше жағдайларды; - төтенше жағдай түрлерін түсіне білу; - төтенше жағдай масштабын үйрену; - «Зардап шегуші» және «зақымданушыны» түсіне білу; - «Зардап шегуші» факторын төтенше жағдай кезінде әдістерін білу; - төтенше жағдай кезінде медициналық көмек түрлерін таңдай білу; - әртүрлі зілзаладан келетін қауіптен тұрғындарды қорғау; - тұрғындарды қорғаудың негізгі әдістерін үйрену.
Құзыреттілік саласы Б - Бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайға баға беру, сонымен қатар халықты төтенше жағдайдан қорғау әдістерін үйрену	Оқуды аяқтағаннан кейін, оқушы бейбіт және әскери уақыттарда төтенше жағдайларға баға беруді, сонымен қатар халықты төтенше жағдайдан қорғау әдістерін оқып үйренеді.
Оқыту модулі Б1	- төтенше жағдай апатында медициналық жұмыс атқару принциптерін таңдай білуін үйрену; - төтенше жағдай апатында медициналық жұмысының міндеттерін құра білуді үйренеді; - төтенше жағдай ошағында жұмыс істейтін негізгі медициналық құрылымдарын үйрену;
Оқыту модулі Б2	- емдеу-эвакуациондық іс-шаралар өткізу әдістерін таңдай білуді, сонымен бірге қорғаныс қаруларды саралауды үйрену; - халыққа кешенді іс-шаралар өткізу арқылы төтенше жағдайдан қорғануды үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін білу;
Оқыту модулі Б3	- халыққа кешенді іс-шаралар өткізу арқылы төтенше жағдайдан қорғануды үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу; - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену; - төтенше жағдайда халықты қорғау кезінде индивидалдық жағдайларды қолдануды үйрену;
Оқыту модулі Б4	- төтенше жағдай ошағында темперамент түрлеріне байланысты адамдардың мінез құлықтарын тани білуді үйрену; - «Аффект» және «ступер» түсініктерін үйрену; - төтенше жағдай уақытында адам психиканың қалыпты болуын қадағалауды үйрену; - төтенше жағдайда адам психологиясын дайындау әдіс түрлерін үйрену.

Құзыреттілік саласы В - Жер сілкінуі қаупі туғанда және жер сілкіну кезінде халықты қорғау.	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады: - жер сілкінуі қаупі туғанда және жер сілкіну кезінде халықты қорғау.
Оқыту модулі В1	- жер сілкінудің негізгі белгілері; - сейсмикалық географиясын білу; - жер сілкінісін хабарлаушы; - жер сілкінісін болжау; - жер сілкіну салдарын жою үшін өткізілетін іс-шараларды анықтау;
Оқыту модулі В2	- СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС механизмінің таралуын табу; - СДС сатысын табу жолдары; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.
Құзыреттілік саласы Г - төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көөсетілетін медициналық көмек.	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады: - радиациалық сәулелену ошағында зардап шегушіге алғашқы медициналық көрсетуді меңгереді.
Оқыту модулі Г1	- сәулеленуден зардап шегушіге күштілігі және сәулелену мөлшеріне байланысты қиындық сатысы; - қиындық сатысына байланысты сәулелену ауруының клиникалық белгілері; - радиациялық сәулелену ауданындағы медбикенің әрекетін білу; - жер сілкінудің төрт тобы.
Құзыреттілік саласы Д - төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көөсетілетін медициналық көмек.	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады: төтенше жағдай апатында медициналық атқару жұмыс түрлерін таңдай білуін үйрену.
Оқыту модулі Д1	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады: - химиялық апат ошағында улану түрлерін білу; - жіті уланудың өзіне тән патологиялық белгілері; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуін үйрену.
Құзыреттілік саласы Е - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін хирургиялық емдеудің алғашқы медициналық көмегі.	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады: - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйренеді; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге алғашқы медициналық көрсету әдістерін үйренеді;
Оқыту модулі Е1	- төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйренеді; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге алғашқы медициналық көрсету түрлерін үйренеді; - төтенше жағдай ошағында зардап жан сақтау іс-шараларын өткізу әдістерін үйрену;
Оқыту модулі Е2	- қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді; - қызу мен үсіктің клиникалық сатыларын; - күйік шогының барысы; - күйік шогының клиникалық белгілерін табуды үйрену; - күйіктен құтқару кезіндегі медициналық қызмекердің іс-әрекеттері; - суық шалудың айырлық сатысына байланысты клиникалық белгілері;

СОДЕРЖАНИЕ

1 Структура образовательной учебной программы по уровням технического и профессионального образования по специальности 0304000 «Стоматология» . . 158

1.2 Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования по специальности 030400 0 «Стоматология» квалификации 030401 3 «Помощник врача - стоматолога», 030403 2 «Гигиенист стоматологический» 158

2 Структура образовательной учебной программы обучения по модульной технологии обучения. 171

1 Структура образовательной учебной программы по уровням технического и

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Министерством здравоохранения Республики Казахстан и РГКП «Республиканский колледж по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников» г. Алматы

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 24 мая 2010 года № 378

Настоящая образовательная учебная программа не может быть полностью или частично воспроизведена, тиражирована и распространена в качестве официального издания на территории Республики Казахстан без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Оқыту модулі Е3	- суға кетудің түрлері; - суға кету кезеңдеріне байланысты суға кетудің клиникалық белгісі; - суға кетуді құтқару кезіндегі медициналық қызметтерінің іс-әрекеттері.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Апаттар медицинасы**

Модульдің мақсаты: Төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу. Халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайды меңгеру.	- төтенше жағдай масштабы жайлы түсінік; - «зардап шегуші» және «зақымданушы» жайлы түсіне беру; - халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену; - төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу; - төтенше жағдайда медициналық көмек сатыларын анықтай білу; - әр түрлі зілзала қаупінен халықты құтқару жолдарын үйрену.	- ҚР-дағы төтенше жағдайлар азаматтық қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйрену. Төтенше жағдай түрлерін білу.	- Оқу әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі Б1			
- төтенше жағдайда халықты қорғау әдістерін үйрену;	- төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - төтеше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге «жан сақтау» іс-шараларын өткізу әдістерін үйрету;	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі Б2			
- бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайға баға беру;	- емдеу-эвакуациондық іс-шаралар өткізу әдістерін таңдай білуді, сонымен бірге қорғаныс қаруларды саралауды үйрену; - төтенше жағдайда халықты қорғау кезінде индивидуальдық жағдайларды қолдануды үйрену;	- төтенше жағдайда халықты қорғауға арналған комплексті іс шара ұйымдастыра білуді үйрену; - қорғану қаруларын саралауды үйрену;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі Б3			
- халыққа кешенді іс-шаралар өткізу арқылы төтенше жағдайдан қорғануды үйрену;	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу; - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену;	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену; - төтенше жағдайда халықты қорғау кезінде индивидалдық жағдайларды қолдануды үйрену;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;

Оқыту модулі Б4			
- тіршілік негіздерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету.	- төтенше жағдай ошағында медициналық апатты анықтауды жұмыс принциптерін анықтау; - төтенше жағдай адамдардың темперамент түрлеріне сай мінез-құлықтарына байланыстыру; - «Аффект» және «стулор» туралы түсінік беру; - төтенше жағдайда адамдарға психологиялық дайындау әдістерін үйрену.	- төтенше жағдай ошағында апатына медициналық атқару жұмысының міндеттерін білу; - төтенше жағдай ошағында жұмыс істейтін негізгі медициналық құрамын білу; - төтенше жағдай адам психологиясының қажетті болуын қадағалауды үйрену.	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі В1			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру;	- жер сілкінісін хабарлаушыны білу; - жер сілкінісін болжауды үйрену; - жер сілкінісінде жәбірленуші мен зардап шегушіге медициналық мекемелердің көрсететін көмегін үйрену;	- жер сілкінісінің төрт тобын білу; - жер сілкінісінің негізгі мінездемесін тану; - жер сілкіну орнының географиясын сейсмикалық орнын меңгеру;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі В2			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	- СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медицинаға дейін көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.	- СДС-тің болу себептерін анықтауды үйрену; - СДС-тің механизмінің таралуын табу.	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар.
Оқыту модулі Г1			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру; - төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру;	- сәулелердің зардап шегушіге күштілігі және сәулелену мөлшеріне байланысты қиындық сатысы; - радиациялық сәулелену ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі; - жіті уланудың өзіне тән патологиялық белгілері; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуін үйрену;	- қиындық сатысына сәулелену ауруының оның сәулелену мөлшеріне байланыстығын үйрену; - химиялық апат ошағында улану түрлерін білу;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА ТЕХНИЧЕСКОГО И ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ
030400 0 - «СТОМАТОЛОГИЯ»

КВАЛИФИКАЦИИ
030401 3 - «ПОМОЩНИК ВРАЧА - СТОМАТОЛОГА»
030403 2 - «ГИГИЕНИСТ СТОМАТОЛОГИЧЕСКИЙ»

Издание официальное

Астана 2010

Оқыту модулі Д1			
- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін хирургиялық емдеудің алғашқы медициналық көмегі;	- төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйренеді; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге алғашқы медициналық көрсету түрлерін үйренеді; - төтенше жағдай ошағында зардап жан сақтау іс-шараларын өткізу әдістерін үйрену;	- төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйренеді; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге алғашқы медициналық көрсету әдістерін үйренеді;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі Д2			
- термикалық төтенше жағдай ошағындағы термикалық зақымдануға алғашқы медициналық көмек көрсетуді меңгеру;	- қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді; - қызу мен үсіктің клиникалық сатыларын; - күйік шогының барысы;	- күйік шогының клиникалық белгілерін табуды үйрену; - күйіктен құтқару кезіндегі медициналық қызмекердің іс-әрекеттері; - суық шалудың айырлық сатысына байланысты клиникалық белгілері;	- Оқу-әдістемелік фильм; - Жұмыс бағдарламасы; - Методикалық әдістеме; - Кестелер; - Плакаттар; - Стандарттар;
Оқыту модулі Д3			
- төтенше жағдай ошағында (су тасқыны, су басу) болған жағдайларға алғашқы медициналық көмек.	- суға кетудің түрлері; - суға кету кезеңдеріне байланысты суға кетудің клиникалық белгісі; - суға кетуді құтқару кезіндегі медициналық қызметтерінің іс-әрекеттері.	- суға кетудің түрлерін білу.	

15 Құзыреттілік саласы – Фармакология негіздері

Құзіреттілік бағыты - Фармакология.	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - жалпы рецептура; - жалпы фармакология; - жеке фармакология.
Жалпы рецептура – **компетенция саласы А**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептерді жазу және құрастыру; -дәрілік фомалардың түрлерін;
Оқу модулі А1	- рецептерді дайындау; - рецептуралы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мөлшерлерді есептеу;
Оқу модулі А2	- рецептке улы, күшті әсер ететін, наркотикалық дәрілерді және есеңгірету әсері бар дәрілерді жазу.
Жалпы фармакология – **компетенция саласы Б.**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасының жалпы заңдылықтарың;
Оқу модулі Б1	- дәрі-дәрмектердің негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттерін оқыту; - дәрі-дәрмектердің қолдануға көрсеткіштерін және кері көрсеткіштерін, олардың жанама әсерлерін білу.
Шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектер - **компетенция саласы В.**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;

Оқу модулі В1	- рецептке жергілікті жансыздандырушы дәрілерді, қармаушы дәрілерді, тұтастырғыш дәрілерді, сіңіргіш дәрілерді жазу;
Оқу модулі В2	- рецептке холиорецепторларға әсер ететін, дәрілерді жазу;
Оқу модулі В3	- рецептке адрено- және дофаминорецепторларға әсер ететін, дәрілерді жазу.
Орталық жүйке жүйесінің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер - **Компетенция саласы Г.**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке орталық жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрілерді жазуды;
Оқу модулі Г1	- рецептке ұйықтатын дәрілерді жазу; - рецептке паркинсонға қарсы дәрілерді жазу; - рецептке эпилепсияға қарсы дәрілерді жазу;
Оқу модулі Г2	- рецептке наркозға арналған дәрілерді жазуды; - рецептке ауырсынуды басатын дәрілерді жазу;
Оқу модулі Г3	- рецептке психотропты дәрілерді жазу.
Жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер - **Компетенция саласы Д.**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д1	- рецептке тыныс алу мүшелеріне әсер ететін дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д2	- рецептке асқорыту мүшелеріне әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д3	- рецептке жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д4	- рецептке несеп айдайтын дәрілерді жазу;
	- рецептке жатырдың жиырылу белсенділігіне және тонусына әсер ететін дәрілерді жазу;
Оқу модулі Д5	- рецептке жатырдың жиырылу белсенділігіне және тонусына әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д6	- рецептке гемопоэзға әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д7	- рецептке зат алмасу процесін реттейтін дәрі-дәрмектерді жазу;
Жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер - **Компетенция саласы Е.**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Е1	- рецептке қабыну процесін реттейтін дәрі-дәрмектерді жазу; - иммунды процеске әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу; - рецептке аллергияға қарсы дәрілерді жазу;
Оқу модулі Е2	- рецептке микробтарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу; - рецептке саңырауқұлақтарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу; - рецептке вирустарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу;
Оқу модулі Е3	- рецептке қарапайымдыларға қарсы қолданатын дәрілерді жазу; - рецептке құрттарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу.

	непереносимость протетических материалов.		
З1 – применять на практике знания методы функциональной диагностики в ортопедической и ортодонтической стоматологии.	- понятие о специальных лазерных аппаратах для препарирования твердых тканей зуба, в том числе кариозных полостей; - понятие о лазерной технологии для изготовления ортопедических конструкции; - понятие о лазерной сварки для изготовления мостовидных протезов; - принципы работы панорамной томографии.	- лазерный аппарат «Эрмед», «Полюс»; для сварки ПСР-37; принципы работы панорамной томографии; техника безопасности.	Панорамные снимки челюстей.
И1 – применять на практике инфекционный контроль.			

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА

УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА

	(инфильтрационную, проводниковую) с современными анестетиками со шприцев-инъекторов и атравматичных игл; - показания и противопоказания коронок; препарировать зуб под коронку; временно покрывать лаком препарированную поверхность зубов; знать свойство материалов металла, пластмассы, металлокерамики (безметалловых), штифта; фиксировать на опорных зубах;	черепно-мозговых нервов; дозу анестетиков; характеристику коронок;	
Д2	- знать особенности протезирования мостовидными протезами; - изучить применение имплантатов при протезировании больных с концевыми дефектами зубных рядов; электрохимическую коррозию при нарушениях технологии протезирования.	- оценивать слизистую оболочку под мостовидный протез; - знать специальные приспособления имплантата; - свойство сплавов.	Учебники, лекции, стандарты, таблицы, инструменты, штампованные коронки, слепочные массы,аппарат «самсон» и т.д.
Е1 – применять на практике знания о клинических этапах при частичной потере зубов.	- изучить конструкцию современного частичного съемного протеза; свойство пластмасс; технику литья жидкой пластмассы.	- определение центральной окклюзии.	Учебники, лекции, стандарты, таблицы, инструменты, штампованные коронки, слепочные массы, аппарат «самсон» и т.д.
Ж1 – применять на практике знания о клинических этапах и протезировании при полной потере зубов.	- изучить клинику полной потери зубов; анатомическую особенность; состояние слизистой оболочки; причины удаления; обследовать больного; расспрос больного, осмотр; поставить диагноз; составлять план лечения; уметь отличить общую и специальную подготовку; снимать оттиск с двойными ложками одновременно с верхнего и нижнего зубаного ряда, определить центральную окклюзию.	- специальная подготовка беззубых челюстей; двойная ложка.	Учебники, лекции, таблицы, плакаты.
Ж2	- сроки адаптации; изучить гигиеническое состояние полости рта; изучить аллергические реакции; дифференциальную диагностику стоматитов аллергического и токсического происхождения; понятие о диагнозах и токсико-аллергический стоматит и	- безцветная пластмасса, знать аппликационные и скарификационные кожные пробы.	Учебники, лекции, таблицы, плакаты.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Фармакология негіздері**

Модульдің мақсаттары:

- рецептурлы жазуларды құрастыруды және рецепттерді дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;
- дәрі-дәрмектерге әр түрлі мөлшерлерді есептеуді үйрету;
- дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы туралы білім беру;
- әртүрлі аурулар кезінде дәрілік түрлерді қолдану үшін қолайлысын таңдауды үйрету.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - науқасқа рецепт жазу; - рецептурлы жазуларды және рецепттерді дайындау;	- рецептерді дайындау; - рецептурлы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мөлшерлерді есептеу; - рецептке әр түрлі дәрілік түрлерді жазу;	- рецептурлы бланктердің түрлері; - рецепттерді жазу, құрастырудың жалпы ережелері; - дәрілік формалардың түрлері (қатты, жұмсақ, сұйық);	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
А2 - рецептке улы күшті әсер ететін, наркотикалық дәрілерді және есеңгірету әсері бар дәрілерді жазу.	- рецептерді дайындау; - рецептурлы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мөлшерлерді есептеу; - рецептке әртүрлі дәрілік түрлерді жазу.	- улы, күшті әсер ететін, наркотикалық дәрілердің және есеңгірету әсері бар дәрілердің жазылу ерекшеліктері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.
Б1 - науқасқа жергілікті жансыздандырушы дәрілерге; - қармаушы дәрілерге; - сіңіргіш дәрілерге; - тұтастырғыш дәрілерге; - тітіркендіргіш дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецептер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әртүрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Б2 - науқасқа холинорецепторларға әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер жазу; - берілген топқа рецептурлы жазулар құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;

Б3 - науқасқа адрено-және дофаминорецпторларға әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.
Г1 - науқасқа ұйықтатын дәрілерге; - эпилепсияға қарсы дәрілерге; - паркинсонға қарсы дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлер;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Г2 - науқасқа наркозға арналған дәрілерге; - ауырсынуды басатын дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Г3 - науқасқа психотропты дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д1 - науқасқа тыныс алу мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды	- анықтама; - жіктелінуі; - тыныс алу мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер;

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы ортопедической стоматологии и ортодонтии**

Задача модуля: владеть знаниями и навыками по приему ортопедических и ортодонтических больных.

Действие	Умение	Знание	Ресурсы
А1 – применять на практике знания о заболеваниях зубочелюстных аномалии у детей.	- владеть на практике знаниями о развитии нарушения зубочелюстных аномалии, болезнях раннего детского возраста,наследственных аномалиях (адентия, сверхкомплектные зубы, диастема, прогения, глубокий прикус, прогнатия и т.д.), вредных привычках (сосание пальцев, языка, закусывание губ, неправильное положение головы и т.д).	- ортодонтические аппараты; проволоки, пластмассы (самотвердеющие, термопластичные, эластичные).	Лекции. Учебники. Таблицы.
Б1 – применять на практике знания методы обследования ортодонтических больных.	- проводить опрос, осмотр больного; - знать функцию ВНЧС., особенности конфигураций лица, вид прикуса, функциональное состояние зубочелюстной системы.	- оборудование стоматологического кабинета; понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный), дополнительные методы; строение и функции органов и тканей полости рта.	Таблицы, стандарты; лекции; стоматологическая установка; сухожаровой шкаф; стоматологические инструменты.
В1 – функциональная анатомия челюстно-лицевой области.	- знать особенности строения органов челюстно-лицевой системы, окклюзионную поверхность зубных рядов, функции периодонта, жевательное давление, артикуляцию и окклюзию, 6 ключей окклюзии, прикусы.	- анатомию челюстно-лицевой области; функции органов.	Лекции, таблицы, стандарты, учебники.
Г1 - проводить на практике обследованию ортопедического больного.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести дополнительные методы исследования; знать оттискные материалы; выбирать оттискные ложки (по форме, размерам); - оценивать оттиск.	- организация и оборудование стоматологического кабинета; клинические методы обследования.	Лекции, таблицы, стандарты, учебники.
Д1 – применять на практике на знания о клинических этапах протезирования дефектов коронок зуба.	- определить зону безопасности у передних и боковых зубов при препарировании; - манипуляция с целью блокирования нервных импульсов; провести анестезию	- изучить топографию полости зуба и толщину стенок; выделить зону безопасности препарируемого зуба; знать зону иннервации 12 пар	Учебники, лекции, таблицы, дезинфецирующие средства, инструменты.

Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о планах и задачах ортопедического лечения, диагнозах, видах протезирования, выборах оттискной ложки, оценке оттиска.
Область компетенции Д – Клинические этапы протезирования дефектов коронок зуба.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о зонах безопасности зубов, обезболивании при препарировании зубов, электрохимических нарушениях в полости рта, клинических этапах изготовления искусственных коронок, клинических этапах изготовления коронки с фасетками из пластмассы, клинических этапах изготовления истифтового зуба, клинических этапах изготовления пластмассовыми коронками; клинических этапах изготовления металлокерамических (безметалловых) коронок;
Модуль обучения Д2	- клинические этапы изготовления мостовидных протезов; протезирование дефектов зубного ряда мостовидным протезом на имплантатах.
Область компетенции Е – Клинические этапы протезирования при частичной потере зубов.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о классификации по Кеннеди, способах фиксации протезов, клинических этапах изготовления современного частичного съемного протеза (инжекционная система изготовления съемных протезов из термопластичного материала).
Область компетенции Ж – Клиника и протезирование при полной потере зубов.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о клинической картине при полной потере зубов, оценках состояния слизистой оболочки протезного ложа беззубых челюстей, обследовании больных, подготовке к протезированию, методике получения оттиска, клинических этапах изготовления полного съемного протеза.
Область компетенции З – Методы функциональной диагностики в ортопедической и оортодонтической стоматологии.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о лазерной технологии изготовления зубных протезов и ортодонтических аппаратов; лазерном препарировании твердых тканей зуба; панорамной томографии.
Область компетенции И – инфекционный контроль.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками обеспечивания инфекционной безопасности, ВИЧ инфекция.

	құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есепте;	- фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кестелер;
Д2 - науқасқа асқорыту мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - асқорыту мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің; фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д3 - науқасқа жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д 4 - науқасқа несеп айдайтын дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - несеп айдайтын дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д5 - науқасқа миометридің жиырылу белсендігіне және тонусына әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру. - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - миометридің жиырылу белсенділігіне және тонусына әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;

		- жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	
Д6 - науқасқа гемопоэзға әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - гемопоэзға әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д7 - науқасқа зат алмасу процесін реттейтін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - зат алмасу процесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.
Е1 - науқасқа қабынуға қарсы дәрі-дәрмектерге рецептер жазу; - науқасқа иммунды процеске әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - қабынуға қарсы дәрі-дәрмектердің және иммунды процеске әсер ететін дәрілердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Е2 - науқасқа микробтарға қарсы дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелуі; - микробтарға қарсы дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;

12 Профиль компетенции - Основы ортопедической стоматологии и ортодонтии

Профиль компетенции – Основы ортодонтической и ортопедической стоматологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками об этиологии и патогенезе клиническом течении, диагностике, профилактике и лечении зубочелюстных аномалии, наследственных аномалии, о вредных привычках; о методах обследования ортодонтических больных, о специальных методах исследования; об основных принципах, методах профилактики и лечения аномалии зубочелюстной системы, об ортодонтических аппаратах; о факторах, обеспечивающие устойчивость зубов, понятия о артикуляции и окклюзии. Виды окклюзии. Ключи окклюзии. Высота окклюзии, высота относительного покоя, ориентировочные линии окклюзии. Взаимоотношение между зубными рядами; о диагнозах; о планах и задачи ортопедического лечения, о видах протезирования; о выборах оттискной ложки; об оценке оттиска; клинические этапы изготовления искусственных коронок; электрохимические нарушения в полости рта; зоны безопасности зубов; обезболивание при препарировании зубов, клинические этапы изготовления коронки с фасетками из пластмассы; клинические этапы изготовления истифтового зуба; клинические этапы изготовления пластмассовых и коронок; клинические этапы изготовления металлокерамической (безметалловой) коронки; клинические этапы изготовления мостовидных протезов; протезирование дефектов зубного ряда мостовидным протезом на имплантах; клинические этапы изготовления современного частичного съемного протеза (инжекционная система изготовления съемных протезов из термопластичного материала). Клинические этапы изготовления бюгельного протеза (с замковой системой фиксации) клиническая картина при полной потере зубов; оценка состояния слизистой оболочки протезного ложа беззубых челюстей; обследование больного; подготовка к протезированию; методика получения оттиска; привыкание к протезам; гигиена полости рта, лиц, пользующихся протезами; аллергия на стоматологические материалы; лазерные технологии изготовления зубных протезов и ортодонтических аппаратов; лазерное протезирование твердых тканей зуба; инфекционный контроль.
Область компетенции А – Заболевании зубочелюстных аномалий у детей.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками об этиологии и патогенезе, клиническом течении, диагностике, профилактике, лечении зубочелюстных аномалий, наследственные аномалии, о вредных привычках.
Область компетенции Б – Методы обследования ортодонтических больных.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками специальных методах исследования: - основных принципах, методах профилактики и лечения аппаратами аномалии зубочелюстной системы; - об ортодонтических аппаратах.
Область компетенции В – Функциональная анатомия челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о факторах, обеспечивающих устоичивость зубов; - понятия о артикуляции и окклюзии, виды окклюзии, высота окклюзии, высота относительного покоя, ориентированные линии окклюзии, ключи окклюзии. Взаимоотношение между зубными рядами.
Область компетенции Г – Обследование ортопедического больного.	

знания по технике изготовления цельнолитой коронки.	коронку.	цельнолитой коронки.	гипс; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; штифт для изготовления разъемной модели; лобзик или диск для распиливания модели; погружной воск; моделировочный воск; электрошпатель; зуботехнический молоток; литейный аппарат; вакуумсмеситель; воск для литейных работ; пескоструйный аппарат; опока; шипцы для опоки; пинцет; тигель для разогрева металла; муфельная печь; паковочная масса; металл для литья;диски; фрезы; боры; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
З1 - применять на практике знания по технике изготовления цельнолитого мостовидного протеза.	- изготавливать цельнолитой мостовидный протез.	- знать технику изготовления цельнолитого мостовидного протеза.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; воскотопка; супер гипс; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; штифт для изготовления разъемной модели; лобзик или диск для распиливания модели; погружной воск; моделировочный воск; электрошпатель; зуботехнический молоток; литейный аппарат; вакуумсмеситель; воск для литейных работ; пескоструйный аппарат; опока; шипцы для опоки; пинцет; тигель для разогрева металла; муфельная печь; паковочная масса; металл для литья;диски; фрезы; боры; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
И1 - техника изготовления металло (безметалло) керамической коронки.	- изготавливать металло (безметалло) керамическую коронку.	- знать технику изготовления металло (безметалло) керамической коронки.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; воскотопка; супер гипс; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; штифт для изготовления разъемной модели; лобзик или диск для распиливания модели; погружной воск; моделировочный воск; электрошпатель; зуботехнический молоток; литейный аппарат; вакуумсмеситель; воск для литейных работ; пескоструйный аппарат; опока; шипцы для опоки; пинцет; тигель для разогрева металла; муфельная печь; паковочная масса; металл для литья; диски; фрезы; боры; шлифмотор; микрометр; керамическая печь; керамические массы; кисти для моделирования; стандарты; конспекты

Е3 - науқасқа қарапайымдыларға қарсы және құрттарға қарсы дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - қарапайымдыларға қарсы және құрттарға қарсы дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.

16 Құзыреттілік саласы – Экология

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Экология.	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған ортаны қорғаудағы ҚР заңдары, қоршаған ортаны қорғау нысандары және негізгі шараларын; - қоршаған ортаны қорғау бойынша азаматтардың құқығы мен міндеттері; - қоршаған ортаның қорғаудағы экономикалық механизмдері мен әдістері; - қоршаған ортаны қорғаудағы халықаралық бірлестіктер; - антропогендік фактордың қоршаған ортаға және адам денсаулығына әсері туралы білімді меңгеруі керек.
Құзыреттілік саласы А - Экология пәні міндеттері және зерттеу нысандары. Қысқаша даму тарихы.	Оқыту барысында оқушы: - экология ғылымын оқытудағы мақсатын, міндетін және нысандарын, экологияның даму тарихын және оның дамуына маңызды рөл қосқан көрнекті ғалымдарды, -экологиялық білімді медицина қызметкері мамандығы бойынша меңгеруі керек.
Оқыту модулі А1	Оқыту барысында оқушы: - экологиялық білімнің ішіндегі жалпы экологияны білу және оның мақсатын және құрлымын білу; - экологиядағы негізгі түсініктемелері (терминдер): биосфера, экосистема, биогеоциноздар, популяция, экологиялық факторлар; - қазіргі кездегі экологияның құрлымы; - Б. Коммонермен тұжырымдалған экологияның негізгі заңдары; - экологияның қысқаша даму тарихы, және оның қалыптасуындаңы ғалымдардың рөлі (Ж. Ламарк, К. Линней, Ч. Дарвин, Э. Геккель, А. Тэнсли т.б.); - экология ғылымдарының әдістері туралы білімді меңгеруі керек.
Құзыреттілік саласы Б - Жалпы экология негіздері.	Оқыту барысында оқушы: - жалпы экологияның негіздері мен экологиялық факторлары туралы білімді меңгеруі керек.
Оқыту модулі Б1	Оқыту барысында оқушы: - популяцияның құрлымы; - популяцияның түрлері; - тіршілік ортасы және экологиялық факторлар; - популяциялық дамудың арнайы заңдылықтары олардың эволюция үрдісіндегі маңызы және бейімделуі туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі Б2	Оқыту барысында оқушы: - экожүйе туралы ғылым; - экожүйенің құрлымы және қасиеті; - экологиядағы экожүйе концепциясының маңызы; - экожүйедегі трофикалық құрлымы; - экожүйе динамикасы; - жердің табиғи экожүйелері туралы білімді меңгеру керек;

Оқыту модулі Б3	Оқыту барысында оқушы: - биосфера ғылымын оқып үйрену; - биосфера эволюциясы; - биосфераның құрамы, шегі және құрлымы; - биосфераның негізгі қасиеті мен механизмі; - В.И.Вернадскийдің биосфера және ноосфера туралы оқытудағы қалаушы белгілері туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік саласы В - Қоршаған орта мен экологиялық факторлар.	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған ортаның жағдайын бағалау әдістері мен критерилерін және негізгі принциптерін рационалді табиғатта қолдану туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі В1	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған орта және экологиялық факторлар (абиотикалық, биотикалық және антропогендік); - антропогендік фактордың тірі және өлі табиғатқа тура және жанама әсерлері; - экологиялық ниша туралы түсінік және оның тірі ағзаларменен қарым-қатынастағы маңызы туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік саласы Г - Қоршаған орта мен адам денсаулығы. Медициналық экология.	Оқыту барысында оқушы: - адам экологиясы туралы ұғым, адамның тіршілік ету ортасы; - «экологиялық медицина», «медициналық экология» ұғымдарына түсінік беру; - бейімделу түрлері: психиологиялық, физиологиялық және физикалық; - ағзалар жүйесінің экологиясы туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі Г1	Оқыту барысында оқушы: - адам экологиясының құрлымы, зерттеу нысандары және жалпы экологиямен байланысы; - адам биоәлеуметтік түр ретінде; - адамның эволюциялық ерекшеліктері биологиялық түр ретінде туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі Г2	Оқыту барысында оқушы: - адам популяциясының өсуі мен даму мәселелері; - антропогендік факторлармен оның себептерінің адам денсаулығына әсері (химиялық, биологиялық және физикалық); - судың, топырақтың, ауаның тағамдық азықтардың және биосфералық басқа нысандардың химиялық және радионуклеинді заттармен ластануының адам денсаулығы үшін салдары; - биологиялық ластану мен адам денсаулығы; - қоршаған ортадағы бағалаудағы халық денсаулығының көрсеткіштері туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі Г3	Оқыту барысында оқушы: - әлеуметтік және қолданбалы экологияның негізгі ережелері мен мазмұны; - медициналық экология қолданбалы экологияның саласы ретінде; - қолданбалы экологияның салалары; - медициналық экологияның негізгі бағыттары мен міндеттері; - қолданбалы экологияның негізгі заңдары мен принциптері туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік саласы Д - Биосфераға антропогендік факторлардың әсері.	Оқыту барысында оқушы: - биосферадағы жаңа фактор ретінде адамның шаруашылықтағы іс-әрекеттері; - антропогендік фактор туралы түсінік; - экологиялық факторлардың адам табиғатына әсері; - антропогендік факторлардың кері әсерлері туралы білімді меңгеру керек;

			шпатель, электроплита); легкоплавкий сплав; ложка для легкоплавкого сплава; гильзы для зубных коронок; бромштром; паяльный аппарат; аппарат «Самсон»; зуботехническая наковальня; зуботехнический молоток; отбел для стали; тигель для отбела; кювета; бюгель; изолирующий лак; пластмасса для изготовления коронок; диски; фрезы; боры; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
Д1 - применять на практике знания по технике изготовления мостовидного штампованно-паянного протеза.	- изготавливать мостовидный штампованно-паянный протез.	- знать технику изготовления мостовидного штампованно-паянного протеза.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; литейный аппарат; вакуумсмеситель; воск для литейных работ; пескоструйный аппарат; опока; шипцы для опоки; пинцет; тигель для разогрева металла; муфельная печь; паковочная масса; металл для литья; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; химический карандаш; моделировочный воск; нагревательный прибор (спиртовая, газовая горелка, электрошпатель, электроплита); легкоплавкий сплав; ложка для легкоплавкого сплава; гильзы для зубных коронок; бромштром; паяльный аппарат; аппарат «Самсон»; зуботехническая наковальня; зуботехнический молоток; припой серебряный; бура; отбел для стали; тигель для отбела; диски; фрезы; боры; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
Е1 - применять на практике знания по технике изготовления мостовидного штампованно-паянного протеза с пластмассовой облицовкой промежуточной части.	- изготавливать мостовидный штампованно-паянный протез с пластмассовой облицовкой промежуточной части.	- знать технику изготовления мостовидного штампованно-паянного протеза с пластмассовой облицовкой промежуточной части.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; химический карандаш; моделировочный воск; нагревательный прибор (спиртовая, газовая горелка, электрошпатель, электроплита); легкоплавкий сплав; ложка для легкоплавкого сплава; гильзы для зубных коронок; бромштром; паяльный аппарат; аппарат «Самсон»; зуботехническая наковальня; зуботехнический молоток; литейный аппарат; вакуумсмеситель; воск для литейных работ; пескоструйный аппарат; опока; шипцы для опоки; пинцет; тигель для разогрева металла; муфельная печь; паковочная масса; металл для литья; отбел для стали; тигель для отбела; кювета; бюгель; изолирующий лак; пластмасса для изготовления коронок; диски; фрезы; боры; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
Ж1 - применять на практике	- изготавливать цельнолитую	- знать технику изготовления	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; воскотопка; супер

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Техника изготовления несъемных протезов**

Задача модуля овладеть знаниями и навыками по технике изготовления несъемных протезов.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - применять на практике знания по моделированию анатомической формы коронковой части зубов верхней и нижней челюсти из гипса.	- моделировать анатомическую форму коронковой части зубов верхней и нижней челюсти из гипса.	- знать анатомическую форму коронковой части зубов верхней и нижней челюсти.	зуботехнический стол; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; стандарты; конспекты
Б1 - применять на практике знания по технике изготовления штампованной коронки.	- изготавливать штампованную коронку.	- знать технику изготовления штампованной коронки.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; химический карандаш; моделировочный воск; нагревательный прибор (спиртовая, газовая горелка, электрошпатель, электроплита); легкоплавкий сплав; ложка для легкоплавкого сплава; гильзы для зубных коронок; бромштром; паяльный аппарат; аппарат «Самсон»; зуботехническая наковальня; зуботехнический молоток; отбел для стали; тигель для отбела; диски; фрезы; боры; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
В1 - применять на практике знания по технике изготовления пластмассовой коронки.	- изготавливать пластмассовую коронку.	- знать технику изготовления пластмассовой коронки.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; химический карандаш; моделировочный воск; нагревательный прибор (спиртовая, газовая горелка, электрошпатель, электроплита); зуботехнический молоток; кювета; бюгель; изолирующий лак; пластмасса для изготовления коронок; шлифмотор; шлифовочные и полировочные средства, материалы; стандарты; конспекты
Г1 - применять на практике знания по технике изготовления комбинированной коронки.	- изготавливать комбинированную коронку.	- знать технику изготовления комбинированной коронки.	зуботехнический стол; вытяжной шкаф; зуботехническая бормашина; медицинский гипс; резиновая колба; гипсовый шпатель; гипсовый нож; зуботехнический шпатель; моделировочный шпатель; химический карандаш; моделировочный воск; нагревательный прибор (спиртовая, газовая горелка, электро

Оқыту модулі Д1	Оқыту барысында оқушы: - атмосфераға тигізетін антропогендік әсерлер; - атмосфера ластануының халықтың денсаулығына және өмір сүру жағдайына әсері; - гидросфераға тигізетін антропогендік әсерлер; - су ластануының халық денсаулығына әсері; - гидросфераның негізгі экологиялық мәселелері; - Қазақстанның су ресурстар; - судың химиялық, физикалық, және биологиялық ластануының адам денсаулығына әсері, Арал дағдарысы және Каспий және Балхаш көлінің экологиялық мәселелері; - литосфераға тигізетін антропогендік әсерлер; - топырақтың химиялық және биологиялық ластануы және халық денсаулығы; - топырақтың маңызды қасиеттері; - топырақ өз алдына экожүйе ретінде және басқа экожүйелердің маңызды блогы; - Қазақстанның кейбір аудандарындағы топырақ дегратациясының себептері туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі Д2	Оқыту барысында оқушы: -«Урбанизация»туралы түсінік; - Қазақстандағы қала және ауыл тұрғындарының экологиялық мәселелері және тұрғындардың денсаулығы; - қала ортасын ластайтын физикалық факторлар және көздері; - қалалардың биологиялық ластануы және эпидемиялогиялық қауіп; - ауыл тұрғын жерлерінің урбанизациясы және оның салалары; - ауыл жағдайындағы экологиялық факторлар туралы білімді меңгеру керек.
Құзыреттілік саласы Е - Қоршаған табиғи ортаны қорғау және экологиялық қауіп.	Оқыту барысында оқушы: - қоршаған ортаны қорғау облысындағы ҚР заңдары (15.07.07); - атмосфера, су және топырақ ресурстарын қорғау; - өсімдік және жануарлар әлемін қорғау туралы білімді меңгеру керек.
Оқыту модулі Е1	Оқыту барысында оқушы: - экологиялық қауіп туралы түсініктеме және оның негізгі құрастырушысы; - қоршаған ортаны қорғау нысандары мен негізгі шаралары; - қоршаған ортаны инженерлік қорғау; - табиғат және қоғамның өзара қатынасы; - тұрақты дамуға өту консепциясы; - ҚР-дың тұрақты дамуға өту консепциясы, Бағдарлама-2030 туралы білімді меңгеру керек.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Экология**

Модульдің мақсаты: Медициналық қызметкердің мамандығы бойынша қазіргі экология ғылымының білімі мен негізін қалыптастыру және меңгеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- қазіргі экология ғылымының білімі мен негізін қалыптастыру және меңгеру; - медицина лық қызметкерінің кәсіби мамандығы	- экология ғылымының негізін тәжірибе жүзінде іске асыра білу; - экология ғылымын оқып меңгеру; - экология ғылымының дамуындағы	- экологиядағы негізгі түсініктемелерді (терминдер): биосфера, экосистема, биогеоциноздар, популяция, экологиялық факторларын оқып меңгеру; - Б. Коммонермен тұжырымдалған экологияның негізгі заңдарын оқып білу;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. «Экология» Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. «Экология және халық

бойынша экология білімін ұштастыру.	өзгерістерді анықтай білу.	- қазіргі кездегі экологияның құрлымын талдау; - экология ғылымының медицина, биология және басқа ғылымдармен байланысы; - жаңа кезең дегі экологияның дамуының негізгі бағыттарын меңгеру; - экологияның жаңа әдістерін талдау.	денсаулығы» Сағынбаев Г.К. «Экология негіздері»
Оқыту модулі Б1			
- жалпы экологияның негіздері туралы білімді меңгеруі керек; - экологиялық білімнің негізін қалыптастыратын бағдарламаларды меңгеру;	- жалпы экологияның негізін дағдыландыру; - популяция санының даму заңдылығына әсер ететін факторлардың типін анықтау; - тәжірбие жөнінде өз бетінше мысалдар келтіру;	- популяцияның құрылымен турлерін окып меңгеру; - популяция құрылымының қолданбалы маңызын меңгеру; - популияцияның санының өзгеруіне әсер ететін факторларды(тығызды ғы,абиотикалық және биотикалық) меңгеру; - Қазақстанда экология ғылымының дамуын меңгеру;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері
Оқыту модулі Б2			
- экология ғылымының қолданбалы маңызын бағалау;	- экожүйені оқытудың дағдыларын меңгеру; - экожүйе динамикасын талдау экспериментіне қатысу;	- экожүйе ғылымын оқып үйренуде оның концепциялық маңызын меңгеру; - экожүйенің трофикалық құрылымын меңгеру; - жердің табиғи экожүйелері туралы білімді меңгеру керек;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы.
Оқыту модулі Б3			
- биосфераның негізгі қасиеттерін меңгеру;	- биосфера ғылымын оқытып дағдырандыру; - биосферадағы өзгерістерді бақылау әдістерін қолдана білу;	- биосфера ғылымын оқып менгеру; - биосфераны әлемдік эко жүйе ретінде танып білу; - биосфераның негізгі қасиеттерін оқып білуге дағдырандыру; - В.И. Вернадскиидін ноосферы туралы ғылымын менгеру керек;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология
Оқыту модулі В1			
- қоршаған орта мен экологиялық факторлар жөніндегі білімін менгеру;	- экология факторлардың типтерін анықтау; - тәжірбие жөнінде өз бетінше мысалдар келтіру; - ойын тұжырымдау; - антропогендік факторлардын өлі және тірі табиғатқа тура және жанама әсерлерін менгеру керек;	- қоршаған орта мен экология факторлар жөніндегі білімді оқып үйрену; - антропогендік факторлардың әсерін оқытуға дағдыландыру; - экологиялық ниша туралы түсінік және оның тірі ағзалармен қарым-қатынастағы маңызы туралы білімін оқып білу;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері
Оқыту модулі Г1			
- адам экологиясы ғылымының негізі мен қазіргі медициналық экологиялық ғылымын менгеру;	-халықтын экологиялық сауаттылғын арттылуда және экологиялық қауіпті жағдайлардан туындайтын аурулардың алдын алу	- адам экологиясының құрылымы, зерттеу нысандары және жалпы экологиямен байланысын менгеру; - адам биоалеуметтік түр екенін дәлелдеу;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж.

Область компетенции А – Моделирование анатомической формы коронковой части зубов верхней и нижней челюсти из гипса.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками моделирования анатомической формы коронковой части зубов верхней и нижней челюсти из гипса.
Область компетенции Б – Техника изготовления штампованной коронки.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками изготовления штампованной коронки.
Область компетенции В – Техника изготовления пластмассовой коронки.	
Модуль обучения В1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления пластмассовой коронки.
Область компетенции Г – Техника изготовления комбинированной коронки.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления комбинированной коронки.
Область компетенции Д – Техника изготовления мостовидного штампованно-паянного протеза.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления штампованно-паянного протеза.
Область компетенции Е – Техника изготовления мостовидного штампованно-паянного протеза с пластмассовой облицовкой промежуточной части.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления штампованно-паянного протеза с пластмассовой облицовкой промежуточной части.
Область компетенции Ж – Техника изготовления цельнолитой коронки.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления цельнолитой коронки.
Область компетенции З – Техника изготовления цельнолитого мостовидного протеза.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления цельнолитого мостовидного протеза.
Область компетенции И – Техника изготовления металло(безметалло)керамической коронки.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающиеся будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления металло(безметалло) керамической коронки.

Ж6 - применять на практике знания подбор и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с левой стороны на нижней челюсти.	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов.	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам.	Стандарты, опорные конспекты.
З1 - применять на практика знания и методы изготовления изоляции торусов и экзостозов;	- приготовить изолирующие материалы, методы изоляции торусов и экзостозов;	- объем место и расположение изоляции, тонкие пластинки из олово, коронковые ножницы;	Стандарты, опорные конспекты.
З2 - применять на практике знания о предварительной и окончательной моделирования базиса протеза.	- привести искусственные зубы к естественному виду, уравнять толщину базиса протеза, закруглить края протеза.	- роль предварительного и окончательного моделирования , зуботехнический шпатель, воск, паяльный аппарат.	Стандарты, опорные конспект.
И1 - применять на практике знания и методы загипсовки модели в кювету (прямой, обратный, комбинированный методы). Процесс полимеризации;	- выполнить методы (прямой, обратной, комбинированной). Приготовление пластмассового теста. Процесс полимеризации;	- виды кюветов, конструкции, методы загипсовки в кюветы, базисный пластмассы, режим полимеризации;	Таблицы, стандарты, опорные конспекты.
И2 - применять на практике знания об обработке пластиночных протезов, подгонка и сдача протезов, разбор ошибок при изготовления протеза.	- обработать пластиночные протезы с помощью бормашин борами, шлифмотор с карборундами разными насадками.	- аппараты, бормашины, Абразивные материалы, инструменты	Стандарты, опорные конспекты.

35 Профиль компетенции – Техника изготовления несъемных протезов

Профиль компетенции - Техника изготовления несъемных протезов	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть знаниями и навыками моделирования анатомической формы коронковой части зубов верхней и нижней челюсти из гипса; - будет владеть знаниями и навыками изготовления штампованной коронки; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления пластмассовой коронки; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления комбинированной коронки; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления штампованно-паянного протеза; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления штампованно-паянного протеза с пластмассовой облицовкой промежуточной части; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления цельнолитой коронки; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления цельнолитого мостовидного протеза; - будет владеть знаниями и навыками по технике изготовления металло(безметалло)керамической коронки.

	үшін экологиялық; білімді қолдана білу; - табиғи байлықтарды тиімді қолдануға үгіт-насихат жүгізу;	- адамның эволюциялық ерекшеліктері биологиялық түр ретінде туралы білімді меңгеру керек;	Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері
Оқыту модулі Г2			
	- ауа, су және топырақтын ластануының халық денсаулығына тигізетін әсерін және қауіптілігін интегралды бағалау;	- адам популяциясының өсу және даму мәселелері жөнінде білімді менгеру; - қоршаған орта факторларының (химиялық, биологиялық және физикалық) адам ағзасына тигізетін әсерлері мен себептерін оқытып үйрету; - судың, топырақтың, ауаның, тағамдық азықтардың және биосфералық басқа нысандардың химиялық және радионуклеинді заттармен ластануының адам денсаулығы үшін әсерін оқып білу; - адам денсаулығымен биологиялық ластану туралы білімді менгеру;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері
Оқыту модулі Г3			
- қолданбалы экологияның негізгі заңдарын оқып бағалай білу.	- медициналық экологияны қолданбалы экология саласы ретінде оқыту; - медициналық экологияның негізгі мақсаттары мен міндеттеріндегі өзгерістерді танып білу.	- қолданбалы экологияның негізгі заңдары мен принциптері туралы білімді менгеру керек; - медициналық экологияны қолданбалы экология саласы ретінде оқыту; - медициналық экологияның негізгі бағыттары мен міндеттерін білу; - қолданбалы экологияның негізгі заңдары мен принциптері туралы білімді менгеру керек.	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері
Оқыту модулі Д1			
- биосфераға антропогендік факторлардың әсерін менгеру; - ҚР-ның экологиялық күйзелісі мен мәселелерінің себептерін менгеру; - Қазақстанның экологиялық апатты аудандарын анықтай білу;	- әлемдік эколологиялық мәселелерді анықтау және экофакторлардың адамға тигізетін әсерін анықтау; - қоршаған ортаны зерттеуді тәжірибие жүзінде іске асыру; - өз бетінше мысалдар таба білу және оны дәлелдеу; - қазақстанның экологиялық күйзеліс мәселелерінің белгілері мен себептерін анықтау;	- антропогендік факторлардың атмосфераға, гидросфераға, литосфераға тигізетін әсерін оқып үйрену; - адам ағзасына және өмір сүру жағдайына атмосфераның ластануының әсерін менгере білу; - су қорларының ластануының халық денсаулығына әсерін оқып менгеру; - судың химиялық, физикалық және биологиялық ластануының адам денсаулығына әсерін, Арал дағдарысы, Каспий және Балқаш көлінің экологиялық мәселері жөніндегі білімді менгеру керек; - Қазақстанның кейбір аудандарындағы топырақ деградациясының себептері туралы білімді менгеру керек;	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері

Оқыту модулі Д 2			
- Қазақстандағы қала және ауыл тұрғындарының экологиялық мәселелерін менгеру; - қала мен ауылдардың химиялық ластану жолдарының негізгі көздерін анықтау.	- қоршаған ортаны зерттеу әдістерін тәжірибие ретінде қолдану; - Қазақстанның қала және ауыл тұрғындары қоныстарының экологиялық мәселелерінің себеп салдарын анықтау; - қала және ауылдағы экологиялық жағдайларды анықтайтын факторларды аша білу.	- Қазақстандағы қала және ауыл тұрғындарының экологиялық мәселелері және денсаулығының ерекшеліктерін білу.”Урбанизация “ ұғымын оқып білу; - қалалардың биологиялық, химиялық ластануы және эпедимиологиялық төндіретін негізгі көздерін анықтауды оқыту; - ауыл жағдайындағы экологиялық факторлар туралы оқып білу.	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері
Оқыту модулі Е1			
- қоршаған ортаны қорғау және халықтар денсаулығын сақтау заңдарын менгеру; - қоршаған ортаның сапасын бағалай білу; - Қазақстан Республикасының тұрақты дамуға өту концепциясын оқып талдау.	- халық денсаулығын нығайту және қоршаған ортаны қалпына келтіру жөніндегі іс шараларды жүргізу; - табиғи байлықтарды пайдалану және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі сұрақтарға нормативті (мөлшерлі) талдау жасауды өз бетінше үйрену.	- табиғи байлықтарды тиімді пайдалану мен қоршаған орта принциптері туралы білімін менгеру; экологиялық заңдылықтарды менгеру; - инженерлі экологиялық орта туралы білімді менгеру; - ҚР-дың тұрақты дамуға өту концепциясымен “Бағдарлама 2030” туралы білімді менгеруі керек.	Бейсенова Ә.С., Шілдебаев Ж.Б., Сауытбаева Г.З. Экология Кенесариев У.И., Жақашов Н.Ж. Экология және халық денсаулығы Сағынбаев Г.К. Экология негіздері

17 Құзыреттілік саласы- Информатика

Құзіретті кәсіп бағыты - Информатика.	**Оқуды аяқтағаннан кейін білім алушы:**
Құзіреттілік саласы А - Информатика пәніне кіріспе.	
Оқыту модулы А1	**білуі тиіс:** - ЭЕМ – нің даму тарихын; - есептеуіш техника кабинетінде қауіпсіздік ережесін сақтауды; - материалды диниедегі ақпаратты; - ақпараттың өлшем бірлігін; - санау жүйесін: екілік, сегіздік, ондық және он алтылық; - компьютердің құрылысын: негізгі және қосымша құрылғылыры;
Оқыту модулы А2	**істей алуы тиіс:** - Windows операциалық жүйесінің жұмыс үстелінде жұмыс жасауды; - жұмыс үстелінің стандартты программаларымен жұмыс істеуді; - жарлық және буманы құрып, оның атын ауыстыру; - ақпарат тасмалдаушыларымен.
Құзіреттік саласы Б - Microsoft Office.	
Оқыту модулы Б1	**білуі тиіс:** - Microsoft Word мәтіндік редакторы туралы негізгі мағлұматтар; - мәтінмен жұмысты: пішімдеу құралы, стандартты құралын, мәзір жолағын, күй жолын;

Е1 - применять на практике знания об изготовления воскового базиса с окклюзиоными валиками;	- наложит на поверхность модели восковой базис с окклюзионными валиками;	- восковой базис, зуботехнический шпатель, спиртовка;	Таблицы, стандарты, опорный конспекты, инструменты.
Е2 - применять на практике знания определения центральной окклюзии;	- определить центральную окклюзию с помощью линеек, с двумя положениями;	- роль правильного определения центрального соотношения челюстей;	Таблицы, стандарты, линейка, карандаш
Е3 - применять на практике знания загипсовки модели окклюдатор.	- особенности строения окклюдатора, движение нижней челюсти, височно-нижнего челюстного сустава. Загипсовать модель в окклюдатор.	- аппараты; окклюдаторы, гипс, колба, зуботехнический шпатель.	Таблицы, стандарты, опорный конспект.
Ж1 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов во фронтальном отделе на верхней челюсти по методу М. Е. Васильева;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Ж2 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с правой стороны на верхней челюсти по методу М Е Васильева;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Ж3 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с левой стороны на верхней челюсти по методу М Е Васильева;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Ж4 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов во фронтальном отделе нижней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Ж5 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с правой стороны на нижней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы, стандарты, опорные конспекты

Г1 - применять на практике знания об аппаратах, воспроизводящие движения нижней челюсти. Загипсовка модели в окклюдатор;	- особенности строения артикулятора и окклюдатора; движения нижней челюсти, височно -нижнечелюстного сустава; - загипсовать модели в окклюдатор;	- аппараты; артикулятор, окклюдатор; гипс, колба, шпатель для замешивания гипса;	таблицы; стандарты; опорные конспекты;
Г2 - применять на практике знания подбора и постановки-искусственных зубов во фронтальном отделе на верхней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Г3 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с правой стороны на верхней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Г4 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с левой стороны на верхней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Г5 - применять на практике знания подбор и постановку –искусственных зубов во фронтальном отделе нижней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; набор искусственных зубов
Г6 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с правой стороны на нижней челюсти;	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов;	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам;	гарнитуры зубов; анатомию зубочелюстной системы, определение зубов по признакам
Г7 - применять на практике знания подбора и постановку –искусственных зубов в боковом отделе с левой стороны на нижней челюсти.	- подобрать зубы и сделать постановку искусственных зубов.	- гарнитуры зубов; анатомия зубочелюстной системы, определение зубов по признакам.	гарнитуры зубов; анатомию зубочелюстной системы, определить зубов по признакам
Д1 - применять на практике знания изготовления индивидуальных ложек для верхней и нижней челюстей.	- изготовление индивидуальных ложек для верхней и нижней челюсти с применением пробы Гербста.	- стандартные и функциональные ложки (№ 1, 2, 3, 4, 5); Припасовки ложек и подгонка.	Стандартные ложки Функциональные слепки

	істей алуы тиіс: - мәтінді құру, сақтау, атын ауыстыру, көшіру және құжатты басып шығаруды; - кесте құруды, оны пішімдеуді;
Оқыту модульі Б2	**білуі тиіс:** - Microsoft Excel электрондық кестесі туралы жалпы мағлұматтар; **істей алуы тиіс:** - диаграмма құруды және функция графиктерін тұрғызуды; - медицина есебінде электронды кестесін қолдануды;
Оқыту модульі Б3	**білуі тиіс:** - Power Point программасымен жұмыс жасау технологисын; - Power Point терезесінің құрылымын; **істей алуы тиіс:** - слайдтарды құруды және жан бітімді; - көрмелерді безендіру және көрсетуді;
Оқыту модульі Б4	**білуі тиіс:** - Microsoft Access программасы туралы жалпы мағлұматтар; - Microsoft Access деректер қорын; **істей алуы тиіс:** - Microsoft Access деректер қорында есептерді құруды; - медициналық есептерді шығаруда Mic Access деректер қорын басқару жүйесін қолдануды.
Құзіреттік саласы В “STATISTICS” дестесін қолдану.	
Оқыту модульі В 1	Білуі тиіс: - медициналық биологиялық ақпараттарды өңдеуде ЭЕМ – қолдануды; Істей алуы тиіс: - STATISTICS дестесін қолдауды; - медициналық есептерді шығаруда STATISTICS дестесін қолдануды;
Құзіреттілік саласы Г - Компьютер желісі, телекомуникациялық және желілік технология.	
Оқыту модульі Г1	**білуі тиіс:** - желі туралы жалпы мағлұмат; - аппараттық және программалық жабдықтарды; **істей алуы тиіс:** - Интернетте жұмыс істеуді;
Оқыту модульі Г2	**білуі тиіс:** - электронды почтаны пайдалануды; - IP-адресті; **істей алуы тиіс:** - электронды почтамен жұмыс жасауды.
Құзіреттілік саласы Д - Ақпаратты қорғау негіздері.	
Оқыту модульі Д1	**білуі тиіс**: - ақпаратты қорғау ұғымын; - ақпараттың қауіпсіздігін және оның құрамын; - зақым келтіруші программаларды және оның классификациясын; **істей алуы тиіс:** - компьютерлік вирустардан қорғау әдісін;
Оқыту модульі Д2	**білуі тиіс:** - антивирустық қорғау құралдарын; **істей алуы тиіс:** - антивирустық программамен жұмыс істеуді;

Құзіреттілік саласы Е - HTML тілінің негіздері.	
Оқыту модулы Е1	**білуі тиіс:** - HTML тілінің негізін; **істей алуы тиіс:** - HTML тілінде кесте құру және оны форматтауды; - WEB – парақпен жұмыс жасауды.
Құзіреттілік саласы Ж - Программалау негізі.	
Оқыту модулы Ж1	**білуі тиіс:** - программалау тілі туралы жалпы мағлұмат; - алгоритм түсінігі мен оның қасиеттерін; - программалау тілінің алфавитін.
Оқыту модулы Ж 2	**білуі тиіс:** - Pascal тілі туралы жалпы мағлұмат; - Pascal тілінің операторларын; **істей алуы тиіс:** - Pascal тіліндегі шамаларды сипаттуды.

18 Құзыреттілік саласы – Ішкі аурулар, жұқпалы аурулар курсымен

Құзіреттілік саласы – Ішкі аурулар және жұқпалы аурулар курсы.	Оқыту аяқталған соң білім алушы ішкі ағзалардың негізгі аурулары туралы қажетті білімдерді меңгереді. Білім алушы жұқпалы аурулар туралы және ЖҚТҚ/АҚТҚ индетінің таралуының алдын – алу бойынша түсінік алады, сондай ақ эпидемияға қарсы шараларды жүргізу және жұқпалы аурулар кезінде көмек ұйымдастырудың дағдыларын игереді, алған білімдерін және дағдыларын оларды тануға, шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуде қолдануды игереді.
Құзіреттілік аймағы А – Тыныс алу мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: Бронхит, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, өкпе туберкулезі, өкпенің кәсіптік аурулары, плеврит.
Модуль А1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын игеру; - туберкулезбен күресу (DOTS – стратегиясы) жөніндегі халық аралық және республикалық білімді игеру; - қелеңсіз жағдайларда (бронх демікпесінің ұстамасын, өкпеден қан кету) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Б – Жүрек - қантамыр жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - жүрек - қантамыр жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, тамыр жетіспеушілігі.
Модуль Б1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру;

Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть техникой изготовления индивидуальных ложек; изготовления воскового базиса с окклюзионными валиками; определение центральной окклюзии; загипсовка модели в окклюдатор.
Область компетенции Ж – Подбор и постановка искусственных зубов по М.Е. Васильеву.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть техникой изготовления воскового базиса с прикусными валиками.
Область компетенции З – Методы изоляции экзастозов и торусов в челюстях.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучение обучающийся будет владеть навыками подбора и постановки искусственных зубов по методу М.Е. Васильева.
Область компетенции И – Процесс полимеризации и обработка протезов.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками метода изоляции экзостозов и торусов в челюстях; о процессе полимеризации и обработки протезов.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Техника изготовления съемных протезов**

Задача модуля: Овладеть знаниями и навыками по технике изготовления частичных и полных съемных протезов

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - применять на практике знания о технике изготовления частичных съемных протезов.	- правильно выбрать конструкцию протеза частичных съемных протезов.	- оборудование зуботехнической лаборатории.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; инструменты, материалы
Б1 - применять на практике знания о технике выгибания одноплечевого проволочного кламмера и техника изготовления зубодесневого кламмера по Кемени.	- особенности опорно-удерживающих кламмеров; конструктивные особенности кламмера; изготовить одноплечий гнутый кламмер и зубодесневой кламмер по Кемени.	- стандартные кламмеры, ортодонтическая проволока, крампонные щипцы, круглогубцы, воск.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; инструменты, материалы
В1 - применять на практике знания о технике изготовления воскового базиса с окклюзионными валиками;	- наложить на поверхность модели восковой базис с окклюзионными валиками;	- восковой базис, зуботехнический шпатель, спиртовка;	таблицы; стандарты; опорные конспекты; инструменты, материалы
В2 - применять на практике знания об определении центральной окклюзии.	- определить центральную окклюзию с тремя вариантами.	- методы определения центральной окклюзии. Функции выполнения окклюдаторов и артикуляторов.	- таблицы; стандарты; опорные конспекты; инструменты, материалы

	композиции; покрытие изолирующего материала на поверхности модели; загипсовка модели в кювету; приготовления пластмассового теста и полимеризация; техника обработки съемных пластиночных протезов; сдача и подгонка протеза; разбор пропущенных ошибок при изготовлении съемных протезов и их исправление.
Область компетенции А – Техника изготовления частичных съемных протезов.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть техникой изготовления частичных съемных пластиночных протезов; отлитие модели, определение границы будущего протеза, изготовление кламмера, изготовление зубодесневого кламмера по Кемени.
Область компетенции Б – Техника изготовления воскового базиса с окклюзионными валиками.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть техникой выгибания одноплечевого проволочного кламмера; техникой изготовления зубодесневого кламмера по Кемени.
Область компетенции В – Подбор и постановка искусственных зубов.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть техникой изготовления воскового базиса с окклюзионными валиками для определения центральной окклюзии, загипсовка модели в окклюдатор.
Область компетенции Г – Методы загипсовки в кюветы.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающиеся будет владеть знаниями об аппаратах воспроизводящих нижние челюсти. Владеть навыками подбора и постановки искусственных зубов во фронтальном отделе; подбора и постановки искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с правой стороны, подбора и постановки искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны; подбора и постановки искусственных зубов на нижнюю челюсть во фронтальном отделе; подбора и постановки искусственных зубов на нижнюю челюсть в боковом отделе с правой стороны; подбора и постановки искусственных зубов на нижнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны.
Область компетенции Д – Техника изготовления индивидуальных ложек на верхнюю и нижнюю челюсти.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками предварительного и окончательного моделирования базиса протеза; загипсовка модели в кювету прямым методом; загипсовка модели в кювету обратным методом, загипсовка модели в кювету комбинированным методом.
Область компетенции Е – Техника изготовления воскового базиса с прикусными валиками.	

	- ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел жүрек және тамыр жетіспеушіліктері) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы В – Асқорыту мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, панкреатит.
Модуль В1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кетулер, бауыр комасы) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Г – Зәр шығару мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйректасы ауруы, цистит.
Модуль Г1	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру. Науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру. Ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру. Емінің әдістемесін игеру. Күтімінің дағдыларын игеру. Алдын – алу шараларын игеру Келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуында, уремиялық комада) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Д – Эндокринді жүйе аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - эндокринді жүйе және зат алмасу негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; қалқанша без аурулары, қант диабеті.
Модуль Д1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру: - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру: - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру: - емінің әдістемесін игеру: - күтімінің дағдыларын игеру: - алдын – алу шараларын игеру: - келеңсіз жағдайларда (гипергликемиялық және гипогликемиялық комада, тиретоксикалық криз кезінде) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Е – Қан түзу жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - 0ан түзу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.

Модуль Е1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру: - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру: - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру: - емінің әдістемесін игеру: - күтімінің дағдыларын игеру: - алдын – алу шараларын игеру: - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Ж – Сүйек – бұлшықет жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - сүйек – бұлшықет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз.
Модуль Ж1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру.
Құзіреттілік аймағы З – Аллергиялық аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - аллергиялық ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; Есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.
Модуль З1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы И – Кіріспе. Инфекция жайлы оқыту. Жіктелуі. Диагностика және алдын-алу әдістемелері. Емнің негізгі мақсаттары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - жұқпалы аурулар туралы түсінікті және диагностикалаудың дағдыларын, жұқпалы ауруларда көмек ұйымдастыру дағдыларын.
Модуль И1	- жұқпалы аурулардың сипаттамасы, аурудың даму сипаттамасы, белгілері, кезеңдері, диагностика әдістері бойынша білімді игеру; - иммунитет, иммунитет түрлері, аллергия және анафилаксия жәйлі білімді игеру; - науқастарды күту дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру.
Құзіреттілік аймағы К – Ішек жұқпалы аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - ішек жұқпалы аурулары туралы қажетті білімді және дағдыларды: Іш сүзегі. Паратиф А және Б. Салманеллез. Тағаммен улану. Ботулизм. Дизентерия. Тырысқақ. Холера. Вирусты гепатиттер. Бруцеллез. Лептоспироз. АҚТҚ/ЖҚТҚ.
Модуль К1	- этиологиясы, эпидемиологиясыі, клиникалық көрінісі, қосымша тексеру әдістері, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру;

Модуль М1			
- принять больных с опухолями и опухоле-подобными поражениями челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника, диагностика и лечение опухолей и опухолеподобных поражений челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства.

34 Профиль компетенции - Техника изготовления съемных протезов

Профиль компетенции - техника изготовления съемных протезов	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами изготовления частичных и полных съемных протезов; отлитием модели; определением границы частичных съемных протезов; кламмеры; кламмерная система, удерживающая кламмера; техника изготовления зубодесневого кламмера по Кемени; изготовление воскового базиса с окклюзионными валиками; определение центральной окклюзии при изготовлении частичных съемных протезов; аппараты, воспроизводящие движения нижней челюсти; подбор и постановка искусственных зубов во фронтальном отделе; подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с правой стороны; подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны; постановка искусственных зубов во фронтальном отделе; подбор и постановка искусственных зубов на нижней челюсти с правой стороны; подбор и постановка искусственных зубов на нижней челюсти с левой стороны; предварительное и окончательные моделирования базиса протеза; загипсовка модели в кювету прямым методом; загипсовка модели в кювету обратными методом; загипсовка модели в кювету комбинированным методом; формовка протезных базисов из пластмассы и процесс полимеризации; выемка протезов из кюветы, отделка, шлифовка, полировка. Отлитие модели. Определение границы для полного съемного протеза; изготовление индивидуальных ложек для верхней челюсти; изготовление индивидуальных ложек для нижней челюсти; изготовление воскового базиса с прикусными валиками; определение центральной окклюзии; загипсовка модели в окклюдатор; подбор и постановка искусственных зубов (по фасонам, размерам, цвету, форме) по типу лица; подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть во фронтальном отделе по методу М.Е. Васильева; постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны; подбор и постановка искусственных зубов на верхнюю челюсть в боковом отделе на правой стороне; подбор и постановка искусственных на нижнюю челюсть во фронтальном отделе; подбор и постановка искусственных зубов на нижнюю челюсть в боковом отделе с левой стороны; подбор и постановка искусственных зубов на нижнюю челюсть в боковом отделе с правой стороны; изоляция торусов и экзастозов в челюстях; предварительное и окончательное моделирование базиса протеза; выварка восковой

Модуль И1			
- принять больного с травматическим повреждением челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - лечить вывихи и переломы зубов, проводить временную и постоянную консервативную иммобилизацию при переломах челюстей; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника, диагностика и лечение травматических повреждений челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра и лечения вывихов и переломов зубов, проведения временной и постоянной консервативной иммобилизации при переломах челюстей; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль К1			
- принять больных с заболеваниями и поражениями нервов лица и челюстей.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника, диагностика и лечение заболеваний и поражений нервов лица и челюстей.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Л1			
- принять больного с заболеванием височно-нижнечелюстного сустава.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника диагностика и лечение заболеваний височно-нижнечелюстного сустава.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства.

	- ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - эпидемияға қарсы шаралардың дағдыларын игеру және АҚТҚ індетінің алдын – алудың халықаралық бағдарламасын білу; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Л – Тыныс алу жолдарының жұқпалы аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - тыныс алу жолдарының жұқпалы аурулары туралы қажетті білімді және дағдыларды: Тұмау. Парагрипп. Аденовирусты жұқпалы ауру. Жұқпалы мононуклеоз. Менингококкты жұқпалы ауру. Дифтерия.
Модуль Л1	- этиологиясы, эпидемиологиясыі, клиникалық көрінісі, қосымша тексеру әдістері, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - эпидемияға қарсы шаралардың дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы М – Трансмиссивті (қан арқылы) жұқпалы аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - трансмиссивті (қан арқылы) жұғатын жұқпалы аурулар туралы қажетті білімді және дағдыларды: Бөртпе сүзегі. Бриль ауруы. Ку қызбасы. Безгек. Оба. Туляремия.
	Этиологиясы, эпидемиологиясыі, клиникалық көрінісі, қосымша тексеру әдістері, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру. Науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру. Ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру. Емінің әдістемесін игеру. Күтімінің дағдыларын игеру. Эпидемияға қарсы шаралардың дағдыларын игеру Алдын – алу шараларын игеру Келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Н – Тері жамылғыларының жұқпалы аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - тері жамылғыларының жұқпалы аурулар туралы қажетті білімді және дағдыларды: Сіреспе. Тілме. Құтыру. Күйдіргі.
	- этиологиясы, эпидемиологиясыі, клиникалық көрінісі, қосымша тексеру әдістері, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - эпидемияға қарсы шаралардың дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Ішкі аурулар жұқпалы аурулар курсымен**

Модульдің мақсаты: Ішкі ағзалардың ауруларын диагностикалаудың, емдеудің (шұғыл жәрдем көрсету), күтімінің және алдын-алу шараларының тәсілдерін игеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; бронхиттер, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, өкпе туберкулезі, плевриттер, өкпенің қатерлі ісігі.	- жүрек –қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (бронхы демікпесі ұстамасында, өкпеден қан кеткенде) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2001ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Б1 - жүрек-қантамыр жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, тамыр жетіспеушілігі.	- жүрек –қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - лдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел тамыр және жүрек жетіспеушілігі) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
В1 - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, панкреатит.	- жүрек–қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу. - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кету, бауыр комасы) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.

			набор стоматологических инструментов для удаления зубов и ликвидации гнойного очага; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Е1			
- принять больного с одонтогенным воспалением верхнечелюстной пазухи.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника, диагностика и лечение одонтогенного воспаления верхнечелюстной пазухи.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Ж1			
- принять больного с инфекционным воспалительным заболеванием челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника, диагностика и лечение инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль З1			
- принять больных с заболеваниями и повреждениями слюнных желез.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - направить для оказания специализированной помощи.	- этиология, клиника, диагностика и лечение заболеваний и повреждений слюнных желез.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для осмотра; стоматологические материалы и лекарственные средства.

		инъекционное обезболивание; - инфильтрационная, проводниковая и стволовая анестезия.	стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для обезболивания; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль В1			
- удаление зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести удаление зубов.	- показания и противопоказания к удалению зубов; - методика удаления зуба; - щипцы и элеваторы для удаления зубов - осложнения, возникающие во время и после удаления зуба.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Г1			
- лечение одонтогенных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение периодонтита и острого гнойного периостита челюсти.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение периодонтита и острого гнойного периостита челюсти.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для удаления зубов и ликвидации гнойного очага; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Д1			
- лечить болезни прорезывания зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение перикоронарита и неправильного положения зуба.	- этиологию, патогенез, клинику, диагностику и лечение перикоронарита и неправильного положения зуба.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов;

Г1 - зәр шығару мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйректасы ауруы, цистит.	- жүрек–қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуы, уремиялық кома) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Д1 - эндокринді жүйенің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; қалқанша без аурулары, қант диабеті.	- жүрек–қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (гиперглиекмиялық және гипогликемиялық кома, тиреотоксикалық криз) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Е1 - қан түзу жүйесінің және зат алмасу бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру;анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.	- жүрек–қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
Ж1 - сүйек – бұлшық ет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз.	- жүрек–қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар

З1 - аллергиялық ауруларды клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.	- жүрек–қантамыр жүйесінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; ережелерін игеру. - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
И1 - жұқпалы аурулардың сипаттамасы, аурудың даму сипаттамасы, белгілері, кезеңдері, диагностика әдістері бойынша білімді игеру; - иммунитет, иммунитет түрлері, аллергия және анафилаксия жәйлі білімді игеру; - науқастарды күту дағдыларын игеру. - науқастарды күту дағдыларын игеру. - алдын – алу шараларын игеру.	- аурудың анамнезін және эпидемиологиялық анамнезін жинай білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - теріні және шырышты қабаттарды қарауды жүрзе білу; - медициналық құжаттарды рәсімдей білу; - эпидемияға қарсы шараларды жүргізе білу; - жауқастарды біріншілік санитарлық тазалауды білу; - аурудың әртүрлі кезеңдерінде жұқпалы аурулардың күтімін жүзеге асыра білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсете алу.	- эпидемиялық үрдіс жайлы білу; - жұқпалы аурулардың көзін, таралу жолдарын және қоғамның қабылдаушылығын білу; - жұқпалы аурулардың арнайы алдын-алу шараларын білу; - дезинфекцияның, дезинсекцияның, дератизацияның түрлерін және тәсілдерін білу; - ЕСМ (ЛПУ) дегі санитарлық – эпидемияға қарсы түзімнің мақсаттарын білу; - жұқпалы ауруы бар науқастарды күтудің ерекшеліктерін білу; - анафилактикалық шоктың себебін, белгілерін, емін және алдын алу шараларын білу.	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985 г. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
К1 - ішек жұқпалы аурулары туралы қажетті білімді және дағдыларды игеру: Іш сүзегі. Паратиф А және Б. Салманеллез. Тағаммен улану. Ботулизм. Дизентерия. Тырысқақ. Холера. Вирусты гепатиттер. Бруцеллез. Лептоспироз. АҚТҚ/ЖҚТҚ.	- эпидемиологиялық анамнез жинауды жүргізе білу; - жедел хабарлама жібере білу; - зертханалық тексеруге материалдарды жинай білу; - ботулизмге қарсы сарысу енгізе білу; - обаға қарсы киімді кие білу және шеше білу; - эпидемияға қарсы түзімді сақтай отырып емдік шараларды жүргізе білу; - нәжістің сипатын анықтай білу; - науқастарды біріншілік санитарлық тазалауды білу;	- аурудың этиологиясын және эпидемиологиясын білу; - қоздырғыштардың көбеюіне ықпал ететін факторларды білу; - алдын-алу және ошақты дезинфекция туралы білу, дезинфекцияның тәсілдерін білу; - осы ауруға тән симптомдарды білу. Халі ауыр науқастардың күтім ерекшеліктерін және мүмкін болатын асқынулар туралы білу;	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985 г. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар.

Область компетенции К – Заболевания и поражение нервов лица и челюстей.	
Модуль обучения К1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний и поражений нервов лица и челюстей.
Область компетенции Л – Заболевания височно-нижнечелюстного сустава.	
Модуль обучения Л1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний височно-нижнечелюстного сустава.
Область компетенции М – Опухоли и опухолеподобные поражения челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения М1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний опухоли и опухолеподобные поражения челюстно-лицевой области.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология**

Задача модуля: Владеть методами обследования больного, диагностики, лечения заболеваний челюстно-лицевой области

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять основные и дополнительные методы обследования больного.	- проводить расспрос больного, осмотр органов и тканей полости рта, перкуссию, пальпацию; - проводить дополнительные методы обследования.	- организацию и оборудование стоматологического кабинета; - принципы асептики в хирургической стоматологии; - понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный, дополнительные методы); - строение и функции органов и тканей челюстно-лицевой области.	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов (зеркало, зонд, пинцет, шпатель).
Б1			
- обезболивание в челюстно-лицевой области.	- проводить аппликационную, инфильтрационную, проводниковую анестезию.	- общее обезболивание; - проведение наркоза; - фармокологические вещества, применяемые для наркоза; - местное обезболивание; - иннервация зубов и челюстей; - анестетики; - инструментарий; - неинъекционное и	плакаты; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства;

Область компетенции Б – Обезболивание в челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся: - будет делать местное обезболивание.
Область компетенции В – Удаление зубов.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся: - будет удалять зубы.
Область компетенции Г – Одонтогенные воспалительные заболевания челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить периодонтит, острый гнойный периостит челюсти.
Область компетенции Д – Болезни прорезывания зубов.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни прорезывания зубов.
Область компетенции Е – Одонтогенное воспаление верхнечелюстной пазухи.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику одонтогенного воспаления верхнечелюстной пазухи.
Область компетенции Ж – Инфекционные воспалительные заболевания челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области.
Область компетенции З – Заболевания и повреждения слюнных желез.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику заболеваний и повреждений слюнных желез.
Область компетенции И – Травматические повреждения челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику травматических повреждений челюстно-лицевой области; - будет лечить вывихи и переломы зубов, проводить временную и постоянную консервативную иммобилизацию при переломах челюстей.

	- аурудың әртүрлі кезеңдерінде жұқпалы аурулардың күтімін жүзеге асыра білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - алдын –алу және ошақты дезинфекция жүргізуді білу; - шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсете алу.	- диагностикасын білу; - емдік шараларын білу; - алдын алу және ошақтағы эпидемиологиялық шараларды білу; - санитарлық – ағарту жұмыстарын білу; - науқастарды ауруханадан шығару ережесін білу; - АҚТҚ індеті бойынша халықаралық бағдарлама туралы білу.	Қажетті аспаптар
Л1 - тыныс алу жолдарының жұқпалы аурулары туралы қажетті білімді және дағдыларды игеру: Тұмау. Парагрипп. Аденовирусты жұқпалы ауру. Жұқпалы мононуклеоз. Менингококкты жұқпалы ауру. Дифтерия.	- эпидемиологиялық анамнез жинауды жүргізе білу. - жедел хабарлама жібере білу. - зертханалық тексеруге материалдарды жинай білу. - эпидемияға қарсы түзімді сақтай отырып емдік шараларды жүргізе білу. - науқастарды біріншілік санитарлық тазалауды білу. - аурудың әртүрлі кезеңдерінде жұқпалы аурулардың күтімін жүзеге асыра білу. - алдын –алу және ошақты дезинфекция жүргізуді білу. - алдын-алу шараларын жүргізе білу. - шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсете алу.	- аурудың этиологиясын және эпидемиологиясын білу; - қоздырғыштардың көбеюіне ықпал ететін факторларды білу; - алдын-алу және ошақты дезинфекция туралы білу, дезинфекцияның тәсілдерін білу; - осы ауруға тән симптомдарды білу. Халі ауыр науқастардың күтім ерекшеліктерін және мүмкін болатын асқынулар туралы білу; - диагностикасын білу; - емдік шараларын білу; - алдын алу және ошақтағы эпидемиологиялық шараларды білу; - санитарлық – ағарту жұмыстарын білу; - науқастарды ауруханадан шығару ережесін білу.	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985 г. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
М1 - трансмиссивті (қан арқылы) жұғатын жұқпалы аурулар туралы қажетті білімді және дағдыларды игеру: Бөртпе сүзегі. Бриль ауруы. Ку қызбасы. Безгек. Оба. Туляремия.	- эпидемиологиялық анамнез жинауды жүргізе білу; - жедел хабарлама жібере білу; - зертханалық тексеруге материалдарды жинай білу; - эпидемияға қарсы түзімді сақтай отырып емдік шараларды жүргізе білу; - науқастарды біріншілік санитарлық тазалауды білу; - аурудың әртүрлі кезеңдерінде жұқпалы аурулардың күтімін жүзеге асыра білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - алдын –алу және ошақты дезинфекция жүргізуді білу; - обаға қарсы киімді шешу және киюді білу.	- аурудың этиологиясын және эпидемиологиясын білу; - қоздырғыштардың көбеюіне ықпал ететін факторларды білу; - алдын-алу және ошақты дезинфекция туралы білу, дезинфекцияның тәсілдерін білу; - осы ауруға тән симптомдарды білу. Халі ауыр науқастардың күтім ерекшеліктерін және мүмкін болатын асқынулар туралы білу; - диагностикасын білу; - емдік шараларын білу; - алдын алу және ошақтағы	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985 г. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар

	- шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсете алу.	эпидемиологиялық шараларды білу; - санитарлық – ағарту жұмыстарын білу; - науқастарды ауруханадан шығару ережесін білу.	
Н1 - тері жамылғыларының жұқпалы аурулар туралы қажетті білімді және дағдыларды игеру: Сіреспе. Тілме. Құтыру. Күйдіргі.	- эпидемиологиялық анамнез жинауды жүргізе білу; - жедел хабарлама жібере білу; - зертханалық тексеруге материалдарды жинай білу; - эпидемияға қарсы түзімді сақтай отырып емдік шараларды жүргізе білу; - науқастарды біріншілік санитарлық тазалауды білу; - аурудың әртүрлі кезеңдерінде жұқпалы аурулардың күтімін жүзеге асыра білу; - алдын –алу және ошақты дезинфекция жүргізуді білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - сіреспеге қарсы сарысуды және анатоксинді енгіуді жүргізе білу; - шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсете алу.	- аурудың этиологиясын және эпидемиологиясын білу; - қоздырғыштардың көбеюіне ықпал ететін факторларды білу; - алдын-алу және ошақты дезинфекция туралы білу, дезинфекцияның тәсілдерін білу; - осы ауруға тән симптомдарды білу. Халі ауыр науқастардың күтім ерекшеліктерін және мүмкін болатын асқынулар туралы білу; - диагностикасын білу; - емдік шараларын білу; - алдын алу және ошақтағы эпидемиологиялық шараларды білу; - санитарлық – ағарту жұмыстарын білу; - науқастарды ауруханадан шығару ережесін білу.	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж. Покровский В.И, Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985 г. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар

19 Құзыреттіліксаласы - Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар

Құзыреттілік саласы А - Хирургиялық инфекцияның алдын алу.	Оқытудан кейін білімалушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді;
Оқыту модулі А1	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді: - асептиканың негізгі принципін білу; - залалсыздандыру әдістерін; - инструменттерді залалсыздандыру алдындағы дайындық және залалсызданыру; -таңғыш заттарын залалсыздандыру;
Оқыту модулі А2	- антисептикалық ертінділерді ажырата білу оларды пайдалануы; - қолды операция алдында өңдеу; - хирургті операцияға дайындау.
Құзыреттілік саласы Б - Десмургия.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді;
Оқыту модулі Б1	Басқа таңғыш салу: - чепец, Гиппократ- таңғышы; - екі көзге және бір көзге таңғыш;
Оқыту модулі Б2	- ноқта тәрізді, желкеге - крест тәрізді - таңғыш кеудеге, шат аралығына қолға және аяққа таңғыш салу, Дезо таңғышы.

			инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Е1			
- лечить болезни пародонта.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней пародонта.	- этиология, клиника, диагностика и лечение заболеваний пародонта.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Ж1			
- лечить болезни слизистой оболочки полости рта.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней слизистой оболочки полости рта.	- этиология, клиника, диагностика и лечение заболеваний слизистой оболочки полости рта.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.

33 Профиль компетенции – Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология

Профиль компетенции – Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология.	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии; - сможет проводить обезболивание; - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику болезней прорезывания зубов, одонтогенных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области, одонтогенных воспалений верхнечелюстной пазухи, инфекционных воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области, заболеваний и повреждений слюнных желез, - будет удалять зубы.
Область компетенции А – Методы обследования больного.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии.

Б1			
- лечить болезни зубов некариозного происхождения.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение болезней зубов некариозного происхождения.	- этиология, патогенез, клиника, диагностика и лечение заболеваний.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль В1			
- лечить кариес зубов.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение кариеса зубов.	- этиология, патогенез, клиника, диагностика и лечение кариеса зубов.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Г1			
- лечить пульпит.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение пульпита.	- этиология, патогенез, клиника, диагностика и лечение пульпита.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов для лечения; стоматологические материалы и лекарственные средства.
Модуль Д1			
- лечить периодонтит.	- собрать анамнез; - провести обследование; - поставить диагноз; - провести лечение периодонтита.	- этиология, патогенез, клиника, диагностика и лечение периодонтита.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических

Құзыреттілік саласы В - Қан кету синдромы.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі В1	- жалпы қан кету белгілерін анықтау; - уақытша қан тоқтату дағдыларын меңгеру.
Құзыреттілік саласы Г - Жансыздандыру.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Г1	- жергілікті жансыздандыруды жүргізуге жабдықтарды дайындауды, анестетиктерге рецепті жазады;
Оқыту модулі Г2	- жалпы жансыздандырудың жүру барысын науқастың жалпы жағдайын бақылайды; - операциядан кейінгі кезеңде күтім жүргізеді; -наркоз жүргізетін жабдықтарды залалсыздандырады;
Құзыреттілік саласы Д - Қан тобы және резус фактор туралы түсінік.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Д 1	- қан тобын анықтау; - қан сиымдылығына жүргізілетін тексерістер;
Оқыту модулі Д 2	- қан препараттарын және қан тәрізді сұйықтықтарды құюға болатын және болмайтын көрсеткіштерді; - олардың жарамдылығын; - қан құятын системаны дайындау.
Құзыреттілік саласы Е - Операцияға дейінгі және Операциядан кейінгі кезең.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Е1	- науқасты тексеру; - науқасты жоспарлы операцияға дайындау; - науқасты жедел операцияға дайындау; - науқастарды операция және операциядан кейінгі кезеңде бақылау. - өмірге маңызды органдардың функциясын бақылау; - хирургиялық инструменттерді білу.
Оқыту модулі Е2	- операцияның түрлерін білу; - хирургиялық инструменттерді білу.
Құзыреттілік саласы Ж - Ашық жарақат.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Ж1	- ашық жарақаттардың белгісін анықтау; - жарақаттарда бірінші медициналық көмек көрсету; - емдеу тәсілін жүргізу; - жараға тігіс салу және алу;
Оқыту модулі Ж2	- күйіктердің белгісін анықтау оның көлемін білу; - үсіктер анықтау және алғашқы медициналық көмек көрсету; - электр жарақатында алғашқы медициналық көмек көрсету.
Құзыреттілік саласы З - Жабық жарақат	Оқытудан кейін білімалушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі З1	- жарақаттардың (соғылу, сынықтар,буын шығудың) белгісін анықтау; - жақтаулармен бекіту; - бірінші мед көмек көрсету; - гипс таңғыштарын салу.
Құзыреттілік саласы И - Жүрек –өЖҰ Жүрек-өкпе реанимациясы.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модуліь И1	- тыныс жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ету; - АБС жүйесімен реанимация жүргізу; - реанимация шараларына дұрыс баға беру.

Оқыту модулі И2	- гипергликемия , гипогликемия, гипоксия, алкогольдан болған комаларды анықтай білу; - бірінші медициналық көмек көрсету; - жалпы жағыдайын қадағалау, күтім жүргізу.
Оқыту модулі И3	- уланудың белгісін анықтау; - асказанды жуу; - детоксикалық терапияны жүргізу. - жалпы жағыдайын қадағалау, күтім жүргізу.
Құзыреттілік саласы К - Іріңді аурулар	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі К1	- іріңді аурулардың жергілікті және жалпы белгілерін анықтау; - сепсис, остеомиелиттің белгісі анықтау; - іріңді аурулардың емдеу қағидасын білу;
Оқыту модулі К2	- анаэробты инфекция туғызған аурулардың белгісін анықтау; - анаэробты инфекцияның айналасындағы ортаға таралып кетудің алдын алуға бағытталған шараларды білу; - емдеу тәсілдері, алдын алу шаралары;
Оқыту модулі К3	- анаэробты инфекция туғызған аурулардың белгісін анықтау; - анаэробты инфекцияның айналасындағы ортаға таралып кетудің алдын алуға бағытталған шараларды білу; - емдеу тәсілдері, алдын алу шаралары.
Құзыреттілік саласы Л - Өліеттену.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Л1	- өліеттенудің, некроздың түрін білу; - белгілерін анықтау; - БМК көрсету.
Құзыреттілік саласы М - Ісіктер.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі М1	- науқастарды тексеріп ісіктерді анықтау; - ісіктердің түрлерін білу; - сатысын анықтаи білу соған байланысты емдеу қағидасын білу, күтім көрсету.

Модульдің спецификациясы

Модульдың аталуы: **Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар**
Модульдің мақсаты:
- хирургиялық инфекцияның алдын алу;
- алғашқы медициналық көмек көрсету, операциядан кейінгі және жарақаттан кейінгі науқастарға кутім көрсету дағдыларын меңгеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - залалсыздан дыру алдындағы дайындықты жүргізу, инструменттермен таңғыш материалды залалсыздандыру; - қолды заласыздан дыру;	- операция және таңғыш бөлімшесін тазалауды игеру; - залалсыздандыру алдындағы дайындықты жүргізу; - дезинфекцияға ертінділерді дайындау инструменттермен таңғыш материалды залалсыздандыру; - бикісті дайындау;	- хирургияның тарихы; - хирургияның түсініктемесі, хирургиялық аурулар; - Казахстанда хирургия жұмысын ұйымдастыру; - асептиканың анықтамасы мен негізін , әдісін білу; - емхана ішіндегі;	Оқулықтар, плакаттар, Ертінділер, инструмент-тер шкаф. Бикс.

Модуль обучения В1 – Кариес зубов.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить кариес зубов.
Область компетенции Г – Диагностика и лечение больных с болезнями пульпы зубов.	
Модуль обучения Г1 – Пульпит	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить пульпит7
Область компетенции Д – Диагностика и лечение больных с воспалениями периодонта.	
Модуль обучения Д1 – Периодонтит.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить периодонтит7
Область компетенции Е – Диагностика и лечение больных с заболеваниями пародонта.	
Модуль обучения Е1 – Заболевания пародонта.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить заболевания пародонта7
Область компетенции Ж – Диагностика и лечение больных с болезнями слизистой оболочки полости рта.	
Модуль обучения Ж1 – Болезни слизистой оболочки полости рта.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни слизистой оболочки полости рта7

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта**
Задача модуля: Владеть методами обследования больного, диагностики, профилактики, лечения заболеваний зубов и полости рта.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять основные и дополнительные методы обследования больного.	- проводить расспрос больного, осмотр органов и тканей полости рта, перкуссию, пальпацию; - проводить дополнительные методы обследования.	- организация и оборудование стоматологического кабинета; - принципы асептики в терапевтической стоматологии - понятия о клинических методах обследования (объективный, субъективный, дополнительные методы); - строение и функции органов и тканей полости рта - анатомия зубов человека.	таблицы; стандарты; опорные конспекты; стоматологическая установка; автоклав; лампа обеззараживающая; сухожаровой шкаф; дезинфекционные средства; стоматологический стол для инструментов; набор стоматологических инструментов (зеркало, зонд, пинцет, шпатель)

	область дефекта; - покрывать воском; - замену воска на пластмассу.		
З1 - применять на практике знания о протезах при дефекте лица.	- изготовить лицевой протез; - получить слепок со всего лица; - на отлитой модели (маски) формировать недостающую часть лица с помощью воска.	- гипс, воск, пластилин, вазелин, вата, трубочки.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты Инструменты: крампонные шипцы.
И1 – применять на практике знания по технике изготовления боксерских шин.	- снять слепок; - отлить модель; - отмоделировать восковую композицию будущего протеза; - паковать в кювету; - выварка воска; - замена воска на пластмассу.	- стандартные ложки, воск, кювета, эластичная пластмасса.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты Инструменты: крампонные шипцы.

32 Профиль компетенции – Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта

Профиль компетенции – Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта.	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии. - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику болезней зубов некариозного происхождения, кариеса зубов, пульпита, периодонтита, заболеваний пародонта, болезней слизистой оболочки полости рта; - будет лечить болезни зубов некариозного происхождения, кариес зубов, пульпит, периодонтит, заболевания пародонта, болезни слизистой оболочки полости рта.
Область компетенции А – Методы обследования больного.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся: - будет владеть методами обследования больного, методикой объективного и субъективного методов обследования; - сможет использовать полученные знания, умения и навыки для уточнения патологии.
Область компетенции Б – Диагностика и лечение больных с болезнями зубов некариозного происхождения.	
Модуль обучения Б1 – Флюороз. Гипоплазия. Несовершенный амелогенез. Синдром Стентона – Капдепона. Травматические повреждения зубов. Истирание твердых тканей зуба. Кислотный некроз. Клиновидный дефект. Некроз твердых тканей зуба. Эрозия твердых тканей зуба. Гиперестезия твердых тканей зуба.	После окончания обучения обучающийся: - сможет правильно диагностировать патологию, проводить дифференциальную диагностику; - будет лечить болезни зубов некариозного происхождения.
Область компетенции В – Диагностика и лечение больных с кариесом зубов.	

- негізгі антисептикалық дәрмектерді анықтау.	- залалсызданған халатты киіп үйрену; - жараны тазалауға, дезинфекцияға негізгі антисептикалық дәрмектерді пайдалану: сульфамиттерді, антибиотиктерді білу.	- инфекцияға қарсы бағыталған бұйрықтарды білу; - антисептиканын анықтамасы, түрлері, қолдануы, әсері, қолдануға көрсеткіштері.	
Б1 - адамның денесінің әртүлі бөлшектеріне таңғыш;	- «чепец» таңғышы, «Гиппократ» таңғышы; - көзге, «Уздечка», желкеге таңғыш салу; - қолға және аяққа таңғыштар салу; - тізе, жанбас,тобық, шынтақ, білезік буындарына таңғыш; - дезо таңғышы;	- десмургия туралы білім; - таңғыш салудың ережесі; - таңғыштардың түрлері;	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер Таңғыштар жаблықтары.
Б2 - адам денесінесінің әр-түрлі бөлшектеріне таңғыш.	- чепец таңғышы, желкеге таңғыш салу, қолға және аяққа таңғыштар салу, тізе, жамбас, тобық, шынтақ, білезік буындарына таңғыш (дезо) таңғышы.	- таңғыш салудың ережесі, таңғыштардың түрлері.	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер Таңғыштар жаблықтары.
В1 - жалпы қан кету белгілерін анықтау; - уақытша қан тоқтатуды жүргізу.	- науқастың жалпы жағыдайын анықтай білу; - қан қысымын анықтау; - бұрама, қыспалы таңба, қысқыш салу, тампонада жүргізу; - буынды барынша қысу әдісімен қан тоқтату; - саусақпен басу.	- қан кетудің себебін түрлерін белгісін білу; - уақытша және біржолата қан тоқтату; - қан кеткенде БМК көрсету; - қан тоқтататын дәріледі білу; - қан тоқтататын бұраманың ережесін білу.	оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер плакаттар, резеңке бұраулар.
Г1 - жергілікті жансыздандыруға қатысу; - жалпы жансыздандыруға қатысу; - операциядан кейін жағыдайын қадағалау;	- жергілікті жансыздандыруға жабдықтар даиындау; - анестетиктерге рецепті жазу; - жалпы жансыздандыруға және жергілікті жансыздандыруға қатынасу; - наркоздің жабдықтарын тазалау; - науқастың жалпы жағыдайын анықтай білу;	- ауру сезімі туралы түсінік; - жергілікті және жалпы жансыздандыру; - жергілікті жансыздандыруға көрсеткіштер; - анестетиктер; - асқынулар;	Плакаттар оқулықтар, анестетиктер-наркоздің жабдықтары
Г2 - науқасты тексеру; - операцияның түлерін анықтау; - операцияға дайындау, асқынулардын алдын алу; -науқасты операция кезінде бақылау.	- нақасты тексере білу; - аурулар тарихын дайындау; - операцияның түлерін анықтап дайындау; - операциядан кейінгі кезеңде болатын асқынулардың алдын ала білу; - күтім жүргізу.	- операцияға дейінгі кезең; - операцияға даиындау; - операциядан кеиінгі кезең; - асқынулар,алдын алу.	Плакаттар оқулықтар

Д1 - қан тобы мен резус фактор анықтауды және қан құйғанда жүргізілетін сыйымдылықтарды, биологиялық тексеруді жүргізу тәжірибе дағдыларды меңгереді; - науқасты қан құюға дайындау; - науқасты бақылау;	- қан тобы мен резус факторға жабдықтарды дайындап анықтай білу; - қан құйғанда жүргізілетін сиымдылықтарды білу;	- қан құю тарихын білу; - қан тобы туралы білім; - қан құю жолдары мен әдісі; - қанның жарамдылығын анықтау; - қан құюға қайшылықтар;	Плакаттар оқулықтар, Сарысулар планшет, скарификатор, пипетка, әйнекшелер.
Д2 - қан препараттарын және қан тәрізді сұйықтықтарды құюға болатын және болмайтын көрсеткіштерді; - олардың жарамдылығын; - қан құятын системаны дайындау.	- қан құйғанда жүргізілетін сыйымдылықтарды білу; - қан құю қайшылықтары.	- қан құю тарихын білу; - қан тобы туралы білу; - қан құю жолдары мен әдісі; - қанның жарамдылығын анықтау.	Плакаттар оқулықтар, Сарысулар планшет, скарификатор, пипетка, әйнекшелер.
Е1 - науқасты тексеру; - операцияның түлерін анықтау; - операцияға дайындау, асқынулардын алдын алу; - науқасты операция кезінде бақылау.	- нақасты тексере білу; - аурулар тарихын дайындау; - операцияның түлерін анықтап дайындау; - операциядан кейінгі кезеңде болатын асқынулардың алдын ала білу; - күтім жүргізу.	- операцияға дейінгі кезең; - операцияға даиындау; - операциядан кеиінгі кезең; - асқынулар,алдын алу.	Плакаттар оқулықтар
Ж1 - ашық жарақаттарды анықтай білу; - жарақат алған науқастарға БМК көрсете білу;	- жараны тазалау белгілерін анықтау БМК көрсету, тазалау; - емдеу және күтім көрсету;	- ашық жарақаттардың түсінігі себебі, түрлері, белгілері; - емдеу принциптері, БМК көрсету күте білу;	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер
Ж2 - күйіктер, үсіктер, электр жарақаты; - БМК көрсете білу.	- күиікті дәрежесін анықтау, БМК көрсету, тазалау; - үсіктің дәрежесін анықтау БМК көрсету, тазалау; - электр жарақатында БМК көрсету.	- күиіктер, үсіктер; - электр жарақатында емдеу принциптері, БМК көрсету, күте білу.	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер
З1 - жабық жарақаттарды анықтай білу; - БМК көрсете білу;	- соғылудың, сынықтың, буын тайудың белгісін анықтау; жақтаулармен немесе қолда бар заттармен иммобилизация жургізу; анкилоз, контрактурасы бар науқастарға массаж жүргізу;	- жабық жарақаттардың түсінігі себебі, түрлері, белгілері; - емдеу принциптері, БМК көрсету, күте білу;	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар

Г1 – применять на практике знания о формирующих аппаратах.	- определить фиксирующие замещающие или формирующие элементы; - определить съемные или комбинированные элементы с сочетанием несъемных частей.	- простая алюминиевая проволочная шина, припаивать зигзагообразную проволоку, припаивать горизонтальную проволоку, зубочелюстные протезы.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: крампонные шипцы.
Д1 – применять на практике знания о микростомии.	- изготовить складной протез; - получить слепки с верхней и нижней челюсти частичными ложками или методом наливки гипса на нижней челюсти с последующим выведением по частям; - получить модели; - определить центральную окклюзию; - загипсовать в окклюдатор; - моделировать базис; - постановка искусственных зубов; - протез разрезав на 2 части, создавать место для расположения шарнира.	- воск, гипс, трубки длиной 2 см, диаметром 1,5 мм, металлическая пластинка толщиной 0,3-0,5 мм, шарнир.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: крампонные шипцы.
Е1 – применять на практике знания о протезировании при приобретенных дефектах верхней челюсти;	- состояние слизистой оболочки на границе с дефектом, характер и величина дефекта; - количество и состояние зубов; - степени подвижности отломков; - удерживающие кламмера; - металлические коронки;	- воск, гипс, окклюдатор, искусственные зубы, быстротвердеющаяся пластмасса;	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты Инструменты: крампонные шипцы.
Е2 – применять на практике знания о методике изготовления протеза по Збаржу.	- изготовить протез по Збаржу; - снимать слепок; - отливать модель; - определить центральную окклюзию; - загипсовать в окклюдатор; - моделировать базис протеза; - замену воска на пластмассу.	- гипс, воск, окклюдатор, пластмасса.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты Инструменты: крампонные шипцы.
Ж1 – применять на практике знания об обтураторах;	- изготовить фиксирующую и обтурирующую часть протеза; - изготовить кламмеры;	- пластмасса. Массажная щетка. Крепления (замок);	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты Инструменты: крампонные шипцы.
Ж2 – применять на практике знания об обтураторе Померанцевой-Урбанской, Ильиной-Маркосян.	- изготовить защитную пластинку; - снимать слепок; - отливать модель; - на модели заливать гипсом	- гипс, воск, окклюдатор, пластмасса.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты Инструменты: крампонные шипцы.

Б1 – применять на практике знания принципов действия простых аппаратов.	- изготовить стандартные аппараты непосредственно у постели больного - проволочные шины, подбородочные «пращи»; - стандартные шины; - шина Лимберга; - аппарат Збаржа; - аппарат Оксмана; - аппарат Курляндского.	- подбородочные «пращи», лигатурные связывания, проволочные алюминиевые шины в различных модификациях.	Лекции. Таблицы. Учебники.
В1 – применять на практике знания при переломах челюстей, использовать ортопедические аппараты изготовленные в лаборатории;	- изготовить шину на кольцах по Лимбергу; - пластиночная зубодесневая шина Вебера; - пластиночная шина Лимберга; - аппарат Оксмана; - капповый аппарат Курляндского; - репонирующий аппарат Шура; - аппарат Курляндского; - аппарат Бетельмана; - шину Ванкевича; - изготовить протез по Вайнштейну; - изготовить протез по Курляндскому;	- инструменты: крампонные шипцы, коронки (кольца), снимать слепки с отломков, отливать модели, загипсовать в окклюдатор, припаивать проволоки, зацепные крючки, дополнить наклонную плоскость, шину укрепить на зубах;	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: (зеркало, зонд, пинцет, шпатель и т.д).
Модуль обучения В2	- паяная назубная шина на кольцах по Лимбергу; - пластиночная зубодесневая шина Вебера; - пластиночная шина Лимберга;	- инструменты: алюминиевые проволочные шины, кольцы, пластмасса, крампонные шипцы;	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: (зеркало, зонд, пинцет, шпатель и т.д).
Модуль обучения В3	- аппарат Катца; - аппарат Оксмана; - капповый аппарат Курляндского;	- инструменты: алюминиевые проволочные шины, кольцы, пластмасса, базисный воск;	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: (зеркало, зонд, пинцет, шпатель и т.д).
Модуль обучения В4	- репонирующий аппарат Шура; - аппарат Курляндского; - аппарат Бетельмана;	- инструменты: алюминиевые проволочные шины, кольцы, пластмасса, базисный воск, крампонные шипцы;	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: (зеркало, зонд, пинцет, шпатель и т.д).
Модуль обучения В5	- шина Ванкевич; - изготовление протеза по Вайнштейну; - изготовление протеза по Курляндскому.	- инструменты: алюминиевые проволочные шины, кольцы, пластмасса, базисный воск, крампонные шипцы.	Таблицы. Стандарты. Опорные конспекты. Инструменты: (зеркало, зонд, пинцет, шпатель и т.д).

И1 - терминалды жағдайдың белгісін анықтау; - жүрек- өкпе реанимациясын жүргізу;	- клиникалық өлімнің диагнозын анықтау; - жүрек өкпе реанимациясын АБС жұиесімен жүргізу; - реанимацияны дұрыс жүргізудің нәтижесін анықтау;	- реанимация, терминалдық жағдай, клиникалық өлім туралы түсінік; - себебтері , белгісі; - реанимация жүргізу әдістері;	Плакаттар оқулықтар, муляждар
И2 - кома жағдайында науқастарға көмек көрсету; - жалпы көмек көрсету; - асқынулардың алдын алу;	- гипергликемия гипогликемия, гипоксия, алкогольдан болған комаларды анықтай білу; - бірінші медициналық көмек көрсету; - жалпы жағдайын қадағалау, күтім жүргізу;	- гипергликемия , гипогликемия,гипоксия, алкогольдан болған комаларды ң түсінігі; - себебі,белгілері. емдеу принциптері, БМК көрсету, күте білу;	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
И3 - улану түрлері; - БМК көрсету.	- белгілеріне қарай уланудың түрлерін анықтау, себебін белгісін білу; - БМК көрсету; - детоксикалық терапияның қағидасын білу.	- улану түрлері, түсінігі ,себебі, белгісі- бірінші мед көмек көрсету, асқынулар; - емдеу принциптері, күте білу.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
К1 - іріңді аурулардың белгісін анықтау; - жалпы күтім жүргізу; - остеомиелит, сепсистің белгілерін анықтау	- іріңді аурулардың белгісін анықтау, тексере білу; - жалпы күтім жүргізу; - остеомиелит, сепсистің белгілерін анықтау;	- жергілікті және жалпы хиругиялық инфекцияның түсінігін білу;	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
К2 - остеомиелит, сепсистің белгілерін анықтау	- жалпы күтім жүргізу;	- жалпы іріңді инфекциялық патогенезді емдеу;	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
К3 - анаэробты инфекция туғызған аурулардың белгісін анықтау; - шаралары.	- анаэробты инфекцияның айналасындағы ортаға таралып кетудің алдын алуға бағытталған шараларды білу.	- емдеу тәсілдері, алдын алу.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
Л1 - іріңді аурулардың белгісін анықтау; - жалпы күтім жүргізу.	- іріңді аурулардың белгісін анықтау,тексере білу.	- іріңді аурулардың жергілікті және жалпы белгілерін анықтау.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
М1 - науқастарға тексеру жүргізу.	- қатерлі және қатерсіз ісіктерді анықтау, клиникалық сатыларын анықтау және дұрыс диагноз қою - аурудың белгілеін анықтау, онкологиялық науқасқа күтім, операциядан кейін науқастың жарасын тану.	- қатерлі және қатерсіз ісіктердің өзіне тән белгілерін анықтау - онкоолгиялық науқастарды емдеудің заманауи тәсілдерін білу.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар

20 Құзыреттілік саласы– Балалар аурулары мен акушерия негіздері

Құзыреттілік саласы – Акушерия және гинекология.	Оқушы оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - акушерлік инфекцияның алдын алуды; - жүкті, босанатын, босанған әйелдерді және гинекологиялық ауруларды жүргізуді; - жедел көмек көрсетуді.
Құзыреттілік аймағы А – Акушерлік - гинекологиялық көмекті ұйымдастыру.	
Оқыту модулі А1	Оқушы оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - алғашқы медициналық құжаттарды; - ФАПтың, әйелдер кеңес орынының, акушерлік стационардың қызметкерлерінің міндеттерін, осы мекемелердің жұмыс тәртібін белгілейтін бұйрықтарды.
Оқыту модулі А2	- асептика мен антисептиканың негізін анықтауды; - перзентхананың бөлімдерінің тазалығын сақтауды және дезинфекциясын, төсек - орынның тазалық тәртібін; - күтім құралдарын дезинфекциялау ерекшеліктерін; - ФАПта, әйелдер кеңес орынында және акушерлік стационарларда босанғаннан кейінгі инфекциялық аурудың алдын алудағы фельшердің ролі;
Оқыту модулі А3	- акушерлік-гинекологиялық тәжірибеге, дәлелді медицинаға негізделген, ВОЗ бағдарламасын енгізу.
Құзреттілік аймағы Б – Акушериядағы фельшердің міндеті.	
Оқыту модулі Б1	Оқушы оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - әйелдерге және жаңа туған нәрестелерге емдік-профилактикалық көмек көрсетуді; - жүкті әйелдерді зерттеу тәсілдерін; - жүктілікті, босануды, босанғаннан кейінгі кезеңдерді бақылау және жүргізу;
Оқыту модулі Б2	Оқушы оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - жүктілігі, босану және босанғаннан кейінгі кезеңдері асқынған әйелдерге емдік – профилактикалық көмек көрсетуді; - патологияны табуды және «қауіп - қатер» тобын бөлуді.
Құзреттілік аймағы В - Гинекологиялық ауруларға көмек көрсетудегі фельшердің міндеті.	
Оқыту модулі В1	Оқушы оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - гинекологиялық ауруларға емдік –профилактикалық көмек көрсетуді - қажетті емдік манипуляцияларды жүргізуді.
Құзреттілік аймағы Г- Акушерия мен гинекологиядағы жедел жағдайда дәрігерге дейінгі көмек.	
Оқыту модулі Г1	Оқушы оқуды бітіргеннен кейін төменгі дағдыларды меңгереді: - жүкті, босанатын, босанған, жаңа туған нәрестеге және гинекологиялық ауруларға жедел жәрдем көрсетуді.

Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет знать о формирующих аппаратах после механических, термических, химических и др. повреждениях мягких тканей в полости рта.
Область компетенции Д – Протезирование при микростомии.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет знать, о микростомии, об изготовлениях протезных конструкций, их технику изготовления.
Модуль обучения Д2	- изготовление складного протеза.
Область компетенции Е – Протезирование при приобретенных дефектах верхней челюсти.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся должен будет знать о приобретенных дефектах в результате заболеваний челюстных костей (остеомиелит, сифилис, туберкулез), оперативных вмешательств, травматических повреждениях, о функциональных нарушениях, о выборе конструкции аппарата.
Модуль обучения Е2	- методику изготовления протеза по Збаржу.
Область компетенции Ж – Обтураторы.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся должен будет знать о дефектах мягкого и твердого неба с наличием или отсутствием зубов и обтураторы различной конструкции;
Модуль обучения Ж2	- обтуратор Померанцевой-Урбанской; - обтуратор Ильиной-Маркосян.
Область компетенции З – Протез при дефектах лица.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет знать протезы при дефектах лица, ортопедические методы лечения, получение слепка со всего лица и на отлитой модели формировать недостаточную часть лица с помощью воска; - маску лица.
Область компетенции И – Профилактические аппараты.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся должен будет знать технику изготовления боксерских шин.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Техника изготовления челюстно-лицевых протезов**
Задача модуля: Владеть методами изготовления челюстно-лицевых протезов

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1 – Применять на практике знания по оказанию первой медицинской помощи при травмах.	- владеть на практике знаниями по оказанию первой медицинской помощи, транспортировать больных с травмами.	- подручные средства при оказании первой медицинской помощи (бинт, вата и т.д.)	Лекции. Таблицы. Учебники.

И1 – применять на практике технику изготовления протезировании в детском возрасте.	- применять на практике протезирование в периоде молочного прикуса. Виды детских протезов: - вкладки; - коронки (временные, постоянные); - штифтовые зубы детские; - профилактические штифтовые.	- вкладка из цемента; - пластмасса с облицовкой; - штифты; - гильзы тонкостенные0 ,17-0,18 мм; - гипс; - «Эластик», «Тиодент» оттискные материалы.	Учебники. Таблицы. Лекции.

31 Профиль компетенции - Техника изготовления челюстно-лицевых протеза

Область компетенции А – Челюстно-лицевая ортопедия, цели, задачи. Травмы челюстно-лицевой области. Первая помощь. Классификация аппаратов и протезов, применяемых при лечении травм и дефектов челюстно-лицевой области.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками о травмах челюстно-лицевой области, по оказанию первой медицинской помощи при травмах, классификаций аппаратов по лечебному, функциональному действию, по месту прикрепления, по конструкции, по месту наложения и показания.
Область компетенции Б – Простые индивидуальные шины и аппараты для лечения переломов челюстей.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет знать принципы действия простых аппаратов – подбородочные «пращи», лигатурные связывания, проволочные аллюминевые шины в различной модификации, стандартные шины, шина Лимберга, аппараты Збаржа, Оксмана, Курляндского и др.
Область компетенции В – Сложные индивидуальные шины и аппараты для лечения переломов челюстей.	
Модуль обучения В1	- после окончания обучения обучающийся будет знать о переломах челюстей, осложненных остеомиелитом или дефектом кости, с тугоподвижными отломками использовании ортопедических аппаратов, изготовленные в лаборатории;
Модуль обучения В2	- паяная назубная шина на кольцах по Лимбергу; - пластиночная зубодесневая шина Вебера; - пластиночная шина Лимберга;
Модуль обучения В3	- аппарат Катца; - аппарат Оксмана; - капповый аппарат Курляндского;
Модуль обучения В4	- репонирующий аппарат Шура; - аппарат Курляндского; - аппарат Бетельмана;
Модуль обучения В5	- шина Ванкевич; - изготовление протеза по Вайнштейну; - изготовление протеза по Курляндскому.
Область компетенции Г – Формирующие аппараты.	

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Балалар аурулары мен акушерия негіздері**

Модульдің міндеті: іліммен дағдылырды білуі тиіс:

- жиі тараған акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық патологиялардың негізгі белгілерін;
- нормативті құжаттарға сәйкес, акушерлік-гинекологиялық профильдағы мекемелерде санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы тәртіпті сақтауды және бақылауды.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- жиі тараған акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық патологиялардың негізгі белгілері туралы білімдерін тәжірибеде қолдану.	- жиі тараған акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық патологиялардың жүргізу тактикасын тәжірибеде меңгеру; - симптомдар мен синдромдардың айқындалу дәрежесіне байланысты жүкті, босанатын және босанған әйелдердің жағдайын бағалауды.	- клиникалық тәжірибеде жиі кездесетін акушерлік жағдайлармен гинекологиялық аурулардың негізгі синдромдары мен симптомдары.	Дәріс кесте оқулық фантом муляждар инструменттер
Б1			
- акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық аурулардағы жүргізу тәсілдерін тәжірибеде қолдану; - әйелдерді бақылау,керекті көмек көрсету жоспарын құруды.	- акушерлік жағдайлар мен гинекологиялық аурулардағы зерттеудегі, емдеудегі және алдын алудағы барлық жүргізілетін манипуляцияларды орындау; - гинекологиялық ауруларға зерттеу бағдарламасын құрып, жалпы емдеу жоспарын ойластыруды.	- клиникалық акушерия мен гинекологиялық тәжірибедегі негізгі зерттеу тәсілдері; - әр түрлі дигностикалық зерттеулерге науқастарды дайындау ерекшеліктері.	Дәріс кесте оқулық фантом муляждар инструменттер
В1			
- нормативті құжаттарға сәйкес, акушерлік-гинекологиялық профильдағы мекемелерде санитарлық; - гигиеналық және эпидемияға қарсы тәртіпті сақтауды және бақылауды.	- акушерлік – гинекологиялық мекемелерде емдеу процесін ұйымдастыруды; - әр түрлі профильдағы акушерлік және гинекологиялық бөлімдердің жұмыс ерекшеліктерін; - акушерлік стационарда инфекцияның алдын алу әдістерін.	- әр түрлі профильдағы акушерлік және гинекологиялық бөлімдердің, ауруханалардағы акушерлік және қарау кабинеттерінің, ФАПтың тіркеу –есеп беру медициналық құжаттарын, олардың міндетін, жүргізу (толтыру) тәртібін.	Дәріс кесте оқулық фантом муляждар инструменттер нормативті құжаттар
Г1			
- жанұяны жоспарлау және сексопатологияның негізі туралы мәселелер бойынша жанұялар мен науқастарға кеңес беруді.	- әйелдің және жанұяның репродуктивті денсаулығын сақтаудағы шараларды жүргізуді.	- жанұяны жоспарлау; - контрацепция әдістері; - қауіпсіз түсік; - сексология және сексопатология негіздері.	Дәріс кесте оқулық фантом муляждар инструменттер

Д1			
- акушерия және гинекологиядағы жедел жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуді.	- акушерлік-гинекологиялық Фпрофильдегі науқастарға қажет жедел көмектің көлемін анықтауды.	- акушерия және гинекология-дағы негізгі жедел жағдайлар; - акушерлік тәжірибедегі жедел жағдайда симптоматикалық ем жүргізуді және алғашқы медициналық көмекті көрсетуді.	Дәріс кесте оқулық фантом муляждар инструменттер

21 Құзыреттілік саласы - Психология негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Жалпы психологияның негіздері.	Оқыту аяқталған соң оқушы адамның даму процесіндегі жантаным процестерінің даму заңдылығына сәйкестігін оқыту; жеке тұлғалық ерекшеліктер заңдылығын оқыту; өзін-өзі саралауға бағалай білу керек.
Құзыреттілік саласы А - Психологияның зерттеу әдісі.	Оқыту аяқталған соң оқушы білу керек: жалпы психология және медициналық психологияның ерекшелігі байланысын оқып үйрету; медициналық іс-әрекет психологияның ерекшелігі жеке түсіндіріп оқыту.
Оқыту модулі А1	- науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестық, анкеталық жұмысқа қатысу керек; науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.
Құзыреттілік саласы Б - Жан таным процестері. Эмоциялық көңіл еріктік қалыптасу аймағы.	Оқыту аяқталған соң оқушы жан таным процестерінің негіздерін түсіне біліп, жан қуаттарының ерекшеліктерін ажырату білу керек.
Оқыту модулі Б1	- негізи психикалық жан таным процестерін ажырату білу керек; - дәрігерлік қызметінде сезімді, қабылдауды және басқада жан таным процестерін тиімді пайдалану керек; - ес пен зейін жаттығыларын тиімді пайдалу; - ойлау қабілетімен ақылдығын бағалай білу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек;
Оқыту модулі Б2	- науқастың сыртқы эмоциялық жағдайын бақылау арқылы оның ішкі көңіл-күйін білу керек; - науқастың эмоция еріктік қалыптасу аймағының не себебпен бұзылуын білу керек; - дәрігер кәсібі білімін жоғалтқанда жұмысын өз деңгейде жүргізе алмағанын білу керек; - аутоген жаттығуларын және тиімді копинг-механизімдерін біліу керек;
Құзыреттілік саласы В - Қарым-қатынас психология.	Оқыту аяқталған соң оқушы тұлғаның психикалық қалыптасуын анықтай білуі керек; тұлғаның қоршаған ортада, кәсіби қызметін жетістіктер интеграциясын білу керек.
Оқыту модулі В1	- тұлғаның темпераментін анықтай білу керек; - темпераментың негізгі түрлерін білу керек; - тұлғаның мінезінің ерекшелігін анықтай біліу керек; - мінезіның ерекшелігін анықтай білу керек; - мінезінің акцентуация ерікшелігін анықтай білу керек;
Оқыту модулі В2	- дәрігерлік әлеуметтік коммуникациялық ортада тұлғаның мінез құлығының ерекшеліктерін анықтай білу керек; - топтағы ұжымдағы қарым-қатынасын анықтай білу керек; - дәрігер мен науқас арасында кикілжіңнің болмауын болдырмау керегін білу керек.

Г1 – применять на практике знания деформации и аномалии зубочелюстной системы.	- определять на практике аномалию количества, величины, формы протезирования и наложения.	- анотомическое строение зубо-челюстной системы зубов.	Учебники. Таблицы. Лекции.
Д1 – применять на практике знания о технике изгтовления ортодонтических аппаратов.	- выбирать на практике конструкцию аппарата: - основные опорно-удерживающие приспособления (коронки, кольцы); - вспомогательные фиксирующие части (крючки, трубки, замки); - регулирующие части аппаратов.	- стандартные штампованные коронки, крампонные щипцы; - кольца (хроманикелеваялента) толщиной 2 мм, ширина 3,26 мм; - эластичная пластмасса для изготовления каппы	Учебники. Таблицы. Лекции.
Е1 – применять на практике знания технику изготовления вестибулярных и оральных дуг.	- применять на практике вестибулярные и оральные дуги. - уметь изгибать дугу; - гнуть петли.	- ортодонтическая провалка диаметр 0,6-0,8 мм; - круглогубцы; - крампонные щипцы; - нНержавеющая сталь; - аппарат «Самсон»; - винты, замки.	Учебники. Таблицы. Лекции.
Ж1 – применять на практике аппараты для устранения вредных привычек и их механизм действия.	- изготовить на практике ортодонтические коронки; - снимать оттиск; - примерять коронки; - припаивать дугу; - отбеливать коронку; - полировать.	- фиксировать на зубах; - изгибать кламмер; - пластмасса; - стандартные штампованные коронки; - ортодонтическая провалка диаметром 1,8.	Учебники. Таблицы. Лекции.
31 – применять на практике технику изготовления съемных механических аппаратов;	- фиксировать коронки на зубах: - припаивать отростки к коронкам; - выпиливать из ленты выдвигатель зубов;	- моделировать базис; - укреплять выдвигатель; - замену воска на пластмассу; - обрабатывать; - полировать;	Учебники. Таблицы. Лекции.
32 – применять на практике технику изготовления несъемных механических аппаратов;	- изготовить на практике кольцо или коронку; - припаивать трубку; - изгибать пружину;	- ортодонтическая проволока. - пружина; - стандартные штампованная коронка; - кольца;	Учебники. Таблицы. Лекции.
33 – применять на практике усовершенствованные дуговые аппараты;	- изготовить на практике современные дуговые аппараты. - оказание вращательных действии; - направлении наклона; - перемещение;	- замковые приспособления; - крепление на зубах; - периоды сменного и постоянного прикуса; - эластичные кольцы;	Учебники. Таблицы. Лекции.
34 – применять на практике технологию изготовления функциональных и комбинированных аппаратов.	- применять на практике выведение зубов из обратного прикуса: - сделать наклонную плоскость; - припаять направляющую петлю.	- отметить модель; - отливать из металла; - отбеливать; - обрабатывать; - полировать.	Учебники. Таблицы. Лекции.

Модуль обучения З3	- Дуговые аппараты усовершенствованные (современные); - Лайтваер-техника (Бегга аппарат); - Аппарат Джонсона; - Биопрогрессивная техника Рикетса; - Эджуайз техника (Брэкет система).
Модуль обучения З4	После окончания обучения обучающийся будет владеть техникой изготовления фунциональных и комбинированных действий аппаратов: направляющие коронок Катца; - коронка Катца с небной накусочной пластинкой; - пластинка с накусочной площадкой и т.д. - регуляторы функции Френкеля (I, II, III); - активаторы; - обтураторы.
Область компетенции И – протезирование в детском возрасте.	После окончания обучения обучающийся будет знать о протезах для детей: - вкладки; - коронки (временные, постоянные); - штифтовые зубы детские; - профилактические аппараты.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Техника изготовления ортодонтических конструкций**

Задача модуля: овладеть знаниями и навыками по анатомо-физиологическим особенностям зубочелюстной системы, технике изготовления ортодонтических аппаратов, ортодонтических вестибулярных и оральных дуг. Знать механизмы действия ортодонтических аппаратов, протезирование в детском возрасте

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1 – применять на практике знания о анатомо-физиологических особенностях зубочелюстной системы у детей.	- владеть на практике знаниями об анатомии и физиологии жевательного аппарата у взрослых и детей.	- знать сроки протезирования молочных и постоянных зубов; - виды прикусов; - периоды молочного прикуса	Учебники. Таблицы. Лекции.
Б1 – применять на практике знания о классификации и аномалии и деформации	- определять на практике нарушения, приводящее к деформациям и аномалиям зубочелюстной системы.	- классификацию Энгля;	Учебники. Таблицы. Лекции.
В1 – применять на практике знания о характеристике ортодонтических аппаратов.	- делить на практике все ортодонтические аппараты по своему назначению: - профилактические; - лечебныые; - ретекционные действия – (механические, функциональные, комбинированные) по месту наложения – (внеротовые, внутриротовые).	- зоны давления и тяги для перемещении зуба. Ортодонтические аппараты, инструменты.	Учебники. Таблицы. Лекции.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Психология негіздері**

Модульдің мақсаты: Заманауи психология ғылымының негізгі қағидаттары білімін үйрену және психология жөніндегі білімде медициналық қызметкерінде кәсіби қызметіне интегралдай білу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- психологияның ғылымын терең игеріп білімін өзінің қәсіби қызметінде пайдалана-ды.	- науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пай-далану керек; - табиғи, зертханалық экспери-менттерге қатысу керек; - тестік, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.	- түйсік психиканың ең жоғарғы екенін білу керек; - адамның мінез-құлығын игере алу сұрақтарын білу керек; - психиканың функция сұрактарын білу керек.	Оқулық Остров-ская И.В. «Пси-хология»; Тестер; Жаттығу есептер
Оқыту модулі Б1			
- білімін игере алып, адамның жағдайда психиканың жағдайын анықтай білуі керек;	- сезімін игере алады; - қабылдау елестету тағы басқа жан таным дәрігерлік қызмытында пайдалану керек; - ес пен зейін жаттығуларын тиімді пайдалану; - ойлау қабілетімен ақылдығын бағалай білу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек;	- айырмашылығын игере алады; - негізге жан таным процестердегі творчестволық, саногенді ойлау, қабылдау, есті қиялды ажырата білу керек;	Оқулық Островская И.В. «Психология»; Тестер; Жаттығу есептер
Оқыту модулі Б2			
- тұлғаның эмоциялық көңіл еректік қалыптасу аймағын анықтайды.	- науқастың сыртқы эмоциялық жағдайын бақылау арқылы оның ішкі қөңіл-күйін білу керек; - эмоция еріктік қалыптасу аймағының не себеппен бұзылу білу керек; - дәрігер кәсібі білімін жоғалтқанда жұмысын өз деңгейінде жүргізе алмағаныңдығын білу керек; - аутоген жаттығуларын және иімді копинг-механизімдерін білу керек.	- эмоция жағдайын білу керек; - эмоция классификациясының жағдайын білу керек; - алдын ала қойған мақсатына жету үшін эмоция көніл еріктін қалыстасу аймағын білу керек.	Оқулық Островская И.В. «Психология»; Тестер; Жаттығу есептер
Оқыту модулі В1			
- тұлғаның психикалық қалыптасуының анықтайды;	- тұлғаның темпераментін анықтай біліу керек; - темпераменттің негізгі түрлерін білу керек; - өзін-өзі бағалау өзін-өзі зерттей білу керек; - тұлғаның өзгентліктерен, бұзылыстарын-психопатия білу керек;	- тұлғаның қалыптасуы оның дарындылығы, іс қимылдағы дүние танымы жеке жүйесіне байланысын білу керек;	Оқулық Островская И.В. «Психология»; Тестер; Жаттығу есептер

Оқыту модулі В2			
- тұлғаның кәсіби қызметін интегралды және қоршаған ортада анықтау.	- дәрігерлік әлеуметтік коммуникациялық ортада тұлғаның мінез құл қығының ерекшеліктерін анықтай білу керек; - топтағы ұжымдағы қарым-қатынасын анықтай білу керек; - дәрігер мен науқас арасында кикілжіңнің болмауын болдырмау керегін білу керек.	- әлеуметік-психологияның жағдайын білу керек; - жақсы қарым қатынасқа жету жағдайын білу керек; - жаман жағдайдың себебін білу керек; - кәсіби мамандық білімін білу керек.	Оқулық Островская И.В. «Психология»; Тестер; Жаттығу есептер

22 Құзыреттілік саласы - Коммуникация негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Қарым қатынастық дағдылар.	Оқыту аяқталғаннан кейін, оқушылар қарым - қатынастық психология саласындағы білімдерді меңгеріп, және кәсіпкерлік қызметтер үдерісінде пайдалана алады
Құзыреттілік саласы А - Медициналық қызметкер және емделуші арасындағы өзара түсінушілік қағидаларының жалпы құрылымы.	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушылар емделушілердің туысқандары, әріптестері, емделушімен бақылаусыз және нәтижелі қарым – қатынас дағдыларынмеңгереді.
Оқыту модулі А1	- емделушіден сұрақ-жауап алуға дайындау дағдыларын меңгеру; - алғашқы өзара түсіністікке жету; - медицина қызметкерлеріне емделушінің қаралу себептерін анықтау; - жеңіл түрде емделушіге ақпарат бере білу; - емделушімен әңгіімелесудің әртүрлі құрал-қатынастарын меңгере білу; - емделушінің күткенің ақтай алатындай, емделушімен қарым-қатынасты құрастыра білу; - медицина қызметкерлерімен емделушінің және оның туысқандарымен, әріптестері арасында бір-біремен жанжал белгілері байқалған кезде, тиімді шешімің таба білу.
Құзыреттілік саласы Б – Емделушінің психологиясы. Медицина қызметкерінің жеке тұлғасы.	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушылар әртүрлі клиникалық жағдайларда медицина қызметкері мен емделуші арасындағы өзара түсінушілік дағдыларын және емделушінің ерекше психикасын меңгеріп, біліп шығады.
Оқыту модулі Б1	- науқастың ауруға деген әсерін тани білу; - мінез-құлқы және психикасы бұзылған науқастармен қарым-қатынас дағдыларын игере білу; - әртүрлі жастағы науқастармен алғашқы қарым-қатынас жасай білу; - медицина қызметкерлерінің кәсіпкойлық өзгеріске ұшырау белгілерін тани білу.

Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет знать зубочелюстные аномалии, деформации и лечение.
Область компетенции В – Характеристика ортодонтических аппаратов.	
Модуль обучения В1	- после окончания обучения обучающийся будет знать характеристику ортодонтических аппаратов и изменения в тканях при ортодонтическом лечении.
Область компетенции Г – Деформация и аномалия зубочелюстной системы.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять аномалию развития зубов, деформации челюстей и зубных рядов, аномалии прикуса, и этиологию, клинику и лечение зубочелюстных аномалий.
Область компетенции Д – Техника изготовления ортодонтических аппаратов.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть техникой изготовления ортодонтических аппаратов, будет знать об общих конструктивных элементах, о фиксирующих приспособлениях.
Область компетенции Е – Особенности изготовления ортодонтических аппаратов.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об особенностях изготовления ортодонтических вестибулярных и оральных дуг, о расширяющих приспособлениях (винты, петли).
Область компетенции Ж – Механизм действия ортодонтических аппаратов.	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о механизмах действия ортодонтических аппаратах, об аппаратах для устранения вредных привычек и их изготовление;
Модуль обучения Ж2	- клинические этапы изготовления бюгельного протеза (с замковой системой фиксации); привыкание к протезам; гигиена полости рта лиц, пользующихся протезами; аллергия на стоматологические материалы.
Область компетенции З – Съемные механические аппараты.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть техникой изготовления съемных механических аппаратов: - поворот зуба съемной пластинкой; - пластинка с петлей; - пластинка с рукообразными пружинами; - расширяющая пластинка с пружиной Коффина; - пластинка с винтом для нижней челюсти; - верхнечелюстная пластинка с винтами и т.д.
Модуль обучения З2	Несъемные механические аппараты для перемещения зубов в губном направлении: - аппарат для перемещения клыка в губном направлении; - аппарат для поворота зубов вокруг оси; - аппарат для поворота зубов; - аппарат для вытяжения зубов; - аппарат для лечения диастемы.

		- последовательность замены воска на пластмассу; - последовательность окончательной отделки протеза.	
К1			
- применять на практике знания по проведению четвертого клинического этапа изготовления бюгельного протеза.	владеть на практике знаниями по проведению четвертого клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - сдача протеза.	- критерии качества готового бюгельного протеза; - обучение больного гигиеническому уходу за бюгельным протезом.	Лекции Таблицы Учебники
Л1			
- применять на практике знания по современным разработкам систем фиксации бюгельных протезов.	владеть на практике знаниями по современным разработкам систем фиксации бюгельных протезов: - телескопическая система; - замковая система; - балочная система; - аттачменты.	- современные конструкции бюгельных протезов, применяемые для лечения заболеваний парадонта-шина-бюгель; - конструкции шинирующих протезов; - современные достижения в разработке систем фиксации бюгельных протезов: - телескопическая система; - замковая система; - балочная система; - аттачменты.	Лекции Таблицы Учебники

30 Профиль компетенции – Техника изготовления ортодонтических конструкций

Профиль компетенции – Техника изготовления ортодонтической и ортопедической конструкций.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками об анатомо-физиологических особенностях зубочелюстной системы у детей; о классификациях зубочелюстных аномалий и деформаций, лечении; о характеристике ортодонтических аппаратов. Будут знать об изменениях в тканях при ортодонтическом лечении; об этиологии, клинике и лечении зубочелюстных аномалий; аномалии развития зубов; деформации челюстей и зубных рядов; аномалии прикуса. Уметь изготовливать ортодонтические аппараты; ортодонтические вестибулярные и оральные (лингвальные) дуги, винты для расширяющих пластинок, расширяющие пружины (петли). Знать и механизм действия ортодонтических аппаратов, аппараты для устранения вредных привычек, съемных механических аппаратов, несъемных механических аппаратов, дуговых аппаратов усовершенствованных, аппаратов функциального и комбинированного действия, протезирование в детском возрасте.
Область компетенции А – Анатомо - физиологические особенности зубочелюстной системы у детей.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет знать об анатомо - физиологических особенностях зубочелюстной системы у взрослых и детей.
Область компетенции Б – Классификация зубочелюстной аномалии и деформации, клиника и лечение.	

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Коммуникация негіздері**

Модульдің мақсаты: Психологиялық қарым-қатынас саласындағы білімді меңгеріп және оны кәсіпқойлық қызмет үрдісінде пайдалана білу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- медицина қызметкерімен емделушінің және оның туысқандары арасындағы өзара қарым-қатынастың тиімді құрылған дағдыларын меңгеретін болады.	- медициналық сұхбат жүргізу дағдыларын меңгеру; - қатысты және қатыссыз қарым-қатысты пайдалана білу; - жеңіл түрде емделушіге ақпарат бере білу; - емделушінің күткенің ақтай алатындай, емделушімен қарым-қатынасты құрастыра білу; - жанжалдық жағдайларды дұрыс шеше білу.	- қарым-қатынастық біліктілікте, қарым-қатынастық үдерісте, қатынастық дағдылар туралы түсінікті ұғына білу; - емделушімен қарым-қатынас жасауға кедергі келтіретін дұрыс емес нұсқаулар, ескертпелер, тосқауылдар туралы білу; - қарым-қатынастық кедергілер түсінігі туралы білу; - медициналық сұхбаттың құрылысын білу; - жанжал тұғызатын себептерді білу.	Оқулық И.О. Полянцева «Медициналық орта оқу мекемелеріне арналған психология». Сынақтар Жаттығулар Рөлдік ойындар
Оқыту модулі Б1			
- емделушінің психологиялық ерекшеліктері мен және оның жеке медициналық қызметкерге деин психологиялық талабы туралы түсінігі бола білу керек.	- науқастың ауруға деген әсерін тани білу; - мінез-құлқы және психикасы бұзылған науқастармен қарым-қатынас дағдыларын игере білу; - әртүрлі жастағы науқастармен алғашқы қарым-қатынас жасай білу; - медицина қызметкерлерінің кәсіпкойлық өзгеріске ұшырау белгілерін тани білу.	- аурудың ішкі көріністері туралы білу; - науқастың ауруға деген мінез-құлқтарының әсер етезін білу; - науқастың ауруға деген әртүрлі көзқарасы туралы тани білу; - жеке медицина қызметкерлеріне деген психологиялық талабын білу; - медицина қызметкерлерінің кәсіпкойлық өзгеріске ұшырау белгілерімен танысу.	Оқулық И.О. Полянцева «Медициналық орта оқу мекемелеріне арналған психология». Сынақтар Жаттығулар Рөлдік ойындар

23 Құзыреттілік саласы – Медициналық биофизика

Құзыретті кәсіп бағыты – Медициналық биофизика.	Оқу аяқталған соң білім алушы келесі білім мен дағдыларды қолдана біледі: Биологиялық мембраналар арқылы зат тасмалының қызметін білу; - қан қозғалысының негізгі гемодинамикалық заңдылықтарын білу; - ДНҚ фотохимиялық түрленулерін білу; - ультрадыбыстарды медицина саласында қолданудың маңыздылығын білу; - инфрақызыл сәулесінің бактериоцидті зонасынның медициналық маңыздылығын білу; - рентген сәулесі және оның медицинанадағы ролі - терапевті электрондық медициналық аппаратуралардың жұмыс істеу принциптерін білу; - жарықтың биологиялық құрылымдармен өзара әсерінің физикалық ерекшелігін білу; - физикалық параметрлерді тіркеу , өлшеу және ол үшін есептеу техникасын қолдана білу; - биологиялық жүйелерді зеттеуде қолданылатын медициналық құралдар мен аппараттардың негізгі топтарын білу.
Құзыреттілік тарауы А - Биологиялық мембраналардың қасиеттері.	
А1оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - биологиялық мембраналар түрлері және олардың құрлысы; - мембрананың қасиеттері; - мембраналардағы фазалық ауысымдар; - мембраналық липидтер мен ақуыздар; - мембрана құрылымдарын зерттеу әдістері.
А2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - биологиялық мембраналар арқылы зат тасмалы; - тасмал түрлері; - иондар тасымалы мен пассивті тасмалдардың негіздері.
Құзыреттілік тарауы Б - Акустика.	
Б1 оқуты модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - дыбыс толқандыры және дыбыс көздері; - инфрадыбыстар және ультрадыбыстар және олардың медицинада қолданылуы; - дыбыстық зерттеу методтары. Фонендоскоп. УЗИ-аппараты; - құлақ - есту мүшесі оның негізгі бөліктерің атқаратын міндеттері. Аудиометр.
Құзыреттілік тарауы В - Ұлпалар мен мүшелер биофизикасы.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - ламинарлы және турбулентті ағыстар. Рейнолдс саны; - гемодинамиканың физикалық негіздері; - ірі тамырлар мен микротамырлардағы қан қозғалысы; - тамырлар бойымен қан қозғаласының гемодинамикалық заңдылықтары.
В2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - қан қысымын өлшеудің физикалық негізі. Тонометр; - қанның реологиялық қасиеттері және оны анықтайтын факторлар; - қантамырлар арнасы бойымен қан қозғалысының физика-математикалық заңдылықтары; - пульстік толқындардың таралуы.

Е2			
- применять на практике знания по основным видам стабилизирующих и фиксирующих элементов кламмерной системы.	владеть на практике знаниями по основным видам стабилизирующих и фиксирующих элементов кламмерной системы; - расчерчивать на опорных зубах элементы кламмеров; - моделировать кламмеры из воска.	- Кламмера системы Нея (Аккера, Роуча, комбинированный, «обратного» действия, круговой); - типы соединения элементов каркаса бюгельного протеза (цельнолитой каркас, паяный, сборный из цельных элементов).	Лекции Таблицы Учебники
Ж1			
- применять на практике знания по проведению второго лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза;	владеть на практике знаниями по проведению второго лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза: - моделирование из воска каркаса бюгельного протеза; - литье каркаса; - обработка каркаса;	- применяемое оборудование, инструменты, материалы; - виды расположения элементов каркаса и их соотношение со слизистой оболочкой протезного ложа на верхней и нижней челюсти; - последовательность этапов отливки каркаса бюгельного протеза; - последовательность этапов обработки каркаса бюгельного протеза (пескоструйная обработка, электротехническая и механическая шлифовка и полировка);	Лекции Таблицы Учебники
Ж2			
- применять на практике знания по: подготовке к дублированию рабочей модели.	владеть на практике знаниями по подготовке к дублированию рабочей модели: - удаление зон поднутрения; - изолирование области седла и дуги; - дублирование рабочей модели; - моделирование из воска каркаса бюгельного протеза; - литье каркаса; - обработка каркаса.	- последовательность изготовления огнеупорной модели; - значение ее для получения высококачественных каркасов; - методику подготовки и дублирования моделей; - применяемое оборудование, инструменты, материалы; - последовательность этапов отливки каркаса бюгельного протеза на огнеупорной модели; - последовательность этапов обработки каркаса бюгельного протеза (пескоструйная обработка, электротехническая и механическая шлифовка и полировка)	Лекции Таблицы Учебники
З1			
- пПрименять на практике знания по проведению третьего клинического этапа изготовления бюгельного протеза.	владеть на практике знаниями по проведению третьего клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - примерка каркаса в полости рта.	- критерии качества изготовленного каркаса бюгельного протеза; - критерии качества фиксации каркаса на рабочей модели; - критерии качества фиксации каркаса в полости рта больного.	Лекции Таблицы Учебники
И1			
- применять на практике знания по проведению третьего лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза.	владеть на практике знаниями по проведению третьего лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза: - изготовление базиса с искусственными зубами, - окончательная отделка протеза.	- значение площадки базиса бюгельного протеза для распределения жевательного; давления между опорными тканями, - принципы моделирования базиса бюгельного протеза, постановки искусственных зубов,	Лекции Таблицы Учебники

клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза без изготовления дублированной модели;	изготовления бюгельного протеза без изготовления дублированной модели.	- материалы для изготовления бюгельного протеза; - требования, предъявляемые к рабочей модели; - недостатки метода изготовления бюгельного протеза без дублирования рабочей модели;	
В2			
- применять на практике знания по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза с изготовлением дублированной модели.	- владеть на практике знаниями по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза с изготовлением дублированной модели.	- последовательность клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельных протезов с изготовлением дублированной модели; - материалы для изготовления бюгельного протеза; - требования, предъявляемые к рабочей модели; - преимущества метода изготовления бюгельного протеза с изготовлением дублированной модели.	Лекции Таблицы Учебники
Г1			
- применять на практике знания по проведению первого клинического этапа изготовления бюгельного протеза.	владеть на практике знаниями по проведению первого клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - опрос; - осмотр; - постановка диагноза; - выбор конструкции будущего протеза; - снятие слепков.	- методику проведения опроса стоматологического больного, - сбор анамнеза, - слепочные массы, - методику получения слепков.	Лекции Таблицы Учебники
Д1			
- применять на практике знания по проведению первого лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза.	владеть на практике знаниями по проведению первого лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза: - отливка моделей; - изготовление прикусных валиков.	- последовательность изготовления рабочей и вспомогательной моделей; - требования к рабочей модели; - последовательность изготовления прикусных валиков.	Лекции Таблицы Учебники
Е1			
- применять на практике знания по проведению второго клинического этапа изготовления бюгельного протеза;	владеть на практике знаниями по проведению второго клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - определение центральной окклюзии, - параллелометрия рабочей модели;	- последовательность определения центральной окклюзии; - методику фиксации моделей в положении центральной окклюзии; - назначение ориентиров на прикусных валиках; - устройство параллелометра; - значение параллелометрии для правильной фиксации бюгельного протеза; - методы параллелометрии: выбора, произвольный, среднего наклона длинных осей опорных зубов, Сухарева;	Лекции Таблицы Учебники

В3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - бұлшық ет жиырылуының биомеханикасы; - хилл теңдеуі; - бұлшық ет жиырылуын модельдеу.
Құзыреттілік тарауы Г - Электродинамикалық биофизика.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - тірі ағзадағы толқындық процестер; - тербілістердің түрлері; - тербелістер мен толқындардың параметрлері; - доплер эффектісі.
Г2оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - тұрақты электр тоқты қолдануға негізделген техникалық құралдар; - электродтар мен датчиктер; - жүректің электрлік белсенділігі. ЭЭГ, ЭКГ, электроэнцефалограф, реограф және т.б. құралдардың диагностикалық маңызы.
Г3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - медицинадағы интроскопияның негізгі техникалық құрылғылары; - ЖЖ, АЖЖ және УЖЖ токтарды қолдануға арналған техника; - үздіксіз магнит өрісінің төменгі жиілігі – магнитотерапия. МРТ; - магнит өрісінің жоғарғы жиілігі-индуктотерапия.
Құзыреттілік тарауы Д - Кванттық биофизика.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - линза. Линзаның қажеттілігі және медицинада қолдану; - көз жүйесінің оптикасы; - көру бұрышы және көру рецепторлары; - оптикалық құралды медицинада қолдану; - микроскоптар, лупа және т.б.
Д2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - жарық көздері; - жарық дисперсиясы, спекторларлық аппараттар; - жарықтың интерференциясы, дифракциясы поляризациясы, поляримерт, сахаримерт; - көз дифракциясының жетіспеушілігі. Колориметр.
Д3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - люминесценция олардың түрлері және фотолюминесценттік талдау; - волоконды оптика және оны медициналық құрылғыларда қолдану.
Д4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - крихгоф заңы, күн сәулесі; - инфрақызыл және ультракүлгін сәулелері және оларды медицина қолданудың маңызы; - УВЧ терапия; - биологиялық мембраналарға ультракүлгін жарықтың әсері.
Құзыреттілік тарауы Е - Иондық сәулелер биофизикасы.	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - рентген сәулесі оның құрылысы; - рентген сәулесінің терапиялық диагностикада пайдалануы; - рентген сәулесін медицинада қолдану; - сәулелену дозасы және оның мөлшері.

Е2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - лазерлер және лазерлік сәулелердің негізгі қасиеттері; - лазерлерді медицинада қолдану және олардың адам ағзасына әсері; - ЯМР-интроскопия және гелий-неонды лазерлік генератордың жұмыс істеу принципі.
Е3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - радиоактивті сәулелер; - радиактивті заттармен жұмыс істеу қауіпсіздігі; - радиоактивті изотоптың қасиеті; - радиоактивті изотопты медицинада, емдеу және диагностикаға қолдану маңыздылығы.

24 Құзыреттілік саласы – Химия

Құзіреттілік профилі - Химия.	Оқу аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - лабораториялық жұмыстар техникасын; - медицинада қолданылатын заттардың құрамын эксперименталды анықтау; - ерітінділердің концентрациясын, титрін және жылу эффектісін есептеу.
Құзіреттілік тарауы А - Химиялық термодинамиканың негізгі түсініктері. Ерітінділердің қасиеттері.	Оқу аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - химиялық ыдыстарды және негізгі құралдарды пайдалану; - медицинада керекті физика-химиялық әдістер, өлшемдер; - реакция жылдамдығына әсер ететін факторларды практикада қолдану; - ерітінділердің берілген концентрациясындайындау, тығыздығы және pH анықтау; - берілген pH бойынша буферлік ерітінділер дайындау; - буферлік сыйымдылықты анықтау;
А1 оқыту модулі	- термодинамиканың негізгі түсініктері; - термодинамика және термохимия заңдары;
А2 оқыту модулі	- катализаторды қолдану арқылы концентрацияны, температураны өзгерте отырып реакция жүргізу;
А3 оқыту модулі	- молярлық, молялдық концентрациясын, эквиваленттің молярлық концентрациясын, еріген заттың массалық үлесін; - химиялық реакциялардың жылу эффектісін есептеу;
А4 оқыту модулі	- берілген pH бойынша буферлік ерітінділер дайындау; - буферлік сыйымдылықты анықтау.
Құзіреттілік тарауы Б - Биогенді элементтер. Дисперсті және коллиидты жүйелер	Оқу аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - химиялық байланыстардың түрін экспериментальді анықтай; - әртүрлі байланыстардың пайда болуының кестесін көрсету; - биогенді элементтер химиясын; - комплексті тұздардың медицинада қолданылуы және анықталуы; - биологиялық мембрана және тірі ағзадағы дисперстік жүйенің құрылысы және қасиеттері;
Б1 оқыту модулі	- химиялық байланыстардың түрін экспериментальді анықтау; - әртүрлі байланыстардың пайда болуының кестесін көрсету;
Б2 оқыту модулі	- биогенді элементтердің физикалық және химиялық қасиеттерін дәлелдеу; - реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде жазу;
Б3 оқыті модулі	- дисперсті жүйелерді алу және тазарту; - вискозиметриялық әдіспен ЖМҚ-ды анықтау; - биополимердің ісіну дәрежесін анықтау;
Құзіреттілік тарауы В - Органикалық қосылыстардың қышқылдық және негіздік қасиеттері.	Оқу аяқталған соң оқушы мыналарды игереді: - лабораториялық жұмыстардың техникасы; - органикалық қосылыстардың жіктелуін, және органикалық қосылыстардың маңызды кластарына сапалық реакциясын өткізуді білу керек;

Область компетенции К – Четвертый клинический этап изготовления бюгельного протеза	
Модуль обучения К1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению четвертого клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - сдача протеза.
Область компетенции Л – Современные технологические особенности изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения Л1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по современным разработкам систем фиксации бюгельных протезов: - телескопическая система; - замковая система; - балочная система; - аттачменты.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Техника изготовления бюгельных протезов**

Задача модуля:

овладеть знаниями и навыками по конструктивным особенностям бюгельных протезов, организации зуботехнического производства, по изготовлению бюгельных протезов, по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза без изготовления дублированной модели (с изготовлением дублированной модели), современным разработкам систем фиксации бюгельных протезов.

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания о видах и конструктивных особенностях бюгельных протезов.	- выбрать рациональную конструкцию бюгельного протеза, в зависимости от величины и топографии дефекта, от состояния тканей протезного ложа.	- значение рационального выбора конструкций зубных протезов; - виды бюгельных протезов; - положительные и отрицательные качества бюгельных протезов; - показания и противопоказания к их применению.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания по организации зуботехнического производства по изготовлению бюгельных протезов.	- владеть на практике знаниями по организации зуботехнического производства по изготовлению бюгельных протезов.	- аппараты и инструменты, применяемые для изготовления бюгельных протезов; - знать технику безопасности при работе с зуботехническим оборудованием и материалами; - средства защиты от профессиональных вредностей.	Лекции Таблицы Учебники
В1			
- применять на практике знания по проведению	- владеть на практике знаниями по проведению клинико-лабораторных этапов	- последовательность клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельных протезов;	Лекции Таблицы Учебники

Область компетенции Д – Первый лабораторный этап изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению первого лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза: - отливка моделей; - изготовление прикусных валиков.
Область компетенции Е – Второй клинический этап изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения Е1 Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению второго клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - определение Центральной Окклюзии; - параллелометрия рабочей модели; - основные виды стабилизирующих и фиксирующих элементов кламмерной системы.
Область компетенции Ж – Второй лабораторный этап изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения Ж1 Модуль обучения Ж2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению второго лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза: - моделирование из воска каркаса бюгельного протеза; - литье каркаса; - обработка каркаса; - подготовка к дублированию рабочей модели; - удаление зон поднутрения; - изолирование области седла и дуги; - дублирование рабочей модели; - моделирование из воска каркаса бюгельного протеза; - литье каркаса; - обработка каркаса.
Область компетенции З – Третий клинический этап изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения З1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению третьего клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - примерка каркаса в полости рта.
Область компетенции И – Третий лабораторный этап изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения И1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению третьего лабораторного этапа изготовления бюгельного протеза: - изготовление базиса с искусственными зубами; - окончательная отделка протеза.

Гетерофункционал-ды органикалық қосылыстар.	- спирттерді, фенолдарды, тиолдарды, альдегидтерді, кетондарды, карбон қышқыл-дарын калуды және функционалды топтарды химиялық реакциялармен ашуды; - ағуыздар мен көмірсуларды өздеріне тән реакцияларымен ашу;
В1 оқыту модулі	- техникалық қауіпсіздік ережелерін қолдану; - зерттеу үшін құрылғыларды жинау;
В2 оқыту модулі	- спирттерді алкандардан, алкендерден және алкиндерден алу; - спирттердің және фенолдардың химиялық қасиеттерін ашуға реакция жүргізу;
В3 оқыту модулі	- альдегидтерді, кетондарды, карбон қышқылдарын алу; - альдегидтерге, кетондарға, карбон қышқылдарына сапалық реакцияларды жүргізу;
В4 оқыту модулі	- ақуыздар мен көмірсуларға сапалық реакцияларды жүргізу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы **Химия**

Модульдің мақсаты: лабораториялық жұмыс техникасын игеру, медицинада қолданылатын көптеген заттардың құрамын экспериментальді анықтау, органикалық қосылыстардың, жіктелуін және органикалық қосылыстардың маңызды кластарының функциональді топтарына сапалық реакция жүргізу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- термодинамиканың негізгі түсініктері. Термодинамика және термохимия заңдары;	- биохимиялық процесстердің энергетикалық мінездемесіне термохимиялық есептерді қолдану;	- химиялық термодинамиканың негізгі түсініктері; - термодинамиканың бірінші және екінші бастамасы.	ОӘК, оқулықтар1. Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
А2			
- катализаторларды қолдану арқылы концентрацияны, температураны өзгерте отырып, реакция жүргізу;	- химиялық реакция жылдамдығына әрбір фактордың әрекетін мысал арқылы түсіндіру;	- реакция жылдамдығына әсер ету факторы. Катализдің механизі және мәні. Практикада катализаторды қолдану;	ОӘК, оқулықтар 1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
А3			
- берілген концентрациялы ерітінді дайындау. Термохимиялық теңдеулерді жазу,	- молярлық, молялдық концентрацияны, молярлық эквивалентін, еріген заттың массалық үлесін есептеу. Химиялық реакциядағы жылу эффектісін есептеу;	- ерітінділердің құрамын анықтайтын әдістер. Жылу эффектісі, ішкі энергия, энтальпия дегеніміз не?	ОӘК, оқулықтар 1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.

А4			
- берілген рН-пен буферлік ерітінді дайындау. - буферлік сиымдылықты анықтау.	- буферлік жүйелердің рН-ын анықтау.	- буферлік жүйелер, олардың әсер ету механизмі электролиттік дисоциация және протолиттік теория тұрғысынан қарағанда.	ОӘК, оқулықтар 1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
Б1			
- химиялық байланысты экспериментальді анықтау. Әртүрлі байланыстардың пайда болу кестесін жазу;	- жай және күрделі заттардағы химиялық байланыстарды анықтай білу;	- байланыстардың эксперименталдік сипаттамасы; - вае\ленттік байланыстардың әдісі;	ОӘК, оқулықтар1. Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
Б2			
- биогенді элементтерінің физикалық, химиялық қасиеттерін дәлелдеу;	- S, p, d элементтерінің қасиетін салыстыру;	- биогенді элементтердің периодтық жүйеде орналасуын сипаттау;	ОӘК, оқулықтар 1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
Б3			
- дисперсті жүйелерді алу және тазарту	- адсорбция шамасын анықтау, коагуляция табалдырығын, биополимерлердің ісіну дәрежесін төменгі молекулалық қосылыстардың криометриялық әдіспен және жоғары молекулалық қосылыстардың вискозиметриялық әдіспен салыстырмалы атомдық массаларын анықтау.	- беттік құбылыстардың физико-химиялық заңдылықтары. - тірі ағзадағы дисперсті жүйелер және биологиялық мембрананың құрылысы мен қасиеттері, биополимерлер және жоғарғы молекулалы қосылыстардың физико-химиялық қасиеттерінің табиғаты және ерекшеліктері.	ОӘК, оқулықтар 1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
В1			
- зерттеу үшін құрылғыларды жинау;	- техникалық қауіпсіздік ережесін қолдану;	- техникалық қауіпсіздік ережелері. Бөліп алу, тазалаудың лабораториялық әдістері;	ОӘК, оқулықтар 1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.

И1 – применять на практике знания о формовочных, абразивных, полирующих материалах, новых достижениях в зуботехническом материаловедении.	- применять формочные абразивные, полирующие материалы.	- паста и ГОИ, полировочный порошок, лаки, изокол.	Фотоальбом и металло - керамические протезы.

29 Профиль компетенции – Техника изготовления бюгельных протезов

Профиль компетенции – Техника изготовления бюгельных протезов.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по: - конструктивным особенностям бюгельных протезов; - организации зуботехнического производства по изготовлению бюгельных протезов; - по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза без изготовления дублированной модели (с изготовлением дублированной модели); - современным разработкам систем фиксации бюгельных протезов.
Область компетенции А – Виды и конструктивные особенности бюгельных протезов.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о видах и конструктивных особенностях бюгельных протезов.
Область компетенции Б – Организация зуботехнического производства по изготовлению бюгельных протезов.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по организации зуботехнического производства по изготовлению бюгельных протезов.
Область компетенции В – Клинико-лабораторные этапы изготовления бюгельных протезов.	
Модуль обучения В1 Модуль обучения В2	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза без изготовления дублированной модели; - после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению клинико-лабораторных этапов изготовления бюгельного протеза с изготовлением дублированной модели
Область компетенции Г – Первый клинический этап изготовления бюгельного протеза.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по проведению первого клинического этапа изготовления бюгельного протеза: - опрос; - осмотр; - постановка диагноза; - выбор конструкции будущего протеза; - снятие слепков.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Зуботехническое материаловедение**

Задача модуля: Владеть знаниями по современным материалам, применяемым в зуботехнической практике.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 – применять на практике знания по технической безопасноти. Правила техники безопасности при работе с зуботехническими материалами. Правила личной безопасности при работе в зуботехнической лаборатории, применение, хранение, хим. веществ. Оказание первой помощи при неотложных состояниях (химический, термический ожог) отравление хим. веществом.	- владеть на практике знанеием по технике безопасности. Правила техники безопасности при работе с зуботехническими материалами.	- резиновые перчатки, очки.	Учебники, лекции.
Б1 – применять на практике по основным и вспомогательным материалам.	- владеть на практике знаниями по применению основных и вспомагательных материалов.	- знать функции веществ, t0 плавления, кипения, электропроводимость, тепловое расширение.	
В1 – применять на практике знания по материалам, материалы для моделей, требования к ним.	- владеть на практике знаниями по применению слепочных Материалов.	- знать слепочные материалы, эластичные, гипс, альгенатные массы.	
Г1 – применять на практике знания о моделировочных материалах, требования к ним.	- владеть на практике знаниями по применению о моделировочных материалах, восков.	- базисный воск, моделировочный, ЛАВАКС.	
Д1 – применять на практике знания о стоматологических пластмассах.	- владеть на практике знаниями по применению стоматологических пластмасс, акриловых пластмасс, самотвердеющих и эластичных пластмасс.	- демонстрация пластмассы.	
Е1 – применять на практике знания о стоматологических фарфоровых масс.	- владеть на практике знаниями по применению фарфоровых масс.	- стомотолгические фарфоровые массы, сырье.	
Ж1 – применять на практике знания о металлах, и их обработки. Благородные металлы. Нержавеющая сталь.	- владеть на практике знаниями по применению металл для зубного протезирования.	- сплав «СПС», золото.	
З1 – применять на практике знания о металло-керамике, о металло-пластмассе.	- владеть на практике знаниями по применению металлических сплавов, КХС, КХМ.	- заготовки для литья на КХС.	

В2			
- спирттерді алкандардан, алкендерден, алкендерден, алкиндерден алу. - спирттердің және фенолдардың химиялық қасиеттерін айқындау үшін реакция жүргізу;	- спирттердің және фенолдардың қасиеттері функционалды тобының барына байланысты екенін дәлелдеу;	- спирттермен фенолдардың құрылысы, қасиеттерін алу тәсілдері;	ОӘК, оқулықтар1. Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
В3			
- альдегидтерді, кетондарды, карбон қышқылдарын алу және сапалық реакция жүргізу;	- органикалық заттардың әр түрлі кластарының ұқсастығын анықтау. Альдегид, кетон, карбон қышқылдарының химиялық қасиеттерін дәлелдеу. Реакция теңдеулерін жазу;	- альдегидтер, кетондар, карбон қышқылдарының реакцияға бейімділігін білу;	ОӘК, оқулықтар1.Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2.Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3.Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4.Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.
В4			
- көмірсулар мен ағуыздарға сапалық реакциялар жүргізу.	- ағуыздарға түсті реакциялар жүргізу.	- ағуыздарды химиялық, биологиялық жолмен синтездеу. Ағуыздардың құрамы, құрылысы және функциялары.	ОӘК, оқулықтар1. Бірімжанов Б.А «Жалпы химия» 2. Сейтімбетв Т.С. «Химия» 3. Потсаев Ә.Қ. «Бейорганикалық және физколлоидтық химия». 4. Потсаев Ә.Қ. «Биоорганикалық химия», дәрістер, приборлар, химиялық ыдыстар, реактивтер.

4 Арнайы пәндер

25 Құзыреттілік саласы – Ауыз қуысы және тіс ауруларының физиотерапиясы

Құзыреттілік саласы – Ауыз қуысы және тіс ауруларындағы физиотерапия.	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін іс жүзінде игеру: - стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетін ұйымдастыру; - ысытылған сумен, механика тербеткіш терапия, сәулемен емдеу, магнитты алаң және электрлік, ток ырғағымен физиологиялық қимылды тұрақты токтпен емдеу.
Құзыреттлік бөлімі А – стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетті ұйымдастыру.	
Оқыту модулі А1	- оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін іс жүзінде стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетті ұйымдастыра білуі.
Құзыреттлік бөлімі Б – Тұрақты ток.	
Оқыту модулі Б1	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін тұрақты токты физиологиялық қимылын іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - гальванизации, емдеу электрофореза; - электрожансыздандыру;

Құзыреттілік бөлімі В – Толқынды ток.	
Оқыту модулі В1 Оқыту модулі В2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін толқынды токтың физиологиялық қозғалысын іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - диадинамометрия; - амплипульстерапия; - флюктурозация; - электроодонтодиагностика.
Құзыреттілік бөлімі Г – Магнитті және электрлік алаң.	
Оқыту модулі Г1 Оқыту модулі Г2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін магнитті және электрлік алаңның физиологиялық қозғалысын іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - дарсонвализация; - диатермокоагуляция; - микро толқынды және жоғарғы жиліктегі ультра терапия.
Құзыреттілік бөлімі Д – Сәулемен емдеу.	
Оқыту модулі Д1 Оқыту модулі Д2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін физиологиялық қозғалысын сәулемен емдеуді іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - УФО; - инфроқызыл сәулесімен; - лазерьмен емдеу.
Құзыреттілік бөлімі Е – Механодірілдеткішпен емдеу.	
Оқыту модулі Е1 Оқыту модулі Е2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін физиологиялық қозғалысын механодірілдеткішпен емдеуді іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту - вакуум массажы; - дірілдеткіш массажы; - саусақ массажы.
Құзыреттілік бөлімі Ж – Ысытылған сумен емдеу.	
Оқыту модулі Ж1 Оқыту модулі Ж2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі физиологиялық білімін қозғалысын механодірілдеткішпен емдеуді іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - гидромассаж; - ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау; - тіс етіне балшық және парафинмен жабу.

Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет знать классификацию материалов, применяемых в зуботехнической практике. Требования к основным и вспомогательным материалам.
Область компетенции В -	
Модуль обучения В1	- основные свойства материалов: физические, механические, химические, биологические. Оценочные материалы, требования к ним, классификация, свойства, особенности, получения модели. Материалы для моделей, исходное сырье для получения гипса. Основные свойства, применение.
Область компетенции Г -	
Модуль обучения Г1 -	- после окончания обучения обучающийся будет знать общие сведения о моделировочных материалах, требования к ним. Классификация, физические и химические свойства. Состав и свойства основных восковых смесей для базисов и мостовидных, бюгельных протезов, вкладок. Липкий воск.
Область компетенции Д -	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет знать общие сведения и классификацию стоматологических пластмасс. Технология получения зубных протезов на пластмасс. Режим полимиризации, и его значение. Самотвердеющие, эластические пластмассы, свойства. Пластмассы для искусственных зубов. Механизм соединения пластмассовых зубов с базисом протеза.
Область компетенции Е -	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет знать стоматологические массы, сырье для получения компонентов фарфоровой массы. Физико - механические свойства фарфоровых масс. Получение искусственных зубов на фарфоре, керамические массы.
Область компетенции Ж -	
Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет знать общие сведение о металлах, применяемых в зубопротезной практике. Свойства. Сплав. Основные способы его обработки. Физические, химические, механические свойства, благородных металлов, их применение. Припой. Нержавеющая сталь. Кобальто-хромовые сплавы. Свойства. Припой. Применение.
Область компетенции З -	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет знать металические сплавы для каркасов. Металлокерамического и металло-пластмассового протезов. Материалы для облицовки металло-керамических, металло-пластмассовых протезов, фарфор, керамика, ситаллы. Высокопрочные пластмассы, порошок-жидкость и пластмассы различного пастообразного состояния.
Область компетенции И -	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет знать формовочные материалы. Абразивные материалы. Связующие материалы для скрепления абрразивных зерен при получении шлифующих инструментов. Полирующие материалы. Флюсы, кислоты и отбелы, электролиты. Разделительные материалы и др. Новые достижения в зуботехническом материаловедении.

28 Профиль компетенции – Зуботехническое материаловедение

Профиль компетенции – Зуботехническое материаловедение.	
	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по правилам техники безопасности при работе с зуботехническими материалами; по правилам личной безопасности при работе в зуботехнической лаборатории, применение, хранение химических веществ; оказание первой медицинской помощи при неотложных состояниях (химический, термический), отравление химическим веществом; знать: основные свойства зуботехнических материалов; классификация материалов, применяемых в зуботехнической практике. Требование к основным и вспомогательным материалам; основные свойства материалов: физические, механические, химические, биологические; оценочные материалы, требования к ним. Классификации, свойства, особенности, получения модели; материалы для модели, исходное сырье для получения гипса; основные свойства, применение; моделировочные материалы; общие сведения о моделировочных материалах, требования к ним. Классификация физические и химические свойства; состав и свойства основных восковых смесей для базисов и мостовидных, бюгельных протезов, вкладок; липкий воск; пластмассы, применяемые в зубопротезной технике; общие сведения и классификация стоматологических пластмасс; технология получения зубных протезов пластмасс. Режим полимеризации, и его значении; самотвердеющие, эластичные пластмассы. Свойства. Пластмассы для искусственных зубов. Механизм соединения пластмассовых зубов с базисом протеза; фарфоровые массы, применяемые в зубопротезной технике; стоматологические массы, сырье для получения. Компоненты фарфоровой массы, физико-механические свойства фарфоровых масс. Получение искусственных зубов на фарфора, керамические массы; металлы из плавы; общие сведения о металлах, применяемых в зубопротезной практике; свойства. Сплав. Основные способы его обработки. Физические, химические, механические свойства благородных металлов, их применение. Простой. Нержавеющая сталь. Кобальто-хромовые сплавы. Свойства. Припой. Применение. Вспомогательные металлы. Легкоплавкие сплавы. Свойства. Применение; металло-керамика; безметалловая керамика; металлопластмасса; металические сплавы для каркасов; металл керамического и металлопластмассового протезов; материалы для облицовки металлокерамических, металлопластмассовых протезов. Фарфор; керамика; ситаллы; высокопрочные пластмассы, порошок - жидкость и пластмассы различного пастообразного состояния; вспомогательные материалы; фармовочные материалы. Абразивные материалы; стерилизующие материалы для крепления абразивных зерен при получении шлифующих инструментов; полирующие материалы; флюсы, кислоты и отбелы, электролиты; разделительные материалы и др. Новые достижения в зуботехническом материаловедении.
Область компетенции А – правила техники безопасности при работе с зуботехническими материалами.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями по правилам техники безопасности при работе с зуботехническими материалами; - правилами личной безопасности при работе в зуботехнической лаборатории. По применению, хранению хим. веществ. Оказание первой медицинской помощи при неотложных состояниях (химический, термический ожог, отравление хим. веществом).
Область компетенции Б – основные свойства зуботехнических материалов.	

Модульдің спецификациясы

Модуль атауы: **Ауыз қуысы және тіс ауруларының физиотерапиясы**

Модульдің мақсаты: стоматологиялық поликлиникада физиотерапия кабинетін ұйымдастыра білу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тәжірибеде физио ем шара кабинетін стоматологиялық поликлиникада ұйымдастыруды қолдану;	- тәжірибеде физио ем шара кабинетін стоматологиялық поликлиникада білімділігімен игеру;	- физио ем шара пәні мен мақсаты: тазалық техникалық ережесі; техника қауіпсіздігінің негізі; іс қағаздарын толтыру;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Б1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды тұрақты токтар ұйымдастыруды қолдану: электрофорезабен емдеу; электрофорез;	- ауыз қуысында физио ем шараларын гальванизациямен өткізу: электрофорезабен емдеу; іс қағаздарын толтыру;	- гальванизациямен өткізудің көрсеткіші мен кері әсері; электрофорезабен емдеу; қауіпсіздік ережесін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Б2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды тұрақты токты электрмен жансыздандыруда ұйымдастыруды қолдану.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен электр жансыздандыруды өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын электрмен жаныздандыру; қауіпсіздік ережелерін сақтау көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
В1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ырғақты токты ұйымдастыруды қолдану: диадинамометрия; амплипульстерапия;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен диадинамометрия амплипульстера -пиямен өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын диадинамометрия амплипульстера-пиямен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
В2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ырғақты токты ұйымдастыруды қолдану: флюктурозация электроодонто -диагностика.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен флюктурозация электроодонто -диагностика өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын флюктурозация электроодонто -диагностика көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Г1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды магнитті және электрлік алаңды ұйымдастыруды қолдану: дарсонвализация;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен дарсонвализация өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын дарсонвализация көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Г2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды магнитті және электрлік алаңды ұйымдастыруды қолдану: диатермокоагуляция.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен диатермокоагуляция өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын диатермокоагуляция көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

Д1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды сәулемен емдеу ұйымдастыруды қолдану: УФО инфроқызыл сәулесімен;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен УФО инфроқызыл сәулесімен өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын УФО инфроқызыл сәулесімен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Д2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды сәулемен емдеу ұйымдастыруды қолдану: инфроқызыл сәулесімен лазерьмен емдеу.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен инфроқызыл сәулесімен лазерьмен өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын инфроқызыл сәулесімен лазерьмен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Е1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды механодірілдеткішпен емдеуді ұйымдастыруды қолдану: ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен; «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын; «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Е2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды механодірілдеткішпен емдеуді ұйымдастыруды қолдану: вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Ж1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ысытылған сумен емдеу ұйымдастыруды қолдану: гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Ж2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ысытылған сумен емдеу ұйымдастыруды қолдану: тіс етіне балшық және парафинмен жабу.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен тіс етіне балшық және парафинмен жабу өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын тіс етіне балшық және парафинмен жабу көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

Модуль обучения Ж1	После окончания обучения обучающийся будет знать связь болезней полости рта с общим состоянием организма.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы общей патологии с патологией зубов**

Задача модуля:

Овладеть знаниями и навыками по общей патологии организма, о заболеваниях слизистой оболочки полости рта, связь болезни полости рта с общим состоянием организма.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - применять на практике знания о повреждении некроз, атрофии;	- определить по макроскапической и микроспакической картине формы, «повреждения», «некроз», «атрофия»;	- макропрепараты, микропрепараты, Микроскоп;	Таблицы, рисунки, учебники.
Б1 - применять на практике знания о дистрофии. Виды дистрофии;	- определить по макроспакической и микроспакической формы дистрофии;	- макропрепараты, микропрепараты, Микроскоп;	Таблицы, рисунки, учебники.
В1 - применять на практике знания о воспалении, гипоксии, опухоли;	- уметь определять причины воспаления, гипоксии, опухоли;	- макропрепараты, микропрепараты, Микроскоп;	Таблицы, рисунки, учебники.
Г1 - применять на практике знания компенсаторно приспособительные реакции;	- назвать и различать виды компенсаторных приспособительных реации;	- микропрепараты;	Таблицы, рисунки, учебники.
Д1 - применять на практике знания применять на практике болезни зубов;	- оказывать доврачебную стоматологическую помощь;	- демонстрация отдельных заболеваний твердых тканей зуба;	Таблицы, рисунки, учебники.
Е1 - применять на практике знания Кариозные и некариозные зубов;	- оказывать стоматологическую помощь (фторлак);	- демонстрация отдельных заболеваний твердых тканей зуба;	Таблицы, рисунки, учебники.
Ж1 - применять на практике знания связь болезней полости рта с общим состоянием организма.	- прослеживать связь болезней полости рта с общим состоянием организма.	- методы профилактики очагов инфекции полости рта.	Таблицы, рисунки, учебники.

27 Профиль компетенции – Основы общей патологии с патологией зубов

Профиль компетенции – Основы общей патологии с патологией зубов.	После окончания обучения обучающийся: - будет знать: понятие об общей патологии; о повреждении; некроз; атрофия; дистрофия; белковые и углеводные дистрофии; жировые и водно-солевые дистрофии; компенсаторно-приспособительные реакции; нарушения кровообращения; нарушения имунных процессов; о воспалении; о гипоксии; общие реакции организма; на повреждения; об опухолях; о болезнях зубов; о болезнях твердых тканей зуба; о кариозного и некариозного поражения зубов; о заболеваниях слизистой оболочки полости рта; связь болезней полости рта с общим состоянием организма.
Область компетенции А – предмет «Патология». Повреждения. Некроз: Атрофия.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о повреждении, некроз, атрофия.
Область компетенции Б – Дистрофия. Белковые и углеводные дистрофии. Жировые и водно-солевые дистрофии.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся будет знать о дисрофии, общую характеристику и сущность дистрофии, причины и механизмы.
Область компетенции В – компенсаторно-приспособительные реакции. Нарушения кровобращения. Нарушения имунных процессов.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся: - будет знать компенсаторно-приспособительные реакции, общую характеристику нарушении кровобращения, определение «аллергия», виды аллергенов.
Область компетенции Г – Воспаление. Гипоксия. Опухоли.	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет знать определения: «воспаления», «гипоксия», общие реакции организма на повреждения, опухоли.
Область компетенции Д – Болезни зубов. Болезни твердых тканей зуба.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет знать общую характеристику болезней зубов, и твердых тканей зуба.
Область компетенции Е – Кариозные и некариозные поражения зубов. Заболевании слизистой оболочки полости рта.	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет знать заболевания дефектов твердых тканей зуба, повреждение структуры твердых тканей зуба.
Область компетенции Ж – Связь болезней полости рта с общим состоянием организма.	

26 Құзыреттілік саласы – Жақ пен тіс рентгенографиясы

Құзыреттілік саласы – Жақ және тіс рентгенографиясы.	Оқуды бітірген оқушы тәжрибе білімділігімен ренгендік ізденістің негізгі және арнайы әдістерді игереді;рентген аппаратарын жумыстарын;тістер құрылымының және тіндердің өз қалпындағы құрылым ерекшеліктерін рентгенін білу;тіс жегісінің диогностика қоюында негзгі рентген белгілерін анықтау,периодонтит,пародонтозды радикулярлық және валикулярлық кистаны гоймаритты остиомелитті,ортртті,астынғы жақ самай буын ортрозында сілекей тас ауруында одонтогенді және одонтогенсіз жақ ісіктері және қатерлі ісіктерді тістердің жарақаттанғанда жақтардың ауруының асқынуы;бет жақ аймағындағы ісік ауруларын луч саулесін және ион түрінде сәуленің биологиялық қимыл мен әсер етуін білу.
Құзыреттлік бөлімі А – Рентген ізденіс негізгі және арнайы әдістер.	
Оқыту модулі А1	- оқуды бітірген оқушы рентген ізденісінің тәжірибиелік білімділігімен негізгі және арнайы әдістерді игереді.
Құзіреттілік бөлім Б – Рентгенография әдісі.	
Оқыту модуліБ1	- оқуды бітірген оқушы рентген аппараттарының жұмыс істеу тәртібін білу.
Құзіреттілік бөлім В – Жақтар және тістердің рентген анотомия қалпында.	
Оқыту модулі В1	- оқуды бітірген оқушы тістердің және олардың айналасындағы тіндердің калыпты жағдайдағы рентген анотомиялық суретін білу.
Құзіреттілік бөлім Г – Жақтар және тіс аурулардың пайда болуы.	
Оқыту модулі Г1	- оқуды бітірген оқушы тіс жиегін периодонтит, пародонтоздың рентгендік негізгі белгісін анықтай білу.
Құзіреттілік бөлім Д – Жақтар ауруының асқынуы және кистаның рентген диагностикасы.	
Оқыту модулі Д1	- оқуды бітірген оқушы остеомиелит,гайморит, радикулярлы жән фоликулярлы кистаны диагноз қойып,негізгі рентген белгілерін анықтай алуды білу.
Құзіреттілік бөлім Е – Сілекей тасты,астыңғы жақ самай буыны ауруының рентген диагностикасы.	
Оқыту модулі Е1	- оқуды бітірген оқушы слекей тасты ауру,астыңғы жақ самай буыны артрозы,артрит диагностикасы негызгы рентген белгісін анықтай білү.
Құзіреттілік бөлім Ж - Одонтогенны және одонтогенсіз жақ ісіктерін ренгтген диагностикасы.	
Оқыту модулі Ж1	- оқуды бітірген оқушы одонтогенды және одонтогенсыз жақ ісіктерін қатерлі ісіктерді анықтаудың негізін білу.
Құзіреттілік бөлім З – Тістердін жарақаттануы, жақтардын жараққатану және олардын асқынуы.	

Оқыту модулі З1	- оқуды бітірген оқушы тістермен жақтардың жарақаттануы және олардын асқынуы негізгі рентген белгісін анықтау.
Құзіреттілік бөлім И – Бет жақ аймағындағы ісікті ауруды сәулемен емделуі.	
Оқыту модулі И1	- оқуды бітірген оқушы бет жақ аймағындағы ісікті ауруды иондды сәулемен жарақатты саулемен биологиялық қозғалыс негізінде емдеуін білу.

Модульдің спецификациясы

Модуль атауы: **Жақ пен тіс рентгенографиясы**
Модульдің мақсаты: тәжірибиелік білімділігімен игеру керек:
- рентгенді ізденістің негізгі және арнайы әдістері;
- рентген аппаратының жұмыс қағидалары;
- тістердің және оның айналасындағы тіндердің сау кезіндегі рентген суреті.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- ренгендік ізденіс негізгі және арнайы әдістер мен тәжірибиеде қолдану.	- ренгендік ізденіс негізгі және арнайы әдістер мен тәжірибиеде игеру.	- ренгенді аппараттар; - рентгендік ізденіс әдістері рентген кабинетте қауіпсіздік ережесін сақтау; - дозиметор; - рентген аппаратының жұмыс істеу тәртібі.	Дәріс Кесте Оқулықтар
Б1			
- рентген аппараттарының жұмыс істеу тәртібін тәжірибиеде қолдану.	- кабинетті жұмыска дайындау; - рентгенография әдісін таңдау.	- рентген кабинеттің құрылысы рентген аппараттардың жұмыс істеу тәртібі қауіпсіздік ережесін сақтау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
В1			
- тістердің және оның айналасындағы тіндерді қауіпті рентген суретін тәжірибиеде қолдану.	- рентгенограманы оқи білу; - тістердің және оның айналасындағы тіндердің қалыпты құрлысын рентген суретінде анықтау.	- тістердің және жақтардың оның айналасындағы тіндердің өз қалпындағы рентген суретін білу.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Г1			
- тіс жақтардың ауруының пайда полы рентгенін тәжірибиелі колдану.	- остесклероз,диструкция,секвестор остиопорз,рентген суретін анықтау; - пародонтоз,периодонтит,тіс жегісін жасанды тіс сауытын қойылған пломбаны.	- негізгі рентген белгілерін анықтау; - тіс жиегисіне диагноз қою пародонтоз,периодонтитті диагноздау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Д1			
- радикулярлық және паликулярлық кистаны гайморитті,остиомелитті рентгендік негізгі белгісі тәжірибиеде қолдану.	- остиомелит, гайморит,радикулярлық және фаликулярлық кистаны рентген суретінде диагнозды қойып анықтау.	- остиомелит, гайморит,радикулярлық және фаликулярлық кистаны рентген суретінде диагнозды қойып анықтау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті

Г1			
- применять на практике знания по рентгенсемиотике заболеваний зубов и челюстей.	- определять на рентгеновском снимке разряжение, остеопороз, секвестр, деструкцию, остеосклероз; - расшифровывать рентгенограммы; - определять на рентгенограмме пломбу, искусственную коронку, кариес, периодонтит, пародонтоз.	- определение основных рентгенологических симптомов; - диагностика кариеса; - диагностика периодонтита, пародонтоза.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Д1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.	- определять на рентгеновском снимке симптомы радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Е1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	- определять на рентгеновском снимке симптомы артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
Ж1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	- определять на рентгеновском снимке симптомы одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
З1			
- применять на практике знания по основным рентгенологическим симптомам в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	- определять на рентгеновском снимке симптомы травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	- основные рентгенологические симптомы в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов
И1			
- применять на практике знания по основам биологического действия ионизирующего излучения и принципов лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	- владеть на практике знаниями по основам биологического действия ионизирующего излучения и принципов лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	- основы биологического действия ионизирующего излучения; - принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	Лекции Таблицы Учебники Рентгеснимки зубов

Модуль обучения Ж1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей.
Область компетенции З – Травматические повреждения зубов, челюстей и их осложнения.	
Модуль обучения З1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений.
Область компетенции И – Основы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.	
Модуль обучения И1	- после окончания обучения обучающийся будет знать основы биологического действия ионизирующего излучения и принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Рентгенография зубов и челюстей**

Задача модуля: Владеть знаниями по основным и специальным методам рентгенологического исследования.

Знать принципы работы рентгенаппаратов, рентгенологическую картину зубов и окружающих тканей в норме.

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания по основным и специальным методам рентгенологического исследования.	- владеть на практике знаниями по основным и специальным методам рентгенологического исследования.	- рентгендиагностические аппараты; - методы рентгенологического исследования; - техника безопасности в рентгенкабинете; - дозиметрия; - принципы работы рентгенаппаратов.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания принципов работы рентгенаппаратов.	- подготовить кабинет к работе; - выбрать метод рентгенографии.	- устройство рентгенкабинета; - принципы работы рентгенаппаратов; - техника безопасности.	Лекции Таблицы Учебники Рентгенснимки зубов
В1			
- применять на практике знания по рентгенологической картине зубов и окружающих тканей в норме.	- расшифровывать рентгенограммы; - определять на рентгеновском снимке строение зубов и окружающих тканей в норме.	- рентгенанатомическую картину зубов, челюстей и окружающих тканей на рентгенограммах в норме.	Лекции Таблицы Учебники Рентгенснимки зубов

Е1			
- артрит,астынғы жақ самай буынының артрозы сілекей тасты ауруды негізгі рентген белгісі білімін тәжірібиеде қолдану.	- астынғы жақ самай буынының артритті,артрозды,сілекей тасты ауруды рентген суретте анықтау.	- астынғы жақ самай буынының артритті,артрозды,сілекей тасты ауруды рентген сурет.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Ж1			
- одонтогенді Одонтогенсіз жақтардағы қатерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірібиеде қолдану.	- одонтогенді Одонтогенсіз жақтардағы қатерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірібиеде анықтау.	- одонтогенді Одонтогенсіз жақтардағы қатерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірібиеде негізгі.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
З1			
- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген белгісі диагнозын негізгі білімін тәжірібиеде қолданады.	- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген суретін анықтау.	- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген белгісінің негізі.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
И1			
- бет жақ аймағында ісік ауруларын ионды және сәулемен емдеу тәртібімен биологиялық қимылдарын негізгі білім түрде тәжірібиеде қолдану.	- бет жақ аймағында ісік ауруларын ионды және сәулемен емдеу тәртібімен биологиялық қимылдар негізгі білімін тәжірібиеде қолдану.	- ионды саулемен биологиялық қимылдау түрінде емдеу,бет жақтағы ісікті ауруды саулеменен емдеу.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті

27 Құзыреттілік саласы - Жалпы патология негіздері тіс патологиясымен

Құзыретті саласы – Жалпы патологиялық негіздері мен тіс патологиясы.	Оқу аяқталғаннан кейін студент білу керек: «Жалпы патология» туралы түсінікті; зақымдануды; шіруді; семуді; дистрофияны; ақуыз және көмір дистрофиясы; май және су-тұз дистрофиясы; компенсаторлық – бейімделу әсерлері; қан айналудың бұзылуы; иммундық үдерістердің бұзылуы; қабыну туралы; гипоксия туралы; ағзаның зақымдануға қарсы жалпы әсерлері; ісіктер туралы; тіс аурулары туралы; тістің қатты тіндерінің аурулары туралы; тістердің тіс жегілік және тіс жегілік емес бұзылулары; ауыз қуысы шырышты қабатының аурулары туралы; ауыз қуысы ауруларының ағзаның жалпы жағдайымен байланысы.
Құзыреттілік саласы А - «Патология» пәні. Зақымдану. Шіру. Сему.	
А1 оқыту модулі	- оқыту аяқталғаннан кейін студент зақымдану, шіру, сему туралы білу керек.
Құзыреттілік саласы Б - Дистрофия. Ақуыз және көмірсу дистрофиясы. Май және су-тұз дистрофиясы.	
Б1 оқыту модулі	- оқыту аяқталғаннан кейін студент білу керек дистрофияның анықтамасын, жалпы сипаттамасын және дистрофияның мәнін, дистрофияның себептері мен даму механизмдерін.

Құзыреттілік саласы В - Компенсаторлық – бейімделу әсерлері. Қан айналымының бұзылуы. Иммундық үдерістердің бұзылуы.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін студент білу керек компенсаторлық: - бейімделу әсерлерінің анықтамасын, қан айналу бұзылуының жалпы сипаттамасын, «аллергия», «аллерген» анықтамасын, аллерген түрлерін.
Құзыреттілік саласы Г - Қабыну. Гипоксия. Үсіктер.	
Г1 оқыту модулі	- оқыту аяқталғаннан кейін студент білу керек «қабыну», «гипоксия» анықтамасын, ағзаның зақымдануға қарсы жалпы әсерлерін, ісіктер туралы.
Құзыреттілік саласы Д - Тіс аурулары. Тістің қатты тіндерінің аурулары.	
Д1 оқыту модулі	- оқыту аяқталғаннан кейін студент білу керек тіс ауруларының және тістің қатты тіндерінің аурулары туралы жалпы сипаттамасын.
Құзыреттілік саласы Е - Тістердің тіс жегілік және тіс жегілік емес бұзылулары; ауыз қуысы шырышты қабатының аурулары.	
Е1 оқыту модулі	- оқыту аяқталғаннан кейін студент білу керек тістің қатты тіндері бұзылуының ауруларын, тістің қатты тіндері құрылымының зақымдануын.
Құзыреттілік саласы Ж - Ауыз қуысы ауруларының ағзаның жалпы жағдайымен байланысы.	
Ж1 оқыту модулі	- оқыту аяқталғаннан кейін студент білу керек ауыз қуысы ауруларының ағзаның жалпы жағдайымен байланысын.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Жалпы патология негіздері тіс патологиясымен**
Модульдің мақсаты: білу мен істей білу дағдылары бойынша:
- ағзаның жалпы патологиясын;
- тістің қатты тіндерінің аурулары туралы;
- ауыз қуысы ауруларының ағзаның жалпы жағдайымен байланысын

Іс әрекет	Ептілік	Білімі	Ресурстар
А1			
- тәжірбиеде зақымдану, шіру, сему туралы білімдерін қолдану.	- тәжірибеде зақымдануды, шіруді, семуді анықтай білу.	- макропрепараттар, микропрепараттар, микроскоп.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.
Б1			
- тәжірбиеде дистрофия, дистрофия түрлері туралы білімдерін қолдану.	- тәжірибеде дистрофия түрлерінің макроскопиялық және микроскопиялық көріністерін айыра білу.	- макропрепараттар, микропрепараттар, микроскоп.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.

26 Профиль компетенции – Рентгенография зубов и челюстей

Профиль компетенции – Рентгенография зубов и челюстей.	После окончания обучения обучающийся овладеет знаниями и навыками по основным и специальным методам рентгенологического исследования; принципам работы рентгенаппаратов; знать рентгенологические особенности строения зубов и окружающих тканей в норме; уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике кариеса, периодонтита, пародонтоза, радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита, артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни, одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей и злокачественных опухолей, травматических повреждений зубов, челюстей и их осложнений; основы биологического действия ионизирующего излучения и принципы лучевой терапии воспалительных и опухолевых заболеваний ЧЛО.
Область компетенции А – Основные и специальные методы рентгенологического исследования.	
Модуль обучения А1	- после окончания обучения обучающийся овладеет знаниями и навыками по основным и специальным методам рентгенологического исследования.
Область компетенции Б – Техника рентгенографии.	
Модуль обучения Б1	- после окончания обучения обучающийся овладеет знаниями принципов работы рентгенаппаратов.
Область компетенции В – Рентгенанатомия зубов и челюстей в норме7	
Модуль обучения В1	- после окончания обучения обучающийся будет знать рентгенанатомическую картину зубов и окружающих тканей в норме.
Область компетенции Г – Рентгенсемиотика заболеваний зубов и челюстей7	
Модуль обучения Г1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике кариеса, периодонтита, пародонтоза.
Область компетенции Д – Рентгенодиагностика кист и воспалительных заболеваний челюстей.	
Модуль обучения Д1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике радикулярной и фолликулярной кисты, гайморита, остеомиелита.
Область компетенции Е – Рентгенодиагностика заболеваний височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни	
Модуль обучения Е1	- после окончания обучения обучающийся будет уметь определять основные рентгенологические симптомы в диагностике артрита, артроза височно-нижнечелюстного сустава, слюнокаменной болезни.
Область компетенции Ж – Рентгенодиагностика одонтогенных и неодонтогенных опухолей челюстей.	

- флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	- электроодонто-диагностики.	- флюктуоризации; - электроодонто-диагностики.	
Г1			
- применять на практике знания по по физиологичес-кому действию электрических и магнитных полей: - дарсонвализации;	- проведение в полости рта физиопроцедуры - дарсонвализации;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур; - дарсонвализации;	Лекции Таблицы Учебники
Г2			
- применять на практике знания по по физиологиче-скому действию электриче-ских и магнитных полей:-диатермокоагуляции7	- проведение в полости рта физиопроцедуры - дарсонвализации7	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры-дарсонвализации7	Лекции Таблицы Учебники
Д1			
- применять на практике знания по физиологическому действию светолечения: - УФО; - инфракрасного излучения;	- проведение в полости рта физиопроцедур; - УФО; - инфракрасного излучения;	- показания и противопока-зания к проведению в полости рта физиопроцедур; -УФО; - инфракрасного излучения;	Лекции Таблицы Учебники
Д2			
- применять на практике знания по физиологическому действию светолечения: -лазерной терапии.	- проведение в полости рта физиопроцедуры-лазерной терапии.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры- лазерной терапии.	Лекции Таблицы Учебники
Е1			
- применять на практике знания по физиологическому действию механовибротерапии; - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедуры-снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом”;	Лекции Таблицы Учебники
Е2			
- применять на практике знания по физиологическому действию механо-вибротерапии: - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	- проведение в полости рта физиопроцедур: - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур-вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.	Лекции Таблицы Учебники
Ж1			
- применять на практике знания по физиологическому действию водо-теплолечения: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур-гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами;	Лекции Таблицы Учебники
Ж2			
- применять на практике знания по физиологическому действию водо-теплолечения: аппликаций на десну грязей, парафина.	- проведение в полости рта физиопроцедуры-аппликаций на десну грязей, парафина.	- показания и противопоказа-ния к проведению в полости рта физиопроцедуры-аппликаций на десну грязей, парафина.	Лекции Таблицы Учебники

В1			
- тәжірбиеде компенсаторлық – бейімделу әсерлерін қолдану.	- тәжірибеде компенсаторлық – бейімделу әсерлерінің түрлерін айыра білу.	- микропрепараттар.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.
Г1			
- тәжірбиеде қабыну, гипок-сия, ісіктер туралы білімдерін ұштастыра білу.	- тәжірибеде қабынудың, гипоксияның, ісіктердің себептерін анықтай білу.	- микропрепараттар.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.
Д1			
- тәжрибеде тістердің ауруларын пайдалану.	- тәжірибеде дәрігерге дейінгі (стоматологиялық) көмек көрсете білу.	- тістің қатты тіндері ауруларының жекелеген демонстрациясы.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.
Е1			
- тәжрибеде тістердің тіс жегілік және тіс жегілік емес бұзылуларын қолдану.	- тәжірибеде стоматологиялық көмек көрсету (фторлак).	- тістің қатты тіндері ауруларының жекелеген демонстрациясы.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.
Ж1			
- тәжрибеде ауыз қуысының ауруларының жалпы аурулармен байланысы.	- тәжірибеде ауыз қуысының ауруларының жалпы аурулармен байланысын қарастыру.	- ауыз қуысы инфекция аймақтарының алдын алу әдістері.	Кестелер, суреттер, оқулықтар.

28 Құзыреттілік саласы – Тіс техникалық материалтану

Құзыреттілік бөлімі – Тіс техникалық жадығаттануү	Оқу аяқталған оқушы тіс техникалық жадығаттармен жұмыс істеу кезіндегі техникалық қауіпсіздік ережелері мен білімін меңгереді: тіс техникалық зертханадағы жұмыс кезіндегі жеке бас қауіпсіздік ережесі, қолданылуы, химиялық заттардың сақталуы; жедел жағдайларда 1 – ші медициналық көмек көрсете білу (химиялық, термиялық), химиялық заттармен уланғанда, тіс техникалық жадығаттардың негізгі қасиеттері, жадығаттардың жіктелуі, тіс техникалық тәжірибеде қолданылуы. Негізгі және көмекші жадығаттарға қойылатын талаптар; жадығаттардың негізгі қасиеттері; физикалық, химиялық, механикалық, биологиялық; бағаланған жадығаттар оларға қойылатын талаптар. Жіктелуі, қасиеті, ерекшілігі, мүсін алу; мүсінге арналған жадығаттар, ғаныш алуға қолданылатын шикізаттар; негізгі қасиеттері, қолданылуы; мүсіндеуші жадығаттар; мүсіндеуші жадығаттар, туралы жалпы мағлұматтар, оларға қойылатын талаптар. Физикалық және химиялық қасиеттерге жіктелуі; көпіртәрізді және негіздік балауыздардың қоспасының құрамы және қасиеттері; доғалы протез; жабысқақ балауыз; пластмассалар, тіс протездік техникада қолданылуы; стоматологиялық пластмассалардың жіктелуі және жалпы мағлұматтар; тіс протездерінің пластмассаларын алу технологиясы. Полимерлеу ережесі және оның маңызы; өздігінен қататын және эластикалық пластмассалар. Қасиеті. Жасанды тістерге арналған пластмассалар. Пластмассалы тістердің протез негізіне қосылу механизімі; тіс протездеу техникасында қолданылатын фарфорлық масса; стоматологиялық масса және оларды алуға қолданылатын шикізаттар. Фарфорлық массаның құрамдылығы, фарфорлық массаның физико – механикалық қасиеттері. Фарфорлы жасанды тістер алу, керамикалық масса, қорытпалар мен металлдар; металлдардың қолданылуы; қасиеті. Қорытпа. Оларды өңдеудің негізгі жолдары. Бағалы металлдардың физикалық, химиялық, механикалық қасиеттері және қолданылуы. Тот баспайтын болат, Кобальт – Хромды қорытпа. Қасиеті. Дәнекерлеуші сым. Қолданылуы. Көмекші металлдар. Жылдам еритін қорытпа. Қасиеті. Қолданылуы; металлды керамика; металды

	пластмасса: қаңқаға арналған металл қорытпалары; металлды керамика мен металлды пластмассалы протезге арналған металл. Металлды керамика мен металлды пластмассалы протездердің алдыңғы бетіне арналған жадығаттар. Фарфор, керамика, ситаллы; жоғарғы беріктілі пластмасса, ұнтақ – сұйықтық және әртүрлі қойыртпақ жағдайдағы пластмассалар; көмекші жадығаттар; пішіндеуші жадығаттар. Өндеуші жадығаттар; жылтыратушы жабдықтар алу үшін өндеуші түрпілерді біріктерін залалсыздандырылған жадығаттар. Жылтыратушы жадығаттар; флюстер, қышқылдар, электролиттер, ағартушылар: бөлуші жадығаттар және т. б. Тіс техникалық жадығаттанудағы жаңа жетістіктер.
Құзыреттлік бөлімі А – Тіс техникалық жадығаттармен жұмыс істегенде техникалық қауіпсіздік ережесін сақтау үшін.	Оқуды сақтағаннан кейін оқушы тіс техникалық жадығаттармен жұмыс істегенде техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтауда меңгереді. Тіс техникалық зертханада жұмыс істегенде жеке қауіпсіздік ережесін сақтау, қолданылуы, химиялық заттарды сақтау. Жедел жағдайда 1 – ші медициналық көмек көрсету (химиялық, термиялық күюде) химиялық заттармен уланғанда.
Оқыту модулі А1	
Құзыреттлік бөлімі Б – Тіс техникалық жадығаттармен негізгі қасиеттері. Оқыту модулі Б1	Оқуды аяқталғаннан кейін оқушы тіс техникалық қолданылатын жіктелу негіздерін біледі. Негізгі және көмекші жадығаттарға қойылатын талаптарды біледі.
Құзыреттлік бөлімі В - Оқыту модулі В	Жадығаттардың физикалық, химиялық, биологиялық негізгі қасиеттері. 1. Бағалаушы жадығаттар, оларға қойылатын талаптар, жіктелуі, қасиеті, ерекшелігі, мүсін алу. 3.2. Мүсінге арналған жадығаттар, ғаныш алуға қолданылатын шикізаттар. Негізгі қасиеті, қолданылуы.
Құзыреттлік бөлімі Г - Оқыту модулі Г1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы мүсіндеуші жадығаттардың жалпы мағлұматтарын білетін болады және оларға қойылатын талаптарды. Жіктелуін, физикалық және химиялық қасиеттерін. Доғалы, көпіртәрізді және негіздік балаыздардың құрамын, қасиеттерін және негізгі қоспаларын біледі. Жабысқақ балауыз.
Құзыреттлік бөлімі Д - Оқыту модулі Д1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы стоматологиялық пластмассалардың жіктелуі мен олар туралы жалпы мағлұматтарды білетін болады. Пластмассалардан дайындалатын тіс протездін алу технологиясы. Полимерлеу ережесі мен оның маңызы. Өздігінен қататын, эластикалық пластмассалар, қасиеті. Жасанды тістерге арналған пластмассалар. Пластмассалы тістер мен протез негізінің бірігу механизмі.
Құзыреттлік бөлімі Е - Оқыту модулі Е1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы стоматологиялық массаларды, фарфор массасын алуға қолданылатын шикізаттар құрамын біледі. Фарфорлы массаның физико – механикалық қасиеттері. Фарфордан жасанды тістер алу жолдары, керамикалық масса.
Құзыреттлік бөлімі Ж - Оқыту модулі Ж1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы тіс протездеуде қолданылатын металлдардың жалпы мағлұматтарын біелді. Қасиеті. Қорытпа. Олардың негізгі өңдеу жолдары. Физикалық, химиялық, механикалық қасиеттері, бағалы металлдар, олардың қолданулуы. Дәнекерлеуші. Тот баспайтын болат. Кобальт – Хромды қорытпа. Қасиеті. Дәнекерлеуші. Қолданылуы.
Құзыреттлік бөлімі З - Оқыту модулі З1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы қаңқаға қолданылатын металлдардың қорытпасы. Металлды керамикалы немесе металлпластмассалы протез. Металлды керамикалы және металлды пластмассалы протездердің алдыңғы бетіне қолданылатын жадығаттар, металлды – пластмассалы протез, фарфор, керамика, ситалдар. Жоғарғы мықтылықты пластмасса, ұнтақ – сұйықтық және әртүрлі қойыртпақ тәріздес пластмассалар.
Құзыреттлік бөлімі И - Оқыту модулі И1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы пішіндеуші жадығаттарды біледі. Өндеуші жадығаттар. Жылтыратушы жабдықтар алу үшін өндеуші түрпілерді біріктіретін жадығаттар. Жылтыратушы жадығаттар. Флюстер, қышқылдар, ағартушылар, электролиттер. Бөлуші жадығаттар т. б. тіс техникалық жадығаттанудағы жаңа жетістіктер.

Модуль обучения Е1 Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию механовибротерапии; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - снятие зубных отложений с помощью аппарата «Ультрастом»; - вакуумного массажа; - вибрационного массажа; - пальцевого массажа.
Область компетенции Ж – водо-теплолечение	
Модуль обучения Ж1 Модуль обучения Ж2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию водо-теплолечении; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - гидромассажа; - орошение полости рта водными растворами; - аппликации на десну грязей, парафина.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта**

Задача модуля: Владеть знаниями по организации физиотерапевтического кабинета в стоматологической поликлинике.

Действие	Умение	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.	- владеть на практике знаниями по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники..	- предмет и задачи физиотерапии; - санитарно-технические нормативы; - основы техники безопасности; - ведение документации.	Лекции Таблицы Учебники
Б1			
- применять на практике знания по физиологическому действию постоянного тока; лечебного электрофореза; лечебного электрофореза;	- проведение в полости рта физиопроцедур-гальванизации; лечебного электрофореза; - заполнение документации;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур; - гальванизации; лечебного электрофореза; - техника безопасности;	Лекции Таблицы Учебники
Б2			
- применять на практике знания по физиологическому действию постоянного тока; - электрообезболиванию.	- проведение в полости рта физиопроцедур-электрообезболивание; - заполнение документации.	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур; - электрообезболивания; - техника безопасности.	Лекции Таблицы Учебники
В1			
- применять на практике знания по по физиологическому действию импульсных токов: - диадинамометрии; - амплипульстерапии;	- проведение в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапи;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур; - диадинамометрии; - амплипульстерапи;	Лекции Таблицы Учебники
В2			
- применять на практике знания по физиологическому действию импульсных токов:	- проведение в полости рта физиопроцедур: - флюктуоризации;	- показания и противопоказания к проведению в полости рта физиопроцедур;	Лекции Таблицы Учебники

4 Специальные дисциплины

25 Профиль компетенции – Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта

Профиль компетенции – Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по: - организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники; - по физиологическому действию постоянного тока, импульсных токов, электрических и магнитных полей, светолечения, механовибротерапии, водо-теплолечения.
Область компетенции А – Организация физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по организации физиотерапевтического кабинета стоматологической поликлиники.
Область компетенции Б – Постоянный ток.	
Модуль обучения Б1 Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию постоянного тока; - по проведению в полости рта физиопроцедур; - гальванизациии, лечебного электрофореза; - электрообезболиванию.
Область компетенции В – Импульсные токи.	
Модуль обучения В1 Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию импульсных токов; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - диадинамометрии; - амплипульстерапии; - флюктуоризации; - электроодонтодиагностики.
Область компетенции Г – Электрические и магнитные поля.	
Модуль обучения Г1 Модуль обучения Г2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию электрических и магнитных полей; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - дарсонвализации; - диатермокоагуляции; - ультравысокочастотной и микроволновой терапии.
Область компетенции Д – Светолечение.	
Модуль обучения Д1 Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками по физиологическому действию светолечения; - по проведению в полости рта физиопроцедур: - УФО; - инфракрасного излучения; - лазерной терапии.
Область компетенции Е – Механовибротерапия.	

Модульдің спецификациясы

Модуль атауы: **Тіс техникалық материалтану**

Модульдің мақсаты: Тіс техникалық тәжірибеде қолданылатын қазіргі мағлұматтар бойынша білім алу

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 – тәжірибеде техникалық қауіпсіздік ережелерін қолдануы. Техникалық қауіпсіздік ережелерін тіс техникалық жадығаттармен жұмыс істегенде қолдануы. Тіс техникалық зертханада жұмыс істегенде жеке бас қауіпсіздігін сақтау. Химиялық заттардың қолдануы және сақтау. Химиялық улануда және жедел жағдайда (химиялық, термиялық күюде) 1 – шілік көмек көрсету.	- тәжірибеде техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтай білуі. Тіс техникалық жадығаттармен жұмыс істегенде техникалық қауіпсіздік ережесін сақтай білуі.		Оқулықтар. Дәрістер.
Б1 - тәжірибеде негізгі және көмекші жадығаттарды қолдану.	- тәжірибеде негізгі және көмекші жадығаттарды қолданғанда білімін қолдануы.	- заттардың ток өткізгіштігін, қайнауы, жылу кернеуін, балқу температурасын білуі.	
В1 - тәжірибеде жадығаттар туралы және мүсінге арналған жадығаттар оларға қойылатын талаптарға білімін пайдалану керек.	- тәжірибеде қалып алушы жадығаттарға білімін қолдануы керек.	- қалып алушы, эластикалық, ғаныш, альгинатты жадығатты білуі.	
Г1 - тәжірибеде мүсіндеуші жадығаттар мен оларға қойылатын талаптарға білімін қолдануы.	- тәжірибеде мүсіндеуші жадығаттар мен балауыздарды қолдануда білімін меңгеруі.	- мүсіндеуші, негіздік балауыздар ЛАВАКС.	
Д1 - тәжірибеде стоматологиялық пластмассаларда қолдануда білімін қолдануы.	- тәжірибеде стоматологиялық пластмассалар, акрилды пластмасса, өздігінен және эластикалық пластмассаларды қолдану білімі.	- пластмасаларды көрсету.	
Е1 - тәжірибеде стоматологиялық фарфорлық массаларды қолдану білімділігін.	- тәжірибеде фарфорлық массаларды қолдану білімді – лігін меңгеруі.	- стоматологиялық фарфорлық масса, шикізаты	
Ж1 - тәжірибеде металлдар және оларды өндеу туралы білімін қолдануы. Бағалы металлдар. Тот баспайтын болат.	- тіс протездеуге қолданылатын металлдарды тәжірибеде қолдана білу.	- қорытпа «қ.п.қ» алтын	
З1 - тәжірибеде металлды керамика мен металлды – пластмассалар туралы білімін қолдану.	- тәжірибеде металл – қорытпалары туралы білімін қолдануы КХҚ, КХН.	- КХҚ құюға дайындау.	

И1 - тәжірибеде пішіндеуші, өндеуші, жылтыратушы жадығаттар және тіс техникалық жадығаттанудағы жаңа жетістіктер туралы білімін қолдануы.	- тәжірибеде пішіндеуші, өндеуші, жылтыратушы жадығаттардың қолданылуын меңгеруі.	- жылтыратушы ұнтақ, бөлуші, сұйықтық.	Металлды керамиканы протездің фотожина-ғы.

29 Құзыреттілік саласы - Доғалы протез жасау техникасы

Модул структурасы - Құзыреттілік саласы - доғалы протез жасау әдісі.	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы тіс зертханалық өндірісін игереді: - доғалы протез жасауының клиника-зертханалық кезеңі; - көшірмелі моделімен; - көшірмелі моделсіз; - жаңа технология игереді.
Құзыреттілік аймағы А - Доғалы протез түрлері және айырмашылығы.	
Оқу модулі А1	- оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауды игереді.
Құзыреттілік аймағы Б - Доғалы протез жасау тіс зертханасын ұйымдастыру.	
Оқу модулі Б1	- оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы тіс зертханалық өндірісін игереді.
Құзыреттілік аймағы В - Доғалы протез жасауының клиника-зертханалық кезеңі.	
Оқу модулі В1 Оқу модулі В2	- оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы тіс зертханалық өндірісін көшірмелі моделімен игереді; - оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы тіс зертханалық өндірісін көшірмелі моделсіз игереді;
Құзыреттілік аймағы Г – Доғалы протез жасауының 1-ші клиникалық кезең.	
Оқу моделі Г1	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 1ші клиникалық кезеңді игереді: - сұрау; - қарау; - диагноз кою; - болашақ доғалы протездің конструкциясын таңдау; - қалып алу.
Құзыреттілік аймағы Д - Доғалы протез жасауының 1-ші зертханалық кезең.	
Оқу модулі Д1	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 1ші зертханалық кезеңді игереді: - модель құю; - тістейтін білікті жасау.
Құзыреттілік аймағы Е - Доғалы протез жасауының 2-ші клиникалық кезең.	
Оқу модулі Е1	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 2-ші клиникалық кезеңді игереді: - орталық ара-қашықты анықтау; - параллелометрия;

Модуль обучения Д4	После окончания обучения обучающийся будет знать: - закон Киргхофа, излучения Солнца; - инфракрасные и ультрафиолетовые излучения и применение их в медицине; - принципы работы УВЧ-терапии.
Область компетенции Е – Биофизика ионизирующих излучений	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - рентгеновское излучение, устройство рентеновской трубки; - особенности рентеновского излучения в терапии; - применение рентгеновского излучения в медицине; - дозиметрию и предельно допустимые дозы при работе с рентегновским излучением.
Модуль обучения Е2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - основные свойства лазерного излучения; - применение лазеров в медицине влияние лучей лазера на организм человека; - ЯМР-интроскопия и принцип работы гелий-неонового лазерного генератора.
Модуль обучения Е3	После окончания обучения обучающийся будет знать: - -α, - β, - γ радиоактивные излучения; - свойства радиоактивных изотопов; - соблюдать правила безопасности при работе с радиоактивными веществами; - использование открытых радиоизотопов в медицине с диагностической и лечебной целях.

24 Профиль компетенции – Химия

БК-1	Владеть основными законами термодинамики и термохимии. Знать способы выражения состава раствора, коллигативные свойства раствора их роль в организме. Знать кислотно-основного равновесия и функцию буферных систем организма.
БК-2	Знать физико-химические закономерности поверхностных явлений и дисперстных систем живого организма. Иметь представление о биогенных элементов.
БК-3	Знать строение и свойства органических соединений. Знать обоснование химических и физико-химических аспектов важнейших процесов и различных видов реакций, происходящих в живом организме.

ПК-1	Уметь: - применять правила техники безопасности при работе в химических лабораториях, использовать химическую посуду, основные приборы и физико-химических методов необходимых в медицинской практике.
ПК-2	Рассчитывать молярную, моляльную концентрацию эквивалента, массовую долю растворенного вещества, титр растиора и тепловые эффекты химических реакций.
ПК3	Проводить потенциометрическое измерение pH, хромотографический анализ. Проводить качественных реакций на функциональные группы ажнейших класов органических соединений.

СК-1	Приготовить раствор заданной концентрацией. Определить плотность и pH раствора.
СК-2	Приготовить буферной раствор с заданным значением pH, определить буферную емкость.
СК-3	Получать коллоидные растворы и исследовать их свойства.

модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - звуковые волны и источники звука; - инфра и ультразуки и их применение в медицине; - звуковые методы исследования в клинике и применение фонендоскопа; - физику слуха, значение аудиометра.
Область компетенции В – Биофизика тканей и органов.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - ламинарное и турбулентное течение. Число Рейнольдса; - физические основы геодинамики; - движение крови в крупных сосудах, организация потока крови в микрососудах; - геодинимические закономерности движения крови по сосудам.
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - физические основы измерения давления крови в сосудах, применение тонометра; - факторы, определяющие реологические свойства крови; - уравнение Хилла; - моделирование мышечного сокращения.
Область компетенции Г – Электродинамическая биофизика.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - волновые процессы в живом организме; - виды колебаний; - параметры колебаний и волны; - эффект Доплера.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - технические приборы основанные на применение постоянного электрического тока; - электроды и датчики; - электрическая активность сердца. ЭЭГ, ЭКГ и их диагностическое значение.
Модуль обучения Г3	После окончания обучения обучающийся будет знать: - основные технические средства медицинской интроскопии; - терапевтическую технику, основанную на применении ВЧ, СВЧ и УВЧ-токов; - низкие частоты непрерывного магнитного поля – магнитотерапию, использование МРТ в медицине; - высокочастотное магнитное поле - индуктотерапия.
Область компетенции Д – Квантовая биофизика.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - виды линз, значение линз и применение в медицине; - оптическую систему глаза; - рецепторы зрения и угол зрения; - применение оптических приборов в медицине (микроскоп, лупа и т.д.).
Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - источники света; - дисперсию света, спектральные аппараты; - интерференцию, дифракцию и поляризацию света, поляриметр, сахариметр; - недостатки дифракции глаза. Колориметр.
Модуль обучения Д3	После окончания обучения обучающийся будет знать: - люминесценции, виды люминесценции и фотолюминесцентный анализ; - волоконную оптику и ее использование в медицинских приборах.

Оқу модулі Е2	- кламмер жүйесінің негізгі түрлері;
Құзыреттілік аймағы Ж - Доғалы протез жасауының 2-ші зертханалық кезең.	
Оқу модулі Ж1 Оқу модулі Ж2	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 1ші зертханалық кезеңді игереді: - балауыздан доғалы протездің қанқасын жасау; - қанқаны құю; - қанқаны өңдеу; - жұмысшы моделді көшірмеге дайындау; - жұмысшы моделді көшіру; - балауыздан доғалы протездің қанқасын жасау; - қанқаны құю; - қанқаны өңдеу.
Құзыреттілік аймағы З - Доғалы протез жасауының 3-ші клиникалық кезең.	
Оқу модулі 31	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 3-ші клиникалық кезеңді игереді: - қанқаны ауыз қуысында өлшеу.
Құзыреттілік аймағы И - Доғалы протез жасауының 3-ші зертханалық кезең.	
Оқу модулі И1	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 3-ші зертханалық кезеңді игереді: - жасанды тістермен базисты дайындау; - доғалы протездің соңғы өңдеуі.
Құзыреттілік аймағы К - Доғалы протез жасауының 4-ші клиникалық кезең.	
Оқу модулі К1	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протез жасауындағы 4-ші клиникалық кезеңді игереді: - доғалы протезді тапсыру.
Құзыреттілік аймағы Л - Доғалы протездерді дайындаудың заманауи технологиялық ерекшеліктері	
Оқу модулі Л1	Оқуды бітірген оқушылар доғалы протездерді дайындаудың заманауи тәсілдері бойынша дайындауды меңгереді: телескопиялық жүйе, құлыпты жүйе, балкілік жүйе және аттачменттер.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Доғалы протез жасау техникасы**
Модульдің мақсаты:
- доғалы протез жасауының клиника-зертханалық кезеңі;
- көшірмелі моделімен;
- көшірмелі моделсіз;
- жаңа технология игереді.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- доғалы протездің конструктивтік түрлерінің ерекшеліктері туралы білімді практикада қолдану.	- ақау көлемі және топографияға байланысты, протез орнындағы тіңдер жағдайына қарай доғалы протездің рационалды конструкциясын таңдау.	- доғалы протездің түрлері; - доғалы протездің қолайлы және қолайсыз сапалары көрсетілімі мен кері көрсетілімдері.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
Б1			
- доғалы протез жасау тіс зертханасын ұйымдастыру білімін практикада қолдану.	- доғалы протез жасау тіс зертханасын ұйымдастыру игерін практикада қолдану.	- доғалы протездеоге арналған аппараттар мен құралдар; - қауыпсыздық техникасын сақтау ережесі.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
В1			
- доғалы протез жасауының клиника-зертханалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану (көшірмесіз модель).	- доғалы протез жасауындағы тіс зертханалық өндірісін көшірмесіз моделімен игереді.	- доғалы протез жасауының клиникалық-зертханалық кезеңдердің реті; - доғалы протез жасайтын жадығаттар.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
В2			
- доғалы протез жасауының клиника-зертханалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану (көшірмелі модель).	- доғалы протез жасауындағы тіс зертханалық өндірісін көшірмелі моделімен игереді.	- доғалы протез жасауының клиникалық-зертханалық кезеңдердің реті; - доғалы протез жасайтын жадығаттар.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
Г1			
- доғалы протез жасауының 1ші клиникалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану.	- доғалы протез жасауының 1ші клиникалық кезеңі туралы білімді игеру: - сұрау; - қарау; - диагноз кою; - болашақ доғалы протездің конструкциясын таңдау; - қалып алу.	- сұрау әдістерін өткізу анамнез жинау қалып алу массалары.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
Д1			
- доғалы протез жасауының 1-ші зертханалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану.	- доғалы протез жасауының 1-ші зертханалық кезеңі туралы білімді игеру: - модель құю; - тістейтін білікті жасау.	- көмекші және жұмысшы моделдерін жасау реті жұмысшы моделге талап тістейтін білікті жасау.	Дәріс Кестелер Оқулықтар

	сигналы конфликта; - уметь конструктивно разрешать конфликтные ситуации.		
Модуль обучения Б1 - иметь представление об особенностях психики пациента и психологических требованиях к личности медицинского работника;	- уметь распознавать реакции больных на заболевание; - иметь навыки общения с пациентами, имеющие психические и поведенческие нарушения; - уметь устанавливать первоначальный контакт с пациентами разного возраста; - распознавать симптомы профессиональной деформации медицинского работника.	- иметь понятие о внутренней картине болезни (ВКБ); - знать поведенческие реакции больных на заболевание; - иметь представление о типах отношения пациентов к болезням; - знать психологические требования к личности медицинского работника; - иметь представление о профессиональной деформации медицинского работника и синдрома хронической усталости.	Учебник О.И. Полянцева «Психология для средних медицинских учреждений». Тесты. Упражнения. Ролевые игры.

23 Профиль компетенции - Медицинская биофизика

Профиль компетенции - Медицинская биофизика.	После окончания обучения обучающийся будет владеть следующими знаниями и навыками: - знать транспорт веществ через биологические мембраны; - знать геодинамические закономерности движения крови по сосудам; - фотохимическими превращениями ДНК; - знать значение применения ультразвука в медицине; - знать медицинское значение бактериоцийдной зоны инфракрасного излучения; - рентгеновское излучение и значение рентгеновских излучений в медицине; -знать принцип работы терапевтических, электронных и медицинских приборов; - физические особенности взаймодействия света с биологическими структурами; - производить регистрацию физических параметров с использованием вычислительных средств; - основные группы медицинских приборов и аппаратов, применяемых для исследования биологических систем.
Область компетенции А – Свойства биологических мембран.	
модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет знать: - виды биологических мембран и химическиий состав мембран; - свойства мембран; - фазовые переходы в мембране; - мембранные белки и липиды; - методы исследования структуры мембран.
модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся будет знать: - транспорт веществ через биологические мембраны; - виды транспорта; - основные механизмы ионного и пассивного транспорта.
Область компетенции Б – Акустика.	

22 Профиль компетенции – Основы коммуникации

Профиль компетенции	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями в области психологии общения и умениями реализовывать их в процессе профессиональной деятельности.
Область компетенции А – Общие принципы построения взаимоотношений «медицинский работник» и «пациент».	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками эффективного и бесконтрольного общения с пациентами, родственниками пациентов и коллегами.
Модуль обучения А1	- владеть навыками подготовки к опросу пациента; - достигать первоначально взаимопонимание; - определять причины обращения пациента к медицинскому работнику; - уметь информировать пациента в доступной форме; - уметь использовать различные средства общения с пациентом; - уметь построить общение с пациентом, чтобы оно оправдало ожидания пациента; - уметь распознавать сигналы конфликта и конструктивно подходить к разрешению конфликта между медицинским работником, пациентом, родственниками пациента и коллегами.
Область компетенции Б – Психология пациента. Личность медицинского работника.	После окончания обучения обучающийся будет уметь распознавать особенности психики пациента и владеть навыками преодоления трудностей во взаимоотношениях медицинского работника и пациента при различных клинических ситуациях;
Модуль обучения Б1	- уметь распознавать реакции больных на заболевание; - иметь навыки общения с пациентами, имеющие психические и поведенческие нарушения; - уметь устанавливать первоначальный контакт с пациентами разного возраста; - распознавать симптомы профессиональной деформации медицинского работника и синдрома хронической усталости.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы комуникации**
Задача модуля: Владеть знаниями в области психологии общения и умениями реализовывать их в процессе профессиональной деятельности.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1 - будет владеть навыками эффективного построения взаимоотношений медицинского работника с пациентами, родственниками пациентов.	- владеть навыками проведения медицинского интервью; - уметь информировать пациента в доступной форме; - уметь использовать вербальные и невербальные средства общения; - уметь построить общение с пациентом, чтобы оно оправдало ожидания пациента; - уметь распознавать	- иметь понятие о коммуникативных навыках, коммуникативном процессе, коммуникативной компетентности; - знать неадекватные установки, стереотипы, убеждения, мешающие общению с пациентом; - иметь понятие о коммуникативных барьерах; - знать структуру медицинского интервью; знать формулу конфликта.	Учебник О.И. Полянцева «Психология для средних медицинских учреждений». Тесты. Упражнения. Ролевые игры.

Е1			
Доғалы протез жасауының 2ші клиникалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану.	доғалы протез жасауының 2-ші клиникалық кезеңі туралы білімді игеру: - орталық ара-қашықты анықтау - параллелометрия.	- орталық ара-қашықты анықтау реті; - параллелометрия параллелометрия жүргізудің методикасы.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
Е2			
- Кламмер жүйесінің негізгі элементтерінің түрлері стабилизациялық және устаптұру элементтерін қолдану.	- Кламмер жүйесінің негізгі элементтерінің түрлері стабилизациялық және устаптұру элементтерін қолдану туралы білімін практикада қолдану, тіреткті тісті бетінде кламмер элементерін сызу, балауызбен кламмерді мүсіндеу.	Ней жүйесінін кламмерлері.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
Ж1			
- доғалы протез жасауының 2ші зертханалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану.	- доғалы протез жасауының 1ші зертханалық кезеңі туралы білімді игеру: - балауыздан доғалы протездің қанқасын жасау; - қанқаны құю; - қанқаны өндеу.	- доғалы протез жасауында қолданылатын жадығаттарымен құралдар, қанқа құю кезеңі; - Қанқа өндеу кезеңдері.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
Ж2			
- жұмысшы моделді көшірмеге дайындау.	- жұмысшы моделді көшірмеге дайындау: - жұмысшы моделді көшіру; - балауыздан доғалы протездің қанқасын жасау; - қанқаны құю; - қанқаны өндеу.	- отқа төзімді моделді дайындау, жадығаттарымен құралдар қанқа құю кезеңі қанқа өндеу кезеңдері.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
З1			
- доғалы протез жасауының 3-ші клиникалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану.	- доғалы протез жасауының 3-ші зертханалық кезеңі туралы білімді игеру: - қанқаны ауыз қуысында өлшеу.	- доғалы протез қанқасынын дайындау сапа критериясы.	Дәріс Кестелер Оқулықтар
И1			
Доғалы протез жасауының 3-ші зертханалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану	Доғалы протез жасауының 3ші зертханалық кезеңі туралы білімді игеру: - жасанды тістермен базисты дайындау; - доғалы протездің соңғы өңдеуі		Дәріс Кестелер Оқулықтар
К1			
- доғалы протез жасауының 4-ші зертханалық кезеңі туралы білімді практикада қолдану.	- доғалы протез жасауының 4-ші зертханалық кезеңі туралы білімді игеру: - жасанды тістермен базисты дайындау; - доғалы протездің соңғы өңдеуі.	- дайын доғалы протездердің сапасының критерийі.	Дәріс Кестелер Оқулықтар

Л1			
- доғалы протездер дайындау тәжірбиесі кезінде қазіргі заманауи әдістерді қолдану.	- доғалы протездер дайындау тәжірбиесі кезінде қазіргі заманауи әдістерді қолдану: телескопиялық жүйе, құлыпты жүйе, балкалық жүйе, аттачменттер.	- доғалы протездерді дайындаудағы қазыргі кездегі жетістіктер: доғалы протездер дайындау тәжірбиесі кезінде қазіргі заманауи әдістерді қолдану: телескопиялық жүйе, құлыпты жүйе, балкалық жүйе, аттачменттер.	Дәріс Кестелер Оқулықтар

30 Құзыреттілік саласы - Ортодонтия конструкциясын дайындау техникасы

Құзреттілік саласы-балалар - Жасындағы ортодонтиялық және ортопедиялық құрылымдарды дайындау әдістері.	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін оқушылар балалардың тіс-жақ жүйесі-нің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері туралы білімдерімен алған тәжірибелерін (дағдыларын) білу керек, тіс жақ ақауларының жіктелуі, бұзылуы және емделуі туралы, ортодонтиялық аппараттардың сипаттамасы туралы, ортодонтия-лық емдеуде тіндерде болатын өзгерістер туралы білу керек., тіс жақ ақауларының этиологиясын, клиникасын және емделуін, тістің дамуындағы ақауларды, жақтардың және тіс қатарының бұзылуын, тістесу ақауларын. Істей білу керек: ортодонтиялық аппараттардың дайындалу әдістерін; ортодонтиялық кіре беріс және оральді (лингвальді) доғаларын,пластинканы кеңейтетін винттерді, кеңейткіш серіппелерін (ілмектер), ортодонтиялық аппараттардың дайындалуын және әсер ету механизімдерін, зиянды әдеттерді орнына келтіру аппараттарын, алынбалы механикалық аппараттары, алынбайтын механикалық аппараттары, жетілдірілген доғал аппараттары (қазіргі өмірге сай), функциональды және аралас әсер ететін аппараттары, балалар жасындағы протездеуді.
Құзыреттілік аймағы А - Балалардың тіс жақ жүйесінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.	
Оқыту модулы А1	- оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар балалардың тіс жақ жүйесінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерін білу керек.
Құзыреттілік аймағы Б - Тіс-жақ жүйсінің жіктелуі ақауларымен бұзылулары клиникасы және емделуі.	Оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар тіс- жақ жүйсінің жіктелуі ақауларымен бұзылулары клиникасы және емделуін білу керек.
Оқыту модулі Б1	- оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар тіс- жақ жүйсінің жіктелуі ақауларымен бұзылулары клиникасы және емделуін білу керек.
Құзыреттілік аймағы В – Ортодонтиялық аппараттардың сипаттамасы.	
Оқыту модулі В1	- оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар ортодонтиялық аппараттардың сипаттамасын және ортодонтиялық емдеу кезеңіндегі тіндердегі болатын өзгерістерді ілу керек.
Құзыреттілік аймағы Г – Тіс-жақ жүйесінің ақаулары мен бұзылулары.	
Оқыту модулі Г1	- оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар тіс дамуындағы ақауларды, жақтардың және тіс қатарының бұзылуларын, тістесу ақауларын, тіс-жақ ақауларының этиологиясын, клиникасын және емделуін білу керек.

Модуль обучения Б1			
- будет владеть знаниями и умением анализировать психические явления в различных сферах жизне-деятельности человека;	- уметь использовать ощущения, восприятия, представления и другие познавательные процессы в деятель-ности медицинского работника; - владеть навыками тренировки памяти, внимания; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента;	- владеть знаниями о различиях главных психических познавательных процессах: восприятие, представление, память, воображение, наблюдательность, творческое и саногенное мышление;	Учебник И.В. Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.
Модуль Б2			
- будет владеть знаниями об эмоционально-волевой сфере личности.	- владеть навыками определения эмоционального состояния челове-ка на основе наблюдений за внеш-ними проявлениями эмоций; - владеть навыками распозна-вания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов.	- владеть знаниями об эмоциях; - знать классификацию эмоциональных состояний; - владеть знаниями о волевых процессах для достижения поставленной цели.	Учебник И.В. Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.
Модуль обучения В1			
- владеть навыками определения психологического склада личности;	- владеть навыками определения типа темперамента; - владеть навыками определения основных свойств темперамента; - выработать и навыки самоанализа, самооценки; - владеть навыками распознавания самоанализа, самооценки;	- владеть знаниями о проявлении личности: мотивы его деятельности, типах высшей нервной деятельности, способностях, мировоззрении, одаренности, ценностных ориентациях, поступках;	Учебник И.В. Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.
Модуль обучения В2			
- владеть навыками умениями успешной интеграции личности в обществе и профессиональной деятельности.	- владеть навыками оценки психологического состояния и поведения, свойства личности при коммуникациях в социуме и в медицинской среде; - владеть навыками общения в группе, коллективе; - владеть навыками построения без конфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.	- владеть знаниями о социально-психологическом подходе; - знать принципы и условия успешного общения; - владеть знаниями о причинах плохой коммуникации; - владеть знаниями об уровнях профессионализма специалиста.	Учебник И.В.Островская «Психология» Тест Упражнения Задачи.

Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о различиях главных психических познавательных процессах; - уметь использовать ощущения, восприятия, представления и другие познавательные процессы в деятельности медицинского работника; - владеть навыками тренировки памяти, внимания; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; - владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента;
Модуль обучения Б2	- владеть навыками определения эмоционального состояния человека на основе наблюдений за внешними проявлениями эмоций; - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов.
Область компетенции В – Личность. Психологи общения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками определения психологического склада личности; умениями успешной интеграции личности в обществе и профессиональной деятельности;
Модуль компетенции В1	- владеть навыками определения типа темперамента; - владеть навыками определения основных свойств темперамента; - уметь выделять основные черты характера; - владеть навыками распознавания акцентуированных свойств характера; - выработать навыки самоанализа, самооценки.
Модуль компетенции В2	- владеть навыками оценки психологического состояния и поведения, свойства личности при коммуникациях в социуме и в медицинской среде; - владеть навыками общения в группе, коллективе; - владеть навыками построения без конфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы психологии**

Задача модуля: Владеть знаниями об основных положениях современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- будет владеть основными положениями современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника.	- владеть навыками проведения беседы с пациентом; - применять методы наблюдения за поведением пациента; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - владеть навыками проведения тестирования и анкетирования; - владеть навыками распознавания изменений в психологических состояниях пациента через исследования продуктов психической деятельности пациента.	- владеть знаниями по вопросам функций психики; - знать, что сознание - высшая ступень развития; - разбираться в вопросах управления поведением и деятельностью человека.	Учебник И.В. Островская «Психология» Тесты Упражнения Задачи.

Құзыреттілік аймағы Д – Ортодонтиялық аппараттардың дайындалу әдістері.	
Оқыту модулі Д1	- оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар ортодонтиялық аппараттардың дайындалу әдістерін, олардың жалпы құрылымдық бөлшектерін, бекітуші бөлшектері туралы білу керек.
Құзыреттілік аймағы Е – ортодонтиялық аппараттардың дайындалу ерекшеліктері.	
Оқыту модулі Е1	Оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар ортодонтиялық кіре беріс және оральді доғалардың дайындалу ерекшеліктерін кеңейтуші бөлшектері туралы (винттер, ілмектер) білу керек.
Құзыреттілік аймағы Ж – ортодонтиялық аппараттардың әсер ету механизмі.	
Оқыту модулі Ж1	Оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар ортодонтиялық аппараттардың әсер ету механизмі туралы, зиянды әдеттерді орнына келтіру үшін қолданылатын аппараттар туралы және олардың дайындалу әдістерін білу керек.
Құзыреттілік аймағы З – Алынбалы механикалық аппараттар.	
Оқыту модулі З1	Оқу үдерісі аяқталғанан кейін оқушылар алынбалы механикалық аппараттардың дайындалу әдістерін және әсер ету механизімдерін білу керек: - тіс бұзылуындағы алынбалы пластинканы; - ілмекті пластинканы; - қол тәрізді серіппелі пластинканы; - Коффин серіппесі мен кеңейткіш пластинканы; - төменгі жаққа арналған винтті пластинканы; - ж оғарғы жаққа арналған винтті пластинканы және т.б.
Оқыту модулі З2	Тістердің ерінге бағытталып орнынан қозғалуындағы алынбайтын механикалық аппараттар: - сүйір тістің ось аймағында бұрылуындағы қолданылатын аппарат; - тістің бұрылуындағы қолданылатын аппараттар; - тісті орнына тартып келтіруге арналған аппараттар; - диастеманы емдеуге арналған аппараттар;
Оқыту модулі З3	- жетілдірілген доғалық аппараттар (қазіргі өмірге сай); - Лайтваер-техникасы (Бегга аппараты); - Джонсон аппараты; - Рикетстің биопрогрессивті техникасы; - Эджуайз-техникасы (брэкет жүйесі);
Оқыту модулі З4	Функционалды және аралас әсер ететін аппараттардың дайындалу әдістерін білу керек: - бағыттаушы Катц сауытын; - таңдай бөлігінде тістеуіш пластинкалы Катц сауыты; - тістеуіш аймағы бар пластинканы; - Френкель реттегіштерін (I, II, III); - Белсендіргіштерді; - Обтураторларды;
Құзыреттілік аймағы И – Балалар жасындағы протездеу.	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін оқушылар балаларға арналған протездерді білу керек; - вкладкалар; - сауыттар (уақытша, тұрақты); - балалардың өзекті тістерін; - алдын алу аппараттарын.

Модульдің спецификациясы

Модулдің атауы: **Ортодонтия конструкциясын дайындау техникасы**
Модулдің мақсаты:
Алған білімімен дағдысы бойынша істеу білу керек:
балалардың тіс-жақ жүйесінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерін;
ортодонтиялық аппараттардың дайындау әдістерін, ортодонтиялық кіре беріс және оральді доғаларды, ортодонтиялық аппараттардың әсер ету механизмдерін, балалар жасындағы протездеуді.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 – балалардың тіс-жақ жүйесіндегі анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері туралы білімдерін тәжірибе жүзінде қолдана білуді	- балалардың шайнау аппараттарының анатомиясы және физиологиясы туралы алған білімдерін тәжірибе жүзінде істеу білуі.	- уақытша және тұрақты тістердің шығу мерзімдерін білу керек: тістесу түрлерін; уақытша тістесудің кезеңдерін.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
Б1 - тіс-жақ жүйесінің ақаулары мен бұзылуларын және жіктелуін тәжірибе жүзінде қолдана білуі	- тіс-жақ жүйесінің ақаулары мен бұзылуларына әкелетін өзгерістерді тәжірибе жүзінде анықтауды.	Энгнль жіктелуін.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
В1 - ортодонтиялық аппараттардың сипаттамасы туралы білімін тәжірибе жүзінде қолдануды	- тәжірибе жүзінде барлық ортодонтиялық аппараттарды өз белгілеріне қарай айыра білу керек: - алдын алу; - емдік; - ретенциялық әсер ету (механикалық, функционалдық, аралас); - орнына бекіту бойынша (ауыз сыртындағы, ауыз ішілік).	- тісті орнына келтіру үшін қысу аймағын және тарту аймағы.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
Г1 - тіс-жақ жүйесінің ақаулары мен бұзылулары туралы алған білімін тәжірибе жүзінде қолдана білуі	- тәжірибе жүзінде тіс санының, ұзындығының зәне протездеу турлерінің ақауларын және салу орындарын анықтай білу.	- тіс-жақ жүйесінде тістердің анатомиялық құрылысын білу.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
Д1 - ортодонтиялық аппараттардың дайындалу әдістері туралы білімін тәжірибе жүзінде қолдана білуі	- тәжірибе жүзінде аппарат құрылымын таңдай білу; - негізгі, тіректі ұстаушы құрылымдарды (сауыттар, сақиналар); - қосымша бекітуші бөліктерді (ілмектер, түтіктер, құлыптар); - аппараттардың реттегіш бөліктері.	- стандартты штампованы сауыттар, крампон тістеуіштері - сауыттар (хром-никель лентасы) қалыңдығы 2 мм, ені- 3,26 мм; - Каппа дайындау үшін эластикалық пластмасса.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
Е1 - кіре беріс және оральді протездерді	- тәжірибе жүзінде оральді кіре беріс доғаларды қолдана білу:	- ортодонтиялық сым диаметрі 0,6 – 0,8 мм;	Оқулықтар. Кестелер.

заболеваниях, - составлять план наблюдения, оказания необходимой помощи женщине;	состояний и гинекологических заболеваний; - составить программу обследования и наметить общий план лечения гинекологической больной;	больных к различным видам диагностического исследования;	Муляжи Инструменты
В1			
- соблюдать и контролировать санитарно-гигиенический и противоэпидемический режимы в учреждениях акушерско-гинекологического профиля в соответствии с нормативными документами.	- владеть процессом организации лечебного процесса в акушерстве и гинекологии; - особенностью работы акушерских и гинекологических отделений различного профиля, - методами профилактики инфекции в акушерских стационарах.	- учетно-отчетную медицинскую документацию акушерско-гинекологических отделений различного профиля, смотрового и акушерского кабинета поликлиник, их назначение, порядок ведения.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты Нормативные документы
Г1			
- обучать (консультировать) больных и семьи по проблемам планирования семьи и основам сексопатологии.	- проводить мероприятия по сохранению репродуктивного здоровья женщины и семьи.	- планирование семьи; - методы контрацепции; - безопасный аборт; - основы сексологии и сексопатологии.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты
Д1			
- оказывать доврачебную помощь при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии.	- определить при необходимости объем неотложной помощи больной акушерско-гинекологического профиля.	- основные неотложные состояния в акушерстве и гинекологии; - принципы оказания первой медицинской помощи и проведение симптоматического лечения неотложных состояний в акушерской практике.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты

21 Профиль компетенции – Основы психологии

Профиль компетенции – Основы психологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями процессов психологии, определять психические процессы и свойства личности, анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека, проводить психологический самоанализ.
Область компетенции А – Методы исследования в психологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями основных положений современной психологической науки и уметь интегрировать знания по психологии в профессиональную деятельность медицинского работника.
Модуль обучения А1	- владеть навыками проведения беседы с пациентом; - применять метод наблюдения за поведением пациента; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - владеть навыками проведения тестирования и анкетирования; - владеть навыками распознавания изменений в психологических состояниях пациента через исследования продуктов психической деятельности пациента.
Область компетенции Б – Познавательные психические процессы. Эмововые процессы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и умением анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека.

Область компетенции Б – Роль фельдшера в акушерстве.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - оказания лечебно-профилактической помощи женщинам и новорожденным; - методикой обследования беременной; - наблюдения и ведения беременности, родов и послеродового периода.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - оказания лечебно-профилактической помощи женщинам при осложнениях беременности, родов и послеродового периода; - выявления патологии и выделять группы риска.
Область компетенции В – Роль фельдшера при оказании помощи гинекологическим больным.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - оказания лечебно-профилактической помощи гинекологическим больным; - проводить необходимые лечебные манипуляции.
Область компетенции Г – Доврачебная помощь при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии.	
Модуль Г1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - оказания неотложной помощи беременным, роженицам, родильницам, новорожденным и гинекологическим больным.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Основы акушерства и детских болезней**

Задача модуля: владеть знаниями и навыками по:

- основным проявлениям наиболее распространенных акушерских состояний и гинекологических патологий;
- соблюдению и контролю санитарно-гигиенического и противоэпидемического режимов в учреждениях акушерско-гинекологического профиля в соответствии с нормативными документами.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- применять на практике знания по основным проявлениям наиболее распространенных акушерских состояний и гинекологических патологий.	- владеть на практике знаниями по тактике ведения наиболее распространенных акушерских состояниях и гинекологических патологий - оценить состояние беременной, роженицы и родильницы в зависимости от степени выраженности симптомов и синдромов.	- основные синдромы и симптомы наиболее распространенных акушерских состояний и гинекологических заболеваний, встречающихся в клинической практике.	Лекции Таблицы Учебники Фантомы Муляжи Инструменты
Б1			
- применять на практике методику ведения при акушерских состояниях и гинекологических	- выполнить все необходимые манипуляции, связанные с диагностикой, лечением и профилактикой акушерских	- основные методы диагностики в клинической акушерской и гинекологической практике; - особенности подготовки	Лекции Таблицы Учебники Фантомы

дайындау әдістері туралы алған білімін тәжірибе жүзінде қолдана білу.	- доғаны ие білу; - ілмекті иу.	- жұмыр тістеуіш; - крампонды тістеуіштер; - таттанбайтын болат; - самсон аппараты; - винттер, құлыптар.	Дәрістер.
Ж1 - тәжірибе жүзінде зиянды әдіттерді орнына келтіретін аппараттарды және олардың әсе ету механизмдерін тәжірибе жүзінде қолдана білу.	- тәжірибе жүзінде ортодонтиялық сауыттарды дайындауды: - үлгі алу; - сауыттарды өлшеу; - доғаны дәнекерлеу; - сауытты ағарту; - жылтырату.	- тістерге бекітуді: - кламмерді иу: - пластмасса; - стандартты штамповкалы сауыттар; - ортодонтиялық сым диаметрі - 1,8мм.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
З1 - тәжірибе жүзінде алынбалы механикалық аппараттардың дайындау әдістерін қолдана білу;	- сауыттарды тіске бекітуді; - сауыттарға өсінділерді дәнекерлеу; - лентадан керегін кесіп алу; - тістерді итеруге көмектесетін;	- негізгі мүсіндеу; - итергішті бекіту; - балауызды пластмассаға ауыстыру; - өңдеу; - жылтырату;	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
З2 - тәжірибе жүзінде алынбайтын механикалық аппараттарды дайындау әдістерін қолдана білу;	- тәжірибе жүзінде сақиналар мен сауыттарды дайындау; - түтікті дәнекерлеу; - серіппені дайындау;	- ортодонтиялық сым; - серіппе; - стандартты штамповкалы сауыт; - сақина;	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
З3 - тәжірибе жүзінде жетілдірілген доғалық аппараттарды қолдана білу;	- тәжірибе жүзінде қазіргі өмірге сай доғалы аппараттарды қолдана білу. - айналдырып әсер етуші қозғалыстарды білу; - қисаю бағыттарын; - орнын ауыстыруларын;	- құлыптық бекітушілерді білу; - тістерге бекітуді; - уақытша және тұрақты тістердің кезеңдері; - эластикалық сақиналар;	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
З4 - тәжірибе жүзінде функционалды және аралас аппараттардың дайындалу әдістерін қолдана білу.	- тәжірибе жүзінде керісінше тістесуден тісті орнына қоя білу әдістерін пайдалана білу: - қисаю жазықтығын жасау; - бағыттаушы ілмектерді дәнекерлеу.	- мүсінде белгілеу: - темірден құю; - ағарту; - өңдеу; - жылтырату.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.
И1 - тәжірибе жүзінде балалар жасындағы протедердің дайындалу әдістерін қолдана білу	- тәжірибе жүзінде уақытша тістесу кезеңіндегі протездеуді қолдана білу: - вкладкалар; - сауыттар (уақытша, тұрақты); - балалардың өзекті тістері; - алдын алу протездері	- цементтен вкладка дайындауды: - пластмасса облицовкамен; - өзектер; - жұқа қабатты гильзалар 0,17-0,18мм; - ғаныш; - “Эластик”, “Тиодент” Көшіруші жадығаттар.	Оқулықтар. Кестелер. Дәрістер.

31 Құзыреттілік саласы - Бет-жақсүйек протезін дайындау техникасы

Құзыретілік бөлімі А - Бет –жақ ортопедиясы, мақсаты, тапсырмалары. Бет-жақ аймағының жарақаты. Біріншілік көмек протездер мен аппараттардың жіктелуі, бет-жақ аймағындағы жарақаттар мен ақауларды емдеуге олардың қолданылу	
Оқыту модулі А1	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы; - бет-жақ аймағындағы жарақаттар туралы білімі мен тәжірибесін меңгереді, жарақаттанғанда бірінші медициналық көмек көрсету, емдеуші және қызметіне қарай аппараттардың жіктелуі, бекітілу орнына қарай, құрылымына қарай, орналасу орнына және көрсеткішіне қарай.
Құзыретілік бөлімі Б - Қарапайым арнай шендеуіштер және жақ сынауын емдейтін аппараттар.	
Оқыту модулі – Б1	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы қарапайым аппараттардың әсер ету қағидаларымен иек аст қаптамасынң әсерлерін №№№ байламдар, аллюминий сымды шендеуіштің әртүрі мүсіндері, стандартты ендеуіштер Лимберг шендеуіші, Збаржа, Оксман, Курляндскии аппараттары.
Құзыретілік бөлімі В - Күрделі арнайы шендеуіштер және жақ сынуын емдеитін аппараттар.	
Оқыту модулі В1	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы жақ сүйегінің сынулары, остетиомеметтің асқынуын және сүйек ақауларын, зертханада дайындалған ортопедиалық аппараттарды қиын қозғалмалы сынақтарда қолданылуы;
Оқыту модулі В2	- Лимберг боиынша сақинаға дәнекерленген тіс шендеуіші. - пластинкалы тіс қызылиектік вебер шендеуіші; - пластинкалы лимбер шендеуіші;
Оқыту модулі В3	- Катц аппараты; - Оксман аппараты; - Курлянскидің каппалы аппараты;
Оқыту модулі В4	- Шурдың түзетуші аппараты; - Курлянскии аппараты; - Бетельман аппараты;
Оқыту модулі В5	- Ванкевич шендеуіші; - Вайнштеин бойынша протез дайындау; - Курлянский бойынша протез дайындау.
Құзыретілік бөлімі Г - Пішіндеуші аппараты	
Оқыту модулі Г1 -	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің химиялық Термиялық механикалық жарақаттардан кейінгі пішіндеуіші аппараттардың әсерін білуі.
Құзіреттілік бөлімі Д - Микростомия кезіндегі протездеу	
Оқыту модулі Д1	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы микростомия деген не, протез құрылымының даиындалуы және оның дайындалу техникасы;
Оқыту модулі Д2	- жинамалы протез даиындау.

М1			
- проводить исследования больных с новообразованием;	- по клиническим признакам дифференцировать доброкачественные новообразования от злокачественных; - определять клиническую стадию заболевания и написать правильно диагноз согласно международной классификации TNM; - определять признаки предракового состояния; - осуществлять диспансерное наблюдение за больными с предраковыми заболеваниями; - осуществлять уход за онкологическими больными; - участвовать в лечении сосудистых доброкачественных опухолей: склерозирующей терапия, криотерапии; - принимать участие в перевязках онкологических больных после операции;	- основные теории происхождения опухолей, основные свойства опухоли, отличия доброкачественных и злокачественных опухолей, классификация, диагностика и лечение; - освоить раннюю симптоматику и диагностику новообразований, изучить международную классификацию злокачественных опухолей по стадиям их развития и клиническим группам онкологических больных; - знать современные методы лечения онкобольных.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных;Муляжи, рисунки, тесты, таблицы, предварительно подобранные пациенты.

20 Профиль компетенции – Основы акушерства и детских болезней

Профиль компетенции – Акушерство и гинекология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - профилактики акушерской инфекции; - ведения беременных, рожениц, родильниц и гинекологических больных; - оказания неотложной помощи.
Область компетенции А – Организация акушерско-гинекологической помощи.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - заполнения первичной медицинской документации; - знать должностные обязанности мед. персонала ФАПа, женской консультации, акушерского стационара, приказы, регламентирующие деятельность этих учреждений.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - основных принципов асептики и антисептики; - содержания и дезинфекции помещений родильного дома, гигиенический режим койки; - особенности дезинфекции предметов ухода; - профилактики послеродовых инфекционных заболеваний в условиях ФАПа, женской консультации и акушерского стационара.
Модуль обучения А3	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - внедрения программ ВОЗ, основанных на доказательной медицине, в акушерско-гинекологическую практику.

К2			
- определять клинические проявления остеомиелита и сепсиса	- диагностировать общую гнойную инфекцию; - определять особенности раневого процесса при сепсисе и знать принципы лечения;	- общая гнойная инфекция патогенез, клиника, лечение;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; Палаты интенсивной терапии, ситуационные задачи
К3			
- исследовать больного с анаэробной и гнилостной инфекцией; - участвовать в обследовании хирургических больных с паразитарными заболеваниями;	- исследовать больного с анаэробной инфекцией и ставить диагноз; - знать принципы проведения перевязок у больных с анаэробной инфекцией; - проводить уборку и дезинфекцию палат при анаэробной инфекции; - проводить ППС согласно инструкции; - по клиническим симптома диагностировать хирургическое паразитарное заболевание; - осуществлять уход за больными с хирургическими паразитарными заболеваниями	- этиология, инкубационный период, патогенез, классификация, клиническая картина местного и общего проявления анаэробной инфекции; - методика обследования больных с анаэробной инфекцией, меры профилактики, ранней диагностики и лечения больных;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; Ситуационные задачи, палаты с подобранными пациентами;
Л1			
- проводить исследования больных с некрозами, гангренами, язвами и свищами; - оказание первой помощи при острых регионарных нарушениях кровотока;	- распознать вид некроза, тип гангрены, язвы, свища; - оказать первую медицинскую помощь больным с острым нарушением регионарного кровообращения; - ухаживать за больными с язвами и свищами; - защищать кожу вокруг свища от мацераций; -наложить эластичный бинт для профилактики варикозного расширения вен; - участвовать в перевязках больных с язвами и свищами; - провести промывание поверхностно расположенных свищей;	- основные причины нарушения крово- и лимфотока, общие принципы клинической и инструментальной диагностики, классификацию нарушения регионарного кровообращения, способы консервативного и оперативного лечения;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; Слайды, рисунки, стенды, предварительно подобранные больные;

Құзіреттілік бөлімі Е - Жоғарғы жақтың жүре пайда болған ақауындағы протездеу.	
Оқыту модулі Е1	- оқуды аяқтағаннан кейін жақ сүйек ауруларының нәтижесіне жүре паида болған ақауларын (остеоимлит, сифилис, туберкулез) отаншылық араласу, травмалық жарақат , функциональды ауытқулар, апарат құрылымын таңдау.
Оқыту модулі Е2	- Збарж бойынша протез дайындау әдісі.
Құзіреттілік бөлімі Ж - Обтуратор.	
Оқыту модулі Ж1	- оқуды аяқтағаннан кейін жұмсақ және қатты таңдайдың тіспен немесе тіссіз кезегі ақаулары, әртүрлі обтуратор құрылымдарын;
Оқыту модулі Ж2	- Померанцев – Урбанскии обтураторы; - Ильин – Маркосен обтураторы.
Құзіреттілік бөлімі З - Бет ақауындағы протез	
Оқыту модулі З1	- оқуды аяқтағаннан кейін бет ақауындағы протездерді ортопедиалық емдеу әдісін, бүкіл беттен қалып алуды, құйылған мүсіндегі кейбір кем жерлерді балауыз көмегімен пішіндеиді; - бет маскасы.
Құзіреттілік бөлімі И - Алдын алу аппараттары	
Оқыту модулі И1	- оқуды аяқтағаннан кейін Боксер шендеуішінің дайындалу техникасын біледі.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Бет-жақсүйек протезін дайындау техникасы**
Модульдің мақсаты: Бет жақ сүйек протезін дайындау техникасын меңгеру

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - жарақаттанғандағы бірінші медициналық көмекті тәжірибеде қолдану.	- жарақаттанған науқасты тасмалдағандағы бірінші медициналық көмекті тәжірибеде меңгере білу.	- қол астндағы заттарды бірінші медициналық көмек кезінде қолдану (мақта, дәке).	Дәрістер Кестелер Оқулықтар
Б1 - қарапайым аппараттардың әсер ету қағидаларын тәжірибеде білімділікпен қолдану.	- төсектегі науқастарға стандартты аппараттар дайындау: - сымды шендеуіш; - иек асты қаптамасы; - стандартты шендеуіш; - Лимберг шендеуіші; - Збаржа аппараты; - Оксман аппараты; - Курлянскии аппараты.	- иек асты қаптама миатуралық байланыстар, әртүрі пішіндеуіштер.	Дәрістер Кестелер Оқулықтар

В1 - тәжірибеде жақ сынуында білімін қолданылуы. Зертхана-да дайындалған ортопедиялық аппарат-тарды қолдану;	- Лимберг бойынша сақиналы шендеуіш дайындау; - пластинкалы тіс қызыл иекті Вебер шендеуіші; - Пластинкалы Лимбер шендеуіші; - Оксман аппараты; - Каппала Курляндскии аппараты; - Шуран түзету аппараты; - Курляндскии аппараты; - Беттелмен аппараты; - Ванкевич шендеуіші; - Вайнштейн бойынша протез дайындау; - Курляндскии бойынша протез дайындау;	- құрамдар: Крампон қысқышы, сауыт (сақина), сынықтардан қалып алу, мүсін құю, окклюдаторға ғаныштау, сымдарды дәнекерлеу, ұстатушы біліктер, шендеуіштерді тіске ьекіту, иілу жазықтығн толтыру;	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель)
Оқыту модулі В2	- Лимбер бойынша сақинаға дәнекерленген шендеуіш; - пластинкалы тіс қызыл иектік Вебер шендеуіші; - пластинкал Лимбер шендеуіші;	- құрамдар: аллюмини сымды шендеіш, сақина пласмассасы, крампон қысқшы;	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
Оқыту модулі В3	- Катца аппараты; - Оксман аппараты; - Курляндскии аппарат;	- құрамдар: аллюмини сымды шендеіш, сақина пласмассасы, крам-пон қысқшын егіздік балауызы;	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
Оқыту модулі В4	- Шураның түзету аппараты; - Курляндскии аппараты; - Бетелман аппараты;	- құрамдар: аллюмини сымды шендеіш, сақина пласмассасы, крампон қысқшын егіздік балауызы;	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қсқш, зонды, шпатель т.б.)
Оқыту модулі В5	- Ванкивич шендеуіші; - Ванштейін бойынша протез дайындау; - Курляндскии протез дайындау.	- құрамдар: аллюмини сымды шендеіш, сақина пласмассасы, крампон қысқшын егіздік балауызы.	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
Г1 - пішіндеуші аппа-раттар туралы білімін тәжірибеде қолдану	- пішіндеуші , алмаструшы және бектіуші элементтерді анықтау	- қарапайым аллюмини сымды шендеуіш, ирек тәрізді сымды дәнекерлеу, сымды коөлденең дәнекерлеу, тіс-жақтық протездер.	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
Д1. - микростомия тура-лы білімін тәжірибеде қолдану.	- жинамалы протездер дайындау жоғарғы және астынғы жақтан жартылай қасықпен қалып алу немесе	- балауыз, ғаныш қалыңдығы 0,3- 0,5 мм. Металл пластинка, ұзындығы 2 см. түтік,	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш,

смерть; - поддерживать проходимость дыхательных путей; - проводить реанимацию одним или двумя спасателями;	взрослым, детям, младенцам, проводить наружный массаж сердца); - проводить оценку эффективности реанимации; - проводить электрическую стимуляцию сердца при помощи дефибриллятора, уметь работать с дефибриллятором;	службы в Казахстане; - виды и характеристики остановок сердца, клинические признаки смерти, этапы оживления, критерии эффективности реанимационных мероприятий;	ларингоскопы, воздуховоды, интубационные трубки, зонды, мешок Амбу; дефибриллятор;
И2			
- проводить уход и контроль за функцией органов и систем у больных, находящихся в состоянии комы; - проводить зондовое кормление больных в коме, проводить профилактику пролежней и застойных пневмонии;	- ставить диагноз гипер- и гипогликемической, гипоксической и алкогольной комы по клиническим признакам; - проводить ингаляцию кислорода с помощью дыхательной аппаратуры; - проводить форсированный диурез; - готовить набор инструментов для интубации трахеи, спинномозговой пункции, катетеризации подключичной вены;	- понятие о комах, виды комы, клинические проявления коматозных состояний, дифференциальная диагностика различных видов ком;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; Истории болезни; Результаты лабораторных исследований и инструментальных; ситуационные задачи, тесты, растворы, системы, палаты реанимации и интенсивной терапии; муляжи для ухода;
И3			
- проводить уход за пациентами при отравлениях;	- собрать анамнез, определить по клиническим признакам вид отравления; - проводить промывание желудка с учетом возможной аспирации или регургитации желудочного содержимого в дыхательные пути пациента; - проводить детоксикацию с помощью адсорбентов и антидотов, методом форсированного диуреза;	- виды отравления, пути проникновения ядов в организм, основные клинические проявления, оказание первой медицинской помощи при отравлении, лечение с помощью методов детоксикации;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; Таблицы, стенды, тесты, ситуационные задачи, антидоты, адсорбенты, воздуховоды, зонды, муляжи для проведения манипуляций;
К1			
- определять клинические признаки острых гнойных заболеваний мягких тканей; - осуществлять уход за пациентами с гнойно-воспалительными заболеваниями;	- проводить обследование больных с острыми гнойными процессами в мягких тканях; - проводить перевязки при гнойных заболеваниях мягких тканей;	- понятие о хирургической инфекции, виды местной хирургической инфекции, клинические признаки, лечение, профилактика и осложнения;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; рисунки, стенды, палаты с предварительно подобранными больными;

	наложению первичного шва после хирургической обработки ран; - снимать швы, промывать дренажные трубки;		подобранными пациентами;
Ж2			
- распознавать открытые повреждения: ожоги, отморожения, электротравмы; - оценить тяжесть состояния пострадавшего и оказать первую медицинскую помощь; - осуществлять уход больных в амбулаторных и в стационарных условиях;	- проводить обработку ожоговой поверхности; - определить степень ожога, учет площади поражения; - проводить обработку поверхности отморожения; - оказать первую медицинскую помощь при электротравме с учетом техники безопасности;	- виды ожогов (термические, химические, лучевые) и степень ожогового процесса; - ожоговая болезнь, периоды, патогенез, первая медицинская помощь, лечение; - отморожение, признаки общие и местные, степень отморожения, первая медицинская помощь, лечение; - электротравма, общие и местные признаки, первая медицинская помощь и лечение;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; антисептики; перевязочный материал; муляжи для реанимации; муляжи для перевязок; таблицы; ситуационные задачи;
З1			
- распознавать закрытые травмы с оказанием первой медицинской помощи; - накладывать различные транспортные шины и использовать подручные средства для транспортной иммобилизации; - изготавливать и накладывать гипсовые бинты, лонгеты, определять качество гипса.	- проводить клиническое обследование больных с переломами костей и вывихами суставов; - диагностировать переломы и вывихи на рентгеновских снимках; - проводить иммобилизацию транспортными шинами и подручными средствами; - приготовлять и накладывать гипсовые бинты, лонгеты; - составлять наборы инструментов для скелетного вытяжения и остеосинтеза; - осуществлять уход за травматологическими больными; - лечить больных с анкилозом, мышечной контрактурой.	- должны знать классификацию переломов и вывихов, клинические проявления переломов и вывихов, репозицию и фиксацию переломов; - осложнение переломов и вывихов; - принципы оказания перовой медицинской помощи; - определять действие травмы на организм; - профилактика, первая медицинская помощь и лечение обморока, коллапса и травматического шока.	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; носилки; плакаты, муляжи, тесты шины Крамера, Дитерихса, эсмарха, Еланского, пневматические шины, косынки, воротники Шанца, бинты, гипс, укладочные шины Беллера, Брауна, - аппарат Илизарова, Гудушаура
И1			
- наблюдать признаки терминальных состояний: предагония, агония, клиническая	- поставить диагноз клинической смерти; - проводить реанимацию по системе АВС(проводить искусственную вентиляцию легких	- понятия о методах оживления в интенсивной терапии и реанимации; - организация реанимационной	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; муляжи для реанимации и для проведения трахеостомии и интубации трахеи;

	астынғы аққа ғанышты құю әдісімен әрі қарай бөліп шығару үшін, - Мүсін құю; - орталық окклюзияны анықтау; - окклюдаторға ғаныштау негізді мүсіндеу; - жасанды тістерді орналастыру; - протезді ортасынан екіге бөліп топсаға орын ашамыз.	топса.	зонды, шпатель т.б.)
Е1 - жоғарғы жақтың жүре пайда болған ақауларын протездеуде білімін қолдануы;	- ақау шекарасындағы шырышты қабаттың жағдайы, ақаудың сипаты мен көлемі, тіс саны мен жағдайы, сынықтардың қозғалғыштық дәрежесі ұстатқыш, кламмер, темір сауыттар;	- балауыз, ғаныш, окклюдатор, жасанды тістер, өздігінен қататын пластмассасы;	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
Е2 -Збаржа боиынша по-тез даиындау әдісінің білімін тәжірбиеде қолдану.	- Збаржа әдісі боиынша протез даиындау - қалып алу - мүсін құю - орталық окклюзияны анықтау - окклюдаторға ғаныштау - протез негізін мүсіндеу - балауызды пластмассаға ауыстыру	Ғаныш, балауыз, окклюдатор, пластмасса.	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
Ж1 - абтуратор туралы білімін тәжірбиеде қолдану;	- протездің бекітуші және түзетуші бөлігін даиындау; - Кламмер даиындау;	- пластмасса массаж щеткасы; - ұстатқыш (құлып);	
Ж2 - Померацев-Урбанскии, Ильин – Маркосян абтураторлары туралы білімін тәжірбиеде қолдану.	- қорғаныш пластинкасын даиындау. - қалып алу; - мүсін құю; - мүсіндегі ақаулы аймақты ғанышпен құю; - балауызбен жабу; - балауызды пластмассаға ауыстыру.	- пластмасса массаж щеткасы; - ұстатқыш (құлып).	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)
З1 - бет ақауын протездеуде білімін тәжірбиеде қолдану.	- бет протезін дайындау; - бүкіл бет әлпеттен қалып алу; - құйылған мүсіндегі беттің жетіспеитін жерлерін балауыз көмегімен мүсіндеу.	- Ғаныш, балауыз, ермексаз, мақта, түтікшелер, вазелин.	Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)

И1 - Боксер шендеуішін дайындау техналогиясында білімін тәжірбиеде колдану.	- қалып алу; - Мүсін құю болашақ протездің балауыздық құрылымын мүсіндеу: - астаушаға салу; - балауызды ерітіп жуу; - балауызды пластмассаға ауыстыру.		Кестелер Стандарттар Тіректікдәрістер Құралдыр: (айна, қысқыш, зонды, шпатель т.б.)

32 Құзыреттілік саласы - Ауыз қуысы мен тіс ауруларын емдеу мен алдын алу

Мамандық құзіреттілігі ауыз - Қусы мен тіс аруларын емдеу мен алдын алу шаралары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - науқасты тексеру әдістерін меңгереді, обьективті және субьетивті тексеру әістерін меңгерген; - алған білімін қолданады потологияны анықтауға тәжірибесін қолдана алады; - ауыз қуысының потологияларын, тіс жегісіз ауруларды, тіс жегін пулпитті, периодонтиті парадонт ауруларын, ауыз қуысының шырышты қабатындағы ауруларды сараптаған диогназ қоя алады; - тіс жегінсіз, тіс жегі пулпит, периодонтит, парадонт ауруларын, ауыз қуысының шырышты қабатын ауруларын емдейді.
Құзіреттілік бөлімі А – Науқасты тексеру әдістері.	
Оқыту модулі А1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - науқасты обьективті және субьективті әдістерімен тексере алады; - патологияны анықтауда өзінің білімімен тәжірибесін қолдана алады.
Құзіреттілік бөлімі Б – Науқастың тіс жиегісіз ауруларын диогностикалау және емдеу.	
Оқыту модулі Б1 Флюороз Гипопазия. Даммаған амелегенез Стентон-Капдепон сендромы. Тіс жарақаттары. Тіс қатары тінінің желінуі. Қшқылды некроз. Сына тәрізді дефект (ақау кемістік). Тістің қатты тіндерінің некрозы. Тістің қаттын тіндерінің эрозиясы. Тістің қатты тіннің гиперестезиясы.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологияларға тура диогоз беріп, саралы диогноз жасай алады; - тіс жегінсіз ауруларды емдей алады.
Құзіреттілік бөлімі В – Тіс жегі ауруларын емдеу және диогноз қою.	
Оқу модулі В1 – тіс жиегі	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диогноз қоя алады - тіс жиегін емдей алады.
Құзіреттілік бөлімі Г – Пулпа ауруларын емдеу және диагностика қою.	
Оқу модулі Г1 - Пульпит	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пульпитті емдейді.

кровезаменители по механизму действия; - оформлять документацию;	- производить монтаж и заполнение системы для переливания крови; - производить венепункцию; - уметь оказывать первую медицинскую помощь при признаках гемотрансфузионного шока; - осуществлять уход и наблюдение за пациентом после гемотрансфузии;	хранения крови; - ошибки и осложнения при переливании крови; - неотложная помощь при явлениях гемотрансфузионного шока; - действие перелитой крови на организм реципиента;	геммагглютинирующие сыворотки, флаконы с кровью, флаконы с кровезаменителями; оборудывания для хранения препаратов крови и кровезаменителей, документация;
Е1			
- обследование хирургического больного;	- уметь обследовать хирургического больного; - собрать анамнез, провести осмотр, перкуссию, пальпацию, аускультацию; - заполнять историю хирургического больного(амбулаторную карту);	- методика обследования хирургического больного; - современные методы исследования; - подготовка больных к диагностическим процедурам; - история болезни;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; фонендоскопы, ситуационные задачи, тесты;
Е2			
- определять вид операции (экстренная, плановая, срочная), показания и противо-показания к операции; - участие в подготовке проведения операции; -наблюдение за больным во время и после операции; - уход за больным в послеоперационном периоде; - профилактика и лечение осложнений после оперативного вмешательства;	- собрать набор для первичной хирургической обработки; - знать специфические инструменты для отдельных видов операций; - подготовка больного к плановым операциям; -подготовка больного к экстренным операциям; - наблюдение за функцией жизненно-важных органов и систем у пациентов после операции;	- понятие о предоперационном периоде; - показания к экстренным и к плановым операциям; - понятие о хирургической операции; - виды хирургических операций; - виды и положения больного на операционном столе в зависимости от вида операции; - понятие об операционной травме и операционном риске; - группы и предназначения хирургических инструментов;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; Ситуационные задачи; хирургические инструменты;
Ж1			
- распознавать открытые повреждения: раны с правильной постановкой диагноза; - оказать первую медицинскую доврачебную помощь;	- собирать анамнез обстоятельств получения раны, - определять виды и размер раны по клиническим признакам; - определять фазу раневого процесса, перевязывать рану; - проводить обработку и туалет ран; - определять показания и противопоказания к	- виды и классификация ран; - общие и местные симптомы ран, течение раневого процесса, виды заживления ран; - принципы оказания первичной хирургической обработки ран; - знать принципы лечения гнойных ран;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; - плакаты; стандарты перевязочные материалы; муляжи; - палаты с предварительно

		наложения жгута; - оказывать первую медицинскую помощь;	
Г1			
- участвовать в проведении местной анестезии (терминальной, инфильтра-ционной, регионарной, спинномозговой, перидуральной);	- готовить оснащение для проведения местной анестезии и блокад; -выписывать рецепты на местные анестетики; -присутствовать при проведении местной анестезии;	- понятие о боли и обезболивания; - виды местного обезболивания; - показания и противопоказания к местной анестезии; - виды местных анестетиков; -осложнения во время и после проведения анестезии;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты анестетики, шприцы, рисунки, муляжи для проведения блокад, ситуационные задачи.
Г2			
- наблюдать за течением ингаляционного и неингаляционного наркоза; - следить за состоянием больного во время операции и в раннем послеопера-ционном периоде;	- обработка дыхательной аппаратуры и инструментов для интубации трахеи; - готовить оснащение для внутривенной анестезии и столика анестезиолога; - следить за стадиями наркоза и за состоянием больного во время наркоза;	- виды общего обезболивания; - виды ингаляционных и неингаляционных анестетиков; - виды и принцип устройства наркозной и дыхательной аппаратуры; - клиническое течение наркоза и осложнение;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; Муляжи для интубации трахеи; ларингоскопы, воздуховоды, интубационные трубки, зонды, мешок Амбу; - отделение реанимации; - предварительные подобранные больные.
Д1			
- определение групповой принадлежности крови и проведение проб на совместимость;	- готовить оснащение для определения групп крови с помощью стандартных сывороток, резус-фактора экспресс-методом; - уметь определять группу крови и резус-фактор; - проводить пробы на групповую совместимость и резус-фактор , индивидуальную, биологическую пробу;	- история переливания крови; - понятие о группах крови и резус-факторе; - должны знать серологическую характеристику групп крови, методики определения групп крови, методики проведения проб на совместимость по системе АВО, резус-фактору и биологическую пробу;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; таблицы, рисунки, муляжи, стандартные геммагглютинирующие сыворотки, флаконы с кровью, предметные стекла, чашки Петри, центрифуга, пипетки и т.д.
Д2			
- подготовка больного к переливанию; - наблюдение за больными во время и после гемотрансфузии; - уметь отличать	- определять показания и противопоказания к переливанию препаратов крови и кровезаменителей, определять их пригодность для переливания; - проводить забор крови из вены;	- донорство; - показания и противопоказания для переливания крови; - виды и методы переливания крови; - признаки пригодности и правила	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; таблицы, рисунки, муляжи, стандартные

Құзіреттілік бөлімі Д - Периодонт қабынуына диагноз қою және емдеу.	
Оқу модулі Д1 - периодонтит.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - периодонтитті емдейді.
Құзіреттілік бөлімі Е - Пародонт ауруларын емдеу және диагноз қою.	
Оқу модулі Е1 - пародонт аурулары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пародонт ауруларын емдейді.
Құзіреттілік бөлімі Ж - Ауыз қуысының шырышты қабат ауруларна диагноз қою және емдеу.	
Оқу модулі Ж1 - Ауыз қуысының шырышты қабат аурулары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - ауыз қуысының шырышты қабат ауруларын емдейді.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Ауыз қуысы мен тіс ауруларын емдеу мен алдын алу**
Модульдің мақсаты:
Ауыз қусы және тіс аурулары бар науқасты қарау, диагноз қою, алдын алу, емдеу әдістеріне оқыту

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- науқасты қараудағы негізгі және қосмша әдістерді қолдану.	- науқастың қал – жағдайын сұрау, ауыз қуысы мүшелерін, тіндерін тексеру, толқындату, сипалау; - науқасты тексерудің қосымша әдістерін қолдану.	- стоматологиялық бөлмені ұйымдастыру және жабдықтау; - терапиялық стоматологиядағы асептика негіздері; - науқаст қараудағы клиника-лық тәсілдері жайлы түсінік (обьективті, субьективті, және қосымша тәсілдер); - ауыз қуысының құрлымы, мүшелердің атқаратын қызметтері, тіндердің түрлері; - адам тістерінің анатомиясы.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лам-па; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар сто-лы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель).
Б1			
- тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауру-ларын емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лам-па; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар сто-лы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпа-тель) және дәрі –дәрмектер.

Модуль В1			
- тіс жиегін емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі аурулары емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Модуль Г1			
- пульпитті емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі ауруларын емдеу; - пульпитті емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Д1			
- периодонтитті емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі ауруларын емдеу; - периодонтитті емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	
Модуль Е1			
- пародонт ауруларын емдеу.	- пародонт ауруларын емдеу.	- пародонт ауруларын емдеу.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Модуль Ж1			
- ауыз қуысының шырышты қабат ауруларна диагноз қою және емдеу.	- патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пародонт ауруларын емдейді.	- патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - ауыз қуысының шырышты қабат ауруларын емдейді.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.

	халат, перчатки, маску; - обрабатывать операционное поле по Филончикову-Гроссиху и Бакалу; - использовать основные антисептические вещества для обработки: - чистых ран; - гнойных ран; - стерилизовать шовный материал; - осуществлять контроль на стерильность; - участвовать в автоклавировании перевязочного материала.	- пути проникновения инфекции, виды инфекции; - показания к применению антибиотиков; - понятие о стерилизации, её виды; - устройство и работа автоклава; - сухожаровой шкаф и режим его работы; - шовный материал, его виды и стерилизация.	тальных; антисептики, щетки, губки, мыло, шапочки, маски, тазы с растворами, стерильные салфетки, перевязочный материал антисептики; антибиотики.
Б1			
- накладывать бинтовые и безбинтовые повязки на различные участки тела; - накладывать повязки на голову;	- накладывать: - повязку «чепец»; - шапку «Гиппократа»; - повязку на глаз, на оба глаза; - повязку «уздечка»; - повязку на затылочную область;	- понятие о десмургии и правилах наложения мягких и твердых повязок; - понятие о цели и видов повязок;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты перевязочные материалы; бинты, косынки, лейкопластырь, ножницы, гипс, клеол.
Б2			
- накладывать повязки на грудную клетку, промежность и конечности;	- накладывать повязки на кисть и стопу; - «черепашью» повязку на локтевой сустав; - колосовидную повязку на плечевой и тазобедренный сустав; - повязку «Дезо»; - повязка на молочные железы; - торакальные повязки;	- знать правила бинтования; - изучить виды и функцию повязок; - освоить технику наложения безбинтовых и бинтовых повязок; - должен знать классификацию повязок по назначению и способу закрепления;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты перевязочные материалы; индивидуальный перевязочный пакет.
В1			
- проводить диагностику кровотечений, величину кровопотери; - распознавать симптомы острой кровопотери; - проводить временную остановку кровотечения;	- оценить общее состояние больного; - определять шоковый индекс, кровопотерю; - измерить пульс,артериальное давление; - наложить жгут, тугую повязку, тампонаду, зажим; - останавливать кровотечение путем максимального сгибания конечности, пальцевым прижатием сосуда, давящей повязкой;	- должны знать объективные симптомы кровопотери, способы определения кровопотери, классификацию кровотечений, способы временной и окончательной остановки кровотечения, гемостатические препараты для остановки кровотечения, правила	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструментальных; плакаты; стандарты перевязочные материалы; жгуты; сосудистые зажимы; рисунки, муляжи, ситуационные задачи.

Модуль обучения К3	- исследовать больного с анаэробной инфекцией, ставить диагноз; - проводить уборку и дезинфекцию палат с учетом анаэробной инфекции; - по клиническим симптома диагностировать хирургическое паразитарное заболевание; - осуществлять уход за больными с хирургическими паразитарными заболеваниями.
Область компетенции Л – Омертвления.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Л1	- распознать вид некроза, тип гангрены, язвы, свища; - оказывать первую доврачебную помощь больным с острым нарушением регионарного кровообращения.
Область компетенции М – Новообразования.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения М1	- проводить исследования больных и диагностировать опухолевидные образования; - будет дифференцировать доброкачественные новообразования от злокачественных; - определять клиническую стадию онкозаболевания и направлять на диспансерное лечение.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Хирургические болезни с основами реанимации**
Задача модуля: Владеть навыками предупреждения хирургической инфекции, неотложной помощи, ухода за послеоперационными и травматологическими больными.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- проводить предстерилизационную обработку и стерилизацию инструментов и перевязочного материала, проводить уборку операционной и перевязочной;	- проводить генеральные уборки в перевязочных и процедурных кабинета, в операционных блоках; - проводить поэтапно предстерилизационную обработку инструментов; - готовить дез.растворы; - готовить перевязочный материал для укладки в бикс; - принимать участие в стерилизизации хирургических инструментов в сухожаровом шкафу;	- история развития хирургии; - понятие о хирургии и хирургических болезнях; - устройство хирургического стационара; - организация хирургической помощи в Казахстане; - основные принципы асептики; - методы стерилизации; - приказы ,направленные на профилактику внутрибольничной инфекции, ВИЧ-инфекции и гепатита;	Учебники: В.М. Буянов, Ю.А. Нестеренко, Л.И. Колб; плакаты, графструктуры, ситуационнбые задачи, оборудование и оснащение хирургического отделения и отделения интенсивной терапии стационара; дез.растворы; инструментарии; сухожаровой шкаф; бикс; перевязочный материал.
А2			
- проводить обработку рук хирургическим способом; -знать основные антисептические вещества.	- хирургическая обработка рук перед операцией по предложенному способу с использованием различных химических антисептиков; - облачаться в стерильный	- изучить особенности устройства и организации работы оперблока и перевязочных; - понятие об антисептике, виды антисептики;	Учебники: Ю.А. Нестеренко “Хирургия”, Л.И. Колб “Общая хирургия”; истории болезни; результаты лабораторных исследований и инструмен-

33 Құзыреттілік саласы - Тіс хирургиясы және жақ-бет травмотологиясы

Құзыретті саласы – **Бет-жақ травмотологиясы және тіс хирургиясы.**	Оқу аяқталғаннан кейін оқушы: - науқасты тексеру әдістерін меңгереді, объективті және субъективті тексеру әдістерін меңгереді; - алған білімін қолдана алады, білімі мен тәжірибесін патологияны анықтауға қолданады; - жансыздандыру жасай алады; - патологияны дұрыс диагностика жасай алады, тіс жарып шыққандағы ауруларды салыстырмалы диагностика жасай алады, жақ-бет аймағындағы одонтогенді қабынуларды, жоғарғы жақ қуысындағы одонтогенді қабынуларды, жақ-бет аймағындағы инфекциялық қабынуларды, сілекей бездерінің аурулары мен зақымдануларын анықтай алады және тістерді жұла алады.
Құзыреттілік саласы А – Науқасты тексеру әдістері.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - науқасты тексеруді, науқасты объективті, субъективті тексеру әдісін меңгереді; - білімі мен тәжірибесін патологияны анықтауға қолданады.
Құзыреттілік саласы Б – Бет жақ аймағындағы жансыздандырулар.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - жергілікті жансыздандыру жасайды.
Құзыреттілік саласы В – тіс жұлу.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - тіс жұла алады.
Құзыреттілік саласы Г – Бет жақ аймағының одонтогенді қабынулары.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және салыстырмалы диагностика жасай алады; - периодонт қабынулары мен жақтың жедел іріңдікті қабынуларын емдейді.
Құзыреттілік саласы Д – Тіс жарып шығу аурулары.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және салыстырмалы диагностика жасауды біледі; - тіс жарып шығу ауруларын емдейді.
Құзыреттілік саласы Е – жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуы.	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды, жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуын салыстырмалы диагностикалауды жасай алады.
Құзыреттілік саласы Ж – бет жақ аймағының инфекциялы қабынуы.	
Ж1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және бет жақ аймағының инфекциялық қабынуларын салыстырмалы диагностикалауды жүргізе алады.

Құзыреттілік саласы З – сілекей безінің ауруы мен зақымдануы.	
З1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және сілекей безінің аурулары мен зақымдануын салыстырмалы диагностикалауды жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы И – бет жақ аймағының зақымданып жараланууы.	
И1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және бет жақ аймағының зақымданып жараланууын, салыстырмалы диагностика жүргізе алады; - тістің шығуы мен сынуын емдейді, жақтың сынуында уақытша және тұрақты.
Құзыреттілік саласы К – бет жақ нервтерінің аурулары мен бұзылу	
К1оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауда бет жақ нервтерінің ауруы мен бұзылуларын салыстырмалы диагностика жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы Л – астыңғы жақ самай буындарының ауруы.	
Л1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалау, астыңғы жақ самай буындарының ауруларына салыстырмалы диагностика жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы М – бет жақ аймағының ісік және ісік тәріздес бұзылуы.	
М1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалау; - бет жақ аймағының ісік және ісік тәріздес ауруларына салыстырмалы диагностика жүргізе алады.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Тіс хирургиясы және жақ-бет травмотологиясы**

Модульдің мақсаты: Науқасты тексеру әдістерін меңгеруі, диагностикалау, бет жақ аймағының ауруларын емдеу

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- науқасты негізгі және қосымша тексеру әдістерін қолдану.	- науқасқа сұрақ жүргізу, ауыз қуысының тіндерін көру, сипап және соғып тексеру қосымша тексеру әдістерін жүргізу.	- стоматологиялық бөлмені ұйымдастыру және жабдықтау; - хирургиялық стоматологиядағы асептика қағидалары; - клиникалық тексеру әдісі туралы түсінік (объективті, субъективті қосымша әдістері); - бет жақ тіндерінің құрылымы және қызметтері.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы.

	- определять показания и противопоказания к наложению первичного шва после хирургической обработки ран; - снимать швы, промывать дренажные трубки;
Модуль обучения Ж2	- определить степень ожога, учет площади поражения; - проводить обработку ожоговой поверхности; - проводить обработку поверхности отморожения; - оказать первую медицинскую помощь при электротравме с учетом техники безопасности.
Область компетенции З – Закрытые повреждения Транспортная иммобилизация.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения З1	- будет определять признаки и проводить клиническое обследование больных с переломами костей и вывихами суставов; - диагностировать переломы и вывихи на рентгеновских снимках; - проводить иммобилизацию при переломах и вывихах транспортными шинами и подручными средствами; - обучающийся будет осуществлять транспортировку пострадавших; - изготавливать гипсовые бинты, лангеты ,накладывать гипсовые повязки, определять качество гипса; - составлять наборы инструментов для скелетного вытяжения и остеосинтеза.
Область компетенции И – Сердечно-легочная реанимация.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения И1	- проводить реанимацию по системе АВС (проводить искусственную вентиляцию легких взрослым, детям, младенцам, проводить непрямой массаж сердца); - проводить оценку эффективности реанимации; - проводить реанимацию одним или двумя спасателями;
Модуль обучения И2	- ставить диагноз гипер- и гипогликемической комы гипоксической и алкогольной комы по клиническим признакам; - проводить ингаляцию кислорода с помощью дыхательной аппаратуры; - проводить форсированный диурез; - готовить набор инструментов для интубации трахеи, спинномозговой пункции, катетеризации подключичной вены; - проводить уход и контроль за функцией органов и систем у больных, находящихся в состоянии комы; - проводить зондовое кормление больных в коме, проводить профилактику пролежней и застойных пневмонии;
Модуль обучения И3	- собрать анамнез, определить по клиническим признакам вид отравления; - проводить промывание желудка с учетом возможной аспирации или регургитации желудочного содержимого в дыхательные пути пациента; - проводить детоксикацию с помощью адсорбентов и антидотов, методом форсированного диуреза; - осуществлять уход за пациентами при отравлениях.
Область компетенции К – Гнойно-воспалительные заболевания.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения К1	- проводить обследование больных и определять клинические признаки острых гнойных заболеваний мягких тканей; - осуществлять обработку ран у пациентов с гнойно-воспалительными заболеваниями;
Модуль обучения К2	- определять клинические проявления сепсиса и остеомиелита; - знать методы лечения у больных с общей инфекцией;

Модуль обучения А2	- знать основные антисептические средства и их применение; - проводить обработку рук хирургическим способом, облачаться в стерильный халат и перчатки.
Область компетенции Б – Десмургия.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Б1	- накладывать повязки на голову: (повязку «чепец»,шапку «Гиппократа»,повязку на глаз, на оба глаза, повязку «уздечка»,повязку на затылочную область);
Модуль обучения Б2	- накладывать повязки на грудную клетку , промежность и конечности: - накладывать повязки на кисть и стопу; - «черепашью» повязку на локтевой сустав; - колосовидную повязку на плечевой и тазобедренный сустав; - повязку «Дезо»; - повязка на молочные железы; - торакальные повязки.
Область компетенции В – Кровотечения.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения В1	- знать симптомы острой кровопотери, проводить временную остановку кровотечения.
Область компетенции Г- Обезболивание.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Г1	- готовить оснащение и выписывать рецепты на местные анестетики для проведения местной анестезии;
Модуль обучения Г2	- готовить оснащение для внутривенной анестезии и столика анестезиолога; - наблюдать за течением ингаляционного и неингаляционного наркоза, - наблюдать за состоянием больного во время операции и в раннем послеоперационном периоде; - осуществлять обработку дыхательной аппаратуры и инструментов для интубации трахеи.
Область компетенции Д – Группы крови и резус-фактор.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Д1	- уметь определять группу крови и резус-фактор;
Модуль обучения Д2	- определять показания и противопоказания к переливанию препаратов крови и кровезаменителей, определять их пригодность для переливания; - производить монтаж и заполнение системы для переливания крови;
Область компетенции Е – Операции.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Е1	- готовить больного к плановым и экстренным операциям; - осуществлять наблюдение за больными во время и после операции; - наблюдение за послеоперационной повязкой; - определять послеоперационные осложнения и осуществлять послеоперационный уход за больными; - наблюдение за функциями жизненно-важных органов и систем;
Модуль обучения Е2	- знать виды операции; - знать показания и противопоказания к оперативному вмешательству; - знать хирургические инструменты по видам и по назначениям.
Область компетенции Ж – Открытые травмы.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения Ж1	- определять виды и размер раны по клиническим признакам с правильной постановкой диагноза; - собирать анамнез обстоятельств получения раны; - оказывать первую медицинскую доврачебную помощь; - определять фазу раневого процесса и проводить обработку и туалет ран;

Б1			
- бет жақ аймағындағы жансыздандырулар.	- аппликациялық инфильтрациялық өткізгіштік жансыздандыру жасау.	- жалпы жансыздандыру: - наркоз жасау; - наркозға қолданылатын дәрілік заттар; - жергілікті жансыздандыру; - тістердің жүйкеленуі; - жансыздандырғыштар; - құралдар; - инъекциялық және инъекциялық емес жансыздандыру; - инфильтративті, өткізгіштік және өзектік жансыздандыру.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Стоматологиялық жансыздандырғыш құралдар. Стоматологиялық материалдар мен дәрілер.
В1			
- тіс жұлу.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - тіс жұлу.	- тісті жұлуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер: - тісті жұлу әдістемесі; - тісті жұлуға арналған қысқыштар мен элеваторлар; - тісті жұлу кезіндегі және жұлғаннан кейінгі асқынулар.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Тістерді жұлуға арналған стоматологиялық құралдар. Стоматологиялық материалдар мен дәрілік заттар.
Г1			
- бет жақ аймағының одонтогенді қабынуларын емдеу.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - жақтың жедел іріңді қабынуы мен периодонтит қабынуын емдеу.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - жақтың жедел іріңді қабынуы мен периодонтит қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Іріңді ошақты және тісті жұлуға арналған стоматологиялық құралдар, материалдар, дәрілік заттар.
Д1			
- тіс жарып шығу ауруларын емдеу.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - тістердің дұрыс орналаспауы мен переконоритті емдеу.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - тістердің дұрыс орналаспауы мен переконоритті емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Іріңді ошақты және тісті жұлуға арналған

			стоматологиялық құралдар, материалдар, дәрілік заттар.
Е1			
- жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуымен науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
Ж1			
- бет жақ аймағының инфекциялық қабынуларымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ аймағының инфекциялық қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
З1			
- сілекей бездерінің зақымдануымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы. - сілекей бездерінің қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
И1			
- бет жақ аймағының жарақаты мен зақымдануымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - тістердің сынуы мен шығуын емдеу, жақтың сынуында уақытша немесе тұрақты консервативті қозғалмайтын ем жүргізу, мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы. - бет жақ аймағының жарақаты мен зақымдануына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Тістердің сынуы мен шығуын қарауға және емдеуге арналған стоматологиялық құралдар. Жақтың сынуында уақытша немесе тұрақты консервативті қозғалмайтын ем жүргізу. Стоматологиялық материалдар мен дәрілер

(кровяным) инфекциям: Сыпной тиф. Болезнь Брилля. Ку лихорадка. Малярия.Чума. Туляремия.	- уметь собрать материалы для лаб. исследования; - уметь провести лечебные манипуляции с соблюдением противоэпидемического режима; - уметь осуществить необходимый уход за инфекционными больными в разных стадиях заболевания; - уметь проводить профилактическую и очаговую дезинфекцию; - уметь одевать и снимать противочумный костюм; - уметь оказать неотложную доврачебную помощь при экстренных состояниях.	логию заболеваний; - факторы, способствующие размножению возбутелей; - о профилактической и очаговой дезинфекции, о способах дезинфекции; - характерные симптомы; - особенности ухода за тяжелыми больными и возможных осложнениях; - диагностику; - лечебные мероприятия; - профилактику и эпид. мероприятия в очаге; - санитарно – просветительную работу; - правила выписки больных из стационара.	Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и основами эпидемиологии» Москва 1985 г. Учебно-методический комплекс. Аудиокасеты. Видеокасеты Таблицы. Муляжи инструментарий
Н1 - владеть необходимыми знаниями и навыками по инфекциям наружных покровов: Столбняк. Рожа. Бешенство. Сибирская язва.	- уметь собрать эпидемиологический анамнез; - уметь передать экстренно извещение; - уметь собрать материалы для лаб. исследования; - уметь провести лечебные манипуляции с соблюдением противоэпидемического режима; - уметь осуществить необходимый уход за инфекционными больными в разных стадиях заболевания; - уметь ввести противостолбнячную сыворотку и анатоксин; - уметь проводить профилактическую и очаговую дезинфекцию;ч - уметь оказать неотложную доврачебную помощь при экстренных состояниях.	- знать: - этиологию и эпидемиологию заболеваний; - факторы способствующие размножению возбутелей; - о профилактической и очаговой дезинфекции, о способах дезинфекции; - характерные симптомы; - особенности ухода за тяжелыми больными и возможных осложнениях; - диагностику; - лечебные мероприятия; - профилактику и эпид. мероприятия в очаге; - санитарно – просветительную работу; - правилу выписки больных из стационара.	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж. Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и основами эпидемиологии» Москва 1985 г. Учебно-методический комплекс. Аудиокасеты. Видеокасеты Таблицы. Муляжи инструментарий.

19 Профиль компетенции – Хирургические болезни с основами реанимации

Профиль компетенции – Общая хирургия, анестезиология и реанимация.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - профилактики хирургической инфекции; - оказания первой медицинской помощи и ухода за больными в хирургии.
Область компетенции А – Профилактика хирургической инфекции.	После окончания обучения обучающийся будет:
Модуль обучения А1	- владеть навыками предупреждения хирургической инфекции.; - знать основные принципы асептики, методы стерилизации, проводить предстерилизационную обработку инструментов, стерилизацию инструментов и перевязочного материала;

	ские мероприятия; - уметь оказать неотложную доврачебную помощь при экстренных состояниях.		
К1 - владеть необходимыми знаниями и навыками по кишечным инфекциям: Брюшной тиф. Паратиф А и Б. Салманеллез. ПТИ. Ботулизм. Дизентерия. Холера. Вирусные гепатиты. Бруцеллез. Лептоспироз. СПИД. ВИЧ.	- уметь собрать эпидемиологический анамнез; - уметь передать экстренно извещение; - уметь собрать материалы для лаб. исследования; - уметь ввести противоботулиническую сыворотку; - уметь одевать и снимать противочумный костюм; - уметь провести лечебные монипуляции с саблюдением противоэпидемического режима; - уметь определить характер стула; - уметь осуществить необходимый уход за инфекционными больными в разных стадиях заболевания; - уметь проводить профилактическую и очаговую дезинфекцию; - уметь оказать неотложную доврачебную помощь при экстренных состояниях.	- знать: - этиологию и эпидемиологию заболеваний; - факторы способствующие размножению возбутелей; - о профилактической и очаговой дезинфекции, о способах дезинфекции; - характерные симптомы; - особенности ухода за тяжелыми больными и возможных осложнениях; - диагностику; - лечебные мероприятия; - профилактику и эпид. мероприятия в очаге; - санитарно–просветительную работу; - правилу выписки больных из стационара; - о международных программах по профилактике ВИЧ-инфекции.	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж. Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985 г. Учебно-методический комплекс. Аудиокасеты. Видеокасеты Таблицы. Муляжи инструментарий
Л1 - владеть необходимыми знаниями и навыками по инфекциям дыхательных путей; Грипп. Парагрипп. - аденовирусная инфекция; - инфекционный мононуклеоз; - менингококковая инфекция. Дифтерия.	- уметь собрать эпидемиологический анамнез; - уметь передать экстренно извещение; - уметь собрать материалы для лаб. исследования; - уметь провести лечебные манипуляции с соблюдением противоэпидемического режима; - уметь осуществить необходимый уход за инфекционными больными в разных стадиях заболевания; - уметь проводить профилактическую и очаговую дезинфекцию; - уметь оказать неотложную доврачебную помощь при экстренных состояниях.	- знать: - этиологию и эпидемиологию заболеваний; - факторы, способствующие размножению возбутелей; - о профилактической и очаговой дезинфекции, о способах дезинфекции; - характерные симптомы; - особенности ухода за тяжелыми больными и возможных осложнениях; - диагностику; - лечебные мероприятия; - профилактику и эпид. мероприятия в очаге; - санитарно – просветительную работу; - правилу выписки больных из стационара.	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж. Покровский В.И. Булкин И.Г. «Инфекционные болезни с уходом за больными и основами эпидемиологии» Москва 1985 г. Учебно-методическии комплекс. Аудиокасеты. Видеокасеты Таблицы. Муляжи инструментарий
М1 - владеть необходимыми знаниями и навыками по трансмиссивным	- уметь собрать эпидемиологический анамнез; - уметь передать экстренное извещение;	- знать: - об особо опасной карантинной инфекции; - этиологию и эпидемио-	А.К. Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007 ж.

К1			
- бет жақ жүйкелерінің зақымдануы мен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ жүйкелерінің зақымдануына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер
Л1			
- астыңғы жақ самай буындарының ауруымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы. - астыңғы жақ самай буыны ауруына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер
М1			
- бет-жақ аймағының ісік және ісік тәріздес бұзылуы.	- бет-жақ аймағының ісік және ісік тәріздес ауруларына көмек көрсету.	- бет-жақ аймағының ісік және ісік тәріздес ауруларын емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер

34 Құзыреттілік саласы - Алмалы-салмалы протездерді дайындау техникасы

Құзыреттілік бөлімі А - Жартылай алынбалы протездерді дайындау әдісі.	Құзыреттілік саласы - алынбалы протездерді дайындау әдісі. Оқытудың соңғы нәтижесі: - жартылай және толық алынбалы протездерді дайындаудың жетістіктерімен игереді; мүсіндер құю; жартылай алынбалы протездердің шекарасын анықтауды; кламмерлер; кламмерлер құрылымы; ұстатқыш кламмер; Кемени тіс қызыл иекті кламмері; балауызды протез негізімен окклюзиялық білікті жасау; жартылай алынбалы протезге орталық окклюзияны анықтау; астыңғы жақтың қимылын қайталайтын аппараттар; үстіңгі жақтың алдыңғы бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыру; үстіңгі жақтың оң жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап,орналастыруды; үстіңгі жақтың сол жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды; астыңғы жақтың алдыңғы бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыру; астыңғы жақтың оң жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыруды; астыңғы жақтың сол жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды; алғашқы және ақырғы рет протез базисін бейнелеу; астаушаға мүсіндерді тура әдіспен ғаныштау, кері әдіспен ғаныштау, құрамалы әдістермен ғаныштау; пластмассадан протез базисін қалыптау және

	полимерлеу үдерісін жүргізу; астаушадан протезді шығарып алу, өңдеу, егеу, жылтыратуды; - мүсіндер құю. Толық алынбалы протез шекарасын анықтау; үстіңгі жаққа жеке арнайы қасық дайындау; астыңғы жаққа жеке арнайы қасық дайындау; балауызды денемен тістесу білігін дайындау; орталық окклюзияны анықтау;мүсінді окклюдаторға ғаныштау; - пішініне, көлеміне, түр түсіне, бет пішініне қарай тістерді таңдап қою; М.Е.Васильев әдісіменүстіңгі жақтың алдыңғы бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыру; үстіңгі жақтың сол жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыру; үстіңгі жақтың оң жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыру; астыңғы жақтың алдыңғы бөлігіне жасанды тістерді таңдап, орналастыру; астыңғы жақтың оң жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап,орналастыруды; астыңғы жақтың сол жақ жан қаптал бөлігіне жасанды тістерді таңдап орналастыруды; алғашқы және ақырғы рет протезді бейнелеу; балауызды ерітіп, тазарту; мүсін бетіне ажыратқыш сұйықтық жағу; мүсінді астаушаға ғаныштау; пластмасалы қамырды дайындау және полимерлеу үдерісін жүргізу; алынбалы пластинкалы протезді өңдеу;протезді өңдеп келтіріп, өткізу; алынбалы пластинкалы протездерді дайындау кезінде жіберілген қателіктерді талдап, қайталанбауын түсіндіру.
Оқыту модулі А1	Оқуды бітірген оқушы: - жартылай алын 280016 балы протездер дайындау әдісін; - мүсіндер құю; - болашақ протез шекарасын анықтау; - кламмерлер дайындау; - Кемени тіс қызыл иек етті кламмерін дайындауда біліктілігімен, іскерлігімен игеру.
Құзыреттілік бөлімі Б - Балауызды негізбен окклюзиялық білікті дайындау әдісі	
Оқыту модулі Б1	Оқуды бітірген оқушы: - балауызды негізбен, окклюзиялық білік орталық окклюзияны анықтау үшін дайындау; - мүсіндерді окклюдаторға ғаныштауды, білімділігімен, іскерлігімен игру.
Құзыреттілік бөлімі В - Жасанды тістерді таңдап, тіс қатарын орналастыру.	
Оқыту модулі В1	Оқуды бітірген оқушы: - үстіңгі жақтың алдыңғы бөлім тіс қатарын таңдап, орналастыру; - үстіңгі жақтың оң жақ қапталындағы тістерді таңдап,тіс қатарын қою, үстіңгі жақтың сол жақ қапталындағы тістерді таңдап, тіс қатарын қою; - астыңғы жақтың алдыңғы бөлім тіс қатарын таңдап, орналастыру; - астыңғы жақтың оң жақ қапталындағы тістерді таңдап, тіс қатарын қою, астыңғы жақтың сол жақ қапталындағы тістерді, таңдап, тіс қатарын қоюды, білімділігімен, іскерлігімен игру.
Құзыреттілік бөлімі Г - Астаушаға ғаныштап отырғызу әдістері.	
Оқыту модулі Г1	Оқуды бітірген оқушы: - протез негізін алғашқы және ақырғы рет бейнелеу; - астушаға мүсінді тура ғаныштау әдісі; - астушаға мүсінді кері ғаныштау әдісі; - астушаға мүсінді құрамалы түрде ғаныштау әдісін; білімділігімен, іскерлігімен игру.

и профилактики основных заболеваний системы крови: анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.	больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	- лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	–методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Ж1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний костно - мышечной системы; - ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз.	- уметь распознавать заболевания костно – мышечной системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия. - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях.	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
З1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики аллергических заболеваний; Крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.	- уметь распознавать аллергические заболевания; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно –методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
И1 - владеть необходимыми знаниями по характеристике инфекционных болезней, характеристике, признаки и периоды развития болезней, методике диагностики; - владеть знаниями об иммунитете, виде иммунитета, об аллергии и анафилаксии; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики.	- уметь собрать анамнез заболевания, эпидемиологический анамнез; - уметь оценить состояние больного; - уметь провести осмотр кожи и слизистых оболочек; - уметь оценить тяжесть состояния больного; - уметь оформлять медицинские документации; - уметь проводить противоэпидемические мероприятия; - уметь проводить первичную санитарную обработку больных при поступлении; - уметь осуществить необходимый уход за инфекционными больными в разных стадиях заболевания; - уметь проводить профилактиче-	- знать: - об эпидемическом процессе; - источники инфекции и пути передачи; - специфическую профилактику инфекционных болезней; - виды и способы дезинфекции, дезинсекции, дератизации; - принципы санитарно – противоэпидемического режима в ЛПУ; - особенности ухода за инфекционными больными; - причины, симптомы анафилактического шока, лечения и профилактику анафилактического шока.	А.К Белоусова «Инфекционные болезни» Москва 2007ж Покровский В.И, Булкин И.Г «Инфекционные болезни с уходом за больными и оснвами эпидемиологии» Москва 1985г Учебно методическии комплекс. Аудиокассеты. Видеокассеты Таблицы. Муляжи инструментарий

- артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм.	ские мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (инфаркте миокарда, стенокардии, гипертоническом кризе, сердечной, сосудистой недостаточностях).	- течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	
В1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов пищеварения: - гастриты, язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки, рак желудка, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, панкреатит.	- уметь распознавать заболевания органов пищеварения; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (желудочном кровотечении).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Г1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний органов мочеотделения пиелонефрит, гломерулонефрит, почечнокаменная болезнь.	- уметь распознавать заболевания органов мочеотделения; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (почечной колике).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Д1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний эндокринной системы: болезни щитовидной железы, сахарный диабет.	- уметь распознавать заболевания эндокринной системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (гипогликемической, гипергликемической комах).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Е1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода	- уметь распознавать заболевания органов системы крови; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику;	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно

Құзыреттілік бөлімі Д - Үстіңгі және астыңғы жақтарға жеке арнайы қасық дайындау.	
Оқыту модулі Д1	Оқуды бітірген оқушы: - жеке арнайы қасықтарды дайындауды білімділігімен, іскерлігімен игру.
Құзыреттілік бөлімі Е - Балауызды негізбен тістесу білігін дайындау.	
Оқыту модулі Е1	Оқуды бітірген оқушы: - орталық окклюзияны анықтау; - мүсінді окклюдаторға ғаныштап отырғызуды білімділігімен, іскерлігімен игру.
Құзыреттілік бөлімі Ж - М.Е.Васильев әдісімен жасанды тістерді таңдау,тіс қатарын орналастыру.	
Оқыту модулі Ж1	Оқуды бітірген оқушы: - М.Е. Васильев әдісі бойынша тістерді таңдап, тіс қатарын орналастыруды білімділігімен, іскерлігімен игру.
Құзыреттілік бөлімі З - Жақтардағы экзастозбен торустарды ажырату.	
Оқыту модулі З1	Оқуды бітірген оқушы: - экзастормен торусты ажырату әдісін білімділігімен, іскерлігімен игру.
Құзыреттілік бөлімі И - Полимерлеу үдерісімен протездерді өңдеу.	
Оқыту модулі И1	Оқуды бітірген оқушы: - полимерлеу үдерісімен протезді өңдеуді. Білімділігімен, іскерлігімен игру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Алмалы-салмасы протездерді дайындау техникасы**

Модульдің мақсаты: жартылай және толық алынбалы протездер дайындау әдістерін меңгеру

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тәжрибеде жартылай алынбалы протездерді дайындауды қолданады.	- жартылай алынбалы протез құрылымын дұрыс таңдау.	- қондырғылар; - тіс техникалық зертхана.	Кестелер Стандарттар Негізгі конспектілер Құрал сайман Материал
Б1			
- бір иықты сымды кламмерді ию әдісі,тіс қызыл иек етті Кемени кламмерін тәжрибеде қолдану.	- тіректі үстап тұрғыш кламмелер ерекшелігі; - кламмерлердің құрылымының ерекшелігі бір иықты иілген кламмерді дайындау, тіс қызыл иек етті Кемени кламмерін.	- стандартты кламмер, ортодонтиялық сым, крампон қысқышы, дөңгелекше қысқыш, балауыз.	Кестелер, стандарттар Негізгі конспектілер, құрал сайман материалдар

В1			
- балауызды негізбен окклюзиялық білікті тәжрибеде қолдануды;	- мүсін бетіне балауыз негізімен білікті орналастыру;	- базисті балауыз, тіс техникалық шпатель, спиртовка;	Кестелер, стандарттар Негізгі конспектілер, құрал сайман материалдар
В2			
- орталық окклюзияны Анықтауды тәжрибеде қолдану.	- орталық окклюзияны үш түрде анықтау.	- орталық окклюзияны анықтау әдістері.	Кестелер, стандарттар Негізгі конспектілер, құрал сайман материалдар
Г1			
- астыңғы жақ қимылын қайталайтын аппараттарды тәжрибеде қолдану, мүсінді окклюдаторға ғаныштауды үйрену;	- артиуляторлармен окклюдаторлардың ерекше құрылымыастығы жақ самайдың буынының қимылын, мүсінді окклюдаторға ғаныштау;	- аппараттар, артикуляторлар, окклюдаторлар, ғаныш, резиналы астауша, жалпақ қалақша;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер
Г2			
- жасанды тістерді таңдапүстіңгі жақтың алдыңғы бөлігіне орналастыруды;	- тістерді таңдау, жасанды тістерді орналастыра білу;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Г3			
- үстіңгі жақтың оң жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану;	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Г4			
- үстіңгі жақтың сол жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану;	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Г5			
- жасанды тістерді таңдап, астыңғы жақтың алдыңғы бөлігіне орналасты -руды;	- тістерді таңдау, жасанды тістерді орналастыра білу;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Г6			
- астыңғы жақтың оң жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану;	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер

Модуль М1	- владеть знаниями по этиологии, эпидемиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.
Область компетенции Н – Инфекции наружных покровов.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: необходимыми знаниями и навыками по инфекциям наружных покровов: Столбняк. Рожа. Бешенство. Сибирская язва.
Модуль Н1	- владеть знаниями по этиологии, эпидемиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.

Спецификация модуля

Наименование профиля: **Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней**

Задача модуля: Овладеть методикой диагностирования, лечения (оказания неотложной помощи), ухода и профилактики изучаемой нозологии

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: - бронхиты, бронхиальная астма; - острые пневмонии, туберкулез легких, плевриты; - рак легкого.	- уметь распознавать заболевания органов дыхания; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть техникой оказания неотложной доврачебной помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику.	Учебник Э.В. Смолева «Внутренние болезни». Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий
Б1 - владеть необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно – сосудистой системы:	- уметь распознавать заболевания органов сердечно – сосудистой системы; - уметь оценить состояние больного; - владеть навыками ухода за больными; - уметь проводить профилактиче	- знать: - определение болезни; - этиологию; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные показатели;	Учебно-методический комплекс, таблицы, аудиокассеты и видеокассеты, инструментарий

	методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (крапивнице, отеке Квинке, анафилактическом шоке).
Область компетенции И – Введение. Учение об инфекции. Классификация. Методы диагностики и профилактики. Основные принципы лечения.	После окончания обучения обучающийся будет иметь представление об инфекционных заболеваниях и владеть навыками диагностики и организации помощи при инфекционных заболеваниях.
Модуль И1	Владеть знаниями о характеристике инфекционных болезней, признаках и периоде развития болезней, методике диагностики. - владеть знаниями об иммунитете, виде иммунитета, об аллергии и анафилаксии; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики.
Область компетенции К – Кишечные инфекции.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по кишечным инфекциям: Брюшной тиф, паратиф А и Б, Салманеллез, ПТИ, Ботулизм, Дизентерия, Холера, Вирусные гепатиты, Бруцеллез, Лептоспироз, СПИД-ВИЧ
Модуль К1	- владеть знаниями по этиологии, эпидемиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий, и иметь представления о международных программах по профилактике ВИЧ-инфекции; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.
Область компетенции Л – Инфекции дыхательных путей.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: необходимыми знаниями и навыками по инфекциям дыхательных путей; Грипп. Парагрипп. Аденовирусная инфекция. Инфекционный мононуклеоз. Менингококковая инфекция. Дифтерия.
Модуль Л1	- владеть знаниями по этиологии, эпидемиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.
Область компетенции М – Трансмиссивные (кровяные) инфекции.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: необходимыми знаниями и навыками по трансмиссивным (кровяным) инфекциям: Сыпной тиф. Болезнь Брилля. Ку лихорадка. Малярия.Чума. Туляремия.

Г7			
- астыңғы жақтың сол жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану.	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою.	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау.	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Д1			
- жеке арнайы қасықтарды үстіңгі және астыңғы жақтарға жеке арнайы қасықтар дайындауды тәжрибеде қолдану.	- гербст әдісімен үстіңгі және астыңғы жақтарға жеке арнайы қасықтар дайындау.	- стандартты, қызметті қасықтар (№12345) қасықтарды өлшеп, егеп келтіру.	Стандартты қасықтар, қызметтік көшірме қалыптар
Е1			
- балауызды негізбен окклюзиялық білікті тәжрибеде қолдануды;	- мүсін бетіне балауыз негізімен білікті орналастыру;	- базисті балауыз, тіс техникалық шпатель, спиртовка;	Кестелер, стандарттар Негізгі конспектілер, құрал сайман материалдар
Е2			
- орталық окклюзияны анықтауды тәжрибеде қолдану;	- екі жағдайда сызғыш көмегімен орталық окклюзяны анықтау;	- орталық окклюзияны анықтауың маңызы;	Кестелер Стандарттар сызғыш, қаламсап
Е3			
- мүсіндерді окклюдаторларға ғаныштау.	- окклюдатордың ерекше құрылымы, астыңғы жақ қимылын Мүсінді окклюдаторға ғаныштау.	- аппараттар,окклюдаторлар, ғаныш, колба, тіс техникалық шпатель.	Кестелер Стандарттар тіректі конспекті
Ж1			
- жасанды тістерді таңдап үстіңгі жақтың алдыңғы бөлігіне М.Е.Василев әдісімен орналастыруды;	- тістерді таңдау, жасанды тістерді орналастыра білу;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізі конспектілер, жасанды тістер
Ж2			
- үстіңгі жақтың оң жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану;	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Ж3			
- үстіңгі жақтың сол жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану;	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер

Ж4			
- жасанды тістерді таңдап астыңғы жақтың алдыңғы бөлігіне М.Е.Василев әдісімен орналастыруды;	- тістерді таңдау, жасанды тістерді орналастыра білу;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Ж5			
- астыңғы жақтың оң жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану;	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою;	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау;	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
Ж6			
- астыңғы жақтың сол жақ қапталында жасанды тістерді таңдап, орналастыруын тәжрибеде қолдану.	- жасанды тістерді таңдап алып, тіс қатарын қою.	- тістер жинағы, тіс жақ құрылымының анатомиясы, тістерді белгісіне қарай анықтау.	Кестелер, стандарттар, негізгі конспектілер, жасанды тістер
З1			
- экзастоз және торусты ажырату әдісін тәжрибеге қолдану;	- ажыратқышты дайындап, торуспен экзастозды ажырату әдісін қолдану;	- ажыратылатын орының көлемін, жұқа қалайы қалбырын, коронка кесетін қайшыны;	Стандартта, тіректі конспектілер
З2			
- алғашқы және ақырғы рет протез негізін бейнелеу.	- протез негізінің қалыңдығын біркелкіге келтіру, протез жиектерін доғалдау, жасанды тістерді тірі түрге келтіру.	- алғашқы және ақырғы протез негізін бейнелеуінің маңызы, тіс техникалық шпатель, балауыз, қыздырушы аппарат.	Стандартта, тіректі конспектілер
И1			
- тәжрибеде тура, кері, құрамалы, әдістермен астушаға ғаныштауды, полимерлеу үдерісін жүргізу;	- тура, кері, құрамалы әдістермен астушаға ғаныштуды, пластмасса қамырын дайындау, полимерлеу үдерісін жүргізу;	- астаушының түрлері, құрылымы, астушаға ғаныштау әдістерін, пластмасаларды, полимерлену уақытын;	Кестелер, тіректі конспектілер
И2			
- тәжрибеде пластинкалы протезді өңдеуді, егеп жақтарға келтіріп, кигізіп, өткізу; - алынбалы протездерді дайындау барысында жіберілген қателіктерді талқылап, қайталанбау жолдарын түсіндіру.	- бормашинамен, шлифматормен, борлар, әртүрлі құралмен. Егеп, тегістеп, жылтрату.	- аппараттар, бормашина, шлифматор, абразивті материалдар, құралдар.	Кестелер, тіректі конспектіле, стандарттар.

Модуль Г1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (почечной колике).
Область компетенции Д – Заболевания эндокринной системы.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям эндокринной системы: - болезни щитовидной железы, сахарный диабет;
Модуль Д1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипергликемической и гипогликемической комах).
Область компетенции Е– Заболевания системы крови.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям системы крови: - анемии, гемобластозы, геморрагические диатезы.
Модуль Е1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях.
Область компетенции Ж – Заболевания костно - мышечной системы.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям костно–мышечной системы: - ревматойдный артрит, деформирующий остеоартроз.
Модуль Ж1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики.
Область компетенции З – Аллергические заболевания	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - необходимыми знаниями и навыками по острым аллергическим заболеваниям: - крапивница. Отек Квинке. Анафилактический шок.
Модуль З1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным

Область компетенции А – заболевания органов дыхания.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками клинического обследования, ухода и профилактики основных заболеваний системы дыхания: - бронхиты, бронхиальная астма; - острые пневмонии; - туберкулез легких, плевриты; - рак легкого;
Модуль А1 –	- владеть знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, уходу, профилактике; - владеть навыками обследования больного; - владеть методикой самостоятельного распознавания болезни; - владеть методикой лечения; - владеть навыками ухода; - владеть мерами профилактики; - владеть знаниями международных и республиканских программ по борьбе с туберкулезом (DOTS-стратегия) - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (приступе бронхиальной астмы, легочном кровотечении).
Область компетенции Б – Заболевания органов сердечно – сосудистой системы	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками обследования, ухода и профилактики основных заболеваний сердечно-сосудистой системы: артериальная гипертензия, атеросклероз, ИБС, стенокардия, инфаркт миокарда, сердечная недостаточность, сосудистая недостаточность, ревматизм;
Модуль Б1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (гипертоническом кризе, стенокардии, инфаркте миокарда, острой сердечной и сосудистой недостаточностях).
Область компетенции В – Заболевания органов пищеварения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов пищеварения: - гастриты, язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки, рак желудка, заболевания желчного пузыря, хронические гепатиты, цирроз печени, панкреатит.
Модуль В1	владеть: - знаниями по этиологии, клинической картине, дополнительным методам исследования, лечению, особенностям ухода, профилактики; - навыками обследования больного; - методикой самостоятельного распознавания болезни; - методикой лечения; - навыками ухода; - мерами профилактики; - техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях (желудочных, кишечных кровотечениях).
Область компетенции Г – Заболевания органов мочеотделения.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - необходимыми знаниями и навыками по основным заболеваниям органов мочеотделения: - пиелонефрит, гломерулонефрит, почечнокаменная болезнь.

35 Құзыреттілік саласы - Алынбайтын протездерді жасау әдісі

Мамандық құзыреттілігі - Алынбайтын протездерді жасау әдісі.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - жоғарғы және астыңғы жақ тістер сауыт бөлігінің анатомиялық пішінін ғаныштан мүсіндеуін меңгереді - штампталаған сауыт жасауды меңгереді - пластмасс сауытын жасау әдісін менгереді - құрамалы сауытты жасау әдісін меңгереді - штапталып дәнекерленген көпір тәріздес протез жасау әдісін меңгереді - аралық бөліктің алдыңғы беті пластмассамен қапталған штапталып дәнекерленген протез жасау әдісін меңгереді - толық құйылмалы саутының жасау әдісін меңгереді - толық құйылмалы көпір тәріздес протезді жасау әдісін меңгереді - металды (металсыз) керамикалық сауытты жасау әдісін меңгереді.
А құзыреттілік бөлімі – Жоғарғы және астыңғы жақ тістер сауыт бөлігінің анатомиялық пішінін ғаныштан мүсіндеу.	
А1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы -жоғарғы және астыңғы жақ тістер сауыт бөлігінің анатомиялық пішінін ғаныштан мүсіндеуін меңгереді.
Б құзыреттілік бөлімі – Штапталған сауыт жасау әдісі.	
Б1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы -штампталаған сауыт жасауды меңгереді.
В құзыреттілік бөлімі – Пластмасс сауыт жасау әдісі.	
В1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - пластмасс сауытын жасау әдісін менгереді.
Г құзыреттілік бөлімі – Құралмалы сауыт жасау әдісі.	
Г1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - құрамалы сауытты жасау әдісін меңгереді.
Д құзыреттілік бөлімі – Штапталып дәнекерленген көпір тәріздес протез жасау әдісі.	
Д1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - штапталып дәнекерленген протез жасау әдісін меңгереді.
Е құзыреттілік бөлімі – аралық бөліктің алдыңғы беті пластмассамен қапталған штапталып дәнекерленген протез жасау әдісі.	
Е1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - аралық бөліктің алдыңғы беті пластмассамен қапталған штапталып дәнекерленген протез жасау әдісін меңгереді.
Ж құзыреттілік бөлімі – Толық құйылмалы сауыт жасау әдісі.	
Ж1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - толық құйылмалы саутының жасау әдісін меңгереді.
З құзыреттілік бөлімі – толық құйылмалы көпір тәріздес протез жасау әдісі.	

31 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - толық құйылмалы көпір тәріздес протезді жасау әдісін меңгереді.
И құзыреттілік бөлімі – Металды (металсыз) керамикалық сауыт жасау әдісі.	
И1 оқыту модулі	- оқуды аяқтағаннан кейін оқушы - металды (металсыз) керамикалық сауытты жасау әдісін меңгереді.

Модульдің спецификациясы

Модулдың атауы: **Алынбайтын протездерді жасау техникасы**

Модульдің мақсаты: Алынбайтын протез жасау әдісінде тәжірибелік және білімділігімен модул тапсырмасын игеру

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 – іс-жүзінде ғаныштан анатомиялық сауыттың бейнесін мүсіндеу. Алдыңғы және үстіңгі жақтар.	- астыңғы және үстіңгі жақ тістерінің сауытының бейнесін ғаныштан мүсіндеу.	- үстіңгі және астыңғы жақ тіс сауыттарының анатомиялық бейнесін білу.	- техникалық стол, медициналық ғалым, резиналы колба, ғаныштық шпател стандарт және конспект.
Б1 – тіс сауытын дайындауды тәжірибеде қолдану.	- тіс сауытын жасау.	- тіс сауытын дайындауды білу.	- тіс техникалық стол, бор машина, сорғыш шкафы, балауыз, электрошпатель, стандарт, конспект.
В1 – пластмасса тіс сауытын жасауды тәжірибеде қолдану.	- пластмасса тіс сауытын жасау.	- пластмасса тіс сауытын жасауды білу.	- тіс техникалық стол, бор машина, сорғыш шкафы, балауыз, электрошпатель, стандарт, конспект.
Г1 – құрамалы тіс сауытын тәжірибе жүзінде іске асыру.	- құрамалы тіс сауытын жасау.	- құрамалы тіс сауытын жасауды білу.	- тіс техникалық стол, бормашина, сорғыш шкафы, балауыз, электрошпатель, медициналық ғаныш, резиналық колба, ғаныштық шпател, ғаныштық пышақ, тіс техникалық шпатель,мүсіндеуші шпатель, химиялық қарандаш, мүсіндеуші балауыз,қыздырушы құрал(спирттік, газдық, элктр шпатль, электр плитасы), жылдам еритін кортпа, тез еритін кортпаға арналған қасық, тіс сауытына арналған гильзалар, бром штром; дәнекерлеуші аппарат, «Самсон»аппараты, тіс техникалық төс, тіс техникалық балға, ағартқыш сұйықтық, ағартқышка арналған тигель, астауша, бюгель, ажыратқыш лак, сауыт жасауға арналған пластмасса, дискілер, фрезалар, борлар, шлифмотор, өңдеп тазалап, жылтыратуға арналған материалдар, стандарттар, конспекттер.
Д1 – штампталып дәнекерленген көпір тәріздес протез жасау әдісін тәжірибеде қолдану.	- штампталып дәнекерленген көпір тәріздес протез жасау.	- штампталып дәнекерленген көпір тәріздес протез жасауды білу.	- тіс техникалық үстел, сорғыш шкаф, тіс техникалық бормашина,құю аппараты, вакумм араластырғыш, құюға арналған балауыздар,құм атқыш аппараты, опокаға арналған қысқыштар, пинцеттер, металды қыздыруға арналған тигель,

Область компетенции В - применение пакета «STATISTICS».	
Модуль обучения В1	- владеть знаниями применения ЭВМ для обработки медико–биологической информации; - уметь работать с пакетом STATISTICS; - уметь применять пакет STATISTICS в решении медицинских задач.
Область компетенции Г - Информационные технологии и структура глобальной компьютерной сети Интернет.	
Модуль обучения Г1	- владеть сведениями о сетях; - уметь пользоваться аппаратным и программным обеспечением; - уметь работать в Интернете;
Модуль обучения Г2	- знать основы функционирования электронной почты; - знать работу IP-адреса; - уметь работать в электронной почте.
Область компетенции Д - Основы защиты информации.	
Модуль обучения Д1	- владеть знаниями о защите информации и об информационной безопасности и ее составляющих; - уметь организовывать меры для защиты информации; - знать о вредоносных программах и их классификация; - знать методы защиты от компьютерных вирусов; - знать средства антивирусной защиты; - уметь работать с антивирусными программами.
Область компетенции Е - Основы языка HTML.	
Модуль обучения Е1	- знать основы HTML–документа; - уметь форматировать текст и таблицы в HTML–документе; - уметь работать с WEB–порталами.
Область компетенции Ж - Основы программирования.	
Модуль обучения Ж1	- владеть знаниями о языках программирования общего назначения; - знать Алгоритм и его свойства виды и типы; - знать алфавит программного языка;
Модуль обучения Ж2	- владеть знаниями о языке программирования Pascal; - уметь редактировать текст в программе Pascal; - знать операторы языка Pascal.

18 Профиль компетенции – Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней

Профиль компетенции – Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней	После окончания обучения обучающийся будет владеть необходимыми знаниями по основным заболеваниям внутренних органов, будет иметь представление об инфекционных заболеваниях и о международных программах по профилактике распространения ВИЧ-инфекции, а так же владеть навыками проведения противоэпидемических мероприятий и организации помощи при инфекционных заболеваниях.использовать полученные знания и навыки для их распознавания, оказания доврачебной помощи при неотложных состояниях.

Модуль обучения Е1 Экологическая защита и охрана окружающей среды			
- будет владеть знаниями о законах защиты окружающей среды и здоровья населения; - будет владеть интегральной оценки качества окружающей среды; - уметь разбираться в концепциях перехода к устойчивому развитию РК.	- разрабатывать и проводить мероприятия по оздоровлению окружающей среды и укреплению здоровья населения; - самостоятельно работать с нормативной и справочной литературой по вопросам охраны окружающей среды и рационального использования природных ресурсов; - владеть навыками основ экологического права; - владеть навыками инженерной экологической среды.	- владеть знаниями об основных принципах охраны окружающей среды и рационального природопользования; - владеть знаниями о стратегиях взаимодействия общества и природы. - владеть знаниями концепций перехода к устойчивому развитию. - владеть знаниями концепций перехода к устойчивому развитию РК. Программа – 2030.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 Воронков Н.А., Экология общая, социальная, прикладная.

17 Профиль компетенции - Информатика

Профиль компетенции «Информатика».	После окончания обучения обучающийся будет
Область компетенции А - Введение в предмет информатики.	
Модуль обучения А1	- владеть знаниями об истории развития ЭВМ; - знать правила эксплуатации и безопасности работы с ПК; - владеть понятием информации в природе; - ознакомлен с компьютером и с назначением устройств; - выявлять виды и единицы информации; - проводить системы счисления: двоичная, восьмеричная и шестнадцатеричная;
Модуль обучения А2	- уметь работать на рабочем столе в операционной системе Windows; - уметь создавать и переименовывать папки и ярлыки; - уметь работать со стандартными программами; - уметь работать с носителями информации.
Область компетенции Б - Microsoft office.	
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о текстовом редакторе Microsoft Word; - уметь работать с панелями инструментов: форматирование, строка меню, стандартная, строка состояния;
Модуль обучения Б2	- уметь работать с текстом: создавать, переименовывать, копировать, удалять; - уметь создавать и форматировать таблицу;
Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о табличном процессоре Microsoft Excel; - уметь работать с блоками, мастером функций и мастером диаграмм; - уметь применять электронные таблицы в решении медицинских задач;
Модуль обучения Б4	- владеть знаниями о программе Microsoft Power Point; - знать структуру окна Microsoft Power Point; - уметь оформлять слайды и шаблоны и создавать презентации;
Модуль обучения Б5	- владеть знаниями о программе Microsoft Access; - знать типы запросов и управление системой базы данных; - уметь создавать базу данных; - уметь работать с таблицами;

			муфель пеші, толтырғыш масса, құюға арналған метал, медициналық ғаныш, резиналық колба, ғаныш шпателі, ғаныш пышағы,тіс техникалық шпатель, мүсіндеуші шпатель, химиялық қарандаш,мүсіндеуші балауыз, қыздыру құралы, (спирттік қыздырғыш, электр пеші, жылдам еритін металдың касығы және металл, гильза бром штром, дәнекерлеуші аппарат, аппарат самсон, тіс техникалық төс, балға, күміс дәнекер, бура ұнтағы, болатты ақтағыш, шлиф мотор, стандарттар, конспектілер.
Е1 - аралық бөліктің алдыңғы беті пластмассамен қапталған штампталып дәнекерленген протез жасау әдісін тәжірибеде қолдану.	- аралық бөліктің алдыңғы беті пластмассамен қапталған штампталып дәнекерленген протез жасау.	- аралық бөліктің алдыңғы беті пластмассамен қапталған штампталып дәнекерленген протез жасауды білу.	- тіс техникалық үстел,сорғыш шкаф, тіс техникалық бормашина, құю аппараты, вакумм араластырғыш, құюға арналған балауыздар, құм атқыш аппараты, опокаға арналған қысқыштар, пинцеттер, металды қыздыруға арналған тигель, муфель пеші, толтырғыш масса, құюға арналған метал, медициналық ғаныш, резиналық колба, ғаныш шпателі, ғаныш пышағы,тіс техникалық шпатель, мүсіндеуші шпатель, химиялық қарандаш, мүсіндеуші балауыз, қыздыру құралы, (спирттік қыздырғыш,электр пеші, жылдам еритін металдың касығы және металл, гильза бром штром, дәнекерлеуші аппарат, аппарат самсон,тіс техникалық төс, балға, күміс дәнекер, бура ұнтағы, болатты ақтағыш, шлиф мотор, стандарттар.
Ж1 - толық құйылмалы сауыт жасау әдісін іс жүзінде қолдану.	- толық құйылмалы сауыт жасау.	- толық құйылмалы сауыт жасауды білу.	- тіс техникалық стол, сорғыш шкаф, воск еріткіш құрал, супер гипс, резиналық колба, кең модель дайындауға арналған штифт, лобзик, құйғыш аппарат, вакум араластырғыш, құм атқыш аппарат, опоканың қысқышы, қысқыш, муфильдік пеш, толықтырғыш масса, құюға арналған металл.
З1 - толық құйылмалы көпір тәріздес протез жасау әдісін іс жүзінде қолдану.	- толық құйылмалы көпір тәріздес протез жасау.	- толық құйылмалы көпір тәріздес протез жасауды білу.	- тіс техникалық стол, сорғыш шкаф, воск еріткіш құрал, супер гипс, резиналық колба, кең модель дайындауға арналған штифт, лобзик. құйғыш аппарат, вакум араластырғыш, құм атқыш аппарат, опоканың қысқышы, қысқыш, муфильдік пеш, толықтырғыш масса, құюға арналған металл, стандарттар конспектілер.
И1 - металды (металсыз) керамикалық сауыт жасау әдісін тәжірибеде қолдану.	- металды (металсыз) керамикалық сауыт жасау.	- металды (металсыз) керамикалық сауыт жасауды білу.	- тіс техникалық стол, сорғыш шкаф, воск еріткіш құрал, супер гипс, резиналық колба, кең модель дайындауға арналған штифт, лобзик. құйғыш аппарат, вакум араластырғыш, құм атқыш аппарат, опоканың қысқышы, қысқыш, муфильдік пеш, толықтырғыш масса, құюға арналған металл, микрометр, керамикалық пеш, керамикалық масса, мүсіндеуге арналған қыл калам.

36 Құзыреттілік саласы - Ортодонтия мен ортопедиялық стоматология негіздері

Құзіреттілік аймағы Б - ортопедиялық науқастарды тексеру әдістерін.	
Оқу модулі Б1	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай арнаы зеттеу әдістерін білу керек: - тіс-жақ жүйесі ақауларын аппараттармен емдеуді, алдын алуын және негізгі қағидаларын; - ортопедиялық аппараттар туралы.
Құзіреттілік аймағы В - Жақ-бет аймағының функциональді анатомиясы.	
Оқу модулі В1	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай тістердің беріктігін қамтамасз ететін факторлар тралы; - ортикулияция және окклюзия тралы түсінікті; - окклюзия түрлерін; - тіс қатарының арасындағы қатынасын; диогноз туралы; ортопедиялық емдеудің жоспарлары мен сауалдарын; - протездің түрлері туралы: көшіру қасықтарын таңдауды; көшірулі бағалау туралы.
Құзіреттілік аймағы Г - Ортопедиялық науқасты тексеру.	
Оқу модулі Г1	Ортопедиялық емдеудің жоспарлары мен сауалдарын; - протездің түрлері туралы:көшіру қасықтарын таңдауды; көшірулі бағалау туралы.
Құзіреттілік аймағы Д - Тіс сауыты бұзылуын протездің клиникалық сатылары.	
Оқу модулі Д1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай ауыз қуысының электрхимиялық бұзылуларын; тістерді енгізудегіқауіпсіздік аймақтарын; - тістерді енгізудегі сауытт фасеткамен дайындаудың клиникалық сатыларын; өзекті тістіданыдаудың клиникалық сатыларын; пластмассалық сауытты; металл керамикаық (металсыз) сауыт.
Оқу модулі Д2 Құзыреттілік бөлімі	- көпір тәрізді протез дайындаудың клиникалық сатыларын; - тіс қатары бұзылын көпір тәрізді протездерін иплантант арқылы потездеуді.
Құзыреттілік аймағы Е – Жартылай тіс жоғалтуда протездің клиникалық сатылары	
Оқыту модулі Е1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін-Кенеди жіктелуін; протездерді бекіту тәсілін; қазіргі өмірге сай жартылай алынбалы протез дайындаудың (термопластинкалық жадығаттан инжекционды алынбалы протез дайындау жүйесін) клиникалық сатыларын.
Құзіреттілік аймағы Ж - толық түссіз жақтардың клиникасы және протездеу	

	медицинской экологии и основных задачах и направлениях; - распозновать изменение медицинской экологии и знать их основные задачи.		Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г. Цветкова Л.И., Алексеева М.И., и др. Экология-Москва.
Модуль обучения Д - Антропогенные воздействие на биосферу			
Модуль обучения Д1			
- будет владеть знаниями антропогенного воздействия на биосферу; - будет владеть знаниями о причинах и проблемах экологического кризиса в Казахстане; -уметь определить районы экологических катастроф в Казахстане;	- определить глобальные экологические проблемы и влияния экологических факторов на человека; - применять на практике методы исследования окружающей среды; - самостоятельно находить пример на практике; - обосновывать; - владеть навыками влияние загрязнения воды на здоровье населения; - экологическое влияние химического, биологического и физического загрязнения воды на здоровье человека, проблемы Аральского моря и Приаралья, Каспия, Балхаша; - изучить химическое и биологическое загрязнение почвы и здоровье населения; - изучить причины деградации почв в некоторых районах Казахстана;	- владеть знаниями антропогенных воздействии на атмосферу; - владеть знаниями влияние загрязнения атмосферного воздуха на здоровье и условия проживания человека; - владеть знаниями антропогенных воздействии на гидросферу; - определить причины, признаки, проблемы экологического кризиса в Казахстане;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения Д2			
- будет владеть знаниями об основных проблемах современных городов и сел Казахстана; - определять основные источники химического загразнения города и приоритетные загрязнители;	- применять на практике методы исследование окружающей среды; - определять причины экологических проблем современных городов и сельских населенных мест Казахстана; - уметь распознавать факторы определяющие экологическую ситуацию в городах и селах;	- владеть знаниями об экологических проблемах современных городов и сельских населенных мест Казахстана и особенности здоровья населения; - владеть знаниями о понятиях «урбанизация»; - разбираться с основными источниками химического загрязнения города и приоритетными загрязнителями; - знать о биологических загрязнителях городов и его эпидемиологическую опасность; - знать о факторах, определяющих экологическую ситуацию в селе;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.

Модуль обучения Б3			
- владеть навыками об основных свойствах биосферы;	- владеть навыками изучения биосферы; - применять метод наблюдения за изменениями биосферы;	- владеть знаниями о биосфере как глобальная экосистема; - владеть навыками об основных свойствах биосферы; - владеть знаниями учения В.И.Вернадского о ноосфере;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения В1 - Среда обитания и экологические факторы			
- будет владеть знаниями о экологических факторов и о среди обитания;	- определить типы экологических факторов; - самостоятельно находить пример на практике; - владеть навыками изучения антропогенных факторов; - приминять участия в примых и косвенных воздействий антропогенного фактора на неживую и живую природу;	- владеть знаниями о экологических факторов и о среди обитания (абиотических, биотических и антропогенных) владеть знаниями о полнятиях (экологическая ниша и ее значение во взаимоотношениях живых организмов);	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения Г1 - Окружающая среда и здоровья человека. Медицинская экология			
- будет владеть знаниями современной медицинской экологий и основными положениями экологии человека;	- владеть навыками изучения и содержания экологии человека, связь с общей экологией; - владеть навыками эволюционными особенностями человека, как биологического вида;	- применять экологические знания для предупреждения заболеваний, повышения экологической грамотности населения, пропаганды природоохранных мероприятий и рационального природопользования; - пладеть знаниями о человеке как биосоциальном существе;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения Г2			
	- оценивать уровень и степень опасности на здоровья населения загрязнения атмосферного воздуха, воды и почвы; - владеть навыками о последствиях химического и радионуклеоидного загрязнения воды, почвы, воздуха, продуктов питания, пищевого сырья и других объектов биосферы для здоровья человека;	- владеть знаниями о проблемах роста и развития человеческой популяции; - владеть знаниями о факторах (химических, биологических, физических) окружающей среды как факторы причины и риска развития заболеваний человека; - владеть знаниями о биологических загрязнениях и здоровье человека;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения Г3			
- будет владеть и оценивать прикладное значение законов экологии.	- владеть знаниями о медицинской экологии как отрасль прикладной экологии; - владеть знаниями о содержании и основных положении прикладной экологии; - владеть знаниями о	- владеть знаниями медицинской экологии как отрасль прикладной экологии; - владеть знаниями об основных законах, правилах и принципах прикладной экологии.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев

Оқу модулі Ж1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін толық тіссіз жақтардың клиникалық көрінісін; - толық ал - толық алынбалы протез дайындаудың клиникал клиникалық сатыларын.
Оқыту модулі Ж2	- доғалы протез дайындаудың (құлып жүйесімен бекіту) клиникалық сатыларын; тстерді толық жоғалтқандағы клиникалық көрінісін; тіссіз жақтардың протез астындағы шыршты қабатынның жағдайын бағалауды; науқасты тексеруді; протезге дайындауды; көшірме алу әдісін; - протезге дағдылануды; протез киетін науқастардың ауыз-қуысы тазалығын сақтауды; стоматологиялық жадығаттарға аллергияны.
Құзіреттілік болімі З - Ортодонтяилық және ортопедиялық стоматологияның функцональді анықтаудың әдістері.	
Оқыту модулі З1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін - индекциялық қауіпсіздігін; ВИЧ-инфекциясын.
Құзіреттілік болімі И - Инфекциялық бақылау.	
Оқыту модулі И1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін - инфекциялық аурулардын болдырмау жолдарын білу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Ортодонтия мен ортопедиялық стоматология негіздері**
Модульдің мақсаты: білім және дағдыларды меңгеруі тиіс:
- ортопедиялық және ортодонтиялық науқастарды қабылдау бойынша.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 – көшіру. Тәжірибеде қолдану.	- тіс –жақ ақауларының даму сатысындағы бұзылуын меңгере білу; ерте нәрестелік жастағы аурулар; - тұқым қуалаушылық ауытқулар (адентия, мөлшерден тыс шыққан тістер, диостема, прогения, терең тістесу, прогнатия және т.б.); - зиянды әдеттер туралы (саусақ, тіл сору, ерінді тістеу, басты дұрыс ұстамау және т.б.)	- ортопедиялық аппараттар: (сымдар, пластмассалар, өздігінен қататын термопластикалық, эластикалық).	Дәріс Оқулық Кесте
Б1 – алған білімін ортодонтиялық науқасыты тексеру әдістерінде қолданылу.	- тәжірибеде науқасқа сауал жүргізу, науқасты қарап тексеру, Самай төменгі жақ буынының атқаратын қызметін, бет пішінінің ерекшеліктерін, тістесу түрлерін, тіс-жақ жүйесінің фунциональды жағдайын игеру.	- стоматологиялқ бөлменің жабдықтарын, клиникалық тексеру әдістері (обьективті, субьетивті), қосымша әдістері, ауыз-қуысы тіндерінің мүшелерінің атқаратын қызметі жәнекұрылысы.	Кестелер Стандарттар Дәрістер Стоматологиялық құрылғы; құрғақ-ыстықпен кептіру жәшігі стоматологиялық құралдар

В1 – жақ-бет аймағының фунциональдық анатомиясы.	- атқаратын қызметіне байланысты, мүшелердің құрылыс ерекшеліктерін тәжірибе жүзінде білу, тіс қатарының окклюзионды бекейінпермодонттық атқаратын қызметін; шайнау қысымы: ортикуляция және окклюзияны; окклюзияны 6 кілтін білу; тістесулер.	- жақ-бет аймағының анатомиясын, мүшелердің атқаратын қзметі.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар
Г1 - тәжірибеде науқастарға ортопедиялық тексеру жүргізу.	- анализ жинау; - тексеру жүргізу; - диогназ қою; - қосымша тексеру әдістерін жүргізу; көшірме жадығаттарын білу; көшірме қасықтарын таңдау (пішіні, көлемі бойынша); - көшірмені бағалау.	- стоматологиялық бөлменің жабдықтары мен ұжымдастыруын; клиникалық тексеру әдістері.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар
Д1 - тәжірибеде тіс сауты ақауының протездердің клиникалық сатларн қолдану;	- егеген кезде, алдыңғы және бүйір тістердегі қауіпсіздік аймағын анықтау. Жүйке импулсін тоқтату мақсатында, жүргізілетін шаралар; - анестезия жасау қазіргі осы өмірге сай аастазетиктің және жарақатсыз иненің көмегімен анастазия жасау (инфильтротивті, өткізгіштік) сауттарға көрсеткіштік және кері көрсеткіштік тісті жасанды сауытқа егеу; - тістің егеген беткейін уақытша лакпен жабу; металл, пластмасса, металл керамикалық (металсыз) жадғаттардың қасиеттерін білу, өзекті-тіректі тістерге бекіту;	- тіс қуысының топографиясын, қабырғасының қалыңығын жаттау; - егелетін тістің қауіпсіздік аймағын бөліп тістеу; - 12 бас-ми жүйкелерінің жүүкелендіру аймағын білу анестетикалық дозасын, сауыт сипаттамасын;	Дәрістер Кестелер Стандарттар Заттар Құжаттар
Д2	- көпір тәрізді протезбен протездеу ерекшелігін білу; - тіс қатарының соңғы бөлігінде тіс жақ жағдайында ипмплантат қолдану; - протездеу техникасы бұзылғанда, электрохимиялық коррозияға (тоттану).	- көпір тәрізді протездің астындағы шрышт қабатты бағалау; имплантаттың арнай ұстатуларды білу; қорытпалардың қасиеті.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар Құралдар Штаталған жасанды сауыттар, қалып алушы массаға, «Самсан» аппараттары және т.б.
Е1 - жартылай тіс жоғалтудағы клиникалық сатыларын тәжірибе жүзінде қлдану.	- қазіргі өмірге сай жартылай алынбалы протездер құрылымдарын, істей-білу; - пластмасса қасиеттерін: сұйық пластмассаның құлу техникасын.	- орталық окклюзияны анықтау.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар Құралдар Штаталған жасанды сауыттар, қалып

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Экология**

Задача модуля: Владеть знаниями и навыками изучения современной экологии и уметь интегрировать знания по экологии в профессиональную деятельность медицинского работника.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- будет владеть знаниями обосновными положений современной экологической науки; - уметь интегрировать знания по экологии в профессиональную деятельность медицинского работника.	- применять на практике знания по основам экологии и экологических процессов; - владеть навыками изучения науки экологии; - распозновать изменения в развитии науки экологии.	- владеть основными понятиями (термины) экологии: биосфера, экосистемы, биогеоценозы, популяции, сообщества, экологические факторы; - знать основные законы экологии, сформулированные Б. Коммонером, и их значение. - разбираться в вопросах структурами современной экологии; - владеть знаниями связи экологии с медицинскими, биологическими и другими науками; - основными направлениями развития экологии в современный период; - разбираться в методах экологии.	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 2007 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения Б1 -Основы общей экологии			
- будет владеть знаниями об основы общей экологии; - будет владеть знаниями задачи экологического плана и объекты, подлежащие изучению;	- владеть навыками основы общей экологии; - определять типы факторов оказывающие влияние на численность популяции и биотический, абиотический и антропогенных факторов; - самостоятельно находить пример на практике;	- владеть знаниями по структуре популяций, видами популяций. - владеть прикладными значениями возрастной структуры популяций; - вазбираться в вопросах увеличения численности популяций; - владеть знаниями касающиеся факторов, оказывающие влияние на численность (плотность) популяций: зависимые от плотности (биотические, или регулирующие) и независимые (абиотические, или модифицирующие).Развития экологии в Казахстане;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 1998 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г.
Модуль обучения Б2			
- оценивать прикладное значение законов экологии;	- владеть навыками изучения об экосистемах; - применять участие в проведении эксперимента по динамике экосостем;	- знать о роли концепции экосистемы в экологии; - знать о трофической (функциональная) структуре экосистемы; - знать о свойствах и функциях экосистемы; - владеть знаниями об энергетике и продуктивности экосистемы; - знать динамику экосистемы; - природные экосистемы Земли;	«Экология» З.Н. Власова «Экология» учебное пособие А.М. Никоноров 2007 г. Шілдебаев Ж.Б. Қызықты экология. Алматы, 2000 г

	- владеть знаниями о медицинской экологии и основными задачами и их направлениями; - владеть знаниями об основных законах, правилах и принципах прикладной экологии.
Область компетенции Д - Антропоген-ные воздействия на биосферу.	- владеть знаниями о хозяиственной деятельности человека-как новый фактор в биосфере; - о понятии атнтропогенный фактор; - о действии экологических факторов природной среды человека; - об отрицательных воздействиях антропогенных факторов.
Модуль обучения Д1	- владеть знаниями об антропогенных воздействиях на атмосферу; - владеть знаниями о влияние загрязнения атмосферного воздуха на здоровье и условия проживания человека; - владеть знаниями об антропогенных воздействиях на гидросферу; - владеть знаниями о влияние загрязнения воды на здоровье населения; - владеть знаниями об основных экологических проблемах гидросферы; - владеть знаниями о водных ресурсах Казахстана-владеть знаниями об экологическом влиянии химического, биологического и физического загрязнения воды на здоровье человека, проблемы Аральского моря и Приаралья, Каспия, Балхаша. - владеть знаниями об антропогенных воздействиях на литосферу; - владеть знаниями о химическом и биологическом загрязнении почвы и здоровье населения; - владеть знаниями о почве как самостоятельной экосистеме и важнейший блок других экосистем;. - владеть знаниями о земельных ресурсах Казахстана; - владеть знаниями о причине деградации почвы в некоторых районах Казахстана.
Модуль обучения Д2	- владеть знаниями об экологических проблемах современных городов и сельских населенных мест Казахстана и особенности здоровья населения; - владеть знаниями о понятии «урбанизации»; - владеть знаниями об основных источниках химического загрязнения города и приоритетные загрязнители; - владеть знаниями о биологических загрязнителях городов и их эпидемиологической опасности; - владеть знаниями об урбанизации сельских населенных мест и ее последствиях; - владеть знаниями о факторах, определяющих экологическую ситуацию в селе.
Область компетенции Е Экологическая защита и охрана окружающей среды.	Владеть знаниями о Законодательствах Республики Казахстан в области охраны окружающей среды; - охрана атмосферы, водных и почвенных ресурсов; охрана растительного и животного мира, охрана ландшафтов.
Модуль обучения Е1	- владеть знаниями об основных принципах охраны окружающей среды и рационального природопользования; - владеть знаниями о главных основах экологического права; - владеть знаниями об инженерной экологической среде; - владеть знаниями о стратегии взаимодействия общества и природы. - владеть знаниями о концепциями перехода к устойчивому развитию; - владеть знаниями о концепции перехода к устойчивому развитию РК. Программа - 2030.

			алушы массаға, штампталған сауыттар.
Ж1 -тіс толық болмағандапротезде және клиникалықсатылар туралы алғанбілімін тәжірибеде қолданады;	- тістер толық болмағандағы клиникасын білу; - анатомиялық ерекшеліктерін; шырыш-ты қабат жағдайын; - жұлу себептері; науқасты тексеру; - науқастан сауал алу; - тексеріп қарау, диогноз қою; - емдеу жоспарын құрастыру; - жалпы және арнайы дайындық жүргізу ерекшеліктерін айыра білу; - оталық окклюзиясын анықтау;	- тіссіз жақтард арнайы дайындау;	Оқулықтар Дәрістер Кестелер Плакаттар
Ж2	- қалыптасу мерзімі: ауыз-қуысынң гигиеналық жағдайын тексеру; - аллергиялық әсерлерін білу; - аллергиялық және уланулық стоматиттердің ығу тегінің салыстарма-лы диолистикасы; - диогноз және улану аллергиялық сто-матиттер, жадығаттардың протетикалқ қабылдамауы туралы түсінік.	- түссіз пластмасса, теріге атикулиялық және скарификатциялық-дық сынамалар жасау.	Дәрістер Кестелер Плакаттар Оқулықтар
З1 - ортодонтиялық және ортопедиялық стоматоло-гияда фунцональды диогно-стика әдістерін қолдану.	- тістің қатты тіндерін оның ішінде тіс жегі қуыстарын егеу үшін, арнайы лазерь аппараттары туралы түсінік; - ортопедиялық құрылымдарды дайын-дау үшін лазерлік технология туралы түсінік. Поноралды топографиямен жұмыс істеу.	- «Эрмет», «Плюс» лазер аппараттары ПСР 37-дәнекерлеу үшін; - томографияның жұмыс істеу қағидалары; - қауіпсіздік техникасы.	Ренгендік жақтардың суреттері.
И1 - тәжірибеде инфекциялық бақылауды қолдану.			

КӘСІПТІК ПРАКТИКА

ОҚУ-ӨНДІРІСТІК ПРАКТИКА

	- владеть знаниями об истории развития экологии и роли в ней ученых (Ж. Ламарка, К. Линнея, Ч. Дарвина, Э. Геккеля, А. Тэнсли, В.В. Докучаева, В.И. Вернадского в становлении экологии); - владеть знаниями о развитии экологии в Казахстане.
Область компетенции Б - Основы общей экологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных положениях общей экологии экологических факторах.
Модуль обучения Б1	- владеть знаниями о структурах популяций; - владеть знаниями о видах популяций; - владеть знаниями прикладных значений возрастной структуры популяций; - владеть знаниями о типах увеличения численности популяций; - владеть знаниями об основных факторах, оказывающих влияние на численность (плотность) популяций: зависимые (биотические или регулирующие) и независимые (абиотические или модифицирующие);
Модуль обучения Б2	- владеть знаниями о роли концепции экосистемы в экологии; - владеть знаниями о трофической (функциональной) структуре экосистемы; - владеть знаниями о свойствах и функциях экосистемы; - владеть знаниями энергетики и продуктивности экосистемы; - владеть знаниями динамики экосистемы. Природные экосистемы Земли;
Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о биосфере как глобальной экосистеме; - владеть знаниями об основных свойствах биосферы; - владеть знаниями эволюции биосферы; - владеть знаниями об учении В.И. Вернадского о ноосфере.
Область компетенции В - Среда обитания и экологические факторы.	- владеть знаниями о среде обитания и понятиями как экологический оптимум, виды экологических факторов пределы выносливости, стенотопные, эвритопные организмы.
Модуль обучения В1	- владеть знаниями о среде обитания и экологических факторах (абиотических, биотических и антропогенных): -владеть знаниями об основных понятиях «экологическая ниша», ее значение во взаимоотношениях живых организмов. - владеть знаниями об антропогенных факторах, их прямое и косвенное воздействие на неживую и живую природу.
Область компетенции Г - Окружающая среда и здоровье человека. Медицинская экология.	- Будет владеть знаниями о экологии человека, схеме обитания человека; - определять понятие «экологическая медицина», «медицинская экология», виды адаптаций: психическая, физиологическая и физическая; - что изучает экология систем органов.
Модуль обучения Г1	- владеть знаниями о главных объектах изучения и содержания экологии человека, связь с общей экологией; - владеть знаниями о человеке как биосоциальном существе; - владеть знаниями об эволюционных особенностях человека, как биологического вида;
Модуль обучения Г2	- владеть знаниями о проблемах роста и развития человеческой популяции; - владеть знаниями о факторах (химических, биологических, физических) окружающей среды как факторы причины и риска развития заболеваний человека; - владеть знаниями о последствиях химического и радионуклеоидного загрязнения воды, почвы, воздуха, продуктов питания, пищевого сырья и других объектов биосферы для здоровья человека; - владеть знаниями о биологических загрязнениях и здоровье человека; - владеть знаниями о показателях здоровья населения, используемые, как один из подходов, к оценке качества окружающей среды;
Модуль обучения Г3	- владеть знаниями о содержаниях и основных положениях прикладной экологии; - владеть знаниями о медицинской экологии как отрасль прикладной экологии; - владеть знаниями о главных отраслях прикладной экологии;

		- способы применения; - дозы и формы выпуска;	
Е2 - выписывать рецепты пациентам на противомикробные лекарственные средства;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика противомикробных лекарственных средств; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Е3 - выписывать рецепты пациентам на противо-паразитисеские лекарственные средства.	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы.	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика противопаразитических лекарственных средств; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска.	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы

16 Профиль компетенции - Экология

Профиль компетенции - Экология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями: - о законах правительства Республики Казахстан по вопросам; - охраны окружающей среды; - основы фундаментальной экологии - наиболее общими закономерностями взаимоотношений организмов и их сообществ со средой в естественных условиях; - о взаимоотношениях в системе «общество-природа», специфической роли человека в биосферных процесса; - последствия антропогенного воздействия на окружающую среду и здоровье человека; - об основных принципах и методах охраны окружающей природной среды и рационального природопользования.
Область компетенции А - Предмет, задачи и объ-екты изучения экологии, структура современный экологии. Краткая история развития.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных положениях современной экологической науки, а также уметь интегрировать знания по экологии в профессиональную деятельность меди-цинского работника.
Модуль обучения А1	- владеть знаниями об основных понятиях экологии: биосфера, экосистемы, биогеоценозы, популяции, сообщества, экологические факторы; - владеть знаниями об основных законах экологии, сформулированные Б. Коммонером, и их значение; - владеть знаниями о структуре современной экологии; - владеть знаниями о связях экологии с медицинскими, биологическими и другими науками и основными направлениями развития экологии в совре-менный период; - владеть знаниями о методах экологии;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ МИНИСТРЛІГІ

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРЕТІН ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

030400 0 – «СТОМАТОЛОГИЯ» МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША

030401 3 - «СТОМАТОЛОГ-ДӘРІГЕРДІҢ КӨМЕКШІСІ»

030403 2 - «СТОМАТОЛОГИЯЛЫҚ ГИГИЕНИСТ»

БІЛІКТІЛІКТЕРІ

Ресми басылым

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі және «Орта медициналық және фармацевтік қызметкерлерді даярлау және қайта даярлау жөніндегі республикалық колледжі» РМҚК **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.**

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 24 мамырдағы № 378 бұйрығымен **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ.**

Осы бағдарламаны Қазақстан территориясында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық және жартылай жаңғыртуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

	прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	лекарственных средств; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	задачи - таблицы
Д5 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на тонус и сократительную активность миометрия;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на тонус и сократительную активность миометрия; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи -таблицы
Д6 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на гемопоэз;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на гемопоэз; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д7 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, регулирующие процессы обмена.	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы.	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, регулирующих процессы обмена; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска.	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Е1 - выписывать рецепты пациентам на противовоспалительные лекарственные средства; - выписывать рецепты на лекарственные средства, влияющие на иммунные процессы;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика противовоспалительных лекарственных средств и средств, влияющих на иммунные процессы; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы

Г3 - выписывать рецепты пациентам на психотропные средства.	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы.	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на центральную нервную систему (психотропные средства); - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска.	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д1 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на органы дыхания;	-оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на органы дыхвния; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д2 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на органы пищеварения;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на органы пищеварения; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д3 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на сердечно-сосудистую систему;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на сердечно-сосудистую систему; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Д4 - выписывать рецепты пациентам на мочегонные лекарственные средства;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика мочегонных	- учебники - лекции - тесты - ситуационные

МАЗМҰНЫ

1. 030400 0 – Стоматология мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы. 150

1.1 030400 0 – Стоматология мамандығы 030401 3 «Стоматолог-дәрігер көмекшісі», 030403 2 - «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктіліктілктері бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының орта буын мамандарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы. 150

2 Оқытудың модульдік технология бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы 161

1. 0304000 – Стоматология мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының деңгейлері бойынша білім беру оқу бағдарламасының құрылымы

1.1 Мамандық бойынша техникалық және кәсіптік білім берудің орта буын мамандарының деңгейлері бойынша білім беретін оқу бағдарламаларының құрылымы

030400 0 – «Стоматология» мамандығы
030401 3 – «Стоматолог-дәрігердің көмекшісі»
030403 2 – «Стоматологиялық гигиенист» біліктіліктіліктері

Кесте 1 - Техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының орта буын мамандары-ның деңгейіне сәйкес білім беру оқу бағдарламасының құрылымы

Индекс	Пәндердің оқыту циклы мен кәсіптік модульдері	Еңбек көлемі	Пәндердің және кәсіптік модульдер бөлімдерінің атауы	Құзыреттілікті қалыптастыру коды
ЖББП. 00	**Жалпы білім беру пәндерінің модулі**	**1448**		
ЖГП.00	**Жалпы гуманитарлық пәндерінің модулі**	**480**		
ЖГП.01	**білу керек:** - бағдарламамен қарастырылған лексикалық және грамматикалық минимумды; - бағдарламалық және медициналық терминологияны; - ғылыми сөйлеудің негізгі ерекшеліктерін; - жоспардың түрлерін; - монолог, диалогтың құрылымын; - сөйлемнің түрлерін; - аннотация, тезис, конспект, рецензия, рефераттың құрылымын; - құралдар мен тәсілдерді (лексикалық, лексика-грамматикалық, морфологиялық, синтаксистік); **істей білуі керек:** - мәтіннен мағыналы бөлікті табуды, шағын тақырыптарды анықтауды; - мәтіннен күрделі синтаксистік бүтінді құрайтын сөйлемдердің тақырыптық тобын табуды және ажыратуды; - мәтіннен күрделі синтаксистік бүтінді құрайтын сөйлемдердің тақырыптық тобын табуды және ажыратуды: - жеке пікірді қалыптастыруда сөйлем құрайтын байланыс құралдарын пайдалану; - жоспар құру (жай, күрделі, атаулы, сұраулы, тезистік); - мәтіннің функциональдық стилдерін ажыратуды (көркем, публицистикалық, ғылыми); - өз бетінше диалог, монолог құруды.	270	**Кәсіптік қазақ (орыс) тілі:** Тілдік емес ЖОО-лардағы қазақ (орыс) тілі жалпы білім беретін пәндердің міндетті компонентіне енеді, студенттердің лингвистикалық дайындығының ілгері деңгейіне арналған. Орыс тіліне оқытудың жалпы мақсаты кешенді: коммуникативтік (жетекші), білім беретін және тәрбиелік. Қорытынды мақсат қоғамдық және еңбек қызметінде қолдану үшін студенттердің кәсіптік сөйлеу біліктілігін қалыптастыру. Оқытудың міндеттері білім алушылардың мынадай дағдылар мен іскерлікті қалыптастыру: тұрмыстық және кәсіптік тақырыпқа әңгімелесу; айтылған мәтінді ауызша және жазбаша түрде қабылдау; тапсырмалар жүйесінде мәтінді өңдеуді, алғашқы материалдың негізінде сөйлеу; мәтінді қабылдау процесінде түсіну үшін	

средства; - вяжущие средства; - раздражающие средства;	дозы лекарственных средств указанной группы;	применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	
Б2 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на холинорецепторы;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на эфферентную иннервацию; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Б3 - выписывать рецепты пациентам на лекарственные средства, влияющие на адрено-и дофаминорецепторы.	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы.	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на эфферентную иннервацию; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска.	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Г1 - выписывать рецепты пациентам на снотворные средства противоэпилептические средства противопаркинсонические средства;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на эфферентную иннервацию; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Г2 - выписывать рецепты пациентам на средства для наркоза; - болеутоляющие средства;	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные дозы лекарственных средств указанной группы;	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на центральную нервную систему (болеутоляющие средства); - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к применению; - побочные эффекты; - способы применения; - дозы и формы выпуска;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы

Область компетенции Е – лекарственные средства, регулирующие функции исполнительных органов и систем.	После окончания обучения обучающийся будет уметь: - выписывать в рецепте лекарственные средства, регулирующие функции исполнительных органов и систем.
Модуль обучения Е1	- выписывать в рецепте лекарственные средства, регулирующие процессы воспаления; - выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на иммунные процессы; - выписывать в рецепте противоаллергические средства
Модуль обучения Е2	- выписывать в рецепте противомикробные средства; - выписывать в рецепте противогрибковые средства; - выписывать в рецепте противовирусные средства;
Модуль обучения Е3	- выписывать в рецепте противопротозойные средства; - выписывать в рецепте противоглистные средства.

Спецификация модуля

Наименования модуля: **Основы фармакологии**

Задача модуля:

- научить общим принципам оформления рецептов и составления рецептурных прописей;
- научить рассчитывать различные дозы лекарственных средств;
- дать знания о фармакокинетике и фармакодинамике лекарственных средств;
- научить выбирать удобную для применения лекарственную форму при различных заболеваниях.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - выписывать рецепт пациенту; - оформлять рецепты и рецептурные прописи;	- оформить рецепты; - составить рецептурные прописи; - рассчитать различные дозы лекарственных средств; - выписать в рецептах разные лекарственные формы	- формы рецептурных бланков; - общие правила составления, выписывания рецептов; - виды лекарственных форм (твердые, мягкие, жидкие лекарственные формы);	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
А2 - выписывать в рецептах ядовитые, сильнодействующие, наркотические средства и препараты с одурманивающим действием;	- оформить рецепты; - составить рецептурные прописи; - рассчитать различные дозы лекарственных средств; - выписать в рецептах разные лекарственные формы;	- особенности выписывания ядовитых, сильнодействующих, наркотических средств и препаратов с одурманивающим действием;	- учебники - лекции - тесты - ситуационные задачи - таблицы
Б1 - выписывать рецепты пациентам на местные анестезирующие средства; - обволакивающие средства; - адсорбирующие	- оформить рецепты на указанную группу лекарственных средств; - составить рецептурные прописи на указанную группу; - рассчитать различные	- определение; - классификация; - фармакокинетика и фармакодинамика лекарственных средств, влияющих на афферентную иннервацию; - фармакологическое действие; - показания и противопоказания к	-учебники -лекции -тесты -ситуационные задачи -таблицы

			тілдің лексика-грамматикалық құралдарын пайдалану, монолог сипатындағы шығармаларды өңдеу және құру. Қазақ (кәсіптік орыс) тілі курсы сөйлеу коммуникациясының әртүрлі салаларында тіл біліктілігі машықтарын қалыптастырады және дамытады: қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу-кәсіптік басымдықпен, мұнан басқа танымдық міндеттерді шешеді: студенттерді Қазақстанның тарихымен және мәдениетімен таныстырады, іс жүргізу, публицистика ғылымы саласындағы орыстың сөйлеу мәдениетіне де үйретеді, медицинаның ұлы қайраткерлерімен, осы саладағы жаңалықтармен таныстыруды қарастырады, жас маманның адамгершілік және қоғамдық көзқарасын қалыптастырады.	
ЖГП.02	**білу тиіс:** - кәсіби бағыталған мәтіндерді оқу және сөздік арқылы аудару үшін қажетті лексикалық минимумдарды (800-1000 лексикалық бірлік) білу; - тілін оқып жатқан ел туралы мәліметті білу; **істей білу керек:** - тұрмыстық әлеуметтік және кәсіби бағыталған бейресми және кәсіби сипаттағы диалогтарды құру және жүргізе алу. Осы пәндерді оқып үйрену нәтижесінде білім алушы **білуі тиіс:** - Қазақстан Республикасының бүгінгі әлемдегі орны мен рөлін. Ежелгі кездегі Қазақстанның құрылу негіздерін, Қазақ хандығының құрылу тарихын. Кеңес үкіметі тұсындағы Қазақстанның жағдайын, Ұлы Отан соғысы кезіндегі қазақстандықтардың ерлігін; - мемлекеттің суверенитеті мен егемендігінің тұрақталуын;	64 80	**Шет тілі:** - мамандық бойынша негізгі іскерлік тілді меңгеру; кәсіби бағыталған мәтіндерді сөздік арқылы аудара алу техникасы; - кәсіби қарым-қатынас. Қазақстан тарихы: - негізгі тарихи фактілерді, оқиғаларды және қоғам қайраткерлерінің еңбектерін, Қазақстан Республикасының қазіргі кезеңдегі орнын.	
ЖГП.03	**істей білу керек:** - топтық сұхбаттарға қатысуды; - эссе, баяндама, мақала жазу кезінде қажетті мәліметті таңдап алуды; - хронологиялық мәліметтерді адам есімдері мен жер атауларын есте сақтауға дағдылану.			

ЖГП.04	**білуі тиіс:** Дене тәртібінің теориялық негізі: - Н.А. Назарбаевтың «Қазахстан-2030» бағдарламасы - аурулардың алдын алу және салауатты өмір сүру салтын дене шынықтыру әдісімен қалыптастыру; қозғалыс қимылдарының оқу негізі және спорт түрлері бойынша дене шынықтыру сапасының бағдарлама бойынша қаралған тәрбиесі; - ағзаның бейімделу қасиетін жеке тәсілдермен қадағалау, денсаулықты жақсарту және физикалық дайындықты жоғарылату; - жеке бас гигиенаның ережесі, жарақаттың алдын алу және физикалық жаттығу сабақтарының барысында дәрігер келгенше көмек көрсету; - студенттердің болашақ мамандығының ерекшеліктеріне қарай кәсіби-қолданбалы физикалық жолдамаға тіркеу; **істей білуі керек:** - қимыл-әрекетті техникалық жаттығуларды спорттың түрімен қарастырылған бағдарламамен жарыстық іс-әрекетті бос уақытта ұйымдастырып, техникалық дұрыс іске асыру.	264	**Дене шынықтыру валеологиянын** Теориялық бөлім. - дене шынықтыру тәртібінің жалпы негізі - спорт әлемі елшісі олимпиада қозғалысы Практикалық бөлім - женіл атлетика; - споттық ойындар; - баскетбол; - волейбол; - қол добы; - жүзу; - гимнастика; - шаңғы спорты - спорт түрлері және қазақтың ұлттық ойындары. - туризм.	
ӘЭП.00	**Әлеуметтік-экономикалық пәндерінің модулі**	**180**		
ӘЭП.01	**білуі тиіс:** - мәдениеттің құрылысы және қызметін; - қызмет заңдылығы, әлемдік мәдени құндылығының дамуы және әлеуметтік тәжірибенің тасымалдануын; - ежелгі қазақ халқының материалдық және рухани мәдениетін. **істей білуі керек:** - әлемдік көзқарас және құндылықтардың бағыттарын өндіру; - топтық пікірталасқа және сұхбаттарға қатысу; - тиісті ақпарат беру үшін қажетті формаларды таңдай алу (эссе, мәлімдеме, реферат, презентация).	40	**Мәдениеттану:** - мәдениеттің даму заңдылықтары шығармашылық үрдіс ретінде жалпы адамзат құндылықтарын құру және сақтауын; - рухани өндірістерінің құрылысы мен ерекшеліктері; - адамзаттық мәдени кемелденуінің жетістіктерін; - әлемдік, сонымен қатар, ұлттық мәдениетінің даму заңдылықтарын.	
ӘЭП.02	**білуі тиіс:** - философияның тарихи типтері; - болмыс пен материя туралы түсінік; - танымның түрлері; - диалектиканың заңдары мен категорияларын және әлеуметтік философияның методологиясын білуі тиіс; **істей білуі керек:** - философияның өзекті мәлелелері жайында өз ойын айтуы және топтық пікір таласқа қатысу; - пәнге байланысты баяндамаларды өз деңгейінде дайындау.	32	**Философия негіздері:** - философия пәні және оның әдістері; - қайнар көздері; - қазақ философиясы; - антология; - материя, сана, диалектика және әлеуметтік философия.	

Модуль обучения А1	- оформлять рецепты; - составлять рецептурные прописки; - рассчитывать различные дозы лекарственных средств;
Модуль обучения А2	- выписывать в рецептах ядовитые, сильнодействующие, наркотические средства и препараты с одурманивающим действием.
Область компетенции Б – Общая фармакология	После окончания обучения обучающихся будет владеть знаниями - по общим закономерностям фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных средств;
Модуль обучения Б1	- изучить фармакологические свойства основных групп лекарственных средств; - знать показания и противопоказания к применению лекарственных средств и их побочные эффекты.
Область компетенции В – лекарственные средства, влияющие на периферическую нервную систему.	После окончания обучения обучающихся будет уметь: - выписывать в рецептах лекарственные средства, влияющие на периферическую нервную систему.
Модуль обучения В1	- выписывать в рецепте местные анестезирующие, обволакивающие средства, вяжущие, адсорбирующие, раздражающие;
Модуль обучения В2	- выписывать в рецепте средства, влияющие холинорецепторы;
Модуль обучения В3	- выписывать в рецепте средства, влияющие на адрено- и дофамино-рецепторы.
Область компетенции Г – Лекарственные средства, регулирующие функции центральной нервной системы.	После окончания обучения обучающийся будет уметь: - выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на центральную нервную систему.
Модуль обучения Г1	- выписывать в рецепте снотворные средства; - выписывать в рецепте противоэпилептические средства; - выписывать в рецепте противопаркинсонические средства;
Модуль обучения Г2	- выписывать в рецепте средства для наркоза; - выписывать в рецепте болеутоляющие средства;
Модуль обучения Г3	- выписывать в рецепте психотропные средства.
Область компетенции Д – Лекарственные средства, регулирующие функции исполнительных органов и систем.	После окончания обучения обучающийся будет уметь: - выписывать в рецепте лекарственные средства, регулирующие функции исполнительных органов и систем.
Модуль обучения Д1	- выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на органы дыхания;
Модуль обучения Д2	- выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на органы пищеварения;
Модуль обучения Д3	- выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на сердечно-сосудистую систему;
Модуль обучения Д4	- выписывать в рецепте мочегонные средства;
Модуль обучения Д5	- выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на тонус и сократительную активность миометрия;
Модуль обучения Д6	- выписывать в рецепте лекарственные средства, влияющие на гемопоэз
Модуль обучения Д7	- выписывать в рецепте лекарственные средства, регулирующие процессы обмена веществ.

Модуль обучения Е1			
- будет принимать решения для оказания медицинской помощи пострадавшим хирургического профиля в очаге ЧС;	- оценивать тяжесть состояния пораженных хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуаций; - владеть навыками диагностики различных видов кровотечений; - владеть навыками оказания медицинской помощи при различных видах кровотечений; - определять объём кровопотери по локализации переломов; - уметь пользоваться подручными средствами для иммобилизации конечности; - владеть навыками проведения реанимационных мероприятий пораженным в очаге чрезвычайных ситуаций;	- владеть знаниями о видах медицинской помощи, оказываемых в очаге чрезвычайных ситуаций; - знать абсолютные признаки переломов и вывихов;	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Е2			
- владеть навыками для оказания медицинской помощи при термических поражениях в очаге ЧС;	- определять клинические симптомы стадий перегревания и переохлаждения; - оценивать тяжесть ожогового шока по определению клинических симптомов; - владеть навыками для определения клинических симптомов и течения отморожений; - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным с термическими поражениями;	- владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - знать методы определения площади поражения при ожогах и отморожениях.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Е3			
- владеть навыками для оказания медицинской помощи при утоплениях в очаге ЧС (селевые потоки, наводнения).	- владеть навыками для определения клинических симптомов утопления в зависимости от стадии утопления; - владеть навыками оказания первой медицинской помощи при утоплении.	- знать различные виды утоплений.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты

15 Профиль компетенции – Основы фармакология

Профиль компетенции - Фармакология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками: - по общей рецептуре; - по общей фармакологии; - по частной фармакологии.
Область компетенции А - Общая рецептура.	После окончания обучения обучающихся будет составлять и выписывать рецепты, знать виды лекарственных форм.

ӘЭП.03	**білуі тиіс:** - саясаттың мәні мен мүмкіндігін, аумағы мен келешегін және саяси биліктің қызметтерін; - халықаралық қатынастар және Қазақстанның әлемдік саясаттағы орнын алады; - әлеуметтану пәнін, оның деңгейін, құрылысы мен қызметін; - қоғамның мәні мен мағынасын; **істей білуі керек:** - Қазақстанда және шет елдерде өтіп жатқан саяси процестерден хабардар бола отырып, оны талдай білуі; - қоғамда болып жатқан әлеуметтік проблемаларды дұрыс түсініп, өз көзқарасын қалыптастыру; - қазіргі өтпелі кезеңдегі күрделі қоғамдық саяси жағдайда, еркін бағдар ұстап, белсенді іс-әрекет жасай білуі.	36	**Әлеуметтану және саясаттану негіздері:** - қоғамда өтіп жатқан саяси процестерді, саяси ғылымның қалыптасуының заңдылығын және оның тарихи дамуы; - саяси жүйе, адамның саясаттағы орнын, сондай-ақ қоғамның қалыптасуы мен дамуының жалпы заңдылықтары мен ондағы болып жатқан әлеуметтік құбылыстарды; - Қазақстанның бүгінгі әлемде алатын орны мен ролі.	
ӘЭП.04	**білуі тиіс:** - нарықтық экономиканың теориялық негіздерін, микроэкономика және макроэкономиканы; - меншік және бизнес нысандарының артықшылықтары мен кемшіліктері; **істей білуі керек:** - берілген тақырып бойынша реферат, баяндама, СӨЗ жаза білуі; - бизнес жоспар жасай білу; - берілген формула бойынша экономикалық есептерді шығара білу.	40	**Экономика негіздері:** - экономикалық теорияның пайда болуы және дамуы; - қоғамды экономикалық ұйымдастырудың негізгі проблемалары; - нарықтық экономика жүйесіне ҚР-ғы экономикалық саясаттың әсері.	
ӘЭП.05	**білуі тиіс:** - құқықтың негізгі тармақтарын; - құқықтық жүйе, міндеттілік және жауапкершілік; - мемлекеттік шығарылған заңдар мен нормативті актілерді; - құқықтық қатынастарды; - құқыққа қайшы әрекеттерді; **істей білуі керек:** - салыстыру және ойын ұштастыру негізде әлеуметтік-құқықтық құбылыстардың маңызын түсіндіру; - өзіндік жұмыстар: баяндамалар, рефераттар, эсселер дайындау әдістерін білу; - құқықтық ақпараттарды ғылыми дәлелдеу және талдау, оларға объективті баға беру; - логикалық ойлау, еркін пікір талас жүргізу, өзінің көзқарасын дәлелдей отырып, тәжірибеде құқықтық білімді пайдалану; - құқықтық институттар мен олардың қамтамасыз ететін нормаларын ажырата білу; - медицина саласындағы заңдарды білу.	32	**Құқық негіздері**: - мемлекет және құқық теориясын; - азаматтық-құқықтық жауапкершілік ұғымы; - әкімшілік жауапкершілік ұғымы; - еңбек құқығы негіздері; - “Отбасы және неке” ұғымы; - қылмыстық жауапкершілік ұғымы.	

ЖКП.00	**Жалпы кәсіптік пәндер**	**628**		
ЖКП.01	**білуі тиіс:** - дәрігермен, аурулармен және туыстарымен дұрыс қарым-қатынаста болу; **істей білуі керек:** - қазіргі өмірге сай нарықтың заманында менталитетке дағдылануы керек; - кәсіптік қабылетін көрсете білуі.	20	**Кәсіптік этика және деонтология:** - тіс технигін этика-деонтологиялық қағидалар мен жетілдіру негіздеріне оқыту; - этика және деонтология туралы түсінік беру.	
ЖКП.02	**білуі тиіс:** - адам денесінің құрылысын, оның жасқа байланысты ерекшеліктерін; **істей білуі керек:** - адам денесінің құрылысын, мүшелердің орнын, шекарасын анықтауды.	108	**Анатомия, физиология және тіс-жақ жүйесінің биомеханикасы:** - анатомия жөнінде түсінік; - остеология; - синдесмология; - миология; - спланхнология.	
ЖКП.03	**білуі тиіс:** - организмнің анатомо-физиологиялық ерекшеліктерін білу; - аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық белгілерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру әдістердің көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын, асқынуларын, соңын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу; **істей білуі керек:** - аурулардың негізгі белгілерін тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	110	**Клиникалық медицинаның негіздері:** - ішкі мүшелердің ауруларын диагностикалау, емдеу, күту және алдын алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру. Келеңсіз жағдайларда шұғыл жәрдем көрсету.	
ЖКП.04	**білуі тиіс:** - азаматтық қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйрену, ҚР-дағы төтенше жағдайлар - төтенше жағдай түрлерін білу; - халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында апатына медициналық атқару жұмысының міндеттерін құра білуді үйрету; - төтенше жағдай адам психологиясының қажетті болуын қадағалауды үйрену; - қорғану қаруларын саралауды үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу; - қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді білу; - суға кету түрлерін білу; - химиялық апат ошағында улану түрлерін білу; - жер сілкінісінің төрт тобын білу; - СДС-тің болу себептерін анықтауды үйрену;	34	**Апаттар медицинасы:** - А.Қ бейбіт және әскери уақыттағы ролі мен тапсырмасы; - Т.Ж. түрлері; - төтенше жағдай ошағында түрлі зақымданушыларға алғашқы медициналық және дәрігерге дейінгі медициналық жәрдем көрсетіп үйрену.	

		расположению и по срокам строительства; - знать требования, предъявляемые к средствам индивидуальной защиты;	
Модуль обучения Б4			
- решать вопросы психологической помощи пострадавшим и пораженным в очаге ЧС.	- оценивать поведение людей при ЧС в зависимости от вида темперамента; - владеть навыками понятий «аффект» и «ступор»; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям.	- владеть знаниями о периодах ЧС, при которых психика человека наиболее уязвима.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения В1			
- владеть знаниями и навыками по защите населения при угрозе и возникновении землетрясений;	- определять предвестники землетрясений; - владеть навыками для определения прогноза землетрясений; - обеспечивать медицинскую помощь пострадавшим и пораженным при землетрясении;	- владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - знать основные характеристики землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности;	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения В2			
- владеть знаниями и навыками для оказания медицинской помощи пораженным и пострадавшим при возникновении землетрясений.	- определять периоды СДС; - оценивать стадии СДС в зависимости от клинических симптомов СДС; - владеть навыками для проведения мероприятий доврачебной помощи при оказании медицинской помощи пораженным при СДС.	- владеть знаниями о причинах, приводящих к синдрому длительного сдавливания (СДС); - владеть знаниями о механизме развития СДС.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Г1			
- владеть знаниями о воздействии ионизирующей радиации на организм человека и обеспечении медицинской помощи пораженным в очаге радиации.	- владеть навыками для определения клинических симптомов лучевой болезни в зависимости от степени тяжести; - владеть навыками действия медицинского персонала в очаге радиационного поражения.	- владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Д1			
- владеть знаниями и навыками для обеспечения медицинской помощи пораженным и пострадавшим в очаге химической катастрофы.	- определять характерные патологические синдромы острых отравлений; - владеть навыками для проведения независимых действий медицинского персонала в очаге химической катастрофы.	- владеть знаниями о видах отравлений в очаге химической катастрофы; - знать классификацию отравляющих веществ.	Рабочая программа Учебные фильмы Таблицы Плакаты Стандарты

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Медицина катастроф**

Задача модуля: Владеть знаниями и навыками для оказания первой медицинской помощи и доврачебной помощи в очаге чрезвычайных ситуаций

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- владеть знаниями о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; о способах оповещения населения и основных способах защиты населения при различных видах ЧС.	- определять масштабы чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие «пораженный» и «пострадавший»; - выявлять поражающие факторы при ЧС; - оценивать медицинские последствия при чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия.	- иметь понятие о видах чрезвычайных ситуаций; - знать основные способы защиты населения при ЧС; - знать избранные документы по вопросам Гражданской обороны (ГО) и Чрезвычайных ситуаций (ЧС) в Республике Казахстан.	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Б1			
- владеть знаниями об организационных основах оказания медицинской помощи в очаге ЧС.рдля оценки обстановки в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени, а также владеть навыками для защиты населения в чрезвычайных ситуациях;	- определять задачи службы медицины катастроф при работе в очаге ЧС;	- знать принципы работы службы медицины катастроф (СМК) в очаге ЧС; - знать об основных медицинских формированиях, работающих в очаге чрезвычайных ситуаций;	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Б2			
- владеть навыками для обеспечения лечебно-эвакуационных мероприятий в очаге ЧС;	- обеспечивать медицинскую сортировку в очаге ЧС; - владеть навыками для решения вопроса об очередности эвакуации;	- иметь понятие о системе лечебно-эвакуационного обеспечения; - уметь определять основные сортировочные признаки	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты
Модуль обучения Б3			
- уметь принимать решения по обеспечению методов и способов защиты населения в чрезвычайных ситуациях;	- разбираться в методах и способах защиты населения при ЧС; - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - определять назначение и содержание АИ (аптечки индивидуальной);	- владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях (инженерные, эвакуационные, радиационная и химическая защита, медицинские, противопожарные); - знать классификацию защитных сооружений по видам, назначению,	Учебные фильмы Рабочая программа Методическая разработка Таблицы Плакаты Стандарты

	істей білуі керек: - төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу; - төтенше жағдайда медициналық көмек сатыларын анықтай білу; - төтенше жағдай ошағында медициналық апатты анықтауды жұмыс принциптерін анықтау; - төтенше жағдай адамдардың темперамент түрлеріне сай мінез-құлықтарына байланыстыру; - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - суға кеткенде құтқару кезіндегі медициналық қызметтердің іс-әрекеттері; - радиациялық сәулелену ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуін үйрену; - жер сілкінісін болжауды үйрену; - жер сілкінісінде жәбірленуші мен зардап шегушіге медициналық мекемелердің көрсететін көмегін үйрену; - СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін; -СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медицинаға дейін көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.			
ЖКП.05	**білуі тиіс:** - түйсік психиканың ең жоғарғы екенін білу керек; - адамның мінез-құлығын игере алу сұрақтарын білу керек; - психиканың функция сұрақтарын білу керек; **істей білу керек:** - науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық экспериментерге қатысу керек; - тестік, анкеталық жұмысқа қатысу керек; науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.	54	**Психология негіздері:** - науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық экспериментерге қатысу керек; - тестық, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.	
ЖКП.06	**білуі тиіс:** - статистикалық зерттеудің әдістерін, салыстырмалы және орташа көрсеткіштерді есептеп шығару, графиктер құрастыру, статистикалық кестелерді түзу әдістемелерін пайдалану; - халық денсаулығы туралы түсінікті, аурушандықты, мүгедектікті, халықтың орташа өмір ұзақтығын зерттеу әдістерін іске асыра білуі тиіс.	34	**Әлеуметтік гигиена:** - және денсаулық сақтау ісін басқару саласында біліктілік пен іскерлікке қол жеткізуі керек; - жұмыс тәжірибесі барысында фельдшер өз бетімен шешім қабылдай алуы және халықтың денсаулық жағдайын сараптай алуы тиіс.	

ЖКП.07	**білуі тиіс:** - организмнің анатомо- физиологиялық ерекшеліктерін; - аурудың анықтамасын; - жіктемесін; - этиологиясын; - патогенезін; - клиникалық белгілерін; - зертханалық және аспапты тексеру әдістердің көрсеткіштерін; - аурудың ағымын, асқынуларын, соңын; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын; - алдын- алу шараларын; **істей білуі керек:** - шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс- әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	86	**Ішкі аурулар жұқпалы аурулар курсымен:** - ішкі мүшелердің ауруларын диагностикалау, емдеу, күту және алдын алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру. Келеңсіз жағдайларда шұғыл жәрдем көрсету.	
ЖКП.08	**білуі керек:** - зақымдардың түрлері; - бет пен ауыз қуысының хирургиялық аурулары; - өңеш пен кеңірдектің хирургиялық аурулары; - хирургиялық аурулар және көкірек пен көкірек қуысы ағзаларының хирургиялық аурулары мен зақымдары; - омыртқаның туа біткен аурулары туралы ұғым, омыртқаның жарақаттары мен сынулары туралы ұғым; - қан кетулер, асқазан мен ұлтабардың ойықжаралары; - «іштеспесі» ұғымы; - жіті аппендицит, панкреатит, холецистит; - жіті іштүйнек, іш жарығы; - перитонит; - несептас ауруы; - жіті парапроктит, геморрой; **істей білуі керек:** - бастың ашық және жабық зақымдануларында алғашқы медициналық көмек көрсету; - пациенттерді хирургиялық стационарға тасымалдауды іске асыру; - пневмоторакстың әртүрлі түрлерінде алғашқы көмек көрсету;	96	**Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар:** - хирургиялық практикада науқастарға күтім жасауды ұйымдастыру; - хирургиялық, реанимациялық бөлімшелердегі медициналық деонтология мен кәсіптік этика негіздері; - ФАП, амбулатория жұмысының принциптері; - денсаулық сақтау пунктінің мақсаты мен міндеттері: жабдықталуы, хирургиялық көмектің түрлері; - медициналық персоналдың жеке бас гигиенасы және хирургиялық бөлімшенің қоршаған ортасының гигиенасы; - қауіпсіздік техникасын сақтау; - жағдайы ауыр науқастарға күтім жасау.	

Область компетенции Г - Организация медицинской помощи пораженным ионизирующими излучениями.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о воздействии ионизирующей радиации на организм человека; обеспечивать медицинскую помощь пораженным в очаге радиации.
Модуль компетенции Г1	- владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения; - владеть навыками для определения клинических симптомов лучевой болезни в зависимости от степени тяжести; - владеть навыками действия медицинского персонала в очаге радиационного поражения.
Область компетенции Д - Организация медицинской помощи пораженным в очагах химического заражения при применении АХОВ.	После окончания обучения обучающийся владеть знаниями о воздействии аварийно химически опасных веществ на организм человека; владеть навыками для проведения независимых действий в очаге химической катастрофы.
Модуль компетенции Д1	- владеть знаниями о видах отравлений в очаге химической катастрофы; - знать классификацию отравляющих веществ; - определять характерные патологические синдромы острых отравлений; - владеть навыками для проведения независимых действий медицинского персонала в очаге химической катастрофы.
Область компетенции Е - Организация медицинской помощи пораженным хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуациях.	После окончания обучения обучающийся будет знать особенности диагностики поражений хирургического профиля при ЧС; владеть навыками оказания медицинской помощи при кровотечениях, переломах, вывихах.
Модуль компетенции Е1	- владеть знаниями о видах медицинской помощи, оказываемых в очаге чрезвычайных ситуаций; - оценивать тяжесть состояния пораженных хирургического профиля в очаге чрезвычайных ситуаций; - владеть навыками диагностики различных видов кровотечений; - владеть навыками оказания медицинской помощи при различных видах кровотечений;; - знать абсолютные признаки переломов и вывихов; - определять объём кровопотери по локализации переломов; - уметь пользоваться подручными средствами для иммобилизации конечности; - владеть навыками проведения реанимационных мероприятий пораженным в очаге чрезвычайных ситуаций;
Модуль компетенции Е2	- владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - владеть навыками для определения клинических симптомов стадий перегревания и переохлаждения; - оценивать тяжесть ожогового шока по определению клинических симптомов; - владеть навыками для определения клинических симптомов и течения отморожений; - знать методы определения площади поражения при ожогах и отморожениях. - владеть навыками действия медицинского персонала при оказании помощи пораженным с термическими поражениями;
Модуль компетенции Е3	- владеть знаниями о различных видах утопления; - владеть навыками для определения клинических симптомов утопления в зависимости от стадии утопления; - владеть навыками оказания первой медицинской помощи при утоплении.

Область компетенции Б – Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Основы лечебно-эвакуационного обеспечения пораженных при ЧС.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями для оценки обстановки в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени, а также владеть навыками для защиты населения в чрезвычайных ситуациях.
Модуль обучения Б1	- знать принципы работы службы медицины катастроф (СМК) в очаге ЧС; - определять задачи службы медицины катастроф при работе в очаге ЧС; - знать об основных медицинских формированиях, работающих в очаге чрезвычайных ситуаций;
Модуль обучения Б2	- иметь понятие о системе лечебно-эвакуационного обеспечения; - обеспечивать медицинскую сортировку в очаге ЧС; - уметь определять основные сортировочные признаки; - владеть навыками для решения вопроса об очередности эвакуации;
Модуль обучения Б3	- владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях (инженерные, эвакуационные, радиационная и химическая защита, медицинские, противопожарные); - разбираться в методах и способах защиты населения при ЧС; - знать классификацию защитных сооружений по видам, назначению, расположению и по срокам строительства; - знать требования, предъявляемые к средствам индивидуальной защиты; - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - определять назначение и содержание АИ (аптечки индивидуальной);
Модуль обучения Б4	- оценивать поведение людей при ЧС в зависимости от вида темперамента; - владеть навыками понятий «аффект» и «ступор»; - владеть знаниями о периодах ЧС, при которых психика человека наиболее уязвима; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям.
Область компетенции В - Защита населения при угрозе и возникновении землетрясений. Организация медицинской помощи населению при землетрясениях.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями и навыками для оказания медицинской помощи пораженным и пострадавшим при угрозе и возникновении землетрясений.
Модуль компетенции В1	- владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - знать основные характеристики землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности; - определять предвестники землетрясений; - владеть навыками для определения прогноза землетрясений; - обеспечивать медицинскую помощь пострадавшим и пораженным при землетрясении;
Модуль компетенции В2	- владеть знаниями о причинах, приводящих к синдрому длительного сдавливания (СДС); - владеть знаниями о механизме развития СДС; - определять периоды СДС; - оценивать стадии СДС в зависимости от клинических симптомов СДС; - владеть навыками для проведения мероприятий доврачебной помощи при оказании медицинской помощи пораженным при СДС.

	- омыртқасы мен жамбас сүйектері ауруларында және зақымдануларында науқасты тексеріп, диагнозды дұрыс қою; - бүйрек шаншуы ұстамасы бар пациентті хирургиялық стационарға жатқызуды жүзеге асыру; - тікішек ауруының симптомдарын анықтау; - бассүйек-ми жарақатында пациенттерге дәрігерге дейін көмек көрсету, фельдшерлік диагноз қою; - плевра пункциясы мен торакоцентез үшін жабдықтарды дайындау; - омыртқа травмалары мен аурулары бар науқастарға дәрігерге дейін көмек көрсету және күтім жасау; - асқазан-ішектен қан кеткенде дәрігерге дейін көмек көрсету; - ішті пальпациялау; - «жіті іштеспесі» симптомын анықтау; - сараланған диагностика жүргізу.			
ЖКП.09	**білуі тиіс:** - рецептердің жазылу, құрастырудың жалпы ережелері және сол бойынша дәріханадан дәрілердің берілуінің ережелері; - дәрілік формалардың түрлері; - улы, күшті әсер ететін, наркотикалық және есеңгірету әсері бар препараттардың жазылу ерекшеліктері; - дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетиканың жалпы заңдылықтары; - дәрі-дәрмектердің негізгі топтарының фармакологиялық қасиеті; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - олардың енгізілу тәсілдері және жолдары; - жанама әсерлері; **істей білуі керек:** - рецептерді жазу; - рецептурлы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әр түрлі мөлшерді есептеу; - әр түрлі аурулар кезінде қолданылатын дәрілік түрлердің қолайлысын таңдау.	102	**Фармакология негіздері:** - жалпы рецептура; - жалпы фармакология; - жеке фармакология.	
АП.00	**Арнайы пәндер «Стоматолог-дәрігер көмекшісі» біліктілігі**	**1032**		
АП.01	**білу тиіс:** - ауыз қуысы және тістер ауруын физиотерапиямен емдеудегі көрсеткіші мен кері әсері; **істей білуі керек:** - алынған білімді кәсіптік дәрежеде қолдану;	50	**Ауыз қуысы мен тіс ауруларындағы физиотерапия:** - физиотерапиялық көмек көрсету ұйымдастыру құрылымы; - ауыз қуысы және ауруын емдеуде физиотерапияны қолдану.	

АП.02	**білу тиіс:** - негізгі және арнайы әдістермен рентген сәулесімен іздену; - бет жақ ауруларын рентген диагностикасын қолдану; **істей білуі керек:** - рентгенограмма тексеруде қабыну түрін дұрыс аныктап оқу, бет жарақаттары және ісік ауруларын дұрыс оқи білу.	26	**Жақ пен тіс ренгенографиясы:** - ретгенмен тексеріп қарау жүйесін ұйымдастыру; - бет жақ аймақ әртүрлі аурулары рентгендік әдіспен тексеру.	
АП.03	**білуі тиіс:** - мейірбике ісінің негізі; - залалсыздандыру, зарарсыздандырудың әдісі мен тәсілдері; - дәрілерді қазазбен беру, сақтау; - дәріні егу жолдары; - егуден кейінгі асқыну, көмек көрсету; - аурудың алдын алудағы стоматологиялық көруі мен тексеруінің ерекшелігі; - стоматологиялық аурулардың алдың алудағы негізі; - стоматологиялық аурулардың алдын алудағы дәрістік негізде емдеу жиынтығын құрастыру; **істей білуі керек:** - медициналық құралдарды залалсыздандыру, зарарсыздандыру; - дененің қызуын өлшеу; - қан қысымын өлшеу, тамыр соғысын өлшеу; - дәрілік затты егу; - егуден кейінгі асқынуда алғашқы көмек көрсету; - стоматологиялық ауруларды аурудың алдың алудағы көріп тексеру; - соматологиялық аурудың алдың алудың алудағы негізгі жоспарын құрастыру; - стоматологиялық аурулардың алдың алудағы негізгі құрылымның жиынтығын жоспарлау.	310	**Стоматология мекемесіндегі мейірбике:**	
АП.04	**білуі тиіс:** - стоматологиялық кабинеттің ұйымдастыруы мен жабдығы; - хирургиялық стоматологияда негізгі асептикалық және антисептикалық қағидаларды; - ауыз қуысы тіндерінің құрылымы мен қызметін; - тексеру әдістерін жансыздандыруды; - тісті жұлуды; - бет жақ аймақ ауруларының этиологиясын, патогенезін; - клиникалық ағымдарын, диагностикасын, емін. **істей білуі керек:** - бет жақ аймағының ауруы мен тісті жұлуда алған білімін мамандығында қолдана білуі керек; - стоматологиялық бөлмеде инфекциялық қауіпсіздікті сақтай білуі керек.	272	**Хирургиялық стоматология:** - стоматологиялық бөлмелерді ұйымдастыру және жабдықтау; - этиология; - клиникалық ағымы, диагнозы, бет жақ аймағының емі.	

Модуль В3			
- владеть знаниями и навыками популяционной генетики;	- владеть навыками для определения действий элементарных эволюционных факторов на генетическую структуру популяции; - владеть навыками для создания математических моделей динамики популяций; владеть навыками применения закона Харди-Вайнберга для количественной оценки микроэволюционных процессов в популяции;	- владеть знаниями для анализа медицинских аспектов популяционной генетики;	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты
Модуль В4			
- владеть знаниями основ экогенетики и фармакогенетики.	- владеть навыками работы с научно- популярной и научной литературой по современным проблемам биологии; - владеть навыками обоснования необходимости здорового образа жизни.	- владеть знаниями о наследственно-обусловленном полиморфизме реакций организма на лекарственные препараты; - владеть знаниями определения генетических последствий загрязнения окружающей среды в Республике Казахстан.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы, плакаты. Плакаты Микропрепараты

14 Профиль компетенции – Медицина катастроф

Профиль компетенции – Основы безопасности жизнедеятельности. Медицина катастроф.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями об основных принципах и способах защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени; об организации, принципах, задачах медицинской службы для оказания помощи населению в чрезвычайных ситуациях; а также владеть навыками для оказания первой медицинской помощи в очаге Чрезвычайных ситуаций (ЧС).
Область компетенции А – Организационные основы обеспечения безопасности жизнедеятельности; чрезвычайные ситуации мирного и военного времени.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; о способах оповещения населения об опасности любого бедствия; об основных способах защиты населения.
Модуль обучения А1	- иметь понятие о видах чрезвычайных ситуаций; - определять масштабы чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие «пораженный» и «пострадавший»; - выявлять поражающие факторы при ЧС; - оценивать медицинские последствия при чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; - знать основные способы защиты населения при ЧС; - знать избранные документы по вопросам Гражданской обороны (ГО) и Чрезвычайных ситуаций (ЧС) в Республике Казахстан;

- владеть знаниями и навыками о биосинтезе нуклеиновых кислот и белка;	- владеть навыками выделения основных этапов биосинтеза белка (транскрипцию, трансляцию); - владеть навыками решения ситуационных задач;	- владеть знаниями о строении гена и генетического кода как основу реакции матричного типа; - владеть знаниями о молекулярных механизмах регуляции экспрессии генов прокариот; - владеть знаниями о молекулярных механизмах регуляции экспрессии генов эукариот;	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты
Модуль А3			
- владеть знаниями и навыками о генетическом аппарате клетки и генетическом гомеостазе.	- владеть навыками работы с микроскопом; - владеть навыками идентификации отдельных хромосомы; - владеть навыками составления идиограмм человека; - распознавать нарушение генетического гомеостаза и его проявление в патологии человека.	- владеть знаниями о гене; - раскрыть понятие о геноме; - владеть знаниями анализа кариотипа здорового человека и больного с хромосомной патологией; - владеть знаниями выявления мутации.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты
Модуль Б1			
- владеть навыками практического применения молекулярной биологии клетки.	- владеть навыками работы с микроскопом; - владеть навыками приготовления временных препаратов клеток; - уметь сравнивать растительную и животную клетки; - владеть навыками определения фазы митоза; - владеть навыками определения фазы мейоза; владеть навыками анализа изменений, происходящих в клетке каждой фазы.	- владеть знаниями определений различий структурных компонентов клеток.	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты
Модуль В1			
- владеть знаниями и навыками молекулярно – генетических процессов для объяснения механизмов развития заболевания;	- владеть навыками для дифференцирования различных типов хромосом и распознавания нормальных и патологических кариотипов человека; - владеть навыками профилактики наследственных болезней; - владеть навыками решений задач по генетике; уметь обосновывать роль генетики в профилактике наследственных заболеваний;	- владеть знаниями для распознавания основных, наиболее распространенных наследственных заболеваний человека; - владеть знаниями о молекулярно-генетических процессах для объяснения механизмов развития заболеваний;	Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты

АП.05	**білуі тиіс:** - стоматологиялық бөлмені ұйымдастыруды және оның құрал –жабдықтарын: - терапефтік стоматологиядағы асептиктерінің егізгі қағидалары: - ауыз қуысы тіндерінің құрылысы мен мүшілер қызметтері: - науқасты тексеру әдістері; - этиологиясын, потогенезін, клиникалық ағымын, диогностикасын; - алдын алу шараларын, ауыз-қуысы және тіс аруларын емдеуді; **істей білуі керек:** - алған білімдерін ауыз-қуысы және тіс аурулурын алдын алу және емдеу; - стоматологиялық бөлмеде ифекциялық қауіпсіздікті сақтау.	272	**Терапиялық стоматология:** - стоматологиялық бөлмелерді ұйымдастыру және жабдықтау; - этиология клиникалық ағым, диогностика алдын алу шаралары, ауыз-қуысы және тіс ауруларын емдеу.	
АП.06	**білуі тиіс:** - протезді дайындаудың клиникалық сатыларын; - ортодантиялық және ортопедиялық стоматологиядағы функциональдық анықтау әдістерін; **істей білуі керек:** Ортодонтиялық және ортопедиялық науқастарды ексеруді; - қазіргі өмірге сай протездерді қолдануды.	102	**Ортопедиялық және ортодонтиялық стоматология негіздері:** - ортодонтиялық науқастарды анықтау әдістерін; - негізгі қағидаларын,әдістерін, алдын алуын және емделуін; - ортодонтиялық стоматологияның негізгі аспектілерін.	
АП.00	**Арнайы пәндер «Стоматологиялық-гигиенист» біліктілігі**	**1032**		
АП.01	**білуі тиіс:** - ауыз қуысы және тістер ауруын физиотерапиямен емдеудегі көрсеткіші мен кері әсері; **істей білуі керек:** - алынған білімді кәсіптік дәрежеде қолдану.	50	**Ауыз қуысы мен тіс ауруларындағы физиотерапия:** - физиотерапиялық көмек көрсету ұйымдастыру құрылымы; - ауыз қуысы және ауруын емдеуде физиотерапияны қолдану.	
АП.02	**білуі тиіс:** - негізгі және арнайы әдістермен рентген сәулесімен іздену; - бет жақ ауруларын рентген диагностикасын қолдану; **істей білуі керек:** - рентгенограмма тексеруде қабыну түрін дұрыс аңықтап оқу, бет жарақаттары және ісік ауруларын дұрыс оқи білу.	26	**Жақ пен тіс ренгенографиясы:** - ретгенмен тексеріп қарау жүйесін ұйымдастыру, - бет жақ аймақ әртүрлі аурулары рентгендік әдіспен тексеру.	
АП.03	**білуі тиіс:** - аурудың алдың алу көрудегі стоматологиялық тексерудің ерекшелігі; - стоматология аурулалдың негізгі аурудың алдың алу; - стоматологиялық аурулардың негізгі аурудың алдың алудың дәрістік негізі;	310	**Ауыз қуысының гигиенасы және стоматологиялық аурудың алдын алу:** - стоматологиялық ауруларда аурудың алдың алу алғашқы сұрау бойынша маман дайындау;	

	істей білуі керек: - Стоматологиялық аурудың алдың алудағы көрсеткішімен тексеруі; - стоматологиялық аурулардың жоспарын құрастырудағы негізі; - стоматологиялық аурулардың алдың алу жүйесін кешенді жоспарын құрастыру.		- ауыз қуысы тазалығы бойынша жекеше және кәсіпте оқыту.	
АП.04	**білуі тиіс:** - стоматологиялық кабинеттің ұйымдастыруы мен жабдығы; - хирургиялық стоматологияда негізгі асептикалық және антисептикалық қағидаларды; - ауыз қуысы тіндерінің құрылымы мен қызметін; - тексеру әдістерін жансыздандыруды; - тісті жұлуды; - бет жақ аймақ ауруларының этиологиясын, патогенезін; - клиникалық ағымдарын, диагност икасын, емін; **істей білуі керек:** - бет жақ аймағының ауруы мен тісті жұлуда алған білімін мамандығында қолдана білуі керек; - стоматологиялық бөлмеде инфекциялық қауіпсіздікт і сақтай білуі керек.	272	**Хирургиялық стоматология:** - стоматологиялық бөлмелерді ұйымдастыру және жабдықтау; - этиология; - клиникалық ағымы, диагнозы, бет жақ аймағының емі.	
АП.05	**білуі тиіс:** - стоматологиялық бөлмені ұйымдастыруды және оның құрал –жабдықтарын; - терапевтік стоматологиядағы асептиктерінің егізгі қағидалары; - ауз қуысы тіндерінің құрылысы мен мүшілер қызметтері; - науқасты тексеру әдістері; - этиологиясын, потогенезін, клиникалық ағымын, диогностикасын; - алдын алу шараларын, ауыз-қуысы және тіс аруларын емдеуді; **істей білуі керек:** - алған білімдерін ауыз-қуысы және тіс аурулурын алдын алу және емдеу; - стоматологиялық бөлмеде ифекциялық қауіпсіздікті сақтау.	272	**Терапиялық стоматология:** - стоматологиялық бөлмелерді ұйымдастыру және жабдықтау; - этиология клиникмлық ағым, диогностика алдын алу шаралары, ауыз-қуысы және тіс ауруларын емдеу.	
АП.06	**білуі тиіс:** - протезді дайындаудың клиникалық сатыларын; - ортодантиялық және ортопедиялық стоматологиядағы функциональдық анықтау әдістерін; **істей білуі керек:** - ортодонтиялық және ортопедиялық науқастарды ексеруді; - қазіргі өмірге сай протездерді қолдануды.	102	**Ортопедиялық және ортодонтиялық стоматология негіздері:** - ортодонтиялық науқастарды анықтау әдістерін; - негізгі қағидаларын,әдістерін, алдын алуын және емделуін; - ортодонтиялық стоматологияның негізгі аспектілерін.	
ҚП	**Білім беретін ұйым анықтайтын пәндер**	**48**		

	- владеть навыками определения клеточных механизмов возникновения врожденных пороков развития; - владеть навыками для обоснования с позиции современной генетики вреда курения, употребления алкоголя и наркотических веществ;
Модуль компетенции В2	- владеть знаниями для распознавания основных, наиболее распространенных наследственных заболеваний человека; - владеть навыками для дифференцирования различных типов хромосом и распознавания нормальных и патологических кариотипов человека; - владеть знаниями молекулярно-генетических процессов для объяснения механизмов развития заболеваний; - владеть навыками профилактики наследственных болезней; - владеть навыками решений задач по генетике; - уметь обосновывать роль генетики в профилактике наследственных заболеваний;
Модуль компетенции В3	- владеть знаниями для анализа медицинских аспектов популяционной генетики; - владеть навыками для определения действий элементарных эволюционных факторов на генетическую структуру популяции; - владеть навыками для создания математических моделей динамики популяций; - владеть навыками применения закона Харди-Вайнберга для количественной оценки микроэволюционных процессов в популяции;
Модуль компетенции В 4	- владеть знаниями о наследственно-обусловленном полиморфизме реакций организма на лекарственные препараты; - владеть знаниями определения генетических последствий загрязнения окружающей среды в Республике Казахстан; - владеть навыками работы с научно-популярной и научной литературой по современным проблемам биологии; - владеть навыками обоснования необходимости здорового образа жизни.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Молекулярная биология, медицинская генетика**

Задача модуля: Владеть знаниями об молекулярно-генетических и клеточных уровнях организации жизни для определения основных признаков наследственной патологии человека и основных принципов диагностики, профилактики и лечения наследственных болезней.

Действие	Умение	Знание	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- владеть знаниями и навыками о молекулярно-генетических процессах;	- владеть навыками составления нуклеотидной последовательности ДНК, последовательности ДНК, построения комплементарной цепи и-РНК и соответствующую им полипептидную цепь - владеть навыками отличия нуклеотидов РНК и ДНК; молекулы РНК и ДНК;	- владеть знаниями распознавания свойств и функций белков; - владеть знаниями распознавания строения нуклеиновых кислот;	- Учебник Ярыгин В.Н. «Биология» - Муминов Т.А., Куандыков Е.У. «Основы молекулярной биологии» - Куандыков Е.У. «Медицинская биология и генетика». Таблицы Плакаты Микропрепараты
Модуль обучения А2			

13 Профиль компетенции - Молекулярная биология, медицинская генетика

Профиль компетенции – Основы молекулярной биологии и медицинской генетике.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о молекулярно-генетических и клеточных уровнях организации жизни; структурно-функциональной организации наследственного материала на генном, хромосомном и геномном уровнях; основных механизмах поддержания постоянства генетического и клеточного гомеостаза; основных признаках наследственной патологии человека; основных принципах диагностики, профилактики и лечения наследственных болезней.
Область компетенции А – Основы молекулярной биологии.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о молекулярно-генетических процессах, биосинтезе нуклеиновых кислот и белка, а также генетическом аппарате клетки и генетическом гомеостазе;
Модуль обучения А1	- владеть знаниями распознавания свойств и функций белков; - владеть навыками составления нуклеотидной последовательности ДНК, построения комплементарной цепи и-РНК и соответствующую им полипептидную цепь; - владеть знаниями распознавания строения нуклеиновых кислот; - владеть навыками отличия нуклеотидов РНК и ДНК, молекулы РНК и ДНК;
Модуль обучения А2	- владеть навыками выделения основных этапов биосинтеза белка (транскрипцию, трансляцию); - владеть знаниями о строении гена и генетического кода как основу реакции матричного типа; - владеть знаниями о молекулярных механизмах регуляции экспрессии генов прокариот; - владеть знаниями о молекулярных механизмах регуляции экспрессии генов эукариот; - владеть навыками для решения ситуационных задач;
Модуль обучения А3	- владеть знаниями о гене; - раскрыть понятие о геноме; - владеть навыками работы с микроскопом; - владеть знаниями анализа кариотипа здорового человека и больного с хромосомной патологией; - владеть навыками идентификации отдельных хромосом; - владеть навыками составления идиограмм человека; - владеть знаниями выявления мутации; - распознавать нарушение генетического гомеостаза и его проявление в патологии человека.
Область компетенции Б – Молекулярная биология клетки.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками практического применения в молекулярной биологии клетки.
Модуль обучения Б1	- владеть навыками работы с микроскопом; - владеть знаниями определений различий структурных компонентов клеток; - владеть навыками приготовления временных препаратов клеток; - уметь сравнивать растительные и животные клетки; - владеть навыками определения фазы митоза; - владеть навыками определения фазы мейоза; - владеть навыками анализа изменений, происходящих в клетке каждой фазы.
Область компетенции В – Генетика развития.	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями молекулярно – генетических процессов для объяснения механизмов развития заболевания.
Модуль компетенции В1	- владеть знаниями для объяснения взаимосвязи между строением половых желез и их функций; - владеть знаниями для анализа основных, наиболее распространенных нарушений развития эмбриона;

ӨО	**Өндірістік оқыту**	**72**		
КД	**Кәсіптік практика**	**216**		
Е	**Емтихандар:**	**216**		
	- аралық аттестация;	144		
	- қорытынды аттестация	67		
	Міндетті оқудың барлығы	**4320**		
К	**Консультациялар**	**340**		
Ф	**Факультативтік сабақтар**	**300**		
	Барлығы	**4960**		

Орта буын маман деңгейіндегі білім берудің оқу бағдарламасын меңгерудің нормативтік мерзімі 030400 0 - «Стоматология» мамандығы 030401 3 - «Стоматолог - дәрігердің көмекшісі», жоғары деңгейдегі 030403 2 - «Стоматологиялық - гигиенист» біліктіліктері бойынша күндізгі бөлімде 146 аптаны құрайды, оның ішінде:

Теориялық оқыту, лабораториялық және практикалық сабақтарды қоса:	110 апта
Кәсіптік практика	6 апта
Аралық аттестация	4 апта
Қорытынды аттестация	2 апта
Демалыс уақыты	24 апта

2. Оқытудың модульдік технологиясы бойынша білім берудің оқу бағдарламаларының құрылымы

1 Құзыреттілік саласы - Кәсіби қазақ (орыс)тілі

Құзыреттілік саласы - кәсіби Қазақ(орыс) тілі.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы кәсіби қазақ тілінің жазбаша және ауызша түрін толық меңгереді: - мәтіннен мағыналы бөлімін, шағын тақырыптарын анықтай алады; - мәтіндегі тақырыптық топтың сөйлемдерін немесе құрмалас сөйлемдерді тауып, анықтау; - өз ойын жеткізген кезде сөйлемдерді дұрыс құру ережелерін қолданады; - жоспар құру (жай, күрделі; атаулы, сұраулы, тезисті); - мәтіннің функционалдық стилін ажырата білу (публицистикалық, ғылыми, көркемдік); - өз бетінше диалог, монолог құру.
Құзыреттілік бөлімі А - Тіл және қоғам. Сөйлем.Сөз тіркесі.	
Оқыту модулі А1 Тіл және қоғам	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі қажет: - жаңа заманға сай өзекті мәселелерді; - қазақ тілінде өз ойын дұрыс жеткізе білуді; - қазіргі кезеңдегі өзекті мәселелер бойынша хабарламалар құра білуді.
Оқыту модулі А2 Сөйлем.Сөз тіркесі	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - сөз тіркесін; - сөз тіркесінің байланысу түрлері; - жай сөйлем түрлері; - бастауыш пен баяндауыштың тіркесі.

Құзыреттілік бөлімі Б - Мен және менің денсаулығым. Жақсыз сөйлем. Баяндауыштың түрлері. Бір құрамды сөйлемдер.	
Оқыту модулі Б1 Мен және менің денсаулығым.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - «Дені саудың-жаны сау» тақырыбына әңгіме құру; - күрделі жоспарды құру және жазып алу.
Оқыту модулі Б2 Жай сөйлемнің құрылысы. Баяндауыштың түрлері. Жақсыз сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - сөйлемнен баяндауышты табу; - көмекші етістіктері қолдану; - жақсыз сөйлемдер; - сөйлеудің функционалды стилі (көркем,публицистика,ғылыми).
Құзыреттілік бөлімі В - Экология және адам денсаулығы.Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	
Оқытуды модулі В1 Экология және адам денсаулығы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі қажет: - оқыған ақпаратқа көзқарасын білдіру, мағынасын түсіну; - жоспарды монолог-баяндауға айналдыра білу, диалогті экологиялық мәдениет туралы әңгімеге айналдыра білу.
Оқыту модулі В2 Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - құрмалас сөйлем туралы түсінігін; - шылаудың түрлері: жалғаулықты, бағыныңқы; - бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.
Құзыреттілік бөлімі Г- Мәдениет және өнер. Жай сөйлемнің ішіндегі анықтауыштың мағынасы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білуі қажет: - өз ойын ауызша және жазбаша түрде сауатты жеткізе білу; - өзінің көрген кино-диафильм, мұражай,көрмеге барғаны туралы өз бетінше ойын ауызша және жазбаша түрінде бағалау арқылы жеткізе білу.
Оқыту модулі Г1 Мәдениет және өнер.	
Оқыту модулі Г2 Жай сөйлемдегі анықтауыштың мағыналық қызметі. Бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - жай сөйлемде анықтауыштың мағыналық қызметін; - күрделі бағыныңқы сөйлем; - қиысқан, қиыспаған анықтауыш; - күрделі сын есімдердің дұрыс жазылуы.
Құзыреттілік бөлімі Д - Менің Отаным-Қазақстан. Пысықтауышты жай сөйлем. Пысықтауышты сабақтас құрмалас сөйлем.	
Оқыту модулі Д1 Менің Отаным-Қазақстан.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - тезисті жоспар құру және жазу; - негізгі ақпаратты түсіндіру.
Оқыту модулі Д2 Пысықтауышты жай сөйлем. Пысықтауышты сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - пысықтауыштың түрлері; - үстеудің түрлері; - үстеу және оның жазылу емлесі; -пысықтауышты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.
Құзыреттілік бөлімі Ж - Менің мамандығым. Медицина және қоғам. Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Салалас құрмалас сөйлем.	

В2 - изучить отделы и органы дыхательной системы;	- различать и показывать органы дыхательной системы, определять их место положение и особенности строения, проецировать органы на поверхности тела;	- общий план строения и анатомо функциональную характеристику органов дыхательной системы. Понятие о средостении. Органы средостения. Особенности строения органов дыхательной системы в возрастном аспекте;	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека
В3 - изучить строение органов мочевыделительной системы;	- различать и показывать органы мочевыделительной системы и отличительные особенности их строения, определять их место положение, проецировать на поверхности тела;	- общий план строения мочевыделительной системы; - анатомо-функциональную характеристику органов мочевыделительной системы;	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
В4 - изучить строение органов женской и мужской половой систем;	- различать и показывать мужские и женские половые органы, определять их место положение;	- общий план строения половой системы; - анатомо-функциональную характеристику органов половой системы;	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.
В5 - изучить строение сердца. Круги кровообращения их значение; - основные принципы строения, ветвления и классификацию кровеносных сосудов; - органы лимфатической системы;	- показывать местоположение сердца. Проецировать границы сердца на переднюю грудную стенку. Показывать ход магистральных сосудов различных областей тела человека; - определять магистральные лимфатические сосуды и их притоки. Прощупать доступные группы региональных лимфатических узлов;	- общий план строения сердечно-сосудистой системы; - строение и функции сердца; - круги кровообращения; - артерии и вены большого и малого кругов кровообращения; - отличительные особенности кровеносных сосудов в возрастном аспекте. Общий план строения и функции лимфатической системы;	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
В6 - изучить строение центрального и периферического отделов нервной системы;	- показывать отделы спинного и головного мозга; - места выходов спинномозговых и черепно-мозговых нервов, области иннервации. Проецировать отдельные нервы на наружные покровы;	- общий план строения нервной системы. Общий обзор головного мозга. Строение спинного мозга. Оболочки головного и спинного мозга; - общий план строения периферической и вегетативной нервной системы, их ветви и области иннервации;	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
В7 - изучить строение органа зрения, слуха и равновесия, обоняния, вкуса. Кожа и ее производные;	- определять и показывать основные структурные элементы органа зрения, слуха и равновесия, обоняния, вкуса. Показывать слои кожи;	- особенности строения, отличительные морфологические структуры органа зрения, слуха и равновесия и кожи; - анатомо-функциональную характеристику органов чувств;	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.
В8 - изучить строение и функции органов эндокринной системы.	- различать органы эндокринной системы и указывать их местоположение.	- общую анатомию эндокринных желез и их значение.	Анатомические таблицы, муляжи, планшеты, торс человека.

Область компетенции Б - Миология.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и функции скелетных мышц тела человека;
Б1	- определять мышцы головы и шеи тела человека и их функции;
Б2	- определять мышцы туловища и их функции;
Б3	- определять мышцы верхних и нижних конечностей.
Область компетенции В - Спланхнология.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и строении внутренних органов тела человека;
В1	- ориентироваться в местоположении и строении органов пищеварительной системы;
В2	- будет ориентироваться в местоположении и строении дыхательной системы;
В3	- ориентироваться в местоположении и строении мочевыделительной системы;
В4	- ориентироваться в местоположении и строении половой системы;
В5	- ориентироваться в местоположении и строении – сердечно-сосудистой системы;
В6	- ориентироваться в местоположении и строении нервной системы.
В7	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в местоположении и строении органов чувств;
В8	- ориентироваться в местоположении и строении эндокринной системы.

3 Спецификация модуля

Наименование модуля: **Анатомия**

Задача модуля: после завершения обучения обучающийся будет хорошо ориентироваться в строении тела человека, свободно находить, определять положение и проекцию органов и их частей, что необходимо для оказания первой неотложной помощи.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А - изучить отделы скелета человека, отдельные кости и крупные суставы. Изучить структурные элементы всех костей отделов скелета.	- различать отдельные структурные компоненты костей, прощупывать доступные элементы костей на себе. Определять отличительные особенности костей черепа, туловища, верхних и нижних конечностей. Показывать крупные суставы и движения в них.	- общую анатомию опорно-двигательного аппарата. Классификацию костей. Отделы скелета, строение отдельных костей. Половые особенности строения таза. Общие понятия о соединениях костей и их классификация.	Анатомические таблицы, барельефные планшеты, скелет человека, костные препараты, муляжи
Б - изучить отдельные группы мышц головы, шеи, туловища, верхних и нижних конечностей.	- различать группы мышц; - определять на себе и муляжах местоположение доступных мышц головы и шеи, туловища, верхних и нижних конечностей.	- особенности строения и функций поперечно-полосатой и гладкой мускулатуры. Классификацию мышц. Биомеханику мышц. Вспомогательный аппарат мышц.	Анатомические таблицы, муляжи мышц, барельефные планшеты, скелет человека, костные препараты
В1 - изучить отделы пищеварительного канала и органы пищеварительной системы, их особенности строения;	- находить и показывать органы, определять их место положение, проецировать на поверхности тела. Определять особенности строения изучаемых органов;	- общий план строения пищеварительной системы. Анатомо-функциональную характеристику органов пищеварительной системы. Возрастные особенности строения изучаемых органов;	Анатомические таблицы, муляжи, барельефные планшеты, торс и скелет человека.

Оқыту модулі Ж1 Менің мамандығым. Медицина және қоғам.	- оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы алған ақпараттан диалог (монолог) құра білу.
Оқыту модулі Ж2 Салалас құрмалас сөйлем	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - бірыңғай сөйлем мүшелерін меңгеру; - бірыңғай мүшелердің жасалуы; - ыңғайлас жалғаулықты салалас құрамалас сөйлем.
Құзыреттілік бөлімі Е - Ғылым тарихынан. Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері	
Оқыту модулі Е1 Ғылым тарихынан.Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері.	Оқу курсы аяқталғаннан білім алушы білу керек: - оқыған мәтіннен нақты,қажетті ақпаратты табу; - оқыған мәтіннен қысқаша ақпаратты жазып алу.
Оқыту модулі Е2 Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлері(мезгіл бағыныңқылы, мақсат бағыныңқылы)	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлерін; - құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері.
Құзыреттілік бөлім З - Медицинадағы жаңалығы. Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	
Оқыту модулі З1 Медицина жаңалығы.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - берілген тақырып бойынша газет пен журналдардан мәліметтерді жинақтау; - медициналық мәселелер туралы жазылған мақалаларды оқып, айта білу.
Оқыту модулі З2 Талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлем.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білім алушы білу керек: - талғаулықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлемнің құрылымы; - тура және ауыспалы сөздің мағынасы; - күрделі сөйлемнің құрамындағы жақты, жақсыз және анықталмаған жеке құрылымның синонимиясын білу.

2 Құзыреттілік саласы – Кәсіптік шет тілі

Құзіреттілік саласы – Шет тілі.	Оқу аяқталған кезде білімгер мәтіндерді аудару үшін грамматикалық және лексикалық минимумдарды, алынған мағлұматтарды қысқаша түрде жеткізу және кәсіби тақырып бойынша сұхбатқа қатысу дағдысын меңгереді.
Құзіреттілік бөлімі А - Кіріспе.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:
Оқыту модулі А1 Негізгі модуль	- шет тілі әліпбиінің дұрыс оқылуы мен дұрыс айтылуын, өзі жайлы , қоршаған ортасы жайлы, өз елі мен тілін оқып жатқан елдің өмірі мен мәдениеті жайлы айта білу керек, тақырыпқа байланысты сұхбатқа қатыса алуы, алынған мағлұматты толықтыра алуы, айтылғанға озінің ойын (келісетінін, не келіспейтінін) білдіре алуы қажет.
Құзіреттілік бөлімі Б - Кәсіби бағыталған курс.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін білімгер:
Оқыту модулі Б1 Адам анатомиясы	- жаңа мәтіндерге байланысты лексикалық сөздерді меңгеру , мәлімет жасау , тақырыптар бойынша негізгі мәліметтерді, оқылған мәтіндердегі басты мағлұматтарды есте сақтай алуы керек;
Оқыту модулі Б2 Медициналық мекемелер	- монологтық және диалогтық мәтіндердің негізгі мағынасын түсіну қажет, өзі туралы мағлұмат беру, анкета, бланкілер толтыру, екеу ара әңгіме құру және сұрақтарға жауап беруді білуі керек;

Оқыту модулі Б3 Клиникалық медицина	- күнделікті және кәсіби бағыттағы қолданылатын мәтіндерді аудару , мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну, қажетті мәліметтерді алу, уақиғаны әңгімелеу, оқылған тақырыптарға мағлұмат беруі керек.

3 Құзыреттілік саласы– Қазақстан тарихы

Құзыретті кәсіп бағыты – Қазақстан тарихы.	Оқу аяқталған соң білім алушының бойына келесі білім мен дағдыларды қалыптастыру қажет: - оқушыларға оқыту барысында қазақ халқының ежелгі заманнан қазіргі кезеңге дейінгі тарихынан жан жақты мағлұмат беру; - қазақ жерінің Ресей империясының құрамына кіру кезіндегі ұлт азаттық қозғалыстар; - қазақ даласына Кеңес өкіметінің орнауы; - тәуелсіздік жағдайындағы саяси даму, экономикада қалыптасқан ахуал, халықаралық жағдай жайында білімдерін көтеру.
Құзыреттілік тарауы А - Ежелгі замандағы Қазақстан	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан көне, орта және соңғы тас дәуірі кезеңінде; - Қазақстан қола дәуірі кезеңінде; - Андронов және Бейғазы, Дәндібай мәдениеті.
А2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - темір дәуірінің алғашқы кезеңіндегі тайпалық одақтар және көне мемелекеттер; - Сақ тайпалық одағы, Үйсін-Қаңлы тайпалық одағы, Ғұн тайпасы; - қоғамдық құрылысы,шаруашылығы, мәдениеті мен діні.
Құзыреттілік тарауы Б - Орта ғасырдағы Қазақстан.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Көне түрік, Батыс түрік және Түркеш қағанаттары, Қарлұқ-Оғыз қағанаттары, Қимақ-Қыпшақ хандықтары, Қарахан-Қарақытай мемлекеттері, Найман мен Керей ұлыстары; - қоғамдық құрылысы, шаруашылығы, мәдениеті мен діні.
Б2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - VI-XIII ғасыр басындағы қағанаттардың шаруашылығы мен мәдениеті, сауда, ақша қатынастары; - қалалар және қала мәдениеті; - Қазақстан жеріндегі Ұлы Жібек жолы,оның бағыттары, тауар тасымалы.; - мәдениет пен діннің таралуы.
Б3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Моңғол мемелекетінің саяси тарихы; - моңғолдардың шапқыншылығы; Отырар апаты; - Батыйдың Батысқа жорығы, Алтын орданың құрылуы; Моңғол шапқыншығылығының зардаптары.
Б4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Ақ орда мемлекеті, саяси тарихы,әлсіреу себебтері; - Әбілқайыр хандығы, оның территориясы; Ноғай ордасы және Моғолстанның құрылу тарихы; XIV-XV ғасырдағы Қазақстан экономикасы мен мәдениеті.
Құзыреттілік тарауы В - Қазақ халқының қалыптасуы және Қазақ хандығының құрылуы.	

анатомических и фармацевтических терминов, прописывания рецептов;	в родительном падеже в медицинских терминах;	- словарная форма прилагательных 2 группы;	
З2			
- применять на практике знания; по согласованию. существительных с прилагательными применять на практике сравнительную и превосходную степени для построения анатомических и фармацевтических терминов.	- правильно согласовывать сравнительную и превосходную степень прилагательных в медицинских терминах; - составлять и переводить медицинские термины с прилагательными в сравнительной и превосходной степени.	- словарная форма сравнительной и превосходной степеней прилагательных.	Учебник, Таблицы, Лекции
К1			
- применять на практике существительные 4 и 5 склонении для построения анатомических и фармацевтических терминов; - применять на практике правила согласования существительных с прилагательными.	- определять существительные 4 и 5 склонений по словарной форме; - согласовывать существительные 4 и 5 склонении с прилагательными.	- падежные окончания и словарная форма существительных 4 и 5 склонений; - правила согласования прилагательных с существительными 4 и 5 склонений.	Учебник Таблицы, Лекции, Опорный конспект
И2			
- применять на практике знание числительных приставок для составления, чтения и понимания фармацевтических терминов.	- выделять латинские и греческие числительные приставки в фармацевтических терминах.	- наиболее употребляемые латинские и греческие числительные приставки.	Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Учебник

12 Профиль компетенции - Анатомия

Профиль компетенции - Нормальная анатомия	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в строении тела человека, определять основные оси и плоскости тела человека. Находить проекцию и границы органов, кровеносных и лимфатических сосудов, нервов, спинного и головного мозга.
Область компетенции А – Остеология и синдесмология.	После окончания обучения обучающийся будет ориентироваться в строении отдельных костей, скелета, суставов и костей черепа человека;
А1	- определять кости туловища: позвоночный столб, грудную клетку; - знать их строение, отличительные особенности позвонков, ребер;
А2	- определять кости верхних и нижних конечностей и их суставы; - знать их строение, структурные элементы и движения в крупных суставах;
А3	- определять отделы черепа , его отдельные кости , височно – нижнечелюстной сустав; - знать строение, расположение и характеристику отдельных костей черепа.

анатомической и фармацевтической терминологии.	термины с существительными 1 и 2 склонения.	склонений; - падежные окончания существительных 1 склонения.	
Д1			
- применять на практике знания по химической номенклатуре, а также знания частотных отрезков в названиях лекарств для выписывания и чтения рецептов на различные лекарственные формы.	- правильно читать и писать названия лекарств, включающие частотные отрезки; - выделять в составе наименований лекарств частотные отрезки; - образовывать латинские названия оксидов, кислот.	- частотные отрезки в названиях лекарств; - латинские названия химических элементов, оксидов, кислот.	Учебник, Таблицы, Лекции, Опорный конспект
Е1			
- применять на практике знания по согласованию прилагательных с существительными для построения анатомических и фармацевтических терминов, прописывания рецептов.	- строить и переводить термины с согласованным определением (в основном только в именительном и родительном падеже единственного и множественного числа).	- грамматические категории имени прилагательного; - словарная форма прилагательных 1 группы; - правила и последовательность согласования прилагательных с существительными; - родовые признаки прилагательных 1 и 2 склонений; - падежные окончания прилагательных 1 и 2 склонений.	Учебник Таблицы, Лекции, Опорный конспект
Ж1			
- применять на практике термины с существительными 3 склонения в медицинской терминологии;	- находить основу слова в существительных 3 склонения; - строить и переводить термины с существительными 3 склонения; - ставить существительные 3 склонения в родительный падеж единственного и множественного числа;	- родовые окончания существительных 3 склонения; - основные признаки существительных 3 склонения;	Учебник Таблицы, Лекции, Опорный конспект
Ж2			
- применять на практике знания латинских названий солей для прописывания и перевода рецептов.	- определять значение клинических терминов; - составлять клинические термины с заданным значением; - образовывать латинские названия солей; - прописывать и переводить рецепты по теме.	- латинские названия солей; - наиболее употребительные наименования солей в словарной форме.	Учебник Таблицы Лекции, Опорный конспект
З1			
- применять на практике знания по согласованию существительных с прилагательными для построения и перевода	- правильно согласовывать прилагательные с существительными; - правильно употреблять прилагательные 2 группы	- правила и последовательность согласования прилагательных с существительными; - родовые окончания прилагательных 2 группы;	Учебник Таблицы, Лекции, Опорный конспект,

В 1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақ халқының қалыптасуы, «қазақ» этнонимінің шығуы, қазақ жүздері; - Қазақ хандығының құрылуы; - XV-XVIII ғасырдағы Қазақ хандығының саяси және қоғамдық құрылысы; - XV-XVII ғасырдағы қазақ мәдениеті.
В2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Жоңғар мемлекетінің құрылуы, оның қазақ жеріне шапқыншылығы; - қазақ халқының жоңғарларға қарсы күресі; - Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте қазақ батырларының ролі.
Құзыреттілік тарауы Г - Қазақстан Ресей империясының құрамында.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстанның Ресейге қосылу себебі; - кіші жүздің Ресей империясының құрамына енуі; - патша үкіметінің мақсаты; - Ресей империясының қазақ жеріндегі отарлау саясаты, орта және ұлы жүздің Ресейге бірігуі; - Қазақстанның Рессейге қосылу кезіндегі ұлт-азаттық көтерілістер.
Г2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XVIII ғасырдағы қазақ елінің әлеуметтік, экономикалық және саяси жағдайы; - хандық биліктің жойылуы; - сауда- экономикалық байланыстар; - XVIII ғ. соңындағы отаршылдық реформалар.
Г3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XVIII ғасырдағы мәдениет, халық ағарту ісі; - орыс ғалымдары мен жазушыларының Қазақстанды зеттеуі; - өнер және музыка мәдениеті.
Г4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XX ғ. басындағы қазақ мәдениеті, қазақ мәдениетінің дамуына әсер еткен жағдайлар; - Қазақстандағы капиталистік қатынастардың дамуы; - 1905-1907жж. революцияға Қазақстан халқының қатысуы; - қазақ халқының 1916 жылғы ұлт азаттық көтерілісі; - Ақпан төңкерісінің Қазақстанға әсері. Қос өкімет.
Құзыреттілік тарауы Д - Кеңестік тоталитарлық жүйе жағдайындағы Қазақстан.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан қазан көңкерісі кезінде, революциялық қозғалыстардың өрлеуі; - Қазақстан Азамат соғысы жылдарында; - жаңа экономикалық саясат жылдарындағы Қазақстан; - 20-30жж. Қазақстандағы мәдени құрылыс.
Д2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Голошекиннің «Кіші қазан» идеясы; - өлкені индустрияландыру саясаты; - Қазақстанда ауыл шаруашылығын ұжымдастыру; - 30 жылдардағы қоғамдық саяси өмір.
Д3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан Ұлы Отан соғысы кезінде; - қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысына қатысуы; - экономиканы соғысқа бейімдеп қайта құру; - Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда; - шаруашылықты бейбіт жолға көшіру.

Д4 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - XX ғ. 50 - 60 жж. Қазақстанның саяси әлеуметтік жағдайы, «жылымық» кезеңі; - Республикада жүргізілген экономикалық реформалар; - тың және тыңайған жерлерді игеру және оның салдары; - Қазақстан тоқырау кезеңінде.
Д5 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - Қазақстан «қайта құру» жылдарында; - республиканың экономикалық жағдайы; - әлеуметтік және мәдени дамуындағы қиындықтар; - желтоқсан оқиғасы және желтоқсан құрбандары.
Құзыреттілік тарауы Е - Тәуелсіз Қазақстан.	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - тәуелсіздік жолындағы қадам, КСРО -ның ыдырауы, ТМД-ң құрылуы; - «Қазақстан Республикасының мемлекеттік Тәуелсіздігі туралы» заң; - тәуелсіз Қазақстанның мемлекеттік рәміздері мен наградалары; - Қазақстан Республикасының Конституциясы.
Е2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - тәуелсіз Қазақстанның ішкі және сыртқы саясаты; - нарықтық қатынастарға көшу; - ұлттық валютаны енгізу; - еліміздің мәдени дамуындағы өзгістер; -«Тіл туралы» заң; - «Қазақстан 2030» -даму стратегиясы; - білім беру саласындағы реформалар; - Қазақстандағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстар; - Дүниежүзілік қауымдастыққа енуі, ЕҚЫҰ-на төрелік етуі.

4 Құзыреттілік саласы - Дене тәрбиесі валеологиямен бірге

Құзыреттілік бағыты – Дене тәрбиесі.	Оқушы оқуды бітірген соң біліміне не және дағдылану үшін тұрақты түрткі және қажеттілікті үнемдеп қатынасты өзінің денсаулығына және физикалық дайындылығына саулық жетілуі, физикалық және психикалық сапа, шығармашылық құрамын дене шынықтыруға қолдану үйымға салауатты өмір салты. Жас өспірім оқушының жеке бас дене шынықтыруын қалыптастыру делдалылығын менгеру, негізгі дене шынықтыру іс әрекеттін жалпы маман тәжірибесі және сауығуды түзеу бағыттау. Бундай мақсатты орындауды бағдарлау педагогикалық процесс дайындыққа бітірушілерді алдыңғы өмірлік іс әрекет кездей соқ жағдайда.
Құзыреттілік саласы А - Дене тәрбиесінің теориясы. А1 - Дене тәрбиесінің жалпы теориялық негізі; А2 - Спорт әлем елшісі-олимпиадалық қимыл.	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар теориялық сабақты білу керек және оның өміріне қабылдау керек.
Құзыреттілік саласы Б - Жеңіл атлетика. Модуль Б1 – Орында тұрып ұзындыққа секіру; Жүгіріп ұзындыққа секіру. Жүгіріп келе жатып жылдамдыққа секіру. Б2 - Қысқа қашықтыққа жүгіру; Б3 - Орташа қашықтыққа жүгіру;	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар жеңіл атлетиканың түрлерін білуі және жеңіл атлетиканың әдістрін үздік орындауы керек.

Модуль обучения К1	- выделять латинские и греческие числительные приставки в фармацевтической терминологии.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Латинский язык**

Задача модуля: после завершения обучения обучающийся будет применять медицинскую терминологию (анатомическую, клиническую, фармацевтическую) и профессиональную лексику в профессиональной деятельности

Действия	Умения	Знания	Ресурсы
А1			
- произносить и читать латинские слова.	- владеть на практике знанием правил произношения и чтения латинских слов.	- латинский алфавит,; - особенности произношения гласных, дифтонгов, согласных и буквосочетаний произношение диграфов в словах; - правила ударения.	Учебник Таблицы Лекции Опорный конспект
Б1			
- применять на практике знания по словообразованию для овладения деловым языком по специальности;	- образовывать термины с заданным значением; - объяснить значение терминов;	- способы и средства словообразования; - приставки; - терминоэлементы; - греколатинские дублеты;	Учебник Таблицы, Лекция Опорный конспект Тесты
Б2			
- применять на практике знания по клинической терминологии для овладения деловым языком по специальности.	- образовывать термины с заданным значением; - объяснять значения терминов.	- суффиксы, используемые в названиях болезней, патологических состояний; - значение терминоэлементов; - греко-латинские дублеты.	Учебник Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Тесты
В1			
- применять на практике знания по стандартным рецептурным формулировкам для выписывания и чтения рецептов;	- переводить простые предложения с глаголами; - сознательно применять на практике стандартные рецептурные формулировки;	- 4 спряжения глагола; - словарная форма глагола; - стандартные рецептурные формулировки;	Учебник, Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Тесты
В2			
- выписывать и читать рецепты на различные лекарственные формы.	- читать и переводить рецепты на различные лекарственные формы с латинского на русский и с русского на латинский; - выписывать рецепты.	- правила выписывания рецептов на различные лекарственные формы; - структура рецепта; - правила составления латинской части рецепта.	Учебник Таблицы, Лекции, Опорный конспект, Тесты
Г1			
- применять на практике знания по грамматическим категориям существительного для овладения основами	- правильно читать словарную форму латинских слов, определять склонение по словарной форме; - строить и переводить	- грамматические категории имен существительных (род, число, падеж, склонение); - 5 склонений существительных; - основной признак каждого из 5	Учебники, Таблицы, Лекции, Опорный конспект

Модуль обучения Г1	- строить и переводить термины с существительными 1 и 2 склонений; - определять склонение существительных по их словарным формам.
Область компетенции Д - Частотные отрезки в названиях лекарств. Названия химических элементов, оксидов, кислот.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - знанием частотных отрезков в названиях лекарств; - знаниями латинских названий химических элементов, оксидов, кислот; - умением правильно читать и писать названия лекарств, включающих частотные отрезки.
Модуль обучения Д1	- выделять в составе наименований лекарственных веществ препаратов частотные отрезки; - образовывать латинские названия оксидов, кислот.
Область компетенции Е - Имя прилагательное. Прилагательные 1 группы. Согласованные определения (1 и 2 склонения)	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - знанием грамматических категорий имени прилагательного (род, число, падеж, склонение).
Модуль обучения Е1	- согласовывать прилагательные с существительными; - строить и переводить термины с согласованными определениями.
Область компетенции Ж - Имена существительные 3 склонения. Названия солей, болезней, патологических процессов.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - знанием родовых окончаний существительных 3 склонения и применение суффиксов в клинических терминах.
Модуль обучения Ж1	- находить основу слова в существительных 3 склонения; - строить и переводить термины с существительными 3 склонения; - ставить существительные 3 склонения в родительный падеж единственного и множественного числа;
Модуль обучения Ж2	- владеть знаниями суффиксов -osis, -iasis, -itis, - oma в клинических терминах; - определять значение клинических терминов; - составлять клинические термины с заданным значением.
Модуль обучения ЖЗ	- владеть знанием правил образования латинских названий солей, наиболее употребительных наименований анионов; - прописывать и переводить рецепты по теме.
Область компетенции З - Имя прилагательное 2 группы. Степени сравнения прилагательных.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - умением правильно употреблять прилагательные 2 группы в родительном падеже в терминах.
Модуль обучения 31	- правильно согласовывать прилагательные с существительными;
Модуль обучения 32	- правильно согласовывать сравнительную и превосходную степени прилагательных в медицинских терминах; - владеть знанием словарной формы, суффиксов сравнительной и превосходной степени прилагательных; - составлять и переводить медицинские термины с прилагательными в сравнительной и превосходной степени.
Область компетенции И - Имена существительные 4 и 5 склонения.	После окончания обучения обучающийся будет определять существительные 4 и 5 склонения по словарной форме.
Модуль обучения И1	- согласовывать прилагательные с существительными 4 и 5 склонения.
Область компетенции К - Имя числительное. Числительные приставки в фармацевтических терминах.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - знанием наиболее употребляемых латинских и греческих числительных приставок.

Б4 - Ұзақ қашықтыққа жүгіру; Б5 - Ядроны итеру; Б6 - Президенттік сынақ.	
Құзыреттілік саласы В - Баскетбол. В1 - Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын техникасы. В2 - Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын мазмұны	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар негізгі техникалық ойындардың элементтерін дурыс және жақсы методикамен орындау керек. Жалпы мақсатқа жету үшін қатысушыларды әрдайым бір-бірімен қарын-қатынас жасауды міндеттеп, ашық және білімді ұжымның ойыншыларға шығармашылық мүмдіктер ұсынады, ойын шарттарының, негізгі ойынның жалпы мазмұнына байланысты.
Құзыреттілік саласы Г - Волейбол. Г1 - Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын техникасы; Г2 - Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын мазмұны.	Оқуды бітірген соң оқып жатқандар арнайы комплекстік тәсілдерді дұрыс және жақсы методикамен орындау керек, волейболшы қажетті эффективті ойындарда қолдану, негізгі тактикалық ойынды дурыс процесстеу.
Құзыреттілік саласы Д - Қол добы. Д1 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын техникасы; Д2 – Шабуылдағы және қорғаныстағы ойын мазмұны.	Оқуды бітірген соң оқушы дұрыс және методиканы жақсы орындау керек. Комплексті арнайы тәсілмен гондболшы, қажетті эффектіні ойында қолдану, тактикалық ойының негізі - жалпы процесс.
Құзыреттілік саласы Ж - Гимнастика. Модуль Ж1 – Сапқа тұрып жасайтын жалпы жаттығулар; Ж2 - Мамандандырылған жаттығулар; Ж3 - Акробатикалық жаттығулар; Ж4 - Спорттық гимнастика.	Оқуды бітірген соң оқушы білу керек: дұрыс және жақсы орындап, әртүрлі гимнастикалық жаттығуларды, пайда болған үлкен қозғалысты, ойынға үлкен талаптар қоя отырып, қозғалмалы шартты ойындардың жақсы орындалуына көпшілік қорытындысы әсер етеді. Комплексті өз бетімен құрып және дұрыс орындау: - таңғы гигиеналық гимнастика; - дене тәрбиелік уақыт; - дене тәрбиелік үзіліс; - өндірістік гимнастика.
Құзыреттілік саласы З - Шаңғы спорты. Құзырлық З1 – шаңғымен сапқа тұрып жасайтын жаттығулардың әдістері; З2 - Шаңғымен сырғанау тәсілдері; З3 - Шаңғымен сырғанау әдістерінің негіздері.	Оқуды бітірген соң оқушы ойынды жеңіл түрін білімді тәсілмен орындап және шаңғы тебу қозғалысы, күш арттыру, епті, шыдамды өткірлігін, тәртіпке және батылдылығына, шешімділігіне, тапқырлығына жергілікті бағдар ұстай білу.
Құзыреттілік саласы И - Жүзу. Құзырлық И1 – суда жүзу білмейтін оқушыларға араналған әртүрлі әдістер негіздері; И2 - Суда жүзе білетін оқушыларға арналған әртүрлі әдістер негіздері.	Оқуды бітірген соң оқушы білу керек: әр түрлі жүзу ережелерінің әдіс-тәсілдерін дұрыс және жақсы орындай білу керек; адамның жедел температурасының өзгеруіне қарсы ағзаға шынығу әдістерін қолдану, суық тию аурулары-на төтеп беру жағдайын жоғарылату, бұлшықеттің барлық тобының гормональды және әр түрлі бұзылыстарды жою.
Құзыреттілік саласы К - Қазақ ұлтық ойындарының қозғалысы және спорт түрі. Құзырлық К1 – мағанасы әртүрлі бағыттағы ойындар.	Оқуды бітірген соң оқушы білу керек: тез және жүйрік ойлау, жағдайға байланысты дұрыс қорытынды жасау, өздігінен шешім қабылдау, денсаулығын нығайтып және организм мүмкіндіктерін қалыптастыру.
Құзыреттілік саласы Л - Туризм Құзырлық Л1 – Қозғалыс тәсілдері; Л2 - Иыққапты жинау және тасымалдау; Л3 - Спорттық бағдарлау;	Оқуды бітірген соң оқушы білу керек: турақты мағыналы қозғалысқа өту , алдынан шыққан тосқауылдан асып түсу, өздігінен талап ету және бастамашылдық іс- әрекет, бостандық және шиеленіс күшін қалыптастыру.

Л4 - Орынды таңдау, бивакты орындау; Л5 - Мүмкін болатын кедергілерді жеңу; Л6 - Жарақат алған кезде немесе оқыс жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету.	
Құзыреттілік саласы М - Мамандандырылған кәсіптік физикалық дайындық. Құзырлық М1 – Күш қуаттың артуына арналған жаттығулар; М2 - Шыдамдылықтың артуына арналған жаттығулар.	Оқуды бітірген соң оқушы қажет епті қозғалу әрекетін қалыптастыру керек. Физикалық сапасын денсаулығының оңтайлылығы үшін дамыту үшін және жұмысқа қабілеттілігін болашақ мамандығын ескеру керек.

Модульдің сертификациясы

Модульдің атауы: **Дене тәрбиесі валеологиямен бірге**

Модульдің мақсаты:

Білімді меңгеруі, істей алуы бойынша дене шынықтырудың әртүрлі формалы жаттығуларында түрлі жалпы жетілдіру шынықтырушы жаттығуларды қолдану арқылы қозғалыс тәжірибесін кеңейту, сонымен қатар шынықтыру жаттығуларының қазіргі заманауи жүйелерін қамту.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А - дене тәрбиесінің теориясы: А1 - Дене тәрбиесінің теориясының негізі; А2 - Спорт - әлем хатшысы Олимпиадалық қозғалыс.	- алған білімді күнделікті өмірде қолдана білу.	- дене тәрбиесінің қоғамдағы рөлі; - дене тәрбиесінің биологиялық негіздері; - қозғалу белсенділігінің режимі; - қолданбалы мамандандырылған физикалық дайындықты өзінің келешектегі мамандығына қарай қолдануы. Олимпиадалық ойындардың барысы.	Дәріс әдебиет бағдарлама
Б - жеңіл атлетика орындауы керек: Б1- орнында тұрып ұзындыққа секіру: - ұзындыққа жүгіріп барып секіру; - жүгіріп келіп биіктікке секіру;	- тәсілдерді дұрыс жасай білу керек: - орнында тұрып ұзындыққа секіруді; - ұзындыққа жүгіріп келіп секіруді; - жүгіріп келіп биіктікке секіруді;	- тәсілдерді орындай алу тиіс: - серпу, ұшу фазасы (кезең); - жерге қону; - жүгіріп кету, итерілу, ұшу фазасын, жерге қону; - жүгіріп кету, серпу, ұшу фазасы, жерге қону. Аласа сөре. Сөреден шығу, жүгіру бойынша ара қашықтық мәреге жету. Аласа сөре, сөреден шығу,сөре жүгірісі, ара қашықтық бойынша жүгіру, бұрылыста мәреге жету. Биік сөре, сөреден шығу.	Секунд санағын ядро төсеніш ұзындықты өлшейтін жіп (рулетка)

смерти.		признаки; - технику проведения ИВЛ и непрямого массажа сердца; - критерии эффективности проводимых реанимационных мероприятий; - правила обращения с трупом.	

11 Профиль компетенция – Латинский язык

Профиль компетенции - Латинский язык.	После окончания обучения, обучающийся будет: - применять на практике латинскую терминологию, (анатомическую, клиническую и фармацевтическую), профессиональную лексику, - владеть навыком перевода со словарем профессионально ориентированных текстов; -читать и писать латинские слова, названия лекарств, объяснять значение клинических терминов; - составлять клинические и анатомические термины с заданным значением; - составлять рецепты на разные лекарственные формы, читать и переводить рецепты.
Область компетенции А - Фонетика.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - знанием латинского алфавита и произношение звуков.
Модуль обучения А1	- знать особенности произношения гласных, дифтонгов, согласных и буквосочетаний, диграфов в словах, заимствованных из греческого языка; - правильно читать латинские слова; - знать правила ударения.
Область компетенции Б - Словообразование. Структура медицинских терминов.	После окончания обучения обучающийся будет владеть: - знаниями, способами и средствами словообразования;
Модуль обучения Б1	- знать приставки, терминоэлементы; - греко-латинских дублетов; - образовывать термины с заданным значением; - объяснить значение терминов;
Модуль обучения Б2	- владеть знанием суффиксов, используемых в названиях болезней и патологических состояний - itis, -oma, -osis, -iasis-.
Область компетенции В - Глагол. Грамматические категории глагола. Повелительное, сослагательное наклонения в рецептуре. Рецепт, его структура.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - знанием 4 спряжений глагола и владеть навыками перевода простых предложений с глаголами, составлять рецепты на различные лекарственные формы.
Модуль обучения В1	- владеть знанием словарной формы глагола; - переводить простые предложения с глаголами; - применять стандартные рецептурные формулировки;
Модуль обучения В2	- владеть знанием структуры рецепта; - применять стандартные рецептуры формулировки; - выписывать рецепты на различные лекарственные формы; - читать и переводить рецепты на разные лекарственные формы.
Область компетенции Г - Имя существительное Грамматические категории существительных. Обзор 5-ти склонений, 1 и 2 склонение. Несогласованные определения.	После окончания обучения обучающийся должен владеть: - знаниями грамматических категорий имен существительных (род, число, падеж, склонение).

31 - оказать пациенту помощь при рвоте;	- приготовить необходимое оснащение; - оказать помощь при рвоте; - осуществить наблюдение и уход за пациентом при рвоте;	- понятие о рвоте; - правила оказания помощи при рвоте активным и пассивным пациентам;	- вода; - таз; - полотенце; - кружка; - салфетки
32 - промыть желудок зондовым и беззондовым способом.	- подготовить пациента к процедуре; - приготовить необходимое оснащение; - выполнить промывание желудка зондовым и беззондовым способом по стандарту.	- сравнительная эффективность зондового и беззондового способа; - показания и противопоказания к промыванию желудка; - техника промывания желудка; - возможные осложнения, меры предосторожности.	- учебники; - толстый желудочный зонд; - воронка; - таз; - ведро с водой; - кружка; - клеенчатый фартук; - салфетки
33 - поставить пациенту различные виды клизм.	- подготовить пациента к исследованию; - приготовить необходимое оснащение для процедуры; - выполнить процедуры по стандарту; - транспортировать биологический материал в клиническую лабораторию.	- понятие о клизмах; - виды клизм; - цели, показания и противопоказания, осложнения при постановке клизм: - очистительной, - сифонной, - масляной, - гипертонической, лекарственной; - техника постановки клизм; - техника постановки газоотводной трубки.	- учебники; - кружка Эсмарха; - штатив; - наконечники; - ветошь; - вазелин; - клеенка; - судно; - перчатки; - фартук; - таз; - ведро с водой 10-12 л; Т- 20-22ºС; - шпатель; - салфетки; - толстый кишечный зонд
И1 - оказывать помощь при острой задержке мочи; - проводить катетеризацию мочевого пузыря.	- подготовить пациента к процедуре; - приготовить необходимое оснащение; - проводить катетеризацию мочевого пузыря у мужчин и женщин.	- понятие «острая задержка мочи»; - причины, признаки, помощь при острой задержке мочи; - понятие «катетеризация мочевого пузыря»; - цели, показания, противопоказания к проведению катетеризации мочевого пузыря;; - виды катетеров; - возможные осложнения, их профилактику; - технику катетеризации мочевого пузыря.	- учебники; - стандарты сестринских манипуляций; - катетеры; - р-р фурациллина; - салфетки; - пинцеты; - стерильное вазелиновое масло; - мочеприемник; - перчатки
К 1 - организовать уход за тяжелобольными и агонирующими пациентами; - проводить реанимационные мероприятия при клинической	- осуществить уход за тяжелобольными; - обеспечивать проходимость верхних дыхательных путей; - проводить ИВЛ; - проводить непрямой массаж сердца; - констатировать смерть.	- правила ухода за тяжелобольными и агонирующими пациентами; - понятие «реанимация»,«реаниматология»; - понятие «терминальные состояния»; - понятие о «клинической смерти», «биологической смерти», их	- учебники; - стандарты сестринских манипуляций; - предметы ухода за пациентом;

Б2 - Қысқа қашықтыққа жүгіру; Б3 - Орта қашықтыққа жүгіру; Б4 - Ұзақ қашықтыққа жүгіру; Б5 - Ядроны серпу; Б6 - Президенттік тест.	- орта ара қашықтыққа жүгіру; - ұзақ қашықтыққа жүгіру; Ядроны серпу, итеру; Президенттік тест.	сөре жүгірісі, ара қашықтық бойынша жүгіру, бұрылыстағы жүгіру, мәреге жету. Ядроны ұстау, секектеуге дайындық, секектеу, мәреге шығу. Тұрған орнында ұзындыққа секіру. 100 м – жүгіру. Кросс. Ұ – тартылу, қ – бүгіліс. Шаңғымен жүгіру. Винтовкамен ату, жүзу.	
В Баскетбол. В1- Ойын тәсілдерін шабуылдауда қолдану. - қорғаныс тәсілдерін ойында қолдану; В2 - Ойын тәсілдерін шабуылдауда қолдану.	- тәсілдерді дұрыс орындай білу: - шабуылдауда; - қорғаныста; - қорғаныс амал-тәсілдерді дұрыс орындай білу: - жеке, топтық; - шабуылдардын іс қимыл қорғаныстағы жеке, топты қозғалыстар.	- тәсілдерді орындау тәсіліне жетілдіру: - орын ауыстыру (жүгіру, тоқтау, бұрылу және секіру); - допқа ие болу (ұстау, беру, лақтыру, допты алып жүгіру; - өрнекті қимылдау); - ойыншылардың орын ауыстыру (дұрыс жүру, жүгіру, тоқтау, секіру); - допқа ие болу (қағып алып кету, іліп әкету, допты қағып жіберу, тосқауыл қою). Амал-тәсілдерді меңгеру: - ойыншылардың бірегей қимылымен тосқауыл қою, қарапайым айла шарғылар; - ойыншылардың бірегей іс қимылы, жеке және топтық қорғанысын аймағы Ойын тәртібі.	Баскетбол добы ысқырық секунд санағыш
Г. Волейбол орындау: Г1- шабуылдау тәсілдерін; - қорғаныс тәсілдерін.	- тәсілдерді дұрыс қолдана білу: - шабуылда; - қорғаныста.	- тәсілді орындау тәсілін игеру: - орын ауыстыру (жүру, жүгіру, секіру, қорғану, тұрыс); - допқа ие болу (беру, тастау, шабуылдық соққы); - орын ауыстыру (дұрыс тұру, жүгіру, қорғану, секіру); - допқа ие болу (тәсілдері мен тосқаулдар). Амал-тәсілдерді игеру:	

Г2 - шабуыл тәсілдерді; - қорғаныс тәсілдері.	Амал-тәсілдерді дұрыс орындай білу: - жеке және топтық шабуылдардың іс қимылы. Қорғаныстағы жеке және топтық іс қимылдар.	- қорғаушылардың ойын кезіндегі бірегей іс қимыл тосқауыл қоюшылардың және қорғаушылардың бірегей іс қимылы, орын тандауы, ойын ережелері.	
Д Қол добы орындау: Д1 - шабуылдағы әдіс, амал; - қорғаныстағы әдіс. Д2 - шабуылдағы тәсіл, әдіс; - қорғанудағы тәсіл, әдісі.	- тәсілдерді дұрыс қолдана білу; - шабуылда; - қорғаныста. Тәсілдерді дұрыс қолдана білу: - жеке және топтық шабуылдардың іс қимылы. - қорғаныстағы жеке және топтық іс қимылдар.	- ойыншылардың допсыз іс әрекеті алаң ішінде орын ауыстыру, орын тандау; - допты шабуылдаушының соққысына дұрыс беру, соққы беру кезінде қарсыластардың іс әрекетін алдын ала біліп алу, болжау, допты ойыға қосу, екінші допты беру және шабуыл соққылары; - ойыншылардың бірегей іс өимылдары, ойыншылардың алаңда өз орындарында дұрыс тұру, допты қимыл жүрісі. Тәсілді орындау техникасына ие болу: - қозғалыста, ұстау, беру, допты еденге ұрып жүру, қақпаға допты ұру; - дұрыс тұру, қозғалу, допты қағып әкету, тосқауыл қою. Амал-тәсілдерді игеру: - ойыншылардың іс әрекеті, тосқауыл қою, допты лақтырудың әр түрлі тәсәлдері, ойынның айла шарғылары; - ойыншылардың бірегей іс қимылдары, аймақтық қорғаныс, қақпаның алдындағы ойын тәртібі ережелері.	Гандбол добы, ысқырық, секунд өлшеу, қақпа
Ж Гимнастика Орындау Ж1- саптық және жалпы дамыту жаттығуларын.	- тәсілдерді дұрыс орындай білу: - саптық және жалпы дамыту жаттығуларын; - өрмелеу жаттығулары;	- орындау тәсілін білу: - сапқа тұру тәсілдері, қозғалу, ауысу, орын ауыстыру, қосылу, ажырау, ашылу; - жаттығулар құрастыру принципі; - әр түрлі асылу,салбырау, асып түсу, өрлеу;	Гимнастикалық бөрене, қассырық, белтемір гимнастикалық қабырға, батпан, кір тасы, бағана. Ауыр топтар. Жаттығу жабдықтары.

			- контейнеры безопасной утилизации
Ж3 - вводить пациентам лекарственные вещества парентерально: внутрикожно, подкожно и внутримышечно	- подготовить рабочее место к инъекциям; - приготовить необходимый инструментарий; - проводить деконтаминацию рук на гигиеническом уровне; - надевать и снимать перчатки; - обработать место инъекции; - сделать внутрикожную, подкожную, внутримышечную инъекции;	- цель, показания и противопоказания, места постановки инъекций; - техника выполнения внутрикожной, подкожной, внутримышечной инъекции; - осложнения при постановке инъекции;	- стандарты сестринских манипуляций; - одноразовые шприцы емкостью 2 мл, 5 мл, 10 мл; - ватные шарики; - флаконы и ампулы с лекарственными средствами; - спирт 70%; - лоток, пинцет; - перчатки; - контейнеры
Ж4 - вводить пациенту лекарственные вещества парентерально (внутривенно струйно, внутривенно капельно); - осуществлять забор крови из вены для лабораторного исследования;	- подготовить рабочее место к инъекциям; - приготовить необходимый инструментарий; - проводить деконтаминацию рук на гигиеническом уровне; - обработать место инъекции; - сделать внутривенную инъекцию; - собрать одноразовую систему для внутривенных капельных вливаний; - выполнить внутривенное капельное вливание жидкости; - произвести забор крови из вены для лабораторных исследований;	- понятие «венепункция», «венесекция»; - цель, показания, противопоказания, места постановки; - осложнения при постановке внутривенной инъекции, при заборе крови из вены, при проведении внутривенных капельных вливаний; - техника выполнения этих процедур;	- стандарты сестринских манипуляций; - одноразовые шприцы емкостью 20 мл, 10 мл; - ватные шарики; - флаконы и ампулы с лекарственными средствами; - спирт 70%; - лоток, пинцет, жгут, салфетки, пробирки, лейкопластырь, одноразовые системы, штатив; - перчатки; - контейнеры безопасной утилизации
Ж5 - ассистировать врачу при проведении пункции.	- подготовить пациента к проведению пункции; - приготовить необходимый инструментарий; - помочь врачу при выполнении процедуры по стандарту; - осуществлять наблюдение и уход за пациентом после пункции.	- понятие о «пункциях»; - цель, показания и противопоказания к проведению пункций; - техника проведения пункций; - роль медицинской сестры во время проведения пункций.	- учебники; - стандарты сестринских манипуляций; - шприцы; - иглы; - игла Кассирского; - троакар; - спирт 70%; - йод 5%; - вата; - пинцет; - лоток; - пробирки; - штатив

Е2 - проводить раскладку и раздачу пероральных лекарственных средств и контролировать их прием пациентам	- раскладывать и раздать лекарственные средства пациентам; - осуществлять контроль перорального приема пациентом назначенных лекарственных средств; - выполнить процедуры по стандарту;	- правила применения таблеток, различных капель, капсул для приема внутрь; - правила применения сублингвальных лекарственных средств;	- учебники; - лекарственные средства; - жидкие лекарственные формы; - твердые лекарственные формы
Е3 - применять пациентам лекарственные средства наружным способом	- подготовить пациента к процедурам; - выполнить процедуры по стандарту;	- понятие об экспозиции применения наружных средств; - цели, показания и противопоказания; - техника закапывания капель в нос, глаза, уши; - техника применения мазей, присыпок, пластырей; - техника применения ректальных свечей;	- учебники, конспект, стандарты сестринских манипуляций; - лекарственные средства для наружного применения
Е4 - применять пациентам лекарственные средства ингаляционным способом.	- научить пациента применять карманные ингаляторы, спейсеры.	- правила применения карманных ингаляторов, спейсеров.	- индивидуальные ингаляторы, спейсеры
Ж1 - организовать работу процедурного кабинета в медицинских организациях	- подготовить процедурный кабинет к работе; - поддержать санитарно-эпидемиологический режим в процедурном кабинете; - проводить текущую и генеральную уборку процедурного кабинета;	- устройство процедурного кабинета и функциональные обязанности медицинской процедурной сестры; - виды уборок и кратность их проведения; - понятие «красная черта»; - требование к личной гигиене, спецодежде медицинской сестры; - меры предосторожности при работе с медицинским инструментарием;	- учебники; - конспект; - спецодежда; - оборудование; - мебель; - ведро с водой, дезинфици-рующими растворами; - уборочный инвентарь
Ж2 - проводить набор лекарств из ампулы и флакона; - разводить антибиотики; - проводить расчет дозы инсулина	- проводить деконтаминацию рук на гигиеническом уровне; - надевать и снимать перчатки; - собрать шприц из упаковки одноразового применения; - набрать лекарственные средства из ампулы, флакона в шприц;	- определение парентерального способа введения лекарственных средств; - преимущество парентерального способа введения лекарственных средств; - техника набора лекарственного средства из ампулы и флакона; - правила разведения антибиотиков; - техника набора инсулина в инсулиновый шприц;	- стандарты сестринских манипуляций; - шприцы, иглы, ампулы , флаконы с лекарственными средствами; - пилочки, ватные шарики; - 0,5% раствор новокаина; - инсулиновый шприц; - спирт 70%; - пинцеты, лотки,

Ж2 -қолданбалы жаттығуларды өрмелеу жаттығуларын: денені тепе тең ұстау жаттығулары. Ж3- тоңқалаң асу, топталу, домалау жаттығулары. Ж4 -спорттық гимнастика. Гимнстикалық жаттығуларды. - ырғақты гимнастика кешенін; - атлетикалық гимнастика кешенін.	- тепе тендік жаттығулар; - тоңқалаң асу, топталу, домалау, дұрыс тұру; - гимнастикалық жабдықтардағы жаттығулар; - гимнастикалық аттан секіру; - гимнастикалық бөрене үстіндегі жаттығулар. Қоссырықтағы жаттығулар (брусья) Белтемірде жасайтын жаттығулар Ырғақты гимнастика Атлетикалық гимнастика	- орында тұрып аяққа тіреліп жасайтын жаттығулар, әр түрлі тіреулер қозғалыстағы жаттығулар; - иілу, жүзу, тұрып, отырып, арқаға жатып; - тоңқалаң асу (артқа, алдыға, оң, сол жаққа осы жаттығуды секірумен ойнаумен қосып жасау; - алдыға, артқа, тоғқалаң асу; - баспен жүзу, тұру, қолға тіреліп тұру, жауырынға тіреліп тұру екпінмен; - жүгіріп кету,ыршып түсу, секіріп жерге түс. Жылжыту, секіру, кіру, бұрылу, серпілу, акробатикалық жаттығулар, секіріп түсу: - жай және әр түрлі салбырау, асылу, аяққа тірелу, санға тірелу, аяқты бүгіп асылу, әр түрлі тербетілу жаттығулары; - тепетең және күшпен жасайтын жаттығулар; - орын ауыстыру, жасайтын жаттығулар; - құлаштау,сілтеу, бүгілген аяқпен асылу, салбырап тұрып, аударыла көтерілу, кілемде секіріп өту, бұрыла тірелу, секіріп түсу; - би элементтері, жалпы дамыту жаттығулары жүгіру, секіру, созылуға арналған жаттығулар. Арналы жабдықтармен жаттығулар (батпан балтемір, ауыр доптар, кіртасы) құралсыз жаттығулар, жаттығу жабдығымен.	
3 Шаңғы спорты. Орындау: З 1 - Саптық жаттығулар шаңғыны қолға ұстап тұрып және шаңғыны аяқа байлап тұрып жасалатын бұрылу әдістері. /орында/. 32 - Шаңғымен сырғанау тәсілдері;	- шаңғы спортының: әдістерін дұрыс орындай білу; - саптық жатығулар шаңғыны қолға ұстап тұрып және шаңғыны аяққа байлап тұрып жасайтын бұрылу әдістерін орындау; - шаңғымен сырғанау тәсілін үйрету.	- орындау әдістерін білу; - сапқа тұру, сапты қайта құру, саптық тұрыс. Бір орында бұрылу ережелері /солға, оңға, шұғыл/. Ауыспалы кезек екі адыммен, адымсыз, бір адымдап, төрт адымды алма-кезек жүріс, шаршылай жүріс.	Шаңғы, шаңғының таяғы, секунд санағыш

З3 - шаңғымен жоғарыға көтерілу; - шаңғымен төмен сырғанау; - шаңғымен кедергіден өту;	Жузу білушілерге жүзу әдістері: - кеуде де жатып; - арқада жатып; - екі қолмен сермеп. - жоғарыға көтерілу әдісі. - төмен сырғанау әдісі;	Сырғанап жүгіру әдісі, шыршалай, сатылай, адымдап жартылай шыршалай жүріс. Шаңғымен тұрыс; негізні тұрыс, жағарғы тұрыс, төменгі тұрыс. Бұрылу әдісі; қапталдай бұрылу, таянып бұрылу, доға жасап бұрылу. Өрмелеу арқылы, адымдап аттап өту. Орындау әдістерін білу; Жүзу тәсілін көрсету.	Секунд санағыш, ысқырық, құтқарғыш шеңбер, және жилет арнайы аяқ киім, бас киім, жеке гигиеналық құралдар.
И Жузу Орындау: И 1 Жүзудің әр түрлі тәсілдері /жүзу білмейтіндер үшін/. - Жағадағы дайындық жаттығу - Судағы үйрету дайындық жаттығулары; - Суда жүзу білетіндер үшін әр түрлі тәсілдер.	- кедергіден өту әдісі; Жүзу әдістерін орындай білу: - жузу білмейтіндерге; - жузу ережелерін таныстыру. Жпғадағы жаттығу, Судың ішіндегі орындайтын дайындық жаттығулары. Жузу білушілерге жүзу әдістері: - кеуде де жатып; - арқада жатып; - екі қолмен сермеп.	- дайындық жатығулары; Су ішінде жүру және жүгіру, басыңды суға салып деміңді іште ұстау, су ішінде дем шығару, су ішінде көзді ашу, ауаны ішке алып су ішінен арқамен су бетіне шығу, су бетінде беудемен және арқамен сырғанау. Қолды, аяқты, демді біріктіре келістірі жүзу. Аяқ-қолдың қыймылы бірге және смметриялы орындалады.	
К Қазақ ұлттық ойындары және спорт түрлері. Орындау: К Әр түрлі бағыттағы ойындар	Техникалық әдістерді дұрыс орындау; - мамандандырылған, қосымша және дамытатын ойындар.	Ойын әдісін меңгеру. Ойын ережесі.	Секунд санағыш, ысқырық, құрал-жапдықтар.
Л Саяхат Орындау: Л1- қозғалу ережесі Л2- иық қапты жинақтап тасмалдау; Л3- спорттық бағдарға байланысты орын таңдау; Л4 кездейсоқ кедергілерге дайын болу; Л5- табиғи кедергілерден өту;	Техникалық әдістерін дұрыс орындай білу: - қозғалу әдісі және қауіпсіздік ережесі; - иық қапты жинақтап тасмалдау; - орын таңдау, топқа бөліну; - кедергілерге дайын болу; - алғашқы дәрігерлік көмек көрсету.	Саяхат туралы теориялық білім алу; - саяхат түрлері; Жеке және көпшілік саяхаттық құрал-жабдықтар; - жолға азық таңдай білу. Жоспар бекіту, кесте құру және жол бағытын меңгеру; - жеке гигиена саяхатқа арналған киім кешек. Табиғатты қорғау; - бағыт парағын толтырып отыру.	Дәрігерлік қорапша, Компас, карта, жеке құрал-жапдық, жолға азық, ысқырық, секунд санағыш.

	стандарту.	тяжелобольных пациентов с ложки, с помощью поильника.	салфетки, лоток, поильник, ложка, тарелка, бланки порционного требования
Д1 - применять простейшие физиотерапев-тические процедуры	- поставить пациенту горчичники; - подать пациенту грелку, пузырь со льдом; - поставить согревающий лекарственный, холодный и горячий компрессы;	- определение « простейшая физиотерапия»; - механизм воздействия на организм простейших физиотерапевтических процедур; - цель, показания, противопоказания и осложнения при постановке этих процедур; - технику выполнения стандартов;	- учебники, - конспект; - стандарты сестринских манипуляций; - грелка; - пузырь со льдом; - горчичники; - бинт; - салфетки; - компрессная бумага
Д2 - подать пациенту увлажненный кислород через аппарат Боброва и кислородную подушку;	- выполнить процедуры по стандарту; - соблюдать технику безопасности при проведении этих процедур;	- понятие об оксигенотерапии; - показания к применению; - техника выполнения стандартов; - техника безопасности при выполнении процедур;	- учебники; - стандарты сестринских манипуляций; - аппарат Боброва; - кислородная подушка
Д3 - оценить функциональное состояние пациента.	- определить и подсчитать пульс пациента; - подсчитать число дыхательных движений у пациента; - измерить пациенту артериальное давление; - измерить пациенту температуру тела.	- понятие об артериальном пульсе; - характеристика пульса; - техника подсчета пульса; - понятие о дыхании, типах дыхания; - техника подсчета частоты дыхательных движений; - понятие об артериальном и венозном давлении; - техника измерения артериального давления; - понятие о терморегуляции; - техника измерения температуры тела; - понятие о лихорадке, периоды лихорадки, уход в различные периоды лихорадки.	- учебники, конспекты, стандарты сестринских манипуляций; - секундомер, тонометр, фонендоскоп, термометр
Е1 - выписывать требования на лекарственные средства в аптеку; - осуществлять учет, контроль и списывание лекарственных средств;	- проводить выборку назначений из листа врачебных назначений; - выписывать требования на лекарственные средства в аптеку; - вести учет наркотических и сильнодействующих лекарственных средств;	- правила работы с лекарственными средствами; - правила хранения лекарственных средств в отделении; - правила хранения наркотических сильнодействующих средств; - правила ведения отчетной документации; - правила списания лекарственных средств;	- учебники; - конспект, таблицы, стандарты сестринских манипуляций; - журнал учета наркотических лекарственных средств; - формы отчетных документаций;

			полотенце, перчатки, ножницы, клеенки, таз с теплой водой, шампунь, мыло, губка
В3 - обработать кожу при наличии пролежней и опрелостей;	- обработать кожу при наличии пролежней и опрелостей;	- понятие о пролежнях и опрелостях; - причины, места наиболее частого образования; - профилактика пролежней у тяжелобольного;	- учебники; - антисептичес-кие растворы; - бинты; -марлевые тампоны; - противо-пролежневые подушки
В4 - сменить постельное и нательное белье тяжелобольному;	- сменить постельное белье первым и вторым способами; - сменить нательное белье тяжелобольному;	- способы, показания; - техника выполнения стандартов;	- учебники; - стандарты сестринских манипуляций; - постельное и нательное белье; - фантомы
В5 - подать судно и мочеприемник пациенту; - подмыть пациента в постели.	- ополоснуть судно теплой водой; - поставить судно под таз пациента; - подмыть пациента в постели; - продезинфицировать судно.	- виды мочеприемников; - техника выполнения стандартов.	- мочеприемник, судно, клеенка, теплая вода; - корнцанг, салфетки, перчатки, кувшин с водой
Г1 - организовать лечебное питание в медицинских организациях	- организовать лечебное питание в медицинских организациях; - составить порционное требование; - раздать пищу тяжелобольным пациентам; - осуществлять контроль условий и санитарных норм хранения продуктов в отделении стационара; - осуществлять контроль за передачами посетителей; - осуществлять контроль за санитарным состоянием прикроватных тумбочек, холодильников;	- определение «диета», «диетотерапия», «режим питания»; - основные принципы рационального и диетического питания; - характеристика лечебных, диетических столов; - правила санитарно-эпидемиологического режима в столовой, прикроватных тумбочек, холодильников; - виды и кратность уборок; - правила хранения продуктов в отделении;	- учебники; - конспект; - стандарты сестринских манипуляций
Г2 - организовать кормление пациентов.	- подготовить пациента к кормлению; - приготовить нужные предметы ухода и инструментарий; - выполнить процедуры по	- понятие об искусственном кормлении; - виды питания; - цель, показания и техника кормления пациентов через зонд, через гастростому и кормление	- тонкий желудочный зонд; - шприц Жане; - лейкопластырь; - жидкая пища; - воронка, зажим,

Л6 - саяхатта кезінде алған жарақаттарға алғашқы медициналық көмек көрсету.			
М Мамандандырылған физикалық дайындық. Орындау: М1 – Күш қуаттың артуына арналған жаттығулар. М2 – Шыдамдылықтың артуына арналған жаттығулар. М3 – Икемділіктің артуына арналған жаттығулар. М4 – Жылдамдықтың артуына арналған жаттығулар. М5 – Икемділіктің артуына арналған жаттығулар.	Жаттығу жиынтығын құрастыру және таңдай білу. - күш қуаттың артуына; - шыдамдылықтың артуына; - ептіліктің артуына; - жылдамдықтың артуына; - икемділіктің артуына.	- күш қуаттың артуына; - шыдамдылықтың артуына; - ептіліктің артуына; - жылдамдықтың артуына; - икемділіктің артуына.	Секундомер, Сықырғыш, тренажерлер, батпандар, бағаналар, кір тастары, доптар, секіртпелер, гимнастикалық таяқтар, төсеніштер, отырғыштар, волейбол, баскетбол, футбол доптары.

Құзыреттілік саласы - Валеология

Валеология – **Біліктілік бағыты.**	Оқушы оқуды аяқтаған соң, салауатты өмір салтын қалыптастыруды және тұрғындардың денсаулығын сақтаудың қазіргі жүйесінің алдын алу бағытын меңгереді.
Біліктілік облысы А – «Денсаулық», «Салауатты өмір салты». Денсаулыққа баға беру.	Оқушы оқуды аяқтаған соң, денсаулыққа қажеттілікті қамтуды және денсаулық дәрежесіне баға берудің жаңа шараларын меңгеріп шығады.
А1 оқу модулі	- салауатты өмір салтын ұстану; - «СӨС» насихаттау біліктілігін қалыптастыру; - денсаулық дәрежесіне жедел баға беру; - қарау,сұрау,созылмалы аурулурын анықтау; - биологиялық жасты анықтау.
Біліктілік облысы Б – Қауіп – қатер факторының денсаулыққа әсері: ішімдік ішу, темекі шегу, нашақорлық және дау – жанжал, күйзеліс.	Білімгер оқуын аяқтаған соң, зиянды әдеттермен күресу, зиянды әдеттердің алдын алып, стрестік жағдайладан шығу жолын, психобелсенді құралдардан бас тартуды меңгереді.
Біліктілік облысы Б1	- денсаулықтың төмендеуіне әкеп соқтыратын факторлар; темекі шегу, ішімдік ішу, нашақорлық; - психобелсенді дәрілерді қолдану белгілерін ажырата білу; - қауіп- қатер факторын анықтау; - темекі, ішімдік, нашақорлыққа қарсы үгіт насихатты жүргізу; - психоэмоционалды күш түсіру мен жеке қобалжуды ажырату; - дау – жанжалдың алдын алу; - аутогенді жаттығулар мен өз бетімен реттеу тәсілдерін меңгеру.
Біліктілік облысы В - Денсаулықтысақтауға ықпал етуші факторлар; қимыл – қозғалыс, шынығу,	Оқушы оқуды аяқтаған соң, дене шынықтыру жаттығуларын, шынығу процедураларын таңдау, қауіпсіз жыныстық қатынас пен ұтымды тамақтану жолдарын меңгереді.

ұтымды тамақтану, махаббат, неке, жанұя.	
Біліктілік облысы В1	- дене шынықтыру жаттығуларын бастағандарға ұсыныс жасау; - дені сау жандарға таңертеңгілік жаттығу жасауды ұйымдастыру; - дене шынықтыру жаттығуларын таңдауды ұсыну; - ұтымды тамақтанудың денсаулықты сақтаудағы маңызы; - жыныстық жолдары арқылы жұғатын аурулардың алдын – алу, ВИЧ-жұқпасы туралы түсінік; Отбасын құруды жоспарлау.
Біліктілік облысы Г - Сауығудың балама тәсілдері.Белсенді ұзақ өмір сүру.	Оқушы оқуды аяқтаған соң, ағзаны жетілдіру және денсаулықты сақтау үшін ағзаның өзіндік қорын мобилизациялау білімін меңгереді.
Біліктілік облысы Г1	- ағзаны дәстүрлі емес сауықтыру әдістері туралы түсінік беру; - биологиялық белсенді нүктелерді өзі сылауды үйрену; - шөппен емдеу,шөппен емдеу арқылыаурудың алдын – алуды қадағалау; - ұзақ өмір сүрудің негізі. Жасты ұзарту мен жасарудың ұстанымдары.Тест көмегімен жасты анықтау.

Модульдің сертификациясы

Модульдің атауы: Валеология

Модульдің мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру біліктілігін және тұрғындардың денсаулығын сақтаудың алдын – алу бағыттарының қазіргі жүйесін меңгеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 Оқу модулі			
- денсаулық туралы қажеттілікті қалыптастыру; денсаулық дәрежесіне баға беру.	- салауатты өмір салтын насихаттауды қалыптастыру; - пікір – таласқа қатысуды меңгеру; - денсаулық дәрежусіне жедел баға беруді анықтау; - қарау, сұрау, әңгімелесу біліктілігін меңгеру; - биологиялық жасты анықтау.	- «Қоғамдық денсаулық», «СӨС», «Денсаулық» түсініктерінің анықтамасын білу. - қауіп – қатер факторларын білу; - СӨС насихаттаудың белсенді факторларын білу;	Х.К. Сәтпаева «Валеология – денсаулық туралы ғылым» Тесттер
Б1 Оқу модулі			
- темекі, ішімдік,нашаның денсаулыққа зиянды екенін білу. Дау – жанжал күйіну жағдайлары.	- психотроптық дәрілердің жіктелуі; - қауіп – қатер факторлары; - темекі, ішімдік, нашақорлыққа қарсы үгіт насихат жүргізу; - ақыл ойға күш түсуін, өзін - өзі сезінудің әсерін білу; - дау – жанжалды жою - өзін - өзі реттеу, аутогендік жаттығулардың әдістері.	- қауіп – қатер факторларына сипаттама беру; - ішімдік, темекі, наша қолданудың медициналық және әлеуметтік зардабы; - зиянды әдеттерді қолданудан бас тартудың әртүрлілігі; - дау – жанжал және күйіну сатылары; - күйіну кезінде алғашқы көмек көрсету	Х.К. Сәтпаева «Валеология - денсаулық туралы ғылым» Тесттер Рөлдік ойындар Тренигтер
В1 Оқу модулі			
- денсалықты нығайтатын факторлар және	- дене шынықтырумен айналысуды бастағандарға ұсыныс білдіру;	- дене шынықтырудың денсаулық сақтаудағы маңызды ролі;	Х.К. Сәтпаева «Валеология - денсаулық туралы

Б2 - правильно приготовить дезинфицирующие растворы;	- готовить по инструкции и использовать по назначению дезинфицирующие средства;	- классификация дезинфицирующих средств; - методика приготовления дезинфицирующего раствора по инструкции; - соблюдение правил техники безопасности при приготовлении дезинфицирующих растворов; - соблюдение правил хранения дезинфицирующих растворов;	- СанПиН приказы, инструкции по приготовлению дезинфицирующих растворов; - спецодежда; - емкости; - дезинфицирующие средства; - вода; - деревянные палочки
Б3 - проводить уборку помещения;	- проводить влажную уборку помещения; - осуществлять текущую, заключительную и генеральную уборку помещения с использованием дезинфицирующих средств; - маркировать инвентарь;	- виды уборок; - сроки проведения; - правила проведения уборки;	- учебники; - спецодежда; - моющие и дезинфицирующие растворы; - емкости; - маркированный инвентарь; - ветошь
Б4 - проводить поэтапную обработку изделий медицинского назначения;	- приготовить нужные инструментарии, растворы; - проводить дезинфекцию, предстерилизационную очистку, стерилизацию изделий медицинского назначения согласно приказа;	- техника приготовления дезинфицирующего раствора нужной концентрации; - правила проведения дезинфекции изделий медицинского назначения в зависимости от назначения; - понятие о предстерилизационной очистке; - состав моющего комплекса; - правила проведения контроля качества предстерилизационной очистки; - правила стерилизации изделий медицинского назначения;	- учебники; - конспект; - «Айна», «Лотос»; - р-р Азопирама; - дистиллированная вода; - лоток; - пипетка; - инструменты; - резиновые изделия
Б5 - правильно обращаться с медицинскими отходами.	- согласно приказа осуществить порядок сбора, обезвреживания, хранения и транспортировки медицинских отходов по классам.	- классы отходов по степени опасности; - правила сбора, обезвреживания и хранения медицинских отходов.	- действующие приказы; - специальные коробки; - одноразовые пакеты для отходов
В1 - пользоваться функциональной кроватью;	- пользоваться функциональной кроватью;	- устройство функциональной кровати;	- функциональная кровать
В2 - проводить гигиенические процедуры;	- подготовить пациента; - приготовить нужные предметы ухода; - осуществить уход за кожей, волосами, ногами, глазами, ушами, носовой и ротовой полостями;	- цель, показания и противопоказания ухода; - техника выполнения стандартов;	- предметы ухода: лотки, шпатель, корнцанг, пинцет, салфетки, турунды, антисептические растворы,

А3 - организовывать пациенту принятие гигиенической ванны, душа;	- подготовить к процедуре пациента; - подготовить ванну и душ; - выполнить процедуры по стандарту;	- цель, показания и противопоказания; - обязательные условия проведения процедуры; - порядок выполнения процедуры;	- водяной термометр; - ножницы; - полотенце; - мыло и мочалка; - чистое нательное и постельное белье; - клеенчатый фартук
А4 - проводить санитарную обработку пациента при выявлении педикулеза;	- обработать волосы пациента дезинсектицидным раствором; - провести дезинфекцию использованного инструментария;	- цель, показания и противопоказания; - правила обработки волосистой части головы (стандарт); - заполнение медицинской документации;	- укладка защитной одежды и белья; - полиэтиленовые косынки; - клеенчатый фартук; - полотенце; - дезинсектицидные растворы; - шампунь; - гребень; - таз для сжигания волос; - чистое нательное белье;
А5 - транспортировать пациента в лечебные отделения.	- транспортировать пациента на носилках вручную, на каталке, кресло-каталке; - перекладывать пациента с носилок (каталки) на кровать; - перекладывать пациента с кровати на носилки (каталку); - усаживать пациента в кресло-каталку.	- виды и способы транспортировки; - правила транспортировки; - техника безопасности при транспортировке пациентов.	- учебники; - стандарты сестринских манипуляций; - носилка; - каталка; - кресло-каталка; - кровать;
Б1 - иметь представление о внутрибольничной инфекции и инфекционном контроле	- проводить деконтаминацию рук на социальном и гигиеническом уровнях; - надевать и снимать перчатки; - следить за соблюдением санитарно-эпидемиологического режима в отделении	- определение «внутрибольничная инфекция», знать возбудителей, механизмы и пути передачи, профилактику внутрибольничной инфекции; - понятия «инфекционный контроль», «инфекционный процесс»; - состав, цели, задачи инфекционного контроля; - основные нормативные документы по инфекционному контролю; - понятие о санитарно-противоэпидемическом режиме; - понятие о дезинфекции и стерилизации, их виды, способы, средства	- учебники; - конспект, нормативно-правовые документы по инфекционному контролю

қимыл – қозғалыс дәрежесін білу.	- дені сау жандарға таңертеңгілік жаттығу жасауды ұйымдастыру; - дене шынықтыру жаттығуларын таңдауға көмектесу; - ұтымды тамақтанудың денсаулық сақтаудағы маңызы; - жыныс мүшелерінің жұқпалы ауруларының және ВИЧ - жұқпасының алдын алу; - отбасын құруды жоспарлау.	- ұтымды тамақтану және репродуктивті денсаулыққа баға беру; - ВИЧ-жұқпасының алдын алу; - отбасын құруды жоспарлаудың әдістері және репродуктивті денсаулығын қорғау қызметі.	ғылым» Тесттер Рөлдік ойындар Ситуационды сұрақтар
Г1 Оқу модулі			
- дәстүрлі емес сауықтыру тәсілдері	- дәстүрлі емес сауықтырудың алуан түрлілігі туралы әңгіме жүргізу; - биологиялық белсенді нүктелерді өзі сылау; - шөппен емдеу арқылы аурудың алдын алу; - ұзақ өмір сүрудің негізін тест көмегімен анықтау.	- дәстүрлі емес тәсілдермен денсаулықты сауықтыру; - сауықтырудың жиі қолданылатын түрлері және оған сипаттама (сылау, шиатцу, рефлекстің алдын алу, ауриколотерапия, Су – джок). - «Геронтология»»»гериатрия»түсінігіне анықтама беру.	Х.К. Сәтпаева «Валеология - денсаулық туралы ғылым» Тесттер. Плакаттар. Буклеттер.

2 Әлеуметтік экономикалық пәндер

5 Құзыреттілік саласы - Мәдениеттану

Кәсіби компетенция бағыты - Мәдениеттану.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы мәдениет саласы туралы білімді меңгеруі және кәсіби іскерлік үрдісінде оларды қолдана білуі керек
Компетенция аумағы А - Мәдениет теориясы.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы мәдениет теориясы туралы білуі қажет
Оқыту модулі А1	**білуі қажет:** - «Мәдениетті адам қандай?» - деген сұрақ бойынша өз ойын жеткізу; - мәдениеттің түрі және барысы жайлы анықтама бере алу; - мәдениеттің қызмет атқару саласы жөнінде; - мәдениет-қоғам-адам жайында өзара байланыс сипаттамасын бере алу; - мәдениет және өркениет білімі туралы меңгеру.
Компетенция аумағы Б – Ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті туралы білуі қажет7
Оқыту модулі Б1	**білуі қажет:** - ежелгі қауымдық құрылыс мәдениеті кезеңдері, қонысы және жерлеуі жайлы; - ежелгі қауымдық құрылыстағы бейнелеу және саз өнерінің түрлері туралы.
Компетенция аумағы В - Әлемдік мәдениет тарихы Ежелгі Шығыс мәдениеті Антика мәдениеті. Ежелгі Ресей мәдениеті Араб-мұсылман мәдениеті Орта ғасырдағы Батыс Еуропа мәдениеті. Қайта Жаңғыру дәуірі мәдениеті Жаңа заман мәдениеті.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы әлемдік мәдениет тарихындағы әртүрлі кезеңдердің маңызды жағдайлары жөнінде білуі қажет.

Оқыту модулі В1	- қосөзен өлкесінде пайда болған мемлекеттер жайлы; - ежелгі Қосөзен тұрғындарының ғылыми білім саласындағы маңызды жетістіктері және алғашқы ашылымдары туралы; - ежелгі Египет мәдениетіндегі діни ерекшеліктері туралы; - ежелгі Египеттің маңызды бейнелеу, сәулет және білім саласы туралы; - ежелгі Үндістанның материалдық, рухани және көркемөнер мәдениеті туралы; - үндістанның варно-касталық құрылысының маңызы және оның әлеуметтік мәдени дамуына әсері; - негізгі діни-философиялық құрылыс және оның ежелгі Қытай қоғамдық өміріне әсері; - ежелгі Қытай өнерінің негізгі жетістіктері және тұрмыстық шектеуі;
Оқыту модулі В2	- ежелгі Грекияның тарихи кезеңдері және оның ерекшеліктері; - ежелгі Грекияның көрнекті әдеби қайраткерлері, сәулет, мүсін, философиялық және ғылыми жетістіктері туралы; - ежелгі Рим мәдениетінің сипаттамасы; - ежелгі Римнің сәулет және мүсін өнерінің ерекшеліктері; - ежелгі славян халықтарының негізгі мәдени ескерткіштері, әдебиет, сәулет өнері және икондық өнері туралы;
Оқыту модулі В3	- мұсылман Ренессансының көрнекі өкілдері; -Ортағасыр кезеңіндегі дін мен шіркеудің мәдениеттің, білімнің және ғылымның қалыптасуына тигізген әсері; - әдебиет және сәулет өнерінің ерекшеліктері;
Оқыту модулі В4	- қайта жаңғыру дәуірінің негізгі жетістіктері, мәдениеттің және өнердің өзіне тән белгісі; -ағартушылық мәдениетінің тарихи себебі және ұлттық арнайы сипаты.
Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы Қазақстанның ежелгі мәдениеті туралы білуі қажет.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы Қазақстанның ежелгі мәдениеті туралы білуі қажет;
Оқыту модулі Г1	**білуі қажет:** - ежелгі Қазақстанның материалдық және рухани мәдениетінің ерекшеліктері туралы; - қазақ ағарту ісінің көрнекі өкілдері және Қазақстанның көркемөнер мәдениеті туралы;

6 Құзыреттілік саласы – Философия негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты – Философия.	Оқу аяқталған соң білім алушының бойына: - философия пәні; - дүниежүзілік философиялық көз қарастардың даму тарихы жайында; - адам табиғаты және өмір сүруінің мәні; - адам танымы, санасы, болмысы және іс-әрекеті жйында терең білімдерді қалыптастыру.
Құзыреттілік тарауы А - Философия пәні оның қалыптасуы және даму тарихы.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - философия пәні; - философияның негізгі мәселесі; - философияның басқа ғылымдармен байланысы; - философияның қайнар көздері.
А2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - философияның даму тарихы; - жаңа заман философиясының алғы шаттары, негізгі проблемалары; - неміс және орыс философиясының ерекшеліктері.

Модуль обучения З3	- ставить пациенту различные виды клизм.
Область компетенции И - Помощь при острой задержке мочи. Катетеризация мочевого пузыря.	После окончания обучения обучающийся будет оказывать помощь при острой задержке мочи и владеть навыками катетеризации мочевого пузыря;
Модуль обучения И1	- оказывать помощь при острой задержке мочи и проводить катетеризацию мочевого пузыря.
Область компетенции К - Уход за тяжелобольными и агонирующими пациентами. Реанимационные мероприятия при клинической смерти.	После окончания обучения обучающийся будет осуществлять уход за тяжелобольными и агонирующими и проводить реанимационные мероприятия при клинической смерти.
Модуль обучения К1	- организовать уход за тяжелобольными и агонирующими; - проводить реанимационные мероприятия при клинической смерти.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Введение в клинику**

Задача модуля: После завершения обучения обучающийся будет:

- организовывать работу медицинской сестры, обеспечивать инфекционную безопасность в подразделениях медицинских организаций;
- осуществлять наблюдение и уход за пациентом при нарушении функции различных органов и систем.

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
А1 - организовать работу в подразделениях медицинских организаций; - осуществить прием пациента в стационар;	- организовывать работу приемного отделения; - выявлять проблемы пациента в первые часы пребывания в стационаре, в отделении; - проводить осмотр кожных и волосяных покровов пациента; - осуществлять регистрацию пациента и оформлять необходимую медицинскую документацию;	- устройство и функции подразделения МО; - устройство и функции приемного отделения; - организация работы медсестры приемного отделения; - особенности этики и деонтологии медсестры приемного отделения;	- учебники; - конспекты; - медицинские документации;
А2 - проводить антропометрические измерения пациенту;	- подготовить пациента к процедуре; - измерить рост; - измерить окружность грудной клетки; - определить массу тела;	- понятие об антропометрии; - правила измерения роста и окружности грудной клетки, определение массы тела;	- учебники; - конспект; - стандарты сестринских манипуляций; - ростомер; - весы; - сантиметровая лента;

Модуль обучения В3	- обрабатывать кожу при наличии пролежней и опрелостей;
Модуль обучения В4	- сменять постельное и нательное белье тяжелобольному;
Модуль обучения В5	- подавать судно и мочеприемник пациенту; - подмывать пациента в постели;
Область компетенции Г - Питание больных.	После окончания обучения обучающийся будет владеть элементами организации лечебного питания и кормления тяжелобольных.
Модуль обучения Г1	- организовать лечебное питание в медицинских организациях;
Модуль обучения Г2	- организовать кормление тяжелобольных.
Область компетенции Д - Простейшая физиотерапия, оксигенотерапия; Оценка функционального состояния пациента.	После окончания обучения обучающийся будет применять физиотерапевтические процедуры и оксигенотерапию, осуществлять оценку функционального состояния пациента.
Модуль обучения Д1	- применять физиотерапевтические процедуры;
Модуль обучения Д2	- применять оксигенотерапию;
Модуль обучения Д3	- оценивать функциональное состояние пациента.
Область компетенции Е - Пути введения лекарственных средств (энтеральное, наружное и ингаляционное применение).	После окончания обучения обучающийся будет применять лекарственные средства пациентам энтеральным, наружным и ингаляционным способом.
Модуль обучения Е1	- выписывать требования на лекарственные средства в аптеку; - осуществлять учет, контроль и списание лекарственных средств;
Модуль обучения Е2	- проводить раскладку и раздачу пероральных лекарственных средств и контролировать их прием пациентом;
Модуль обучения Е3	- применять лекарственные средства наружным способом;
Модуль обучения Е4	- применять лекарственные средства ингаляционным способом.
Область компетенции Ж - Парентеральные пути введения лекарственных средств.	После окончания обучения обучающийся будет владеть методикой выполнения внутрикожной, подкожной, внутримышечной, внутривенной и внутривенно капельной инъекции пациентам; осуществлять забор крови из вены для лабораторных исследований.
Модуль обучения Ж1	- организовывать работу процедурного кабинета;
Модуль обучения Ж2	- проводить набор лекарств из ампулы и флакона; - разводить антибиотики; - проводить расчет дозы инсулина;
Модуль обучения Ж3	- вводить пациентам лекарственные вещества парентерально (внутрикожно, подкожно и внутримышечно);
Модуль обучения Ж4	- вводить пациентам лекарственные вещества парентерально (внутривенно струйно, внутривенно капельно); - осуществлять забор крови из вены для лабораторных исследований;
Модуль обучения Ж5 - Пункции.	После окончания обучения обучающийся будет осуществлять подготовку пациента к проведению пункции, ассистировать врачу при проведении пункции и вести наблюдение и уход за пациентом после пункции.
Область компетенции З - Помощь при рвоте. Промывание желудка. Клизмы.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками: - постановки клизм; - оказывать помощь при рвоте; - осуществлять промывание желудка.
Модуль обучения З1	- оказывать пациенту помощь при рвоте;
Модуль обучения З2	- промывать желудок зондовым и беззондовым способом;

А3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - қазақ халқының дүние танымы; - қазақ философиясының ерекшеліктері және оның қалыптасуы; - ағартушылар философиясы.
Құзыреттілік тарауы Б - Философияның теориялық және методологиялық негіздері.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - онтогория-болмыс туралы ілім; - болмыс ұғымының мәні; - материя және оның формалары.
Б2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - сана оқымы оның түрлері; - гносеология- таным туралы ілім; - дүниене танып білудің мәні; - ғылымы таным методологиясы.
Б3 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - дамыдың философиялық теориясы; - диалектика заңдары; - диалектиканың категориялары.
Құзыреттілік тарауы В - Әлеуметтік философия.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - философиядағы адам мәмелесі; - табиғат пен қорғамның бірлігі мен байланысы; - қоғамның рухани өмірі; - қоғамның қозғаушы күштері.
В2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - құндылықтар философиясы; - мәдениеттілік және өркениеттілік; - адамгершілік бастаулары; - құқық философиясы.

7 Құзыреттілік саласы – Саясаттану және әлеуметтану негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты – Саясаттану және әлеуметтану негіздері.	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - саясаттану пәні, ұғымдары, саясаттану ғылымының қызметін; - мемлекеттің белгілерімен қызметтерін; - партиялар және партиялық жүйелердің түрлерін; - демократияны мемлекеттік құрылыстың формасы ретінде түсіну; - әлемдік саясат және халықаралық қатынастар; - халықаралық қатынастар жүйесіндегі Тәуелсіз Қазақстанның орнын.
Құзыреттілік тарауы А - Саясаттану ғылымының қалыптасуы.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - саясаттандырудың қайнар көздерін; - саяси ой-пікірлердің даму тарихын; - қазақ даласындағы саяси ой-пікірлерді; - саясаттанудың жеке ғылым болып дамуының алғышарттарын.

Құзыреттілік тарауы Б - Қоғамның саяси жүйесі.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - билік ұғым, билік саяси феномен ретінде; - саяси билік пен мемлекеттік билік; - қоғамның саяси жүйесі туралы түсінік; - саяси жүйенің құрылымын, жіктелуін; - саяси жүйенің институттарын.
Б2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - демократия туралы ұғым және оның белгілерін; - мемлекеттің пайда болуы мен мәнін; - мемлекеттің белгілері мен қызметтерін; - азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет; - саяси партиялардың пайда болуы мен қызметтерін; - Қазақстандағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстарды.
Құзыреттілік тарауы В - Адам - саясат субъектісі.	
В1оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - саяси элита оның қызметін; - саяси жетекшіліктің жіктелуін; - тұлға – саясаттың субъектісі мен объектісі ретінде; - жеке адамның құқтары мен бостандықтарын; - саяси сана және саяси идеологияны, қазіргі идеологияның негізгі түрлерін; - саяси мәдениет, оның мәні мен қызметтерін.
Құзыреттілік тарауы Г - Халықаралық қатынас және әлемдік саясат.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - саяси процесс туралы ұғым; - саяси шиеленіс оны реттеудің әдістері мен түрлерін; - саяси процестің жіктелуін; - халықаралық қатынас және сыртқы саясатты; - қазіргі әлемдік дамудың жалпы мақсаттарын; - Қазақстанның әлемдік қауымдастықта алатын орнын және ЕЭЫҰ-на төрелік етуін.
Құзыреттілік тарауы Д - Әлеуметтану ғылымы.	
Д1	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - әлеуметтанудың ғылым ретінде пайда болу тарихын; - әлеуметтану пәні және оның объектісін; - әлеуметтік зерттеулердің негізгі субъектілерін; - батыс әлеуметтану мекиептерінің негізгі бағыттарын.
Д2	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - қоғамның әлеуметтік құрылымын; - неке және отбасы әлеуметтануын; - қоғамдағы демографиялық проблемаларды.

Область концепции Д - Основы медицинского права. Организация работы органов здравоохранения.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - нормы медицинского права; - права и обязанности медицинских работников; - принципы организации медицинской социальной правовой помощи ВИЧ инфицированным, больным СПИД, наркопотребителям; - проблемы донорства; - медицинскую халатность как уголовное преступление.
Область концепции Е - Основы международного права.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - нормы международного права; - систему международного права; - Казахстан как субъект международных отношений; - внешнию политику РК; - деятельность международных организации в сфере здравоохранения.

3 Общепрофессиональные дисциплины

10 Профиль компетенции - Введение в клинику

Область компетенции А - Типы медицинских организации и основы организации их работы.	После окончания обучения обучающийся будет организовывать работу в подразделениях медицинских организаций.
Модуль обучения А1	- осуществлять прием пациента в стационар;
Модуль обучения А2	- проводить антрометрические измерения пациенту;
Модуль обучения А3	- проводить санитарную обработку пациента: полную (ванна, душ), частичную (обмывание, обтирание);
Модуль обучения А4	- проводить санитарную обработку пациента при выявлении педикулеза;
Модуль обучения А5	- транспортировать пациента в лечебное отделение.
Область компетенции Б - Инфекционная безопасность; Инфекционный контроль.	После окончания обучения обучающийся будет обеспечивать инфекционную безопасность, и осуществлять инфекционный контроль в медицинских организациях.
Модуль обучения Б1	- иметь представление о внутрибольничной инфекции и инфекционном контроле;
Модуль обучения Б2	- правильно готовить дезинфицирующие растворы;
Модуль обучения Б3	- проводить уборку помещения;
Модуль обучения Б4	- осуществлять этапы обработки изделий медицинского назначения;
Модуль обучения Б5	- правильно обращаться с медицинскими отходами;
Область компетенции В - Личная гигиена пациента	После окончания обучения обучающийся будет осуществлять уход за тяжелобольными, проводить профилактику пролежней, проводить гигиенические процедуры тяжелобольным;
Модуль обучения В1	- использовать функциональную кровать для создания пациентам условия комфортного отправления физиологических потребностей;
Модуль обучения В2	- проводить гигиенические процедуры: уход за кожей, волосами, ногами, за глазами, ушами, носовой и ротовой полостью;

Область компетенции А - Теория государства и права.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - гарантии прав и свободы гражданина; - условия взаимодейфствия правового государства и гражданского общества; - типологию государства; - понятие правового государства.
Область компетенции А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - Конституцию РК; - Конституционное право; - становление и формирование Конституционного права в РК.
Область компетенции А3	После окончания обучения обучающийся должен знать: - структуру высших органов государственной власти РК; - деятельность местных органов самоуправления; - основы административного права; - понятие «Административное правонарушение и административная ответственность».
Область компетенции Б - Гражданско-правовые отношения.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - функции гражданского права; - отличительные качества гражданского права от других отраслей права; - гражданское законодательство РК, нормы гражданского законодательства; - право частной собственности; - виды и формы сделок; - гражданско-правовая ответственность; - гражданско-правовая дееспособность; - понятие правоспособности граждан.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие «Семья и брак»; - основы семейного права; - правила заключения и регистрации брака - имущественные и личные неимущественные отношения между супругами; - процедуру взыскания алиментов; - причины лишения родительских прав.
Область компетенции В - Основы трудового права и социальная защита населения.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - основные нормы трудового права; - виды трудовых договоров; - условия приема на работу, оплату труда; - трудовые иски; - дисциплинарную ответственность.
Модуль обучения В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - правовые механизмы обеспечения охраны окружающей среды; - нормы экологического права; - право частной собственности и природные ресурсы; - экологические проблемы в РК и способы их решения; - правовую ответственность за нанесенный вред окружающей среде; - право собственности на землю.

8 Құзыреттілік саласы – Экономика негіздері

Құзыретті кәсіп бағыты – Экономика негіздері.	Оқу аяқталған соң білім алушының бойына: - экономикалық түсінік, - нарықтық экономиканың негіздерін, соның ішінде ҚР-ғы нарықтық қатнастардың ерекшеліктері; - макро және микроэкономика туралы түсінік қалыптастыру;
Құзыреттілік тарауы А - Экономикалық теорияға кіріспе.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - адамның экономикадағы орны; - экономикалық теорияның пайда болуы және дамуы; - қоғамды экономикалық ұйымдастыру.
Құзыреттілік тарауы Б - Нарықтық экономика теория негіздері.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - нарықтық экономика туралы жалпы түсінік; - баға, сұраныс, ұсыныс, және бәсеке туралы; - меншік экономикалық категория ретінде.
Б2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - микроэкономика: еңбек, капитал, жер; - пайда, жиынтық табыс, пайданы бөлу және оның өндіріс факторларына әсері; - жалақы, табыс, пайыз, жер рентасы туралы түсінік.
Құзыреттілік тарауы В - Макроэкономика: Мемлекеттің экономикалық саясатымен ұлттық экономиканың тұтастығы.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - жалпы ішкі өнім, таза ұлттық өнім туралы түсініктер; - ҚР-да экономиканы мемлекеттік реттеу; - тұтыну мен табыстың ұлттық табыстың көлеміне әсері;
В2 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - ақша жүйесі туралы түсінік; - құнды қағаздар нарығы және қор биржасы; - ҚР-ң қаржы-қаражат саясаты мен қаржы жүйесінің дамуы.
Құзыреттілік тарауы Г - Халықаралық шарушылық.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - халықаралық шарушылық экономи калық теорияның категориясы ретінде; - халықаралық шарушылық кезіндегі ҚР-ң экономикалық қарым-қатнастары және мемлекеттік реттеу; - өркениеттің экономикалық дамуындағы ауқымды проблемалар.

9 Құзыреттілік саласы – Құқық негіздері

Құзыреттік кәсіп бағыты - Құқық негіздері	- Оқу курсын бітіргеннен кейін білім алушы білуі тиіс; - ҚР заңдары мен нормативтік актілерін; - мемлекет пен құқықтың арақатынасының дамуын; - құқық салаларының қағидаларын; - азаматтың күнделікті өмірде кездесетін салаларын; - әлемдік құқықтық қатынастарды; - алған білімін және тәжірибеде пайдалана білу.

Құзыреттілік тарауы А - Мемлекет пен құқық теориясы.	
Оқыту модулі А1	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: - мемлекеттік құқықтық құбылыстарды; - адам мен азаматтың құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету мен қорғаудағы құқықтық мемлекеттің мәні; - құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның арақатынасын; - мемлекеттің типологиясын; - құқықтық мемлекеттің мәнін білулері тиіс.
Оқыту модулі А2	- Конституциялық құқықтық нормаларды; - ҚР Конституциясын; - Конституциялық заңнаманың қалыптасуын; - Қазақстан Республикасының конституциясының қалыптасу кезеңдері; - Қазақстан Республикасының сайлау жүйесі; - Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығының жүйесін;
Оқыту модулі А3	- мемлекеттік басқару жүйесі; - жергілікті мемлекеттік басқару; - жергілікті өзін-өзі басқару жүйелерін; - әкімшілік құқық жүйесін; - әкімшілік құқық бұзушылық және әкімшілік жауапкершілік; - әкімшілік жазалау шаралары негізгі және қосымша түрлері.
Құзыреттілік тарауы Б - Азаматтық құқықтық қатынастар.	
Оқыту модулі Б1	- азаматтық құқықтың әдісі; - азаматтық құқықтардың пайда болуын және қолдануын; - азаматтық құқық саласының басқа саладан айырмашылығын; - азаматтық заңдарды, заңды және жеке тұлғалардың азаматтың құқықтық нормаларын; - меншік құқығы; - мәмлелер ұғымы, түрлері; - азаматтық құқықтық жауаптылық; - азаматтық құқықтық қабілеттілік және азаматтық әрекет қаббілеттілігі:
Оқыту модулі Б2	- неке, отбасылық заңнамалар; - некені құру және бұзу, ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттері; - ата-ана мен балалардың құқықтары мен міндеттері; - алимент мәселесі; - отбасы құқықтары; - отбасы алдындағы жауапкершілік сезімі; - ата - ана құқықтырынан айыру және шектеу; - ата - ана қамқорлығынан айырылған балаларды тәрбиелеудің нысандары.
Құзіреттілік тарауы В - Еңбек құқығының және әлеумет-тік қорғау құқығының негіздері.	
Оқыту модулі В1	- еңбек құқығының қатынастарын; - жеке және ұжымдық еңбек шарты; - кепілдік және компенсация; - жұмысқа орналасу мен еңбек құқығының негіздерін, жалақы; - еңбек даулары, тәртіптік жазалар;
Оқыту модулі В2	- қоршаған табиғи ортаны қорғаудың экономикалық механизмі мен экологиялық құқықтық жақтарын; - экологиялық заңдар; - меншік құқығы мен табиғи ресурстар; - экология мәселелері және оны шешу жолдары; - экологиялық құқық бұзушылыққа қарсы заңды жауаптылық; - жер құқығы.

8 Профиль компетенции - Основы экономической теории

Профиль компетенции – Основы экономики.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятия об экономике; - основы теории рыночной экономики, в.т.ч. особенности рынечной экономики в РК; - понятие о макро- и микроэкономике.
Область компетенции А - Введение в экономическую теорию.	
Модуль А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - человек в мире экономики; - основы общественого производства; - экономическая теория как наука.
Область компетенции Б - Оновы терии рыночный эконо-мики.	
Модуль Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - общую характеристику рыночный экономики; - цена, спрос, предложение, конкуренция; - собственность как экономическая категория;
Модуль Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - микроэкомика: труд, капитал, земля; - распределение доходов и установление цены на факторы производства; - понятия: заработная плата, прибыль и процент, земельная рента.
Область компетенции В - Макроэкономика: национальная экономика как целое, экономическая политике государства.	
Модуль В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - валовый общественный продукт; - валовый национальные продукт; - государственное регулирование экономики РК; - влияние потребления и накопления на объем национального дохода.
Модуль В2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие и типы денежных систем; - рынок ценных бумаг и фондовая биржа; - финансовые системы.
Область компетенции Г - Всемирное хозяйство.	
Модуль Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - всемирное хозяйство как категория экономической теории; - экономические отношения в системе всемирного хозяства в РК и их регулирование; - глобальные проблемы экономического развития цивилизации.

9 Профиль компетенции - Основы права

Профиль компетенции – Основы права.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - законы и нормативные правовые акты РК; - теорию возникновения государства и права; - отрасли права; - международные правовые отношения.

Область компетенции А - Формирование политической науки.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - истоки политологии, историю развития политической мысли, политические взгляды мыслителей Казахстана; - предпосылки формирования политологии как самостоятельной науки.
Область компетенции Б - Политическая система общества.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие власти. Власть как политический феномен; - политическая власть и политическое лидерство; - политическая система общества; - структура, типология и классификация политических систем. Институты политических систем.
Область компетенции Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - происхождения государства, его институты и функции; - принципы и признаки демократического правления; - гражданское общество и правовое государство; - политические партии и их функции; - политические партии и общественные движения в РК.
Область компетенции В - Личность как субъект политики.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - понятие политической элиты; - теории лидерства; - права и свобода человека; - политическое сознание и политическая идеология; - современные типы идеологии; - политическая культура.
Область концепции Г - Международное отношения и мировая политика.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - политический конфликт и способы его разрешения; - основные тенденции современного мирового порядка; - место и роль Казахстана в мировом сообществе; - председательство Республики Казахстан в ОБСЕ.
Область концепции Д - Социология как наука.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения обучающийся должен знать: - историю возникновения социологии как науки; - объект и предмет социологии; - понятие и сущность общества, как основного субъект социологических исследований; - основные направления западных социологических школ.
Модуль обучения Д2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - социальную структуру общества; - личность как субъект социологических исследовании; - социологию семьи; - демографические проблемы в обществе.

Құзыреттілік тарауы Г - Қылмыстық құқық негіздері	
Оқыту модулі Г1	- қылмыстық заң, оның белгілері, жүйесі, құрылымы; - қылмыстың түсінігі мен түрлері; - қылмыстық жауапкершілік; - қылмыстық жаза; - сыбайлас жемқорлық және онымен күрес; - соттылық; - жаза және оның мақсаттары; - қылмыс жасау сатылары; - қылмыстық жауаптылықтан жазалаудан босату; - рақымшылық және кешірім жасау.
Құзыреттілік тарауы Д - Денсаулық сақтау саласындағы мемелекеттік басқару.	
Оқыту модулі Д1	- медицина саласындағы заңдарды; - медицина саласындағы актілерді; - медициналық ұжымдарды басқару жүйесін; - медицина қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін; - донорлық; - Қазақстан Республикасының қылмыстық кодексіндегі денсаулық сақтау саласындағы қылмыстарды; - әкімшілік құқық кодексінде көзделген денсаулық сақтау саласындағы әкімшілік құқық бұзушылықтарды білуі тиіс.
Құзыреттілік тарауы Ж - Халықаралық құқық түсінігі.	
Оқыту модулі Ж1	Курс аяқталғаннан кейін оқушы білу керек: - халықаралық құқық қағидаларын; - халықаралық құқық жүйесін; - Қазақстанның халықаралық аренадағы тәжірибесін; - елшілік пен консулдық; - халықаралық ұйымдардың қызметін; - Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты; - медицина саласындағы халықаралық ұйымдардың сипаттамасын.

3 Жалпы кәсіптік пәндер
Құзыреттілік профилі – Кәсіптік этика және деонтология

Құзыреттілік саласы – Кәсіптік этика және деонтология.	Оқуды аяқтаған соң білім алушы: біледі: - медициналық этика мен деонтология пәнін; - дамудың тарихы очеркі туралы; - медициналық колледж студентінің этикасын, міндеттерін; - этика-деонтологиялық принциптерді басшылыққа алуды; - медиктердің жұмысындағы негізгі этика-деонтологиялық ұғымдар, принциптер, категориялар; - тіс технигі мен дәрігер ортопедтің стоматологиялық емхана мен жақсүйек-бет клиникасындағы пациенттермен істейтін жұмыстарының ерекшеліктері, олардың туыстарымен және жақындарымен қарым-қатынас жасау, дәрігерлік құпия; - ятрогендік аурулар, ғылыми экспериментпен, диагностиканың жаңа құралдарын енгізумен, протездеудің жаңа әдістерімен байланысты этика-деонтологиялық принциптері.
Құзыреттілік саласы А – медициналық этика және деонтология негіздері.	

Оқыту модулі А1	Оқуды аяқтаған соң білім алушы: - медициналық этика мен деонтологияның негізгі міндеттері туралы білім мен дағдыларды меңгереді.
Құзыреттілік саласы Б – медициналық колледж студенттерінің этикасы.	
Оқыту модулі Б1	Оқуды аяқтаған соң білім алушы: - студенттің этикасын, тиісті сыртқы келбетті білетін болады.
Құзыреттілік саласы В – Медиктердің жұмысындағы негізгі этика-деонтологиялық ұғымдар, принциптер, категориялар.	
Оқыту модулі В1	Оқуды аяқтаған соң білім алушы: - моральдық парыз, «парыз» ұғымы, «ар», «намыс»; - медицина қызметкерінің парызы ұғымдарын білеболады.
Құзыреттілік саласы Г – стоматологиялық және жақ-бет клиникасындағы пациенттермен тіс технигі мен дәрігер ортопедтің жұмысының ерекшеліктері.	
Оқыту модулі Г1	Оқуды аяқтаған соң білім алушы: - стоматологиялық емхана жағдайында тіс технигі мен дәрігердің қарым-қатынасы этикасын білетін болады.
Құзыреттілік саласы Д – дәрігерлік құпия. Ятрогендік аурулар	
Оқыту модулі Д1	Оқуды аяқтаған соң білім алушы: - «дәрігерлік құпия», «ятрогендік аурулар» ұғымы туралы білетін болады.

Модульдің спецификациясы

1 Модульдің атауы: **Кәсіптік этика және деонтология**

Модульдің мақсаты: Білімі мен істей білуі дағдылауны бойынша
медициналық этика және деонтология негіздерін;
медицина колледжі студенттерінің этикасын;
этика-деонтологиялық қағидаларын;
медиктер жұмысындағы ұғымдарды.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - тәжірибеде медициналық этика мен деонтология жөніндегі алған білімін игеру.	- медициналық этика мен деонтологияның негізгі міндеттерін білуі керек.	- этика-деонтология қағидалары.	Дәрістер, оқулықтар.
Б1 – тәжірибеде медицина колледжі студенттерінің этикасы қағидаларынан алған білімін қолдану.	- студенттер этикасы; - оқу тәртібіне қатынасы. Колледж құрал-жабдығына қатынасы.	- колледждегі тәртіп; - топтағы тәртіп.	Оқулықтар, дәрістер.
В1 – тәжірибеде негізгі этика-деонтологиялық қағидаларды медиктер жұмысындағы ұғымдарды қолдана білу.	- кәсіптік абырой; - деонтология түрлері; - медициналық мақсаттары мен	- мейірімділік қағидасы; - шығармашылық қағидасы.	Оқулықтар, дәрістер.

Модуль обучения Г1	Знать: - об особенностях материальной и духовной культуры древнего Казахстана; - выдающихся представителей казахского просвещения, художественную культуру Казахстана.

6 Профиль компетенции – Философия

Профиль компетенции – Основы философии.	После окончания обучения, обучающийся будет владеть знаниями – о философии, об истории развития мировой философской мысли, о природе человека и смысле его существования, о человеческом познании и его деятельности.
Область компетенции А - Философия и ее предмет. История становления и развития.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями: - предмет философия и ее методы, основные функции философии; - исторические типы философии- античная философия, философия Древнего Востока; - проблемы метода философии Нового Времени; - русская философия, особенности, традиции и их общая характеристика.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о особенности и становлений казахской философии, знать традиции и инновации, а также идеи казахских просветителей.
Область компетенции Б - Теоретические и методологические основы философии.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями онтология как учение о бытие и его формах. Понятие «материя» и его формы, сознание и его виды, а также о гносеологии, как учение о познании, об истине и заблуждении.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения обучающийся должен знать понятие о диалнктике, основные законы диалектики, а также категории диалектики.
Область компетенции В - Философская антропология и социальная философия.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения обучающийся должен знать о проблеме человека в философии, социальной философии, как учение о развитии общества его связи с природой, духовной жизни общества, сущность общественного массового и индивидуального сознания а также философию права.

7 Профиль компетенции - Основы политологии и социологии

Профиль компетенции – Основы политологии и социологии.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - объект и предмет политологии, функции политической науки; - роль и функции государства; - типологию партии и партийных систем; - понятие демократии как формы государственного устройства; - мировая политика и ее происхождение; - цели и средства в политике; - мировая политика и международные отношения; - политическое развитие независимого Казахстана.

	- владеть навыками проведения беседы по режиму и культуре питания; - проводить беседы по профилактике инфекций передающихся половым путем, ВИЧ-инфекции; - дать рекомендации по планированию семьи.	- владеть знаниями по профилактике ИППП, ВИЧ-инфекции; - знать методы планирования семьи и службы охраны репродуктивного здоровья.	
Модуль обучения Г1			
- иметь представление об альтернативных методах оздоровления.	- уметь провести беседу о разнообразии нетрадиционных методах оздоровления; - владеть навыками самомассажа биологически активных точек; - давать рекомендации по фитопрофилактике; - определять ожидаемую продолжительность своей жизни с помощью теста.	- иметь понятие о нетрадиционных методах оздоровления; - знать виды и характеристики распространенных методов оздоровления (массаж, шиатцу, рефлексопрофилактика, ауриколотерапия, Су джок); - иметь понятие «геронтология», «гериатрия».	Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» Тесты Плакаты Буклеты

2 Социально-экономические дисциплины.

5 Профиль компетенции - Культурология

Модуль обучения В1	О государствах, возникших на территории Двуречья; - важнейшие достижения и первооткрытия в области научного знания у жителей Древнего Двуречья; - об особенностях религии Древнего Египта; - наиболее важные виды архитектуры, изобразительного искусства и отраслей знаний древнего Египта; - об особенностях материальной, духовной, художественной культуры древней Индии; - суть варно–кастового строя и его влияние на социально-культурное развитие Индии; - основные религиозно-философские системы, их влияние на жизнь древнекитайского общества; - регламентацию быта, основные достижения культуры Древнего Китая;
Модуль обучения В2	- этапы истории древней Греции, ее особенности; - выдающихся деятелей литературы, архитектуры, скульптуры и достижения науки и философии Древней Греции; - характер культуры древнего Рима; - особенности архитектуры, скульптуры древнего Рима; - основные памятники культуры славянской древности, памятники литературы, зодчества и иконописи;
Модуль обучения В3	- выдающихся представителей мусульманского Ренессанса; - влияние религии и церкви на формирование культуры, образования и науки в эпоху Средневековья; - особенности архитектуры, литературы;
Модуль обучения В4	- характерные черты культуры и искусства, основные достижения эпохи Возрождения; - историческая обусловленность, национальная специфика культуры Просвещения.
Область компетенции Г - Культура Казахстана	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями о древней культуре Казахстана.

	міндеттеріне сәйкес іс-әрекет қағидасы.		
Г1 – тәжірибеде стоматологиялық емхана және жақ-бет клиникасындағы тіс технигі мен ортопед дәрігердің жұмыс қатынастары.	- стоматологияның емхана жағдайындағы қарым-қатынастың этикасы.	- науқастармен протездеуге дейінгі және кейінгі әңгімелер өткізу.	Оқулықтар, дәрістер.
Д1 – тәжірибеде «Дәрігерлік құпия», «Ятрогендік» аурулар туралы қағидаларды қолдану.	- «Дәрігерлік құпия», ауру туралы жіберілген қателіктер «Ятрогендік» аурулар қағидалары	- емдік және зерттеулер туралы түсінік; - ырықсыз емдеу.	Оқулықтар, дәрістер.

11 Құзыреттілік саласы - Тіс пен жақ жүйесінің анатомиясы, физиологиясы және биомеханика

Құзіреттілік бағыты – Анатомия.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы адам денесінің құрылысын, бас пен мойын мүшелерінің құрылысын анықтайтын болады.
Құзіреттілік саласы А – Остеология мен синдесмология.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы қаңқа мен бөлек сүйектердің, буындардың, бас қаңқасының сүйектерінің құрылысы мен орналасуын жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Б – Миология.	Қаңқа бұлшық еттерінің орналасуын, биомеханика заңына сәйкес бас пен мойын бұлшық еттерін терең біледі.
Құзіреттілік саласы В - ас қорыту жүйесі	Ас қорыту жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Г – тыныс алу жүйесі.	Тыныс алу жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Д – Несеп – зәр шығару жүйесі.	Несеп – зәр шығару жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Е - Жыныс жүйесі.	Жыныс жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы Ж – Жүрек – қан тамырлар жүйесі.	Жүрек – қан тамырлар жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы З – Жүйке жүйесі.	Жүйке жүйесіндегі мүшелердің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы И – сезім мүшелері.	Оқу курсы аяқталғаннан кейін оқушы сезім мүшелерінің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.
Құзіреттілік саласы К – эндокриндік жүйе.	Ішкі сөл бездерінің орналасуы мен құрылысын, атқаратын қызметін жас ерекшеліктеріне қарай анықтайды.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Тіс пен жақ жүйесінің анатомиясы, физиологиясы және биомеханика**

Модульдің мақсаты:

адам денесінің құрылысы жайлы, оның ішінде бас және мойын мүшелерінің толықтай қарастырылуы;

жүйелер және ағзалардың қызметтері жайлы білуі керек.

Дағдылануы керек:

- ағзалардың орналасуы мен анықтамасы бойынша.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А - адам қаңқасының бөлімдерін, бөлек сүйектер мен ірі буындарды табуды үйрену. Қаңқа бөлімдерінің барлық сүйектерінің құрылымдық элементтерін үйрену.	- сүйектердің құрылымдық компоненттерін ажырата білу, кей бір элементтерін өзіңнен көрсету. Бас қаңқасының, тұлға сүйектерінің, қол мен аяқ сүйектерінің ерекшеліктерін анықтау. Ірі буындарды, олардағы қимыл түрлерін көрсету.	- тірек – қимыл жүйесінің жалпы анатомиясын; - сүйектердің жіктелуін; - қаңқаның бөлімдерін, бөлек сүйектердің құрылысын; - жамбас астауының жыныстық құрылыс ерекшелігін; - сүйектердің бірігуі жөнінде жалпы түсінік және олардың жіктелуі.	Анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам қаңқасы, сүйек препараттары, муляждар.
Б - бас пен мойынның, тұлғаның, қол мен аяқтың бұлшық еттерін үйрену.	- бұлшық ет топтарын ажырата білу. Бас пен мойын, тұлға, қол мен аяқ бұлшық еттерінің орналасқан жерлерін өзіңнен және муляждан көрсету.	- көлденең жолақты және бірыңғай салалы бұлшық еттердің құрылыс ерекшеліктері мен қызметтері. Бұлшық еттердің жіктелуін. Бұлшық еттердің биомеханикасын. Бұлшық еттердің қосымша аппараты.	Анатомиялық кестелер, барельефті планшеттер, адам қаңқасы, сүйек препараттары, бұлшық ет муляждары.
В1 - ас қорыту жүйесінің мүшелері мен ас қорыту жолының бөлімдерін, олардың құрылыс ерекшеліктерін үйрену;	- мүшелерді көрсету және олардың орналасуын дене бетінен анықтау. Мүшелердің құрылыс ерекшеліктерін анықтау;	- ас қорыту жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Ас қорыту жүйесі мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасын. Мүшелердің жасқа байланысты құрылыс ерекшеліктерін;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.
В2 - тыныс алу жүйесінің бөлімдері мен мүшелерін үйрену;	- тыныс алу жүйесінің мүшелерін ажырата білу және көрсету, олардың құрылыс ерекшеліктері мен орналасуын дене бетінен көрсету;	- тыныс алу жүйесінің жалпы құрылыс жоспары мен анатомиялық, қызметтік сипаттамасы. Көкірекаралығы жөнінде түсінік. Көкірекаралығының мүшелері. Жасқа байланысты тыныс алу мүшелерінің құрылыс ерекшеліктері;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.
В3 - несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерінің	- несеп – зәр шығару жүйесінің мүшелерін ажырата білу, олардың	- несеп – зәр шығару жүйесінің жалпы құрылыс жоспары; - несеп – зән шығару жүйесінің	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті

	половым путем, ВИЧ-инфекции; - дать рекомендации по планированию семьи.
Область компетенции Г - Альтернативные методы оздоровления. Активное долголетие.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями навыками по мобилизации собственных резервов организма для укрепления здоровья и совершенствования организма.
Модуль компетенции Г1	- уметь провести беседу о разнообразии нетрадиционных методах оздоровления; - владеть навыками самомассажа биологически активных точек; - давать рекомендации по фитопрофилактике; - определять ожидаемую продолжительность своей жизни с помощью теста.

Спецификация модуля

Наименование модуля: **Валеология**

Задача модуля: Владеть знаниями профилактического направления современной системы охраны здоровья населения и навыками формирования здорового образа жизни

Действие	Умения	Знания	Ресурсы
Модуль обучения А1			
- формировать потребность о здоровье; оценить состояние здоровья.	- формировать навыки пропаганды ЗОЖ; - формировать умениями участвовать в дискуссиях; - проводить экспресс-оценку уровня здоровья, профиля здоровья; - владеть навыками беседы, опроса, осмотра; - определить биологический возраст.	- знать определение понятий «Здоровье», «Здоровый образ жизни (ЗОЖ)», «Общественное здоровье»; - знать факторы риска здоровья; - знать активные формы пропаганды ЗОЖ.	- Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» - Тесты
Модуль обучения Б1			
- иметь представление о вреде табака, алкоголя, наркотиков, стресса и конфликтных ситуациях.	- распознать признаки употребления психоактивных вещества; - выявлять группу риска; - владеть навыками антинаркотической пропаганды, табакокурения и антиалкогольной; распознать личную тревожность, психоэмоциональную напряженность; - устранять конфликтную ситуацию; - владеть методиками «саморегуляции и аутогенной тренировки».	- знать классификацию психоактивных веществ: табак, алкоголь, наркотики; - знать медицинские и социальные последствия употребления табака, алкоголя, наркотиков; - знать способы отказа от употребления психоактивных веществ; - знать определение понятий «Психическое здоровье», «Стресс»; - владеть знаниями первой помощи при стрессе.	- Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» - Тесты - Упражнения - Ролевые игры - Тренинги
Модуль обучения В1			
- иметь представление о факторах, способствующих сохранению и укреплению здоровья.	- давать рекомендации начинающим заниматься физическими упражнениями; - составить комплекс утренней зарядки для здоровых людей; - давать рекомендации по выбору закаливающих процедур;	- владеть знаниями о роли физической активности, закаливания в обеспечении здоровья; - иметь понятие определения рациональное питание, репродуктивное здоровье;	Х.К. Сатпаева «Валеология – наука о здоровье» Тесты Ролевые игры Ситуационные задачи

развитие выносливости; М3 - Специальный комплекс упражнений на развитие ловкости; М4 - Специальный комплекс упражнений на развитие быстроты; М5 - Специальный комплекс упражнений на развитие гибкости.	- на развитие ловкости; - на развитие быстроты; - на развитие гибкости.		скамейки, б/б, в/б, ф/б мячи

Профиль компетенции – Валеология

Профиль компетенции – Валеология.	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями профилактического направления современной системы охраны здоровья населения и навыками формирования здорового образа жизни.
Область компетенции А – «Здоровье», «Здоровый образ жизни». Оценка состояния здоровья.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками формирования потребности в здоровье и умениями оценивать состояние здоровья.
Модуль обучения А1	- способствовать формированию идеала «моды» быть здоровым; - формировать навыки пропаганды ЗОЖ; - проводить экспресс-оценку уровня здоровья, профиля здоровья; - владеть навыками беседы, опроса, осмотра; - определить биологический возраст.
Область компетенции Б – Факторы, способствующие ухудшению здоровья: табакокурение, алкоголизм, наркомания, стресс, конфликтные ситуации.	После окончания обучения обучающийся будет владеть навыками отказа употребления психоактивных веществ, умениями проводить профилактическую работу с вредными привычками; формировать навыки на «конструктивные» пути выхода из стрессовых ситуаций.
Модуль обучения Б1	- знать классификацию психоактивных веществ: табак, алкоголь, наркотики; - распознать признаки употребления психоактивных веществ; - выявлять группу риска; - владеть навыками антинаркотической, антиалкогольной пропаганды, табакокурения; - распознать личную тревожность, психоэмоциональную напряженность; - устранять конфликтную ситуацию; - владеть методиками «саморегуляции и аутогенной тренировки».
Область компетенции В – Факторы, пособствующие укреплению здоровья: движения, закаливание, рациональное питание, любовь, брак, семья	После окончания обучения обучающийся будет владеть умениями выбора физических упражнений, закаливающих процедур, безопасного полового поведения и навыками правильного питания.
Модуль компетенции В1	- давать рекомендации начинающим заниматься физическими упражнениями; - составить комплекс утренней зарядки для здоровых людей; - давать рекомендации по выбору закаливающих процедур; - владеть навыками проведения беседы по режиму и культуре питания; - проводить беседы по профилактике инфекций передающиеся

құрылысын үйрену;	құрылыс ерекшеліктерін көрсету, орналасуын дене бетінен анықтау;	мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасы;	планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.
В4 - еркек пен әйел жыныс жүйесінің мүшелерінің құрылысын үйрену;	- еркек пен әйел жыныс мүшелерін ажырата білу және көрсету, олардың орналасуын анықтау;	- жыныс жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Жыныс жүйесі мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасы;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы мен қаңқасы.
В5 - жүрек құрылысын үйрену. Қан айналым шеңберлері, олардың маңызы. Қан тамырларының құрылысының, тармақталуының негізгі тәртібі мен жіктелуі. Лимфа жүйесінің мүшелері;	- жүректің орналасуын көрсету. Алдыңғы кеуде қабырғасынан жүрек шекарасын анықтау. Адам денесінің аймақтарынан ірі қан тамырларының жолдарын көрсету. Ірі лимфа тамырларын және олардың өзектерін анықтау. Аймақтық лимфа түйіндерін анықтап, көрсету;	- жүрек – қан тамырлар жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Жүректің құрылысы мен қызметі. Қан айналым шеңберлері. Үлкен және кіші қан айналым шеңберлерінің артериялары мен веналары. Жасқа байланысты қан тамырлар құрылысының ерекшеліктері. Лимфа жүйесінің жалпы құрылыс жоспары мен қызметі;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.
В6 - орталық және шеткі жүйке жүйесінің құрылысын үйрену;	- бас ми мен жұлынның бөлімдерін көрсету. Бас ми мен жұлын жүйкелерінің шығу жолдары, жүйкелендіру аймақтары. Жүйкелердің бағытын теріден көрсету;	- жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспары. Бас миға жалпы шолу. Жұлынның құрылысы. Бас ми мен жұлынның қабықтары. Шеткі және вегетативті жүйке жүйесінің жалпы құрылыс жоспары, олардың тармақтары, жүйкелендіру аймақтары;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.
В7 - көру, есту және тепе- теңдік, иіс сезу, дәм сезу мүшелерінің құрылыстарын үйрену. Тері және оның туындылары;	- көру, есту және тепе- теңдік, иіс сезу, дәм сезу мүшелерінің негізгі құрылымдық элементтерін анықтау және көрсету. Терінің қабаттарын көрсету;	- көру, есту және тепе – теңдік мүшелері мен терінің құрылыс ерекшеліктерін, морфологиялық құрылымдарын. Сезім мүшелерінің анатомиялық, қызметтік сипаттамасын;	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.
В8 - ішкі сөл бездерінің құрылысы мен қызметін үйрену.	- ішкі сөл бездерін ажырата білу және олардың орналасуын көрсету.	- ішкі сөл бездерінің жалпы анатомиясын және олардың маңызын.	Анатомиялық кестелер, муляждар, барельефті планшеттер, адам торсы.

12 Құзыреттілік саласы – Клиникалық медицина негіздері

Құзіреттілік саласы – Клиникалық медицина негіздері.	Оқыту аяқталған соң білім алушы ішкі ағзалардың негізгі аурулары туралы қажетті білімдерді меңгереді, алған білімдерін және дағдыларын аурулардың белгілерін анықтап тануға, шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуге қолданады.
Құзіреттілік аймағы А – Тыныс алу мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: Тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: Бронхит, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, өкпе туберкулезі, өкпенің қатерлі ісігі, плевриттер.
Модуль А1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын игеру; - туберкулезбен күресу (DOTS – стратегиясы) жөніндегі халық аралық және республикалық білімді игеру; - келеңсіз жағдайларда (бронх демікпесінің ұстамасын, өкпеден қан кету) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Б – Жүрек - қантамыр жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - жүрек - қантамыр жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; - стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, тамыр жетіспеушілігі, ревматизм.
Модуль Б1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел жүрек және тамыр жетіспеушіліктері) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы В – Асқорыту мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, энтериттер, колиттер, гельминтоздар, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, панкреатит.
Модуль В1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кетулер, бауыр комасы) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.

способы плавания; - подготовительные упражнения на суши; - подготовительные упражнения на воде; И2 - Технику различных способов для умеющих плавать.	суши. Подготовительных упражнений для освоения с водой; 2. Для умеющих плавать: Техникой плавания различными способами: - кроль на груди; - кроль на спине; - брасс.	- согласования движения рук, ног и дыхания; - движение конечностей при брассе выполняются одновременно и симметрично; - старта с воды, с тумбочки, повороты.	предметы личной гигиены.
К			
- казахские национальные подвижные игры и виды спорта. Выполнить: К1 - Игры различной направленности.	- уметь правильно владеть техникой и тактикой игр: - специализированных, вспомогательных и развивающих игр.	- знать правила игр.	Секундомер, свисток, инвентарь для проведения игр.
Л			
- туризм. Выполнить: Л1 - Способы передвижения; Л2 - Укладку и транспортировку рюкзаков; Л3 - Спортивное ориентирование; Л4 - Выбор места,разбивка бивака; Л5 - Преодоление естественных препятствий; Л6 - Оказание первой медицинской помощи при травмах и несчастных случаях в походе.	- уметь правильно владеть техникой: - способов передвижения и меры безопасности; - укладки и транспортировки рюкзаков; - работы с компасом и картой; - выбора места и разбивки бивака; - преодоления естественных препятствий; - оказания первой медицинской помощи при травмах и несчастных случаях.	- знать теоретические сведения о туризме: - виды туризма; - индивидкальное и групповое туристическое снаряжение; - подбор продуктов питания; - утверждение плана, изучение маршрута, составление графика похода; - личная гигиена, одежда, обувь туриста; - охрана природы; - заполнение маршрутного листа.	Медицинская аптечка, Компас, карта, Маршрутная карта, личное снаряжение, продукты питания, свисток, секундомер.
М			
- профессионально-прикладная физическая подготовка. Выполнить: М1 - Специальный комплекс упражнений на развитие силы; М2 - Специальный комплекс упражнений на	- уметь подбирать и составлять комплекс упражнений: - на развитие силы; - на развитие выносливости;	- знать принцип составления и методику выполнения комплекса упражнений: - на развитие: - силы; - выносливости; - ловкости; - быстроты; - гибкости	Секундомер, свисток, тренажеры, гантели, штанга, гиря, набивные мячи, скакалки, гимнастические палки, маты,

Д			
- ручной мяч. Выполнить: Д1- Технические приемы игры в нападении; - техническими приемы игры в защите; Д2-Тактические приемы игры в нападении; - тактические приемы игры в защите.	- уметь правильно владеть техникой: - игры в нападении; - игры в защите; - уметь правильно владеть тактикой: индивидуальных, групповых и командных действий в нападении; индивидуальных, групповых и командных действий в защите.	- знать методику выполнения технических приемов игры в нападении и защите: - передвижений, ловли, передачи и ведения мяча, бросков по воротам. - стойки, передвижений, перехваты, блокирование. Знать методику выполнения тактических приемов игры в нападении и защите: - взаимодействий игроков, заслоны, разнообразные броски, простейшими игровыми комбинациями; - взаимодействий игроков, индивидуальной и зонной защиты, игры в воротах; - знать правила игры в ручной мяч.	гандболь-ные мячи, свисток, секундомер, ворота.
Ж			
- гимнастика. Выполнить: Ж1 - Строевые и общеразвивающие упражнения; Ж2 - Прикладные упражнения: - упражнения в лазании; - упражнения в равновесии; Ж3 - Акробатические упражнения; Ж4 - Спортивная гимнастика. - упражнения на снарядах; - комплекс ритмической гимнастики; - комплекс атлетической гимнастики.	- уметь правильно владеть техникой: - строевых и общеразвивающих упражнениий; - упражнений в лазании; - упражнения в равновесии; - перекаты, группировка, кувырки, стойки; Упражнений на снарядах: - п/ч козла; - п/ч коня; - упр. на бревне; - упр. на брусьях; - упр. на перекладине; - ритмическая гимнастика; - атлетическая гимнастика.	- знать методику выполнения техники: - строевых приемов, построений, передвижений, перестроений, размыканий и смыканий. - принцип составления комплексов упражнений. - смешанные висы, перелезания, лазания; - упражнения на месте с опорой на ноги, в смешанной опоре,упражнения в движении. - группировки (из основной стойки, приседа, лежа на спине); - перекаты (назад и вперед, в сторону, в сочетании с поворотами и прыжками); - кувырки (вперед, назад); - стойка (на голове, руках, лопатках); - разбег, наскок, прыжок, приземление; - передвижения, статические упражнения, входы, прыжки, повороты, перемахи, акробатические упражнения и соскоки; - простые и смешанные висы, упоры с дополнительной опорой стопами, бедрами,висы на согнутых ногах, различные маховые упражнения, равновесия и силовые перемещения; - размахивание изгибами, в висе, подъем из виса переворотом, верхом, перемахи в упоре, поворот в упоре, соскоки; - танцевальные элементы, общеразвивающие упражнения бега, прыжков, упражнений на разтяжку, расслабление; - специальные упражнения с предметами (гантели, штанга, набивные мячи, гиря), без предметов, на тренажерах.	Гимнасти-ческие маты, козел, конь, брев-но, брусья, переклади-на, гимна-стическая стенка, гантели, штанга, гиря, набив-ные мячи, тренажеры.
И			
- плавание. Выполнить: И1 - Технику различных способов для неумеющих плавать: - различные	- уметь правильно владеть техникой: 1. Для неумеющих плавать: - ознакомления со способами плавания; - упражнений на	- знать методику выполнения техники: - показа способов; - специальнного комплекса упражнений на суши; - ходьбы и бега по дну, погружения с головой в воду, с задержкой дыхания, с выдохом в воду, открывание глаз под водой, полное погружение на вдохе, всплывание, лежание на спине, скольжение на груди и спине;	Секун-домер, свисток, спасательн-ный круг и жилет, слан-цы, голов-ной убор,

Құзіреттілік аймағы Г – Зәр шығару мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - Ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйректасы ауруы.
Модуль Г1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуында) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Д – Эндокринді жүйе аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - эндокринді жүйе және зат алмасу негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; қалқанша без аурулары, қант диабеті.
Модуль Д1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипергликемиялық және гипогликемиялық комада, тиретоксикалық криз кезінде) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Е – Қан түзу жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - қан түзу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.
Модуль Е1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Ж – Сүйек – бұлшықет жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - сүйек – бұлшықет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз.
Модуль Ж1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру, - алдын – алу шараларын игеру.

Құзіреттілік аймағы 3 – Аллергиялық аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - аллергиялық ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; Есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.
Модуль 31	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру.; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: Клиникалық медицина негіздері

Модуль мақсаты: Ішкі ағзалардың ауруларын диагностикалаудың, емдеудің (шұғыл жәрдем көрсету), күтімінің және алдын-алу шараларының тәсілдерін игеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; бронхиттер, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, өкпе туберкулезі, плевриттер, өкпенің қатерлі ісігі.	- тыныс алу мүшелерінің ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (бронхы демікпесі ұстамасы, өкпеден қан кетуде) дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2001 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Б1 - жүрек-қантамыр жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, тамыр жетіспеушілігі.	- жүрек-қантамыр жүйесінің негізгі ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті) дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу, - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.

Б			
- легкая атлетика. Выполнить: Б1 - п/в длину с места; -п/в длину с разбега; -п/в высоту с разбега; Б2 - Бег на короткие дистанции; Б3 - Бег на средние дистанции; Б4 - Бег на длинные дистанции; Б5 - Толкание ядра; Б6 - Президентские тесты.	- кметь правильно владеть техникой: - п/в длину с места; - п/в длину с разбега; - п/в высоту с разбега; - бега на короткие дистанции; - бега на средние дистанции; - бега на длинные дистанции; - толкания ядра; - президентских тестов.	- знать этапы обучения к овладению техникой: - толчка,фазы полета, приземления; - разбега, толчка, фазы полета, приземления; - разбега, толчка, фазы полета, приземления; - низкого старта, выхода со старта, стартового разбега, бега по дистанции, финиширования;. низкого старта, выхода со старта, стартового разбега, бега по дистанции, виража, финиширования; - высокого старта, выхода со старта, стартового разбега, бега по дистанции, виража, финиширования; - держания ядра, подготовки к скачку, скачка, финального усилия. Знать виды испытаний Президентских тестов: П/в длину с места, бега на 100 м, кросс, подтягивание (Ю), пресс (Д), бега на лыжах.	Рулетка, секундомер, ядро, перекладина, маты
В			
- баскетбол. Выполнить: В1- Технические приемы игры в нападении; -технические приемы игры в защите; В2-Тактические приемы игры в нападении; -тактические приемы игры в защите.	- уметь правильно владеть техникой: - игры в нападении; - игры в защите; - уметь правильно владеть тактикой: индивидуальных, групповых и командных действиий в нападении; индивидуальных, групповых и командных действий в защите.	- знать методику выполнения технических приемов игры в нападении и защите: - перемещений (бега, остановок, поворотов и прыжков); - владения мячом (ловля,передача, бросок, ведение, финт); - перемещений (стойки,бега, остановок и прыжков); - владения мячом (перехват, выбивание, вырывание, подбор, блокорование); - знать методику выполнения тактических приемов игры в нападении и защите: - взаимодействия игроков, заслоны, простейшие комбинации; взаимодействия игроков, индивидуальной и зонной защиты; - знать правила игры в баскетбол.	Б/б мячи, свисток, секундомер.
Г			
- волейбол. Выполнить: Г1 - Технические приемы игры в нападении; - технические приемы игры в защите; Г2- Тактические приемы игры в нападении; - тактические приемы игры в защите.	- уметь правильно владеть техникой: - игры в нападении; - игры в защите; - уметь правильно владеть тактикой: - групповых и командных действий в нападении; - индивидуальных, групповых и командных действий в защите.	- знать методику выполнения технических приемов игры в нападении и защите: - перемещений (ходьба, бег, скачки, прыжки, стойка); - владения мячом (передача, ,подача, нападающие удары); - перемещений (стойка, бег, скачки, прыжки); - владение мячом (приема и блокирования); - знать методику выполнения тактических приемов игры в нападении и защите: - действий игроков без мяча (перемещения по площадке,выбор места для вторых передач,нападающих ударов, при выполнении подач, предугадывать действий соперника, двигательная активность) и с мячом (выполнение подач, вторых передач и нападающих ударов); - взаимодействий игроков и звеньев, расстановкой игроков и систем командных действий; - взаимодействий защитников в игре,взаимодействий блокирующих, взаимодействий защитников с блокирующими, выбор места.; - знать правила игры в волейбол.	Волейбольные мячи, сетка, свисток, секундомер.

Область компетенции К – Казахские национальные подвижные игры и виды спорта. Модуль К1 - Игры различной направленности.	После окончания обучения обучающийся должен уметь быстрее и лучше мыслить, анализировать складывающуюся обстановку, принимать самостоятельные решения, укреплять свое здоровье и совершенствовать функциональные возможности организма.
Область компетенции Л – Туризм. Модуль Л1 - Способы передвижения; Л2 - Укладка и транспортировка рюкзака; Л3 - Спортивное ориентирование; Л4 - Выбор места, разбивка бивака; Л5 - Преодоление естественных препятствий; Л6 - Оказание первой медицинской помощи при травмах и несчастных случаях в походе.	После окончания обучения обучающийся должен уметь осмысленно передвигаться на местности, преодолевать естественные препятствия, требующие самостоятельных и инициативных действий, мобилизации воли и напряжения сил.
Область компетенции М – Профессионально-прикладная физическая подготовка. Модуль М1 - Развитие физических качеств-сила; М2 - Развитие физических качеств-выносливость; М3 - Развитие физических качеств-ловкость; М4 - Развитие физических качеств-быстрота; М5 - Развитие физических качеств-гибкость.	После окончания обучения обучающийся должен уметь формировать необходимые в жизни двигательные умения и навыки, развивать жизненно важные физические качества для оптимизации здоровья и работоспособности, учитывая будущую профессию.

Спецификация модуля
Наименование модуля: **Физическая культура**

Задача модуля:
Владеть знаниями и навыками по расширению двигательного опыта за счет использования разнообразных общеразвивающих физических упражнений в различных формах занятий физической культурой, а также овладения современными системами физических упражнений.

Действие	**Умения**	**Знания**	**Ресурсы**
А			
- теория физического воспитания. А1 - Общие основы теории физического воспитания. А2 - Спорт- посол мира. Олимпийское движение.	- уметь применять полученные знания в повседневной жизни.	- знать: - роль физической культуры в современном обществе; - социально-биологические основы физической культуры; - режимы двигательной активности; - профессионально-прикладную физическую подготовку с учетом будущей профессии; - историю Олимпийских игр.	Лекционный материал; специальная литература.

В1 - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, өт қапшығының ауруларының, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, панкреатит.	- ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан қан кетуде) дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу, - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Г1 - зәр шығару мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйректасы ауруы.	- зәр шығару мүшелерінің негізгі ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуында) дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Д1 - эндокринді жүйенің және зат алмасу бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; қалқанша без аурулары, қант диабеті.	- эндокринді жүйенің негізгі ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда (гипергликемиялық және гипогликемиялық комалар) дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Е1 - қан түзу жүйесінің және зат алмасу бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру;	- қан түзу жүйесінің негізгі ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу;	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік

- анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.	- келеңсіз жағдайларда дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
Ж1 - сүйек – бұлшық ет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз.	- сүйек – бұлшық ет жүйесінің негізгі ауруларын тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу. - науқасты күтудің дағдыларын игеру. - алдын-алу шараларын жүргізе білу. - келеңсіз жағдайларда дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу. - этиологиясын білу. - клиникалық көріністерін білу. - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу. - аурудың ағымын және асқынуларын білу. - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу. - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
З1 - аллергиялық ауруларды клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.	- аллергиялық аурулардың негізгі белгілерін тани білу. - науқастың жағдайын бағалай білу. - науқасты күтудің дағдыларын игеру. - алдын-алу шараларын жүргізе білу. - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок) дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу. - этиологиясын білу. - клиникалық көріністерін білу. - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу. - аурудың ағымын және асқынуларын білу. - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу. - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
	білуі керек: - организмнің анатомо-физиологиялық ерекшеліктерін білу; - аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - клиникалық белгілерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру әдістердің көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын, асқынуларын, соңын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу;	Құзіреттілік саласы: Ішкі аурулар негіздері. Құзіреттілік аймағы А Тыныс алу мүшелерінің аурулары. Модуль А1. Құзіреттілік аймағы Б Жүрек-қантамыр жүйесінің аурулары. Модуль Б1. Құзіреттілік аймағы В. Ас қорыту мүшелерінің аурулары. Модуль В1 Құзіреттілік аймағы Г Зәр шығару мүшелерінің	Негізгі құзіреттілік: Негізгі терапевтік аурулар бойынша бастапқы білімдерді игеру. Күтімі және алдын-алу дағдыларын игеру. Этика және деонтология дағдыларын игеру.

Область компетенции Б - Легкая атлетика. Модуль Б1- П/в длину с места; -П/в длину с разбега; -П/в высоту с разбега; Б2 - Бег на короткие дистанции; Б3 -Бег на среднии дистанции; Б4 - Бег на длинные дистанции; Б5 - Толкание ядра; Б6 - Президентские тесты.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику основных видов легкой атлетики.
Область компетенции В – Баскетбол. Модуль В1 - Техника игры в нападении и защите; В2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику основных элементов игры, обязывает играющих постоянно взаимодействовать друг с другом для достижения общей цели, предполагает раскрытие и умелое использование коллективом творческих возможностей игрока, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Г – Волейбол. Модуль Г1 - Техника игры в нападении и защите; Г2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять комплекс специальных приемов, необходимых волейболисту для эффективного использования в игре , а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Д – Ручной мяч. Модуль Д1 - Техника игры в нападении и защите; Д2 - Тактика игры в нападении и защите.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять комплекс специальных приемов, необходимых гандболисту для эффективного использования в игре, а тактику игры основывать на содержании игрового процесса.
Область компетенции Ж - Гимнастика. Модуль Ж1 - Строевые и общеразвивающие упражнения; Ж2 - Прикладные упражнения; Ж3 - Акробатические упражнения; Ж4 - Спортивная гимнастика.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять разнообразные гимнастические упражнения, предъявляя большие требования к двигательному, тактильному, вестибулярному и зрительному анализаторам, способствуя совершенствованию их функций. Самостоятельно состовлять и правильно выполнять комплексы: - утренней гигиенической гимнастики; - физкультурной минутки; - физкультурной паузы; - производственной гимнастики.
Область компетенции З – Лыжный спорт. Модуль З.1- Техника основных строевых элементов на лыжах и с лыжами; З.2- Способы передвижения на лыжах; З.3-Техника основных элементов на лыжах.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять простейшие элементы и способы передвижения на лыжах,развивать силу, ловкость, выносливость, глазомер , способствовать воспитанию смелости, решительности, находчивости и приобретению умения ориентироваться на местности.
Область компетенции И – Плавание. Модуль И1 - Техника различных способов для неумеющих плавать; И2 - Техника различных способов для умеющих плавать.	После окончания обучения обучающийся должен уметь правильно и методически грамотно выполнять технику различных способов плавания, применять методы закаливания организма против резких температурных колебаний,повышать сопротивляемость к простудным заболеваниям, устранять нарушения в осанке и гармоническому развитию всех групп мыщц.

Модуль обучения Д2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - идею «Малого Октября» Ф. Голощекина; - политику индустриализации Казахстана; - коллективизацию сельского хозяйства в Казахстане; - общественно–политическую жизнь в 30-е гг.
Модуль обучения Д3	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан в годы Великой Отечественной войны; - участие казахстанцев в ВОВ; - перестройку экономики Казахстана на военный лад; - Казахстан в послевоенные годы; - переход на мирное развитие хозяйства.
Модуль обучения Д4	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - экономическое и социально–политическое развитие Казахстана в 50 – 60-е гг. ХХв., «Оттепель»; - проведенные экономические реформы в республике; - освоение целинных и залежных земель их последствия; - Казахстан в годы застоя.
Модуль обучения Д5	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан в годы перестройки; - экономическое положение Республики Казахстан; - трудности в социально-культурном развитии; - Декабрьские события и их последствия.
Область компетенции Е - Казахстан- суверенное, независимое государство.	
Модуль обучения Е1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - шаг к независимости - распад СССР, образование СНГ; - закон « О государственной независимости Республики Казахстан»; - Государственные символы и награды РК. Конституции РК.
Модуль обучения Е2.	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - внешнюю и внутреннюю политику РК. Переход к рыночной экономике, введение национальной валюты; - современные культурные процессы в Казахстане. Закон «О языках»; - программу стратегического развития «Казахстан-2030». - реформу в системе образования; - политические партии и движения в Казахстане; - о вступлении Казахстана международные структуры и председательствовании в ОБСЕ.

4 Профиль компетенции - Физическая культура

Профиль компетенции- Физическая культура.	После окончания обучения обучающийся должен владеть знаниями и навыками устойчивых мотивов и потребности в бережном отношении к своему здоровью и физической подготовленности, целостном развитии физических и психических качеств, творческом использовании средств физической культуры в организации здорового образа жизни.
Область компетенции А - Теория физического воспитания. Модуль А1.Общие основы теории физического воспитания. А2.Спорт посол мира-Олимпийское движение.	После окончания обучения обучающийся должен владеть теоретическими знаниями по предмету и уметь применять их в повседневной жизни.

	- алдын-алу шараларын білу; **істей білуі керек:** - аурулардың негізгі белгілерін тани білу; - науқастың жағдайын бағалай білу; - науқасты күтудің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - келеңсіз жағдайларда дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	аурулары. Модуль Г1 Құзіреттілік аймағы Д Эндокринді жүйе аурулары. Модуль Д1 Құзіреттілік аймағы Е. Қан түзу жүйесінің аурулары. Модуль Е1 Құзіреттілік аймағы Ж. Сүйек-бұлшық ет жүйесінің аурулары. Модуль Ж1 Құзіреттілік аймағы З. Аллергиялық аурулар. Модуль З1	

13 Құзыреттілік саласы – Апаттар медицинасы

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Алғашқы медициналық көмек көрсетудің ерекшеліктері	Оқуды аяқтағаннан кейін, оқушы негізгі принциптерді меңгереді және бейбітшілік уақытында, әскери немесе соғыс кезінде тұрғындарды төтенше жағдайда қорғау әдістерін үйренеді. Төтенше жағдай кезінде мекемелерді, принциптерді тұрғындарға мединициналық көмек көрсетуді, сонымен қатар алғашқы медициналық көмекті төтенше жағдай ошағында көрсету жолдарын үйренеді.
Құзыреттілік саласы А - адам өмірінің қауіпсіздігін ұйымдастыру негізі. Бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдай жасауды үйрену.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы, азаматтың қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйренеді және ҚР төтенше жағдайында төтенше жағдай түрлері мен масштабтарын, тұрғындарды әртүрлі зілзаладан құтқару әдістерін, тұрғындарды қорғаудың негізгі әдістерін үйренеді.
Оқыту модулі А1	- азаматтың қорғаныс сұрақтарына қажетті құжаттарды және ҚР-дағы төтенше жағдайларды; - төтенше жағдай түрлерін түсіне білу; - төтенше жағдай масштабын үйрену; - «зардап шегуші» және «зақымданушыны» түсіне білу; - «зардап шегуші» факторын төтенше жағдай кезінде әдістерін білу; - төтенше жағдай кезінде медициналық көмек түрлерін таңдай білу; - әртүрлі зілзаладан келетін қауіптен тұрғындарды қорғау; - тұрғындарды қорғаудың негізгі әдістерін үйрену;
Оқыту модулі А2	- төтенше жағдай апатында медициналық атқару жұмыс принциптерін таңдай білуін үйрену; - төтенше жағдай апатында медициналық атқару жұмысының міндеттерін құра білуді үйренеді; - төтенше жағдай ошағында жұмыс істейтін негізгі медициналық құрылымдарын үйрену; - төтенше жағдай ошағында темперамент түрлеріне байланысты адамдардың мінез құлықтарын тани білуді үйрену; - «аффект» және «ступер» түсініктерін үйрену; - төтенше жағдай уақытында адам психиканың қалыпты болуын қадағалауды үйрену; - төтенше жағдайда адам психологиясын дайындау әдіс түрлерін үйрену.
Құзыреттілік саласы Б - Бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайға баға беру, сонымен қатар халықты төтенше	Оқуды аяқтағаннан кейін, оқушы бейбіт және әскери уақыттарда төтенше жағдайларға баға беруді, сонымен қатар халықты төтенше жағдайдан қорғау әдістерін оқып үйренеді.

жағдайдан қорғау әдістерін үйрену.	
Оқыту модулі Б1	- халыққа кешенді іс-шаралар өткізу арқылы төтенше жағдайдан қорғануді үйрену; - емдеу-эвакуациондық іс-шаралар өткізу әдістерін таңдай білуді, сонымен бірге қорғаныс қаруларды саралауды үйрену; - төтенше жағдайда халықты қорғау кезінде индивидуальдық жағдайларды қолдануды үйрену;
Оқыту модулі Б2	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу; - төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену; - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге «жан сақтау» іс-шараларын өткізу әдістерін үйрету.
Құзыреттілік саласы Б - төтенше жағдай ошағында әр түрлі жағдайдағы зардап шегушіге көмек көрсететін медициналық мекеме.	- білім алған оқушы төтенше жағдай ошағындағы зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету әдістерін үйренеді.
Оқыту модулі Б1	- қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді; - қызу мен үсіктің клиникалық сатыларын; - күйік шоғының барысы; - суық шалудың айырлық сатысына байланысты клиникалық белгілері. - суға кетудің түрлері; - суға кету кезеңдеріне байланысты суға кетудің клиникалық белгісі; - суға кетуді құтқару кезіндегі медициналық қызметтерінің іс-әрекеттері;
Оқыту модулі Б2	- сәулеленуден зардап шегушіге күштілігі және сәулелену мөлшеріне байланысты қиындық сатысы; - қиындық сатысына байланысты сәулелену ауруының клиникалық белгілері; - радиациялық сәулелену ауданындағы медбикенің әрекетін білу;
Оқыту модулі Б3	- химияның асқыну аудандарында жарақат алғандарға медициналық көмек көрсету; - жіті уланудың өзіне тән патологиялық белгілері; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі.
Құзыреттілік саласы Г - жер сілкінуі қаупі туғанда және жер сілкіну кезінде халықты қорғау	Білім алған оқушы мынадай білімді меңгере алады.
Оқыту модулі Г1	- жер сілкінудің төрт тобы; - жер сілкінудің негізгі белгілері; - сейсмикалық географиясын білу; - жер сілкінісін хабарлаушы; - жер сілкінісін болжау; - жер сілкіну салдарын жою үшін өткізілетін іс-шараларды анықтау;
Оқыту модулі Г2	- СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС механизмінің таралуын табу; - СДС сатысын табу жолдары; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.

Модуль обучения Б4	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - политическую историю Белой Орды, причины ее ослабления; - о ханстве Абулхаира, Ногайской Орде и государстве Могулистан; - о экономике и культуре Казахстана XIV – XV вв.
Область компетенции В - Формирование казахской народности и образование Казахского ханства.	
Модуль обучения В1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - формирование казахской народности, этноним «казах», образование казахских жузов; - основание Казахского ханства; - социальный и общественный строй казахского ханства в XV – XVIII вв.; - казахскую культуру в XV – XVII вв.
Модуль обучения В2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - образование Джунгарского государства, вторжение джунгар в Казахстан; - борьбу казахского народа против джунгарской агрессии; - роль казахских батыров в борьбе с джунгарами.
Область компетенции Г - Казахстан в составе Российской империи.	
Модуль обучения Г1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - причины присоединения Казахстана к России; - принятие Младшим жузом подданства России; - о периоде колонизации Казахстана Россией, принятие средним и старшим жузами подданства Российской империи; - национально освободительное движение против колониальной политики царизма.
Модуль обучения Г2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - социально – экономическое и политическое положение казахского народа в XVIII веке; - ликвидация ханской власти; - торгово – экономические отношения; - колониальные реформы в конце XVIII в.
Модуль обучения Г3	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - культуру Казахстана в XVIII в.; - о вкладе ученых и писателей России в изучение Казахстана.
Модуль обучения Г4	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - развитие национальной культуры в начале XX в.; - влияние в развитее культуры; - участие казахстанцев в революции 1905–1907 гг.; - национально-освободительное восстание 1916 г.; - Казахстан в период февральской революции. Двоевластие.
Область компетенции Д - Казахстан в условиях тоталитарной системы.	
Модуль обучения Д1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан вовремя октябрьского переворота, и развитие революционного движения; - Казахстан в годы гражданской войны; - Казахстан в годы Новой экономической политики; - культурное строительство в Казахстане в 20-30-е годы.

Модуль обучения Г1 - Сердце, легкие, почки, печень.	- систематизировать лексический и грамматический минимум; - переводить словосочетания; - передавать краткое содержание прочитанного; - оценивать важность информации.
Область компетенции Д - Клиническая медицина	После окончания обучения обучающийся будет владеть техникой перевода текстов, построенных на языковом материале повседневного и профессионального общения, понимать основное содержание текстов познавательного характера на темы, предлагаемые в рамках курса, выборочно извлекать из них необходимую информацию, рассказывать, описывать события, излагать факты, делать сообщения в связи с изученной тематикой.
Модуль обучения Д1 - Терапия, хирургия, педиатрия.	- систематизировать грамматический материал; - владеть лексическим минимумом; - описывать симптомы заболеваний; - вступать в общение; - осуществлять запрос и обобщение информации.

3 Профиль компетенции - История Казахстана

Профиль компетенции - История Казахстана.	После окончания обучения обучающийся должен знать: - историю Казахстана с древнейших времен до современности; - период колонизации царской Россией территории Казахстана и возникновение национально–освободительных движений; - установление Советской власти в Казахстане; - становление независимого Казахстана как равноправного субъекта международных отношений.
Область компетенции А - Казахстан в древности.	
Модуль обучения А1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Казахстан в период Каменного века (палеолит, мезолит, неолит); - Казахстан в эпоху Бронзы; - Андроновская и Бегазы-Дандыбаевская культуры.
Модуль обучения А2	После окончания обучения обучающийся должен знать: - племенные союзы, ранние государства эпохи железа; - племенные союзы саков, уйсунов, кангюев и гуннов; - общественный строй, хозяйство, культура, религия.
Область компетенции Б - Казахстан в средние века.	
Модуль обучения Б1	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - Тюркский каганат, Западно–тюркский, Тюргешский, Карлукский, Огузский, Кимакский каганат. Кипчакская конфедерация. Государства Караханидов, Кереитов и Найманов; - общественное устройство, хозяйство и религия.
Модуль обучения Б2	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - начало VI – XIII вв. торговлю, денежные обращения, хозяйство и культуру каганатов; - города и архитектуру каганатов; - Великий шелковый путь на территории Казахстана, его социально – экономическое значение; - распространение религии и культуры.
Модуль обучения Б3	После окончания обучения, обучающийся должен знать: - геополитическую историю Монгольского государства; - монгольское нашествие, «Отрарская катастрофа»; - походы Батыя в Восточную Европу. Образование Золотой Орды; - последствия монгольского завоевания.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы **Апаттар медицинасы**

Модульдің мақсаты: Төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу. Халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайды меңгеру.	- төтенше жағдайда зардап шегушіге көрсетілетін көмек түрін анықтай білу. - төтенше жағдайда медициналық көмек сатыларын анықтай білу. - әр түрлі зілзала қаупінен халықты құтқару жолдарын үйрену.	- ҚР-дағы төтенше жағдайлар азаматтық қорғанысқа қажетті құжаттарды тануды үйрену; - төтенше жағдай түрлерін білу; - төтенше жағдай масштабы жайлы түсінік; - «Зардап шегуші» және «зақымданушы» жайлы түсіне беру; - халықты қорғаудың негізгі әдістерін үйрену.	Оқу әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі А2			
- тіршілік негіздерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету.	- төтенше жағдай ошағында медициналық апатты анықтауды жұмыс принциптерін анықтау; - төтенше жағдай адамдардың темперамент түрлеріне сай мінез-құлықтарына байланыстыру; - «Аффект» және «стулор» туралы түсінік беру; - төтенше жағдайда адамдарға психологиялық дайындау әдістерін үйрену.	- төтенше жағдай ошағында апатына медициналық атқару жұмысының міндеттерін білу; - төтенше жағдай ошағында жұмыс істейтін негізгі медициналық құрамын білу; - төтенше жағдай адам психологиясының қажетті болуын қадағалауды үйрену.	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі Б1			
- бейбіт және әскери уақыттағы төтенше жағдайға баға беру;	- емдеу-эвакуациондық іс-шаралар өткізу әдістерін таңдай білуді, сонымен бірге қорғаныс қаруларды саралауды үйрену; - төтенше жағдайда халықты қорғау кезінде индивидуальдық жағдайларды қолдануды үйрену;	- төтенше жағдайда халықты қорғауға арналған комплексті іс шара ұйымдастыра білуді үйрену; - қорғану қаруларын саралауды үйрену;	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі Б2			
- төтенше жағдайда халықты қорғау әдістерін үйрену.	- төтенше жағдайлардағы диагностика мен хирургиялық емдеудің ерекшеліктерін үйрену. - төтеше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмек түрлерін үйрену. - төтенше жағдай ошағында зардап шегушіге «жан сақтау» іс-шараларын өткізу әдістерін үйрету.	- төтенше жағдай ошағында көрсетілетін медициналық көмектің түрлерін білу.	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар

Оқыту модулі В1			
- төтенше жағдай ошағында әр түрлі жағдайдағы зардап шегушіге көмек көрсететін мекемені білу;	- суық шалу мен күйіктің клиникалық белгілерін анықтай білуді үйрену; - күйік шогының клиникалық белгілерін табуды үйрену; - үсік шалудың клиникалық белгілерін анықтай білу; - суға кету кезеңдеріне байланысты суға кетудің клиникалық белгілері; - суға кеткенде құтқару кезіндегі медициналық қызметтердің іс-әрекеттері;	- қызу мен үсікке әкеліп соғатын себептерді білу; - суға кету түрлерін білу;	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі В2			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру;	- сәулелердің зардап шегушіге күштілігі және сәулелену мөлшеріне байланысты қиындық сатысы; - радиациялық сәулелену ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуі;	- қиындық сатысына сәулелену ауруының оның сәулелену мөлшеріне байланыстығын үйрену;	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі В3			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	- жіті уланудың өзіне тән патологиялық белгілері; - химиялық апат ошағында мейірбикенің өз бетімен әрекет етуін үйрену.	- химиялық апат ошағында улану түрлерін білу.	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі Г1			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру;	- жер сілкінісін хабарлаушыны білу; - жер сілкінісін болжауды үйрену; - жер сілкінісінде жәбірленуші мен зардап шегушіге медициналық мекемелердің көрсететін көмегін үйрену.	- жер сілкінісінің төрт тобын білу; - жер сілкінісінің негізгі мінездемесін тану; - жер сілкіну орнының географиясын сейсмикалық орнын меңгеру.	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар
Оқыту модулі Г2			
- төтенше жағдай ошағында медициналық мекемелердің әр түрлі зардап шегушіге көрсететін медициналық көмегін меңгеру.	- СДС (ҰЖС) болу себептерін анықтау; - СДС-тің клиникалық ерекшеліктерін СДС сатысына байланысты білу; - СДС-пен зардап шеккендерге медицинаға дейін көмек көрсету іс-шараларын ұйымдастыру.	- СДС-тің болу себептерін анықтауды үйрену; - СДС-тің механизмінің таралуын табу.	Оқу-әдістемелік фильм Жұмыс бағдарламасы Методикалық әдістеме Кестелер Плакаттар Стандарттар

Модуль обучения 31 - Новое в медицине.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - обобщить и собрать материал из отраслевых газет и журналов на заданную тему; - уметь пересказать содержание статьи о проблемах медицины и здравоохранения.
Модуль обучения 32 - Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными.	После окончания обучения будет знать: - конструкции сложноподчиненного предложения с придаточными изъяснительными; - стилистические функции прямой и косвенной речи; - синонимию личных, безличных и неопределенно личных конструкций в составе сложного предложения.

2 Профиль компетенции - Профессиональный иностранный язык

Профиль компетенции-Немецкий язык	После обучения обучающийся будет владеть лексическим и грамматическим минимумом для перевода текстов, кратко передавать содержание полученной информации, принять участие в дискуссии на профессиональную тему.
Область компетенции А - Вводно – коррективный курс.	После окончания обучения обучающийся будет владеть правилами чтения букв и буквосочетаний в немецком языке, навыками правильного произношения, рассказывать о себе, своем окружении, описывать особенности жизни и культуры своей страны и страны изучаемого языка, выражать свое отношение (согласие, несогласие) к высказыванию собеседника.
Модуль обучения А1 - Основной курс.	- знать алфавит; - владеть правилами чтения буквосочетаний; - владеть лексическим минимумом; - читать текст; - переводить текст; - отвечать на вопросы; - рассказать о себе, о своем колледже, о своей стране, о стране изучаемого языка.
Модуль обучения Б - Профессионально направленная анатомия человека.	После окончания обучения обучающийся будет владеть лексическими средствами , обслуживающими новые темы, делать сообщения, содержащие более важную информацию по теме, выделять основные факты из прочитанного текста.
Модуль обучения Б1 - Части тела.	- владеть лексическим минимумом; - делать сообщения; - выделять основные факты из прочитанного; - составлять предложения; - передавать содержание прочитанного.
Область компетенции В - Медицинские учреждения.	После окончания обучения обучающийся будет понимать основное содержание несложных звучащих текстов монологического и диалогического характера в рамках изучаемых тем, излагать сведения о себе, заполнять анкеты, бланки, вступать в общение, отвечать на вопросы собеседника, завершать общение.
Модуль обучения В1 - Стационар, поликлиника, аптека.	- владеть лексическим и грамматическим минимумом; - задавать вопросы; - составлять диалог; - заполнять формуляры; - описывать медицинское учреждение.
Область компетенции Г - Внутренние органы человека.	После окончания обучения обучающийся будет владеть техникой перевода профессионально–ориентированных текстов, выборочно извлекать из них необходимую информацию, осуществлять межпредметную связь.

Модуль обучения Г2 - Выражение определительных значений в простом предложении. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - согласованные и несогласованные предложения; - предложения с причастием и причастным оборотом; - обособление определений; - сложноподчиненные предложения с придаточным определительным; - правописание сложных прилагательных.
Область компетенции Д - Моя Родина – Казахстан. Простое предложение с обстоятельством, сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.	
Модуль обучения Д1 - Моя Родина – Казахстан.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - составлять и записывать тезисный план; - излагать основную информацию.
Модуль обучения Д2 - Простое предложение с обстоятельством, сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - основные виды обстоятельств; - обстоятельства времени, места, цели, причины, образа действия; - наречия и их правописание; - сложноподчиненные предложения с придаточными обстоятельствами.
Область компетенции Ж - Моя специальность. Медицина и общество. Предложения с однородными членами. Сложносочиненные предложения.	
Модуль обучения Ж1 - Моя специальность. Медицина и общество.	После окончания обучения обучающийся должен владеть (уметь) составить диалог (монолог) на материале полученной информации.
Модуль обучения Ж2 - Предложения с однородными членами. Сложносочиненные предложения.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - предложения с однородными членами; - обобщающие слова при однородных членах; - сложносочиненные предложения с соединительными, противительными и разделительными союзами.
Область компетенции Е - Из истории науки. Сложноподчиненные предложения с придаточными времени, места, цели.	
Модуль обучения Е1 Из истории науки	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - отбирать наиболее важную информацию из прочитанного текста; - записывать сжатую информацию из прочитанного текста.
Модуль обучения Е2 Сложноподчиненные предложения с придаточными времени, места, цели.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - сложноподчиненные предложения, конструкции с придаточными времени, места, цели; - синонимию бессоюзных и сложноподчиненные предложений; - знаки препинания в бессоюзном и сложном предложений.
Область компетенции З - Новое в медицине. Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными.	

14 Құзыреттілік саласы - Психология негіздері

Құзыреттілік кәсіп бағыты - Жалпы психологияның сұрағы.	Оқыту аяқталған соң оқушы адамның даму процесіндегі жантаным процестерінің даму заңдылығына сәйкестігін оқыту; жеке тұлғалық ерекшеліктер заңдылығын оқыту; өзін-өзі саралауға бағалай білу керек.
Құзыреттілік саласы А - Психологияның зерттеу әдісі.	Оқыту аяқталған соң оқушы білу керек: жалпы психология және медициналық психологияның ерекшелігі байланысын оқып үйрету; медициналық іс-әрекет психологияның ерекшелігі жеке түсіндіріп оқыту.
Оқыту модулі А1	- науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестық, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.
Құзыреттілік саласы Б - Жан таным процестері. Эмоциялық көңіл еріктік қалыптасу аймағы.	Оқыту аяқталған соң оқушы жан таным процестерінің негіздерін түсіне біліп, жан қуаттарының ерекшеліктерін ажырату білу керек.
Оқыту модулі Б1	- негізи психикалық жан таным процестерін ажырату білу керек; - дәрігерлік қызметінде сезімді, қабылдауды және басқада жан таным процестерін тиімді пайдалану керек; - ес пен зейін жаттығыларын тиімді пайдалу; - ойлау қабілетімен ақылдығын бағалай білу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек;
Оқыту модулі Б2	- науқастың сыртқы эмоциялық жағдайын бақылау арқылы оның ішкі көңіл-күйін білу керек; - науқастың эмоция еріктік қалыптасу аймағының не себебпен бұзылуын білу керек; - дәрігер кәсібі білімін жоғалтқанда жұмысын өз деңгейде жүргізе алмағанын білу керек; - аутоген жаттығуларын және тиімді копинг-механизімдерін біліу керек.
Құзыреттілік саласы В - Қарым-қатынас психология.	Оқыту аяқталған соң оқушы тұлғаның психикалық қалыптасуын анықтай білуі керек; тұлғаның қоршаған ортада, кәсіби қызметін жетістіктер интеграциясын білу керек.
Оқыту модулі В1	- тұлғаның темпераментін анықтай білу керек; - темпераментың негізгі түрлерін білу керек; - тұлғаның мінезінің ерекшелігін анықтай біліу керек; - мінезіның ерекшелігін анықтай білу керек; - мінезінің акцентуация ерікшелігін анықтай білу керек.
Оқыту модулі В2	- дәрігерлік әлеуметтік коммуникациялық ортада тұлғаның мінез - құлығының ерекшеліктерін анықтай білу керек; - топтағы ұжымдағы қарым-қатынасын анықтай білу керек; - дәрігер мен науқас арасында кикілжіңнің болмауын болдырмау керегін білу керек.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы **Психология негіздері**

Модульдің мақсаты: Қазіргі заманауи психологиялық ғылымның негізгі қағидаларын білу және медициналық жұмысшының алған білімін кәсіптік қызметінде қолдану.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
Оқыту модулі А1			
- психологияның ғылымын терең игеріп білімін өзінің қәсіби қызметінде пайдаланады.	- науқаспен әңгіме сұқбат жүргізе алу керек; - науқасты бақылай әдістерін пайдалану керек; - табиғи, зертханалық эксперименттерге қатысу керек; - тестік, анкеталық жұмысқа қатысу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтау білу керек.	- түйсік психиканың ең жоғарғы екенін білу керек; - адамның мінез-құлығын игере алу сұрақтарын білу керек; - психиканың функция сұрактарын білу керек.	- оқулық Островская И.В. «Психология»; - тестер; - жаттығу; - есептер.
Оқыту модулі Б1			
- білімін игере алып, адамның жағдайда психиканың жағдайын анықтай білуі керек;	- сезімін игере алады; - қабылдау елестету тағы басқа жан таным дәрігерлік қызмытында пайдалану керек; - ес пен зейін жаттығуларын тиімді пайдалану; - ойлау қабілетімен ақылдығын бағалай білу керек; - науқас адамның психикалық процесінің бұзылуын анықтай білу керек.	- айырмашылығын игере алады; - негізге жан таным процестердегі творчестволық, саногенді ойлау, қабылдау, есті қиялды ажырата білу керек.	- оқулық Островская И.В. «Психология»; - тестер; - жаттығу; - есептер.
Оқыту модулі Б2			
- тұлғаның эмоциялық көңіл еректік қалыптасу аймағын анықтайды.	- науқастың сыртқы эмоциялық жағдайын бақылау арқылы оның ішкі көңіл-күйн білу керек; - эмоция еріктік қалыптасу аймағының не себеппен бұзылу білу керек; - дәрігер кәсібі білімін жоғалтқанда жұмысын өз деңгейінде жүргізе алмағаныңдығын білу керек; - аутоген жаттығуларын және иімді копинг-механизімдерін білу керек.	- эмоция жағдайын білу керек; - эмоция классификациясының жағдайын білу керек; - алдын ала қойған мақсатына жету үшін эмоция көніл еріктін қалыстасу аймағын білу керек;	- оқулық Островская И.В. «Психология»; - тестер; - жаттығу; - есептер;
Оқыту модулі В1			
- тұлғаның психикалық қалыптасуының анықтайды;	- тұлғаның темпераментін анықтай біліу керек; - темпераменттің негізгі түрлерін білу керек; - өзін-өзі бағалау өзін-өзі зерттей білу керек; - тұлғаның өзгентліктерен, бұзылыстарын-психопатия білу керек;	- тұлғаның қалыптасуы оның дарындылығы, іс қимылдағы дүние танымы жеке жүйесіне байланысын білу керек;	- оқулық Островская И.В. «Психология»; - тестер; - жаттығу; - есептер;

Область компетенции А – Язык и общество. Предложение. Словосочетание.	
Модуль обучения А1 - Язык и общество.	После окончания обучения обучающийся должен: - составлять сообщения по актуальным проблемам современности; - принимать участие в устном сообщении на русском языке;
Модуль обучения А2 - Предложение. Словосочетание.	После окончания обучения будет знать: - словосочетания; - типы связи слов в словосочетании (согласование, управление, примыкание); - типы простых предложений; - согласование сказуемого с подлежащим.
Область компетенции Б - Я и мое здоровье. Структура простого предложения. Типы сказуемых. Односоставные предложения.	
Модуль обучения Б1 - Я и мое здоровье.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - составлять рекомендации «Как сохранить здоровье»; - составлять и записывать сложный план.
Модуль обучения Б2 - Структура простого предложения. Типы сказуемых. Односоставные предложения.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - предложения с составным глагольным сказуемым; - употребление вспомогательных глаголов; - односоставные предложения; - безличные предложения; - функциональные стили речи (разговорный, художественный, официально-деловой, публицистический, научный).
Область компетенции В – Экология и здоровье человека. Сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.	
Модуль обучения В1 - Экология и здоровье человека.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - выделять и обобщать основную информацию ряда текстов, выражать собственное отношения к прочитанной информации; - уметь развертывать план в монолог- повествование, диалог-беседу об экологической культуре.
Модуль обучения В2 - Сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.	После окончания обучения обучающийся будет знать: - понятия о сложном предложении; - виды союзов: сочинительные, подчинительные; - сложноподчиненные предложения с придаточным изъяснительным.
Область компетенции Г - Культура и искусство. Выражение определительных значений в простом предложении. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным.	
Модуль обучения Г1 - Культура и искусство.	После окончания обучения обучающийся должен уметь: - высказывать самостоятельное мнение (устное или письменное) с оценкой аргументацией по поводу просмотренного кино - диафильма, посещения выставки, музея и т.д.

	профессиональной деятельности; - изготавливать ортодонтические и ортопедические протезы.			
ДО	**Дисциплины,определяемые организацией образования**	**48**		
ПО	**Производственное обучение**	**144**		
ПП	**Профессиональная практика**	**288**		
Э	**Экзаменционная сессия:**	**216**		
	- промежуточная аттестация	144		
	- тоговая аттестация	67		
	- оценки уровня профессиональной подготовленности и прсвоения квалификации	5		
	Итого на обязательное обучение	**5760**		
К	**Консультации**	**420**		
Ф	**Факультативные занятия**	**400**		
	Всего:	**6588**		

Нормативный срок освоения образовательной программы уровня среднего звена по специальности 030400 0 - «Стоматология» квалификации 030402 3 - «Дантист» при очной форме обучения составляет 195 недель, в том числе:

Теоретическое обучение, включая практические занятия	146 недели
Профессиональная практика	8 недель
Промежуточная аттестация	4 недель
Итоговая аттестация	2 недели
Каникулярное время	35 недели

2 Структура образовательной учебной программы обучения по модульной технологии обучения

1 Общегуманитарные дисциплины

1 Профиль компетенции - Профессиональный казахский (русский) язык

Профиль компетенции - профессиональный казахский (русский) язык,	После окончания обучения обучающийся будет владеть знаниями профессионального русского языка и навыками письменной и устной речи; - уметь выделять в тексте смысловые части, определять микротемы; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений образующие сложное синтаксическое целое; - использовать средства связи предложений при самостоятельном составлении собственных связных высказываний; - составлять план (простой, сложный, назывной, вопросный, тезисный); - различать функциональные стили текстов (художественный, публицистический, научный); - самостоятельно составлять диалоги, монологи.

Оқыту модулі В2			
- тұлғаның кәсіби қызметін интегралды және қоршаған ортада анықтау.	- дәрігерлік әлеуметтік коммуникациялық ортада тұлғаның мінез құл қығының ерекшеліктерін анықтай білу керек; - топтағы ұжымдағы қарым-қатынасын анықтай білу керек; - дәрігер мен науқас арасында кикілжіңнің болмауын болдырмау керегін білу керек.	- әлеуметік-психологияның жағдайын білу керек; - жақсы қарым қатынасқа жету жағдайын білу керек; - жаман жағдайдың себебін білу керек; - кәсіби мамандық білімін білу керек.	- оқулық Островская И.В. «Психология»; - тестер; - жаттығу; - есептер.

15 Құзыреттілік саласы - Әлеуметтік гигиена және денсаулық сақтау ісін ұйымдастыру

Құзыретті кәсіп бағыты - Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін басқару.	Оқу аяқталған соң білім алушы әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін басқару саласында біліктілік пен іскерлікке қол жеткізуі керек: - жұмыс тәжірибесі барысында фельдшер өз бетімен шешім қабылдай алуы және халықтың денсаулық жағдайын сараптай алуы тиіс - аурулардың алдын-алу мәселелерін шеше білуі тиіс - статистикалық зерттеулерді, салыстырмалы орташа көрсеткіштерді, физикалық дамудың, туылу және өлім-жітім көрсеткіштерін есептеуді ұйымдастыруда өз білімін пайдалана білу - күнделікті ағымдағы құжаттарды жүргізуде өз біліктілігі мен іскерлігін пайдалана отырып, медициналық мекемелердің еспетерін құрастырып, оларды сараптай білуі тиіс - нарықтық экономика жағдайындағы денсаулық сақтау мекемелерінің экономикасының, қаржыландыруының, менеджементінің маңызын білуі тиіс.
А Құзыреттілік саласы - Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау ісін басқару.	
А1 оқыту модулі А2 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - ҚР-нің денсаулық сақтау жүйесі туралы заңын, ҚР-нің Конституциясын, денсаулық сақтау ісін дамытудың мемелекеттік бағдарламасын; - ұлттық денсаулық сақтау ісінің негізгі қағидаларын, медициналық қызмет көрсетудің бірыңғай ұлттық жүйесінің негізгі қағидаларын.
Б Құзыреттілік саласы - Медициналық статистиканың негізі. Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері.	
Б1 оқыту модулі Б2 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - статистикалық зерттеудің әдістерін, салыстырмалы және орташа көрсеткіштерді есептеп шығару, графиктер құрастыру, статистикалық кестелерді түзу әдістемелерін пайдалану; - халық денсаулығы туралы түсінікті, аурушандықты, мүгедектікті, халықтың орташа өмір ұзақтығын зерттеу әдістерін іске асыра білуі тиіс.
В Құзыреттілік саласы - Халыққа емдеу – сауықтыру, алдын–алу көмегін ұйымдастыру.	
В1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - емханалар мен ауруханалардың жұмысын ұйымдастыруды;

В2 оқыту модулі В3 оқыту модулі	- аналар мен балаларға емдік–профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыруды; - ауыл тұрғындарына емдік–профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыруды.
Г Құзыреттілік саласы - Денсаулық сақтау ісінің экономикасы, оны жоспарлау және қаржыландыру.	
Г1 оқыту модулі	Оқу аяқталған соң білім алушы білуі тиіс: - нарықтық экономика жағдайында денсаулық сақтау ісінің экономикасының, инвестициясының, маркетингінің және менеджментінің маңызын білуі тиіс.

16 Құзыреттілік саласы – Жұқпалы аурулардың курсымен ішкі аурулар

Құзіреттілік саласы – ішкі аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы ішкі ағзалардың негізгі аурулары туралы қажетті білімдерді меңгереді, алған білімдерін және дағдыларын ауруханаға дейінгі кезеңде клиникалық диагнозды қоюда және оны негіздеуде, дұрыс ем қабылдауда, күтім жүргізуде, және талқыланатын негізгі аурудың алдын-алу шараларын ұйымдастыруда қолдануды игереді.
Құзіреттілік аймағы А – тыныс алу мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: Бронхит, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, тыныс алу мүшелерінің іріңді аурулары, өкпе туберкулезі, өкпенің кәсіптік аурулары, пневмосклероз, өкпе текті жүрек, тыныс жетіспеушілігі.
Модуль А1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдістемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын-алу шараларын игеру; - туберкулезбен күресу (DOTS – стратегиясы) жөніндегі халық аралық және республикалық білімді игеру; - келеңсіз жағдайларда (бронх демікпесінің ұстамасын, өкпеден қан кету) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Б – Жүрек - қантамыр жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - жүрек - қантамыр жүйесінің негізгі ауруларының клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: аритмиялар, артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, эндокардит, миокардит, перикардит, жүре пайда болған жүрек ақаулары, тамыр жетіспеушілігі, кардиомиопатиялар, кардионевроздар.
Модуль Б1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру. - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру. - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру. - емінің әдістемесін игеру. - күтімінің дағдыларын игеру. - алдын – алу шараларын игеру

	тканей полости рта; - методы обследования больного; - этиологию, патогенез, клиническое течение, диагностику, профилактику, лечение заболеваний зубов и полости рта; **уметь**: - использовать полученные знания в профилактике и лечении заболеваний зубов и полости рта; - соблюдать инфекционную безопасность в стоматологическом кабинете.			
СД.09	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать:** - организацию и оборудование стоматологического кабинета; - основные принципы асептики и антисептики в хирургической стоматологии; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности при удалении зубов и лечении заболеваний челюстно-лицевой области.	240	**Хирургия зубов и челюстно-лицевая травматология:** - организация и оборудование стоматологического кабинета; - этиология, клиническое течение, диагностика, лечение заболеваний челюстно-лицевой области.	СК-6
СД.10	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: показания и противопоказания для применения протезов при частичных и полных потерях зубов; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	220	**Техника изготовления съемных протезов:** - этапы изготовления съемных протезов; - виды протезов и их назначения; - конструкция частичных и полных съемных пластиночных протезов; - клинические и лабораторные этапы изготовления съемных протезов; - сдача протезов.	СК-4
СД.11	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - организацию и оборудование зуботехнической лаборатории; - строение и функции органов и тканей полости рта; - клинико-лабораторные этапы изготовления несъёмных протезов; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности; - изготавливать несъёмные зубные протезы.	272	**Техника изготовления несъемных протезов:** - виды протезов и их назначения; - конструкции несъемных протезов; - клинические и лабораторные этапы изготовления несъемных протезов.	СК-4
СД.12	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - строение и функции органов и тканей полости рта; - клинико-лабораторные этапы изготовления ортодонтических и ортопедических протезов; **уметь**: - использовать полученные знания в	80	**Основы ортопедической стоматологии и ортодонтии:** - виды протезов и их назначения; - конструкции ортодонтических и ортопедических протезов; - клинические и лабораторные этапы изготовления ортодонтических и ортопедических протезов.	

СД.14	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - физико- химические свойства материалов преминяемых в стоматологии **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	46	**Зуботехническое материаловедение** - виды материалов применяемых в стоматологии, и их назначение.	
СД.05	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - виды бюгельных протезов в зависимости от величины и топографии дефекта зубного ряда; - показания и противопоказания к изготовлению бюгельного протеза; - клинико-лабораторные этапы изготовления бюгельных протезов; **уметь**: - изготавливать бюгельный протез при различных дефектах полости рта; - применять современные системы фиксации бюгельного протеза.	134	**Техника изготовления бюгельных протезов:** - система организации помощи пациентам, страдающим частичной адентией при помощи бюгельных протезов.	СК-4
СД.06	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы у детей; - деформации и аномалии зубочелюстной системы у детей; - характеристику ортодонтических аппаратов и изменения в тканях при ортодонтическом лечении; **уметь**: - технику изготовления ортодонтических аппаратов; - ортодонтических вестибулярных и оральных дуг, механизм действия ортодонтических аппаратов, протезированию в детском возрасте.	54	**Техника изготовления ортодонтических конструкций**	СК-6
СД.07	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - показания и противопоказания для применения аппаратов и протезов для лечения травм и дефектов челюстно-лицевой области; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	56	**Техника изготовления челюстно-лицевых протезов:** - челюстно-лицевая ортопедия, травмы челюстно-лицевой области; - первая помощь при травмах; - применение аппаратов и протезов дя лечения травм и дефектов челюстно-лицевой области.	
СД.08	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - организацию и оборудование стоматологического кабинета; - основные принципы асептики в терапевтической стоматологии; - строение и функции органов и	240	**Профилактика и лечение болезней зубов и полости рта:** - организация и оборудование стоматологического кабинета; - этиология, клиническое течение, диагностика, профилактика, лечение заболеваний зубов и полости рта.	СК-3 СК-6

	- келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел жүрек және тамыр жетіспеушіліктері) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы В – Асқорыту мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, энтериттер, колиттер, гельминтоздар, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, созылмалы бауыр жетіспеушілігі, панкреатит.
Модуль В1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кетулер, бауыр комасы) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Г – Зәр шығару мүшелерінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды: пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйрек жетіспеушілігі, бүйректасы ауруы, цистит.
Модуль Г1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуында, уремиялық комада) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Д – эндокринді жүйе және зат алмасу аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - эндокринді жүйе және зат алмасу негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; қалқанша без аурулары, қант диабеті, гипофиз және бүйрек үсті безінің аурулары, зат алмасу аурулары.
Модуль Д1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипергликемиялық және гипогликемиялық комада, тиретоксикалық криз кезінде) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.

Құзіреттілік аймағы Е – Қан түзу жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - қан түзу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диатездер.
Модуль Е1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру. - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру. - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру. - емінің әдістемесін игеру. - күтімінің дағдыларын игеру. - алдын – алу шараларын игеру - келеңсіз жағдайларда шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.
Құзіреттілік аймағы Ж – Сүйек – бұлшықет жүйесінің аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - сүйек – бұлшықет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз, Бехтерев ауруы.
Модуль Ж1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру
Құзіреттілік аймағы З - Дәнекер тіннің диффузды аурулары.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - дәнекер тіннің диффузды ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; жүйелі қызыл жегі, склеродермия, түйінді периартериит, дерматомиозит.
Модуль З1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру.
Құзіреттілік аймағы И – Аллергиялық аурулар.	Оқыту аяқталған соң білім алушы игереді: - аллергиялық ауруларын клиникалық тексеру әдістері, күтімі, емі және алдын алу шаралары туралы қажетті білімді және дағдыларды; Есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.
Модуль И1	- этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі, күтім ерекшеліктері, алдын алу шаралары бойынша қажетті білімдерді игеру; - науқасты тексерудің кәсіптік дағдаларын игеру; - ауруды өз бетінше танудың әдітемесін игеру; - емінің әдістемесін игеру; - күтімінің дағдыларын игеру; - алдын – алу шараларын игеру; - келеңсіз жағдайларда (есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок) шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.

ОПД.15	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: способы выражения состава раствора, коллигативные свойства раствора их роль в организме; **уметь**: применять правила техники безопасности при работе в химических лабораториях, использовать химическую посуду, основные приборы и физико-химических методов необходимых в медицинской практике.	90	**Химия:** - основные понятия и законы термодинамики.	БК-11 БК-12
СД.00	**Специальные дисциплины**	**1424**		
СД.01	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - показания и противопоказания для применения физиотерапии при лечении заболеваний зубов и полости рта; **уметь**: - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.	20	**Физиотерапия при болезнях зубов и полости рта:** - система организации физиотерапевтической помощи; - применение физиотерапии для лечения заболеваний зубов и полости рта.	СК-2
СД.02	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать:** - основные и специальные методы рентгенологического исследования; - рентгенодиагностика заболеваний челюстно-лицевой области; **уметь**: - правильно расшифровывать рентгенограммы при обследовании больных с воспалительными,опухолевыми заболеваниями и травматическими повреждениями челюстно-лицевой области.	20	**Рентгенография зубов и челюстей:** - система организации рентгенологического обследования; - методы рентгенологического обследования при различных заболеваниях челюстно-лицевой области.	СК-1
СД.03	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - причины и механизмы развития патологических процессов; **уметь**: дать характеристику общепатологическим процессам и в их основе стереотипные изменения обмена веществ, фиксации и структуры, роли реактивности организма в возникновении, развитии, завершении болезней.	42	**Основы общей патологии с патологией зубов:** - основа закономерностей развития различных болезней, их течение и исход.	

	уметь: - владеть навыками проведения медицинского интервью; - уметь информировать пациента в доступной форме; - уметь использовать вербальные и невербальные средства общения; - уметь построить общение с пациентом, чтобы оно оправдало ожидания пациента; - уметь распознавать сигналы конфликта; - уметь конструктивно разрешать конфликтные ситуации. - уметь распознавать реакции больных на заболевание; - иметь навыки общения с пациентами, имеющие психические и поведенческие нарушения; - уметь устанавливать первоначальный контакт с пациентами разного возраста; - распознавать симптомы профессиональной деформации медицинского работника.			
ОПД.14	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - физико-химические особенности строения мембранных структур и механизмы их функционирования; - значение ультразвука в медицине; - медицинское значение бактериоцидной зоны инфракрасного излучения; - применение ультрафиолетовых излучений в медицине; - оптическая система глаза и некоторые ее особенности; - высокочастотное магнитное поле - магнитотерапию; - значение применения радиоактивных изотопов в медицине; - физические основы применения рентгеновского излучения в медицине и побочные эффекты; **уметь**: - производить регистрацию физических параметров с использованием вычислительных средств; - решать задачи оптимального сопряжения биообъекта и технических средств в медико-биологических исследованиях; производить регистрацию результатов полученных с помощью терапевтических аппаратов.	108	**Медицинская биофизика:** - значение медицинской биофизики для теоретической и клинической медицины; - работа с лечебно-диагностическими аппаратами; - правильно подбирать технические средства при решении медицинских задач; - производить регистрацию параметров, результатов полученных с помощью терапевтических аппаратов;	

Модульдің спецификациясы

Құзіреттілік атауы: **Жұқпалы аурулардың курсымен ішкі аурулар**

Модуль мақсаты: Ішкі ағзалардың ауруларын диагностикалаудың, емдеудің (шұғыл жәрдем көрсету), күтімінің және алдын-алу шараларының тәсілдерін игеру

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - тыныс алу жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; бронхиттер, бронхы демікпесі, жедел пневмониялар, тыныс алу мүшелерінің іріңді аурулары, өкпе туберкулезі, плевриттер, өкпенің қатерлі ісігі, пневмосклероз, өкпенің кәсіптік аурулары, өкпе текті жүрек, тыныс шамасыздығы.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (бронхы демікпесі ұстамасында, өкпеден қан кеткенде) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2001 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Б1 - жүрек-қантамыр жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; артериалды гипертензия, атеросклероз, ЖИА; - стенокардия, миокард инфаркті, жүрек жетіспеушілігі, ревматизм, эндокардит, миокардит, перикардит, жүре пайда болған жүрек ақаулары, тамыр жетіспеушілігі, кардиомиопатиялар, кардионеврозлар.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (гипертониялық криз, стенокардия, миокард инфаркті, жедел тамыр және жүрек жетіспеушілігі) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
В1 - ас қорыту мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру;	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу;	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу.; - клиникалық	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж.

- гастриттер, асқазан және 12 елі ішек ойық жара аурулары, асқазанның қатерлі ісігі, энтериттер, колиттер, гельминтоздар, өт қапшығының аурулары, созылмалы гепатиттер, бауыр циррозы, созылмалы бауыр жетіспеушілігі, панкреатит.	- тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (асқазаннан және ішектен қан кету, бауыр комасы) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Г1 - зәр шығару мүшелерінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - пиелонефрит, гломерулонефрит, бүйрек жетіспеушілігі, бүйректасы ауруы, цистит.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - ауқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (бүйрек шаншуы, уремиялық кома) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. Жіктемесін білу. Этиологиясын білу. Патогенезін білу. Клиникалық көріністерін білу. Зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу. Аурудың ағымын және асқынуларын білу. Емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу. Алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.
Д1 - эндокринді жүйенің және зат алмасу бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - қалқанша без аурулары, қант диабеті, гипофиз және бүйрек үсті безінің аурулары, зат алмасу аурулары.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (гиперглиекмиялық және гипогликемиялық кома, тиреотоксикалық криз) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	Аурудың анықтамасын білу. Жіктемесін білу. Этиологиясын білу. Патогенезін білу. Клиникалық көріністерін білу. Зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу. Аурудың ағымын және асқынуларын білу. Емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу. Алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар.

	достижения поставленной цели; - о социально-психологическом подходе; **уметь**: - владеть навыками проведения беседы с пациентом; - принимать участие в проведении эксперимента в лабораторных и естественных условиях; - уметь оценить уровень интеллекта и стиля мышления; - владеть навыками распознавания нарушений психических процессов у пациента. - владеть навыками распознавания признаков нарушений эмоционально-волевых процессов у пациента; - владеть навыками распознавания профессионального выгорания у медицинского работника; - владеть навыками аутогенной тренировки и эффективных копинг-механизмов. - владеть навыками распознавания самоанализа, самооценки. - владеть навыками построения безконфликтных взаимоотношений медицинского работника с пациентом.			
ОПД.13	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - коммуникативные навыки, коммуникативные процессы, коммуникативную компетентность; - неадекватные установки, стереотипы, убеждения, мешающие общению с пациентом; - о коммуникативных барьерах; - структуру медицинского интервью; - формулу конфликта; - внутренную картину болезни (ВКБ); - поведенческие реакции больных на заболевание; - типы отношений пациентов к болезням; - психологические требования к личности медицинского работника; - иметь представление о профессиональной деформации медицинского работника и синдрома хронической усталости;	54	**Основы коммуникации:** - организация коммуникативного процесса в области психологии общения «медицинский работник» и «пациент»; - преодоления трудностей во взаимоотношениях медицинского работника и пациента при различных клинических ситуациях.	ПК-1 ПК-2 СК-5

	- основные причины, клинические проявления, методы диагностики, принципы лечения и профилактики акушерско-гинекологической патологии; - структуру учреждений родовспоможения, назначение подразделений; **уметь**: - анализировать создавшуюся ситуацию и принимать решения в пределах своей профессиональной компетенции и полномочий; - общаться с пациентами и коллегами в процессе профессиональной деятельности; - выполнять диагностические, лечебные, реанимационные, реабилитационные, профилактические, лечебно-оздоровительные, санитарно-гигиенические, санитарно-просветительские мероприятия в соответствии со своей профессиональной компетенцией, полномочиями и лечебными назначениями; - осуществлять и документировать основные этапы сестринского процесса при уходе за беременными, роженицами и родильницами с акушерской патологией; - оценивать состояние и выявлять ведущие синдромы и симптомы, оказывать экстренную доврачебную помощь при неотложных состояниях, - соблюдать правила получения, хранения и использования лекарственных средств; - соблюдать правила техники безопасности и охраны труда.			
ОПД.12	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - функции психики; - разбираться в вопросах управления поведением и деятельностью человека - различия главных психических познавательных процессов: восприятие, представление, память, воображение, наблюдательность, творческое и саногенное мышление. - классификацию эмоциональных состояний; - о волевых процессах для	54	**Основы психологии:** - овладение знаниями процессов психологии; - определять психические процессы и свойства личности; - анализировать психические явления в различных сферах жизнедеятельности человека, проводить психологический самоанализ.	

Е1 - қан түзу жүйесінің және зат алмасу бұзылысының негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; анемиялар, гемобластоздар, геморрагиялық диа-тездер.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
Ж1 - сүйек – бұлшық ет жүйесінің негізгі ауруларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; ревматойдты артрит, деформациялаушы остеоартроз, Бехтерев ауруы.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу.; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу. - жіктемесін білу. - этиологиясын білу. - патогенезін білу. - клиникалық көріністерін білу. - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу. - аурудың ағымын және асқынуларын білу. - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу. - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар
31 - дәнекер тінніңдиффузды ау-руларын клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; жүйелі қызыл жегі, склеродермия, түйінді периартериит, дермато-миозит.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда ауруханаға	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар

	дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	
И1 - аллергиялық ауруларды клиникалық тексеру, күту және алдын-алу жөнінде қажетті білімді және дағдыларды игеру; - есекжем, Квинке ісінуі, анафилактикалық шок.	- шағымдарын және анамнезін жинау дағдыларын игеру; - қарауды жүргізу іс-әрекетін игеру; - мануальды дағдыларды қолдана отырып науқастарды тексеруді игеру; - болжамалы диагноз қоюды істей білу; - тексеру жоспарын құрастыра білу; - қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін бағалай білу; - салыстырмалы диагноз жүргізе білу; - емінің жоспарын құрастыра білу; - науқастың күтімін жүргізе білу; - алдын-алу шараларын жүргізе білу; - рецепт жазу ережелерін игеру; - келеңсіз жағдайларда (есекжем, - квинке ісінуі, анафилактикалық шок) ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық жәрдем көрсету іс әрекетін игеру.	- аурудың анықтамасын білу; - жіктемесін білу; - этиологиясын білу; - патогенезін білу; - клиникалық көріністерін білу; - зертханалық және аспапты тексеру көрсеткіштерін білу; - аурудың ағымын және асқынуларын білу; - емінің және күтімінің заманауи мақсаттарын білу; - алдын-алу шараларын білу.	Б. Қалмурзина «Ішкі аурулар» Алматы 2007 ж. Б.Н. Айтмембет «Ішкі аурулар пропедевтикасы» Алматы 2005 ж. Оқу әдістемелік жинақ. Аудиотаспалар. Бейне таспалар. Қажетті аспаптар

17 Құзыреттілік саласы - Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар

Құзыреттілік саласы А - Хирургиялық инфекцияның алдын алу.	Оқытудан кейін білімалушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі А1	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді: - асептиканың негізгі принципін білу; - залалсыздандыру әдістерін; - инструменттерді залалсыздандыру алдындағы дайындық және залалсыздаңыру; - таңғыш заттарын залалсыздандыру; - антисептикалық ертінділерді ажырата білу оларды пайдалануы; - қолды операция алдында өңдеу; - хирургті операцияға дайындау.
Оқыту модулі А2	
Құзыреттілік саласы Б - Десмургия7	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Б1	Басқа таңғыш салу: - чепец, Гиппократ- таңғышы; - екі көзге және бір көзге таңғыш; - ноқта тәрізді, желкеге- крест тәрізді- таңғыш кеудеге, шат аралығына қолға және аяққа таңғыш салу, Дезо таңғышы.
Құзыреттілік саласы В - Қан кету синдромы.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі В1	- жалпы қан кету белгілерін анықтау; - уақытша қан тоқтату дағдыларын меңгеру.
Құзыреттілік саласы Г - Жансыздандыру.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді;

	уметь: - оказать первую медицинскую помощь при открытых и закрытых повреждениях головы; - осуществлять транспортировку пациентов в хирургические стационары; - осуществлять первую медицинскую помощь при различных видах пневмоторакса; - обследование больного с постановкой правильного диагноза при заболеваниях и повреждениях позвоночника и костей таза; - осуществить госпитализацию пациента с приступами почечной колики в хирургический стационар; - выявлять симптомы заболевания прямой кишки; - постановка фельдшерского диагноза при черепно-мозговой травме с оказанием первой доврачебной помощи пациентам; - готовить оснащения для плевральной пункции и торакоцентеза; - оказывать первую доврачебную помощь больным с заболеваниями и травмами позвоночника и обеспечить уход за спинальными больными; - оказывать первую доврачебную помощь при желудочно-кишечных кровотечениях; - проводить пальпацию живота; - выявлять симптомы «острого живота»; - осуществлять дифференциальную диагностику.			
ОПД.11	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - профессиональное назначение, функциональные обязанности, права и ответственность акушерки; - основы законодательства и права в здравоохранении; - основы медицинского страхования; - законодательные и директивные документы, определяющие акушерско-гинекологическую помощь в стране; - показатели материнской и перинатальной смертности и роль акушерки в их снижении; - теоретические основы акушерского дела; - психологию профессионального общения; - медицинскую этику;	50	**Основы акушерства и детских болезней:** - организация акушерско-гинекологической помощи; - ведение беременности, родов в акушерстве; - доврачебная помощь при неотложных состояниях в акушерстве.	ПК-5

	показатели; - течение, осложнения, прогноз заболевания; - современные принципы лечения и ухода; - профилактику; **уметь**: - владеть навыками сбора жалоб и анамнеза; - владеть техникой проведения осмотра, обследования больного, применяя мануальные навыки; - уметь поставить предварительный диагноз; - уметь составлять план обследования; - уметь оценивать результаты дополнительных исследований; - уметь проводить дифференциальную диагностику; - уметь составлять план лечения; - владеть навыками ухода за терапевтическими больными; - уметь проводить профилактические мероприятия; - владеть правилами написания рецептов; - владеть техникой оказания неотложной медицинской помощи при экстренных состояниях на догоспитальном этапе.			
ОПД.10	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - виды повреждений; - хирургические болезни лица и ротовой полости; - хирургические заболевания пищевода и трахеи; - хирургические заболевания и повреждения грудной клетки и органов грудной полости; - понятие о врожденных заболеваниях позвоночника, понятие о травмах и переломах позвоночника; - кровотечения, язвы желудка и двенадцатиперстной кишки; - понятие «острый живот»; - острый аппендицит, панкреатит, холецистит; - острая кишечная непроходимость, грыжи живота; - перитонит; - мочекаменная болезнь; - острый парапроктит, геморрой;	96	**Хирургические болезни с основами реанимации:** - организация ухода за больными в хирургической практике; - основы медицинской деонтологии и профессиональной этики в хирургическом, реанимационном отделении; - принцип работы ФАПа, амбулатории; - цели и задачи здравпункта: оснащения, виды хирургической помощи; - личная гигиена медицинского персонала и гигиена окружающей среды в хирургическом отделении; - соблюдение техники безопасности; - уход за тяжелыми больными.	ПК-3

Оқыту модулі Г1	- жергілікті жансыздандыруды жүргізуге жабдықтарды дайындауды, анестетиктерге рецепті жазады; - жалпы жансыздандырудың жүру барысын науқастың жалпы жағыдайын бақылайды, операциядан кейінгі кезеңде күтім жүргізеді; - наркоз жүргізетін жабдықтарды залалсыздандырады.
Құзыреттілік саласы Д - Қан тобы және резус фактор туралы түсінік.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Д1	- қан тобын анықтау; - қан сиымдылығына жүргізілетін тексерістер; - қан препараттарын және қан тәрізді сұйықтықтарды құюға болатын және болмайтын көрсеткіштерді; - олардың жарамдылығын; - қан құятын системаны дайындау.
Құзыреттілік саласы Е - Операцияға дейінгі және Операциядан кейінгі кезең.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Е1	- науқасты тексеру; - науқасты жоспарлы операцияға дайындау; - науқасты жедел операцияға дайындау; - науқастарды операция және операциядан кейінгі кезеңде бақылау. - өмірге маңызды органдардың функциясын бақылау; - хирургиялық инструменттерді білу.
Құзыреттілік саласы Ж - Ашық жарақат.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Ж1	- ашық жарақаттардың белгісін анықтау; - жарақаттарда бірінші медициналық көмек көрсету; - емдеу тәсілін жүргізу; - жараға тігіс салу және алу;
Оқыту модулі Ж2	- күйіктердің белгісін анықтау оның көлемін білу; - үсіктер анықтау және алғашқы медициналық көмек көрсету; - электр жарақатында алғашқы медициналық көмек көрсету.
Құзыреттілік саласы З - Жабық жарақат.	Оқытудан кейін білімалушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді;
Оқыту модулі З1	- жарақаттардың (соғылу, сыныктар,буын шығудың) белгісін анықтау; - жақтаулармен бекіту; - бірінші мед көмек көрсету; - гипс таңғыштарын салу.
Құзыреттілік саласы И - Жүрек –өЖү Жүрек-өкпе реанимациясы	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модуліь И1	- тыныс жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ету; - АБС жүйесімен реанимация жүргізу; - реанимация шараларына дұрыс баға беру;
Оқыту модулі И2	- гипергликемия , гипогликемия, гипоксия, алкогольдан болған комаларды анықтай білу; - бірінші медициналық көмек көрсету; - жалпы жағыдайын қадағалау, күтім жүргізу;
Оқыту модулі И3	- уланудың белгісін анықтау; - асказанды жуу; - детоксикалық терапияны жүргізу. - жалпы жағыдайын қадағалау, күтім жүргізу.
Құзыреттілік саласы К - Іріңді аурулар.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.

Оқыту модулі К1	- іріңді аурулардың жергілікті және жалпы белгілерін анықтау; - сепсис, остеомиелиттің белгісі анықтау; - іріңді аурулардың емдеу қағидасын білу;
Оқыту модулі К2	- анаэробты инфекция туғызған аурулардың белгісін анықтау; - анаэробты инфекцияның айналасындағы ортаға таралып кетудің алдын алуға бағытталған шараларды білу; - емдеу тәсілдері, алдын алу шаралары.
Құзыреттілік саласы Л - Өліеттену.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді.
Оқыту модулі Л1	- өліеттенудің, некроздың түрін білу; - белгілерін анықтау; - БМК көрсету.
Құзыреттілік саласы М - Ісіктер.	Оқытудан кейін білім алушылар келесі тәжірибе дағдыларды меңгереді;
Оқыту модулі М1	- науқастарды тексеріп ісіктерді анықтау; - ісіктердің түрлерін білу; - сатысын анықтаи білу соған байланысты емдеу қағидасын білу, күтім көрсету.

Модульдің спецификациясы

Модульдің аталуы: **Реанимация негіздерімен хирургиялық аурулар**

Модульдің мақсаты: Хирургиялық жұқпалы аурулардың алдын алу, жедел көмек көрсете білу, травмотологиялық отаудан кейінгі науқасқа күтім көрсете білу дағдыларын меңгеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - залалсыздан дыру алдындағы дайындықты жүргізу, инстру-менттермен таңғыш материалды залал-сыздандыру; - қолды заласыздан дыру; - негізгі антисептика лық дәрмектерді анықтау.	- операция және таңғыш бөлімшесін тазалауды игеру; - залалсыздандыру алдындағы дайындықты жүргізу; - дезинфекцияға ертінділерді дайындау инструменттермен таңғыш материалды залалсыз-дандыру; - бикісті даиындау; - залалсызданған халатты киіп үйрену; - жараны тазалауға, дезинфекцияға негізгі антисептикалық дәрмектерді пайдалану: сульфамиттерді, антибиотиктерді білу.	- хирургияның тарихы. - хирургияның түсініктемесі, хирургиялық аурулар; - Казахстанда хирургия жұмысын ұйымдастыру; - асептиканың анықтамасы мен негізін, әдісін білу; - емхана ішіндегі инфек-цияға қарсы бағыталған бұирықтарды білу; - антисептиканын анықтамасы, түрлері, қолдануы, әсері, қолдануға көрсеткіштері.	Оқулықтар, плакаттар, Ертінділер, инструменттер шкаф. Бикс.
Б1 - адамның денесінің әртүлі бөлшектеріне таңғыш.	- «чепец» таңғышы, «Гиппократ» таңғышы; - көзге, «Уздечка», желкеге таңғыш салу; - қолға және аяққа таңғыштар салу; - тізе, жанбас,тобық, шынтақ, білезік буындарына таңғыш; - дезо таңғышы.	- десмургия туралы білім; - таңғыш салудың ережесі; - таңғыштардың түрлері.	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер Таңғыштар жаблықтары.

	уметь: - применять на практике знания по основам экологии и экологических процессов; - определять типы факторов, оказывающих влияние на численность популяции; - владеть навыками изучения экосистемах; - принимать участие в проведении эксперимента по динамике экосистем; - принимать участие в прямых и косвенных воздействиях антропогенного фактора на неживую и живую природу; - оценивать уровень и степень опастности на здоровье населения загрязненного атмосферного воздуха, воды и почвы; - воладеть навыками изучения химического и биологического загрязнения почвы; - владеть навыками изучения причин деградации почв в некоторых районах Казахстана; - применять на практике методы исследование окружающей среды.			
ОПД.08	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать:** - назначение и устройства компьютера; - рабочий стол ОС Windows; - работу с прикладными и стандартными программами; - базы данных пакета «STATISTICS»; - глобальные и локальные сети; - средства антивирусной защиты; - основы HTML – документа; - алфавит программного языка и операторы языка Turbo Pascal; **уметь:** - работать с новыми технологиями; - работать со стандартными и прикладными программами; - применять пакет «STATISTICS» в решении медицинских задач; - пользоваться ресурсами Internet;	136	**Информатика:** - основы информатики и информатизации; - информация в материальном мире пути и виды информации. Персональный компьютер все его составные части; - обрабатываем, храним, перерабатываем и передаем информацию. Правильное использование прикладных и стандартных программ. Роль ЭВМ в медицине; - информационные технологии.	БК-8
ОПД.09	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать:** - анатомо – физиологические особенности организма; - определение болезни; - классификацию; - этиологию; - патогенез; - клиническую симптоматику; - лабораторные и инструментальные	96	**Внутренние болезни с курсом инфекционных болезней:** - овладение знаниями и методиками диагностирования, лечения, ухода и профилактики болезней внутренних органов, неотложной помощи при экстренных состояниях.	

	- особенности выписывания ядовитых, сильнодействующих, наркотических средств и препаратов с одурманивающим действием; - общие закономерности фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных средств; - фармакологические свойства основных групп лекарственных средств; - показания и противопоказания к применению; - пути и способы их введения - побочные эффекты; **уметь**: - оформить рецепты; - составлять рецептурные прописи; - рассчитывать различные дозы лекарственных средств; - выбирать удобную для применения лекарственную форму при различных заболеваниях.			
ОПД.07	В результате изучения дисциплины обучающийся должен: **знать**: - основные понятия (термины) экологии: биосфера, экосистемы, биогеоценозы, популяции, сообщества, экологические факторы; - о связи экологии с медицинскими, биологическими и другими науками; об основных направлениях развития экологии в современный период; - структуру популяций, виды популяций; - о функциональной структуре экосистемы, а также о свойствах и функциях экосистемы; - природные экосистемы Земли; - об экологических факторах и о среде обитания; - о медицинской экологии как отрасль прикладной экологии; - об антропогенных воздействиях на атмосферу, гидросферу; - причины экологического кризиса в Казахстане; - о последствиях химического и радионуклеоидного загрязнения воды, почвы, воздуха, продуктов питания, пищевого сырья и других объектов биосферы на здоровье человека;	46	**Экология:** - функциональная структура экосистемы, свойства и функции экосистемы; - медицинская экология как отрасль прикладной экологии; - экологические факторы; - антропогенные воздействия на биосферу; - экологические проблемы Республики Казахстан.	

В1 - жалпы қан кету белгілерін анықтау; - уақытша қан тоқтатуды жүргізу.	- науқастың жалпы жағыдайын анықтай білу; - қан қысымын анықтау; - бұрама, қыспалы таңба, қысқыш салу, тампонада жүргізу; - буынды барынша қысу әдісімен қан тоқтату; - саусақпен басу.	- қан кетудің себебін түрлерін белгісін білу; - уақытша және біржолата қан тоқтату; - қан кеткенде БМК корсету; - қан тоқтататын дәріледі білу; - қан тоқтататын бұраманың ережесін білу.	оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер плакаттар, резеңке бұраулар.
Г1 - жергілікті жансыздандыруға қатысу; - жалпы жансыздандыруға қатысу. - операциядан кейін жағыдайын қадағалау.	- жергілікті жансыздандыруға жабдықтар даиындау; - анестетиктерге рецепті жазу; - жалпы жансыздандыруға және жергілікті жансыздандыруға қатынасу; - наркоздің жабдықтарын тазалау; - науқастың жалпы жағыдайын анықтай білу.	- ауру сезімі туралы түсінік; - жергілікті және жалпы жансыздандыру; - жергілікті жансыздандыруға көрсеткіштер; - анестетиктер; - асқынулар.	Плакаттар оқулықтар, анестетиктер-наркоздің жабдықтары
Д1 - қан тобы мен резус фактор анықтауды және қан құйғанда жүргізілетін сыйымдылықтарды, биологиялық тексеруді жүргізу тәжірибе дағдыларды меңгереді; - науқасты қан құюға дайындау; - науқасты бақылау.	- қан тобы мен резус факторға жабдықтарды дайындап анықтай білу; - қан құйғанда жүргізілетін сиымдылықтарды білу.	- қан құю тарихын білу; - қан тобы туралы білім; - қан құю жолдары мен әдісі; - қанның жарамдылығын анықтау; - қан құюға қайшылықтар.	Плакаттар оқулықтар, Сарысулар планшет, скарификатор, пипетка, әйнекшелер.
Е1 - нақасты тексеру; - операцияның түлерін анықтау; - операцияға дайын-дау, асқынулардын алдын алу; - науқасты операция кезінде бақылау.	- нақасты тексере білу; - аурулар тарихын дайындау; - операцияның түлерін анықтап дайындау; - операциядан кейінгі кезеңде болатын асқынулардың алдын ала білу; - күтім жүргізу.	- операцияға дейінгі кезең; - операцияға даиындау; - операциядан кеиінгі кезең; - асқынулар,алдын алу.	Плакаттар оқулықтар,
Ж1 - ашық жарақаттар-ды анықтай білу; - жарақат алған науқастарға БМК көрсете білу;	- жараны тазалау белгілерін анықтау БМК көрсету, тазалау; - емдеу және күтім көрсету;	- ашық жарақаттардың түсінігі себебі, түрлері, белгілері; - емдеу принциптері, БМК көрсету күте білу;	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер, антибиотиктер
Ж2 - күйіктер, үсіктер, электр жарақаты; - БМК көрсете білу;	- күиікті дәрежесін анықтау, БМК көрсету, тазалау; - үсіктің дәрежесін анықтау БМК көрсету, тазалау; -электр жарақатында БМК көрсету;	- күиіктер, үсіктер; - электр жарақатында емдеу принциптері, БМК көрсету, күте білу;	Плакаттар оқулықтар, антисептиктер

32 - жабық жарақаттарды анықтай білу; - БМК көрсете білу.	- соғылудың, сынықтың, буын тайудың белгісін анықтау; жақтаулармен немесе қолда бар заттармен иммобилизация жүргізу; - анкилоз,контракту расы бар науқастарға массаж жүргізу.	- жабық жарақаттардың түсінігі себебі, түрлері, белгілері; - емдеу принциптері, БМК көрсету, күте білу.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
И1 - терминалды жағыдайдың белгісін анықтау; - жүрек- өкпе реанимациясын жүргізу;	- клиникалық өлімнің диагнозын анықтау; - жүрек өкпе реанимациясын АБС жұиесімен жүргізу; - реанимацияны дұрыс жүргізудің нәтижесін анықтау;	- реанимация, терминалдық жағыдай, клиникалық өлім туралы түсінік; - себебтері , белгісі; - реанимация жүргізу әдістері;	Плакаттар оқулықтар, муляждар
И2 - кома жағдайында науқастарға көмек көрсету; - жалпы көмек көрсету; - асқынулардың алдын алу;	- гипергликемия , гипогликемия,гипоксия, алкогольдан болған комаларды анықтай білу; - бірінші медициналық көмек көрсету; - жалпы жағдайын қадағалау, күтім жүргізу;	- гипергликемия , гипогликемия,гипоксия, алкогольдан болған комаларды ң тұсінігі; - себебі,белгілері емдеу принциптері, БМК көрсету, күте білу;	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
И3 - улану түрлері; - БМК көрсету.	- белгілеріне қарай уланудың түрлерін анықтау, себебін белгісін білу; - БМК көрсету; - детоксикалық терапияның қағидасын білу.	- улану түрлері, түсінігі ,себебі, белгісі - бірінші мед көмек көрсету, асқынулар; - емдеу принциптері, күте білу.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар
К1 - іріңді аурулардың белгісін анықтау; - жалпы күтім жүргізу; - остеомиелит, сепсистің белгілерін анықтау.	- іріңді аурулардың белгісін анықтау,тексере білу; - жалпы күтім жүргізу; - остеомиелит, сепсистің белгілерін анықтау.	- жергілікті және жалпы хиругиялық инфекцияның түсінігін білу.	Плакаттар оқулықтар, жақтаулар, стандарттар

18 Құзыреттілік саласы – Фармакология негіздері

Компетенция профилі - Фармакология.	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - жалпы рецептура; - жалпы фармакология; - жеке фармакология;
Жалпы рецептура – **компетенция саласы А**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептерді жазу және құрастыру; -дәрілік фомалардың түрлерін.
Оқу модулі А1	- рецептерді дайындау; - рецептуралы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мөлшерлерді есептеу;
Оқу модулі А2	- рецептке улы, күшті әсер ететін, наркотикалық дәрілерді және есеңгірету әсері бар дәрілерді жазу.

ОПД.05	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - иметь понятие о видах и масштабах чрезвычайных ситуаций; - иметь понятие о поражающих факторах в очаге ЧС; - владеть знаниями об основных способах защиты населения; - владеть знаниями о комплексе мероприятий при защите населения в чрезвычайных ситуациях; - разбираться в методах и способах лечебно-эвакуационных мероприятий при ЧС, а также знать классификацию защитных сооружений; - владеть знаниями о причинах, способствующих перегреванию и переохлаждению; - владеть знаниями о различных видах утопления; - владеть знаниями о степени тяжести лучевой болезни в зависимости от мощности и дозы облучения; - владеть знаниями о видах отравления в очаге химической катастрофы; - владеть знаниями о четырёх группах землетрясений; - владеть знаниями об основных характеристиках землетрясений; - владеть знаниями о географии сейсмичности; -владеть знаниями о причинах и механизме развития синдрома длительного сдавливания; **уметь**: - владеть навыками оповещения населения об опасности любого бедствия; - владеть навыками для определения методов психологической подготовки людей к чрезвычайным ситуациям. - владеть навыками применения индивидуальных средств защиты населения в чрезвычайных ситуациях; - владеть навыками оказания первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС.	34	**Медицина катастроф:** - роль и задачи ГО мирного и военного времени; - виды ЧС; - теории катастроф; - очаги поражения; - защита населения; - обучение оказанию первой медицинской и доврачебной помощи при различных поражающих факторах в очаге ЧС.	ПК-4
ОПД.06	В результате изучения дисциплин обучающийся должен: **знать**: - общие правила составления, выписывания рецептов и правила отпуска по ним из аптеки лекарств. - виды лекарственных форм	54	**Фармакология**: - общая рецептура; - общая фармакология; - частная фармакология.	СК-7

	- знать методы изучения наследственности человека; - знать методы пренатальной диагностики; - владеть знаниями для анализа медицинских аспектов популяционной генетики человека; владеть знаниями об особенностях репродукции человека; - владеть знаниями об онтогенезе; - владеть знаниями о биологических основах паразитизма; - знать переносчиков возбудителей трансмиссивных болезней - владеть знаниями и навыками проведения мероприятий по охране окружающей среды;			
	уметь: - характеризовать взаимосвязь с другими биологическими дисциплинами; - анализировать современные достижения медицины; - оценивать уровни организации живой материи: молекулярно-генетический, клеточный, организменный, популяционно-видовой; - составлять нуклеотидную последовательность ДНК; - владеть навыками построения комплементарной цепи и-РНК и соответствующую им полипептидную цепь; - владеть навыками для составления идиограмм человека; - определять и характеризовать фазы митоза и фазы мейоза; - уметь обосновывать роль генетики в профилактике наследственных заболеваний; - владеть навыками методов ранней диагностики наследственных болезней; - уметь применять генеалогический метод исследования для определения наследственных патологий; - владеть навыками для определения клеточных механизмов, способствующих возникновению врожденных пороков развития; - владеть навыками для выявления биологических и социальных факторов происхождения человека и их взаимодействии на различных этапах эволюции человека; - владеть навыками для определения путей заражения и методов лабораторной диагностики паразитарных болезней.			

Жалпы фармакология – **компетенция саласы Б**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасының жалпы заңдылықтарың.
Оқу модулі Б1	- дәрі-дәрмектердің негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттерін оқыту; - дәрі-дәрмектердің қолдануға көрсеткіштерін және кері көрсеткіштерін, олардың жанама әсерлерін білу.
Шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектер - **компетенция саласы В**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке шеткері жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу.
Оқу модулы В1	- рецептке жергілікті жансыздандырушы дәрілерді, қармаушы дәрілерді, тұтастырғыш дәрілерді, сіңіргіш дәрілерді жазу;
Оқу модулі В2	- рецептке холиорецепторларға әсер ететін, дәрілерді жазу;
Оқу модулі В3	- рецептке адрено- және дофаминорецепторларға әсер ететін, дәрілерді жазу.
Орталық жүйке жүйесінің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер - **Компетенция саласы Г**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке орталық жүйке жүйесіне әсер ететін, дәрілерді жазуды.
Оқу модулі Г1	- рецептке ұйықтатын дәрілерді жазу; - рецептке паркинсонға қарсы дәрілерді жазу; - рецептке эпилепсияға қарсы дәрілерді жазу;
Оқу модулі Г2	- рецептке наркозға арналған дәрілерді жазуды; - рецептке ауырсынуды басатын дәрілерді жазу;
Оқу модулі Г3	- рецептке психотропты дәрілерді жазу.
Жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер - **Компетенция саласы Д**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектерді жазу.
Оқу модулі Д1	- рецептке тыныс алу мүшелеріне әсер ететін дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д2	- рецептке асқорыту мүшелеріне әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д3	- рецептке жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д4	- рецептке несеп айдайтын дәрілерді жазу; - рецептке жатырдың жиырылу белсенділігіне және тонусына әсер ететін дәрілерді жазу;
Оқу модулі Д5	- рецептке жатырдың жиырылу белсенділігіне және тонусына әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д6	- рецептке гемопоэзға әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу;
Оқу модулі Д7	- рецептке зат алмасу процесін реттейтін дәрі-дәрмектерді жазу.
Жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін, дәрі-дәрмектер - **Компетенция саласы Е**	Оқыту аяқталған соң оқушы білуі тиіс: - рецептке жұмыс жасайтын мүшелер және жүйелердің қызметін реттейтін дәрі-дәрмектерді жазу.
Оқу модулі Е1	- рецептке қабыну процесін реттейтін дәрі-дәрмектерді жазу; - иммунды процеске әсер ететін, дәрі-дәрмектерді жазу; - рецептке аллергияға қарсы дәрілерді жазу;
Оқу модулі Е2	- рецептке микробтарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу; - рецептке саңырауқұлақтарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу; - рецептке вирустарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу;

Оқу модулі Е3	- рецептке қарапайымдыларға қарсы қолданатын дәрілерді жазу; - рецептке құрттарға қарсы қолданатын дәрілерді жазу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы **Фармакология негіздері**

Модульдің мақсаты:

- рецептурлы жазуларды құрастыруды және рецепттерді дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;
- дәрі-дәрмектерге әр түрлі мөлшерлерді есептеуді үйрету;
- дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы туралы білім беру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 - науқасқа рецепт жазу; - рецептурлы жазуларды және рецепттерді дайындау;	- рецептерді дайындау; - рецептурлы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мөлшерлерді есептеу; - рецептке әр түрлі дәрілік түрлерді жазу;	- рецептурлы бланктердің түрлері; - рецепттерді жазу, құрастырудың жалпы ережелері; - дәрілік формалардың түрлері (қатты, жұмсақ, сұйық);	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; -кестелер;
А2 - рецептке улы күшті әсер ететін, наркотикалық дәрілерді және есеңгірету әсері бар дәрілерді жазу.	- рецептерді дайындау; - рецептурлы жазуларды құрастыру; - дәрі-дәрмектерге әртүрлі мөлшерлерді есептеу; - рецептке әртүрлі дәрілік түрлерді жазу.	- улы, күшті әсер ететін, наркотикалық дәрілердің және есеңгірету әсері бар дәрілердің жазылу ерекшеліктері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.
Б1 - науқасқа жергілікті жансыздандырушы дәрілерге; - қармаушы дәрілерге; - сіңіргіш дәрілерге; - тұтастырғыш дәрілерге; - тітіркендіргіш дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецептер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әртүрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Б2 - науқасқа холинорецепторларға әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер жазу; - берілген топқа рецептурлы жазулар құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;

	(анатомической, клинической и фармацевтической); - профессиональную лексику; - технику перевода со словарём профессионально ориентированных текстов; **уметь**: - правильно читать и писать названия лекарств; - объяснять значение клинических терминов; - составлять рецепты на разные лекарственные формы; - читать и переводить рецепты на разные лекарственные формы с сокращением и без рецептурных сокращении с русского на латинский и с латинского на русский - переводить со словарём профессионально ориентированные тексты; - переводить и составлять клинические и анатомические термины с заданным значением; - использовать полученные знания в профессиональной деятельности.			
ОПД.03	В результате изучения цикла дисциплин обучающийся должен **знать**: - строение тела человека и его возрастные особенности; **уметь**: - ориентироваться в строении тела человека, находить границы и проекцию отдельных органов.	162	**Анатомия:** - понятие об анатомии человека; - остеология; - синдесмология; - миология; - спланхнология.	
ОПД.04	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать**: - знать основные направления медицинской биологии, ее взаимосвязь с другими биологическими дисциплинами; - владеть знаниями распознавания свойств и функций белков; - владеть знаниями о строении гена и генетического кода как основу реакции матричного типа; - знать взаимосвязь между строением половых желез и их функций; - владеть знаниями об основных группах крови АВО и системе-резуса; - владеть знаниями о генетическом эффекте кроссинговера; - владеть знаниями об изменчивости, ее типах и видах;	108	**Молекулярная биология, медицинская генетика:** - основные направления медицинской биологии и генетики; - клеточные и молекулярно-генетические основы процессов жизнедеятельности; - основы молекулярной, общей генетики; - основы медицинской генетики; - основы процессов жизнедеятельности на организменном уровне; - вопросы эволюции. Эволюция систем органов; - вопросы медицинской паразитологии.	БК-9 БК-10

	- пути и способы введения лекарственных средств; - цели, показания и противопоказания, алгоритмы действия при проведении сестринских процедур и манипуляций; - понятие «сестринский процесс»; - этапы сестринского процесса; - правила оказания неотложной доврачебной помощи; **уметь:** - организовывать работу медицинской сестры в подразделениях медицинских организации; - обеспечивать инфекционную безопасность в медицинских организациях; - организовать лечебное питание; - осуществлять кормление пациентов, в том числе тяжелобольных; - оценивать функциональное состояние пациента; - проводить простейшие физиотерапевтические процедуры; - проводить гигиенические процедуры тяжелобольным; - выполнить лечебные и диагностические процедуры и манипуляции; - применять коммуникативные навыки при уходе за пациентами и общении с его семьей; - вводить лекарственные средства энтеральным, наружным, ингаляционным, парентеральным способами; - подготовить пациента к лабораторным и инструментальным методам исследования; - проводить забор биологического материала для лабораторных исследований; - осуществлять наблюдение и уход за пациентом при нарушении функции различных органов и систем; - оказывать доврачебную помощь при неотложных состояниях.		- оценка функционального состояния пациента; - методы простейшей физиотерапии; - пути и способы введения лекарственных средств; - подготовка пациента и забор материала к лабораторным и инструментальным методам исследования; - сестринский процесс; - наблюдение и уход за пациентом при нарушении функции различных органов и систем; - уход за тяжелобольными и агонирующими; - реанимационные мероприятия при клинической смерти; - диагностика и доврачебная помощь при некоторых неотложных состояниях.	
ОПД.02	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать**: - алфавит; - фонетику; - морфологию; - основы медицинской терминологии;	36	**Латинский язык с медицинской терминологией:** - фонетика; - морфология.	

		- шығарылу формалары және мөлшерлері;	
Б3 - науқасқа адрено- және дофаминорецпторларға әсер ететін, дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.
Г1 - науқасқа ұйықтатын дәрілерге; - эпилепсияға қарсы дәрілерге; - паркинсонға қарсы дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлер;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Г2 - науқасқа наркозға арналған дәрілерге; - ауырсынуды басатын дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Г3 - науқасқа психотропты дәрілерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - эфферентті жүйкеге әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.

Д1 - науқасқа тыныс алу мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есепте;	- анықтама; - жіктелінуі; - тыныс алу мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д2 - науқасқа асқорыту мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - асқорыту мүшесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің; фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д3 - науқасқа жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д4 - науқасқа несеп айдайтын дәрілерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - несеп айдайтын дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;

СЭД.03	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать:** - сущность, возможности, границы, перспективы и основные виды политики и функции политической власти; - международные отношения и роль Казахстана в международной политике; - объект и предмет социологии, её уровни, структуру и функции; - понятие общества, типологию и сущность общества; **уметь**: - разбираться и свободно ориентироваться в политических процессах, протекающих в Казахстане и за ее пределами; - иметь собственную оценку событий, происходящих в обществе; - отстаивать свою гражданскую позицию.	90	**Основы политологии и социологии:** - политические процессы, происходящие в обществе, законы функционирования политики, ее историческое развитие; - типология политических систем, место человека в политической жизни, общие закономерности развития и функционирования общества и социальные явления протекающие в нем; - роль и место Казахстана в современном мире.	БК-6
СЭД.04	**знать:** - основы теории рыночной экономики; - микроэкономику; - макроэкономику; - проблемы собственности и предпринимательской деятельности; **уметь:** - написать рефераты, доклады, СРС по вышеназванным изучаемым темам; - составлять бизнес планы; - решать экономические задачи по предлгаемым формулам.	90	**Основы экономической теории:** - общие проблемы предмета и методы курса, основы общественного производства, воздействия государственный экономической политики РК на различные стороны современный рыночной экономики.	БК-7
СЭД.05	**знать:** - теорию государства и права; - права и обязанности граждан РК; - Конституцию РК; - понятие уголовной и административной ответственности; - нормы медицинского права; **уметь:** - анализировать происходящие события с правовой точки зрения; - подготовить самостоятельную работу по правовой тематике.	90	**Основы права:** - теорию государства и права; - понятие гражданско-правовой ответственности; - понятие административной ответственности; - понятие уголовной ответственности; - основы трудового права; - понятие «Семья и брак».	
ОПД. 00	**Общепрофессиональные дисциплины**	**1178**		
ОПД.01	**знать:** - типы медицинских организаций и основы организации их работы; - правила обеспечения санитарно-эпидемиологического режима в медицинских организациях; - основные правила общего ухода за пациентами; - принципы общения медицинского работника и пациентов;	54	**Введение в клинику:** - основные типы медицинских организаций и основы организации их работы; - инфекционная безопасность; - инфекционный контроль; - личная гигиена пациента; - питание пациента;	

	уметь: - технически правильно осуществлять двигателые действия и технику упражнений по видам спорта, предусмотренных программой, использовать их в условиях соревновательной деятельности и организации собственного досуга; - разрабатывать индивидуальный двигательный режим, подбирать и планировать физические упражнения, поддерживать оптимальный уровень индивидуальной работоспособности; - контролировать и регулировать функциональное состояние организма при выполнении физических упражнений, добиваться оздоровительного эффекта; - соблюдать правила безопасности и профилактики травматизиа на занятиях, оказывать первую помощь при травмах и несчастных случаях; - выполнять конрольные упражнения, нормативы, тесты, предусмотренные программой.			
СЭД.00	**Модуль социально-экономических дисциплин**	**342**		
СЭД.01	В результате изучения дисциплины обучающийся должен **знать:** - структуру и функции культуры; - закономерности функционирования, развития и передачи социального; опыта мировых ценностей культуры; - материальную и духовную культуру древнего казахского народа; **уметь:** - выработать мировоззренческие и ценностные ориентиры; - участвовать в групповых дискуссиях и дебатах; - выбирать соответствующие формы для предоставления информации (эссе, доклады, рефераты, презентации).	40	**Культурология:** - закономерности развития культуры как творческого процесса по созданию и сохранению общечеловеческих ценностей; - структура и особенности духовного производства; - достижения культурного совершенства человека; - закономерности развития культуры, как мировой, так и национальной;	БК-4
СЭД.02	**знать:** - о филисофии, научных и религиозных картинах мира, смысле жизни человека, формах человеческого знание и особенностиях его проявления в современном обществе, нравственные нормы регулирования отношений между людьми в обществе; **уметь:** - принимать участие в групповой дискуссии; - подготовить доклад в соответствии с тематикой дисциплины;	32	**Философия**: предмет философии, основные вехи мировой философской мысли, природа человека и смысл его сушествования, человеческое познание и деятельность.	БК-5

Д5 - науқасқа миометридің жиырылу белсендігіне және тонусына әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - миометридің жиырылу белсенділігіне және тонусына әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д6 - науқасқа гемопоэзға әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - гемопоэзға әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Д7 - науқасқа зат алмасу процесін реттейтін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - зат алмасу процесіне әсер ететін дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.
Е1 - науқасқа қабынуға қарсы дәрі-дәрмектерге рецептер жазу; - науқасқа иммунды процеске әсер ететін дәрі-дәрмектерге рецептер жазу;	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- анықтама; - жіктелінуі; - қабынуға қарсы дәрі-дәрмектердің және иммунды процеске әсер ететін дәрілердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Е2 - науқасқа микробтарға қарсы дәрі-дәрмектерге	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына	- анықтама; - жіктелуі;	- кітаптар; - дәрістер;

рецептер жазу;	рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу;	- микробтарға қарсы дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері;	- тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер;
Е3 - науқасқа қарапайымдыларға қарсы және құрттарға қарсы дәрі-дәрмектерге рецептер жазу.	- дәрі-дәрмектердің берілген топтарына рецепттер дайындау; - берілген топқа рецептурлы жазуларды құрастыру; - берілген топтың дәрі-дәрмектеріне әр түрлі мөлшерлер есептеу.	- анықтама; - жіктелінуі; - қарапайымдыларға қарсы және құрттарға қарсы дәрі-дәрмектердің фармакодинамика және фармакокинетикасы; - фармакологиялық әсері; - қолдануға көрсеткіштері және кері көрсеткіштері; - жанама әсерлері; - қолдану тәсілдері; - шығарылу формалары және мөлшерлері.	- кітаптар; - дәрістер; - тестілер; - жағдайлық есептер; - кестелер.

4 Арнайы пәндер «Дәрігер-стоматологтың көмекшесі» біліктілігі

1 Құзыреттілік саласы – Ауыз қуысы және тіс ауруларының физиотерапиясы

Құзыреттіл саласы – Ауыз қуысы және тіс ауруларындағы физиотерапия7	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін іс жүзінде игеру: - стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетін ұйымдастыру; - ысытылған сумен, механика тербеткіш терапия, сәулемен емдеу, магнитты алаң және электрлік, ток ырғағымен физиологиялық қимылды тұрақты токтпен емдеу.
Құзыреттілік бөлімі А – стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетті ұйымдастыру.	
Оқыту модулі А1	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін іс жүзінде стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетті ұйымдастыра білуі.
Құзыреттілік бөлімі Б – тұрақты ток.	
Оқыту модулі Б1	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін тұрақты токты физиологиялық қимылын іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - гальванизации, емдеу электрофореза; - электрожансыздандыру.
Құзыреттілік бөлімі В – толқынды ток.	
Оқыту модулі В1 Оқыту модулі В2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін толқынды токтын физиологиялық қозғалысын іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - диадинамометрия; - амплипульстерапия; - флюктурозация; - электроодонтодиагностика.

	- различать функциональные стили текста (художественный, публицистический, научный); - самостоятельно составлять диалоги монологи.		великими деятелями медицины, новейшими открытиями в этой области, воспитывает нравственную и общественную позицию молодого специалиста.	
ОГД.02	**знать:** - лексический минимум (800-1000) лексических единиц, необходимых для перевода профессионально-ориентированных текстов со словарем; - информацию о стране изучаемого языка; **уметь:** - владеть элементарными навыками общения на иностранном языке;	120	**Профессиональный иностранный язык:** Основы делового языка по специальности; профессиональная лексика; техника перевода со словарем профессионально-ориентированных текстов: профессиональное общение.	БК-1
ОГД.03	**знать:** - место и роль Республики Казахстан в современном мире; - основы развития и становления Казахстана в древности; - историю становления казахского ханства: - политическое положение Казахстана при Советской власти; - подвиг казахстанцев в годы ВОВ; - о становлении суверенитета и обретении независимости Республикой Казахстан. **уметь:** - отбирать научный материал для написания сообщений, эссе, докладов; - запоминать в хронологическом порядке исторически значимые имена и названия территорий.	134	**История Казахстана:** Основные исторические факты, события, труды общественных деятелей, РК на современном этапе.	БК-2
ОГД.04	**знать:** - Программу Н.А. Назарбаева – «Казахстан-2030» - предотвращение заболеваний и стимулирование здорового образа жизни средствами физической культуры; - основы обучения двигательным действиям и воспитания физических качеств по видам спорта, предусмотренных программой; - индивидуальные способы контроля за развитием адаптивных свойств организма, укрепления здоровья и повышения физической подготовленности; - правила личной гигиены, профилактики травматизма и оказания доврачебной помощи при занятиях физическими упражнениями. - профессионально- прикладную физическую направленность студентов с учетом особенностей будущей профессии.	156	**Физическая культура** (включая валеологию): - общие основы теории физического воспитания; - спорт-посол мира; - олимпийское движение; - легкая атлетика; - спортивные игры: баскетбол, волейбол, ручной мяч, гимнастика, лыжный спорт, плавание, казахские национальные подвижные игры и виды спорта; - туризм.	БК-3

1 Структура образовательной учебной программы по уровням технического и профессионального образования по специальности 030400 0 - «Стоматология»

1.1 Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования.

Специальность **030400 0 - «Стоматология»**

Квалификация: **030402 3 - «Дантист»**

Таблица 1 - Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования по специальности **030400 0 - «Стоматология»**

Индекс	Учебные циклы дисциплин и профессиональных модулей	Трудоемкость	Наименование дисциплин и разделов профессиональных модулей	Код формируемой компетенции
ООД.00	**Модуль общеобразовательных дисциплин**	**1448**		
ОГД.00 ОГД.01	**Модуль общегуманитарных дисциплин** В результате изучения дисциплины обучающийся должен: **знать:** - предусмотренный программой лексический и грамматический минимум; - программную и медицинскую терминологию; - основные особенности научной речи; - виды планов; - структуру монолога, диалога; - типы предложений; - структуру аннотации, тезисов, конспекта, рецензии, реферата; - средства и способы (связи в ССЦ (лексические, лексико-грамматические, морфологические, синтаксические). **уметь:** - выделять в тексте смысловые части, определять микротемы; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений, образующие сложное синтаксическое целое; - находить и выделять в тексте тематические группы предложений, образующие сложное синтаксическое целое; - использовать средства связи предложений при самостоятельном составлении собственных связных высказываний; - составить план (простой, сложный, назывной, вопросный, тезисный);	680 270	**Профессиональный казахский (русский) язык** Русский язык в неязыковых вузах обязательный компонент общеобразовательных дисциплин, рассчитан на продвинутый уровень лингвистической подготовки студентов. Общая цель обучения русскому языку комплексная: коммуникативная (ведущая), образовательная и воспитательная. Конечная цель профессиональная речевая компетенция студентов для использования в общественной и трудовой деятельности. Задачами обучения является формирование у учащихся навыков и умений: разговаривать на бытовые и профессиональные темы; воспринимать исходный текст в устной и письменной форме; переработать текст в системе заданий создавать на основе исходного материала речевые произведения; использовать лексико-грамматические средства языка для понимания текста в процессе его восприятия, переработки и создания речевых произведений монологического характера. Курс русского (профессионального) языка формирует и развивает навыки языковой компетенции в различных сферах словесной коммуникации: общественно-политической, социально-культурной, но с приоритетом учебно-профессиональной, кроме того решает познавательные задачи: знакомит студентов с историей и культурой Казахстана, приобщает и к русской словесной культуре в области науки делопроизводства, публицистики и т.д. предусматривает знакомство с	БК-1

Құзыреттілік бөлімі Г – Магнитті және электрлік алаң.	
Оқыту модулі Г1 Оқыту модулі Г2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін магнитті және электрлік алаңның физиологиялық қозғалысын іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - дарсонвализация; - диатермокоагуляция; - микро толқынды және жоғарғы жиліктегі ультра терапия.
Құзыреттілік бөлімі Д – сәулемен емдеу.	
Оқыту модулі Д1 Оқыту модулі Д2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін физиологиялық қозғалысын сәулемен емдеуді іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - УФО; - инфроқызыл сәулесімен; - лазерьмен емдеу.
Құзыреттілік бөлімі Е – Механодірілдеткішпен емдеу.	
Оқыту модулі Е1 Оқыту модулі Е2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін физиологиялық қозғалысын механодірілдеткішпен емдеуді іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту - вакуум массажы; - дірілдеткіш массажы; - саусақ массажы;
Құзыреттлік бөлімі Ж – Ысытылған сумен емдеу.	
Оқыту модулі Ж1 Оқыту модулі Ж2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі изиологиялық білімін қозғалысын механодірілдеткішпен емдеуді іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - гидромассаж; - ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау; - тіс етіне балшық және парафинмен жабу.

Модульдің спецификациясы

Модуль атауы: **Ауыз қуысы және тіс ауруларының физиотерапиясы**

Модульдің мақсаты: стоматологиялық поликлиникада физиотерапия кабинетін ұйымдастыра білу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тәжірибеде физио ем шара кабинетін стоматологиялық поликлиникада ұйымдастыруды қолдану.	- тәжірибеде физио ем шара кабинетін стоматологиялық поликлиникада білімділігімен игеру.	- физио ем шара пәні мен мақсаты: тазалық техникалық ережесі; техника қауіпсіздігінің негізі; - іс қағаздарын толтыру.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Б1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды тұрақты токтар ұйымдастыруды қолдану:	- ауыз қуысында физио ем шараларын гальванизациямен өткізу:	- гальванизациямен өткізудің көрсеткіші мен кері әсері;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

электрофорезабен емдеу; электрофорез;	электрофорезабен емдеу; іс қағаздарын толтыру;	- электрофорезабен емдеу; - қауіпсіздік ережесін сақтау;	
Б2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды тұрақты токты электрмен жансыздандыруда ұйымдастыруды қолдану.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен электр жансыздандыруды өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын электрмен жаныздандыру; - қауіпсіздік ережелерін сақтау көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
В1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ырғақты токты ұйымдастыруды қолдану: диадинамометрия; амплипульстерапия;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен диадинамометрия амплипульстера -пиямен өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын диадинамо-метрия амплипульстера -пиямен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
В2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ырғақты токты ұйымдастыруды қолдану: - флюктурозация - электроодонто-диагностика.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен флюктурозация электроодонто -диагностика өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын флюктурозация электроодонто-диагностика көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Г1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды магнитті және электрлік алаңды ұйымдастыруды қолдану: дарсонвализация;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен дарсонвали-зация өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын дарсонвали-зация көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Г2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды магнитті және электрлік алаңды ұйымдастыруды қолдану: диатермокоагуляция.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен диатермокоагуляция өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын диатермокоагу -ляция көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Д1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды сәулемен емдеу ұйымдастыруды қолдану: УФО инфроқызыл сәулесімен;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен УФО инфроқызыл сәулесімен өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын УФО инфроқызыл сәулесімен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Д2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды сәулемен емдеу ұйымдастыруды қолдану: инфроқызыл сәулесімен лазерьмен емдеу.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен инфроқызыл сәулесімен лазерьмен өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын инфроқызыл сәулесімен лазерьмен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Е1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды механодірілдеткішпен емдеуді ұйымдастыруды қолдану: ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен; «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын; - «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту көрсеткштері мен кері	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

СОДЕРЖАНИЕ

1 Структура образовательной учебной программы по уровням технического и профессионального образования по специальности 030400 0 - «Стоматология». 4

1.1 Структура образовательной учебной программы уровня специалиста среднего звена технического и профессионального образования по специальности 030400 0 - «Стоматология» квалификации 030402 3 - «Дантист». 4

2 Структура образовательной учебной программы обучения по модульной технологии обучения. 22

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Министерством здравоохранения Республики Казахстан и РГКП «Республиканский колледж по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников» г. Алматы

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 24 мая 2010 года № 378

Настоящая образовательная учебная программа не может быть полностью или частично воспроизведена, тиражирована и распространена в качестве официального издания на территории Республики Казахстан без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

«Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту;		әсерін сақтау;	
Е2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды механодірілдеткішпен емдеуді ұйымдастыруды қолдану: - вакуум массажы; - дірілдеткіш массажы; - саусақ массажы.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы өткізу..	- ауыз қуысында физио ем шараларын вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Ж1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ысытылған сумен емдеу ұйымдастыруды қолдану: - гидромассаж - ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Ж2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ысытылған сумен емдеу ұйымдастыруды қолдану: тіс етіне балшық және парафинмен жабу.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен тіс етіне балшық және парафинмен жабу өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын тіс етіне балшық және парафинмен жабу көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

20 Құзыреттілік саласы – Жақ пен тіс ренгенографиясы

Құзыреттілік саласы – Жақ және тіс рентгенографиясы.	Оқуды бітірген оқушы тәжрибе білімділігімен ренгендік ізденістің негзігі және арнайы әдістерді игереді;рентген аппаратарын жумыстарын;тістер құрылымының және тіндердің өз қалпындағы құрылым ерекшеліктерін рентгенін білу;тіс жегісінің диогностика қоюында негзгі рентген белгілерін анықтау,периодонтит,пародонтозды радикулярлық және валикулярлық кистаны гоймаритты остиомелитті,ортртті,астынғы жақ самай буын ортрозында сілекей тас ауруында одонтогенді және одонтогенсіз жақ ісіктері және қатерлі ісікткерді тістердің жарақаттанғанда жақтардың ауруының асқынуы бет жақ аймағындағы ісік ауруларын луч саулесін және ион түрінде сәуленің биологиялық қимыл мен әсер етуін білу.
Құзыреттілік бөлімі А – Ренген ізденіс негізгі және арнайы әдістер.	
Оқыту модулі А1	- оқуды бітірген оқушы рентген ізденісінің тәжірибиелік білімділігімен негізгі және арнайы әдістерді игереді.
Құзіреттілік бөлім Б - Рентгенография әдісі.	
Оқыту модулі Б1	- оқуды бітірген оқушы рентген аппараттарының жұмыс істеу тәртібін білу.
Құзіреттілік бөлім В - Жақтар және тістердің рентген анотомия қалпында.	

Оқыту модулі В1	- оқуды бітірген оқушы тістердің және олардың айналасындағы тіндердің қалыпты жағдайдағы рентген анотомиялық суретін білу.
Құзіреттілік бөлім Г- Жақтар және тіс аурулардың пайда болуы.	
Оқыту модулі Г1	- оқуды бітірген оқушы тіс жиегін периодонтит, пародонтоздың рентгендік негізгі белгісін анықтай білу.
Құзіреттілік бөлім Д - Жақтар ауруының асқынуы және кистаның рентген диагностикасы.	
Оқыту модулі Д1	- оқуды бітірген оқушы остеомиелит, гайморит, радикулярлы жән фоликулярлы кистаны диагноз қойып, негізгі рентген белгілерін анықтай алуды білу.
Құзіреттілік бөлім Е - Сілекей тасты,астыңғы жақ самай буыны ауруының рентген диагностикасы.	
Оқыту модулі Е1	- оқуды бітірген оқушы слекей тасты ауру, астыңғы жақ самай буыны артрозы, артрит диагностикасы негызгы рентген белгісін анықтай білу.
Құзіреттілік бөлім Ж - Одонтогенны және одонтогенсіз жақ ісіктерін ренгтген диагностикасы.	
Оқыту модулі Ж1	- оқуды бітірген оқушы одонтогенды және одонтогенсыз жақ ісіктерін қатерлі ісіктерді анықтаудың негізін білу.
Құзіреттілік бөлім З - Тістердін жарақаттануы, жақтардын жараққатану және олардын асқынуы.	
Оқыту модулі З1	- оқуды бітірген оқушы тістермен жақтардың жарақаттануы және олардын асқынуы негізгі рентген белгісін анықтау.
Құзіреттілік бөлім И - Бет жақ аймағындағы ісікті ауруды сәулемен емделуі.	
Оқыту модулі И1	- оқуды бітірген оқушы бет жақ аймағындағы ісікті ауруды ионды сәулемен жарақатты саулемен биологиялық қозғалыс негізінде емдеуін білу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Жақ пен тіс ренгенографиясы**
Модульдің мақсаты: тәжірибиелік білімділігімен игеру керек:
- тістердің және оның айналасындағы тіндердің сау кезіндегі рентген суреті.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- ренгендік ізденіс негізгі және арнайы әдістер мен тәжірибиеде қолдану.	- ренгендік ізденіс негізгі және арнайы әдістер мен тәжірибиеде игеру.	- ренгенді аппараттар; - рентгендік ізденіс әдістері рентген кабинетте қауіпсіздік ережесін сақтау; - дозиметор; - рентген аппаратының жұмыс істеу тәртібі.	Дәріс Кесте Оқулықтар

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА ТЕХНИЧЕСКОГО И ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ 030400 0 – «СТОМАТОЛОГИЯ»

КВАЛИФИКАЦИИ 030402 3 – «ДАНТИСТ»

Издание официальное

Астана 2010

И1 -тәжірибеде инфекциялық бақылауды қолдану.	- инфекциялық қауіпсіздігін сақтауды меңгеру.	- инфекциялық қауіпсіздігін сақтауды.	Рентгендік жақтардың суреттері

КӘСІПТІК ПРАКТИКА

ОҚУ-ӨНДІРІСТІК ПРАКТИКА

Б1			
- рентген аппараттарының жұмыс істеу тәртібін тәжірибиеде қолдану.	- кабинетті жұмыска дайындау; - рентгенография әдісін таңдау.	- рентген кабинеттің құрылысы рентген аппараттардың жұмыс істеу тәртібі қауіпсіздік ережесін сақтау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
В1			
- тістердің және оның айналасындағы тіндерді қауіпті рентген суретін тәжірибиеде қолдану.	- рентгенограманы оқи білу; - тістердің және оның айналасындағы тіндердің қалыпты құрлысын рентген суретінде анықтау.	- тістердің және жақтардың оның айналасындағы тіндердің өз қалпындағы рентген суретін білу.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Г1			
- тіс жақтардың ауруының пайда полы рентгенін тәжірибиелі колдану.	- остесклероз,диструкция,с еквестор остиопорз,рентген суретін анықтау; - пародонтоз, периодонтит,тіс жегісін жасанды тіс сауытын қойылған пломбаны.	- негізгі рентген белгілерін анықтау; - тіс жиегисіне диагноз қою пародонтоз,периодонтитті диагноздау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Д1			
- радикулярлық және паликулярлық кистаны гайморитті,остиомелитті рентгендік негізгі белгісі тәжірибиеде қолдану.	- остиомелит, гайморит,радикулярлық және фаликулярлық кистаны рентген суретінде диагнозды қойып анықтау.	- остиомелит, гайморит,радикулярлық және фаликулярлық кистаны рентген суретінде диагнозды қойып анықтау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Е1			
- артрит,астынғы жақ самай буынының артрозы сілекей тасты ауруды негізгі рентген белгісі білімін тәжірибиеде қолдану.	- астынғы жақ самай буынының артритті, артрозды,сілекей тасты ауруды рентген суретте анықтау.	- астынғы жақ самай буынының артритті, артрозды,сілекей тасты ауруды рентген сурет.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Ж1			
- одонтогенді Одонтогенсіз жақтардағы катерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірибиеде қолдану.	- одонтогенді Одонтогенсіз жақтардағы катерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірибиеде анықтау.	- одонтогенді Одонтогенсіз жақтардағы катерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірибиеде негізгі.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
З1 рдың асқынуы			
- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген белгісі диагнозын негізгі білімін тәжірибиеде қолданады.	- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген суретін анықтау.	- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген белгісінің негізі.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
И1			
- бет жақ аймағында ісік ауруларын ионды және сәулемен емдеу тәртібімен биологиялық қимылдарын негізгі білім түрде тәжірибиеде қолдану.	- бет жақ аймағында ісік ауруларын ионды және сәулемен емдеу тәртібімен биологиялық қимылдар негізгі білімін тәжірибиеде қолдану.	- ионды саулемен биологиялық қимылдау түрінде емдеу,бет жақтағы ісікті ауруды саулеменен емдеу.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті

21 Құзыреттілік саласы - Стоматологиялық мекемедегі мейірбике

Стоматология бөліміндегі - мейірбике құзіреттік саласы.	Оқуды бітірген оқушы диспансеризацияның маңызын,аурудың енді басталған диагностикасын,медицина қызыметкерлер арасында құқығы мензаңдылық міндеттемесін. Медициналық этикамен деонтологиясын. Аурудың жеке тазалығы тәртібі»тістерді күту. Медицина қызметкерлерінің жеке тазалығын»қолдың тазалығын». Стоматологияда тазалықэпидемология ережесін сақтау. Медициналық құрал саймандарды алғашқы тазалықтан өткізу,тазарту заласыздандыру. Алғашқы тазартуды сапасын бағалау артерия қан қысымының соуын өлшеу. Артерия қысымын өлшеу. Дәріні қан тамыр арқылы ет арқылы ауыз арқылы егу. Егуден кейінгі пайда болған асқынуға жедель комек корсету. Стоматологиялық аурулардың алғашқы алдын алу ісі. Халық арасында тазалық сақтау мәдениетін және аурудың алдын алу орнын корсету. Ауз куысындағы жеке тазалық сақтау бұрышын кабинетте ұйымдастыру. Тазалық сақтауды үйрету және тазалыққа балаларды үйрету. Аурудың алдын алудағы стоматологиялық тексеріп көрудің ерекшеліктері. Стоматология негізгі індеті. Балалар тістерінің тісжегісін болдырмаудың алдын алу шарасы. Балаларда тіс жақ ауытқуын болдырмаудың алдын алуы. Стоматологиялық аурулардың алдын алудағы негізгі әдісі диспанцеризация. Стоматология ауруларының негізгі аурудың алдын алу комплекстік негізде құрастыру.
Құзыреттілік бөлімі А - Кіріспе. Науқасты кутудегі маңызы. Халық арасындағы диспансерлеу түрі. Рухтық және құқықтық міндеті.	
Оқыту модулі А1	- оқуды бітірген оқушы медицина әріптестерінің арасында құқықтық және заңды міндеттемеде аурудың алдын алу және ерте диагноз қою, диспансерлеудің маңыздылығын, мақсатын білу керек.
Құзыреттілік бөлімі Б - Этика диантологиялық туралы медициналық түсініктеме. Медицина қызметкерінің жеке тазалығы.	
Оқыту модулі Б1	- оқуды бітірген оқушы медицина этикасы мен диантология білімір игеру керек; - науқасты жеке тазалық ережесін (тістерді таза сақтау); - медицина қызметкерінің жеке тазалық сақтау ережесін сақтау (қолын өңдеу); - оқуды бітірген оқушы стоьатологияда санитарлы; - эпидемиалогиялық мерзімді сақтауды тәжірбиелік білімділігімен.
Құзыретттілік бөлімі В - Стоматологиядағы санитарлы эпидемиялогиялық мерзімін сақтау. Тазалау мен залазсыздандыру туралы түсінік. Залалсыздандыруға	

Д2	- көпір тәрізді протезбен протездеу ерекшелігін білу; - тіс қатарының соңғы бөлігінде тіс жақ жағдайында ипмплантат қолдану; протездеу техникасы бұзылғанда, электрохимиялық коррозияға (тоттану).	- көпір тәрізді протездің астындағы шырышты қабатты бағалау; имплантаттың арнай ұстатуларды білу; қорытпалардың қасиеті.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар Құралдар Штаталған жасанды сауыттар, қалып алушы массаға, «Самсан» аппараттары және т.б.
Е1 -жартылай тіс жоғалтудағы клиникалық сатыларын тәжірибе жүзінде қлдану.	- қазіргі өмірге сай жартылай алынбалы протездер құрылымдарын, істей-білу; пластмасса қасиеттерін: сұйық пластмассаның құлу техникасын.	- орталық окклюзияны анықтау.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар Құралдар Штаталған жасанды сауыттар, қалып алушы массаға, штампталған сауыттар.
Ж1 - тіс толық болмағандапротезде және клиникалықсатылар туралы алғанбілімін тәжірибеде қолданады;	- тістер толық болмағандағы клиникасын білу; анатомиялық ерекшеліктерін; шырышты қабат жағдайын; жұлу себептері; науқасты тексеру; науқастан сауал алу; тексеріп қарау, диогноз қою; емдеу жоспарын құрастыру; жалпы және арнайы дайындық жүргізу ерекшеліктерін айыра білу; оталық окклюзиясын анықтау;	- тіссіз жақтард арнайы дайындау;	Оқулықтар Дәрістер Кестелер Плакаттар
Ж2	- қалыптасу мерзімі: ауыз-қуысынң гигиеналық жағдайын тексеру; аллергиялық әсерлерін білу; аллергиялық және уланулық стоматиттердің ығу тегінің салыстармалы диолистикасы; диогноз және улану аллергиялық стоматиттер, жадығаттардың протетикалқ қабылдамауы туралы түсінік.	- түссіз пластмасса, теріге атикулиялық және скарификатциялықдық сынамалар жасау.	Дәрістер Кестелер Плакаттар Оқулықтар
З1 - ортодонтиялық және ортопедиялық стоматологияда фунцональды диогностика әдістерін қолдану.	- тістің қатты тіндерін оның ішінде тіс жегі қуыстарын егеу үшін, арнайы лазерь аппараттары туралы түсінік; - ортопедиялық құрылымдарды дайындау үшін лазерлік технология туралы түсінік. Пономралды топографиямен жұмыс істеу.	- «Эрмет», «Плюс» лазер аппараттары ПСР 37-дәнекерлеу үшін; №№№ томографияның жұмыс істеу қағидалары; қауіпсіздік техникасы.	Ренгендік жақтардың суреттері.

	(адентия, мөлшерден тыс шыққан тістер, диостема, прогения, терең тістесу, прогнатия және т.б.); зиянды әдеттер туралы (саусақ, тіл сору, ерінді тістеу, басты дұрыс ұстамау және т.б.).		
Б1 – алған білімін ортодонтиялық науқасыты тексеру әдістерінде қолданылу	- тәжірибеде науқасқа сауал жүргізу, науқасты қарап тексеру, Самай төменгі жақ буынының атқаратын қызметін, бет пішінінің ерекшеліктерін, тістесу түрлерін, тіс-жақ жүйесінің фунциональды жағдайын игеру.	- стоматологиялқ бөлменің жабдықтарын, клиникалық тексеру әдістері (обьективті, субьетивті), қосымша әдістері, ауыз-қуысы тіндерінің мүшелерінің атқаратын қызметі жәнеқұрылысы.	Кестелер Стандарттар Дәрістер Стоматологиялық құрылғы; құрғақ –ыстықпен кептіру жәшігі стоматологиялық құралдар.
В1 – жақ-бет аймағының фунциональдық анатомиясы	- атқаратын қызметіне байланысты, мүшелердің құрылыс ерекшеліктерін тәжірибе жүзінде білу, тіс қатарының окклюзионды бекейінпермодонттық атқаратын қызметін; шайнау қысымы: ортикуляция және окклюзияны; окклюзияны 6 кілтін білу; тістесулер.	- жақ-бет аймағының анатомиясын, мүшелердің атқаратын қзметі.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар
Г1 - тәжірибеде науқастарға ортопедиялық тексеру жүргізу	- анализ жинау; - тексеру жүргізу; - диогназ қою; - қосымша тексеру әдістерін жүргізу; көшірме жадығаттарын білу; көшірме қасықтарын таңдау (пішіні, көлемі бойынша); - көшірмені бағалау.	- стоматологиялық бөлменің жабдықтары мен ұжымдастыруын; клиникалық тексеру әдістері.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар
Д1 - тәжірибеде тіс сауты ақауының протездердің клиникалық сатларн қолдану	- егеген кезде, алдыңғы және бүйір тістердегі қауіпсіздік аймағын анықтау. Жүйке импулсін тоқтату мақсатында, жүргізілетін шаралар; - анестезия жасау қазіргі осы өмірге сай аастазетиктің және жарақатсыз иненің көмегімен анастазия жасау (инфильтротивті, өткізгіштік) сауттарға көрсеткіштік және кері көрсеткіштік тісті жасанды сауытқа егеу; - тістің егеген беткейін уақытша лакпен жабу; - металл, пластмасса, металл керамикалық (металсыз) жадғаттардың қасиеттерін білу, өзекті-тіректі тістерге бекіту.	- тіс қуысының топографиясын, қабырғасының қалыңығын жаттау; егелетін тістің қауіпсіздік аймағын бөліп тістеу; 12 бас-ми жүйкелерінің жүүкелендіру аймағын білу анестетикалық дозасын, сауыт сипаттамасын.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Заттар Құжаттар

қолданылатын сұйықтықты дайындау. Өз күшіндегі бұйрық.	
Оқыту модулі В1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділікпен ЛПУ стоматологиядағы, санитарлық эпидемиялық тәртібін орындауды білу; - залалсыздандыру, тазалау; - зарарсыздандыру, ертіндісін қолану үшін дайындау; - бұйрық бойынша жұмыс істеу.
Құзіреттілік бөлім Г - Стоматологиялық құралдарды тазартып, залалсыздандыру. Медицина құралдарымен тазарту алдыңдағы дайындық. Тазарту алдыңдағы өндеу сапасын бақылау бұйрық бойынша.	
Оқыту модулі Г1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен стоматологиялық құралдарды тазартып, залалсыздандыруды; - медицина құралдарын тазарту алдыңдағы өндеуі; - бұйрық бойынша тазарту алдыңдағы өндеу сапасына бақылау.
Құзіреттілік бөлім Д - Дене қызуын, қан тамыр соғысын, қысымды өлшеу.	
Оқыту модулі Д1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен дене қызуын; - қан тамыры соғысын; - қан қысымын өлшеу.
Құзіреттілік бөлім Е - ЛПУ стоматологиялық жағдайдағы дәрілерді беру, өткізу, сақтау.	
Оқыту модулі Е1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ЛПУ стоматологиялық жағдайдағы дәрілерді беру, өткізу, сақтау;
Құзіреттілік бөлім Ж - Дәрілерді ауыз қуысына егу жолдары.	
Оқыту бөлімі Ж1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуысына дәрілерді егу: суплингвальды, инфильтрациялық, проводниктік, тіс етті үзбесі, аппликациялық әдістермен.
Оқыту бөлімі З - Дәрілерді сыртқы жолмен егу. Ампулдан, флаконнан ертіндіні алу, тері, тері асты еттерде егу әдістері.	
Оқыту модулі З1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен сыртқы жолымен дәрі егу; - сыртқы жолмен дәріні егудін артықшылығы; - шприцтын құрлысы; - шприцтын, иненін түрлері; - шприцті жинау тәртібі.
Құзіреттілік бөлім И - Қан тамырына егу, қан тамырына құю әдістері. Егуден кейінгі асқынуға алғашқы көмек көрсету.	
Оқыту модулі И1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен қан тамырына дәріні егу жолдарын; - егуден кейінгі мүмкін болатын асқыну; - егуден асқынғанды жедел жәрдем көрсету.

Ауыз қуыс тазалығы **Құзіреттілік бөлім К -** Мамандық кіріспесі. Стоматологиялық аурулардағы аурудын алдын алу, ауыз тазалығы.	
Оқыту бөлімі К1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуыс таза ұсталуын игереді. Халық арасында стоматологиялық ауруларын алдын алу мәдениет тазалығынын маңызды орны.
Құзреттілік бөлім Л - Ауыз қуысынын жеке тазалығын сақтау жолындағы негізгі әдістер.	
Оқыту модулі Л1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен жеке ауыз қуыс тазалығын сақтаудын негізгі әдістерін; - тіс тазалығыш щетканын қаттылық дәрежесін анықтау; - пациентке тіс щеткасымен сықпа түрін ұсыну; - балаларды тістерін тазалауға үйрету.
Құзреттілік бөлім М - Ауыз қуысындағы кәсіптік түрде негізгі жағдаймен әдістері.	
Оқыту модулі М1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуысындағы кәсіптік түрде негізгі жағдаймен әдістері; - Грину - Вермилон, Федоров - Володкин индіксімен ауыз тазалығын анықтау; - кәсіптік түрде тістерді тазалау және жеке тазалық туралы түсініктеме.
Құзреттілік бөлім Н - Ауыз қуыс тазалығы жайында тазалық бұрышымен кабинетін ұйымдастыру. Балаларды тазалыққа үйрету.	
Оқыту модулі Н1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуыс тазалығы жайында тазалық бұрышымен кабинетін ұйымдастыру. Балаларды тазалыққа үйрету; - тазалық жайында бұрыштамамен кабинетті өрнектеуге қатысу; - тазалық туралы сабақ өткізу; - халық арасында әңгіме өткізу; - санбюллетень шығару.
Стоматологиялық аурулардын алдын алу **Құзіреттілік бөлім О -** Стоматологиялық аурулардын алдын алудағы көріп тексерудін ерекшелігі.	
Оқыту модулі О1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын алдын алудағы көріп тексерудін ерекшелігі; - ауруды қарап, сұрақтар өткізу; - тіс формуласын жазу; - медициналық қарау картасын толтыру; - құралдарды тазалау; - ауыз тазалық индексін анықтау.
Құзреттілік бөлім П - Стоматологиялық аурулардын негізгі эпидемологиясы.	
Оқыту модулі П1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын негізгі эпидемологиясы;

Оқу модулі Д1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай ауыз қуысының электр-химиялық бұзылуларын; тістерді енгізудегіқауіпсіздік аймақтарын; тістерді енгізудегі сауытт фасеткамен дайындаудың клиникалық сатыларын; - өзекті тістіданыдаудың клиникалық сатыларын; пластмассалық сауытты; - металл керамикаық (металсыз) сауыт;
Оқу модулі Д2 Құзыреттілік бөлімі	- көпір тәрізді протез дайындаудың клиникалық сатыларын; тіс қатары бұзылын көпір тәрізді протездерін иплантант арқылы потездеуді.
Құзыреттілік саласы Е – Жартылай тіс жоғалтуда протездің клиникалық сатылары.	
Оқыту модулі Е1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін-Кенеди жіктелуін; - протездерді бекіту тәсілін; - қазіргі өмірге сай жартылай алынбалы протез дайындаудың (термопластинкалық жадығаттан инжекционды алынбалы протез дайындау жүйесін) клиникалық сатыларын.
Құзіреттілік саласы Ж - Толық түссіз жақтардың клиникасы және протездеу.	
Оқу модулі Ж1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін толық тіссіз жақтардың клиникалық көрінісін; - толық ал - толық алынбалы протез дайындаудың клиникал клиникалық сатыларын;
Оқыту модулі Ж2	- доғалы протез дайындаудың (құлып жүйесімен бекіту) клиникалық сатыларын; тстерді толық жоғалтқандағы клиникалық көрінісін; тіссіз жақтардың протез астындағы шыршты қабатынның жағдайын бағалауды; науқасты тексеруді; протезге дайындауды; көшірме алу әдісін; - протезге дағдылануды; протез киетін науқастардың ауыз-қуысы тазалығын сақтауды; стоматологиялық жадығаттарға аллергияны.
Құзіреттілік болімі З - Ортодонтяилық және ортопедиялық стоматологияның функцональді анықтаудың әдістері	
Оқыту модулі З1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін - индекциялық қауіпсіздігін; ВИИ-инфекциясын.
Оқыту модулі И1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін - индекциялық қауіпсіздігін сақтауды; ВИИ-инфекциясын.

Модульдің сертификациясы
Модульдің атауы**: Ортопедиялық және ортодонтиялық стоматология негіздері**

Модульдің мақсаты: білім және дағдыларды меңгеруі тиіс:
ортопедиялық және ортодонтиялық науқастарды қабылдау бойынша.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 – көшіру. Тәжірибеде қолдану.	- тіс –жақ ақауларының даму сатысындағы бұзылуын меңгере білу; ерте нәрестелік жастағы аурулар; тұқым қуалаушылық ауытқулар	- ортопедиялық аппарат-тар: (сымдар, пластмас-салар, өздігінен қататын термопластикалық, эластикалық).	Дәріс Оқулық Кесте

	- тіс жиегі ауруларын емдеу; - пульпитті емдеу.		құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Д1			
Периодонтитті емдеу	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі ауруларын емдеу; - периодонтитті емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	
Модуль Е1			

30 Құзыреттілік саласы - Ортопедиялық және ортодонтиялық стоматология негіздері

Оқу модулі А1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін, студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай тіс-жақ ақауларының этиологиясын, потогенезін, клиникалық ағымын, анықталуын, алдн алуын және емдеуін; - тұқым қуалау ақаулары; - зиянд әдеттерін білу керек.
Ұзіреттілік саласы Б - Ортопедиялық науқастарды тексеру әдістерін.	
Оқу модулі Б1	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай арнаы зеттеу әдістерін білу керек: - тіс-жақ жүйесі ақауларын аппараттармен емдеуді, алдын алуын және негізгі қағидаларын; - ортопедиялық аппараттар туралы.
Құзіреттілік саласы В - Жақ-бет аймағының функциональді анатомиясы.	
Оқу модулі В1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай тістердің беріктігін қамтамасз ететін факторлар тралы; - ортикулияция және окклюзия тралы түсінікті; окклюзия түрлерін; - тіс қатарының арасындағы қатынасын; диогноз туралы; ортопедиялық емдеудің жоспарлары мен сауалдарын; - протездің түрлері туралы:көшіру қасықтарын таңдауды; көшірулі бағалау туралы.
Құзіреттілік саласы Г - Ортопедиялық науқасты тексеру.	
Оқу модулі Г1	- ортопедиялық емдеудің жоспарлары мен сауалдарын; - протездің түрлері туралы:көшіру қасықтарын таңдауды; көшірулі бағалау туралы.
Құзіретілік саласы Д - Тіс сауыты бұзылуын протездің клиникалық сатылары.	

Оқыту модулі П2	- тіс жегісі таралуы, оған анықтама; - тіс жегісі таралуын анықтау; - тіс жегісі таралуы көтігінін оны анықтау; - КПУ және КП тіс жегісі көп таралуынын индексін анықтау.
Құзреттілік бөлім Р - Балалларддағы тіс жегісі болдырмаудын алдын алу.	
Оқыту модулі Р1 Оқыту модулі Р2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен балаллардағы тіс жегісі болдырмаудын алдын алу; - тіс жегісі болдырмаудын негізгі жағдайында және әдістері; - фторлакты қолдану әдісі; - ауруды тоқтату дәрілер; - терең фиссураны жауы тастау әдісі; - тіс жегісінін болдырмаудағы тамаққа тепетендік маңызы; - тіс жегісін болдырмау жоспарын жасап, орындалуын бақлау.
Құзреттілік бөлім С - Балалардағы парадонт ауруының алдын алу.	
Оқыту модулі С1 Оқыту модулі С2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен балалардағы парадонт ауруын алдын алу; - парадонт аурулардын алдын алу жоспарын жасау; - тіс ет жағдайын бағалау әдісі; - тіс тастар түрі; - тіс тастарын тазалауға арналған құралдар; - тіс тастарын тазалау әдісі.
Құзреттілік бөлім Т - Балаларда тіс жақ өз қалпынан ауытқудын алдын алу.	
Оқыту модулі Т1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен балаларда тіс жақ өз қалпынан ауытқудын алдын алу; - тістесу түрлері; - паталогиялық тістесу даму болжамы және себебі; - тіс жақ өз қалпынан ауытқудын алдын алу әдістері; - миогимнастика әдісін өткізу.
Құзреттілік бөлім У - Стоматологиялық аурулардын алдын алудағы негізгі әдіс-диспансеризация.	
Оқыту модулі У1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын алдын алудағы негізгі әдіс – диспансеризация; - диспансеризация туралы түсініктеме; - диспансерлік топтарды құрау әдістері; - стоматологиялық аурулардын алдын алу топтарын ұйымдастыру.
Құзреттілік бөлім Ф - Стоматологиялық аурулардын комплекс түрінде негізгі алдын алу негізін құрастыру	
Оқыту модулі Ф1 Оқыту модулі Ф2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын комплекс түрінде негізгі алдын алу негізін құрастыру; - комплексті түрде аурудын алдын алуын жоспарлау; - комплексті түрде аурудын алдын алуды ендіру; - Қазақстанда стоматологялық аурулардын негізгі эпидемиологиясы; - стоматологиялық аурулардын дамуы және жүру ерекшеліктерінін алдын алудағы өндіріс ауданында және экологиялық қолайсыздық аймағында.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Стоматологиялық мекемедегі мейірбике**

Модульдің мақсаты: Стоматология бөліміндегі мейірбике дағдыларын меңгеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тәжірбиеде білімдігін ауруларды күтуде, ел арасында диспансеризация, заңдылық және моральдық міндеттемесін қолдану.	- диспансерлік топтарды анықтау; - іс қағаздары; - диспансерлік есепке кіргізу.	- тақырыптын тапсырмасымен мақсаты; - диспансеризацияның орны, аурудын алдын алу және ерте диагностикасы, медицина қызметкерлерінін заңдылық міндеттемелері.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Б1			
- тәжірбиеде білімділігін медицина этика біліміне, деонтология, медицина қызметкерлерінін жеке тазалығына қолдану.	- стоматологиялық науқаспен сұқпаттасу (психологиялық түрде сендіру); - жеке тазалық сақтау ережесін оқыту. Жеке тазалықты сақтау.	- «Медициналық этика деонтология деген не?» - анықтама беру (тістерін сақтау) науқастын жеке тазалық ережесін, медицина қызметкерлерінің (қолды өндеу) жеке тазалығы.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
В1			
- тәжірбиеде білімдігін санитар эидемилогиялық стоматологияда ЛПУ тәртібін, залалсыздандыру, тазарту, бұйрық бойынша дез.ертіндісін дайындап қолдану.	- 0,5% хлор әк ертіндісін, 1%, 3%, 5% хлоромин ертіндісін дайындау, тазарту және залалсыздандыру әдістерін қолдану.	- бұйрық бойынша санитар эпидемиологиялық тәртіпті стоматологияда ЛПУ, тазалық залалсыздандыру анықтауын, хлоромин ертіндісін дайындау.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Г1			
- тәжірбиеде білімділігін бұйрық бойынша тазарту алдындағы өндеу, медицина құралдарын тазарту алдындағы өдеу тазартуда залалсыздандыру анықтамасын қолдану.	- стоматологиялық құралдарды тазарту алдындағы өндеу, тазарту, залалсыздандыру жұмысынын сапасында қауыпсыздық ережесін сақтау.	- бұйрық бойынша құралдардын тазартылған уақтысын, тазарту алдындағы, стоматологиялық құралдырды тазарту, сапасына бақылау, медициналық құралдарды тазалааy, залалсыздандыру.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Д1			
- тәжрибеде білімділігін дене қызыуын өлшеуді,қантамыр соғуын,қан қысымын өлшуде қолдану.	- дене қызуын, қан тамыр соғуын, қан қысымын, алынған нәтижеге баға беру.	- дене қызуын тексеретін медицина терморметрі, дене қызыуын өлщеу әдісін, графикті бейнені, артериалдісоғу қасиетін, қан тамыр сысын, қан қысымы туралы анықтама.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Е1			
- тәжрибеде білімділігін стоматологиялық ,ЛПУ дәрілерін тарату, сақтауында қолдану.	- дәрілерді жазып шығару, дәрілерді сақтай білу, ауруларға дәрі тарату.	- дәрілерді жазып тарату, дәрілерді сақтау режесін, дәрілерді тарату ережесін.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Ж1			
- тәжрибеде білімділігін дәрілерді егу жолдарын, ауыз қуысы арқылы ендіруде қолдану.	- сублингвалді, инфалтрат, проводниктi аппликациялық әдістермен дәріні егу.	- дәріні ауыз қуысы арқылы, сублингвалді, инфилтрациялық, проводник түрінде енгізу.	Дәріс, тесттер, оқулықтар

Модульдің сертификациясы

Модульдің атауы: **Терапиялық стоматология**

Модульдің мақсаты: Ауыз қуысы және тіс ауруларын қарау, диагноз қою, алдын алу, емдеу әдістеріне оқыту.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- науқасты қараудағы негізгі және қосмша әдістерді қолдану.	- науқастың қал – жағдайын сұрау, ауыз қуысы мүшелерін, тіндерін тексеру, толқындату, сипалау; - науқасты тексерудің қосымша әдістерін қолдану.	- стоматологиялық бөлмені ұйымдастыружәне жабдықтау; - терапиялық стоматологиядағы асептика негіздері - науқаст қараудағы клиникалық тәсілдері жайлы түсінік (обьективті, субьективті, және қосымша тәсілдер); - ауыз қуысының құрлымы, мүшелердің атқаратын қызметтері, тіндердің түрлері; - адам тістерінің анатомиясы.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав; Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель).
Б1			
- тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав; Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі-дәрмектер.
Модуль В1			
- тіс жиегін емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі аурулары емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав; Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Модуль Г1			
- пульпитті емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу;	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав; Заласыздандырғыш лампа;

	- тіс жегінсіз, тіс жегі пулпит, периодонтит, парадонт ауруларын, ауыз қуысының шырышты қабатын ауруларын емдейді.
Құзіреттілік саласы А – Науқасты тексеру әдістері.	
Оқыту модулі А1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - науқасты обьективті және субьективті әдістерімен тексере алады; - патологияны анықтауда өзінің білімімен тәжірибесін қолдана алады.
Құзіреттілік бөлімі Б – Науқастың тіс жиегісіз ауруларын диогностикалау және емдеу.	
Оқыту модулі Б1. Флюороз Гипопазия. Даммаған амелегенез Стентон-Капдепон сендромы. Тіс жарақаттары. Тіс қатары тінінің желінуі. Қшқылды некроз. Сына тәрізді дефект (ақау кемістік). Тістің қатты тіндерінің некрозы. Тістің қаттын тіндерінің эрозиясы. Тістің қатты тіннің гиперестезиясы.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологияларға тура диогоз беріп, саралы диогноз жасай алады; - тіс жегінсіз ауруларды емдей алады.
Құзіреттілік бөлімі В – Тіс жегі ауруларын емдеу және диогноз қою.	
Оқу модулі В1 – Тіс жиегі.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диогноз қоя алады; - тіс жиегін емдей алады.
Құзіреттілік саласы Г – Пулпа ауруларын емдеу және диагностика қою.	
Оқу модулі Г1 - Пульпит.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пульпитті емдейді.
Құзіреттілік саласы Д - Периодонт қабынуына диагноз қою және емдеу.	
Оқу модулі Д1- Периодонтит	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - периодонтитті емдейді.
Құзіреттілік саласы Е - Пародонт ауруларын емдеу және диагноз қою.	
Оқу модулі Е1 - пародонт аурулары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пародонт ауруларын емдейді.
Құзіреттілік саласы Ж - Ауыз қуысының шырышты қабат ауруларна диагноз қою және емдеу	
Оқу модулі Ж1 - Ауыз қуысының шырышты қабат аурулары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - ауыз қуысының шырышты қабат ауруларын емдейді.

З1			
- тәжрибеде білімділігін парентаралді жолмен дәріні егу, дәрі ерітіндісі ампулада, флаконда жиынтықтадолады, теріасты, тері, тамыр арқылы егу әдісіне қолдану.	- қолын дайындау, ампуладан не флаконнан шприц ке дәріні алу, дәріні тері астына, теріге,қан тамырына егу.	- дәріні ауыз қуысы арқылы егу туралы анықтама, дәріні парентаралді егудің артықшылығы, шприц құрылысы шприцтерді жинау.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
И1			
- тәжрибеде білімділігінқан тамыры мен, қан тамырына құю, егуден пайда болған асқынуда алғашқы көмек көрсетуге қолдану.	- қолын дайындау, дәріні ампуладан алып, венаға салу, егіден пайда болған асқынуда жедел көмек көрсету.	- ампуладан дәріні алу әдісін, венаға дәріні егу, егуден пайда болатын асқынуда жедел жәрдем көрсету.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
К1			
- тәжрибеде білімділігін тазалық туралы білімдеіқолдану.	- санитарлы ақпарат жұмысын жүргізу.	- стоматология ауруларын алдын алу және санитарлық жағдайды, тазалық туралы түсінік.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Л1			
- тәжрибеде білімділігінауыз қуысы тазалау әдісіне қолдану.	- тіс щеткасының қаттылығы, ауруға тіс щеткасы түрлерін ұсыну, балаларды тіс тазалауға үйрету.	- ауыз қуысының жеке тазалығы туралы түсініктеме, жеке ауыз қуыс тазалығы, щетка, сықпа, олады тазарту, тіс тазалау әдістерін.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
М1			
- тәжрибеде білімділігін негізгі және кәсіптік түрде ауыз қуысына қолдана білу.	- тазалық индексін Федоров, Володкин, Грин Вермолиндікімен, тіс тазалауды кәсіптік түрде тазалау бақылау.	- тісті жекеше кәсіптік бағалаумен тазалау туралы түсініктеме, жеке тазалық туралы анықтау, түсіндіру, ауыз қуысында кәсіптік тіс тазалау анықтамасы.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Н1			
- тәжрибеде білімділігін балалардың ауыз қуысын тазалықта ұстау туралы тазалық бұрышын, кабинетін ұйымдастыруға қолдану.	- тазалық туралы бұрыш,кабинетті ұйымдастыруға ат салысу, тазалық туралы сабақ өткізу, ел арасында тазалық жайлы үгіт жүргізу, сан. бюллетень шығару, балаларға негізгі тазалық сақтауды дарыту.	- ауыз қуысының тазалағы туралы бұрыштама,кабинеттерін ұйымдастыру бұрыштама, кабинеттерін бейнелеу, тазалық сабағын өткізу әдістері, балаларда әртүрлі жаста ауыз қуыс тазалығының ерекшеліктері.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
О1			
- тәжрибеде білімділігін стоматологиялық тексеріп, көру ерекшеліктері білімін қолдану.	- ауруды сұрап, көру, тіс қатары пішінін жазу, медициналық қарау картасын толтыру, құралдарды тазарту, тазалық индексін анықтау.	- сұрақтармен анықтап, тексеріп қарау, қарайтын құралдарды тазарту,тіс қатары формуласын толтыру, медциналық картаны толтыру, стоматологиялық ауруларды қарап көру.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
П1			
- тәжірибеде білімділігін стоматология ауруларын және тіс жегінің таралуы эпидемо-логиясын білу.	- балаларды тексеру, тіс жегінің тарауын анықтан және эпидемиолгиясын қолдану.	- тіс жегінің таралуы, оған анықтама.	Дәріс, тесттер, оқулықтар

П2			
- тәжірибеде білімділігін стомотологиялық аурулардың және тіс жегінің қарқыны.	- балаларды тексеру, КПУ және КП, тіс жегі қарқынының индексін анықтау.	- тіс жегі қарқыны, оның анықтамасы.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Р1			
- тәжірибеде білімділігін балалар тіс жегінің алдын алу шарасын қолдану.	- тіс жегі болдырмаудың жоспарын құрастыру, тіс жегі ауруын алдын алуын нәтижесі туралы есеп беру, тістерді фторлакпен жағу, ауруды қайтару аппликациясын жасау.	- тіс жегі аурудың алдын алу негізгі әдістері, фторлак қолдану әдісі, ауруды тоқтатуға арналған дәрілер.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Р2			
- тәжірибеде білімділігін балалар тіс жегі ауруының алдын алу фиссурасын жабу.	- көрсеткіші бойынша фтор, кальций, фосфор, витамин беру, терең фиссураларды жабу.	- терең фиссураны жабу әдісі, тіс жегі алдын алуда тамаққа тепе-теңдік рационын белгілеу, тіс жегі ауруының алдын алу, жоспарын жасау және нәтижесін анықтау.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
С1			
- тәжірибеде білімділігін балалардағы пародонт ауруының алдын алуна қолдану.	- пародонт ауруының алдын алу жоспарын құрастыру, РМА индексін анықтау.	- пародонт ауруларының алдын алу жоспарын құрастыру, тіс еті жағдайын бағалау әдісі, тіс тастарының түрлері.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
С2			
- тәжірибеде білімділігін балалардағы пародонт ауруының алдын алуна тіс тастарын қолдану.	- тіс тастарын алу, тіс тастарын тазалау.	- тіс тастарын алуға қолданылатын құралдар, тіс тастарын алудың әдістері, тіс тастарын тазалау әдістері.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Т1			
- тәжірибеде білімділігін балалардағы тіс жақ ауытқуларының алдын алуға қолдану.	- ауруды тексеріп қою, тістесудің түрін анықтау, тістесуде ауытқудың дамуының себебімен жобалама анықтамасы, ортодонтиялық емдеуде қолданылатын әдістің нәтижесін бақылау, балалармен миогимнастика жаттығуын өткізу, тістерін таңдап егеу.	- тістесу түрлері, патологиялық тістесудің дамуы және оның себептері, тіс жақ ауытқудың алдын алу әдістері, миогимнастика әдісін өткізу.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
У1			
- тәжірибеде білімділігін стоматологиялық аурулардың алдын алу және негізгі әдісі – диспансеризацияда қолдану.	- стоматологиялық аурулардың алдын алу туралы жоспарды диспансер түрінде топқа бөлу, әрбір ауруды топқа бөліп іс қағазын бөлу.	- диспансеризация туралы анықтама, диспансерлік топ құрау әдісі, стоматологиялық аурулардың алдын алу диспансерлік тобын ұйымдастыру.	Дәріс, тесттер, оқулықтар

келген науқасты қабылдау.	- мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	емдеу.	дандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
И1			
- бет жақ аймағының жарақаты мен зақымдануымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - тістердің сынуы мен шығуын емдеу, жақтың сынуында уақытша немесе тұрақты консервативті қозғалмайтын ем жүргізу, мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ аймағының жарақаты мен зақымдануына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Тістердің сынуы мен шығуын қарауға және емдеуге арналған стоматологиялық құралдар. Жақтың сынуында уақытша немесе тұрақты консервативті қозғалмайтын ем жүргізу. Стоматологиялық материалдар мен дәрілер.
К1			
- бет жақ жүйкелерінің зақымдануы мен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ жүйкелерінің зақымдануына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
Л1			
- астыңғы жақ самай буындарының ауруымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - астыңғы жақ самай буыны ауруына диагноз қою және емдеу.	

29 Құзыреттілік саласы - Терапиялық стоматология

Мамандық құзіреттілігі ауыз - қусы мен тіс аруларын емдеу мен алдын алу шаралары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - науқасты тексеру әдістерін меңгереді, обьективті және субьетивті тексеру әістерін меңгерген; - алған білімін қолданады потологияны анықтауға тәжірибесін қолдана алады; - ауыз қуысының потологияларын, тіс жегісіз ауруларды, тіс жегін пулпитті, периодонтиті парадонт ауруларын, ауыз қуысының шырышты қабатындағы ауруларды сараптаған диогназ қоя алады.

Г1			
- бет жақ аймағының одонтогенді қабынуларын емдеу.	- анамнез жинау. - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - жақтың жедел іріңді қабынуы мен периодонтит қабынуын емдеу.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - жақтың жедел іріңді қабынуы мен периодонтит қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекция-лаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Іріңді ошақты және тісті жұлуға арналған стоматологиялық құралдар, материалдар, дәрілік заттар.
Д1			
- тіс жарып шығу ауруларын емдеу.	- анамнез жинау. - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - тістердің дұрыс орналаспауы мен переконоритті емдеу.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - тістердің дұрыс орналаспауы мен переконоритті емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Іріңді ошақты және тісті жұлуға арналған стоматологиялық құралдар, материалдар, дәрілік заттар.
Е1			
- жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуымен науқасты қабылдау.	- анамнез жинау. - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - мамандандырыл-ған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
Ж1			
- бет жақ аймағының инфекциялық қабынуларымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырыл-ған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ аймағының инфекциялық қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
З1			
- сілекей бездерінің зақымдануымен	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою;	- этиологиясы, клиникасы; - сілекей бездерінің қабынуына диагноз қою және	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыз-

Ф1			
- тәжірибеде білімділігін стоматологиялық аурулардың негізгі алдын алу комплексін құрастыруда қолдану.	- комплексті емдеуді жоспарлау, аурудың алдын алу комплесін енгізу.	- аурудың алдын алу, комп-лексті құрылысын жоспарлау, аурудың алдын алу құрылы-сын комплексті түрде енгізу.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Ф2			
- тәжірибеде білімділігін Қазақстанда стоматология аурулардың комплексті алдын алу негізін жасауды қолдану.	- аурудың алдын алу құрылысын комплексті түрде жоспарлау.	- Қазақстанда стоматология-лық аурулардың негізгі эпидемиологиясы, өндіріс ауданында және экологиялық қауіпке ұшырау аймағында стоматологиялық аурулардың алдын алу, өту ерекшеліктері.	

22 Құзыреттілік саласы - Хирургиялық стоматология

Құзыретті саласы – Тіс хирургиясы және Бет жақ жарақаты.	Оқу аяқталғаннан кейін оқушы: - науқасты тексеру әдістерін меңгереді, объективті және субъективті тексеру әдістерін меңгереді; - алған білімін қолдана алады, білімі мен тәжірибесін патологияны анықтауға қолданады; - жансыздандыру жасай алады; - патологияны дұрыс диагностика жасай алады, тіс жарып шыққандағы ауруларды салыстырмалы диагностика жасай алады, жақ-бет аймағындағы одонтогенді қабынуларды, жоғарғы жақ қуысындағы одонтогенді қабынуларды, жақ-бет аймағындағы инфекциялық қабынуларды, сілекей бездерінің аурулары мен зақымдануларын анықтай алады және тістерді жұла алады.
Құзыреттілік саласы А – Науқасты тексеру әдістері.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - науқасты тексеруді, науқасты объективті, субъективті тексеру әдісін меңгереді; - білімі мен тәжірибесін патологияны анықтауға қолданады
Құзыреттілік саласы Б – Бет жақ аймағындағы жансыздандырулар.	
Б1оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - жергілікті жансыздандыру жасайды.
Құзыреттілік саласы В – тіс жұлу.	
В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - тіс жұла алады.
Құзыреттілік саласы Г – Бет жақ аймағының одонтогенді қабынулары.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және салыстырмалы диа-гностика жасай алады; - периодонт қабынулары мен жақтың жедел іріңдікті қабынуларын емдейді.
Құзыреттілік саласы Д – Тіс жарып шығу аурулары.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және салыстырмалы диа-гностика жасауды біледі; - тіс жарып шығу ауруларын емдейді.

Құзыреттілік саласы Е – Жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуы.	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды, жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуын салыстырмалы диагностикалауды жасай алады.
Құзыреттілік саласы Ж – Бет жақ аймағының инфекциялы қабынуы.	
Ж1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және бет жақ аймағының инфекциялық қабынуларын салыстырмалы диагностикалауды жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы З – Сілекей безінің ауруы мен зақымдануы.	
З1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және сілекей безінің ауруларын мен зақымдануын салыстырмалы диагностикалауды жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы И – Бет жақ аймағының зақымданып жарақаттануы.	
И1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және бет жақ аймағының зақымданып жарақаттануын, салыстырмалы диагностика жүргізе алады; - тістің шығуы мен сынуын емдейді, жақтың сынуында уақытша және тұрақты.
Құзыреттілік саласы К – Бет жақ нервтерінің аурулары мен бұзылу.	
К1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауда бет жақ нервтерінің ауруы мен бұзылуларын салыстырмалы диагностика жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы Л – Астыңғы жақ самай буындарының ауруы.	
Л1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалау, астыңғы жақ самай буындарының ауруларына салыстырмалы диагностика жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы М – Бет жақ аймағының ісік және ісік тәріздес бұзылуы.	
М1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалау; - бет жақ аймағының ісік және ісік тәріздес ауруларына салыстырмалы диагностика жүргізе алады.

Құзыреттілік саласы М – Бет жақ аймағының ісік және ісік тәріздес бұзылуы.	
М1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалау; - бет жақ аймағының ісік және ісік тәріздес ауруларына салыстырмалы диагностика жүргізе алады.

Модульдің сертификациясы

Модульдің атауы: **Хирургиялық стоматология**

Модульдің мақсаты: тексеру, диагностикалау, бет-жақ аймағының ауруларын емдеу әдістерін меңгеру

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- науқасты негізгі және қосымша тексеру әдістерін қолдану.	- науқасқа сұрақ жүргізу, ауыз қуысының тіндерін көру, сипап және соғып тексеру қосымша тексеру әдістерін жүргізу.	- стоматологиялық бөлмені ұйымдастыру және жабдықтау; - хирургиялық стоматологиядағы асептика қағидалары; - клиникалық тексеру әдісі туралы түсінік (объективті, субъективті қосымша әдістері). Бет жақ тіндерінің құрылымы және қызметтері.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы.
Б1			
- бет жақ аймағындағы жансыздандырулар.	- аппликациялық инфильтрациялық өткізгіштік жансыздандыру жасау.	- жалпы жансыздандыру: - наркоз жасау; - наркозға қолданылатын дәрілік заттар; - жергілікті жансыздандыру; - тістердің жүйкеленуі; - жансыздандырғыштар; - құралдар; - инъекциялық және инъекциялық емес жансыздандыру; - инфильтративті, өткізгіштік және өзектік жансыздандыру.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Стоматологиялық жансыздандырғыш құралдар. Стоматологиялық материалдар мен дәрілер.
В1			
- тіс жұлу.	- анамнез жинау. - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - діс жұлу.	- тісті жұлуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер: - тісті жұлу әдістемесі; - тісті жұлуға арналған қысқыштар мен элеваторлар; - тісті жұлу кезіндегі және жұлғаннан кейінгі асқынулар.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Тістерді жұлуға арналған стоматологиялық құралдар. Стоматологиялық материалдар мен дәрілік заттар.

В1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - тіс жұла алады.
Құзыреттілік саласы Г – Бет жақ аймағының одонтогенді қабынулары.	
Г1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және салыстырмалы диагностика жасай алады; - периодонт қабынулары мен жақтың жедел іріңдікті қабынуларын емдейді.
Құзыреттілік саласы Д – Тіс жарып шығу аурулары.	
Д1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және салыстырмалы диагностика жасауды біледі; тіс жарып шығу ауруларын емдейді.
Құзыреттілік саласы Е – Жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуы.	
Е1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды, жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуын салыстырмалы диагностикалауды жасай алады.
Құзыреттілік саласы Ж – Бет жақ аймағының инфекциялы қабынуы.	
Ж1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және бет жақ аймағының инфекциялық қабынуларын салыстырмалы диагностикалауды жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы З – Сілекей безінің ауруы мен зақымдануы.	
З1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және сілекей безінің аурулары мен зақымдануын салыстырмалы диагностикалауды жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы И – Бет жақ аймағының зақымданып жараланuы.	
И1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауды және бет жақ аймағының зақымданып жараланuын, салыстырмалы диагностика жүргізе алады; - тістің шығуы мен сынуын емдейді, жақтың сынуында уақытша және тұрақты.
Құзыреттілік саласы К – бет жақ нервтерінің аурулары мен бұзылу.	
К1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалауда бет жақ нервтерінің ауруы мен бұзылуларын салыстырмалы диагностика жүргізе алады.
Құзыреттілік саласы Л – Астыңғы жақ самай буындарының ауруы.	
Л1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - патологияны дұрыс диагностикалау, астыңғы жақ самай буындарының ауруларына салыстырмалы диагностика жүргізе алады.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Хирургиялық стоматология**

Модульдің мақсаты: Науқасты тексеру, диагностикалау, бет жақ аймағының ауруларын емдеу әдістерін меңгеру.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- науқасты негізгі және қосымша тексеру әдістерін қолдану.	- науқасқа сұрақ жүргізу, ауыз қуысының тіндерін көру, сипап және соғып тексеру қосымша тексеру әдістерін жүргізу.	- стоматологиялық бөлмені ұйымдастыру және жабдықтау; - хирургиялық стоматологиядағы асептика қағидалары; - клиникалық тексеру әдісі туралы түсінік (объективті, субъективті қосымша әдістері). Бет жақ тіндерінің құрылымы және қызметтері.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы.
Б1			
- бет жақ аймағындағы жансыздандырулар.	- аппликациялық инфильтрациялық өткізгіштік жансыздандыру жасау.	- жалпы жансыздандыру: - наркоз жасау; - наркозға қолданылатын дәрілік заттар; - жергілікті жансыздандыру; - тістердің жүйкеленуі; - жансыздандырғыштар; - құралдар; - инъекциялық және инъекциялық емес жансыздандыру; - инфильтративті, өткізгіштік және өзектік жансыздандыру.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Стоматологиялық жансыздандырғыш құралдар. Стоматологиялық материалдар мен дәрілер.
В1			
- тіс жұлу.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - тіс жұлу.	- тісті жұлуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер: - тісті жұлу әдістемесі; - тісті жұлуға арналған қысқыштар мен элеваторлар; - тісті жұлу кезіндегі және жұлғаннан кейінгі асқынулар.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Тістерді жұлуға арналған стоматологиялық құралдар. Стоматологиялық материалдар мен дәрілік заттар.
Г1			
- бет жақ аймағының одонтогенді қабынуларын емдеу.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - жақтың жедел іріңді қабынуы мен периодонтит қабынуын емдеу.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - жақтың жедел іріңді қабынуы мен периодонтит қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Іріңді ошақты және тісті жұлуға арналған стоматологиялық құралдар, материалдар, дәрілік заттар.

Д1			
- тіс жарып шығу ауруларын емдеу.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - тістердің дұрыс орналаспауы мен переконоритті емдеу.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - тістердің дұрыс орналаспауы мен переконоритті емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Іріңді ошақты және тісті жұлуға арналған стоматологиялық құралдар, материалдар, дәрілік заттар.
Е1			
- жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуымен науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру жүргізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, патогенезі, клиникасы; - жоғарғы жақ қуысының одонтогенді қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
Ж1			
- бет жақ аймағының инфекциялық қабынуларымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ аймағының инфекциялық қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
З1			
- сілекей бездерінің зақымдануымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау.; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы. - сілекей бездерінің қабынуына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
И1			
- бет жақ аймағының жарақаты мен зақымдануымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - тістердің сынуы мен шығуын емдеу, жақтың сынуында уақытша немесе тұрақты консервативті қозғалмайтын ем жүргізу, мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ аймағының жарақаты мен зақымдануына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Тістердің сынуы мен шығуын қарауға және емдеуге арналған стоматологиялық құралдар. Жақтың сынуында уақытша немесе тұрақты консервативті қозғалмайтын ем жүргізу. Стоматологиялық материалдар мен дәрілер.

	ортодонтиялық емдеуде қолданылатын әдістің нәтижесін бақылау, балалармен миогимнастика жаттығуын өткізу, тістерін таңдап егеу.		
К1			
- тәжірибеде білімділігін стоматологиялық аурулардың алдын алу және негізгі әдісі – диспансеризацияда қолдану.	- стоматологиялық аурулардың алдын алу туралы жоспарды диспансер түрінде топқа бөлу, әрбір ауруды топқа бөліп іс қағазын бөлу.	- диспансеризация туралы анықтама, диспансерлік топ құрау әдісі, стоматологиялық аурулардың алдын алу диспансерлік тобын ұйымдастыру.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Л1			
- тәжірибеде білімділігін стоматологиялық аурулардың негізгі алдын алу комплексін құрастыруда қолдану;	- комплексті емдеуді жоспарлау, аурудың алдын алу комплесін енгізу;	- курудың алдын алу, комплексті құрылысын жоспарлау, аурудың алдын алу құрылысын комплексті түрде енгізу;	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Л2			
-тәжірибеде білімділігін Қазақстанда стоматология аурулардың комплексті алдын алу негізін жасауды қолдану.	- аурудың алдын алу құрылысын комплексті түрде жоспарлау.	- қазақстанда стоматологиялық аурулардың негізгі эпидемиологиясы, өндіріс ауданында және экологиялық қауіпке ұшырау аймағында стоматологиялық аурулардың алдын алу, өту ерекшеліктері.	

28 Құзыреттілік саласы - Хирургиялық стоматология

Құзыретті саласы – Хирургиялық стоматология.	Оқу аяқталғаннан кейін оқушы: - науқасты тексеру әдістерін меңгереді, объективті және субъективті тексеру әдістерін меңгереді; - алған білімін қолдана алады, білімі мен тәжірибесін патологияны анықтауға қолданады; - жансыздандыру жасай алады; - патологияны дұрыс диагностика жасай алады, тіс жарып шыққандағы ауруларды салыстырмалы диагностика жасай алады, жақ-бет аймағындағы одонтогенді қабынуларды, жоғарғы жақ қуысындағы одонтогенді қабынуларды, жақ-бет аймағындағы инфекциялық қабынуларды, сілекей бездерінің аурулары мен зақымдануларын анықтай алады және тістерді жұла алады.
Құзыреттілік саласы А – Науқасты тексеру әдістері.	
А1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - науқасты тексеруді, науқасты объективті, субъективті тексеру әдісін меңгереді; - білімі мен тәжірибесін патологияны анықтауға қолданады.
Құзыреттілік саласы Б – Бет жақ аймағындағы жансыздандырулар.	
Б1 оқыту модулі	Оқыту аяқталғаннан кейін оқушы: - жергілікті жансыздандыру жасайды.
Құзыреттілік саласы В – Тіс жұлу.	

кабинетін ұйымдастыруға қолдану.	жайлы үгіт жүргізу, сан. бюллетень шығару, балаларға негізгі тазалық сақтауды дарыту.	тазалық сабағын өткізу әдістері, балаларда әртүрлі жаста ауыз қуыс тазалығының ерекшеліктері.	
Д1			
- тәжрибеде білімділігін стоматологиялық тексеріп, көру ерекшеліктері білімін қолдану.	- ауруды сұрап,көру,тіс қатары пішінін жазу, медициналық қарау картасын толтыру, құралдарды тазарту, тазалық индексін анықтау.	- сұрақтармен анықтап, тексеріп қарау, қарайтын құралдарды тазарту, тіс қатары формуласын толтыру, медциналық картаны толтыру,стоматологиялық ауруларды қарап көру.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Е1			
- тәжірибеде білімділігін стоматология ауруларын және тіс жегінің таралуы эпидемологиясын білу;	- балаларды тексеру, тіс жегінің тарауын анықтан және эпидемиолгиясын қолдану;	- тіс жегінің таралуы, оған анықтама;	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Е2			
- тәжірибеде білімділігін стомотологиялық аурулардың және тіс жегінің қарқыны.	- балаларды тексеру, КПУ және КП, тіс жегі қарқынының индексін анықтау.	- тіс жегі қарқыны, оның анықтамасы.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Ж1			
- тәжірибеде білімділігін балалар тіс жегінің алдын алу шарасын қолдану;	- тіс жегі болдырмаудың жоспарын құрастыру, тіс жегі ауруын алдын алуын нәтижесі туралы есеп беру, тістерді фторлакпен жағу, ауруды қайтару аппликациясын жасау;	- тіс жегі аурудың алдын алу негізгі әдістері, фторлак қолдану әдісі, ауруды тоқтатуға арналған дәрілер;	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Ж2			
- тәжірибеде білімділігін балалар тіс жегі ауруының алдын алу фиссурасын жабу.	- төрсеткіші бойынша фтор, кальций, фосфор, витамин беру, терең фиссураларды жабу.	- терең фиссураны жабу әдісі, тіс жегі алдын алуда тамаққа тепе-теңдік рационын белгілеу, тіс жегі ауруының алдын алу, жоспарын жасау және нәтижесін анықтау.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
З1			
- тәжірибеде білімділігін балалардағы пародонт ауруының алдын алуна қолдану;	- пародонт ауруының алдын алу жоспарын құрастыру, РМА индексін анықтау;	- пародонт ауруларының алдын алу жоспарын құрастыру, тіс еті жағдайын бағалау әдісі,тіс тастарының түрлері;	Дәріс, тесттер, оқулықтар
З2			
- тәжірибеде білімділігін балалардағы пародонт ауруының алдын алуна тіс тастарын қолдану.	- тіс тастарын алу, тіс тастарын тазалау.	- тіс тастарын алуға қолданылатын құралдар, тіс тастарын алудың әдістері, тіс тастарын тазалау әдістері.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
И1			
- тәжірибеде білімділігін балалардағы тіс жақ ауытқуларының алдын алуға қолдану.	- ауруды тексеріп қою, тістесудің түрін анықтау, тістесуде ауытқудың дамуының себебімен жобалама анықтамасы,	- тістесу түрлері, патологиялық тістесудің дамуы және оның себептері, тіс жақ ауытқудың алдын алу әдістері, миогимнастика әдісін өткізу.	Дәріс, тесттер, оқулықтар

К1			
- бет жақ жүйкелерінің зақымдануы мен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - бет жақ жүйкелерінің зақымдануына диагноз қою және емдеу.	Плакаттар, стандарттар, тіректік дәрістер, стоматологиялық қондырғы, автоклав, залалсыздандыру лампасы, құрғақ күйдіру шкафы, дезинфекциялаушы заттар, стоматологиялық құралдар қоятын үстел, стоматологиялық құралдар жиынтығы. Қарап тексеруге арналған құралдар, дәрілер.
Л1			
- астыңғы жақ самай буындарының ауруымен келген науқасты қабылдау.	- анамнез жинау; - тексеру өткізу; - диагноз қою; - мамандандырылған көмек көрсетуге бағыттау.	- этиологиясы, клиникасы; - астыңғы жақ самай буыны ауруына диагноз қою және емдеу	

23 Құзыреттілік саласы - Терапиялық стоматология

Мамандық құзіреттілігі ауыз - қусы мен тіс аруларын емдеу мен алдын алу шаралары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - науқасты тексеру әдістерін меңгереді, обьективті және субьетивті тексеру әістерін меңгерген; - алған білімін қолданады потологияны анықтауға тәжірибесін қолдана алады; - ауыз қуысының потологияларын, тіс жегісіз ауруларды, тіс жегін пулпитті, периодонтиті парадонт ауруларын, ауыз қуысының шырышты қабатындағы ауруларды сараптаған диогназ қоя алады; - тіс жегінсіз, тіс жегі пулпит, периодонтит, парадонт ауруларын, ауыз қуысының шырышты қабатын ауруларын емдейді.
Құзіреттілік бөлімі А – Науқасты тексеру әдістері.	
Оқыту модулі А1	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - науқасты обьективті және субьективті әдістерімен тексере алады; - патологияны анықтауда өзінің білімімен тәжірибесін қолдана алады.
Құзіреттілік бөлімі Б – Науқастың тіс жиегісіз ауруларын диагностикалау және емдеу	
Оқыту модулі Б1. Флюороз Гипопазия. Даммаған амелегенез Стентон-Капдепон сендромы. Тіс жарақаттары. Тіс қатары тінінің желінуі. Қшқылды некроз. Сына тәрізді дефект (ақау кемістік). Тістің қатты тіндерінің некрозы. Тістің қаттын тіндерінің эрозиясы. Тістің қатты тіннің гиперестезиясы.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологияларға тура диогоз беріп, саралы диогноз жасай алады; - тіс жегінсіз ауруларды емдей алады.
Құзіреттілік бөлімі В – Тіс жегі ауруларын емдеу және диогноз қою.	
Оқу модулі В1 – тіс жиегі	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диогноз қоя алады; - тіс жиегін емдей алады.

Құзіреттілік бөлімі Г – Пулпа ауруларын емдеу және диагностика қою.	
Оқу модулі Г1 - Пульпит.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пульпитті емдейді;
Құзіреттілік бөлімі Д - периодонт қабынуына диагноз қою және емдеу.	
Оқу модулі Д1 - Периодонтит.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - периодонтитті емдейді.
Құзіреттілік бөлімі Е - Пародонт ауруларын емдеу және диагноз қою.	
Оқу модулі Е1 - пародонт аурулары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - пародонт ауруларын емдейді.
Құзіреттілік бөлімі Ж - ауыз қуысының шырышты қабат ауруларна диагноз қою және емдеу.	
Оқу модулі Ж1- ауыз қуысының шырышты қабат аурулары.	Оқуды аяқтағаннан кейін оқушы: - патологиялық ауруларға тура және саралы диагноз қоя алады; - ауыз қуысының шырышты қабат ауруларын емдейді.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Терапиялық стоматология**

Модульдің мақсаты: Ауыз қуысы және тіс аурулары бар науқасты қарау, диагноз қою, алдын алу, емдеу әдістеріне оқыту.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- науқасты қараудағы негізгі және қосмша әдістерді қолдану.	- науқастың қал – жағдайын сұрау, ауыз қуысы мүшелерін, тіндерін тексеру, толқындату, сипалау; - науқасты тексерудің қосымша әдістерін қолдану.	- стоматологиялық бөлмені ұйымдастружәне жабдықтау; - терапиялық стоматологиядағы асептика негіздері; - науқаст қараудағы клиникалық тәсілдері жайлы түсінік (обьективті, субьективті, және қосымша тәсілдер); - ауыз қуысының құрлымы, мүшелердің атқаратын қызметтері, тіндердің түрлері; - адам тістерінің анатомиясы.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель).
Б1			
- тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу;	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ

Оқыту модулі К 1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын алдын алудағы негізгі әдіс - диспансеризация; - диспансеризация туралы түсініктеме; - диспансерлік топтарды қурау әдістері; - стоматологиялық аурулардын алдын алу топтарын ұйымдастыру.
Құзреттілік бөлім Л - Стоматологиялық аурулардын комплекс түрінде негізгі алдын алу негізін құрастыру.	
Оқыту модулі Л1 Оқыту модулі Л2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын комплекс түрінде негізгі алдын алу негізін құрастыру; - комплексті түрде аурудын алдын алуын жоспарлау; - комплексті түрде аурудын алдын алуды ендіру; Қазақстанда стоматологялық аурулардын негізгі эпидемиологиясы; - стоматологиялық аурулардын дамуы және жүру ерекшеліктерінін алдын алудағы өндіріс ауданында және экологиялық қолайсыздық аймағында.

Модульдің сертификациясы

Модульдің атауы: **Стоматологиялық аурулардың алдын алу және ауыз қуысының гигиенасы**

Модульдің мақсаты: дағдылар мен білімді меңгеру:
- стоматологиялық ауруладың алдын алу және ауыз қурсы гигиенасы мәселері жөнінде

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тәжрибеде білімділігін тазалық туралы білімдеіқолдану.	- санитарлы ақпарат жұмысын жүргізу.	- стоматология ауруларын алдын алу және санитарлық жағдайды,тазалық туралы түсінік.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Б1			
- тәжрибеде білімділігінауыз қуысы тазалау әдісіне қолдану.	- тіс щеткасының қаттылығы, ауруға тіс щеткасы түрлерін ұсыну, балаларды тіс тазалауға үйрету.	- ауыз қуысының жеке тазалығы туралы түсініктеме, жеке ауыз қуыс тазалығы, щетка, сықпа, олады тазарту, тіс тазалау әдістерін.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
В1			
- тәжрибеде білімділігін негізгі және кәсіптік түрде ауыз қуысына қолдана білу.	- тазалық индексін Федоров Володкин, Грин Вермолиндікімен, тіс тазалауды кәсіптік түрде тазалау бақылау.	- тісті жекеше кәсіптік бағалаумен тазалау туралы түсініктеме, жеке тазалық туралы анықтау, түсіндіру,ауыз қуысында кәсіптік тіс тазалау анықтамасы.	Дәріс, тесттер, оқулықтар
Г1			
- тәжрибеде білімділігін балалардың ауыз қуысын тазалықта ұстау туралы тазалық бұрышын,	- тазалық туралы бұрыш, кабинетті ұйымдастыруға ат салысу, тазалық туралы сабақ өткізу, ел арасында тазалық	- ауыз қуысының тазалағы туралы бұрыштама, кабинеттерін ұйымдастыру бұрыштама, кабинеттерін бейнелеу,	Дәріс, тесттер, оқулықтар

Стоматологиялық аурулардын алдын алу Құзіреттілік бөлім Д - Стоматологиялық аурулардын алдын алудағы көріп тексерудін ерекшелігі.	
Оқыту модулі Д1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын алдын алудағы көріп тексерудін ерекшелігі; - ауруды қарап, сұрақтар өткізу; - тіс формуласын жазу; - медициналық қарау картасын толтыру; - құралдарды тазалау; - ауыз тазалық индексін анықтау.
Құзреттілік бөлім Е - Стоматологиялық аурулардын негізгі эпидемологиясы.	
Оқыту модулі Е1 Оқыту модулі Е2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен стоматологиялық аурулардын негізгі эпидемологиясы; - тіс жегісі таралуы, оған анықтама; - тіс жегісі таралуын анықтау; - тіс жегісі таралуы көтігінін оны анықтау; - КПУ және КП тіс жегісі көп таралуынын индексін анықтау.
Құзреттілік бөлім Ж - Балалардағы тіс жегісі болдырмаудын алдын алу.	
Оқыту модулі Ж1 Оқыту модулі Ж2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен балалардағы тіс жегісі болдырмаудын алдын алу; - тіс жегісі болдырмаудын негізгі жағдайында және әдістері; - фторлакты қолдану әдісі; - ауруды тоқтату дәрілер; - терең фиссураны жауы тастау әдісі; - тіс жегісінін болдырмаудағы тамаққа тепетендік маңызы; - тіс жегісін болдырмау жоспарын жасап, орындалуын бақлау.
Құзреттілік бөлім З - Балалардағы парадонт ауруын алдын алу.	
Оқыту модулі З1 Оқыту модулі З2	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен балалардағы парадонт ауруын алдын алу; - парадонт аурулардын алдын алу жоспарын жасау; - тіс ет жағдайын бағалау әдісі. - тіс тастар түрі. - тіс тастарын тазалауға арналған құралдар. - тіс тастарын тазалау әдісі.
Құзреттілік бөлім И - Балаларда тіс жақ өз қалпынан ауытқудын алдын алу.	
Оқыту модулі И1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімділігімен балаларда тіс жақ өз қалпынан ауытқудын алдын алу; - тістесу түрлері; - паталогиялық тістесу даму болжамы және себебі; - тіс жақ өз қалпынан ауытқудын алдын алу әдістері; - миогимнастика әдісін өткізу.
Құзреттілік бөлім К - Стоматологиялық аурулардын алдын алудағы негізгі әдіс –диспансеризация.	

			кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Модуль В1			
- тіс жиегін емдеу;	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі аурулары емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер. Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Модуль Г1			
- пульпитті емдеу;	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі ауруларын емдеу; - пульпитті емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	Кестелер Стандарттар, негізгі дәрістер, стоматологиялық қондырғы автоклав. Заласыздандырғыш лампа; құғақ кептіру жәшігі; дезинфекциялық заттар; стоматологиялық құралдар столы; стоматологиялық құралдар жинағы (айна, зонд, пинцет, шпатель) және дәрі–дәрмектер.
Д1			
- периодонтитті емдеу.	- анализ жинау; - тексеріс жүргізу; - диагноз қою; - тіс жиегісіз тіс ауруларын емдеу; - тіс жиегі ауруларын емдеу; - периодонтитті емдеу.	- этиологиясын, патогенезін, клиникасын, диагноз қою және аруды емдеу.	
Модуль Е1			

24 Құзыреттілік саласы - Ортодонтиялық және ортопедиялық стоматология негіздері

Құзіреттілік аймағы А - Балалардың тіс жақ ақаулары. Оқу модулі А1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін, студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай тіс-жақ ақауларының этиологиясын, потогенезін, клиникалық ағымын, анықталуын, алдн алуын және емдеуін; тұқым қуалау ақаулары; зиянд әдеттерін білу керек.
Құзіреттілік аймағы Б - Ортопедиялық науқастарды тексеру әдістерін.	
Оқу модулі Б1	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай арнаы зеттеу әдістерін білу керек: - тіс-жақ жүйесі ақауларын аппараттармен емдеуді, алдын алуын және негізгі қағидаларын; - ортопедиялық аппараттар туралы.

Құзіреттілік аймағы В - Жақ-бет аймағының функциональді анатомиясы.	
Оқу модулі В1	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай тістердің беріктігін қамтамасз ететін факторлар тралы: - ортикулияция және окклюзия тралы түсінікті; окклюзия түрлерін; - тіс қатарының арасындағы қатынасын; диогноз туралы; ортопедиялық емдеудің жоспарлары мен сауалдарын; - протездің түрлері туралы:көшіру қасықтарын таңдауды; көшірулі бағалау туралы.
Құзіреттілік аймағы Г - Ортопедиялық науқасты тексеру.	
Оқу модулі Г1	- ортопедиялық емдеудің жоспарлары мен сауалдарын: - протездің түрлері туралы:көшіру қасықтарын таңдауды; көшірулі бағалау туралы.
Құзіретілік аймағы Д - Тіс сауыты бұзылуын протездің клиникалық сатылары.	
Оқу модулі Д1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін студент алған білімімен істей білу дағдыларына қарай ауыз қуысының электр-химиялық бұзылуларын; тістерді енгізудегіқауіпсіздік аймақтарын; - тістерді енгізудегі сауытт фасеткамен дайындаудың клиникалық сатыларын; өзекті тістіданыдаудың клиникалық сатыларын; пластмассалық сауытты; металл керамикаық (металсыз) сауыт.
Оқу модулі Д2 Құзыреттілік бөлімі.	- көпір тәрізді протез дайындаудың клиникалық сатыларын; - тіс қатары бұзылын көпір тәрізді протездерін иплантант арқылы потездеуді.
Құзыреттілік аймағы Е – Жартылай тіс жоғалтуда протездің клиникалық сатылары.	
Оқыту модулі Е1	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін - Кенеди жіктелуін; - протездерді бекіту тәсілін; қазіргі өмірге сай жартылай алынбалы протез дайындаудың (термопластинкалық жадығаттан инжекционды алынбалы протез дайындау жүйесін) клиникалық сатыларын.
Құзіреттілік аймағы Ж - Толық түссіз жақтардың клиникасы және протездеу.	
Оқу модулі Ж1	Оқу үдерісі аяқталғаннан кейін толық тіссіз жақтардың клиникалық көрінісін: - толық ал - толық алынбалы протез дайындаудың клиникал клиникалық сатыларын;
Оқыту модулі Ж2	- доғалы протез дайындаудың (құлып жүйесімен бекіту) клиникалық сатыларын; - тстерді толық жоғалтқандағы клиникалық көрінісін; - тіссіз жақтардың протез астындағы шырышты қабатынның жағдайын бағалауды; - науқасты тексеруді; - протезге дайындауды; көшірме алу әдісін; протезге дағдылануды; протез киетін науқастардың ауыз-қуысы тазалығын сақтауды; стоматологиялық жадығаттарға аллергияны.
Құзіреттілік болімі З - Ортодонтяилық және ортопедиялық стоматологияның функцональді анықтаудың әдістері.	

27 Құзыреттілік саласы - Стоматологиялық аурулардың алдын алу және ауыз қуысының гигиенасы

Құзыреттілік саласы - Стоматологиялық аурулардың алдын алу және ауыз қуысы тазалығы.	Оқуды бітірген оқушы диспансеризацияның маңызын,аурудың енді басталған диагностикасын,медицина қызметкерлер арасында құқығы мензаңдылық міндеттемесін. Медициналық этикамен деонтологиясын. Аурудың жеке тазалығы тәртібі» тістерді күту. Медицина қызметкерлерінің жеке тазалығын»қолдың тазалығын». Стоматологияда тазалықэпидемология ережесін сақтау. Медициналық құрал саймандарды алғашқы тазалықтан өткізу, тазарту заласыздандыру. Алғашқы тазартуды сапасын бағалау артерия қан. қысымының соуын өлшеу. Артерия қысымын өлшеу. Дәріні қан тамыр арқылы ет арқылы ауыз арқылы егу. Егуден кейінгі пайда болған асқынуға жедель комек корсету.
Құзіреттілік бөлім А - Мамандық кіріспесі. Стоматологиялық аурулардағы аурудын алдын алу, ауыз тазалығы.	
Оқыту бөлімі А1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуыс таза ұсталуын игереді. Халық арасында стоматологиялық ауруларын алдын алу мәдениет тазалығынын маңызды орны.
Құзреттілік бөлім Б - Ауыз қуысынын жеке тазалығын сақтау жолындағы негізгі әдістер.	
Оқыту модулі Б1	Оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен жеке ауыз қуыс тазалығын сақтаудын негізгі әдістерін: - тіс тазалығыш щетканын қаттылық дәрежесін анықтау; - пациентке тіс щеткасымен сықпа түрін ұсыну; - балаларды тістерін тазалауға үйрету.
Құзреттілік бөлім В - Ауыз қуысындағы кәсіптік түрде негізгі жағдаймен әдістері.	
Оқыту модулі В1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуысындағы кәсіптік түрде негізгі жағдаймен әдістері; - Грину- Вермилон, Федоров -Володкин индіксімен ауыз тазалығын анықтау; - кәсіптік түрде тістерді тазалау және жеке тазалық туралы түсініктеме.
Құзреттілік бөлім Г - Ауыз қуыс тазалығы жайында тазалық бұрышымен кабинетін ұйымдастыру. Балаларды тазалыққа ұйрету.	
Оқыту модулі Г1	- оқуды бітірген оқушы дағдыланған білімдігімен ауыз қуыс тазалығы жайында тазалық бұрышымен кабинетін ұйымдастыру. Балаларды тазалыққа ұйрету; - тазалық жайында бұрыштамамен кабинетті өрнектеуге қатысу; - тазалық туралы сабақ өткізу; - халық арасында әңгіме өткізу; - санбюллетень шығару.

		- рентген аппаратының жұмыс істеу тәртібі;	
Б1			
- рентген аппараттарының жұмыс істеу тәртібін тәжірибиеде қолдану.	- кабинетті жұмыска дайындау; - рентгенография әдісін таңдау.	- рентген кабинеттің құрылысы рентген аппараттардың жұмыс істеу тәртібі қауіпсіздік ережесін сақтау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
В1			
- тістердің және оның айналасындағы тіндерді қауіпті рентген суретін тәжірибиеде қолдану.	- тентгенограманы оқи білу; - тістердің және оның айналасындағы тіндердің қалыпты құрлысын рентген суретінде анықтау.	- тістердің және жақтардың оның айналасындағы тіндердің өз қалпындағы рентген суретін білу.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Г1			
- тіс жақтардың ауруының пайда полы рентгенін тәжірибиелі колдану.	- остесклероз,диструкция,секвестор остиопорз, рентген суретін анықтау; - пародонтоз, периодонтит, тіс жегісін жасанды тіс сауытын қойылған пломбаны.	- негізгі рентген белгілерін анықтау; - тіс жиегисіне диагноз қою пародонтоз, периодонтитті диагноздау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Д1			
- радикулярлық және паликулярлық кистаны гайморитті,остиомелитті рентгендік негізгі белгісі тәжірибиеде қолдану.	- остиомелит, гайморит, радикулярлық және фаликулярлық кистаны рентген суретінде диагноздды қойып анықтау.	- остиомелит, гайморит, радикулярлық және фаликулярлық кистаны рентген суретінде диагнозды қойып анықтау.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Е1			
- артрит, астынғы жақ самай буынының артрозы сілекей тасты ауруды негізгі рентген белгісі білімін тәжірибиеде қолдану.	- астынғы жақ самай буынының артритті, артрозды, сілекей тасты ауруды рентген суретте анықтау.	- астынғы жақ самай буынының артритті, артрозды, сілекей тасты ауруды рентген сурет.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
Ж1			
- одонтогенді. Одонтогенсіз жақтардағы катерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірибиеде қолдану.	- одонтогенді. Одонтогенсіз жақтардағы катерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірибиеде анықтау.	- одонтогенді. Одонтогенсіз жақтардағы катерлі ісіктерді рентген белгісінде негізгі білімді тәжірибиеде негізгі.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
З1 рдың асқынуы			
- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген белгісі диагнозын негізгі білімін тәжірибиеде қолданады.	- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген суретін анықтау.	- жақтар мен тістердің жарақаттануы және олардың асқынуы рентген белгісінің негізі.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті
И1			
- бет жақ аймағында ісік ауруларын ионды және сәулемен емдеу тәртібімен биологиялық қимылдарын негізгі білім түрде тәжірибиеде қолдану.	- бет жақ аймағында ісік ауруларын ионды және сәулемен емдеу тәртібімен биологиялық қимылдар негізгі білімін тәжірибиеде қолдану.	- ионды саулемен биологиялық қимылдау түрінде емдеу,бет жақтағы ісікті ауруды саулеменен емдеу.	Дәріс Кесте Оқулық Тістің рентген суреті

Оқыту модулі 31	- оқу үдерісі аяқталғаннан кейін - индекциялық қауіпсіздігін; ВИИ-инфекциясын.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Ортопедиялық және ортодонтиялық стоматология негіздері**
Модульдің мақсаты: білім және дағдыларды меңгеруі тиіс:
- ортопедиялық және ортодонтиялық науқастарды қабылдау бойынша

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1 – көшіру. Тәжірибеде қолдану.	- тіс – жақ ақауларының даму сатысындағы бұзылуын меңгере білу; ерте нәрестелік жастағы аурулар; - тұқым қуалаушылық ауытқулар (адентия, мөлшерден тыс шыққан тістер, диостема, прогения, терең тістесу, прогнатия және т.б.); - зиянды әдеттер туралы (саусақ, тіл сору, ерінді тістеу, басты дұрыс ұстамау және т.б.).	- ортопедиялық аппараттар: (сымдар, пластмассалар, өздігінен қататын термопластикалық, эластикалық).	Дәріс Оқулық Кесте
Б1 – алған білімін ортодонтиялық науқасыты тексеру әдістерінде қолданылу.	- тәжірибеде науқасқа сауал жүргізу, науқасты қарап тексеру; - самай төменгі жақ буынының атқаратын қызметін, бет пішінінің ерекшеліктерін, тістесу түрлерін, тіс-жақ жүйесінің фунциональды жағдайын игеру.	- стоматологиялқ бөлменің жабдықтарын, клиникалық тексеру әдістері (обьективті, субьетивті), қосымша әдістері, ауыз-қуысы тіндерінің мүшелерінің атқаратын қызметі жәнеқұрылысы.	Кестелер Стандарттар Дәрістер Стоматологиялық құрылғы; құрғақ – ыстықпен кептіру жәшігі стоматологиялық құралдар
В1 – жақ-бет аймағының фунциональдық анатомиясы.	- атқаратын қызметіне байланысты, мүшелердің құрылыс ерекшеліктерін тәжірибе жүзінде білу, тіс қатарының окклюзионды бекейінпермодонттық атқаратын қызметін; шайнау қысымы: ортикуляция және окклюзияны; окклюзияны 6 кілтін білу; тістесулер.	- жақ - бет аймағының анатомиясын, мүшелердің атқаратын қзметі.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар
Г1 - тәжірибеде науқастарға ортопедиялық тексеру жүргізу.	- анализ жинау; - тексеру жүргізу; - диогназ қою; - қосымша тексеру әдістерін жүргізу; көшірме жадығаттарын білу; көшірме қасықтарын таңдау (пішіні, көлемі бойынша); - көшірмені бағалау.	- стоматологиялық бөлменің жабдықтары мен ұжымдастыруын; - клиникалық тексеру әдістері.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар
Д1 - тәжірибеде тіс сауты ақауының протездердің	- егеген кезде, алдыңғы және бүйір тістердегі қауіпсіздік аймағын анықтау. Жүйке импулсін	- тіс қуысының топографиясын, қабырғасының	Дәрістер Кестелер Стандарттар

клиникалық сатларн қолдану.	тоқтату мақсатында, жүргізілетін шаралар; - анестезия жасау қазіргі осы өмірге сай аастазетиктің және жарақатсыз иненің көмегімен анастазия жасау (инфильтротивті, өткізгіштік) сауттарға көрсеткіштік және кері көрсеткіштік тісті жасанды сауытқа егеу; тістің егеген беткейін уақытша лакпен жабу; - металл, пластмасса, металл керамикалық (металсыз) жадғаттардың қасиеттерін білу, өзекті-тіректі тістерге бекіту.	қалыңығын жаттау; - егелетін тістің қауіпсіздік аймағын бөліп тістеу; - 12 бас-ми жүйкелерінің жүүкелендіру аймағын білу анестетикалық дозасын, сауыт сипаттамасын.	Заттар Құжаттар
Д2	- көпір тәрізді протезбен протездеу ерекшелігін білу: - тіс қатарының соңғы бөлігінде тіс жақ жағдайында ипмплантат қолдану; протездеу техникасы бұзылғанда, электрохимиялық коррозияға (тоттану) №№№.	- көпір тәрізді протездің астындағы шрышт қабатты бағалау: - имплантаттың арнай ұстатуларды білу; - қорытпалардың қасиеті.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар Құралдар Штаталған жасанды сауыттар, қалып алушы массаға, «Самсан» аппараттары және т.б.
Е1 - жартылай тіс жоғалтудағы клиникалық сатыларын тәжірибе жүзінде қлдану.	- қазіргі өмірге сай жартылай алынбалы протездер құрылымдарын, істей-білу; пластмасса қасиеттерін: сұйық пластмассаның құлу техникасын.	- орталық окклюзияны анықтау.	Дәрістер Кестелер Стандарттар Оқулықтар Құралдар Штаталған жасанды сауыттар, қалып алушы массаға, штампталған сауыттар.
Ж1 - тіс толық болмаған-дапротезде және клиникалықсатылар туралы алғанбілімін тәжірибеде қолданады;	- тістер толық болмағандағы клиникасын білу; анатомиялық ерекшеліктерін; шырышты қабат жағдайын; - жұлу себептері; науқасты тексеру; науқастан сауал алу; - тексеріп қарау, диогноз қою; - емдеу жоспарын құрастыру; - жалпы және арнайы дайындық жүргізу ерекшеліктерін айыра білу; - оталық окклюзиясын анықтау;	- тіссіз жақтард арнайы дайындау;	Оқулықтар Дәрістер Кестелер Плакаттар

Құзіреттілік бөлім В - Жақтар және тістердің рентген анотомия қалпында.	
Оқыту модулі В1	- оқуды бітірген оқушы тістердің және олардың айналасындағы тіндердің калыпты жағдайдағы рентген анотомиялық суретін білу.
Құзіреттілік бөлім Г- Жақтар және тіс аурулардың пайда болуы.	
Оқыту модулі Г1	- оқуды бітірген оқушы тіс жиегін периодонтит, пародонтоздың рентгендік негізгі белгісін анықтай білу.
Құзіреттілік бөлім Д - Жақтар ауруының асқынуы және кистаның рентген диагностикасы	
Оқыту модулі Д1	- оқуды бітірген оқушы остеомиелит, гайморит, радикулярлы жән фоликулярлы кистаны диагноз қойып, негізгі рентген белгілерін анықтай алуды білу.
Құзіреттілік бөлім Е - Сілекей тасты,астыңғы жақ самай буыны ауруының рентген диагностикасы.	
Оқыту модулі Е1	- оқуды бітірген оқушы слекей тасты ауру,астыңғы жақ самай буыны артрозы,артрит диагностикасы негызгы рентген белгісін анықтай білу.
Құзіреттілік бөлім Ж - Одонтогенны және одонтогенсіз жақ ісіктерін ренгтген диагностикасы	
Оқыту модулі Ж1	- оқуды бітірген оқушы одонтогенды және одонтогенсыз жақ ісіктерін қатерлі ісіктерді анықтаудың негізін білу.
Құзіреттілік бөлім З - Тістердін жарақаттануы, жақтардын жараққатану және олардын асқынуы	
Оқыту модулі З1	- оқуды бітірген оқушы тістермен жақтардың жарақаттануы және олардын асқынуы негізгі рентген белгісін анықтау.
Құзіреттілік бөлім И - Бет жақ аймағындағы ісікті ауруды сәулемен емделуі.	
Оқыту модулі И1	- оОқуды бітірген оқушы бет жақ аймағындағы ісікті ауруды ионды сәулемен жарақатты саулемен биологиялық қозғалыс негізінде емдеуін білу.

Модульдің спецификациясы

Модульдің атауы: **Жақ пен тіс рентгенографиясы**
Модульдің мақсаты:
- рентгендік зерттеудің негізгі және арнайы әдістерін

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- ренгендік ізденіс негізгі және арнайы әдістер мен тәжірибиеде қолдану;	- ренгендік ізденіс негізгі және арнайы әдістер мен тәжірибиеде игеру;	- ренгенді аппараттар; - рентгендік ізденіс әдістері рентген кабинетте қауіпсіздік ережесін сақтау; - дозиметор;	Дәріс Кесте Оқулықтар

Е1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды механодірілдеткішпен емдеуді ұйымдастыруды қолдану: ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен; - «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын; - «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту; - көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Е2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды механодірілдеткішпен емдеуді ұйымдастыруды қолдану: - вакуум массажы; - дірілдеткіш массажы; - саусақ массажы.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын вакуум массажы дірілдеткіш массажы саусақ массажы көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Ж1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ысытылған сумен емдеу ұйымдастыруды қолдану: гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын гидромассаж ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Ж2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ысытылған сумен емдеу ұйымдастыруды қолдану: тіс етіне балшық және парафинмен жабу.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен тіс етіне балшық және парафинмен жабу өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын тіс етіне балшық және парафинмен жабу көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

26 Құзыреттілік саласы – Жақ пен тіс рентгенографиясы

Құзыреттілік саласы – жақ және тіс рентгенографиясы.	Оқуды бітірген оқушы тәжрибе білімділігімен ренгендік ізденістің негзігі және арнайы әдістерді игереді;рентген аппаратарын жумыстарын;тістер құрылымының және тіндердің өз қалпындағы құрылым ерекшеліктерін рентгенін білу;тіс жегісінің диогностика қоюында негзгі рентген белгілерін анықт ау,периодонтит,пародонтозды радикулярлық және валикулярлық кистаны гоймаритты остиомелитті,ортртті,астынғы жақ самай буын ортрозында сілекей тас ауруында одонтогенді және одонтогенсіз жақ ісіктері және қатерлі ісікткерді тістердің жарақаттанғанда жақтардың ауруының асқынуы;бет жақ аймағындағы ісік ауруларын луч саулесін және ион түрінде сәуленің биологиялық қимыл мен әсер етуін білу.
Құзыреттлік бөлімі А – Ренген ізденіс негізгі және арнайы әдістер.	
Оқыту модулі А1	- оқуды бітірген оқушы рентген ізденісінің тәжірібиелік білімділігімен негізгі және арнайы әдістерді игереді.
Құзіреттілік бөлім Б - Рентгенография әдісі.	
Оқыту модулі Б1	- оқуды бітірген оқушы рентген аппараттарының жұмыс істеу тәртібін білу.

Ж2	- қалыптасу мерзімі: ауыз-қуысынң гигиеналық жағдайын тексеру; аллергиялық әсерлерін білу; - аллергиялық және уланулық стоматиттердің ығу тегінің салыстармалы диолистикасы; - диогноз және улану аллергиялық стоматиттер, жадығаттардың протетикалқ қабылдамауы туралы түсінік.	- түссіз пластмасса, теріге атикулиялық және скарификатциялықдық сынамалар жасау.	Дәрістер Кестелер Плакаттар Оқулықтар
З1 - ортодонтиялық және ортопедиялық стоматологияда фунциональды диогностика әдістерін қолдану.	- тістің қатты тіндерін оның ішінде тіс жегі қуыстарын егеу үшін, арнайы лазерь аппараттары туралы түсінік. Ортопедиялық құрылымдарды дайындау үшін лазерлік технология туралы түсінік. Пономалды топографиямен жұмыс істеу.	«Эрмет», «Плюс» лазер аппараттары ПСР 37-дәнекерлеу үшін; №№№ томографияның жұмыс істеу қағидалары; қауіпсіздік техникасы.	Ренгендік жақтардың суреттері.
И1 - тәжірибеде инфекциялық бақылауды қолдану.	- инфекциялық бақылауды кезңдерін білуді меңгеру.	- бет жақ аймағындағы ісікті ауруды ионды сәулемен жарақатты саулемен биологиялық қозғалыс негізінде емдеуін білу.	Ренгендік жақтардың суреттері.

4 Арнайы пәндер
«Стоматологиялық-гигиенист» біліктілігі

25 Құзыреттілік саласы – Ауыз қуысы мен тіс ауруларының физиотерапиясы

Құзыреттіл саласы – Ауыз қуысы және тіс ауруларындағы физиотерапия.	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін іс жүзінде игеру: - стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетін ұйымдастыру; - ысытылған сумен, механика тербеткіш терапия, сәулемен емдеу, магнитты алаң және электрлік, ток ырғағымен физиологиялық қимылды тұрақты токтпен емдеу.
Құзыреттілік бөлімі А – Стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетті ұйымдастыру.	
Оқыту модулі А1	- оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін іс жүзінде стоматологиялық поликлиникада физиотерапиялық кабинетті ұйымдастыра білуі.
Құзыреттілік бөлімі Б – Тұрақты ток	
Оқыту модулі Б1	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін тұрақты токты физиологиялық қимылын іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - гальванизации, емдеу электрофореза; - электрожансыздандыру.
Құзыреттлік бөлімі В – Толқынды ток	
Оқыту модулі В1	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін толқынды токтын физиологиялық қозғалысын іс жүзінде игереді

Оқыту модулі В2	- ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - диадинамометрия; - амплипульстерапия; - флюктурозация; - электроодонтодиагностика.
Құзыреттілік бөлімі Г – Магнитті және электрлік алаң.	
Оқыту модулі Г1 Оқыту модулі Г2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін магнитті және электрлік алаңның физиологиялық қозғалысын іс жүзінде игереді - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - дарсонвализация; - диатермокоагуляция; - микро толқынды және жоғарғы жиліктегі ультра терапия.
Құзыреттілік бөлімі Д – Сәулемен емдеу.	
Оқыту модулі Д1 Оқыту модулі Д2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін физиологиялық қозғалысын сәулемен емдеуді іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - УФО; - инфроқызыл сәулесімен; - лазерьмен емдеу.
Құзыреттілік бөлімі Е – Механодірілдеткішпен емдеу.	
Оқыту модулі Е1 Оқыту модулі Е2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі білімін физиологиялық қозғалысын механодірілдеткішпен емдеуді іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - «Ультростом» аппараты көмегімен тіс тастарын тазарту; - вакуум массажы; - дірілдеткіш массажы; - саусақ массажы.
Құзыреттілік бөлімі Ж – Ысытылған сумен емдеу.	
Оқыту модулі Ж1 Оқыту модулі Ж2	Оқуды бітірген оқушы тәжірибелі физиологиялық білімін қозғалысын механодірілдеткішпен емдеуді іс жүзінде игереді: - ауыз қуысында физио ем шараларын өткізу; - гидромассаж; - ауыз қуысын су ерітіндісімен тазалау; - тіс етіне балшық және парафинмен жабу.

Модульдің спецификациясы

Модуль атауы: **Ауыз қуысы мен тіс ауруларының физиотерапиясы**

Модульдің мақсаты: Стоматологиялық поликлиникада физиотерапия кабинетін ұйымдастыра білу.

Іс әрекет	Ептілік	Білім	Ресурстар
А1			
- тәжірибеде физио ем шара кабинетін стоматологиялық поликлиникада ұйымдастыруды қолдану.	- тәжірибеде физио ем шара кабинетін стоматологиялық поликлиникада білімділігімен игеру.	- физио ем шара пәні мен мақсаты: тазалық техникалық ережесі; - техника қауіпсіздігінің негізі; - іс қағаздарын толтыру.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы

Б1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды тұрақты токтар ұйымдастыруды қолдану: электрофорезабен емдеу; электрофорез;	- ауыз қуысында физио ем шараларын гальванизация-мен өткізу: электрофорезабен емдеу; іс қағаздарын толтыру;	- гальванизациямен өткізудің көрсеткіші мен кері әсері; электрофорезабен емдеу; - қауіпсіздік ережесін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Б2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды тұрақты токты электрмен жансыздандыруда ұйымдастыруды қолдану.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен электр жансыз-дандыруды өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын электрмен жаныздандыру; қауіпсіздік ережелерін сақтау көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
В1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ырғақты токты ұйымдастыруды қолдану: диадинамометрия; амплипульстерапия;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен диадинамометрия амплипульстера -пиямен өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын диадинамометрия амплипульстера -пиямен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
В2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды ырғақты токты ұйымдастыруды қолдану: флюктурозация; - электроодонто -диагностика.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен флюктурозация электроодонто -диагностика өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын флюктурозация электроодонто; - диагностика көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Г1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды магнитті және электрлік алаңды ұйымдастыруды қолдану: дарсонвализация;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен дарсонвализация өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын дарсонвализация көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Г2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды магнитті және электрлік алаңды ұйымдастыруды қолдану: диатермокоагуляция.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен диатермокоагуляция өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын диатермокоагу -ляция көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Д1			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды сәулемен емдеу ұйымдастыруды қолдану: - УФО; - инфроқызыл сәулесімен;	- ауыз қуысында физио ем шарасымен УФО инфроқызыл сәулесімен өткізу;	- ауыз қуысында физио ем шараларын УФО инфроқызыл сәулесімен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау;	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы
Д2			
- тәжірибеде физио ем шара қимылды сәулемен емдеу ұйымдастыруды қолдану: инфроқызыл сәулесімен лазерьмен емдеу.	- ауыз қуысында физио ем шарасымен инфроқызыл сәулесімен лазерьмен өткізу.	- ауыз қуысында физио ем шараларын инфроқызыл сәулесімен лазерьмен көрсеткштері мен кері әсерін сақтау.	Дәрістер Тесттер Оқу кітабы